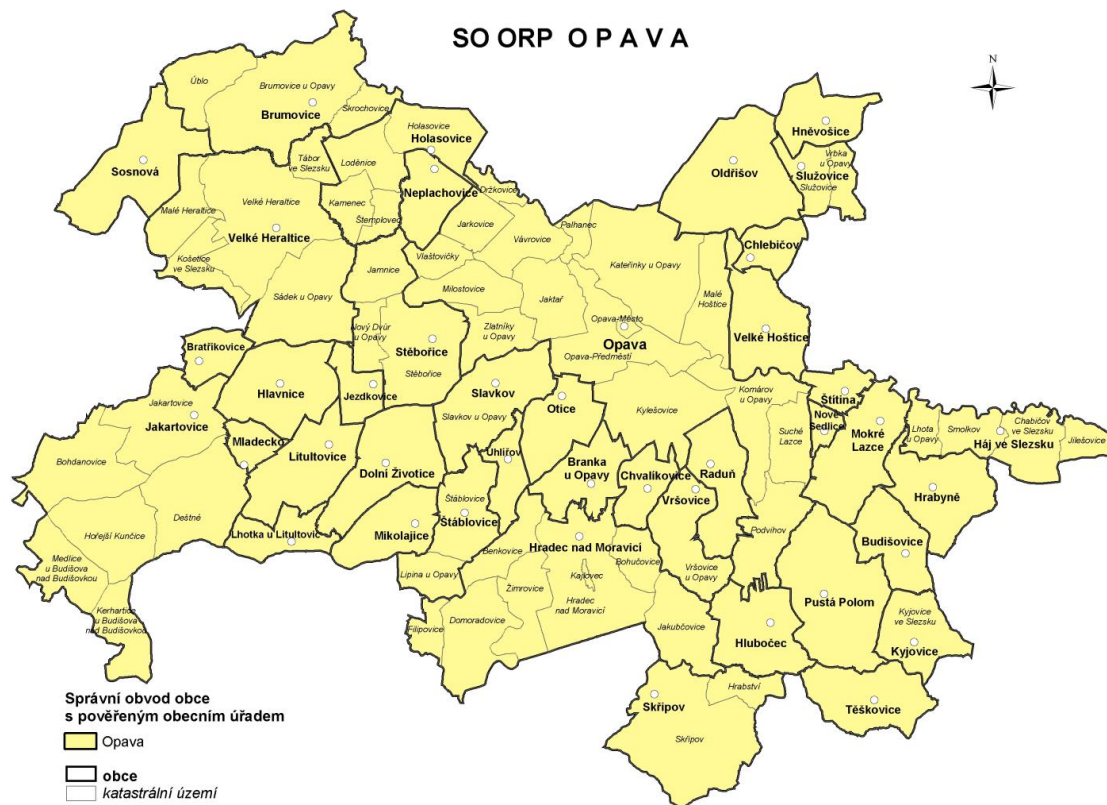
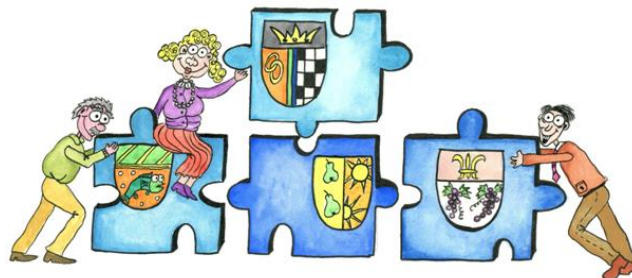

**Strategie území správního obvodu ORP Opava
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství, dopravní a technické infrastruktury,
bezpečnosti a bezpečnostních technologií**

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

verze březen / 2015

„Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR“

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1	Úvod	6
1.1	Základní informace o strategii	6
1.2	Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3	Kontext vzniku a existence strategie	9
1.4	Účel strategie – proč byla zpracována.....	10
1.5	Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	10
1.6	Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	10
2	Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	11
2.1	Profil území správního obvodu.....	11
2.1.1	Identifikace správního obvodu	11
2.1.2	Stručná charakteristika území správního obvodu.....	12
2.1.3	Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území.....	30
2.1.4	Aktéři regionálního rozvoje	31
2.2	Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	32
3	Téma 1.: Školství.....	34
3.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	34
3.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	34
3.1.2	Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační..... analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	36
3.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	76
3.1.4	SWOT analýza školství.....	79
3.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	81
3.2	Návrhová část pro oblast školství.....	82
3.2.1	Struktura návrhové části.....	82
3.2.2	Vize a problémové okruhy.....	85
3.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	92
3.2.4	Indikátory.....	99
3.3	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	104
3.3.1	System monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	104
3.3.2	System změn strategie.....	106
3.3.3	Akční plán.....	106
3.4	Závěr a postup zpracování.....	108
3.4.1	Shrnutí.....	108
3.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	108

3.5	Přílohy.....	109
3.5.1	Vazba na OPVV – PO3 a IROP – SC 2.4.....	109
3.5.2	Seznam zkratk.....	109
4	Téma 2.: Sociální služby	110
4.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	110
4.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	110
4.1.2	Popis sociálních služeb ve správním obvodu	111
	(situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	111
4.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	122
4.1.4	SWOT analýza oblasti.....	125
4.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	126
4.2	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	127
4.2.1	Struktura návrhové části.....	127
4.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	130
4.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	134
4.2.4	Indikátory.....	140
4.3	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	144
4.3.1	Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	144
4.3.2	Systém změn strategie.....	146
4.3.3	Akční plán.....	147
4.4	Závěr a postup zpracování.....	148
4.4.1	Shrnutí.....	148
4.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	149
4.5	Přílohy.....	149
4.5.1	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části.....	149
5	Téma 3.: Odpadové hospodářství	152
5.1	Analytická část: Definice a analýza řešených problémů.....	152
5.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	152
5.1.2	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu.....	153
	(situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	153
5.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	196
5.1.4	SWOT analýza oblasti.....	199
5.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	201
5.2	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	204

5.2.1	Struktura návrhové části.....	204
5.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	206
5.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	210
5.2.4	Indikátory.....	214
5.3	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	217
5.3.1	Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	217
5.3.2	Systém změn strategie.....	219
5.3.3	Akční plán.....	220
5.4	Závěr a postup zpracování.....	221
5.4.1	Shrnutí.....	221
5.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	221
5.5	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	222
	Příloha č. 1	224
	Příloha č. 2	226
	Příloha č. 3.....	228
	Příloha č. 4.....	230
	Příloha č. 5.....	232
	Příloha č. 6.....	236
	Příloha č. 7.....	238
	Příloha č. 8.....	240
	Příloha č. 9.....	242
	Příloha č. 10.....	244
6	Téma 4.: Volitelné téma.....	246
6.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	246
6.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	246
6.1.2	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza),.....	247
	očekávaný vývoj.....	247
6.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	281
6.1.4	SWOT analýza oblasti.....	284
6.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	285
6.1.6	Nástin možných variantních návrhů opatření v oblasti dopravní a technické infrastruktury.....	286
6.2	Návrhová část pro oblast volitelného tématu.....	289
6.2.1	Struktura návrhové části.....	289

6.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	292
6.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	296
6.2.4	Indikátory.....	300
6.3	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	302
6.3.1	System monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	302
6.3.2	System změn strategie.....	304
6.3.3	Akční plán.....	305
6.4	Závěr a postup zpracování.....	306
6.4.1	Shrnutí.....	306
6.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	306
6.5	Přílohy.....	307
	Příloha č. 6.5.1	307
7	Téma 5.: Aglomerační téma	313
7.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	313
7.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému bezpečnost.....	315
7.1.2	Popis stávajícího fungování bezpečnostních složek s ohledem na	318
	společný zájem obcí na zajištění bezpečnosti.....	318
7.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	353
7.1.4	SWOT analýza.....	355
7.1.5	Souhrn výsledků analýz.....	356
7.1.6	Nástin možných variantních návrhů opatření v oblasti bezpečnosti a bezpečnostní technologie.....	357
7.2	Návrhová část pro oblast bezpečnosti a bezpečnostní infrastruktury	358
7.2.1	Struktura návrhové části.....	358
7.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	361
7.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	365
7.2.4	Indikátory.....	369
7.3	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	372
7.3.1	System monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	372
7.3.2	System změn strategie.....	374
7.3.3	Akční plán.....	374
7.4	Závěr a postup zpracování.....	375
7.4.1	Shrnutí.....	375
7.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	376

7.5	Přílohy.....	377
	Příloha č. 7.5.1:	378
	Příloha č. 7.5.2	379
8	Závěr, kontakty.....	384
9	Přílohy	387

1 Úvod

1.1 Základní informace o strategii

Tab. 1.1.: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Opava v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a dopravní a technické infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a dopravní a technické infrastruktury)
Řešené území	Správní obvod ORP Opava Počet obyvatel správního obvodu: 101 758 obyvatel Počet obcí ve správním obvodu: 41 Rozloha správního obvodu: 567 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Opava, Hradec nad Moravicí Obce: Bratříkovice, Brumovice, Branka u Opavy, Budišovice, Chlebičov, Dolní Životice, Háj ve Slezsku, Hlavnice, Hněvošice, Hlubočec, Holasovice, Hrabyně, Chvalíkovice, Jakartovice, Jezdkovice, Kyjovice, Litultovice, Lhotka u Litultovic, Mikolajice, Mladecko, Mokré Lazce, Neplachovice, Nové Sedlice, Otice, Oldřišov, Pustá Polom, Raduň, Skřipov, Služovice, Slavkov, Sosnová, Stěbořice, Štítina, Štáblovice, Těškovice, Uhlířov, Vršovice, Velké Hoštice, Velké Heraltice
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Opava
Koordinátor tvorby strategie	Ing. Jiří Krist
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Opava; Valná hromada DSO
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 11. 6. 2014. Projednáno na shromáždění starostů dne 11. 6. 2014.
Číslo a datum aktualizace	První vydání, zatím neproběhla aktualizace.
Související legislativa	Zákon o obcích č.128/2000Sb., zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, zákon 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech
Doba realizace strategie	2015-2024
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Opava, orgán DSO Opavsko

Kontext vzniku strategie	<p>Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).</p> <p>Projekt na území SO ORP Opava realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Opava a se zapojenými obcemi v rámci SO.</p> <p>Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu - Ing. Pavlínou Fryčkovou a Mgr. Zuzanou Týnovou, Soňou Janečkovou, DiS. a Ing. Jiřím Kristem</p>
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	<p>V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie v 5 oblastech (3 povinné, 1 volitelné a 1 aglomerační):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. předškolní výchova a základní školství, 2. sociální služby, 3. odpadové hospodářství, 4. volitelné téma: Dopravní a technická infrastruktura, 5. aglomerační téma: Bezpečnost a bezpečnostní technologie

1.2 Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 41 obcí, z toho 2 mají statut města.

Tab. č. 1.2.: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Branka u Opavy Počet obyvatel: 1 103 Zapojení do tvorby strategie: ne		Název obce: Mladecko Počet obyvatel: 170 Zapojení do tvorby strategie: ne
není znak	Název obce: Bratříkovice Počet obyvatel: 162 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Mokré Lazce Počet obyvatel: 1 150 Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Brumovice Počet obyvatel: 1 501 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Neplachovice Počet obyvatel: 890 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Budišovice Počet obyvatel: 718 Zapojení do tvorby strategie: ne		Název obce: Nové Sedlice Počet obyvatel: 491 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Chlebičov Počet obyvatel: 1 100 Zapojení do tvorby strategie: ne		Název obce: Oldřišov Počet obyvatel: 1 340 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Chvalíkovice Počet obyvatel: 702 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Opava Počet obyvatel: 57 759 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dolní Životice Počet obyvatel: 1 144 Zapojení do tvorby strategie: ne		Název obce: Otice Počet obyvatel: 1 318 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Háj ve Slezsku Počet obyvatel: 3 306 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Pustá Polom Počet obyvatel: 1 444 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hlavnice Počet obyvatel: 624 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Raduň Počet obyvatel: 1 005 Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Hlubočec Počet obyvatel: 553 Zapojení do tvorby strategie: ne		Název obce: Skřípov Počet obyvatel: 1 001 Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Hněvošice Počet obyvatel: 1 035 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Slavkov Počet obyvatel: 1 902 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Holasovice Počet obyvatel: 1 405 Zapojení do tvorby strategie: ne		Název obce: Služovice Počet obyvatel: 822 Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Hrabyně		Název obce: Sosnová
	Počet obyvatel: 1 209		Počet obyvatel: 415
	Zapojení do tvorby strategie: ne		Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hradec nad Moravicí		Název obce: Štáblovice
	Počet obyvatel: 5 470		Počet obyvatel: 601
	Zapojení do tvorby strategie: ano		Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Jakartovice		Název obce: Stěbořice
	Počet obyvatel: 1 111		Počet obyvatel: 1 390
	Zapojení do tvorby strategie: ne		Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Jezdkovice		Název obce: Štítina
	Počet obyvatel: 226		Počet obyvatel: 1 207
	Zapojení do tvorby strategie: ne		Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Kyjovice		Název obce: Těškovice
	Počet obyvatel: 805		Počet obyvatel: 847
	Zapojení do tvorby strategie: ne		Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Lhotka u Litultovic		Název obce: Uhlířov
	Počet obyvatel: 185		Počet obyvatel: 350
	Zapojení do tvorby strategie: ne		Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Litultovice		Název obce: Velké Heraldice
	Počet obyvatel: 797		Počet obyvatel: 1 623
	Zapojení do tvorby strategie: ne		Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Mikolajice		Název obce: Velké Hoštice
	Počet obyvatel: 253		Počet obyvatel: 1 807
	Zapojení do tvorby strategie: ano		Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Vršovice		
	Počet obyvatel: 508		
	Zapojení do tvorby strategie: ne		

Zdroj: webové stránky jednotlivých obcí

1.3 Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Opava realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Opava a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Opava je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Jiří Krist.

Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu - Ing. Pavlína Fryčková, Mgr. Zuzana Týnová, Ing. Jiří Krist, Soňa Janečková, DiS.

1.4 Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat v 5 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 5 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5 Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6 Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce (1.3.) jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazů, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. č. 1.3.: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	www.databaze-strategie.cz
2	Plán odpadového hospodářství ČR 2003-2012	www.databaze-strategie.cz
3	Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb 2007-2013	www.databaze-strategie.cz
4	Národní strategický plán rozvoje venkova 2007-2013	www.databaze-strategie.cz
5	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy 2011-2015	www.databaze-strategie.cz
6	Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže 2007-2013	www.databaze-strategie.cz
7	Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009-2012	www.databaze-strategie.cz
	Kraj	
1	Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 -2016	www.databaze-strategie.cz
2	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012	www.kr-moravskoslezsky.cz
3	Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje	www.kr-moravskoslezsky.cz
4	Katalog sociálních služeb v Moravskoslezském kraji	www.kr-moravskoslezsky.cz
5	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010-2014	www.kr-moravskoslezsky.cz
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategický plán rozvoje - MAS Opavsko	MAS Opavsko - www.masopavsko.cz

2 Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1 Profil území správního obvodu

2.1.1 Identifikace správního obvodu

Poloha a základní geografická a administrativní charakteristika území: ORP Opava se nachází v severovýchodní části České republiky při hranici s Polskem a je součástí Moravskoslezského kraje. SO ORP Opava má 41 obcí. Území správního obvodu zaujímá rozlohu 567 km², a je největším obvodem v okrese Opava. Okres Opava se skládá z SO ORP Hlučín, Kravaře, Opava a Vítkov. V rámci Moravskoslezského kraje je SO ORP Opava třetí největší obvod, který leží západně od krajského města Ostravy. Největší obcí celého sledovaného území je Statutární město Opava, nejmenší obcí dle rozlohy je obec Nové Sedlice, ležící východně od Opavy a dle počtu obyvatel obec Bratřikovice, která se nachází v západní části SO ORP Opava. Území SO ORP se nachází na rozhraní dvou geomorfologických celků, a to Nížkého Jeseníku a Opavské pahorkatiny. Nížký Jeseník tvoří většinu jižní části. Střední část území je tvořen převážně podcelkem Vítkovské vrchoviny. Dalšími, menšími podcelky jsou Stěbořická pahorkatina, Brantická vrchovina v západní části území a na ni navazující Bruntálská vrchovina. Nížký Jeseník se postupně svažuje do Opavské pahorkatiny, která se nachází v severní části sledovaného území v okolí řeky Opavy. Opavská pahorkatina se skládá z Poopavské nížiny, jež tvoří největší část území, a Hlučínské pahorkatiny, jež zasahuje pouze okrajově do severovýchodní části území (Velké Hoštice a okolí).

Mapa č. 2.1.: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: ČSÚ

2.1.2 Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 2.1.: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	41	41	41	41	41	41	41	41
Počet částí obcí	90	90	90	89	89	89	89	89
Počet katastrálních území	85	85	85	85	85	85	85	85
Počet obcí se stat. města	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se stat. městyse	0	0	1	1	1	1	1	1
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	56 708	56 706	56 709	56 709	56 705	56 708	56 706	56 707
zemědělská půda	36 186	36 175	36 164	36 143	36 119	36 109	36 063	36 061
lesní pozemky	14 803	14 804	14 810	14 809	14 807	14 813	14 824	14 831
zastavěné plochy	1 284	1 277	1 265	1 262	1 255	1 250	1 247	1 245
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	180	180	179	180	179	179	180	179

Počet obcí a katastrálních území se za sledované období 2005 – 2012 nezměnil. Počet obcí je za celé sledované období 41 a katastrálních území je 85. Rozloha SO ORP Opava se také ve sledovaném období zásadním způsobem nezměnila, pohybuje se mezi 56 705 ha až 56 709 ha. Mezi lety 2005 až 2012 však došlo k úbytku zemědělské půdy zhruba o 125 ha a k nárůstu lesních pozemků o 28 ha. Hustota zalidnění území zůstala ve sledovaném období stejná 179 (osob/km²).

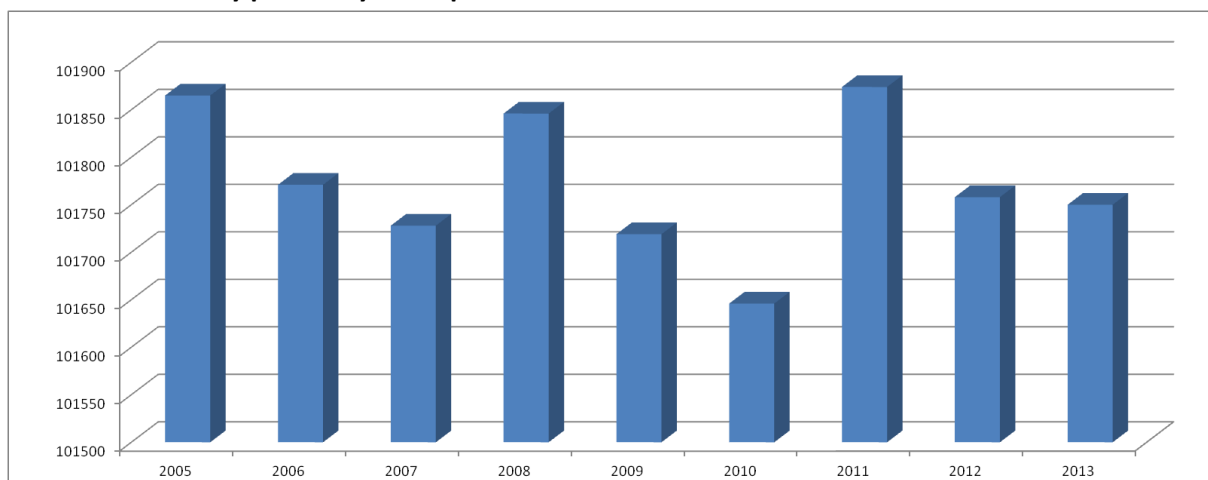
Tab. 2.2.: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj poč. obyv.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Poč.obyv.celkem	101 865	101 771	101 728	101 846	101 719	101 646	101 874	101 758	101750
v tom:									
muži	49 589	49 531	49 524	49 677	49 582	49 559	49 651	49 618	49 638
ženy	52 276	52 240	52 204	52 169	52 137	52 087	52 223	52 140	52 112
Věkové skupiny									
v tom	0-14	15 225	14 911	14 762	14 701	14 725	14 811	15 123	15 201
ve	15-64	72 516	72 510	72 324	72 270	71 906	71 593	70 951	70 168
věku	65+	14 124	14 350	14 642	14 875	15 088	15 242	15 800	16 382
Průměrný věk (celkem)		39,5	39,7	40,0	40,2	40,4	40,6	40,8	41,0
Index stáří (65+ / 0-14 v %)		92,8	96,2	99,2	101,2	102,5	102,9	104,5	107,8
Muži									
v tom	0 - 14	7 825	7 652	7 560	7 562	7 598	7 663	7 803	7 853
ve	15 - 64	36 303	36 320	36 265	36 326	36 072	35 903	35 603	35 256
věku	65 +	5 461	5 559	5 699	5 789	5 912	5 993	6 245	6 502
Průměrný věk		37,8	38,1	38,3	39,0	38,7	38,9	39,1	39,4
Index stáří (65+ / 0-14 v %)		69,8	72,6	75,4	76,6	77,8	78,2	80,0	82,9
Ženy									
v tom	0 - 14	7 400	7 259	7 202	7 139	7 127	7 148	7 320	7 348

ve věku	15 - 64	36 213	36 190	36 059	35 944	35 834	35 690	35 348	34 912	
	65 +	8 663	8 791	8 943	9 086	9 176	9 249	9 555	9 880	
Průměrný věk		41,1	41,3	41,6	41,8	41,9	42,2	42,4	42,7	42,9
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)			117,1	121,1	124,2	127,3	128,8	129,4	130,5	134,5
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)			2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
celková			-2,9	-0,9	-0,4	1,2	-1,2	-0,7	-0,5	-1,1
přirozená			-0,1	0,2	0,6	0,3	0,3	-1	-0,3	-0,7
stěhováním (mechanická)			-2,8	-1,2	-1,1	0,9	-1,5	0,3	-0,1	-0,4

Zdroj tabulek 2.1. a 2.2.: ČSÚ

Graf č. 2.1.: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel v ORP Opava mezi lety 2005-2007 klesl o 137 obyvatel, v roce 2008 stoupl mírně počet obyvatel na hodnotu 101 846. Mezi lety 2008 – 2010 opět počet obyvatel klesl o 200 osob. Roky 2011 – 2013 se projevovala mírná rostoucí tendence počtu obyvatel SO ORP Opava a k 1. 1. 2014 byl celkový počet obyvatel 101 750 osob. Změna počtu obyvatel v jednotlivých věkových skupinách se výrazným způsobem projevuje ve změně věkové struktury obyvatelstva. V letech 2005 až 2008 měl počet obyvatel ve věkové skupině 0-14 klesající charakter, tzn., že počet obyvatel v této skupině klesl o 524 osob. Naopak mezi lety 2009 – 2012 vzrostl počet obyvatel této věkové skupiny o 500 osob. Věková skupina 65+ má od roku 2005 – 2012 stále rostoucí charakter, celkový nárůst obyvatel v této skupině je 2258 osob. Nárůst počtu obyvatel ve věkové skupině 65+, má vliv na stoupající průměrný věk obyvatelstva (41,3) a také na stoupající index stáří obyvatelstva (107,8). Celková migrace obyvatelstva ve sledovaných letech se pohybuje v každém roce v záporných číslech. Stárnutí populace a záporné hodnotě přirozeného přírůstku obyvatel bude směřovat k snižování celkového přírůstku obyvatel. Data za rok 2013, která nejsou vyplněna, nejsou na ČSÚ zatím k dispozici.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 2.3.: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	28	63,41	
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	15	39,02	
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	14	26,82	
Počet středních škol:			
Obory gymnázií	2	2,44	Slezské gymnázium Opava Mendelovo gymnázium Opava
Obory středních odborných škol a praktických škol	12	4,87	Pouze Opava a Velké Heraltice (SŠ a praktická škola)
Obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	6	2,44	Pouze Opava
Počet základních uměleckých škol	4	7,31	Opava, Háj ve Slezsku Hradec nad Moravicí
Počet konzervatoří	1	2,44	Církevní konzervatoř Opava
Počet jazykových škol	0	0	
Počet vyšších odborných škol	2	2,44	Vyšší odborná škola Hotelová, Masarykova střední zemědělská a Vyšší odborná škola, obě školy působí v Opavě
Počet vysokých škol	1	2,44	Slezská univerzita Opava

Zdroj: ČSÚ, <http://rejskol.msmt.cz/>

Tab. 2.4.: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	67	92,68	
Stálá kina	7	14,63	Kina se nacházejí v obcích Háj ve Slezsku, Holasovice, Hrabyně, Hradec nad Moravicí, Opava a Štítina. V Opavě se nachází také Multikino Cinestar
Divadlo	3	4,88	Dvě divadla se nachází v Opavě a to Loutkové divadlo v Opavě a Slezské divadlo v Opavě, divadlo se nachází také v obci Štítina, kde působí ochotnický divadelní soubor
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	8	14,63	V Opavě se nachází Slezské muzeum, které bylo založeno v roce 1882, nejvýznamnějším památníkem je Památník II. Světové války v obci Hrabyně
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	6	9,76	K nejvýznamnějším galeriím v Opavě patří Dům Umění, Galerie Obecního domu a Galerie U Jakoba, další galerie se nachází v obcích Háj ve Slezsku, Hlavnice a Chlebičov

Kulturní zařízení ostatní	81	92,68	
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	17	29,27	
Koupaliště a bazény	15	26,83	
z toho kryté	8	14,63	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	150	100	
Tělocvičny (vč. školních)	58	70,73	
Stadiony otevřené	7	12,2	
Stadiony kryté	8	2,44	
Zimní stadiony kryté i otevřené	4	9,76	
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	83	73,17	

Zdroj: ČSÚ, <http://rejskol.msmt.cz/>

Situace ve školství, kulturním a sportovním vyžití - ve správním obvodu ORP Opava je situace v těchto oblastech uspokojivá. V předškolním vzdělávání je velkým problémem nedostatečná kapacita mateřských škol a to jak ve Statutárním městě Opava, které je centrum ORP Opava, tak také v některých obcích správního obvodu. Základní školy v menších obcích se potýkají hlavně s problémem nenaplnění kapacity škol a s tím související neefektivní využití školských budov.

Hlavním centrem kulturního a sportovního života v SO ORP Opava je Statutární město Opava, kde se nachází kina, divadla, muzeum, galerie, středisko volného času, koupaliště, bazén, stadiony atd. Statutární město Opava je v poměrně dobré dojezdové vzdálenosti pro většinu obcí v SO ORP Opava, proto je tedy přirozeným jádrem správního obvodu. Celkově se v 93% obcí ORP Opava nachází veřejná knihovna, dále kulturní zařízení (93% obcí z celkového počtu obcí), tělocvičny (71% obcí z celkového počtu obcí) a hřiště, které se nachází v každé obci ORP Opava.

Tab. 2.5.: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	2	2,44	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	2	4,88	
Ambulantní zařízení	4	4,88	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	2	4,88	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	78	75,61	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	26	36,59	

Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	63	34,15	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	21	24,39	
Zařízení lékárenské péče	23	7,32	
Nemocnice	1	2,44	Slezská nemocnice v Opavě
Odborné léčebné ústavy	2	4,88	Nachází se v Opavě a v obci Hrabyně
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	2,44	Opava
Ostatní lůžková zařízení	4	4,88	

Zdroj: ČSÚ, <http://rejskol.msmt.cz/>

Oblast lékařské a zdravotní péče – v této oblasti nebyly zaznamenány žádné výrazné problémy. Samostatná či detašovaná pracoviště praktického lékaře jsou v 76 % obcí z celkového počtu obcí ORP Opava a spádovost zařízení pro jednotlivé obce je vyhovující. Opět výhodou území je centrum Opava, kde se nachází Slezská nemocnice a obec Hrabyně, zde má regionální význam rehabilitační ústav.

V ORP Opava se mimo výčet, který je v tabulce, nachází také 83 samostatných ordinací odborného lékaře specialisty, transfúzní stanice v Opavě a 3 detašované pracoviště záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci

V ORP Opava se mimo výčet, uvedený v tabulce nachází také 83 samostatných ordinací odborného lékaře specialisty, transfúzní stanice v Opavě a 3 detašované pracoviště záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci

V rámci sociálních služeb a zařízení chybí občanům na obcích denní stacionáře pro osoby se zdravotním postižením a především pro seniory. Nedostatečné je také pokrytí pečovatelských služeb v obcích dále od Opavy.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

Ekonomicky aktivní celkem		Celkem	muži	ženy	
		49 509	26 681	22 828	
v tom	zaměstnaní	44 450	24 050	20 400	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	35 376	18 143	17 233
		zaměstnavatelé	1 595	1 179	416
		pracující na vlastní účet	4 840	3 444	1 396
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	1 814	914	900
		ženy na mateřské dovolené	875	-	875
nezaměstnaní		5 059	2 631	2 428	
Ekonomicky neaktivní celkem		47 444	20 093	27 351	
z toho	nepracující důchodci	22 655	8 569	14 086	
	žáci, studenti, učni	15 051	7 582	7 469	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		4 093	2 290	1 803	

Zdroj: ČSÚ

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo – Z celkového počtu obyvatel (101 758) ve správním obvodu ORP Opava bylo v roce 2012 evidováno celkově 49% ekonomicky aktivního obyvatelstva. Z toho 54 % ekonomicky aktivního obyvatelstva tvoří muži a 46 % tvoří ženy. Z ekonomicky aktivních obyvatel je celkově 90 % obyvatel zaměstnaných a 10 % obyvatel je nezaměstnaných.

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo – z celkového počtu obyvatel (101 758) ve správním obvodu ORP Opava bylo v roce 2012 evidováno celkově 47 % ekonomicky neaktivního obyvatelstva. Z toho 42 % tvoří muži a 58 % tvoří ženy. Celkem 48% ekonomicky neaktivního obyvatelstva tvoří nepracující důchodci.

Tab. 2.7.: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			25 337
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		18 040
	v tom	v rámci obce	7 972
		do jiné obce okresu	6 296
		do jiného okresu kraje	2 758
		do jiného kraje	623
		do zahraničí	391
	vyjíždějící do škol		7 297
	v tom	v rámci obce	3 218
mimo obec		4 079	

Zdroj: ČSÚ

Celkově z ORP Opava vyjíždí do zaměstnání a do škol z ORP Opava 25 337 osob což je celkem 25 % z celkového počtu obyvatel a zhruba 31 % z ekonomicky aktivního obyvatelstva. Do zaměstnání vyjíždí celkem 71 % z celkového počtu vyjíždějících osob a do škol vyjíždí 29 % osob. Nejvíce je evidováno osob, které vyjíždějí do zaměstnání v rámci obce (7 972). Toto číslo je dáno tím, že nejvíce obyvatel žije ve Statutárním městě Opava dále v Hradci nad Moravicí a v Háji ve Slezsku, kde je zároveň větší počet pracovních míst a obyvatelé tedy pracují v obci nebo ve městě, kde žijí a nemusí dojíždět za prací do jiné obce. Do jiné obce okresu vyjíždí celkem 6 296 obyvatel. Tento údaj je dán charakterem území ORP Opava, protože obce v území jsou vždy v těsné blízkosti a dojezdová vzdálenost sousedních obcí je ve většině případů do 5 km. Do škol vyjíždí celkem 7 297 osob, z toho 56 % osob vyjíždí mimo obec a 44 % v rámci obce. Studenti a žáci je ve většině případů do Statutárního města Opava, kde existuje široká a pestrá nabídka vzdělávacích zařízení a to jak základních, tak i středních škol, Opava je také sídlem Slezské univerzity.

Tab. 2.8.: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			40 794	
v tom	tvořené 1 rodinou		26 233	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	12 139
			se závislými dětmi	8 912
	neúplné	bez závislých dětí	2 458	
		se závislými dětmi	2 724	
	tvořené 2 a více rodinami		644	
	domácnosti jednotlivců		12 268	
vícečlenné nerodinné domácnosti		1 649		

Zdroj: ČSÚ

Na území ORP Opava je v roce 2012 evidováno 40 794 hospodařících domácností, z toho 64 % domácností je tvořeno 1 rodinou, 1,6 % je tvořeno 2 a více rodinami. Domácnosti jednotlivců tvoří 30 % z celkově hospodařících domácností a vícečlenné nerodinné domácnosti tvoří 4 % z celkového počtu evidovaných domácností.

Tab. 2.9.: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	5770	5703	5763	5490	4223	3661	5410	6103	5409	
občané se zdravotním postižením	676	740	784	781	747	596	624	669	635	
absolventi	730	588	528	477	271	273	421	465	372	
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	2271	2198	2301	2305	1798	1202	1360	1886	2069	
volná pracovní místa	211	265	332	553	925	496	263	199	251	
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	27,3	21,7	17,4	9,9	4,6	7,4	20,6	30,7	21,5	
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	11,1	11	10,4	9,9	7,5	6,5	10,0	11,2	9,9	

Zdroj: ČSÚ

Nezaměstnanost v ORP Opava měla od roku 2003 (5770 uchazečů o zaměstnání) až do roku 2008 (3661 uchazečů o zaměstnání) klesající tendenci. V roce 2009 a 2010 se ovšem v ORP Opava projevila ekonomická krize a za tyto dva sledované roky vstoupil počet nezaměstnaných osob o 2 442 uchazečů o zaměstnání. Míra nezaměstnanosti dosahovala nejnižších hodnot v roce 2008 a to 6,54 %, naopak nejvyšších hodnot dosahovala míra nezaměstnanosti v roce 2010 a to 11,2 %.

Podle „Zprávy o situaci na trhu práce v okrese Opava“ úřadu práce, kontaktního pracoviště Opava za rok 2013 podíl nezaměstnaných osob v okrese Opava se pohybuje nad průměrnými hodnotami za celou Českou republiku a současně také pod průměrem za Moravskoslezský kraj. Ve srovnání se šesti okresy Moravskoslezského kraje obsazoval okres Opava během roku 2013 vždy 3. místo v podílu nezaměstnaných osob hned za okresy Frýdek – Místek a Nový Jičín, ty mají nejnižší podíl nezaměstnaných osob z celého Moravskoslezského kraje. Nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazuje okres Bruntál.

Tab. 2.10.: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	20088	20561	21021	21355	21710	22116	22119	22547	22801	22286
fyzické osoby	17008	17374	17716	17977	18196	18406	18262	18518	18731	18161
z toho zemědělstí podnikatelé	922	948	998	994	983	983	333	345	362	368
vyjádření v %	5,42	5,46	5,63	5,53	5,40	5,34	1,82	1,86	1,93	2,03
právnícké osoby	3080	3187	3305	3378	3514	3710	3857	4029	4070	4125
z toho obchodní společnosti	1550	1560	1581	1607	1642	1695	1761	1823	1839	1863
vyjádření v %	50,32	48,95	47,84	47,57	46,73	45,69	45,66	45,25	45,18	45,16
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybníkářství (%)	5,7	5,8	6,1	6	6,1	6,1	3,8	3,9	4,1	4,2
průmysl celkem (%)	14,6	14,4	14,3	14	13,8	13,9	14,3	14,2	14,1	13,7
stavebnictví (%)	10,6	10,7	10,7	10,8	11,1	11,5	12	11,9	12	12,1
Obchod, ubytování, stravování, a pohostinství (%)	35,6	34,9	34,3	34,2	34	33	32,8	32,4	31,2	29,9

Zdroj: ČSÚ

Celkově se mezi lety 2003 - 2012 zvýšil počet ekonomických subjektů o 2 198 osob. Zvýšil se jak počet fyzických osob tak také počet právníckých osob. Počet zemědělských podnikatelů klesl výrazně v roce 2009 a to z původní hodnoty v roce 2008 na 983 subjektů na hodnotu 333 subjektů. Tento pokles je dán tím, že do roku 2008 byli do počtu zemědělských subjektů evidováni také samostatně hospodařících rolníků nezapsaných v obchodním rejstříku.

Největší nárůst podnikatelských subjektů je v odvětví stavebnictví a to celkem o dvě procenta od roku 2003 do roku 2012.

D. Doprava

Silniční doprava: Na území SO ORP se nenachází žádná dálnice ani rychlostní komunikace. Silniční síť se vyznačuje vějířovou strukturou, jejíž základní kostru tvoří následující Silnice I. třídy:

- I/11 Hradec Králové (D11) – Šumperk – Bruntál – Opava – Ostrava (D1, R56) – Český Těšín (R48) – státní hranice ČR/Slovensko,
- I/46 Olomouc (R46) – Opava – státní hranice ČR/Polsko,
- I/56 Opava – Hlučín – Ostrava (D1) – R56,
- I/57 státní hranice ČR/Polsko – Krnov – Opava – Hl. Životice (D1) – Nový Jičín (I/48) – Vsetín – státní hranice ČR/Slovensko.

Jednou z nejvíce zatížených silnic I. třídy je silnice I/11, která vede z Hradce Králové přes Opavu do Ostravy. Tato silnice je pro tak silný provoz nedostatečná a v mnoha případech pro řidiče nebezpečná. V současné době probíhá rekonstrukce této silnice v úseku Opava – Ostrava, kde má dojít k napojení na dálnici D1 v Ostravě a současně k rozšíření na více prouduovou silnici. V posledních letech došlo také k opravám a rekonstrukcím na silnicích I/56 vedoucí z Olomouce a na silnici I/57 v úseku Krnov – Opava.

Kvalita silnic na území ORP Opava je spíše nedostačující. Na silnicích I. třídy je problémem nedodržení povolené rychlosti, města ve správním obvodu ORP Opava by potřebovala dokončit nebo začít budovat obchvaty, popřípadě dokončit rozestavěné úseky. V obcích, kde se vyskytují především silnice II. a III. třídy je potřeba opravit jak místní komunikace včetně souvisejících kanalizací, tak i rekonstrukce chodníků, položení nových povrchů, retardérů a především silničních výtluků.

Nedostatky se stále více projevují také v parkovacích plochách, a to jak ve městě, tak v obcích na území ORP Opava.

Silnice II. a III. Třídy

Základem komunikačního systému v území SO ORP Opava jsou silnice II. třídy, jež zajišťují především dopravní obslužnost jednotlivých obcí uvnitř území a dostupnost sídla ORP Opava. Na jejím správním území se nacházejí následující silnice II. třídy:

- II/442 Horní Benešov – I/46 – Svatoňovice – Jakubčovice n/O
- II/443 Opava (I/46) – Melč – Svatoňovice – Budišov nad Budišovkou – Město Libavá,
- II/452 Bílčice (I/46) – Leskovec nad Moravicí – Bruntál (I/45,I/11) – Holčovice,
- II/460 Deštné (I/46) – Velké Heraltice (I/11) – Brumovice – I/57,
- II/461 Slavkov (I/46) – MÚK s I/11,
- II/463 I/57 – Skřipov – Bílovec (II/647),
- II/464 Opava – Raduň – Bílovec – Studénka – Mošnov (I/58),
- II/465 I/11 – Kyjovice – Těškovice – II/464,
- II/467 Štítina (I/11) – Kravaře (I/56) – Kobeřice (I/46); Sudice (I/46) – státní hranice ČR/Polsko.

Tento základní systém je dále doplněn poměrně hustou sítí silnic III. třídy, které zajišťují zpřístupnění ostatních sídel neležících na hlavních trasách a jejich napojení na vyšší komunikační systém.

Obslužnost území v oblasti veřejné dopravy zajišťuje Dopravní podnik Opava, který má k dispozici autobusovou a trolejbusovou dopravu ve Statutárním městě Opava a jeho blízkém okolí. Spojení mezi obcemi a městy Opavou a Ostravou pak zajišťuje soukromý dopravce TQM Holding s.r.o. Územím také procházejí linky firem Veolia Transport a ČSAD Bruntál. Veřejnou dopravu a její pokrytí na území ORP Opava lze považovat za dostačující, žádná z obcí není se systémem vyjmuta. Za nedostačující lze považovat především časovou frekvenci některých linek o víkendech a svátcích. Dále pak nedostatek autobusových spojů z obcí na Opavsku do města Ostravy. Občané jsou nuceni ve většině případů cestovat vždy přes město Opavu, kde musí přestoupit a následně využít vlakové nebo jiné autobusové spojení. Přestože území ORP Opava sousedí s Polskem (město Opava je od hranic vzdáleno cca 2-3km), spojení přes hranice žádný z autobusových dopravců neposkytuje, využít lze pouze některá vlaková spojení.

Železniční doprava: Železniční síť na území SO ORP Opava je tvořena jak úseky dráhy celostátní, tak i drah regionálních, které jsou provozovány Správou železniční dopravní cesty, s. o.:

- Ostrava-Svinov – Opava východ – Krnov (trať KJŘ 310 a 321)
- Opava východ – Hradec nad Moravicí (KJŘ 315)
- Hlučín – Opava východ (KJŘ 317)

Všechny výše uvedené úseky tratí jsou jednokolejné a neelektrifikované s výjimkou úseku Ostrava-Svinov – Opava východ, který je elektrifikovaný stejnosměrnou proudovou soustavou 3 kV. Na všech tratích je poměrně hustý provoz osobních vlaků. Na trati Krnov – Opava východ – Ostrava-Svinov jsou v provozu také rychlíky (4 páry Jeseník – Opava – Ostrava, 3 páry Olomouc – Opava – Ostrava) a spěšné vlaky (7 párů Opava – Ostrava – Český Těšín).

Integrovaná doprava: Celé území SO ORP je v současnosti integrováno do ODIS a to jak autobusová, tak i drážní doprava a to včetně MHD Opava. Platí zónový tarif, u jednorázových jízdenek v příměstských autobusech kombinovaný s přestupným kilometrovým jízdným.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Těžba nerostných surovin: Na území SO ORP Opava se nachází několik ložisek nerostných surovin, a to štěrkopísku (na hranici obcí Háj ve Slezsku a Dolní Benešov, dále v Opavě), cihlářské suroviny (Hněvošice, Holasovice, Opava – Jaktář), sádrovec (Hněvošice – Koberčice, ložisko sem zasahuje z území SO ORP Kravaře) a stavebního kamene (Hradec nad Moravicí, Jakartovice a Mladecko). Pro ochranu těchto výhradních ložisek nerostných surovin byla vymezena chráněná ložisková území v obcích Opava a Hněvošice. Vyjma těžby štěrkopísku, který je těžen z vody, se jedná v ostatních případech o povrchovou těžbu. V současnosti probíhá těžba pouze na ložisku v Bohučovicích a Litultovicích – Mladecku. Pro potřeby těžby nerostných surovin je zde také vymezeno několik dobývacích prostorů a chráněných ložiskových území.

Podnikatelská struktura: Na území SO ORP Opava působí celkem 22119 firem. Z 9365 z nich, které uvádějí počet svých zaměstnanců, je 6980 firem bez zaměstnanců, 1543 firem zaměstnává 1–5 osob, dalších 242 firem má 6–9 zaměstnanců, 275 firem má 10–19 zaměstnanců. S rostoucím počtem zaměstnanců počet firem rychle klesá. Podle „Studie sídlení struktury Moravskoslezského kraje“ se míra podnikatelské aktivity v obcích ORP Opava zvýšila v období 2005 – 2010 o 9,24 % a to z původní hodnoty 170,07 % v roce 2005 na hodnotu 179,31 % v roce 2010, tato hodnota je nadprůměrná v rámci kraje. Míra podnikatelské aktivity se výrazně zvýšila v období 2005–2010 v obcích Budišovice (45,43 %), Sosnová (36,55 %) a Bratříkovice (36,38 %) naopak pokles byl zaznamenán v obcích Vršovice (-14,09 %), Pustá Polom (-7,36 %) a Nové Sedlice (-6,99 %).

Podle CZ-NACE je možné zařadit největší počet firem (3247) do oblasti maloobchodu (kromě motorových vozidel) a do oblasti velkoobchodu (kromě motorových vozidel) - 2526 firem, dále pak do oblasti specializované stavební činnosti (1583 firem) a výstavby budov (1068 firem).

Devět největších zaměstnavatelů v SO ORP Opava má sídlo své firmy ve Statutárním městě Opava. Největší společnost podle počtu zaměstnanců je společnost Brano a.s. se sídlem v městě Hradec nad

Moravicí a zaměstnává 2 000 – 2 499 osob. Další tři největší zaměstnavatelé spadají do kategorie 1 000 – 1 499 zaměstnanců, pět podnikatelských subjektů je v kategorii 500 – 999 zaměstnanců a jedna společnost zaměstnává 250 – 499 osob. Deset největších zaměstnavatelů v SO ORP Opava jsou uvedeni v tabulce níže.

Tabulka č. 2.11: Přehled deseti největších zaměstnavatelů v SO ORP Opava

Obchodní jméno	Sídlo	Převažující činnost	Kategorie podle počtu zaměstnanců
Brano a.s	Hradec nad Moravicí	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla	2 000-2 499
Model Obaly a.s	Opava	Výroba vlnitého papíru a lepenky, papírových a lepenkových obalů	1 000 - 1499
Slezská nemocnice v Opavě, příspěvková organizace	Opava	Ústavní zdravotní péče	1 000 – 1 499
Teva Czech Industries s.r.o	Opava	Výroba farmaceutických přípravků	1 000 – 1 499
OSTROJ a.s	Opava	Výroba strojů pro těžbu, dobývání a stavebnictví	500 - 999
Psychiatrická léčebna Opava	Opava	Ústavní zdravotní péče	500 - 999
Slezská univerzita v Opavě	Opava	Terciární vzdělávání	500 - 999
Státní úřad inspekce práce	Opava	Všeobecné činnosti veřejné správy	500 - 999
TEMPO, obchodní družstvo	Opava	Maloobchod s převahou potravin, nápojů a tabákových výrobků v nespécializovaných prodejnách	500 - 999
BIVOJ a.s	Opava	Zpracování a konzervování masa, kromě drůbežního	250 - 499

Zdroj: Ústav územního rozvoje dle ČSÚ, Registr ekonomických subjektů, údaje k datu 1. 1. 2011

K nejvýznamnějším průmyslovým podnikům na území ORP Opava patří:

Brano a.s (strojírenský průmysl)

Společnost Brano a.s, byla založena v roce 1992 a počet zaměstnanců se pohybuje mezi 2 000 až 2 499 zaměstnanci. Společnost se orientuje na kvalitní elektromechanické výrobky, zejména na výrobky pro auto průmysl, zamykací a zavírací systémy, manipulační techniku a drobné odlitky.

Mondeléz International (původně Opavia, potravinářský průmysl)

Mondelez International je mezinárodní společnost, která vyrábí čokolády, sušenky, žvýkačky, bonbony, kávu a rozpustné nápoje. V ČR působí společnost pod názvem Mondelez Czech Republic a konkrétně továrna v Opavě se specializuje na sušenky a v současnosti zaměstnává 670 pracovníků. Společnost Mondelez International investuje kolem dvou miliard korun do rozšíření závodu v Opavě a to do konce roku 2015. Opavská továrna se rozšíří celkově o pět nových linek a nabídne pracovní místa pro 200 pracovníků.

Teva Czech Industries s.r.o (farmaceutický průmysl)

Společnost Teva Czech Industries s.r.o, působí v ČR od roku 2009, ale historie podniku sahá až do roku 1883. Teva je tak jednou z nejstarších farmaceutických firem ve střední Evropě s více než 120letou tradicí výroby léčiv. Společnost zaměstnává více než 1 500 zaměstnanců. V roce 2010 společnost investovala do výstavby nového závodu celkem 1,4 miliardy korun a jeho roční výrobní kapacita je 4 miliardy tablet, které jsou určeny pro trh USA. Zároveň s rozšířením vzniklo ve společnosti 350 nových pracovních míst. Celkově Teva vyrábí 7 miliard tablet ročně.

OSTROJ a.s. (strojírenský průmysl)

Historie společnosti se datuje až do roku 1878 a jako akciová společnost vznikla v roce 1992. Ostroj a.s, se zaměřuje na výrobu sortimentu důlních zařízení pro všechny podmínky dobývání v hlubinných dolech a dalších strojírenských produktů. Ostroj a.s, se řadí mezi největší evropské výrobce důlních strojů pro hlubinnou těžbu uhlí. Společnost se zaměřuje především na export, který se týká hlavně Ruska, Německa a Francie.

MODEL Obaly a.s (výroba papíru a papírových obalů)

Závod Model Obaly a.s v Opavě je výrobní závod, který je rozdělen na tři části a to část, kde se vyrábějí skládačky, tedy obaly z lepenek a počet zaměstnanců v této „divizi“ je 336, v další části závodu se vyrábí obaly a displeje z vlnité lepenky, zde je zaměstnáno 283 osob a v poslední „divizi“ probíhá vývoj, výroba a také naplnění obalů výrobky zákazníka, zde pracuje 59 zaměstnanců. Společnost Model Obaly působí v Opavě od roku 1992.

Významným investičním projektem se stalo v roce 2012 nové regionální, společenské a obchodní centrum Breda & Weinstein. Obchodní centrum bylo otevřeno v Opavě a postupně se zde otevíraly a otevírají další komerční prostory, které vytvářejí nové podnikatelské i pracovní příležitosti.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Území ORP Opava se nejvíce potýká s problematikou znečištění ovzduší, což je v současné době vážný environmentální problém nejen v České republice. Důsledky znečišťování jsou velmi široké, přičemž jsou prokázány přímé negativní účinky látek znečišťujících ovzduší na zdraví obyvatel, zvířat, rostlin a půdy. Znečištění ovzduší je na území nejčastěji vyvoláno vysokou koncentrací dopravy a průmyslové a technologické oblasti na Ostravsku – Karvinsku. Podíl na znečišťování ovzduší mají také samotní obyvatelé regionu tím, že spalují odpady, které ke spalování určené nejsou.

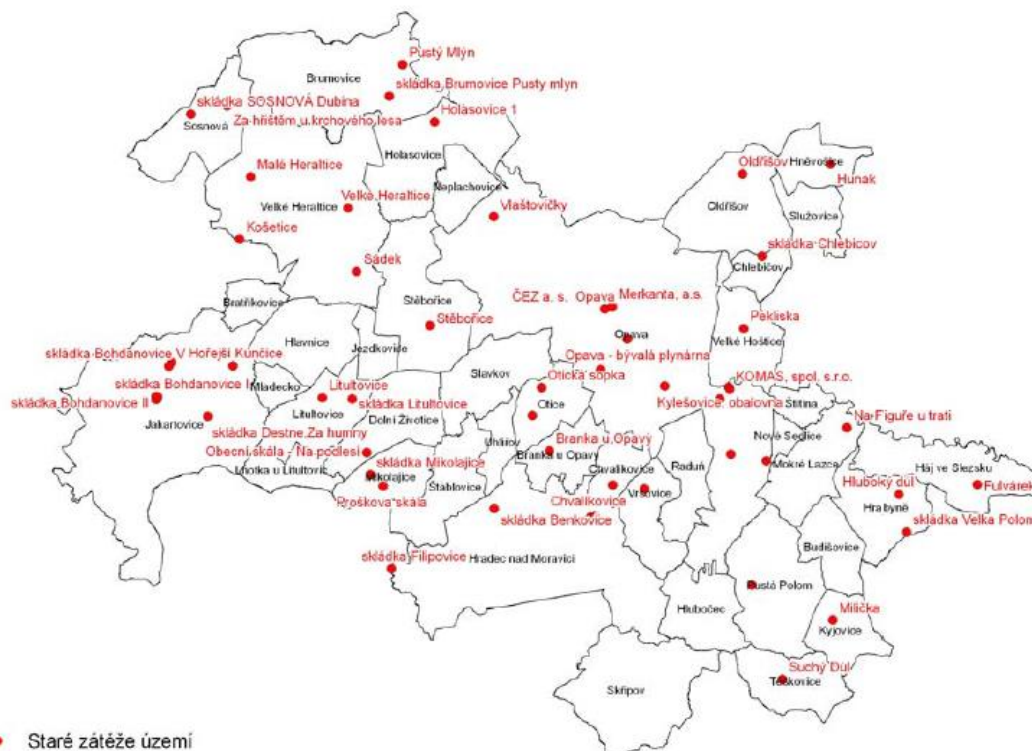
Území ORP Opava se také potýká s problematikou hlukového znečišťování, které se vyskytuje především v obcích, které se vyskytují v koridoru silnic I. třídy (I/11, I/46, I/57). Tyto problémy se snaží některé obce řešit např. realizací obchvatu nebo omezením průjezdu nákladních vozidel obcí. Pro snížení prašnosti se obce snaží zajistit výsadbu pro zvýšení lesnatosti nebo výsadbu účelové zeleně, především kolem průmyslových areálů, podél komunikací a na návětrných stranách obcí.

Staré ekologické zátěže se vyskytují prakticky v každé obci na území ORP Opava. Nejčastěji jde o bývalé a nepoužívané skládky, ale také o staré objekty zemědělských družstev, vepřiny, statky, staré školy nebo objekty některých opuštěných továren. S těmito lokalitami se obce snaží pracovat, v rámci nových územních plánovacích dokumentů se obce snaží tyto objekty využívat pro průmysl, plochy rekreace nebo pro bydlení (obec Skřipov – ze staré školy budovány sociální byty pro seniory).

Na území ORP Opava se nacházejí také dvě skládky odpadu, které jsou v provozu. Jedna skládka se nachází v Holasovicích (Elio Slezsko a.s.) a druhá v obci Chlebičov (EKO – Chlebičov a.s.). V areálu firmy TEVA Ivax Pharmaceuticals s.r.o. Opava se nachází zásobník (potrubí), které spadá do skupiny umístění a nakládání s nebezpečnými látkami.

Mapa č. 2.2.: Staré zátěže území a kontaminované plochy

Zdroj: podklady RURU ORP Opava 2012

Tab. 2.11.: Staré zátěže území a kontaminované plochy na území ORP

Katastrální území	Název území
Benkovice	skládka Benkovice
Bohdanovice	skládka Bohdanovice I, II, III
Bohučovice	Bohučovická stezka, skládka Bohučovice
Branka u Opavy	Branka u Opavy
Brumovice	skládka Brumovice Pustý mlýn
Deštné	skládka Deštné, Za humny
Dolní Životice	obecní skála - Na podlesí
Filipovice	skládka Filipovice
Hněvošice	Hunak
Holasovice	skládka Holasovice
Hrabyně	Hluboký důl, skládka Velká Polom
Chabičov ve Slezsku	Fulvárek
Chlebičov	skládka Chlebičov

Chvalíkovice	Chvalíkovice
Jakartovice	Hořejší Kunčice, skládka Bohdanovice IV, V
Jarkovice	Vlaštovičky
Komárov u Opavy	Akzo Nobel Coatings CZ, a.s.
	TEVA Ivax Pharmaceuticals s.r.o.
	KOMAS, spol. s.r.o.
Košetice ve Slezsku	Košetice
Kyjovice ve Slezsku	Milička
Kylešovice	Kylešovice - obalovna
Litultovice	Litultovice, skládka Litultovice
Malé Heraltice	Malé Heraltice
Mikolajice	Proškova skála, skládka Mikolajice
Mokré Lazce	Na Figuře u trati
Oldřišov	Oldřišov
Opava - předměstí	ČEZ a.s. Opava, Merkanta, a.s.
	Opava - bývalá plynárna
	Šibeniční kopec u Opavy
Otice	Otická sopka, skládka Otice
Pustá Polom	Velké Důlky
Sádek u Opavy	Sádek
Sosnová	skládka Sosnová Dubina
Stěbořice	Stěbořice
Suché Lazce	Nové Sedlice
Těškovice	Suchý Důl
Velké Heraltice	Velké Heraltice
Velké Hoštice	Pekliska
Vršovice u Opavy	Vršovice

Zdroj: podklady RURU ORP Opava 2012

Chráněná území v SO ORP Opava: V řešeném území se vyskytují menší zvláště chráněná území typu evropsky významná lokalita, přírodní rezervace a přírodní památka. Do jižní části zasahuje přírodní park Moravice (jeho větší část leží v sousedním SO ORP Vítkov), jehož hlavní cílem je ochrana krajinného rázu v údolí řeky Moravice.

EVL Údolí Moravice - předmětem ochrany je lokalita přástevníka kostivalového, střevlíka hrbolatého, vranky obecné. Rozloha celkem 129,63 ha (menší část zasahuje do ORP Vítkov). V řešeném území se vyskytuje na ploše 89,71 ha v obci Hradec nad Moravicí, katastrální území Hradec nad Moravicí, Žimrovice a Domoradovice.

EVL Jakartovice - lokalita modráska bahenního. Rozloha 13,75 ha, obec Jakartovice a Mladecko.

EVL Štola Jakartovice II - lokalita netopýra velkého. Rozloha 0,04 ha, obec Jakartovice.

NPR Kaluža - bukový smíšený porost typický pro Oderské vrchy. Rozloha celkem 57,03 ha, větší část v

sousedním ORP Vítkov. V SO ORP Opava leží tato NPR v obci Hradec nad Moravicí, katastrální území Žimrovice.

PR Hořina - bohatá lokalita šafránu Heuffelova. Rozloha 88,33 ha, obec Brumovice a Velké Heraltice.

PR Hvozdnice - říční niva s několika rybníky, velmi bohatá avifauna, lokalita želvy bahenní. Rozloha 56,24 ha, obec Slavkov, Štáblovice a Uhlířov.

PR U Leskoveckého chodníku - smíšený přirozený porost smrku, modřínu a jedle. Rozloha 29,97 ha, obec Skřipov.

PP Heraltický potok - mokřady kolem potoka s významnými rostlinnými i živočišnými společenstvy. Rozloha 14,39 ha, obec Holasovice, Neplachovice, Stěbořice.

PP Hůrky - lesní porost přirozeného charakteru s vysokým zastoupením jesenického modřínu a borovice lesní. Rozloha 16,04 ha, obec Velké Heraltice.

PP Otická sopka - průnik čedičových vyvěřelin spodnokarbonskými horninami. Rozloha 10,44 ha, obec Otice a Slavkov.

PP Úvalenské louky - přirozené vlhké louky s řadou ostřic. Rozloha 6,5 ha, obec Brumovice.

Z hlediska plošného zastoupení CHÚ je SO ORP Opava území s nízkým zastoupením zvláště chráněných ploch. ZCHÚ zaujímají pouze 0,6 % z celkové plochy SO ORP. V řešeném území se nachází pouze menší chráněná území. Jejich největší koncentrace je jižně a severozápadně od obce Opava (v samotné obci Opava však ZCHÚ není žádné). Ve východní části správního obvodu také neleží žádné ZCHÚ. V obcích Hradec nad Moravicí, Vršovice, Raduň, Podvihov (část obce Opava), Hlubočec a Skřipov se rozkládá přírodní park Moravice.

Opavsko stále patří k tradičním zemědělským oblastem v rámci kraje s vhodnými podmínkami pro zemědělskou výrobu. Zemědělství ve správním obvodu ORP Opava obhospodařuje dle údajů ČSÚ k 31. 12. 2011 plochu 25 ha zemědělské půdy, což představuje 63,7 % z celkové rozlohy území SO ORP. Z kultur na zemědělské půdě je nejvíce zastoupena orná půda s 30 460 ha (84,3 %), což je výrazně vyšší podíl než republikový průměr. Druhou nejvíce zastoupenou kulturou jsou trvalé travní porosty s 4 126 ha (11,4 %). Zahrady a ovocné sady jsou zastoupeny 4,5 % výměry zemědělské půdy. Plochy lesa: ORP Opava je pod průměrně lesnatým územím – lesnatost dosahuje 26,1%. Lesnatost je vyšší v jižní části území. Nejvíce lesnatou obcí jsou Vršovice, Mokrý Lazce, Skřipov, nejnižší je v obcích Chlebičov, Štítina, Neplachovice.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Vodovody: Obce v SO ORP Opava jsou zásobovány pitnou vodou převážně z veřejných vodovodů. Procento napojení překračuje 95 %. Veřejný vodovod je dostupný ve všech obcích řešené oblasti,

přesto nemusí být napojeni všichni obyvatelé – někteří jsou i nadále zásobováni ze soukromých studní. Tyto místní zdroje mají význam pouze v těch částech, kde nejsou dosud vybudovány rozvody vody z veřejného vodovodu, zejména z důvodu přílišné odlehlosti nemovitosti od soustředěné zástavby. Pitná voda pro zásobení z veřejných vodovodů je získávána převážně z nejrozsáhlejší vodárenské soustavy v České republice - Ostravského oblastního vodovodu. Jako hlavní velkokapacitní zdroj povrchové vody pro Opavsko slouží údolní nádrž Kružberk. Hlavní vodárenskou společností jsou Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s. Město Opava je zásobováno vodou z OOV cca asi z 90 % a z místních zdrojů zbývá asi 10 %. Město akumuluje vodu 3 vodojemy, zemní vodojem Chvalíkovice 2 x 5000 m³, vodojem Kateřinky 2 x 500 m³ a věžový vodojem U hřbitova o kapacitě 500 m³. Celková současná akumulace vody pro Opavu je naddimenzovaná a ani výhledově není třeba budovat další zařízení. V centrální části města vodovodní síť svými dimenzemi vyhovuje, ale jedná se o zařízení, které pochází z počátku 20. století, takže bude nutné je postupně vyměňovat.

Kanalizace: Město Opava má ČOV od poloviny 90. let, která byla v letech 2007 až 2008 modernizována nákladem 30,5 mil. Kč, aby splňovala přísnější požadavky na kvalitu vypouštěných odpadních vod. Další dvě sídla nad 2000 EO jsou Hradec nad Moravicí a Háj ve Slezsku. Druhá jmenovaná obec již systém kanalizace zakončený na ČOV má v provozu, bude navíc využita i pro napojení některých okolních obcí. Město Hradec nad Moravicí započalo s výstavbou nové tlakové a gravitační oddílné splaškové kanalizace teprve v roce 2010. Jde o společný projekt se sousední obcí Branka u Opavy, ve které bude také umístěna ČOV. Jedná se o výstavbu mechanicko-biologické ČOV o kapacitě 4400 EO a výstavbu kanalizace v délce 21,98 km. Dílo by mělo být dokončeno v roce 2012. Z menších obcí je kanalizace zakončená na čistírně odpadních vod vybudována v obcích Dolní Životice, Hlavnice, Hrabyně, Otice, Slavkov a Velké Hoštice. Ostatní obce jsou částečně vybaveny jednotnou kanalizací, která slouží k odvedení dešťových vod a na kterou se částečně napojují i splaškové odpadní vody. Splaškové odpadní vody z jednotlivých objektů se převážně akumuluji v septických a žumpách. Ty mají přepady zaústěny do stávající kanalizace, případně trativodů, kterými odpadní vody odtékají společně s ostatními do recipientu. Takový stav není v souladu se stávajícími legislativními požadavky. V případě požadavku na biologické čištění odpadních vod z jednotlivých objektů lze využít stávající žumpy pro osazení malých domovních ČOV. Další alternativa je využití stávajících žump po stavebních úpravách pro mechanické předčištění odpadních vod s následným dočištěním na půdních filtrech.

Plynofikace: Zásobování plynem SO ORP Opava je zajištěno VTL plynovodem, který vede ze sousedního SO ORP Kravaře a prochází přes obce Velké Hoštice, Opava, Neplachovice, Holasovice, Brumovice a pokračuje do SO ORP Bruntál. Regulační stanice jsou v Brumovicích, Sosnové, Velkých Heralticích, Neplachovicích, Opavě, Stěbořicích, Slavkově, Oticích, Uhlířově, Brance u Opavy, Raduni. Zbylé napojení zajišťuje středotlaké vedení. Nízkotlakým rozvodem plynu je řešeno zásobování v Opavě, Brumovicích a několika dalších malých sídlech. Celkově je ve SO ORP Opava na plyn napojeno 37 obcí, tedy 91 %, chybí pouze napojení obcí Mikolajice, Skřipov, Lhotka u Litultovic a Bratříkovice.

Elektroenergetika: Celkový výkon zařízení dodávajících elektrickou energii do veřejné distribuční sítě ve SO ORP Opava skoro 20 MW. Mix zdrojů je tvořen jednak ze zařízení na fosilní paliva (parní, plynový), ale také se v území nachází vodní elektrárna Hradec nad Moravicí - Žimrovice (výkon 0,95 MW), několik MVE a skoro polovinu instalovaného výkonu tvoří FVE, včetně větších instalací zřízených na orné půdě s instalovaným výkonem okolo 1 MW.

Odpadové hospodářství: Na území SO ORP Opava funguje systém sběru a separace odpadu – je zajištěn tříděný sběr papíru, skla, plastů, nebezpečného a velkoobjemového komunálního odpadu. Svoz odpadu zajišťuje firma Technické služby Opava, s.r.o. a Marius Pedersen na základě smluv s jednotlivými obcemi. Jsou zde i další firmy, které zajišťují svoz specifických surovin. V působnosti SO ORP Opava mají občané k dispozici 2 sběrné dvory. Veškerý odpad z SO ORP Opava se vozí na skládku ELIO Slezsko do Holasovic a na skládku do Chlebičova, kde se skládkuje i nebezpečný odpad.

Telekomunikace: Na území SO ORP Opava se nacházejí zařízení všech tří mobilních operátorů působících na území ČR – O2, T-Mobile i Vodafone. Pokrytí signálem GSM/GPRS je dobré, u operátorů Vodafone a T-Mobile se v závislosti na orografii terénu vyskytují lokality bez dostupného signálu, zejména ve strmých údolích řek (Moravice, Setina) a rozsáhlejších lesních komplexech (oblast Hradec nad Moravicí – Hrabyně, okolí Skřipova, Stěbořic). Vzhledem k průběhu státní hranice je v její blízkosti dostupný signál také polských mobilních sítí. Na území města Opavy je k dispozici vysokorychlostní mobilní Internet přes síť třetí generace UMTS/3G (T-Mobile, O2), širší území má dostupný mobilní internet na bázi protokolu CDMA (O2) a Internet 4G (T-Mobile). Internet ADSL (T-Mobile) pokrývá celé území s výjimkou obcí Bratříkovice a Dolní Životice.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Správní obvod ORP Opava spadá do turistického regionu Severní Morava a Slezsko, který je dále členěn na jednotlivé turistické oblasti. Oblast Opavska spadá do turistické oblasti „Opavské Slezsko“, které zaujímá severní část opavského okresu. Obce ve správní obvodu ORP Opava jsou také součástí Euroregionu Silesia. V jižní části je rekreačně zajímavé území s nenáročným terénem a bohatstvím lesů, vhodné pro pěší turistiku. Kolem toku Moravice byl vyhlášen v roce 1994 přírodní park o rozloze 142 km². Opavský region má ideální podmínky pro cykloturistiku. Cyklostezky křížují prakticky celou oblast SO ORP Opava. V oblasti je také jedna ze dvou vesnických památkových rezervací celého turistického regionu (Lipina).

Opavský region oplývá také četnými kulturními a historickými památkami, vyhledávané je např. Slezské muzeum, věž Hlásky, rozhledna Šance v Jakubčovicích, město Hradec nad Moravicí a jeho krásný zámek a v neposlední řadě také zámek Raduň s řadou rybníků a Arboretum v Novém Dvoře.

Rekreační potenciál území: Území leží mimo nejvýznamnější oblasti turistického ruchu a patří tak mezi méně vyhledávané lokality. S tím souvisí i stav infrastruktury cestovního ruchu, kdy v řadě míst chybí stravovací, sportovní i ubytovací kapacity. Teprve v posledních letech se stav začíná postupně zlepšovat, jsou budovány nové cyklistické trasy, vybavení apod. Nabídka ubytovacích zařízení postupně stoupá, přesto je stále značně omezená a v některých obcích nelze ubytování nelézt vůbec. Celkem lze na Opavsku využít přibližně 1450 lůžek v rámci hromadných ubytovacích zařízení nejrůznější kvality. Největší ubytovací kapacitu poskytuje Hradec nad Moravicí, kde se v poslední době začínají také objevovat soukromé ubytovací apartmány, dále pak ve městě Opava. Stravovací zařízení jsou v současné době v rozvoji, kvalitní a příjemná pohostinství a hospůdky tak vznikají prakticky po celém území ORP Opava.

Tab. 2.12.: Ubytovací zařízení v obcích SO ORP Opava

Obec	hotely		penziony		ubytovny		kempy	
	celkem	lůžka	celkem	lůžka	celkem	lůžka	celkem	lůžka
Hradec nad Moravicí	3	198	3	33	1	27	2	270
Opava	7	291	9	203	1	60	0	0
Jakartovice	0	0	1	28	1	30	0	0
Mikolajice	0	0	0	0	1	10	0	0
Háj ve Slezsku	0	0	3	50	0	0	0	0
Mokrý Lazce	0	0	1	14	0	0	0	0
Raduň	0	0	1	2	0	0	0	0
Holasovice - Loděnice	1	50	0	0	0	0	0	0
Pustá Polom	0	0	1	100	0	0	0	0
Stěbořice	0	0	1	10	0	0	0	0
Velké Heraltice	0	0	1	30	0	0	0	0

Zdroj: <http://apl.czso.cz/huz/>, webové stránky ubytovacích zařízení

Pěší turistika: Území je protkáno dostatečnou sítí pěších turistických tras, které procházejí většinou obcí správního obvodu a mohou návštěvníky navést k řadě turistických lokalit. Hlavním výchozím místem je Hradec nad Moravicí, ze/do kterého vedou pěší trasy do/z blízkého nebo vzdálenějšího okolí.

Hlavními dálkovými pěšími trasami jsou:

- Modrá: Hradec n. M. – Lesní Albrechtice – Fulnek
- Červená: Hradec n. M. – Podhradí – Kružberk – Budišov nad Budišovkou
- Modrá: Hradec n. M. – Podvihov - Štítina
- Zelená: Hradec n. M. – Jakubčovice – Kyjovice – Háj ve Slezsku
- Modrá: Štáblovice – Lipina – Vítkov – Spálov
- Zelená: Vávrovice – Opava – Stěbořice – Nový Dvůr – Litultovice – Podhradí
- Červená: Opava – Kravaře – Štítina – Hrabyně

Na tyto hlavní pěší turistické trasy jsou navázány kratší spojující úseky. Mezi nejvíce atraktivní cíle pěší turistiky patří např. Hradec nad Moravicí, údolí Moravice, Raduňky, arboretum Nový Dvůr a další. Nedílnou součástí především pěší turistiky jsou rozhledny a vyhlídky. V SO ORP Opava se nachází jedna rozhledna.

V Opavě pak dvě vyhlídky (výhledově by měla vzniknout další u Stříbrného jezera):

- Hradec nad Moravicí, Jakubčovice – rozhledna Šance,
- Opava – příležitostně věž kostela sv. Hedviky, věž Hlásky.

Cykloturistika: Územím prochází celá řada místních cyklotras, z nichž bezesporu nejdůležitější je tzv. Slezská magistrála v severní části Moravskoslezského kraje, kde vede od jeho východního konce k západnímu přes Velké Hoštice – Opava – Holasovice – Brumovice - Úvalno – Krnov. Jeden z typů cyklostezek jsou i tzv. "Opava Radegast CykloTrack" (funguje od roku 2005) – Měří 90 km a spojuje 47 hospod a hospůdek. Její délku lze stejně jako u předchozích tras krátit díky propojení s ostatními cyklotrasami v regionu. Prochází nejvíce zajímavými místy v regionu (zámky v Hradci nad Moravicí, Raduň a Kravařích, linie vojenských pevností, historické větrné mlýny).

Další významné turistické atraktivity:

Technické památky: Dělostřelecká tvrz Smolkov, Dřevěný větrný mlýn v Hlavnici, Památník 2. světové války v Hrabyni, Dřevěný větrný mlýn v Litultovicích, Měnična elektrického proudu v Opavě, památník armády ČR a čs. opevnění Opava - Milostovice

Hrady a zámky: Zámek v Hradci nad Moravicí, Zámek Kyjovice, Zámek Raduň, Arboretum Nový dvůr

Další památkové objekty: Kostel Nanebevzetí Panny Marie - sakrální stavba v Hrabyni, Hradec nad Moravicí - městská památková zóna, Opava - městská památková zóna, Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Minoritský klášter s kostelem Sv. Ducha, Kaple sv. Kříže, Raduň - objekt bývalé zámecké prádelny, kostel Nejsvětější Trojice, Štáblovice - Lipina - vesnická památková rezervace

Muzea: Hradec nad Moravicí - městské muzeum, Opava - Slezské zemské muzeum

2.1.3 Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 2.11: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	37	
Počet obcí s plánem v přípravě	4	Mezi obce, které mají územní plán v přípravě, patří: Litultovice, Vršovice, Jezdkovice a Jakartovice
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	8	Obce mají tyto programy na rozvoj obce: Háj ve Slezsku - Program na podporu aktivit v oblasti sportu, kultury a ostatní spolkové činnosti, Holasovice - Plán rozvoje obce ve volebním období 2010 - 2014, Digitální povodňový plán, Mladecko - Digitální povodňový plán, Opava - Strategický plán, Integrovaný plán rozvoje města, Uhlířov - Strategický plán obce, Oldřišov - Strategický plán obce

Zdroj: Vlastní šetření, webové stránky jednotlivých obcí

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří Územně analytické podklady ORP Opava včetně Rozboru udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Opava a Politika územního rozvoje ČR.

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity: Aktualizované územně analytické podklady území ORP Opava rozeznávají 47 typů limitů v oblasti využití území v těchto skupinách: zastavěné území, památková péče, ochrana přírodních podmínek území, ochrana zdravých a bezpečných životních podmínek, technická infrastruktura, dopravní infrastruktura. Jakýkoliv záměr v území musí každý z těchto limitů respektovat.

Území ORP Opava je funkčně propojeno s územím Ostravsko-Karvinské aglomerace, ORP Krnov, ORP Bruntál, ORP Vítkov. Převážně se jedná o společné využívání zařízení v oblasti odpadového hospodářství, ale také dopravní infrastrukturu, společný systém dopravní obslužnosti území, energetickou

infrastrukturu. Vazby na Polsko jsou v těchto oblastech zatím slabé, s výjimkou mezinárodních silničních tahů I/46.

2.1.4 Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 2.12.: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Opava, Hradec nad Moravicí	2	Opava - regionální centrum, Hradec nad Moravicí - sub-regionální centrum
Branka u Opavy, Otice, Háj ve Slezsku, Mokré Lazce	1	Průmyslová zóna Otice (Ferram, Semix, Vehovský, Chio chips, Jatka Kurka, Techflor)
Raduň, Hrabyně, Slavkov, Otice, Pustá Polom, Mokré Lazce, Štítina, Holasovice, Neplachovice, Chlebičov	10	Pečují o rozvoj svého území.
Kraj	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol, nemocnic, ...
Stát	1	Důležitý např. z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes území SO)
Úřad bezpečnosti práce	1	celostátní centrální instituce
Mikroregion Hvozdnice, Mikroregion Opavsko Severozápad, Mikroregion Matice Slezská	3	Organizují sdílení dobré praxe
MAS	2	MAS Opavsko, MAS Hlučínsko - integrace dění v území a vnášení inovací do území, propojování veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru
Významný zaměstnavatel	4	Brano a.s, TEVA, Model a.s, Ostroj,
Škola	3	Slezská univerzita v Opavě, Mendelovo gymnázium, Slezské gymnázium v Opavě
Jiné	2	Slezská nemocnice a Psychiatrická nemocnice

Zdroj: místní znalost území, vlastní šetření

2.2 Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 2.13.: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení fyzického stavu školských, kulturních a sportovních zařízení - pestrá nabídka vzdělávacích zařízení – základních, středních škol, sídlo Slezské univerzity - příznivá vzdělanostní struktura obyvatelstva - dostatečné množství značených turistických tras - zvyšující se množství cyklotras zvyšující atraktivitu území - vysoká místa podnikatelské aktivity správního obvodu - blízkost hranice a vazby s Polskem - příznivé přírodní podmínky v rámci kraje, tradiční zemědělská oblast - od roku 2009 stabilizace počtu registrovaných uchazečů o zaměstnání na ÚP Opava 	<ul style="list-style-type: none"> - špatná dopravní dostupnost do Polska - nedostatek spojů do města Ostrava - nedostatek parkovacích kapacit ve městě i v obcích - vysoká míra nezaměstnanosti správního obvodu - nedostatečná nabídka a dostupnost sociálních služeb v menších obcích - koncentrace odborné zdravotní a sociální péče ve větších obcích nebo ve městě - slabá občanská angažovanost - růst poptávky po sociálních službách, především v oblasti ubytovacích zařízení - obecně nízký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - využití finančních prostředků z evropských fondů - zvýšení rekreačního vybavení obcí - vyšší místa přeshraniční spolupráce s Polskem - budování moderní dopravní infrastruktury (dokončení obchvatů) - zavádění alternativních zdrojů energie - využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav - zájem obcí a poskytovatelů o budování komunitního systému sociální péče - využití potenciálu Slezské univerzity 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek financí na rozvoj školství, sociální péče, zdravotnictví, kulturu a sport - zpoždování termínů při výstavbě silnice I/11 - neschopnost připravit kvalitní projekty - nízké tempo výstavby a rekonstrukcí kanalizačních sítí a výstavby ČOV - růst počtu sociálně vyloučených obyvatel - zanedbávání investic do nových technologií (internet, rychlostní komunikace) - pokles ochoty ke spolupráci mezi obcemi - stagnace ve vývoji území v případě, že nedojde ke zlepšení dopravního napojení na Ostravu

Za silné stránky správního území ORP Opava lze považovat zlepšení fyzického stavu školských, sportovních a kulturních zařízení, kde v posledních letech došlo k obnově a rekonstrukci, dále pak příznivá vzdělanostní struktura obyvatelstva, která může vést k pozitivnímu rozvoji území. Kladem je také dostatečné množství cyklostezek a cyklotras, které zvyšují atraktivitu tohoto území.

Slabou stránkou je vysoká nezaměstnanost na území a především nedostatečná nabídka a nedostupnost sociálních služeb na malých obcích. Špatná je také angažovanost obyvatelstva především o dění ve městě a v obcích a také nedostatečné napojení veřejné dopravy na město Ostravu a Polsko.

Příležitostí tohoto území je využití finančních prostředků z evropských fondů, rozvoj cestovního ruchu, budování moderní technické a dopravní infrastruktury a budování komplexního komunitního systému sociální péče. K rozvoji území může pomoci také vyšší spolupráce s partnery v Polsku.

Velkou hrozbou tohoto území je nedostatek financí na rozvoj školství, zdravotnictví a sociální péče, dále pak neschopnost připravit a realizovat kvalitní projekty a nízké tempo výstavby obchvatů,

kanalizací a čistíren odpadních vod, které mohou vést ke zhoršení kvality životního prostředí na území správního obvodu ORP Opava. Nepříznivě také působí pokles ochoty ke spolupráci obcí mezi sebou a zanedbávání investic do nových moderních technologií.

3 Téma 1.: Školství

3.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolní výchovy a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý pro-

ces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi, o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2 Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Tab. 3.1.: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2012/2013

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Opava	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	3	5	11	19	1	1	0	0	1	0	41
Počet ZŠ 1. a 2. st.	1			3	1	1			11		17
Počet ZŠ jen 1. st.			1	1					1		3
Počet MŠ				6	1	1			14		22
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace*			6	13		1			4		24
Počet jiných zařízení				1	1	2			6		10

* (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)

Zdroj: ČSÚ, výkazy MŠMT

V ORP Opavsko působí pouze jedna škola v kategorii obec do 199 obyvatel a to ZŠ Mladecko, obec Mladecko má k roku 2012 celkový počet obyvatel 154. V kategorii obcí 1000 až 1999 působí v kategorii "jiná zařízení" ZŠ ve Velkých Heralticích, kde fungují speciální třídy. V kategorii "2000-4999"obyvatel působí celé sledované období pouze jedna škola a to Základní škola Háj ve Slezsku, zároveň v obci působí ZUŠ Vladislava Vančury. V kategorii obcí "5000-9999" působí opět jedna obec a to Hradec nad Moravicí, kde se nachází ZŠ Hradec nad Moravicí, ZŠ Žimrovice a Základní církevní škola Sv. Ludmily a ZUŠ Hradec nad Moravicí. V roce 2012 se do kategorie obce "1000 až 1999" obyvatel přidala obec Raduň, která má od roku 2012 celkový počet obyvatel 1000, proto se ZŠ a MŠ Raduň přidala k počtu "sloučených zařízení".

Tab. 3.2.: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2011/2012

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Opava	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	2	7	11	18	1	1	0	0	1	0	41
Počet ZŠ 1. a 2. st.	1			3	1	1			11		17
Počet ZŠ jen 1. st.			1	1							2
Počet MŠ				6	1	1			14		22
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace*			7	12		1			4		24
Počet jiných zařízení				1	1	2			6		10

Tab. 3.3.: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2010/2011

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Opava	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	2	7	11	18	1	1	0	0	1	0	41
Počet ZŠ 1. a 2. st.	1			3	1	1			11		17
Počet ZŠ jen 1. st.			1	1							2
Počet MŠ				6	1	1			14		22
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace*			7	12		1			4		24
Počet jiných zařízení				1	1	2			7		11

Zdroj: ČSÚ, výkazy MŠMT

Tab. 3.4.: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2009/2010

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Opava	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	3	5	12	18	1	1	0	0	1	0	41
Počet ZŠ 1. a 2. st.	1			3	1	1			11		17
Počet ZŠ jen 1. st.			1	1							2
Počet MŠ				6	1	1			14		22
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace*			7	12		1			4		24
Počet jiných zařízení	3	5	12	18	1	1	0	0	1	0	41

Zdroj: ČSÚ, výkazy MŠMT

Tab. 3.5.: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2008/2009

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Opava	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	3	6	12	18	1	1	0	0	1	0	42
Počet ZŠ 1. a 2. st.	1			3	1	1			11		17
Počet ZŠ jen 1. st.			1	1							2
Počet MŠ				6	1	1			14		22
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace*			7	12		1			4		24
Počet jiných zařízení				1	1	2			8		12

Zdroj: ČSÚ, výkazy MŠMT

Tab. 3.6.: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2007/2008

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Opava	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	3	6	11	18	1	1	0	0	1	0	41
Počet ZŠ 1. a 2. st.	1			3	1	1			11		17
Počet ZŠ jen 1. st.			1	1							2
Počet MŠ				6	1	1			14		22
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace*			7	12		1			4		24
Počet jiných zařízení				1	1	2			8		12

Zdroj: ČSÚ, výkazy MŠMT

Od roku 2007 se sloučila MŠ a ZŠ v obci Litultovice, proto se v kategorii obcí s "500 až 999" obyvatel změnil počet sloučených zařízení a zároveň s tím i počet ZŠ, kde působí pouze první stupeň.

Tab. 3.7.: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2006/2007

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Opava	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	2	7	11	18	1	1	0	0	1	0	41
Počet ZŠ 1. a 2. st.	1			3	1	1			11		17
Počet ZŠ jen 1. st.			2	1							3
Počet MŠ			1	6	1	1			14		23
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace*			7	12		1			4		24
Počet jiných zařízení				1	1	2			8		12

Zdroj: ČSÚ, výkazy MŠMT

V roce 2006 obec Skřipov změnila počet obyvatel na 1007, proto se ZŠ a MŠ Skřipov dostala do kategorie obcí 1000-1999 obyvatel.

Tab. 3.8.: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2005/2006

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Opava	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	3	6	12	17	1	1	0	0	1	0	41
Počet ZŠ 1. a 2. st.	1			3	1	1			11		17
Počet ZŠ jen 1. st.			2	1							3
Počet MŠ			1	6	1	1			14		23
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace*			7	11		1			4		23
Počet jiných zařízení				1	1	2			8		12

Zdroj: ČSÚ, výkazy MŠMT

Tab. 3.9.: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Opava	celkem ředitelství	z toho						
Název obce		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciál- ními třídami	MŠ speciální / se speciál- ními třídami	gymnázia
celkem škol	75	49	48	4	1	6	2	1
Branka u Opavy	1	1	1	0	0	0	0	0
Bratříkovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Brumovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Budišovice	0	1	0	0	0	0	0	0
Dolní Životice	1	1	1	0	0	0	0	0
Háj ve Slezsku	3	1	1	1	0	0	0	0
Hlavnice	1	1	1	0	0	0	0	0
Hlubočec	0	1	0	0	0	0	0	0
Hněvošice	1	1	1	0	0	0	0	0
Holasovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Hrabyně	1	1	1	0	0	0	0	0
Hradec n. Mor.	5	2	3	1	0	0	0	0
Chlebičov	1	1	1	0	0	0	0	0
Chvalíkovice	0	1	0	0	0	0	0	0
Jakartovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Jezdkovice	0	1	0	0	0	0	0	0
Kyjovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Lhotka u Lit.	0	0	0	0	0	0	0	0
Litultovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Mikolajice	0	0	0	0	0	0	0	0
Mladecko	1	0	1	0	0	0	0	0
Mokré Lazce	2	1	1	0	0	0	0	0
Neplachovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Nové Sedlice	0	1	0	0	0	0	0	0
Oldřišov	2	1	1	0	0	0	0	0
Opava	36	13	18	2	1	5	2	1
Otice	1	1	1	0	0	0	0	0
Pustá Polom	1	1	1	0	0	0	0	0
Raduň	1	1	1	0	0	0	0	0
Skřipov	1	1	1	0	0	0	0	0
Slavkov	1	1	1	0	0	0	0	0
Služovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Sosnová	0	0	0	0	0	0	0	0
Stěbořice	2	1	1	0	0	0	0	0
Štáblovice	0	1	1	0	0	0	0	0

Štítina	1	1	1	0	0	0	0	0
Těškovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Uhlířov	0	1	0	0	0	0	0	0
Velké Heraltice	2	1	2	0	0	1	0	0
Velké Hoštice	2	1	1	0	0	0	0	0
Vršovice	0	1	0	0	0	0	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

ZUŠ Háj ve Slezsku poskytuje vzdělávání nebo školské služby také v obcích Pustá Polom, Mokré Lazce, Hrabyně, Štítina a Raduň. ZUŠ Hradec nad Moravicí poskytuje vzdělávání ve Skřipově. ZŠ a MŠ Štáblovice má ředitelství v obci Melč. Jako víceleté gymnázium působí pouze Mendlovo gymnázium v Opavě.

Na území ORP Opava se nachází pouze jedna soukromá mateřská škola a to Rodinná školka Rolnička, Tyršova 41, Opava, 746 01. Je to mateřská škola, která pracuje s Montessori pedagogikou, kapacita mateřské školy je max. 20 dětí.

Tab. 3.10.: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Opava	celkem ředitelství	z toho				
Název obce		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
celkem						
Hradec nad Moravicí	1	0	1	0	0	0
Opava	0	0	1	0	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

Zřizovatelem Církevní školy v Hradci nad Moravicí je Biskupství Ostravsko - Opavské, má odloučené pracoviště v Opavě- Jaktáři, a to pouze první stupeň vzdělávání.

Tab. 3.11.: Pracovníci ve školství ORP 2012/2013

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	397	292,3	104,7
základní školy	734,5	577,7	156,8
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	88,6	88,5	0,1
střediska pro volný čas dětí a mládeže	20,5	12,3	8,2
zařízení školního stravování	235,4	0	235,4
celkem rok 2012/2013	1475,9	970,7	505,2

Zdroj: výkazy MŠMT

Data za SVČ byla nalezena pouze za školní roky 2012/2013, 2011/2012. Ve školním roce 2012/2013 byl průměrný přepočtený počet 1475,9 pracovníků, z toho je 970,7 pedagogů a 505,2 pracovníků bez pedagogického vzdělání.

Tab. 3.12.: Pracovníci ve školství ORP 2011/2012

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2011/2012			
mateřské školy	389	284,8	104,3
základní školy	734	573,9	160,1
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	85,1	85,1	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	21,8	13	8,8
zařízení školního stravování	233,2	0	233,2
celkem rok 2011/2012	1463,1	956,7	506,4

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve školním roce 2011/2012 byl průměrný přepočtený počet 1463,1 pracovníků, z toho je 956,7 pedagogů a 506,4 pracovníků bez pedagogického vzdělání.

Tab. 3.13.: Pracovníci ve školství ORP 2010/2011

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2010/2011			
mateřské školy	379,3	279,9	99,5
základní školy	732,3	568,6	163,7
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	84,3	84,3	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	235,9	0	235,9
zařízení školního stravování	1431,8	932,7	499,1
celkem rok 2010/2011	379,3	279,9	99,5

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve školním roce 2010/2011 byl průměrný přepočtený počet 1431,8 pracovníků, z toho je 932,7 pedagogů a 499,1 pracovníků bez pedagogického vzdělání.

Tab. 3.14.: Pracovníci ve školství ORP 2009/2010

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2009/2010			
mateřské školy	366,2	266,7	99,5
základní školy	744	577,2	166,9
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	82,5	82,5	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	234,2	0	234,2
zařízení školního stravování	1427	926,4	500,5
celkem rok 2009/2010	366,2	266,7	99,5

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve školním roce 2009/2010 byl průměrný přepočtený počet 1427 pracovníků, z toho je 926,4 pedagogů a 500,5 pracovníků bez pedagogického vzdělání.

Tab. 3.15.: Pracovníci ve školství ORP 2008/2009

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2008/2009			
mateřské školy	349,9	253,7	96,3
základní školy	757,8	589,3	168,5
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	82,3	82,3	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	226,9	0	226,9
zařízení školního stravování	1416,9	925,2	491,7
celkem rok 2008/2009	349,9	253,7	96,3

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve školním roce 2008/2009 byl průměrný přepočtený počet 1416,9 pracovníků, z toho je 925,2 pedagogů a 491,7 pracovníků bez pedagogického vzdělání.

Tab. 3.16.: Pracovníci ve školství ORP 2007/2008

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2007/2008			
mateřské školy	338	241,7	96,3
základní školy	773,3	604,4	169
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	83,3	83,3	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	224,3	0	224,3
zařízení školního stravování	1419	929,4	489,6
celkem rok 2007/2008	338	241,7	96,3

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve školním roce 2007/2008 byl průměrný přepočtený počet 1419 pracovníků, z toho je 929,4 pedagogů a 489,6 pracovníků bez pedagogického vzdělání.

Tab. 3.17.: Pracovníci ve školství ORP 2006/2007

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2006/2007			
mateřské školy	330	235,6	94,5
základní školy	777,2	606,7	170,5
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	86,5	86,5	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	226,1	0	226,1
zařízení školního stravování	1419,8	928,8	491
celkem rok 2006/2007	330	235,6	94,5

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve školním roce 2006/2007 byl průměrný přepočtený počet 1419,8 pracovníků, z toho je 928,8 pedagogů a 491 pracovníků bez pedagogického vzdělání.

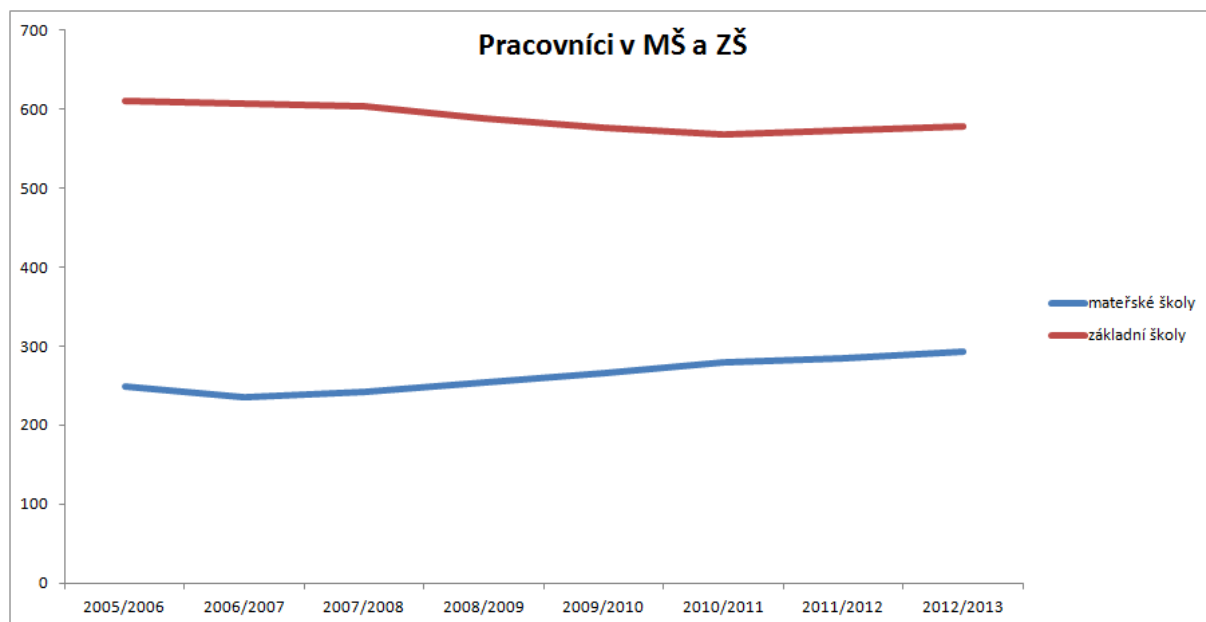
Tab. 3.18.: Pracovníci ve školství ORP 2005/2006

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2005/2006			
mateřské školy	341,7	248,7	93,1
základní školy	789	611,3	177,7
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	88,4	88,4	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	224,2	0	224,2
zařízení školního stravování	1443,3	948,4	494,9
celkem rok 2005/2006	341,7	248,7	93,1

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve školním roce 2005/2006 byl průměrný přepočtený počet 1443,3 pracovníků, z toho je 948,4 pedagogů a 494,9 pracovníků bez pedagogického vzdělání.

Graf č. 3.1: Vývoj počtu pracovníků v letech 2005/2006 až 2012/2013

3.1.2.1.1

Tab. 3.19.1.: Počet ZŠ za ORP 2012/2013

Za ORP Opava	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
obec	43	23	20
kraj	3	3	0
církev	1	1	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	47	27	20

Zdroj: výkazy MŠMT

V celkovém součtu škol není započítána Základní škola pro tělesně postižené Opava Dostojevského, která je zřizovaná státem.

V roce 2012/2013 vznikla ZŠ Nový Svět - Montessori škola.

Tab. 3.19.2.: Počet ZŠ za ORP 2011/2012

Za ORP Opava	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2011/2012			
obec	42	23	19
kraj	3	3	0
církev	1	1	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	46	27	19

Zdroj: výkazy MŠMT

2011/2012 se sloučila základní škola praktická se základní školou speciální na Slezského odboje 5

Tab. 3.19.3.: Počet ZŠ za ORP 2010/2011

Za ORP Opava	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2010/2011			
obec	43	24	19
kraj	3	3	0
církev	1	1	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	47	28	19

Zdroj: výkazy MŠMT

Tab. 3.19.4.: Počet ZŠ za ORP 2009/2010

Za ORP Opava	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2009/2010			
obec	43	24	19
kraj	3	3	0

církev	1	1	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	47	28	19

Zdroj: výkazy MŠMT

V roce 2009/2010 bylo opět otevřeno odloučené pracoviště Základní školy Melč v obci Štáblovice.

Tab. 3.19.5.: Počet ZŠ za ORP 2008/2009

Za ORP Opava	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2008/2009			
obec	42	24	18
kraj	3	3	0
církev	1	1	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	46	28	18

Zdroj: výkazy MŠMT

V roce 2007/2008 a 2008/2009 nebyla otevřena škola Štáblovice – odloučené pracoviště Základní školy Melč 2009/2010 otevřena pobočka Štáblovice

Tab. 3.19.6.: Počet ZŠ za ORP 2007/2008

Za ORP Opava	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2007/2008			
obec	42	24	18
kraj	3	3	0
církev	1	1	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	46	28	18

Zdroj: výkazy MŠMT

Tab. 3.19.7.: Počet ZŠ za ORP 2006/2007

Za ORP Opava	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2006/2007			
obec	43	24	19
kraj	3	3	0
církev	1	1	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	47	28	19

Zdroj: výkazy MŠMT

V roce 2006/2007 vznikla Základní škola v Těškovicích.

Tab. 3.19.8.: Počet ZŠ za ORP 2005/2006

Za ORP Opava	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2005/2006			
obec	42	24	18
kraj	3	3	0
církev	1	1	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	46	28	18

Zdroj: výkazy MŠMT

Od 1. 1. 2005 se sloučila Základní škola Komenského se Základní školou Edvarda Beneše.

Tab. 3.20.: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Opava	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtrídní	čtyřtrídní	pětitrídní	vícetrídní
celkem škol	48	1	6	8	3	4	26
Branka u Opavy	1	0	0	1	0	0	0
Brumovice	1	0	0	0	1	0	0
Budišovice	0	0	0	0	0	0	0
Dolní Životice	1	0	0	0	1	0	0
Háj ve Slezsku	1	0	0	0	0	0	1
Hlavnice	1	0	1	0	0	0	0
Hlubočec	0	0	0	0	0	0	0
Hněvošice	1	0	0	1	0	0	0
Holasovice	0	0	0	0	0	0	0
Hrabyně	1	0	0	1	0	0	0
Hradec nad Moravicí	3	0	1	0	0	0	2
Chlebičov	1	0	0	0	1	0	0
Chvalíkovice	0	0	0	0	0	0	0
Jakartovice	0	0	0	0	0	0	0
Jezdkovice	0	0	0	0	0	0	0
Kyjovice	1	0	1	0	0	0	0
Lhotka u Litultovic	0	0	0	0	0	0	0
Litultovice	1	0	0	1	0	0	0
Mikolajice	0	0	0	0	0	0	0
Mladecko	1	0	0	0	0	0	1
Mokré Lazce	1	0	0	1	0	0	0
Neplachovice	1	0	0	0	0	0	1
Nové Sedlice	0	0	0	0	0	0	0
Oldřišov	1	0	0	0	0	0	1
Opava	19	1	0	2	0	3	13
Otice	1	0	0	0	0	1	0

Pustá Polom	1	0	0	0	0	0	1
Raduň	1	0	0	0	0	0	1
Skřipov	1	0	0	0	0	0	1
Slavkov	1	0	0	0	0	0	1
Služovice	1	0	1	0	0	0	0
Sosnová	0	0	0	0	0	0	0
Stěbořice	1	0	0	0	0	0	1
Štáblovice	1	0	1	0	0	0	0
Štítina	0	0	0	0	0	0	0
Těškovice	1	0	0	1	0	0	0
Uhlířov	0	0	0	0	0	0	0
Velké Heraltice	2	0	1	0	0	0	1
Velké Hoštice	1	0	0	0	0	0	1
Vršovice	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

Do součtu škol byly započítány základní školy, zřizované obcí, krajem, církví i státní správou.

ZŠ zřizované v ORP Opava

Tab. 3.21.: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úvazky pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	46	27	392	40	8 314	621	13,38	21,2	180,7
2011/2012	45	26	412	40	8 397	622	13,5	20,4	186,6
2010/2011	46	27	393	41	8 355	611,3	13,7	21,3	181,6
2009/2010	46	27	402	41	8 378	623	13,4	20,8	182,1
2008/2009	45	28	412	44	8 451	653,3	12,9	20,5	187,8
2007/2008	45	28	420	47	8 983	660,7	13,6	21,4	199,6
2006/2007	46	29	437	48	9 141	658,6	13,9	20,9	198,7
2005/2006	45	29	427	50	9 544	656,6	14,5	22,4	212,1

Zdroj: výkazy MŠMT

Od 1. 1. 2005 se sloučila Základní škola Komenského se Základní školou Edvarda Beneše, v roce 2006/2007 vznikla Základní škola v Těškovících, v roce 2007/2008 + 2008/2009 nebyla otevřena škola Štáblovice - odloučené pracoviště Melče, 2009/2010 otevřena pobočka Štáblovice, 2007/2008 vznikla pobočka Základní školy Olomoucká - Základní speciální škola na ulici Nákladní, 2009/2010 zanikla speciální Základní škola na ulici Nákladní, 2011/2012 se sloučila Základní škola praktická se Základní školou speciální na Slezského odboje 5, od školního roku 2012/2013 vznikla nová škola na ulici Komenského - Nový svět, Montessori škola, 2009/2010 zanikla Základní škola speciální na Olomoucké ulici.

Tab. 3.22.: Církevní ZŠ v ORP Opava

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	Počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	1	1	14	0	199	17	11,7	14,2	199
2011/2012	1	1	14	0	194	16,5	11,8	13,9	194
2010/2011	1	1	14	0	173	15,8	10,9	12,4	173
2009/2010	1	1	14	0	167	15,7	10,6	11,9	167
2008/2009	1	1	14	0	165	15,2	10,9	11,8	165
2007/2008	1	1	13	0	149	14,3	10,4	11,5	149
2006/2007	1	1	12	0	144	13,5	10,7	12	144
2005/2006	1	1	11	0	132	11,8	11,2	12	132

Zdroj: výkazy MŠMT

V ORP Opava působí pouze jedna církevní základní škola v Hradci nad Moravicí, a to Církevní základní škola Sv. Ludmily v Hradci nad Moravicí, která má také odloučené pracoviště v Opavě, které má 1. - 5. ročník.

Tab. 3.23.: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	48	48	26	50	11	70
Branka u Opavy	1	1	1	1	0	2
Bratříkovice	0	0	0	0	0	0
Brumovice	1	1	1	1	0	1
Budišovice	0	0	0	0	0	0
Dolní Životice	1	1	1	1	0	3
Háj ve Slezsku	1	1	1	1	1	1
Hlavnice	1	1	1	1	0	0
Hlubočec	0	0	0	0	0	0
Hněvošice	1	1	1	1	0	1
Holasovice	0	0	0	0	0	0
Hrabyně	1	1	1	1	0	1
Hradec nad Moravicí	3	3	2	3	2	3
Chlebičov	1	1	0	1	0	0
Chvalíkovice	0	0	0	0	0	0
Jakartovice	0	0	0	0	0	0
Jezdkovice	0	0	0	0	0	0
Kyjovice	1	1	1	1	1	0
Lhotka u Litultovic	0	0	0	0	0	0
Litultovice	1	1	1	1	0	0
Mikolajice	0	0	0	0	0	0

Mladecko	1	1	0	1	0	1
Mokrý Lazce	1	1	1	1	1	0
Neplachovice	1	1	1	1	1	2
Nové Sedlice	0	0	0	0	0	0
Oldřišov	1	1	1	1	0	2
Opava	18	18	4	23	1	33
Otice	1	1	1	1	0	1
Pustá Polom	1	1	1	1	1	2
Raduň	1	1	1	1	1	2
Skřípov	1	1	1	1	1	1
Slavkov	1	1	1	2	0	3
Služovice	1	1	1	0	0	0
Sosnová	0	0	0	0	0	0
Stěbořice	1	1	0	1	0	2
Štáblovice	1	1	0	0	0	0
Štítina	1	1	1	1	0	2
Těškovice	1	1	0	0	0	2
Uhlířov	0	0	0	0	0	0
Velké Heraltice	2	2	1	1	1	3
Velké Hoštice	1	1	0	1	0	2
Vršovice	0	0	0	0	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

ZŠ Štáblovice je odloučeným pracovištěm ZŠ Melč, v tabulce počítáme pouze se základní školou ve Štáblovicích, kde se nachází pouze 1. stupeň ZŠ. Ostatní pracoviště jsou součástí ZŠ Melč - ORP Vítkov. K součtu školních družin byly připočteny také školní kluby na jednotlivých základních školách. Do kategorie "jiné" byly zařazeny tyto součásti a to: tělocvičny, školní hřiště, školní zahrady, posilovny, školní pozemky a amfiteátry.

Tab. 3.24.: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP Opava

ORP Opava	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	43	399	8 026	187	20,4
Branka u Opavy	1	3	52	52	17,3
Bratříkovice	0	0	0	0	0
Brumovice	1	4	66	66	16,5
Budišovice	0	0	0	0	0
Dolní Životice	1	4	45	45	11,2
Háj ve Slezsku	1	10	228	228	22,8
Hlavnice	1	2	31	31	15,5
Hlubočec	0	0	0	0	0
Hněvošice	1	3	36	36	12
Holasovice	0	0	0	0	0

Hrabyně	1	3	44	44	14,7
Hradec nad Moravicí	2	20	359	179,5	17,9
Chlebičov	1	4	43	43	10,7
Chvalíkovice	0	0	0	0	0
Jakartovice	0	0	0	0	0
Jezdkovice	0	0	0	0	0
Kyjovice	1	2	33	33	16,5
Lhotka u Litultovic	0	0	0	0	0
Litultovice	1	3	37	37	12,3
Mikolajice	0	0	0	0	0
Mladecko	1	7	90	90	12,9
Mokrý Lazce	1	3	44	44	14,7
Neplachovice	1	10	214	214	21,4
Nové Sedlice	0	0	0	0	0
Oldřišov	1	9	108	108	12
Opava	15	220	4 741	316,06	21,55
Otice	1	5	86	86	17,2
Pustá Polom	1	12	265	265	22,1
Raduň	1	10	238	238	23,8
Skřípov	1	9	145	145	16,1
Slavkov	1	11	249	249	22,6
Služovice	1	2	19	19	9,5
Sosnová	0	0	0	0	0
Stěbořice	1	10	220	220	22
Štáblovice	1	2	24	24	12
Štítina	1	10	225	225	22,5
Těškovice	1	3	43	43	14,3
Uhlířov	0	0	0	0	0
Velké Heraltice	1	9	177	177	19,7
Velké Hoštice	1	9	164	164	18,2
Vršovice	0	0	0	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

Nejvyšší průměr žáků na třídu má Základní škola Raduň, Háj ve Slezsku, Slavkov, Pustá Polom a Štítina. Nejnižší průměr žáků na třídu má základní škola Služovice, Chlebičov a Dolní Životice.

Tab. 3.25.: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP Opava

ORP Opava	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
celkem	49	28	21
Branka u Opavy	1	0	1
Bratříkovice	0	0	0
Brumovice	1	0	1
Budišovice	0	0	0

Dolní Životice	1	0	1
Háj ve Slezsku	1	1	0
Hlavnice	1	0	1
Hlubočec	0	0	0
Hněvošice	1	0	1
Holasovice	0	0	0
Hrabyně	1	0	1
Hradec nad Moravicí	3	1	2
Chlebičov	1	0	1
Chvalíkovice	0	0	0
Jakartovice	0	0	0
Jezdkovice	0	0	0
Kyjovice	1	0	1
Lhotka u Litultovic	0	0	0
Litultovice	1	0	1
Mikolajice	0	0	0
Mladecko	1	1	0
Mokrý Lazce	1	0	1
Neplachovice	1	1	0
Nové Sedlice	0	0	0
Oldřišov	1	1	0
Opava	19	14	5
Otice	1	0	1
Pustá Polom	1	1	0
Raduň	1	1	0
Skřípov	1	1	0
Slavkov	1	1	0
Služovice	1	0	1
Sosnová	0	0	0
Stěbořice	1	1	0
Štáblovice	1	0	1
Štítina	1	1	0
Těškovice	1	0	1
Uhlířov	0	0	0
Velké Heraltice	2	2	0
Velké Hoštice	1	1	0
Vršovice	0	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

Mezi úplně základní školy v Opavě byla započítána ZŠ pro tělesně postižené Opava Dostojevského, která je zřizována státem.

Tab. 3.26.: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Opava		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem		celkem	z toho ženy
celkem učitelé		0		573,8	472,4
v tom vyučující	na 1. stupni			287	270,7
	na 2. stupni			286,8	201,7

Zdroj: výkazy MŠMT

Tab. 3.27.: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Opava		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	34	34	25,7	25,7
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	6	6	3,5	3,5
psychologové		1	1	0,7	0,7
speciální pedagogové		11	10	8,5	7,7
výchovní poradci		32	29		

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve správním obvodu ORP Opava působí celkem 34 asistentů pedagoga pro žáky se zdravotním postižením a 6 asistentů pedagogů pro žáky se sociálním znevýhodněním. Psycholog působí pouze jeden. Speciálních pedagogů je celkem 11 a výchovných poradců 32.

Tab. 3.28.: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP Opava

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	49	8 589	647,2	13,3
2011/2012	47	8 643	644,2	13,4
2010/2011	47	8 582	634,4	13,5
2009/2010	47	8 610	645,8	13,3
2008/2009	47	8 683	673,8	12,9
2007/2008	47	9 203	679	13,6
2006/2007	47	9 351	675,9	13,8
2005/2006	47	9 745	672,2	14,5

Zdroj: výkazy MŠMT

Průměrný počet žáků na jednoho pedagoga se pohybuje v rozmezí od 12,9 do 14,5. Dle analýzy lze vidět, že průměrný počet žáků na jednoho pedagoga od roku 2005/2006 mírně klesl.

Tab. 3.29.: Počet absolventů ZŠ v ORP Opava

Žáci, kteří uko nčili škol ní do chá z ku	2005/ 2006		2006/ 2007		2007/ 2008		2008/ 2009		2009/ 2010		2010/ 2011		2011/ 2012		2012/ 2013	
	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v 1. – 5. ročníku	14	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v 6. ročníku	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
v 7. ročníku	2	0	3	1	0	1	2	0	3	0	5	1	4	1	1	0
v 8. ročníku	20	4	22	5	14	8	12	3	28	4	27	2	16	4	10	4
v 9. ročníku	112 0	88	124 2	54	120 3	50	111 1	43	107 5	53	903	40	908	17	845	32
v 10. ročníku	0	0	0	4	0	3	0	16	0	6	0	10	0	3	0	2
Žáci, kteří přešli do SŠ																
z 5. ročníku	28	0	26	0	29	0	24	0	27	0	27	0	23	0	16	0
ze 7. ročníku	0	0	6	0	4	0	2	0	0	0	4	0	0	0	0	0
žáci 1. r.	11	0	1	0	4	1	4	0	3	1	1	2	3	1	2	0

s do d.od kla- dem PŠD																		
------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Zdroj: výkazy MŠMT

Tab. 3.30.: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	5	5	0	0	0
z toho mateřská škola pro žáky se zdravotním postižením	1	1	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	1	1	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	3	3	0	0	0
základní škola speciální	0	0	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

Základní škola pro tělesně postižené Opava, Dostojevského, kterou zřizuje MŠMT, není započítána do této tabulky. Spadá do kategorie "Základní škola pro žáky se zdravotním postižením". Základní škola pro žáky se zdravotním postižením je Základní škola Slezského odboje, která je současně základní školou speciální pro žáky s mentálním postižením.

Tab. 3.31.: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP Opava 2012/2013

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,2	67,49%	
- jinými subjekty	9,7	32,51%	
Průměrný počet žáků celkem	14,9		
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,3	66,36%	
- jinými subjekty	9,8	33,64%	
Průměrný počet žáků celkem	14,5		

2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
obcemi	20,1	68,69%	
jinými subjekty	9,2	31,31%	
Průměrný počet žáků celkem	14,6		
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
obcemi	19,7	68,16%	
jinými subjekty	9,2	31,84%	
Průměrný počet žáků celkem	14,5		
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,4	67,43%	
- jinými subjekty	9,4	32,57%	
Průměrný počet žáků celkem	14,4		
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,3	69,99%	
- jinými subjekty	8,7	30,01%	
Průměrný počet žáků celkem	14,5		
2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,9	70,04%	
- jinými subjekty	8,5	29,96%	
Průměrný počet žáků celkem	14,2		
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	22,7	72,34%	
- jinými subjekty	8,7	27,66%	
Průměrný počet žáků celkem	15,7		

Zdroj: výkazy MŠMT

Nejvyšší průměrný počet, tj. 15,7 dětí ve třídě byl v roce 2005/2006, od roku 2006 do roku 2012 byl tento průměr nižší a pohyboval se v rozmezí od 14,2 do 14,6 dětí ve třídě. V roce 2013 tento průměr opět stoupl na hodnotu 14,9 dětí ve třídě.

Tab. 3.32.: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP Opava		14250	8589	5330	
ZŠ a MŠ Branka u Opavy	Branka u Opavy	80	52	28	
ZŠ a MŠ Brumovice	Brumovice	130	66	64	
ZŠ a MŠ Dolní Životice	Dolní Životice	70	45	25	

Základní škola Háj ve Slezsku	Háj ve Slezsku	340	228	112	
ZŠ a MŠ Hlavnice	Hlavnice	37	31	6	
ZŠ a MŠ Hněvošice	Hněvošice	95	36	59	
ZŠ a MŠ Hrabyně	Hrabyně	80	44	36	
ZŠ Hradec nad Moravicí	Hradec n. Mor.	500	327	173	
Církevní ZŠ Sv. Ludmily	Hradec n. Mor.	250	199	51	
ZŠ a MŠ Kyjovice	Kyjovice	70	33	37	
Základní škola Litultovice	Litultovice	60	37	23	
Základní škola Mladecko	Mladecko	240	90	150	
Základní škola Mokré Lazce	Mokré Lazce	78	44	34	
ZŠ a MŠ Neplachovice	Neplachovice	400	214	186	
Základní škola Oldřišov	Oldřišov	220	108	112	
ZŠ Opava – Kylešovice	Opava	820	461	359	
ZŠ Opava, Edvarda Beneše 2	Opava	800	467	333	
ZŠ Opava, Mařádkova 15	Opava	980	407	573	
ZŠ Opava, Vrchní 19	Opava	620	424	196	
ZŠ Opava, Englišova 82	Opava	850	573	277	
ZŠ Opava, Boženy Němcové 2	Opava	540	460	80	
ZŠ Ilji Hurníka Opava, Ochra- nova 6	Opava	550	361	189	
ZŠ Opava, Otická 18	Opava	530	508	22	
ZŠ T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13	Opava	930	486	444	
ZŠ Opava, Šrámkova 4	Opava	800	338	462	
ZŠ Opava, Dvořákovy sady 4	Opava	140	38	102	
ZŠ a Praktická škola, Opava, Slezského Odboje 5	Opava	180	119	61	
ZŠ pro tělesně postižené Opava, Dostojevského 12	Opava	81	57	24	
ZŠ Nový Svět, Opava	Opava	70	19	51	
ZŠ Opava, Havlíčkova 1	Opava	120	120	0	
ZŠ a MŠ Opava - Komárov	Opava - Komárov	100	90	10	
ZŠ a MŠ Opava - Malé Hošti- ce	Opava - M. Hoštice	120	91	29	
ZŠ a MŠ Opava - Suché Lazce	Opava - Suché Lazce	75	37	38	
ZŠ a MŠ Opava - Vávrovi- ce	Opava – Vávrovi- ce	75	38	37	
ZŠ a MŠ Otice	Otice	100	86	14	
ZŠ a MŠ Pustá Polom	Pustá Polom	315	265	50	
ZŠ a MŠ Raduň	Raduň	310	238	72	
ZŠ a MŠ Skřipov	Skřipov	225	145	80	
Základní škola Slavkov	Slavkov	300	249	51	
ZŠ a MŠ Služovice	Služovice	40	19	21	

Základní škola Stěbořice	Stěbořice	280	220	60	
Masarykova ZŠ a MŠ Melč	Štáblovice	355	24		Odloučené pracoviště Melče ORP Vítkov, kapacita uvedena za celou ZŠ Melč
Základní škola gen. Heliadora Píky ve Štítině	Štítina	350	225	125	
ZŠ a MŠ Těškovice	Těškovice	65	43	22	
ZŠ a MŠ Velké Heraltice	Velké Heraltice	250	177	73	
ZŠ, Střední škola, dětský domov a internát	Velké Heraltice	60	11	49	
ZŠ a MŠ Chlebičov	Velké Hoštice	92	43	49	
Základní škola Velké Hoštice	Velké Hoštice	430	164	266	
ZŠ Žimrovice	Hradec nad Moravicí	47	32	15	

Zdroj: výkazy MŠMT

Kapacita škol ve SO ORP Opava je dostatečná, většina základních škola je naplněna ze dvou třetin. Jediná základní škola, která má kapacitu naplněnou je základní škola Havlíčkova v Opavě. Základní škola ve Velkých Hošticích, v Mladecku, Hněvošicích, v Opava – Šrámkova, Opava - Dvořákovy Sady, Opava – Nový Svět jsou základní školy, které mají svou kapacitu naplněnou v méně než 50%.

Tab. 3.33.: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP Opava

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	14 250	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	14 250	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	14 250	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2012	8 589	5 330	60%
Předpoklad ke konci roku 2018	9 150	5 100	64%
Předpoklad ke konci roku 2023	9 450	4 600	66%

Zdroj: výkazy MŠMT

V současné době jsou MŠ přeplněny a kapacita nestačí. Tento trend v nejbližších letech nastane také na některých ZŠ, kde budou přecházet děti předškolního věku.

Předškolní vzdělávání

Tab. 3.34.: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

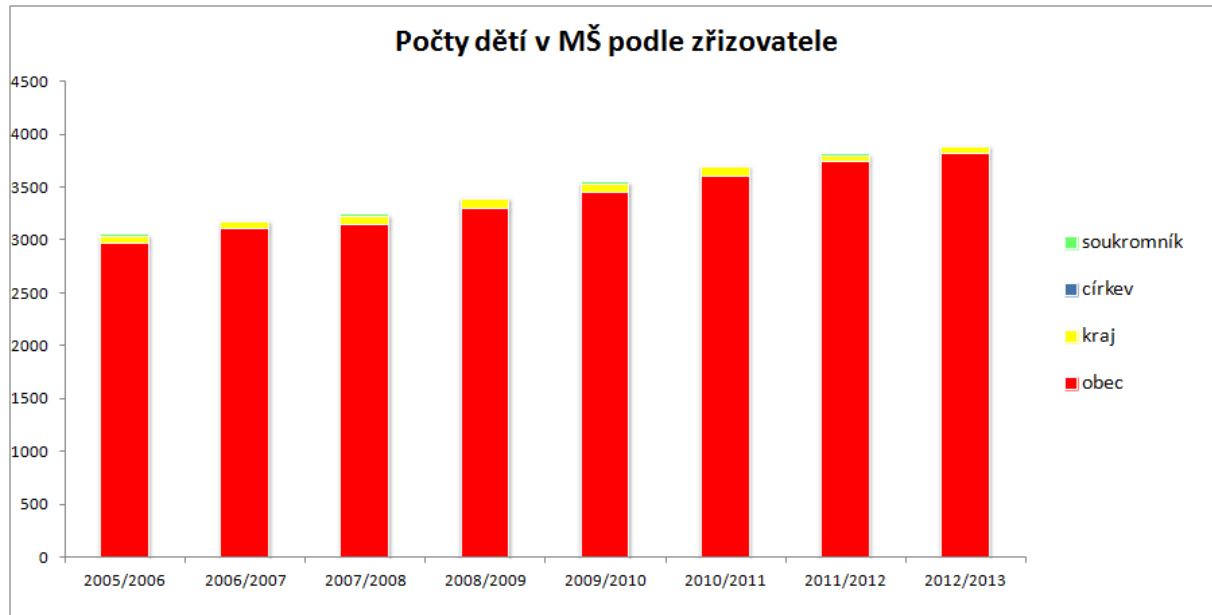
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	45	3 825	155	3 811	1	14
kraj	1	65	0	0	5	65
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	20	1	20	0	0
celkem:	47	3 910	156	3 831	6	79
2011/2012						
obec	45	3 742	152	3 718	2	24
kraj	1	60	0	0	5	60
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	20	1	20	0	0
celkem:	47	3 822	153	3 738	7	84
2010/2011						
obec	45	3 611	148	3 587	2	24
kraj	2	80	0	0	8	80
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	20	1	20	0	0
celkem:	48	3 711	149	3 607	10	104
2009/2010						
obec	45	3 460	144	3 436	2	24
kraj	2	76	0	0	8	76
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	20	1	20	0	0
celkem:	47	3 556	145	3 456	10	100
2008/2009						
obec	45	3 308	137	3 284	2	24
kraj	2	78	0	0	8	78
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	20	1	20	0	0
celkem:	48	3 406	138	3 304	10	102
2007/2008						
obec	45	3 152	130	3 131	2	21
kraj	2	77	0	0	8	77
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	20	1	20	0	0
celkem:	48	3 249	131	3 151	10	98

2006/2007						
obec	45	3 106	134	3 087	2	19
kraj	1	66	5	0	5	66
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	20	1	20	0	0
celkem:	47	3 192	140	3 107	7	85
2005/2006						
obec	45	2 973	127	2 959	2	14
kraj	1	65	0	0	6	65
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	20	1	20	0	0
celkem:	47	3 058	128	2 979	8	79

Zdroj: výkazy MŠMT

Mateřská škola zřizována krajem je Mateřská škola Eliška, která se nachází na Elišky Krásnohorské 8, Opava, 746 01, mateřská škola je určena pro děti s tělesným nebo kombinovaným postižením, s mentálním postižením, zrakovým postižením, s vadami řeči, s poruchou autistického spektra a vývojovými poruchami. Od roku 2007/2008 – 2010/2011 působila v ORP Opava Mateřská škola na Nákladní ulici, která byla taktéž zřizována krajem. Do soukromých mateřských škol je zařazena Rodinná školka Rolnička.

Graf č. 3.2: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

MŠ v ORP Opava

Tab. 3.35.: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úvazky pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	46	23	155	3 890	305,2	12,7	25,0	86,4
2011/2012	46	23	152	3 718	308,9	12	24,5	82,6
2010/2011	46	23	148	3 587	294,7	12,2	24,2	79,7
2009/2010	46	23	144	3 436	259,9	13,2	23,9	76,4
2008/2009	46	23	137	3 284	239,7	13,7	24	73
2007/2008	46	23	130	3 131	226,9	13,8	24,1	69,6
2006/2007	46	23	134	3 087	217,2	14,2	23	68,6
2005/2006	46	23	127	2 959	219,1	13,5	23,3	65,8

Zdroj: výkazy MŠMT

Dle analýzy je počet mateřských škol ve správním obvodu ORP Opava stabilní. S postupným nárůstem počtu dětí stoupá také počet tříd, takže počet dětí na 1 pedagoga a počet dětí na třídu zůstává stabilní.

Tab. 3.36.: Soukromé MŠ (např. firemní mateřské školy atd.)

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet tříd /z toho spec.	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	1	1	1	20	2	10	20	20
2011/2012	1	1	1	20	2	10	20	20
2010/2011	1	1	1	20	2	10	20	20
2009/2010	1	1	1	20	2	10	20	20
2008/2009	1	1	1	20	2	10	20	20
2007/2008	1	1	1	20	2	10	20	20
2006/2007	1	1	1	20	2	10	20	20
2005/2006	1	1	1	20	2	10	20	20

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve správním obvodu ORP Opava se nachází jedna soukromá mateřská škola Rolnička. Tato mateřská škola má jednu třídu a maximální kapacitu 20 dětí. Mateřská škola je zaměřena Montessori pedagogiku.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tab. 3.37.: MŠ Zřizované obcemi, popřípadě krajem

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	305,2	30,5	10%
2011/2012	308,9	33	11%
2010/2011	294,7	21,4	7%
2009/2010	259,9	13,2	5%
2008/2009	239,7	7,3	3%
2007/2008	226,9	4,3	2%
2006/2007	217,2	1,8	1%
2005/2006	219,1	1,6	1%

Zdroj: výkazy MŠMT

Údaje o pracovnících v soukromé Rodinné školce Rolnička, nemáme k dispozici, podle informací z webových stránek zde působí dvě učitelky a to od roku 2005, kdy byla MŠ založena. Počet pedagogů v mateřských školách od roku 2005/2006 postupně stoupá – tento trend lze vysvětlit postupným nárůstem dětí v mateřských školách. S počtem pedagogů se zvyšuje také počet nepedagogických pracovníků.

Tab. 3.38.: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		4 151	3 910	241	
MŠ Eliška	Opava	72	65	7	
MŠ Opava, Edvarda Beneše	Opava	150	150	0	
MŠ Opava, Heydukova	Opava	52	52	0	
MŠ Opava, Na Pastvisku	Opava	84	83	1	
MŠ Opava, Neumannova	Opava	162	135	27	
MŠ Křesťanská Opava	Opava	100	100	0	
MŠ Opava, Pekařská	Opava	52	52	0	
MŠ Rolnička, Opava	Opava	20	20	0	
MŠ Opava, Havlíčkova	Opava – Havlíčkova	153	153	0	
	Opava – Milostovice			0	
	Opava – Vlaštovičky			0	
MŠ Srdíčko Opava	Opava	78	78	0	
MŠ Dětský svět	Opava – 17. listopadu	590	579	11	
	Opava – Vaníčková			0	

	Opava – Šrámkova			0	
	Opava - Jateční			0	
MŠ Opava, Olomoucká	Opava – Olomoucká	160	160	0	
	Opava – Čajkovského			0	
MŠ Sluníčko, Opava	Opava - Krnovská	166	166	0	
	Opava – Slavkovská			0	
MŠ Opava, Riegrova	Opava - Riegrova	129	129	0	
	Opava - Otická			0	
MŠ Stěbořice	Stěbořice	76	76	0	
	Jezdkovice			0	
MŠ Hradec nad Moravicí	Hradec nad Moravicí	185	183	2	
	H/Mor. – Jakubčovice			0	
	H/Mor. Kajlovec			0	
	H/Mor. – Bohučovice			0	
MŠ Háj ve Slezsku	Háj ve Sl. – Chabičov	125	122	3	
	Háj ve Sl. – Smolkov			0	
	Háj ve Sl. - Lhota			0	
MŠ Jakartovice	Jakartovice	55	43	12	
MŠ Mokré Lazce	Mokré Lazce	53	51	2	
MŠ Oldřišov	Oldřišov	64	60	4	
MŠ Velké Hoštice	Velké Hoštice	68	68	0	
MŠ Holasovice	Holasovice	80	57	23	
	Loděnice				
MŠ Litultovice	Litultovice	56	56	0	
MŠ Štáblovice	Štáblovice	35	33	2	
ZŠ a MŠ Brumovice	Brumovice	62	41	21	
	Brumovice - Skrochovice			0	
ZŠ a MŠ Žimrovice	Hradec nad Moravicí	47	25	22	
ZŠ a MŠ Slavkov	Slavkov	80	72	8	
ZŠ a MŠ Těškovice	Těškovice	60	49	11	
ZŠ a MŠ Hněvošice	Hněvošice	50	45	5	
ZŠ a MŠ Chlebičov	Chlebičov	56	56	0	
ZŠ a MŠ Raduň	Raduň	115	103	12	

	Vršovice			0	
	Chvalíkovice			0	
ZŠ a MŠ Otice	Otice	103	93	10	
	Uhlířov			0	
ZŠ Generála Heliodora Píky a MŠ Štítina	Štítina	60	60	0	
ZŠ a MŠ Velké Heraltice	Velké Heraltice	77	68	9	
	Sádek			0	
ZŠ a MŠ Pustá Polom	Pustá Polom	120	109	11	
	Budišovice			0	
	Hlubočec			0	
ZŠ a MŠ Hrabyně	Hrabyně	50	50	0	
ZŠ a MŠ Hlavnice	Hlavnice	50	28	22	
ZŠ a MŠ Kyjovice	Kyjovice	28	28	0	
ZŠ a MŠ Skřípov	Skřípov	45	45	0	
	Hrabství			0	
ZŠ a MŠ Služovice	Služovice	28	25	3	
ZŠ a MŠ Neplachovice	Neplachovice	28	26	2	
ZŠ a MŠ Branka u Opavy	Branka u Opavy	42	42	0	
ZŠ a MŠ Dolní Životice	Dolní Životice	47	44	3	
ZŠ a MŠ Suché Lazce	Suché Lazce	42	41	1	
ZŠ a MŠ Vávrovice	Opava – Vávrovice	25	25	0	
ZŠ a MŠ Malé Hoštice	Opava – Malé Hoštice	50	50	0	
ZŠ a MŠ Komárov	Opava - Komárov	121	114	7	

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve SO ORP Opava má většina mateřských škol kapacitu téměř nebo zcela naplněnou. Tento trend platí jak v opavských mateřských školách, tak i v mateřských školách na menších obcích. Poměrně dostatečná kapacita je zatím v obcích Holasovice, Hlavnice, Žimrovce a MŠ Opava Neumannova.

Tab. 3.39.: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	4 131	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	4 131	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	4 131	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	3 887	244	94%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	3 810	321	92%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	3 733	398	90%

Odhad vývoje počtu dětí vychází z dokumentu Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje z roku 2011, konkrétně z vývoje věkové struktury obyvatelstva ORP Opava. Z tohoto vývoje vychází, že počet obyvatel do čtrnácti let mezi lety 2001-2010 průměrně poklesl o 1-3 %. V našem odhadu jsme použili pokles dětí v MŠ o 2%.

Tab. 3.40.: Zařízení jeslového typu v ORP Opava

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31. 12. 2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				0	0
Opava	Mateřské centrum OASA	0	72		
Opava	Mikroškolka	12	48		
Opava	Dětské centrum Sloník	0	144		
Opava	Rodinná kavárna Mrňouskov	0			

Zdroj: výkazy MŠMT

Mateřské centrum OASA je zařízení pro setkávání maminek na mateřské dovolené a jejich dětí, kapacita zařízení není uvedena, vždy záleží na pořádané akci. K nejvíce navštěvovaným akcím patří: Hrátky s dětmi, Muzikoterapie, Grafomotorika, Tréninkové aktivity - terapie něhou, kde dochází až 200 klientů. V rodinné kavárně Mrňouskov je k dispozici Mrňouskova předškolíčka, kde se děti připravují na kolektiv a vstup do mateřské školy. Kapacita Mrňouskovy předškolíčky je osm dětí.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. 3.41.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2012/2013

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	14	101	67	168
obcemi	118	3 254	380	3 634
církví	5	104	46	150
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	137	3 459	493	3 952

Zdroj: výkazy MŠMT

Školní družina Dostojevského zřizovaná státem má ve školním roce 2012/2013 18 účastníků prvního stupně a 5 účastníků druhého stupně.

Tab. 3.42.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2011/2012

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2011/2012				
krajem	15	113	71	184
obcemi	112	3 142	424	3 566
církví	6	114	52	166
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	133	3 369	547	3 916

Zdroj: výkazy MŠMT

Školní družina Dostojevského zřizovaná státem má v roce 2011/2012, 12 účastníků prvního stupně a 10 účastníků druhého stupně.

Tab. 3.43.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2010/2011

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2010/2011				
krajem	14	117	59	176
obcemi	109	3 029	408	3 437
církví	6	107	43	150
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	129	3 253	510	3 763

Zdroj: výkazy MŠMT

Školní družina Dostojevského zřizovaná státem má v roce 2010/2011, 14 účastníků prvního stupně a 8 účastníků druhého stupně.

Tab. 3.44.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2009/2010

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2009/2010				
krajem	15	126	62	188
obcemi	107	2 903	366	3 269
církví	5	95	55	150
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	127	3 124	483	3 607

Zdroj: výkazy MŠMT

Školní družina Dostojevského zřizovaná státem má ve školním roce 2009/2010, 15 účastníků prvního stupně a 7 účastníků druhého stupně.

Tab. 3.45.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2008/2009

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2008/2009				
krajem	14	122	64	186
obcemi	106	2 838	302	3 140
církví	6	97	46	143
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	126	3 057	412	3 469

Zdroj: výkazy MŠMT

Školní družina Dostojevského zřizovaná státem má ve školním roce 2008/2008, 20 účastníků prvního stupně a 12 účastníků druhého stupně.

Tab. 3.46.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2007/2008

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2007/2008				
krajem	14	120	67	187
obcemi	104	2 762	358	3 120
církví	4	85	24	109
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	122	2 967	449	3 416

Zdroj: výkazy MŠMT

Školní družina Dostojevského zřizovaná státem má ve školním roce 2007/2008, 21 účastníků prvního stupně a 7 účastníků druhého stupně.

Tab. 3.47.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2006/2007

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2006/2007				
krajem	14	125	51	176
obcemi	109	2 783	459	3 242
církví	4	77	28	105
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	127	2 985	538	3 523

Zdroj: výkazy MŠMT

Školní družina Dostojevského zřizovaná státem má ve školním roce 2006/2007, 20 účastníků prvního stupně a 11 účastníků druhého stupně.

Tab. 3.48.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2005/2006

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2005/2006				
krajem	16	103	71	174
obcemi	104	2 563	0	2 563
církví	3	71	8	79
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	123	2 737	79	2 816

Zdroj: výkazy MŠMT

Školní družina Dostojevského zřizovaná státem má ve školním roce 2005/2006, 17 účastníků prvního stupně a 11 účastníků druhého stupně.

Tab. 3.49.: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP Opava

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	13	12	0	0	0	0
obcemi	133	130	8	7	7	1
církví	5	3	2	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	151	145	10	7	7	1

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve školních družinách a školních klubech působí celkem 151 pedagogických pracovníků, přičemž 145 z nich jsou ženy. Nepedagogických pracovníků je celkem 7, z nichž všech 7 jsou ženy.

Tab. 3.50.: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP Opava

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	4	0	0
Háj ve Slezsku	1	0	0
Hradec nad Moravicí	1	0	0
Opava	2	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

ZUŠ Háj ve Slezsku poskytuje vzdělávání a školské služby také v Háji ve Slezsku, Pusté Polomi, Mokřích Lazcích, Hrabyni, Štítině a Raduni. ZUŠ Václava Kalíka, Opava poskytuje vzdělávání a školské služby v Opavě na pěti místech a to: Nádražní okruh 11, Rybí trh 7, Nádražní okruh 27, Ochranova 6 a Pekařská 77. ZUŠ Hradec nad Moravicí poskytuje vzdělávání v Hradci nad Moravicí a ve Skřipově.

Tab. 3.51.: Údaje o pedagogických pracovních ZUŠ v ORP Opava

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	103	75,6
Háj ve Slezsku	35	22,2
Hradec nad Moravicí	12	7,8
Opava	56	45,6

Zdroj: výkazy MŠMT

Celkem v ORP Opava na ZUŠ pracuje 9 pedagogických pracovníků v oboru výtvarném, 89 pracovníků v oboru hudebním, 3 pracovníci v oboru tanečním a 2 pedagogičtí pracovníci v oboru literárním a dramatickém.

Tab. 3.52.: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP Opava

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Opava	0	1	0

Zdroj: výkazy MŠMT

V ORP Opava působí pouze jedno středisko volného času a to SVČ Opava, které působí na dvou místech v Opavě a to na ulici Jaselská a Husova.

Tab. 3.53.: SVČ zřizované obcemi v ORP Opava

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	101	0	1 228	0	1 228
Opava	101		1 228		1 228

Zdroj: výkazy MŠMT

SVČ Opava nabízí například tyto kroužky: Angličtina pro děti 4-7 let, Základní výtvarné techniky malování, Bříšní tance, Vodní turistika, Chovatelské kroužky, Divadelní soubor, Cvičení pro maminky s dětmi, Elektro kroužek, Folklorní soubory, Keramika, Florbal, Bikros, Tance, Stolní tenis, Street dance atd.

Tab. 3.54.: Údaje o pracovních SVČ v ORP Opava

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	69,2	13	12,2	44	22,4	9	8,4	5
Opava	69,2	13	12,2	44	22,4	9	8,4	5

Zdroj: výkazy MŠMT

Ve Středisku volného času v Opavě pracuje celkem 57 pedagogických pracovníků, z toho je 13 interních a 44 externích. Nepedagogických pracovníků je celkem 14, z toho 9 interních a 5 externích.

Tab. 3.55.: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP Opava

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	112	13 219	3 837	6 850	13 727
Branka u Opavy	2	102	42	52	
Bratříkovice	0	0	0	0	
Brumovice	3	128	58	54	
Budišovice	1	32	28	0	
Dolní Životice	2	116	44	42	
Háj ve Slezsku	4	435	122	211	753
Hlavnice	2	66	28	29	
Hlubočec	1	29	26	0	
Hněvošice	1	84	45	26	
Holasovice	2	36	32	0	
Hrabyně	2	111	50	43	
Hradec nad Moravicí	6	589	207	308	900
Chlebičov	2	114	56	43	
Chvalíkovice	1	31	28	0	
Jakartovice	1	48	41	0	55
Jezdkovice	1	23	20	0	
Kyjovice	2	68	28	30	130
Lhotka u Litultovic	0	0	0	0	
Litultovice	2	104	56	37	
Mikolajice	0	0	0	0	
Mladecko	1	88	0	74	
Mokrý Lazce	1	159	51	42	150
Neplachovice	1	300	51	188	820
Nové Sedlice	1	30	25	0	
Oldřišov	2	151	60	74	
Opava	48	7 460	2 041	3 970	7 480
Otice	2	178	72	78	
Pustá Polom	2	383	55	240	390
Raduň	2	317	50	219	459
Skřipov	2	198	46	109	300
Slavkov	2	482	71	232	880
Služovice	1	107	25	19	350
Sosnová	0	0	0	0	
Stěbořice	2	350	56	211	800
Štáblovice	1	59	33	20	
Štítina	1	284	60	204	

Těškovice	1	146	49	43	120
Uhlířov	0	24	21	0	
Velké Heraltice	4	211	67	124	140
Velké Hoštice	2	148	68	128	
Vršovice	1	28	25	0	

Zdroj: výkazy MŠMT

Šest opavských škol využívá jednu společnou vývařovnu a to Zařízení školního stravování, které vaří pro více než 3000 strážníků. V obci Budišovice se nachází školní jídelna, která je součástí jídelny v Pusté Polomi, proto je kapacita jídel uvedena pouze u jídelny v Pusté Polomi. V obci Velké Heraltice se nachází jídelna, která vaří jídla i pro dětský domov, internát a učiliště.

Tab. 3.56.: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP Opava

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	9	8,8
obcemi	176	164,4
církví	6	4,8
soukromé	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

Celkový počet pracovníků ve školních jídelnách je 191, z toho 176 pracovníků v zařízeních zřizovaných obcemi, 9 pracovníků v zařízeních zřizovaných krajem a 6 pracovníků v zařízeních zřizovaných církví.

Financování

Tab. 3.57.: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tisících Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	4 308,5	5 290,3	2 770,5	8 615,4	11 194,3	7 688,7	6 492,8	4 532,8
ZŠ (jen 1. stupeň)	0	0	0	0	0	0	0	463
MŠ	1 909,3	4 533,5	12 170,1	6 482,8	24 296,9	4 250	1 071,7	1 143,1
Jiné	1 128,8	262,2	794,5	955,8	1 910,5	965,3	6 793,1	3 960,7
celkem	7 346,6	10 086,1	15 735,2	16 054	37 401,7	12 903,9	14 357,6	10 099,6

Zdroj: výkazy MŠMT

Tab. 3.58.: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP (v tisících Kč)

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	307 273	321 517	330 344	354 231	347 676	365 851	380 985	385 780
z toho	platy	300 798	314 854	324 005	346 817	339 102	357 223	372 300
	ostatní osobní náklady	6 475	6 663	6 339	7 413	8 574	8 629	8 241
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	120 389	125 970	129 429	129 294	126 902	133 536	139 060	140 810
neinvestiční výdaje celkem	427 662	447 487	459 773	483 525	474 578	499 387	520 045	526 590

Zdroj: výkazy MŠMT

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství postupně narůstají. V roce 2006 byly výdaje 427 662 000 Kč, ale v roce 2013 již 526 590 000 Kč.

Tab. 3.59.: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	132 821 000	34 797	386
základní školy	302 606 000	38 049	411
gymnázia			
stravování MŠ, ZŠ	47 510 000	4 446	54,19
školní družiny a kluby	34 563 000	9 511	103,7
základní umělecké školy			
využití volného času	7 360 000	5 992	68,3

Zdrojem dat "přímých nákladů na vzdělávání celkem" jsou data Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a to závazné ukazatele na přímé výdaje na vzdělávání jednotlivých škol a školských zařízení z rozpisu rozpočtu 2013. Celkové náklady na jednotku výkonu (dítě, žák, student, strážník) je vypočítáno jako "přímé náklady na vzdělávání/počet žáků v jednotlivých školských zařízeních". ONIV byl vypočítán jako 1,5 % z celkových nákladů na jednotku výkonu bez odvodů.

Tab. 3.60.: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP Opava v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	63 624 000	0
Branka u Opavy	416 000	
Bratříkovice	0	
Brumovice	528 000	
Budišovice	0	
Dolní Životice	360 000	
Háj ve Slezsku	1 824 000	
Hlavnice	248 000	
Hlubočec	0	
Hněvošice	288 000	
Holasovice	0	
Hrabyně	352 000	
Hradec nad Moravicí	2 872 000	
Chlebičov	344 000	
Chvalíkovice	0	
Jakartovice	0	
Jezdkovice	0	
Kyjovice	264 000	
Lhotka u Litultovic	0	
Litultovice	296 000	
Mikolajice	0	
Mladecko	720 000	
Mokré Lazce	352 000	
Neplachovice	1 712 000	
Nové Sedlice	0	
Oldřišov	864 000	
Opava	37 344 000	
Otice	688 000	
Pustá Polom	2 120 000	
Raduň	1 904 000	
Skřipov	1 160 000	
Slavkov	1 992 000	
Služovice	152 000	
Sosnová	0	
Stěbořice	1 760 000	
Štáblovice	192 000	
Štítina	1 800 000	
Těškovice	344 000	
Uhlířov	0	
Velké Heraltice	1 416 000	

Velké Hoštice	1 312 000	
Vršovice	0	

Zdroj: výkazy MŠMT

Tab. 3.61.: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP Opava týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			36 185 000	
Branka u Opavy	Rekonstrukce školní zahrady	2015	100 000	
Brumovice	Výměna plynového kotle za kondenzační kotel v ZŠ, Rekonstrukce školní zahrady a školního hřiště	2014, 2015	585 000	
Háj ve Slezsku	Oprava školního hřiště a oplocení základní školy		10 000 000	
Hlavnice	Průběžné opravy ZŠ: fasáda, vnitřní vybavení, WC, tělocvična		500 000	
Hradec nad Moravicí	Rekonstrukce základní školy Hradec nad Moravicí, zateplení, výměna oken, Rekonstrukce základní školy Žimrovice - zateplení, výměna oken, Rekonstrukce základní umělecké školy - zateplení		25 000 000	
Kyjovice	rekonstrukce ZŠ, zateplení, přístavba MŠ k ZŠ	2015	13 000 000	
Neplachovice	převést MŠ do ZŠ, do části jednoho pavilonu s přístavbou vstupu, šaten a sociálního zařízení	2015	10 000 000	
Pustá Polom	oprava školní tělocvičny, vybudování parkoviště před školou	2017, 2015	2 800 000	
Raduň	Oprava prostranství před základní školou	2014	2 000 000	
Skřipov	Zateplení, výměna oken, fasáda, nová kotelna	2014	20 000 000	
Slavkov	Tři až čtyři nové učebny včetně odborných (nástavba, přístavba), celkové zateplení pláště	2020	20 000 000	
Stěbořice	Zastřešení hřiště, zateplení tělocvičny základní školy	2016	4 500 000	

Zdroj: Vlastní šetření v jednotlivých obcích

3.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin v oblasti předškolního a základního vzdělávání

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	kvalifikovaní učitelé, kvalitní vybavení tříd, kvalitní hygienické zázemí, široká nabídka mimoškolních aktivit, dobré stravování, vyvážená výchova tělesná a duševní	nespolupráce rodičů s pedagogy, nedostatečné vybavení žáka školními pomůckami, nepřítomnost žáka ve škole - nezájem rodičů, nezájem rodičů o rozvoj nadaných dětí, nezájem rodičů o zdravý životní styl a stravování dětí	osobní jednání rodičů a zástupců školy, jednání s třídním učitelem	podpora zdravého školního stravování, aktivizace rodičů na společných projektech pro děti a žáky, dotační programy, realizace sportovních soutěží pro děti a rodiče
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	bezproblémové přijetí dítěte do MŠ a ZŠ, možnost volby z nabídky MŠ a ZŠ	Nevyužití spádovosti nejbližší školy, která s žákem pravděp. počítá, stížnosti rodičů při nepřijetí žáka do určité ZŠ nebo MŠ	informační letáky, webové stránky, dny otevřených dveří	organizovat setkání s rodiči, kde bude prezentováno působení MŠ nebo ZŠ
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	přátelské prostředí, bezproblémové zapojení do kolektivu, mimoškolní aktivity	šikana, nespolupráce s pedagogy, záškoláctví, nevyužití potenciálu nadaných dětí, ohrožení sociopatologic. jevy	osobní komunikace, programy prevence, přednášky odborníků	Zlepšení komunikace pedagogů a žáků, jednání s odborníky o jednotlivých programech prevence
Pedagogové a další zaměstnanci	vhodné platové ohodnocení, motivující prostředí, spolupráce rodičů a školy, vhodné podmínky pro kvalitní výuku, nabídka celoživotního vzdělávání ze strany zaměstnavatele	nekvalifikovaný pedagog, syndrom vyhoření, upřednostňování nebo znevýhodňování některých žáků, stereotypní metody výuky, neochota dalšího vzdělávání	osobní jednání s rodiči a vedením školy	vlastní iniciativa ve výběru dalšího vzdělávání
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	dobré hospodaření ZŠ a MŠ, naplnění kapacity ZŠ a MŠ, spolupráce obce a ZŠ a MŠ, podpora státu v rámci financování	neschopnost získání finančních prostředků, nespolupráce s vedením školy	osobní jednání s rodiči a vedením školy	Zapojení škol do projektů, partnerství škol
Představitelé obce, kde	dostatečná dopravní dostupnost	nedostupnost ZŠ a MŠ	jednání s místními	Komunikace mezi dopravci

škola ZŠ nebo MŠ není	do nejbližší ZŠ a MŠ		doprovci	a školami
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	vhodné hospodaření, kvalitní výuka, dostupnost, dostatek žáků	neschopnost získání finančních prostředků, nespolečenská spolupráce s vedením školy, špatná publicita školy, nenaplněná kapacita	osobní jednání zřizovatele s vedením školy	Zapojení škol do projektů, partnerství škol
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	publicita jejich spolupráce, účelné nakládání s darovnými prostředky, snížení základu daně	neaktivita	osobní jednání partnerů s vedením školy	Propagace sdružení rodičů, vyjednávání se sponzory
Kraje	spolupráce mezi školami, dodržování platné legislativy, ekologicky šetrné školní budovy a pozemky, inkluzivní vzdělávání ve školách, zkvalitnění a rozšíření poradenských služeb, vzdělávání výchovných poradců ZŠ, environmentální výchova žáků	nedostatek financí	osobní jednání s odborem školství nebo s vedením školy	Zapojení škol do projektů, partnerství škol, dotační programy na ekologicky šetrné školní budovy a pozemky, rozvoj vzájemné spolupráce škol a spolupráce škol s dalšími institucemi v oblasti ekologických aktivit, celokrajské konference
Stát	kvalitní vzdělání, rovnocennost škol (stejné výstupy na různých školách), dodržování platné legislativy, celoživotní vzdělávání pedagogů, inkluzivní vzdělávání ve školách	nedostatek financí, změny legislativy, inkluze za každou cenu,	jednání s vedením školy	Zapojení škol do projektů, přijímání návrhů od zástupců škol pro změny legislativy, zapojení škol do významných mezinárodních i celostátních šetření sledujících výsledky vzdělávání,
Média	propagace a informovanost o školách, dění ve školách, informace o úspěších žáků škol	negativní propagace škol	setkávání s žáky, rodiči i zástupci školy	propagační akce škol a ostatních partnerů, poskytování informací médiím (oslovení médií zasláním článků)

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti předškolního a základního vzdělávání

Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	4	4	16	zvyšování efektivity hospodaření	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	5	3	15	zvyšování vzdělanosti v oblasti čerpání dotací	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	2	5	10	zvyšování efektivity hospodaření	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	2	2	zvyšování dostupnosti ZŠ a MŠ prostřednictvím kvalitnější dopr.infrastruktury	Obce daného území
Příliš mnoho dětí v MŠ (nepříznivý demografický vývoj)	3	2	6	využití volných prostor v obcích například nevyužitá kapacita ZŠ	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	1	4	4	lepší komunikace s místními dopravci	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	5	10	zapojení obcí do školních aktivit	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	3	9	fundraising, práce s dotačními programy	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	fundraising, práce s dotačními programy	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	5	15		Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	4	4	16	fundraising, práce s dotačními programy, zvyšování efektivity hospodaření	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	fundraising, práce s dotačními programy	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	4	8	celoživotní vzdělávání	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	3	5	15	celoživotní vzdělávání	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	4	4	16	informační a komunikační kampaně	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	4	4	16	systematická podpora zaměstnanců	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: Vlastní šetření, výsledky analýz

Nejpravděpodobnějšími riziky, která z analýzy vyplývají, jsou rizika finanční, technické a věcné. Z finančních rizik se jeví jako nejpravděpodobnější nedostatek financí na běžný provoz a opravy a nedostatek financí na investice a vybavení. Přestože se riziko nedostatku financí na platy jeví jako méně pravděpodobné, jeho dopad by byl vysoký.

V rámci technických rizik sledujeme nanejvýš pravděpodobný špatný technický stav budov ZŠ a MŠ, a to hlavně na obcích. Dopad technického stavu budov se jeví taktéž jako vysoký jelikož může ohrožovat žáky i pedagogy ve školách.

V rámci věcného rizika sledujeme jako pravděpodobný nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ nebo personální rizika u pedagogů na školách. Dle šetření jsme zjistili, že zájem rodičů o dění ve škole upadá, nemají zájem se angažovat. Větší zájem bývá také o školy ve městě, kde jsou ochotni rodiče své děti dovézt nebo s nimi dojíždět.

V oblasti právních rizik se mohou objevit změny v legislativě, které povedou k vynuceným investicím nebo reformy, které zhorší podmínky pro kvalitu výuky. Tyto rizika jsme vyhodnotili se střední pravděpodobností, přesto by v takovém případě měla tato rizika velmi negativní dopad na chod mateřských a základních škol.

Organizační rizika se jeví jako méně pravděpodobná nebo s menším rizikem ohrožení chodu vzdělávací instituce. U rizika, které zahrnuje nezájem či neochotu obcí na spolupráci lze předpokládat vysoké ohrožení a dopad na chod školy, přesto se domníváme, že pravděpodobnost vzniku tohoto ohrožení je velmi malá, protože zástupci obcí chtějí školy ve svých obcích udržet a mají o školy zájem.

3.1.4 SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
----------------	----------------

<ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost škol na většině území • Rodinný přístup v malotřídních školách, • Velký výběr volnočasových aktivit v ZŠ, • U malých škol návaznost kroužků z MŠ do ZŠ, Výuka cizích jazyků již od prvního ročníku ZŠ i v některých MŠ, • Moderní vybavení škol v Opavě (interaktivní tabule, projektory, počítačové učebny), • Přeshraniční spolupráce především Opavských škol (blízkost hranic s Polskem), • Využívání logopedické prevence v MŠ, • Malé obce se snaží o zachování základních škol, • Zaměření některých základních škol v Opavě, např. matematické třídy, sportovní třídy, jazykové třídy, • Koncepce Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Statutárního města Opavy (ekopedagog v 90% ZŠ a MŠ ORP Opava), • Většina ZŠ má zázemí pro sportovní využití žáků, možnost využití pronájmu, • Podpora partnerských projektů s různými organizacemi (ekologie, adopce na dálku, adopce zvířat, životní prostředí) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek finančních prostředků na provoz, • Stoupající náklady rodičů na vybavení žáka, • Vysoké počty žáků v opavských školách - méně individuality, • Vysoká provozní, především energetická, náročnost školních budov • Nedostatečná kapacita MŠ, • Problematika umístování dětí do MŠ (kritérium trvalého bydliště), • Nízké pravomoci a autorita učitelů, • Rostoucí agresivita a šikana od žáků a studentů, • Dojíždění žáků z malých obcí již od prvního ročníku ZŠ, • Nevyužité prostory některých velkých obecních škol, Nedostatek pedagogů v některých školách (učitelé zajišťují výuku, dozor, doučování, kroužky), • Nekvalifikovaní učitelé v ZŠ a MŠ
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využití volných prostor v nenaplněných ZŠ např. pro celoživotní vzdělávání nebo pro sociální služby nebo různé kluby, • Rozvoj zájmové činnosti, • Další vzdělávání pedagogických pracovníků, Zvýšení kvality výuky, • Využívání evropských a jiných dotací na pomůcky, vybavení školy, investiční opravy, • Příhraniční spolupráce, • Podpora nadaných žáků, • Motivace učitelů, • Dotace ministerstva školství na nová IT dotyková zařízení 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek financí na provoz škol, • Přeplněná kapacita MŠ v současné době - nedostatečná kapacita na některých ZŠ v následujících letech, • Velké regionální rozdíly ve financování, • Nedostatečné finance na platy, • Inkluze za každou cenu, • Narůst sociopatologických jevů, • Nezájem rodičů

Jako silné stránky správního obvodu ORP Opava považujeme v rámci školství dostupnost škol na většině správního území, dojezdová vzdálenost do škol je dobrá a přístupná. V menších školách je využíván rodinný přístup – především v malotřídních školách. Přestože školy ohrožuje nedostatek žáků, snaží se školy v obcích udržet a žákům zajistit kvalitní výuku. Vyhovující jsou také zázemí pro sportovní využití dětí a žáků, možnosti využití pronájmu pro volnočasové aktivity, zajištění volnočasových aktivit školami, návaznost kroužků z MŠ do ZŠ a výuka cizích jazyků již od prvního ročníku základní školy i v některých mateřských školách. Přínosem je také využívání logopedické prevence v mateřských školách a podpora partnerských projektů s různými organizacemi.

Za slabé stránky považujeme především nedostatek finančních prostředků, stoupající náklady pro rodiče na vybavení žáků a větší počet žáků ve třídě, kde se pak projeví méně individuálního přístupu pedagoga k dětem. V současné době jsou problémem nedostatečné kapacity mateřských škol a s tím také problematika umístění dítěte do MŠ. Vysokým rizikem je rostoucí agresivita a šikana žáků a studentů a nízké pravomoci a autorita učitelů. V některých školách je také nedostatek pedagogů, kteří tak musí zajišťovat kromě vzdělávání a běžných povinností také povinnosti nad rámec své náplně práce.

Jako příležitost pro školství ve správním obvodu ORP Opava vidíme využívání evropských a jiných dotací na pomůcky, vybavení školy nebo investiční opravy, které by zlepšily jak podmínky, tak kvalitu výuky žáků ve školách. Důležitá je také podpora nadaných dětí, motivace učitelů, rozvoj zájmové činnosti a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jako příležitost se nabízí také spolupráce se zahraničními školami (např. v příhraničí Polska).

Největšími hrozbami je nedostatek financí na provoz škol, velké regionální rozdíly ve financování, nedostatečné platové ohodnocení pedagogů, nárůst sociopatologických jevů ve školách a nezájem rodičů. Rizikem je v současné době také přeplněná kapacita v mateřských školách, která se v následujících letech projeví v některých školách základních.

3.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Situace ve školství je ve správním obvodu ORP Opava na přijatelné a uspokojivé úrovni. Ve správním obvodu je vybudována hustá síť škol, které poskytují kvalitní výuku. Problémem je udržitelnost škol zvláště v malých obcích.

Ve správním obvodu je zřízeno celkem 47 mateřských škol, 48 základních škol, 4 základní umělecké školy, 50 oddělení školních družin, 112 školních jídelen včetně výdejen. Ze základních škol jsou zde 3 základní školy speciální zřizovány krajem a jedna základní škola speciální zřizována státem. V Hradci nad Moravicí působí církevní základní škola Sv. Ludmily. Základní umělecké školy se nacházejí v Hradci nad Moravicí, v Háji ve Slezsku a dvě v Opavě. Ve správním obvodu ORP Opava najdeme také jedno Středisko volného času, a to v Opavě.

Kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách lze považovat za přiměřenou a dostačující. Důležitým momentem je rozvoj speciálních pedagogů, metodiků a psychologů na základních školách.

Mezi slabé stránky školství řadíme ve sledovaném správním obvodu nedostatečnou kapacitu mateřských škol, neuspokojivý technický stav některých budov, nízké počty dětí ve třídách a obavy související se zachováním škol (především v malých obcích). Některé obce se potýkají také s problémem nedostatečných finančních prostředků na provoz, platy a investice. Obecný problém představuje pasivní přístup ke spolupráci ze strany rodičů a jejich nedostatečný zájem o dění ve škole. Jako nedostatečné se projevuje také letní zajištění provozu v mateřských školách a školních družin pro žáky nižších ročníků.

Školství je ve sledovaném území ohrožováno nejen dlouhodobě nepříznivým demografickým vývojem, ale také neucelenou koncepcí školství v ČR spolu s neudborností a nekompetentností osob s rozhodujícími pravomocemi na národní úrovni. Hrozbu představuje připravovaná a nevhodná reforma školství a financování škol. Významné finanční riziko se projevuje hlavně v nedostatku financí na běžný provoz a opravy zařízení a budov. Finanční hrozba se může projevit také případnou změnou legislativy, která následně povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů). Dalším rizikem je problematické financování dopravní obslužnosti a s tím problematika dopravních

spojů zajišťující dopravu dětí do škol a ze škol. Vysoké ohrožení představují také nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje.

Meziobecní spolupráce by se do budoucna mohla projevovat především ve využití možností společného čerpání dotací. Tyto dotace by bylo vhodné čerpat za účelem budování, nebo rekonstrukcí školních hřišť a tělocvičen a dále za účelem celoživotního vzdělávání učitelů a případného zajištění letního provozu mateřských škol nebo družin.

3.2 Návrhová část pro oblast školství

3.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí, mateřských, základních a speciálních škol, zástupců odboru školství Magistrátu města Opavy a občanů z území ORP Opava. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

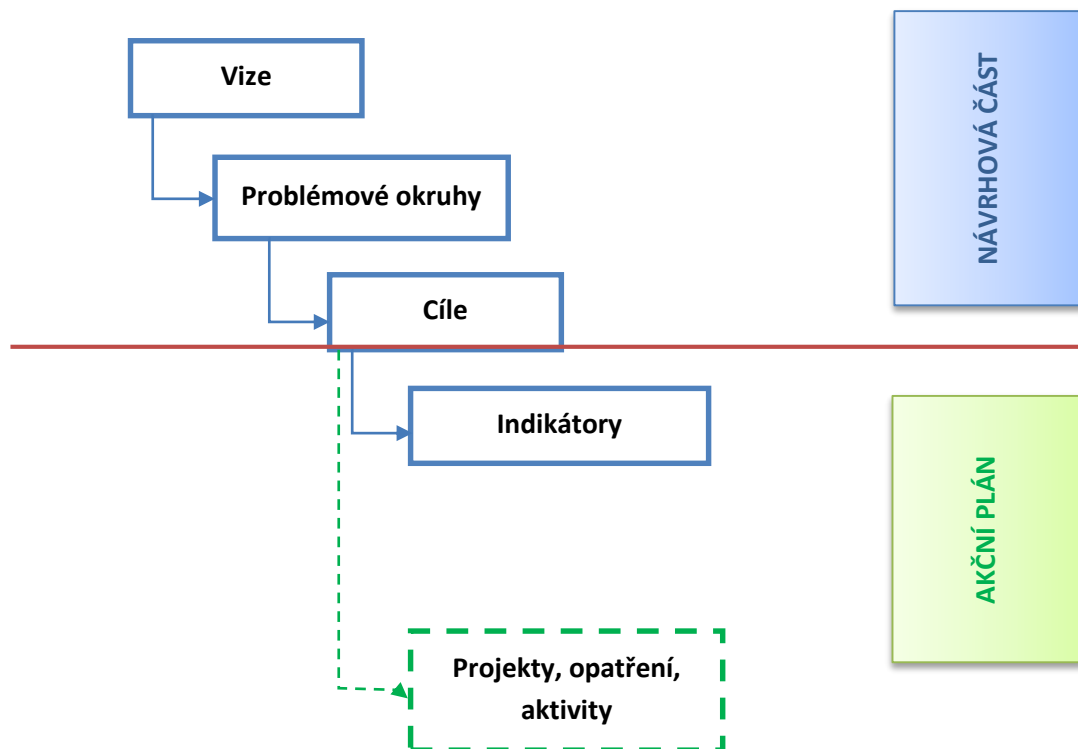
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací

strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Školství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce							
<p>Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.</p> <p>Spoluprací bude dosaženo pokroku v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic, v oblasti školství především ve tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele. V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování. V oblasti infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů. Touto spoluprací dosáhnou obce ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel.</p>							
Školství	Problémová oblast 1		Problémová oblast 2		Problémová oblast 3		
	Stabilizace sítě vzdělávacích zařízení cestou úspor nákladů v provozu všech typů škol (náklady na vytápění, na spotřebu, elektrické energie, vysoká spotřeba vody, náklady na úklid) při současném řešení hygienických problémů (především větrání a hluk)		Podpora dalšího vzdělávání dospělých realizovaná s využitím volných kapacit v budovách základních škol		Vzájemná spolupráce škol (i s dalšími subjekty v obcích) a společné řešení pedagogických problémů v primárním vzdělávání)		
	cíl 1.1 Snížení provozních nákladů, které povedou k úsporám nákladů ve školách	cíl 1.2 Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádosti o dotace pro jednotlivé obce a školy	cíl 2.1 Využití volných kapacit v budovách základních škol	cíl 2.2 Vytvoření nabídky dalšího vzdělávání pro dospělé	cíl 3.1 Pořízení a provoz mobilních učeben pro ověření nových metod výuky	cíl 3.2 Spolupráce v oblasti zajišťování letního provozu mateřských škol	cíl 3.3 Společný speciální pedagog malých obecních škol

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2 Vize a problémové okruhy

Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.

Spoluprací bude dosaženo pokroku v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic, **v oblasti školství především ve tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele.** V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování. V oblasti infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů.

Touto spolupráci dosáhnou obce ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel.

Návrh výběru problémových okruhů pro oblast školství – k řešení v nejbližším období:

Problémový okruh I. – Stabilizace sítě vzdělávacích zařízení cestou úspor nákladů v provozu všech typů škol (náklady na vytápění, na spotřebu, elektrické energie, vysoká spotřeba vody, náklady na úklid) při současném řešení hygienických problémů (především větrání a hluk)

Problémový okruh II. - Podpora dalšího vzdělávání dospělých realizovaná s využitím volných kapacit v budovách základních škol

Problémový okruh III. – Vzájemná spolupráce škol (i s dalšími subjekty v obcích) a společné řešení pedagogických problémů v primárním vzdělávání

Problémový okruh I. Stabilizace sítě vzdělávacích zařízení cestou úspor nákladů v provozu všech typů škol (náklady na vytápění, na spotřebu, elektrické energie, vysoká spotřeba vody, náklady na úklid) při současném řešení hygienických problémů (především větrání a hluk)

Ve správním obvodu je zřízeno celkem 47 mateřských škol, 48 základních škol, 4 základní umělecké školy, 50 oddělení školních družin, 112 školních jídelen včetně výdejen. Ze základních škol jsou zde 3 základní školy speciální zřizovány krajem a jedna základní škola speciální zřizována státem.

Pro udržení přijatelné a uspokojivé úrovně školství ve správním obvodu ORP Opava je nutné zajištění dostatečných finančních zdrojů nejen pro provoz škol, ale také pro jednotlivé investiční potřeby. Jednotlivé investiční potřeby obcí pro školy jsou uvedeny v Tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP Opava týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			36 185 000	
Branka u Opavy	Rekonstrukce školní zahrady	2015	100 000	
Brumovice	Výměna plynového kotle za kondenzační kotel v ZŠ, Rekonstrukce školní zahrady a školního hřiště	2014, 2015	585 000	
Háj ve Slezsku	Oprava školního hřiště a oplocení základní školy		10 000 000	
Hlavnice	Průběžné opravy ZŠ: fasáda, vnitřní vybavení, WC, tělocvična		500 000	
Hradec nad Moravicí	Rekonstrukce základní školy Hradec nad Moravicí, zateplení, výměna oken, Rekonstrukce základní školy Žimrovice - zateplení, výměna oken, Rekonstrukce základní umělecké školy - zateplení		25 000 000	
Kyjovice	rekonstrukce ZŠ, zateplení, přístavba MŠ k ZŠ	2015	13 000 000	
Neplachovice	převést MŠ do ZŠ, do části jednoho pavilonu s přístavbou vstupu, šaten a sociálního zařízení	2015	10 000 000	
Pustá Polom	oprava školní tělocvičny, vybudování parkoviště před školou	2017, 2015	2 800 000	
Raduň	Oprava prostranství před základní školou	2014	2 000 000	
Skřipov	Zateplení, výměna oken, fasáda, nová kotelna	2014	20 000 000	
Slavkov	Tři až čtyři nové učebny včetně odborných (nástavba, přístavba), celkové zateplení pláště	2020	20 000 000	
Stěbořice	Zastřešení hřiště, zateplení tělocvičny základní školy	2016	4 500 000	

Zdroj: vlastní šetření

Při chronické napjatosti veřejných rozpočtů se jako racionální jeví řešení snížení nákladů na provoz školních zařízení a to především tam, kde takovéto snižování nákladů nemá dopad na kvalitu a rozsah výuky. Potenciál pro úspory tak vzniká především v oblasti spotřeby energií na vytápění a přípravu teplé vody, spotřeby elektřiny na osvětlení a provoz spotřebičů, spotřebu vody v hygienických zaříze-

ních, ale také při pořizování vybavení pro školy, především pomůcek nebo nábytku, případně spotřebního materiálu pro školní výuku.

Vysoká energetická náročnost školních budov je v první řadě dána jejich vysokým průměrným stářím, kdy především budovy v menších obcích pocházejí mnohdy ještě z předválečného období. Tyto budovy mohou mít na jedné straně vysokou užitnou i architektonickou kvalitu, po stránce tepelně technických vlastností však nedosahují potřebných parametrů. Především od roku 2004 probíhá s pomocí fondů EU, ale i z národních prostředků ČR intenzivní program zateplování veřejných i soukromých budov, v rámci kterého byla zateplena řada školních budov. Bylo provedeno zateplení fasád, výměna oken a dveří, modernizace otopných soustav a to vše přispělo k energetické náročnosti u takto modernizovaných budov. Část školních budov však zatím touto modernizací neprošla, náklady na vytápění v těchto budovách pak mohou dosahovat až 5 000 Kč na jednoho žáka/rok (vlastní zjištění týmu MOS). Do vysokých měrných nákladů na vytápění na jednoho žáka se samozřejmě promítá i pokles počtu žáků v jednotlivých školách. Pokud taková škola nemá regulační systém uzpůsobený tak, aby bylo možno omezit vytápění v nevyužívaných prostorech, rostou náklady na vytápění i z těchto důvodů.

V případě škol, které již zatepleny byly a mají také nová izolační moderní a těsná okna nastává jiný problém – nedostatečná výměna vzduchu, nutná pro pobyt dětí ve třídách. Při větrání a otevírání oken by docházelo k úniku tepla a nebyly by dosaženy parametry úspor, které školy musí vykazovat poskytovateli dotace na zateplení. Při otevřených oknech také může výuku rušit hluk z vnějšího prostředí.

Podobný problém představuje spotřeba elektrické energie především pro osvětlení, provoz spotřebičů, dále pak spotřeba energie na ohřev vody nebo vlastní spotřeba vody. Omezování spotřeby těchto médií nesmí být na úkor snížení hygienických standardů a kvality prostředí pro výuku ve školách. Cestou by měla být spíše modernizace technologií s využitím nejlepších dostupných postupů a zkušeností.

Ve věci nákupů pomůcek, učebnic či nábytku, jde spíše než o úspory v provozu o úspory při pořizování tohoto vybavení. Cyklus obnovy u těchto komodit se zkracuje a tím rostou náklady na jejich zajištění. Nákup nových pomůcek a vybavení nelze omezit, neboť podmiňují potřebnou modernizaci výuky, zvyšují její efektivitu, školy, které by modernizaci neprováděly, ztrácí konkurenceschopnost – rodiče převedou děti na jiné, lépe vybavené školy.

Důsledky neřešení problémů:

- rušení škol z důvodu vysokých doplatků na jejich provoz z rozpočtů obcí
- porušování hygienických předpisů (větrání, hluk), způsobené snahou o úspory energií a z toho vyplývající snížení kvality výuky, nebo dokonce zhoršení zdravotního stavu dětí a pedagogů
- zhoršení vybavení škol moderními pomůckami, učebnicemi, nábytkem z důvodu růstu nákladů a vlivem zkracování cyklu jejich obměny – zkracuje se spíše doba morálního dožití než fyzického opotřebení
- zhoršování image neopravených a špatně vybavených škol s dopadem na snižování počtu žáků, které rodiče na tyto školy nezapiší

Problémový okruh II. - Podpora dalšího vzdělávání dospělých realizovaná s využitím volných kapacit v budovách základních škol

Především v menších venkovských obcích vykazují statistiky nižší podíl středo – a vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Tito lidé mají také často ztížený přístup k internetu a jiným komunikačním prostředkům, ve svém pracovním zařazení neprochází průběžnou rekvalifikací a celkově tedy ztrácí kontakt s informacemi, znalostmi a dovednostmi nutnými pro současný život – jak pracovní tak soukromý. Problémy se vyskytují jak v oblasti chybějících znalostí a kompetencí potřebných pro uplatnění na trhu práce, tak v občanské oblasti, kde se jedná především o chybějící orientaci v oblasti právních předpisů (např. nový občanský zákoník), finanční gramotnosti (problematika úvěrů, zadlužování, exekuce apod.), informačních a komunikačních technologiích (práce s počítači, internet, ovládání základních počítačových programů apod.), čtenářské gramotnosti (schopnost porozumět textu) a jazykových znalostí (především angličtina a jazyky sousedních zemí).

Téměř všechny školy v územní působnosti ORP Opava vykazují volné kapacity (viz. Tabulka č. 2), což je způsobeno poklesem počtu dětí oproti období, kdy byly kapacity těchto škol budovány. Zcela nedostatečné je využívání kapacit školních budov v odpoledních a večerních hodinách, kdy s výjimkou tělocvičen nebo prostor pro zájmové kroužky nejsou tyto prostory využívány vůbec. Náklady na údržbu a provoz těchto prostor přitom zatěžují rozpočty škol, respektive obcí, které je financují. Využití prostor škol ovšem podléhá určitým pravidlům a jiná než vzdělávací, případně kulturní a osvětová činnost by se v nich provádět neměla. Realizace dalšího vzdělávání se tedy zdá logickou volbou, jak tyto volné kapacity škol využít. Podobná zákonitost platí i pro pedagogické pracovníky, kterým také s poklesem žáků může hrozit nedostatečná vytiženost a kteří se mohou zapojit do vzdělávání dospělých. Pokud by platila zásada, že za poskytnuté prostory či kapacitu pedagogů náleží školám přiměřená úhrada, byla by realizace projektů dalšího vzdělávání jednou z možností, jak posílit rozpočty škol.

Tabulka č. 2: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP Opava		14250	8655	5260	
ZŠ a MŠ Branka u Opavy	Branka u Opavy	80	52	28	
ZŠ a MŠ Brumovice	Brumovice	130	66	64	
ZŠ a MŠ Dolní Životice	Dolní Životice	70	45	25	
Základní škola Háj ve Slezsku	Háj ve Slezsku	340	298	42	
ZŠ a MŠ Hlavnice	Hlavnice	37	31	6	
ZŠ a MŠ Hněvošice	Hněvošice	95	36	59	
ZŠ a MŠ Hrabyně	Hrabyně	80	44	36	
ZŠ Hradec nad Moravicí	Hradec n. Mor.	500	327	173	
Církevní ZŠ Sv. Ludmily	Hradec n. Mor.	250	199	51	
ZŠ a MŠ Kyjovice	Kyjovice	70	33	37	
Základní škola Litultovice	Litultovice	60	37	23	
Základní škola Mladecko	Mladecko	240	90	150	
Základní škola Mokré Lazce	Mokré Lazce	78	44	34	
ZŠ a MŠ Neplachovice	Neplachovice	400	214	186	
Základní škola Oldřišov	Oldřišov	220	108	112	

ZŠ Opava – Kylešovice	Opava	820	461	359	
ZŠ Opava, Edvarda Beneše 2	Opava	800	467	333	
ZŠ Opava, Mařádkova 15	Opava	980	407	573	
ZŠ Opava, Vrchní 19	Opava	620	424	196	
ZŠ Opava, Englišova 82	Opava	850	573	277	
ZŠ Opava, Boženy Němcové 2	Opava	540	460	80	
ZŠ Ilji Hurníka Opava, Ochra- nova 6	Opava	550	361	189	
ZŠ Opava, Otická 18	Opava	530	508	22	
ZŠ T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13	Opava	930	486	444	
ZŠ Opava, Šrámkova 4	Opava	800	338	462	
ZŠ Opava, Dvořákovy sady 4	Opava	140	38	102	
ZŠ a Praktická škola, Opava, Slezského Odboje 5	Opava	180	119	61	
ZŠ pro tělesně postižené Opava, Dostojevského 12	Opava	81	57	24	
ZŠ Nový Svět, Opava	Opava	70	19	51	
ZŠ Opava, Havlíčkova 1	Opava	120	120	0	
ZŠ a MŠ Opava - Komárov	Opava - Komárov	100	90	10	
ZŠ a MŠ Opava - Malé Hošti- ce	Opava - M. Hoštice	120	91	29	
ZŠ a MŠ Opava - Suché Lazce	Opava - Suché Lazce	75	37	38	
ZŠ a MŠ Opava - Vávrovice	Opava - Vávrovi- ce	75	38	37	
ZŠ a MŠ Otice	Otice	100	86	14	
ZŠ a MŠ Pustá Polom	Pustá Polom	315	265	50	
ZŠ a MŠ Raduň	Raduň	310	238	72	
ZŠ a MŠ Skřipov	Skřipov	225	145	80	
Základní škola Slavkov	Slavkov	300	249	51	
ZŠ a MŠ Služovice	Služovice	40	19	21	
Základní škola Stěbořice	Stěbořice	280	220	60	
Masarykova ZŠ a MŠ Melč	Štáblovice	355	20		Odloučené pracoviště Melče ORP Vítkov, kapaci- ta uvedena za celou ZŠ Melč
Základní škola gen. Heliodora Píky ve Štítině	Štítina	350	225	125	
ZŠ a MŠ Těškovice	Těškovice	65	43	22	
ZŠ a MŠ Velké Heraltice	Velké Heraltice	250	177	73	

ZŠ, Střední škola, dětský domov a internát	Velké Heraltice	60	11	49	
ZŠ a MŠ Chlebičov	Velké Hoštice	92	43	49	
Základní škola Velké Hoštice	Velké Hoštice	430	164	266	
ZŠ Žimrovice	Hradec nad Moravicí	47	32	15	

Zdroj: Databáze MŠMT

Důsledky neřešení problémů:

- zhoršení uplatnění na trhu práce z důvodu chybějící kvalifikace, znalostí a dovedností
- ztráta sociálního statutu u části obyvatelstva z důvodu chybějících občanských kompetencí
- reprodukování nevhodných vzorců chování jak v pracovním tak občanském životě v návycích dalších generací
- vyšší výskyt sociálně-patologických jevů, kumulace problémů v určitých lokalitách, vznik sociálně vyloučených skupin
- růst měrných nákladů na provoz školních zařízení vlivem zvyšujícího se objemu nevyužitých prostor
- odchod části pedagogů ze škol, které nejsou z kapacitních důvodů schopné je vytížit

Problémový okruh III. – Vzájemná spolupráce škol (i s dalšími subjekty v obcích) a společné řešení pedagogických problémů v primárním vzdělávání

Řada problémů, které byly zjištěny v rámci prací na analytické části při rozhovorech se zástupci škol a obcí nejsou řešitelné v rámci jedné školy, ani jedné obce, ale pouze širší spoluprací.

Příkladem může být stávající řešení v oblasti uměleckých škol, kdy aktivita tří ZUŠ pokrývá území celého ORP Opava. V případě MŠ a zvláště ZŠ fungují podobné sítě s výměnou zkušeností, společným vzděláváním pedagogů i se společnou přípravou a realizací akcí, např. v oblasti ekologické výchovy a vzdělávání (EVVO) nebo v tématech inkluzivního vzdělávání a jiných speciálních pedagogických oblastech.

Při rostoucím počtu dětí se specifickými poruchami chování, rostoucím výskytem dyslexie, dysgrafie a dalších vzdělávacích problémů rostou požadavky na specializaci pedagogů. V rámci pedagogického sboru hlavně malých škol se tyto požadavky obtížně uspokojují. Nabízí se jednoduché řešení – zrušit malé školy a koncentrovat vzdělávání do velkých škol ve spádových obcích nebo městech. Toto řešení ale naráží na zcela zásadní odpor menších obcí, které své školy chtějí udržet téměř za každou cenu, neboť jsou to tradiční atributy kvality života v obci.

Tyto specifické potřeby se mohou vyskytovat ojediněle, v malém počtu případů a jednotlivým školám tak chybí často zkušenost či vybavení a kapacita pro jejich řešení. Také zde se jako řešení nabízí využití zkušeností kolegů z blízkého okolí, pro takovéto sdílení zkušeností je výhodou být zapojen do sítě spolupracujících škol a dalších pedagogických pracovišť.

Dalším přínosem pro zlepšení kvality vzdělávání ve školách je větší propojení školy s životem obce, což vyžaduje lepší spolupráci se subjekty v obci, vedle obecního či městského úřadu by to měli být sportovní, kulturní a jiné neziskové organizace, církve a podnikatelé.

Jako zcela zásadní pro fungování školy se jeví spolupráce s rodiči žáků, a to jak individuální spolupráce, tak spolupráce s rodiči organizovanými např. do sdružení rodičů nebo se školními radami.

Tuto spolupráci je možné realizovat i na úrovni celého ORP, zvláště pokud by mělo docházet k výměně názorů na specifické pedagogické problémy, nejen mezi pedagogy, ale i rodiči.

V poslední době sílí požadavky na posílení aktivit pro výuku technických a řemeslných dovedností na základních školách, které by měly zvýšit zájem dětí o studium technických oborů na středních a vysokých školách, ovlivnit volbu budoucího povolání u dětí a zlepšit tak jejich šance na budoucím trhu práce. Tyto snahy naráží na problémy v oblasti zajištění jak odborných pedagogických kapacit, tak speciálního technického vybavení a prostor. Také zde je potenciál pro společná řešení, zvláště mezi malými školami.

Důsledky neřešení problému:

- ztráta schopnosti, zvláště malých škol, poskytovat kvalitní vzdělávání ve specifických pedagogických oblastech
- snížení zájmu rodičů o studium jejich dětí na školách, které nejsou schopné nabídnout vzdělávání podle specifických potřeb jejich dětí
- uzavírání malých škol s důsledky pro život celé obce
- zhoršení vztahů mezi školami a rodiči žáků
- neschopnost zlepšit úroveň technického a přírodovědného vzdělávání zvláště v malých školách s dopadem na budoucí uplatitelnost jejich žáků na trhu práce

3.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Stabilizace sítě vzdělávacích zařízení cestou úspor nákladů v provozu všechny typů škol (náklady na vytápění, na spotřebu, elektrické energie, vysoká spotřeba vody, náklady na úklid) při současném řešení hygienických problémů (především větrání a hluk)
Cíl 1.1	<i>Snížení provozních nákladů, které povedou k úsporám nákladů ve školách</i>
Popis cíle	Ve správním obvodu je zřízeno celkem 47 mateřských škol, 48 základních škol, 4 základní umělecké školy, 50 oddělení školních družin, 112 školních jídelen včetně výdejen. Ze základních škol jsou zde 3 základní školy speciální zřizovány krajem a jedna základní škola speciální zřizována státem. Pro udržení přijatelné a uspokojivé úrovně školství ve správním obvodu ORP Opava je nutné zajištění dostatečných finančních zdrojů nejen pro provoz škol, ale také pro jednotlivé investiční potřeby. Při chronické napjatosti veřejných rozpočtů se jako racionální jeví řešení snížení nákladů na provoz školních zařízení a to především tam, kde takovéto snižování nákladů nemá dopad na kvalitu a rozsah výuky. Těchto úspor lze dosáhnout investicemi do zateplování školních budov, výměny oken, regulačních systémů a investicemi do nových moderních technologií s využitím nejlepších dostupných postupů a zkušeností. Jako nevhodnější finanční zdroj pro realizaci těchto projektů se jeví fondy z EU.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza rozpočtů škol</i> • <i>Analýza energetické náročnosti jednotlivých školních budov</i> • <i>Zjištění potřeb jednotlivých škol, týkající se oprav a údržby včetně akcí zaměřených na úspory energií (porovnání dat se Statutárním městem Opava, kde jsou tyto informace monitorovány)</i> • <i>Spolupráce škol při hledání vhodných finančních zdrojů potřebných na stavební úpravy školních budov</i> • <i>Spolupráce škol při výběru vhodného dodavatele na jednotlivé stavební úpravy školních budov</i> • <i>Spolupráce obcí a škol navzájem</i> • <i>Nastavení harmonogramu jednotlivých stavebních úprav</i> • <i>Společná příprava projektů, určených k čerpání prostředků z jednotlivých fondů EU</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí podílejících se na společných výběrových řízeních dodavatelů energií (včetně internetových aukcí)
Správce cíle	<i>Zřizovatelé škol a školských zařízení</i>

Problémový okruh 1	Stabilizace sítě vzdělávacích zařízení cestou úspor nákladů v provozu všech typů škol (náklady na vytápění, na spotřebu, elektrické energie, vysoká spotřeba vody, náklady na úklid) při současném řešení hygienických problémů (především větrání a hluk)
Cíl 1.2	<i>Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádosti o dotace pro jednotlivé obce a školy</i>
Popis cíle	<p>Problematika jednotlivých operačních programů a dotačních titulů je velmi komplikovaná. Vedení obcí a také jednotlivá školská zařízení nemají, ve většině případů, volné kapacity na tvorbu kvalitních žádosti o dotaci, které by byly úspěšné při jednotlivých vyhlášených Výzvách. Tyto žádosti jsou pak vyhotovovány za nemalé finanční prostředky u externích společností a ne vždy jsou tyto žádosti úspěšné.</p> <p>Realizací tohoto cíle by byl vytvořen odborný tým, který by pomohl obcím a tedy i školám vyhotovit kvalitní žádosti o dotace, tak aby uspěly v jednotlivých vyhlášených Výzvách. Úspěch jednotlivých dotačních žádostí povede například k investicím do stavebních úprav škol a školských zařízení, jako jsou zateplení, výměna oken atd. a tím pádem i k úspoře nákladů. Tento tým by byl tvořen z řad zaměstnanců Dobrovolného svazku obcí Opavsko, kteří spolupracují s členskými obcemi svazku po celou dobu „Projektů“ a znají tedy potřeby a žádosti jednotlivých obcí a zároveň se dobře orientují v problematice operačních programů a dotačních titulů.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zjištění potřeby obcí a škol týkající se dotačního týmu</i> • <i>Analýza legislativních podmínek pro vytvoření dotačního týmu</i> • <i>Vytvoření jednotlivých etap vzniku dotačního týmu</i> • <i>Analýza zdrojů financování dotačního týmu</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí, které si nechají vytvořit žádost o dotaci
Správce cíle	<i>Předseda Místní akční skupiny Opavsko</i>

Problémový okruh 2	Podpora dalšího vzdělávání dospělých realizovaná s využitím volných kapacit v budovách základních škol
Cíl 2.1	<i>Využití volných kapacit v budovách základních škol</i>
Popis cíle	Téměř všechny školy v územní působnosti ORP Opava vykazují volné kapacity, což je způsobeno poklesem počtu dětí oproti období, kdy byly kapacity těchto škol budovány. Zcela nedostatečné je využívání kapacit školních budov v odpoledních a večerních hodinách, kdy s výjimkou tělocvičen nebo prostor pro zájmové kroužky nejsou tyto prostory využívány vůbec. Náklady na údržbu a provoz těchto prostor přitom zatěžují rozpočty škol, respektive obcí, které je financují. Využití prostor škol ovšem podléhá určitým pravidlům a jiná než vzdělávací, případně kulturní a osvětová činnost by se v nich provádět neměla. Realizace dalšího vzdělávání se tedy zdá logickou volbou, jak tyto volné kapacity škol využít. Podobná zákonitost platí i pro pedagogické pracovníky, kterým také s poklesem žáků může hrozit nedostatečná vytíženost a kteří se mohou zapojit do vzdělávání dospělých. Pokud by platila zásada, že za poskytnuté prostory či kapacitu pedagogů náleží školám přiměřená úhrada, byla by realizace projektů dalšího vzdělávání jednou z možností, jak posílit rozpočty škol. Podobně lze využít nevyužité kapacity základních škol pro předškolní výchovu (mateřské školy).
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zjištění volných kapacit v jednotlivých budovách základních škol</i> • <i>Vyvolat poptávku cílové skupiny po dalším vzdělávání</i> • <i>Nabídka nevyužitých volných prostor mateřským školám</i> • <i>Analýza poptávky dalšího vzdělávání pro občany obcí ORP Opava</i> • <i>Oslovení pedagogů, kteří by měli zájem vzdělávat dospělé</i> • <i>Zpracování návrhu nabídky dalšího vzdělávání včetně finanční náročnosti</i> • <i>Vytvoření ceníku za pronájem prostor, které základní školy nevyužívají</i> • <i>Nabídka nevyužitých kapacit dalším organizacím, které se zabývají volnočasovými aktivitami a dalšími vzdělávacími kurzy</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet škol poskytujících prostory pro další vzdělávání
Správce cíle	<i>Zřizovatelé škol a školských zařízení</i>

Problémový okruh 2	Nedostatečná podpora dalšího vzdělávání dospělých realizovaná s využitím volných kapacit v budovách základních škol
Cíl 2.2	Vytvoření nabídky dalšího vzdělávání pro dospělé
Popis cíle	<p>Především v menších venkovských obcích vykazují statistiky nižší podíl středo a vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Tito lidé mají také často ztížený přístup k internetu a jiným komunikačním prostředkům, ve svém pracovním zařazení neprochází průběžnou rekvalifikací a celkově tedy ztrácí kontakt s informacemi, znalostmi a dovednostmi nutnými pro současný život – jak pracovní tak soukromý. Problémy se vyskytují jak v oblasti chybějících znalostí a kompetencí potřebných pro uplatnění na trhu práce, tak v občanské oblasti, kde se jedná především o chybějící orientaci v oblasti právních předpisů (např. nový občanský zákoník), finanční gramotnosti (problematika úvěrů, zadlužování, exekuce apod.), informačních a komunikačních technologiích (práce s počítači, internet, ovládání základních počítačových programů apod.), čtenářské gramotnosti (schopnost porozumět textu) a jazykových znalostí (především angličtina a jazyky sousedních zemí). Cílem je tedy vytvořit nabídku dalšího vzdělávání pro dospělé například spojit poptávku po dalším vzdělávání pro několik obcí současně tzn., že zájemci o další vzdělávání z několika menších obcí se budou setkávat v jedné obci při jednotlivých rekvalifikacích. V dalším vzdělávání by mohly spolupracovat i školní instituce, které by poskytly pedagogy k výuce dospělých. Jako další spolupracující subjekty se jeví podnikatelé, ti by mohli v rámci rekvalifikace poskytnout praxi pro účastníky dalšího vzdělávání.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza poptávky po dalším vzdělávání v jednotlivých obcích</i> • <i>Nastavení témat rekvalifikací</i> • <i>Vytvoření harmonogramu jednotlivých rekvalifikací</i> • <i>Navázání spolupráce s pracovními úřady</i> • <i>Navázání spolupráce se školami, které by mohly poskytnout pedagogy pro vzdělávací kurzy dospělých (střední školy, univerzita)</i> • <i>Navázání spolupráce obcí ORP Opava, které mají zájem o vytvoření dalšího vzdělávání svých občanů</i> • <i>Navázání spolupráce s podnikatelskými subjekty, které by měly zájem vytvořit místa pro rekvalifikované pracovníky</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet publikovaných článků, kampaní k zajištění poptávky pro nově vytvořené kurzy dalšího vzdělávání, sledování počtu zájemců o další vzdělávání
Správce cíle	<i>Člen dobrovolného svazku obcí Opavsko</i>

Problémový okruh 3	Vzájemná spolupráce škol (i s dalšími subjekty v obcích) a společné řešení pedagogických problémů v primárním vzdělávání
Cíl 3.1	<i>Pořízení a provoz mobilních učeben pro ověření možností nových metod výuky. Využití technického a řemeslného vybavení učebny žáky základní školy a studenty středních škol</i>
Popis cíle	V poslední době sílí požadavky na posílení aktivit pro výuku technických a řemeslných dovedností na základních školách, které by měly zvýšit zájem dětí o studium technických oborů na středních a vysokých školách, ovlivnit volbu budoucího povolání u dětí a zlepšit tak jejich šance na budoucím trhu práce. Tyto snahy naráží na problémy v oblasti zajištění jak odborných pedagogických kapacit, tak speciálního technického vybavení a prostor. Také zde je potenciál pro společná řešení, zvláště mezi malými školami. Jednou z možností je vytvoření spolupráce mezi školami na stejné úrovni vzdělávání, tzn., pokud základní škola v malé obci má k dispozici řemeslnou či technickou dílnu mohli by ji využívat i žáci z jiných přilehlých obcí, v jejichž škole nejsou dílny k dispozici. Podobná spolupráce by fungovala i se školami mezi jednotlivými stupni vzdělávání. Spolupracovat by mohly základní školy se středními školami a vysokými školami prostřednictvím různých exkurzí odborných učeben nebo názorných praktických ukázek středoškoláků nebo vysokoškoláků pro žáky základních škol. Nejeefektivnější variantou spolupráce mezi školami a obcemi je společný nákup a provoz mobilní učebny pro ověření nových metod výuky, tyto metody by byly zaměřeny hlavně na technické a řemeslné obory. Obce by se společně podílely na financování a provozování této učebny a využívali by ji žáci všech základních škol malých obcí v ORP Opava.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Představení projektu mobilních učeben na jednotlivých základních školách</i> • <i>Zjištění zájmu o projekt mobilních učeben na základních školách</i> • <i>Výběr vhodného pedagoga k projektu mobilních učeben</i> • <i>Navázání spolupráce základních škol</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet škol využívající mobilní učebnu
Správce cíle	<i>Vedoucí odboru školství Statutárního města Opava</i>

Problémový okruh 3	Spolupráce škol navzájem i se subjekty v obcích a společné řešení pedagogických problémů v primárním vzdělávání
Cíl 3.2	<i>Spolupráce obcí v oblasti zajišťování letního provozu mateřských škol</i>
Popis cíle	<p>Zajištění letního provozu v mateřských školách a Základních školách je dle analýzy nedostačující. Většina obcí má mateřské školy otevřeny pouze poslední týden v měsíci srpnu, některé maximálně 14 dní v červenci a 14 dní v srpnu.</p> <p>Realizací tohoto cíle by bylo zajištění letního provozu v rámci nejbližších či sousedících obcí (3 – 4 obce), které by se v letním provozu spojily. Provoz by mohl být zajištěn po celé léto v jedné obci nebo by se mohl provoz např. co 14 dní mezi obcemi vystřídat.</p> <p>Stejný systém v rámci meziobecní spolupráce by mohl být zajištěn také pro žáky 1. stupně základních škol, kterým by po dobu letních prázdnin byla otevřena družina, popř. by se vytvořily tzv. příměstské tábory.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zjištění potřeby zajištění letního provozu v jednotlivých obcích u rodičů</i> • <i>Analýza provozních dob jednotlivých mateřských škol v obcích</i> • <i>Analýza finanční náročnosti provozu mateřských škol, včetně mzdových nákladů</i> • <i>Analýza efektivnosti jednotlivých variant letních provozů (zda v průběhu léta MŠ střídat či nechat jednu školku stabilně pouze prostrídat pedagogy)</i> • <i>Vytvoření harmonogramu provozu jednotlivých MŠ</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí, které spolupracují v rámci zajištění letního provozu MŠ
Správce cíle	<i>Zřizovatelé škol a školských zařízení</i>

Problémový okruh 3	Spolupráce škol navzájem i se subjekty v obcích a společné řešení pedagogických problémů v primárním vzdělávání
Cíl 3.3	<i>Společný speciální pedagog malých obecních škol</i>
Popis cíle	<p>Při rostoucím počtu dětí se specifickými poruchami chování, rostoucím výskytem dyslexie, dysgrafie a dalších vzdělávacích problémů rostou požadavky na specializaci pedagogů. V rámci pedagogického sboru hlavně malých škol se tyto požadavky obtížně uspokojují. Nabízí se jednoduché řešení – zrušit malé školy a koncentrovat vzdělávání do velkých škol ve spádových obcích nebo městech. Toto řešení ale naráží na zcela zásadní odpor menších obcí, které své školy chtějí udržet téměř za každou cenu, neboť jsou to tradiční atributy kvality života v obci.</p> <p>Tyto specifické potřeby se mohou vyskytovat ojediněle, v malém počtu případů a jednotlivým školám tak chybí často zkušenost či vybavení a kapacita pro jejich řešení. Také zde se jako řešení nabízí využití zkušeností kolegů z blízkého okolí, pro takovéto sdílení zkušeností je výhodou být zapojen do sítě spolupracujících škol a dalších pedagogických pracovišť. Dalším řešením tohoto problému je vytvoření nové pracovní pozice speciálního pedagoga. Ten by byl společný pro všechny školy na území ORP Opava, které nemají speciálního pedagoga, tzn., že tento pedagog by působil hlavně na školách v malých obcích.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zjištění počtu dětí na jednotlivých školách se specifickými vzdělávacími potřebami v obcích ORP Opava</i> • <i>Analýza potřeb jednotlivých škol týkající se specifických vzdělávacích potřeb</i> • <i>Zpracování požadavků na speciálního pedagoga, který by působil na malých obcích</i> • <i>Příprava realizace výběrového řízení společného speciálního pedagoga</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet škol využívajících sdíleného speciálního pedagoga
Správce cíle	<i>Zřizovatelé škol a školských zařízení</i>

3.2.4 Indikátory

Problémový okruh	<i>Stabilizace sítě vzdělávacích zařízení cestou úspor nákladů v provozu všech typů škol (náklady na vytápění, na spotřebu, elektrické energie, vysoká spotřeba vody, náklady na úklid) při současném řešení hygienických problémů (především větrání a hluk)</i>		
Číslo indikátoru	1. 1. 00		
Název indikátoru	ZACHOVÁNÍ SÍTĚ PŘEDŠKOLNÍCH, ŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ A JEJICH SOUČÁSTÍ		
Měrná jednotka	Počet mateřských, základních škol a jejich součástí		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství Statutárního města Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		261	261
Skutečnost	261		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitní výuky na základních školách a zachování vztahu dětí k mateřské obci je důležité zachovat rozsah sítě předškolních a školních zařízení alespoň v takové míře na jaké se stabilizoval v roce 2013. Případný pokles dětí se využije k zlepšení kvality poskytované předškolní a školní výuky, především ke snížení počtu dětí ve třídě. Měrný růst nákladů na jednoho žáka bude kompenzován úspornými opatřeními v provozu škol.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet MŠ, ZŠ včetně odloučených pracovišť, ZUŠ, školní družiny, školní jídelny včetně výdejen		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy ZŠ, www.rejskol.msmt.cz		

Cíl	<i>Snížení provozních nákladů, které povedou k úsporám nákladů ve školách</i>		
Číslo indikátoru	1.1.1.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ PODÍLEJÍCÍCH SE NA SPOLEČNÝCH VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍCH DODAVATELŮ ENERGIÍ (VČETNĚ INTERNETOVÝCH AUKCÍ)		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Pro udržení měrných nákladů vzdělávacích zařízení na jednoho žáka je nutné snižovat provozní náklady a to při zachování pedagogických a hygienických standardů. Indikátor umožňuje sledovat spolupráci obcí ve společných výběrových řízeních nebo internetových aukcích na dodavatele energií.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet spolupracujících obcí podílejících se na společných výběrových řízeních dodavatelů energií		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Cíl	<i>Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádosti o dotace pro jednotlivé obce a školy</i>		
Číslo indikátoru	1.1.1.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ SI NECHALY VYTVOŘIT ŽÁDOST O DOTACI		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Předseda Místní akční skupiny Opavsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vytvoření společného odborného týmu, který se bude orientovat v problematice jednotlivých operačních programů a dotačních titulů, napomůže obcím a školám vytvořit kvalitní žádosti o dotaci. Indikátor sleduje zapojení obcí do spolupráce s tímto týmem, přičemž ideální by bylo zapojení všech členských obcí Dobrovolného svazku obcí Opavsko.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet obcí, kterým tým vytvoří žádost o dotaci.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh	<i>Nedostatečná podpora dalšího vzdělávání dospělých realizovaná s využitím volných kapacit v budovách základních škol</i>		
Číslo indikátoru	1. 2. 00		
Název indikátoru	POČET KURZŮ V RÁMCI DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH REALIZOVANÁ S VYUŽITÍM VOLNÝCH KAPACIT V BUDOVÁCH ZÁKLADNÍCH ŠKOL		
Měrná jednotka	Počet kurzů		
Správce měřítka	Ředitelé škol ORP Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	25
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Pro zajištění konkurenceschopnosti na trhu práce a pozitivních změn v životním stylu je pro věkovou skupinu 35+ vhodné zapojit se do systému dalšího vzdělávání k vytvoření či obnovení návyků, dovedností a znalostí. K atraktivitě dalšího vzdělávání přispívá blízkost jeho poskytování potenciálními příjemci, zde je možné využít volných kapacit stávajících zařízení.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet kurzů ve všech školách		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky obcí, škol a poskytovatelů školení		

Cíl	<i>Využití volných kapacit v budovách základních škol</i>		
Číslo indikátoru	1.2.1.1		
Název indikátoru	POČET ŠKOL POSKYTUJÍCÍCH PROSTORY PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	Ředitelé škol ORP Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	16
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	S ohledem na klesající počet žáků ve školách a jen pomalu klesající provozní náklady budov školních zařízení je účelné zlepšit ekonomiku těchto zařízení zaváděním nových činností, nejlépe vzdělávacích.		
Metodika a výpočet:	Celkové počty škol poskytujících prostory pro další vzdělávání		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření v jednotlivých školách		

Cíl	<i>Vytvoření nabídky dalšího vzdělávání pro dospělé</i>		
Číslo indikátoru	1.2.1.2		
Název indikátoru	POČET PUBLIKOVANÝCH ČLÁNKŮ, KAMPANÍ K ZAJIŠTĚNÍ POPTÁVKY PRO NOVĚ VYTVOŘENÉ KURZY DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ		
Měrná jednotka	Počet článků, kampaní		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	45
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Kritickým bodem v tvorbě vzdělávacích kurzů je zajištění dostatečného množství zájemců. Proto je potřeba investovat dostatečné množství prostředků do propagace a publicity těchto kurzů.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet zveřejněných článků a kampaní		
Zdroj čerpání dat:	Weby obcí, weby poskytovatelů školení v dané škole		

Problémový okruh	<i>Vzájemná spolupráce škol (i s dalšími subjekty v obcích) a společné řešení pedagogických problémů v primárním vzdělávání</i>		
Číslo indikátoru	1.3.00		
Název indikátoru	POČET SPOLUPRACUJÍCÍCH SUBJEKTŮ V OBLASTI VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ, PŘIČEMŽ MINIMÁLNĚ 80 % Z TOHOTO POČTU JSOU ŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	Ředitelé škol ORP Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán			
Skutečnost			
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet vzájemně spolupracujících škol v rámci území ORP Opava, kdy se na jednom společném záměru/projektu/aktivitě podílejí minimálně dvě různé školy. Cílem je také zapojení dalších sub-		

	jektů jako např. podnikatelské subjekty, zemědělci, obec, místní spolky, kteří budou se školami na projektu/aktivitě spolupracovat. Společná spolupráce se nabízí např. v předmětech pracovní výchovy, dílen ale i v jiných projektech škol.
Metodika a výpočet:	Celkový počet spolupracujících škol a jiných subjektů (škola škola nebo škola+subjekt)
Zdroj čerpání dat:	Realizované projekty, výroční zprávy, smlouvy, web školy, vlastní šetření

Cíl	<i>Pořízení a provoz mobilních učeben pro ověření možností nových metod výuky. Využití technického a řemeslného vybavení učebny žáky základní školy a studenty středních škol</i>		
Číslo indikátoru	1.3.1.1		
Název indikátoru	POČET ŠKOL VYUŽÍVAJÍCÍ MOBILNÍ UČEBNU		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	Ředitelé škol ORP Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet škol, které budou využívat služeb mobilní učebny, a to v jakékoliv oblasti vzdělávání (polytechnická výchova dětí, přírodní vědy a nauky, aplikované obory aj.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet škol využívající mobilní učebnu		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, vlastní šetření ve školách		

Cíl	<i>Spolupráce obcí v oblasti zajišťování letního provozu mateřských škol</i>		
Číslo indikátoru	1.3.1.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ SPOLUPRACUJÍ V RÁMCI ZAJIŠTĚNÍ LETNÍHO PROVOZU MŠ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Ředitelé mateřských škol / Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Spolupráce v zajištění letního provozu MŠ v současné době funguje na území Statutárního města Opavy, kde je možné v rámci letního provozu dítě umístit i do jiné MŠ, než kterou dítě navštěvuje běžně v průběhu školního roku. Indikátor sleduje počet zapojených obcí, které se budou podílet na vzájemné spolupráci k zajištění letního provozu mateřských škol v obcích, kde v současné době letní provoz nefunguje.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet MŠ s letním provozem. Podmínkou je spolupráce minimálně dvou MŠ.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření na obcích a v mateřských školách, výroční zprávy MŠ		

Cíl	<i>Společný speciální pedagog malých obecních škol</i>		
Číslo indikátoru	1.3.1.3		
Název indikátoru	POČET ŠKOL VYUŽÍVAJÍCÍCH SDÍLENÉHO SPECIÁLNÍHO PEDAGOGA		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	Ředitelé škol ORP Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Společný speciální pedagog může působit na dvou nebo více základních školách najednou (dle velikosti školy), přičemž podíl finančních nákladů by se rozdělil rovnoměrně mezi spolupracující školy. Indikátor tak sleduje počet zapojených škol, které budou společného speciálního pedagoga využívat a společně financovat.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet škol, které využívají společného speciálního pedagoga. Podmínkou je spolupráce minimálně dvou základních škol.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol a vlastní šetření na školách		

3.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

3.3.1 Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	
	Předseda Dobrovolného svazku obcí Opavsko
	Místopředseda Dobrovolného svazku obcí Opavsko
	Místopředseda Dobrovolného svazku obcí Opavsko

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Snížení provozních nákladů, které povedou k úsporám nákladů ve školách	Zřizovatelé škol
1.2	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé obce a školy	Předseda Místní akční skupiny Opavsko
2.1	Využití volných kapacit v budovách základních škol	Zřizovatelé škol
2.2	Vytvoření nabídky dalšího vzdělávání pro dospělé	Člen Dobrovolného svazku obcí Opavsko
3.1	Pořízení a provoz mobilních učeben pro ověření možností nových metod výuky. Využití technického a řemeslného vybavení učebny žáky základní školy a studenty středních škol	Vedoucí odboru školství Statutárního města Opavy

3.2	Spolupráce obcí v oblasti zajišťování letního provozu mateřských škol	Zřizovatelé škol
3.3	Společný speciální pedagog malých obecních škol	Zřizovatelé škol

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1. 1. 00	Zachování sítě předškolních, školních zařízení a jejich součástí	Vedoucí odboru školství Statutárního města Opavy
1.1.1.1	Počet obcí podílejících se na společných výběrových řízeních dodavatelů energií (včetně internetových aukcí)	Starosta obce
1.1.1.2	Počet zapojených obcí, které si nechaly vytvořit žádost o dotaci	Předseda Místní akční skupiny Opavsko
1. 2. 00	Počet kurzů v rámci dalšího vzdělávání dospělých realizována s využitím volných kapacit v budovách základních škol	Ředitelé škol ORP Opava
1.2.1.1	Počet škol poskytujících prostory pro další vzdělávání	Ředitelé škol ORP Opava
1.2.1.2	Počet publikovaných článků, kampaní k zajištění poptávky pro nově vytvořené kurzy dalšího vzdělávání	Starosta obce
1. 3. 00	Počet spolupracujících škol (i s dalšími subjekty v obcích) a společné řešení pedagogických problémů v primárním vzdělávání	Ředitelé škol ORP Opava
1.3.1.1	Počet škol využívající mobilní učebnu	Ředitelé škol ORP Opava
1.3.1.2	Počet obcí, které spolupracují v rámci zajištění letního provozu MŠ	Ředitelé mateřských škol / Starosta obce
1.3.1.3	Počet škol využívajících sdíleného speciálního pedagoga	Ředitelé škol ORP Opava

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. -3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. -2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

3.4 Závěr a postup zpracování

3.4.1 Shrnutí

Stěžejním bodem návrhové části bylo vhodně vybrat a formulovat problémové okruhy a jejich cíle, a to tak, aby odpovídali skutečným potřebám mateřské nebo základní školy a samozřejmě také obcím. Problémové okruhy byly pro oblast školství zvoleny celkem tři.

První problémový okruh je zaměřen na stabilizaci sítě vzdělávacích zařízení cestou úspor nákladů v provozu. Zde byly zvoleny dva hlavní cíle. Prvním cílem, jehož správcem je obec, je snížení provozních nákladů, které povedou k úsporám nákladů. Druhým cílem je vytvoření společného týmu, který se bude podílet na vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé školy a obce. Správcem tohoto cíle je předseda Místní akční skupiny Opavsko. Naplnění každého cíle je sledováno jedním indikátorem. Oba cíle spolu souvisí, jsou vzájemně provázány a řeší finance, které jsou ve většině obcí ORP Opava problémem a to nejen v oblasti předškolní a školní výchovy. Pokud bude úspěšně vytvořen odborný tým, který se bude podílet na vyhotovování žádosti o dotace v dalším programovacím období a obce, jako provozovatelé, budou úspěšní v jednotlivých výzvách, realizují tak například některé stavební úpravy školních budov a ty povedou ke snižování provozních nákladů a následným úsporám.

Druhý problémový okruh sleduje nedostatečnou podporu dalšího vzdělávání dospělých, které lze realizovat s využitím volných kapacit v budovách základních škol na území ORP Opava. Cílem této problematiky je vytvoření nabídky dalšího vzdělávání a to především s využitím volných kapacit v budovách základních škol. Správci cíle jsou členské obce Dobrovolného svazku obcí Opavsko. Pro každý cíl je stanoven jeden indikátor. Většina velkých škol, hlavně na malých obcích se potýká s problémem nedostatečného využití volných kapacit a to především v odpoledních hodinách. Jednou z možností, jak využít tyto volné kapacity je odpolední „vyučování pro dospělé“ neboli realizace dalšího vzdělávání. Pro účely dalšího vzdělávání by mohli být využity také volné kapacity některých pedagogů působících na základních školách.

Třetím problémovým okruhem je vzájemná spolupráce škol a společné řešení pedagogických problémů v primárním vzdělávání. V rámci tohoto okruhy byly vytvořeny tři zásadní cíle, a to pořízení a provoz mobilní učebny pro ověření možných nových metod výuky, spolupráce obcí v oblasti zajišťování letního provozu mateřských škol a zajištění společného speciálního pedagoga u malých obecních škol na území ORP Opava. Správcem cíle pro mobilní učebnu byl vybrán odbor školství Statutárního města Opava, pro zbývající dva cíle je jako správce vhodná samotná obec jako zřizovatel. Každému cíli je přiřazen jeden indikátor, který sleduje jeho naplňování. Realizací těchto cílů by byla nastartována spolupráce škol a to jak na malých obcích ORP Opava tak také se samotným Statutárním městem Opava. Zároveň s tím se například fungující systém letního provozu mateřských škol, který je zaveden ve Statutárním městě Opava se může stát pro obce ORP Opava příkladem dobré praxe.

3.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část dokumentu byla zpracovávána postupně dle metodického doporučení řídicího orgánu Svazu měst a obcí ČR. Na tvorbě se podílel čtyřčlenný realizační tým, který svou práci postupně konzultoval s odborníky v jednotlivých oborech. Tým pracoval ve spolupráci odboru školství, odboru sociálních služeb a odboru životního prostředí Statutárního města Opavy. V oblasti dopravní infrastruktury a bezpečnosti byla spolupráce navázána s policií ČR či poskytovateli bezpečnostních systémů. Nedílnou součástí při tvorbě strategie byli také motivující starostové. Výsledky pak následně konzultovali, hodnotili, připomínkovali a schvalovali starostové Dobrovolného svazku obcí Opavsko.

3.5 Přílohy

3.5.1 Vazba na OPVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, nebo konektivita celých škol.

3.5.2 Seznam zkratk

ZŠ – základní škola

MŠ – mateřská škola

ZUŠ – základní umělecká škola

ŠD – školní družina

ŠJ – školní jídelna

ŠK – školní klub

SVČ – středisko volného času

SVP – speciální vzdělávací potřeby

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

OPVV – Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání

IROP – Integrovaný regionální operační program

4 Téma 2.: Sociální služby

4.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2 Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V současné době jsou na území správního obvodu zajišťovány všechny základní sociální služby. Nerovnoměrná je však jejich dostupnost a nedostatečné propojení mezi poskytovateli sociálních služeb, poskytovateli a obcemi, ale také propojení sociální a zdravotnické péče. Celkové hodnocení zajištění sociálních služeb snad kromě statutárního města Opava je starosty vnímáno jako nevyhovující. Mnohdy ale nemají ani samotní starostové o sociální služby zájem a starost o zajištění těchto služeb přenechávají rodinným příslušníkům.

Na území správního obvodu ORP Opava najdeme služby zajišťující sociální poradenství, prevenci i péči. Největší kumulace těchto služeb je ve statutárním městě Opava. Správní obvod ORP Opava je však svou rozlohou velmi velký a některé vzdálenější obce mají tak některé tyto služby pro občany nedostupné. Služby, které ve správním obvodě ORP Opava nenajdeme, jsou Domy na půl cesty, týdenní stacionáře nebo např. střediska rané péče.

Největší množství sociálních služeb poskytuje na území církev (14 zařízení) a neziskové nestátní organizace (14 zařízení), následně pak kraj (11 zařízení) a obec (7 zařízení), 3 zařízení jsou zřizována MPSV.

Tab. 4.1.: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	2
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	5
Domovy pro seniory	7
Domovy se zvláštním režimem	2
Chráněné bydlení	4
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	6
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
Noclehárny	2
Terapeutické komunity	0

Sociální poradny	7
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	6
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	2
Ostatní	0
celkem	50

Zdroje dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb (iregistr.mpsv.cz)

Ve správním obvodě ORP Opava sídlí celkem 50 zařízení sociálních služeb. Jedni z největších poskytovatelů na území ORP je Charita Opava a Marianum Opava, kteří provozují několik typů zařízení sociálních služeb. Na území ORP Opava se nachází celkem 7 domovů pro seniory, 5 domovů pro osoby se zdravotním postižením, 2 azylové domy a 2 dvě noclehárny, 2 denní stacionáře, 2 domovy se zvláštním režimem a celkem 7 sociálních poraden. Vyskytují se zde také zařízení, jako je centrum denních služeb, sociální terapeutické dílny, nízkoprahová centra, centra sociálně rehabilitačních služeb a zařízení provozující chráněné bydlení.

Charita Opava - poskytuje chráněné bydlení, denní stacionář pro seniory a stacionář Mraveneček pro děti, charitní domov pro ženy a domov svaté Zdislavy, terapeutickou dílnu Radost, středisko krizové pomoci Naděje, sociální rehabilitaci, občanskou poradnu, charitní pečovatelskou službu, ošetřovatelskou službu, služby následné péče nebo mobilní hospicovou péči Pokojný přístav. Chráněné bydlení poskytuje ve dvou domech, a to pro osoby s duševním onemocněním a osoby se zrakovým postižením ve Vlaštovičkách.

Domov Bílá Opava provozuje domov pro seniory a domov se zvláštním režimem.

Domov na Zámku taktéž provozuje domov pro seniory a domov se zvláštním režimem.

Marianum Opava - stejně jako Charita poskytuje centrum denních služeb, 3 domovy pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení ve 4 domech a podporované bydlení v samostatných bytech.

Armáda spásy poskytuje Azylový dům pro matky s dětmi, Centrum sociálních služeb Samaritán, dvě noclehárny a nízkoprahové denní zařízení. Od roku 2012 také komunitní centrum.

Do zařízení pro krizovou pomoc jsou zařazeny 2 zařízení v ORP Opava, a to od poskytovatele Charita Opava (Naděje) a Elim Opava. Do této kategorie byly zařazeny také telefonické krizové linky, které působí v celé ČR - DONA Linka (Dorkas Ostrava), Linka bezpečí pro děti, Rodičovská linka a ELPIDA - linka pro seniory. Tyto 4 telefonické linky byly zařazeny do výčtu, jelikož se tyto 4 poskytovatelé podílí na komunitním plánování Statutárního města Opavy a jsou mezi lidmi všeobecně známí.

Elim Opava poskytuje krizové centrum, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež a sociálně aktivizační služby pro rodiny.

Sociální poradny poskytuje ve správním obvodě ORP Opava celkem 7 poskytovatelů – Centrum pro zdravotně postižené MSK, Anima Viva, Charita Opava, Eurotopia, sociální poradna Kafira, Rodinná a manželská poradna, SONS. Anima Viva Opava poskytuje kromě sociální poradny také **sociální rehabilitaci**.

Tab. 4.2.: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	2
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	5
Domovy pro seniory	12
Domovy se zvláštním režimem	3
Chráněné bydlení	4
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	6
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
Noclehárny	2
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	7
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	6
Pracoviště rané péče	2
Intervenční centra	1
Služby následné péče	2
Ostatní	0
celkem	59

Zdroje dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb (iregistr.mpsv.cz)

Výskyt a stav jednotlivých zařízení sociálních služeb ve správním obvodě ORP Opava lze pokládat za vyhovující. Nedostatkem je, že většina těchto zařízení je na území Statutárního města Opava a mnohdy občanům ze vzdálenějších obcí nedostupná (především pro seniory na obcích). V případě, že se ale zařízení v Opavě využívá, je pokládáno za dostačující. Zařízení a služby, které ve správním obvodě ORP Opava nejsou, lze vyhledat ve vedlejších správních obvodech ORP – např. raná péče v Krnově nebo v Ostravě, Domy na půl cesty v Ostravě.

Tab. 4.3.: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP Opava

Poř. číslo	název zařízení	typ zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Centrum sociálních služeb Ostrava o.p.s.	pečovatelská služba	Ostrava
2.	Bílý kruh bezpečí	intervenční centrum	Ostrava
3.	TyfloCentrum Ostrava	průvodcovské a předčitatelské služby, sociální poradna	Ostrava
4.	Moravskoslezská unie neslyšících	tlumočnické služby	Ostrava
5.	Domov pod Vinnou horou	domov pro seniory, domov se zvláštním režimem	Hlučín
6.	Domov sv. Hedviky	domov pro seniory	Kravaře

7.	Domov u Jezera	domov pro seniory	Hlučín
8.	Domov Vítkov	domov pro seniory, domov se zvláštním režimem	Vítkov
9.	Domov sv. Mikuláše	domov pro seniory	Ludgeřovice
10.	Domov Letokruhy	domov se zvláštním režimem	Bud.n. Budiš.
11.	Domov Fontána	Domov pro osoby se zdravotním postižením	Hlučín
12.	Slezská diakonie	tísňová péče	Ostrava
13.	Slezská diakonie	raná péče	Krnov
14.	Středisko rané péče Ostrava	raná péče	Ostrava

Zdroje dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb (iregistr.mpsv.cz)

Mezi zařízení, které mají sídlo mimo ORP, ale působí na území ORP Opava, jsou vypsána zařízení, které poskytují služby občanům v případě potřeby přímo v ORP Opava nebo jsou zde vypsána zařízení, do kterých mohou občané ORP Opava dojíždět, popřípadě je využívají (např. domovy pro seniory mimo ORP Opava).

Tab. 4.4.: Počet jednotlivých typů sociálních služeb poskytovaných v ORP Opava

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	7
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	7
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	3
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	5
	Domovy pro seniory	7
	Domovy se zvláštním režimem	2
	Chráněné bydlení	4
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	4
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	2
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	2
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
	Noclehárny	2
	Služby následné péče	2
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3	

	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	3
	Sociální rehabilitace	6

Zdroje dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb (iregistr.mpsv.cz)

Ve správním obvodě ORP Opava poskytuje své služby celkem 7 sociálních poraden.

Služby sociální péče jsou zajišťovány osobní asistencí Centra pro zdravotně postižené MSK, 7 pečovatelskými službami, 5 domovy pro osoby se zdravotním postižením a 7 domovy pro seniory. Sociální péče je dále zajišťována 2 denními stacionáři, centrem denních služeb a odlehčovacími službami Charity Opava. Podporované samostatné bydlení poskytuje Marianum Opava, Fokus o. s. a Zámek Dolní Životice.

V rámci služeb sociální prevence jsou zde k dispozici 2 azylové domy, 2 noclehárny, 2 nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, dále 3 sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, 6 sociálních rehabilitací a 2 zařízení pro krizovou pomoc. Na území ORP Opava nalezneme také 1 kontaktní centrum, nízkoprahové denní centrum a 1 sociálně terapeutickou dílnu. K dispozici jsou 3 terénní programy pro děti a mládež.

Přestože některé z uvedených typů jednotlivých sociálních služeb nejsou zastoupeny ve správním obvodě ORP Opava (průvodcovské služby, předčitatelské služby, domy na půl cesty, tlumočnické služby nebo raná péče), pokládáme poskytování této péče za dostačující. Zařízení, která poskytují tyto služby, jsou mnohdy ze sousedních správních obvodů a mají zajištěný systém terénních služeb s výjezdy, takže tyto služby (tlumočnické, předčitatelské, raná péče) jsou občanům správního obvodu ORP Opava zajišťovány. Domy na půl cesty fungují v Ostravě a jsou dle analýz dostačující.

Tab. 4.5.: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	7
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	7
	Tísňová péče	1
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	3
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	6
	Domovy pro seniory	12
	Domovy se zvláštním režimem	5
	Chráněné bydlení	4
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby	Raná péče	2

sociální prevence	Telefonická krizová pomoc	4
	Tlumočnické služby	1
	Azylové domy	2
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	2
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3
	Noclehárny	2
	Služby následné péče	2
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	3
Sociální rehabilitace	6	

Zdroje dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb (iregistr.mpsv.cz), webové stránky samotných poskytovatelů

Kromě 5 poskytovatelů přímo v ORP Opava lze využít služeb **Domova pro osoby se zdravotním postižením** Fontána v ORP Hlučín.

V ORP Opava je celkem 7 Domovů pro seniory - obyvatelé ORP Opava, ale mohou využít také služeb okolních Domovů pro seniory, které sousedí s ORP Opava - konkrétně Domov pod Vinnou horou Hlučín, Domov sv. Hedviky Kravaře, Domov u Jezera Hlučín, Domov Vítkov, Domov sv. Mikuláše Ludgeřovice, ve všech těchto zařízeních jsou uživatelé přijímáni na základě pořadníků žadatelů, ve většině mají přednost nejdříve občané obce, kde se zařízení nachází.

Domovy se zvláštním režimem jsou v ORP Opava dva, v sousedních ORP lze využít této služby také v rámci Domova Letokruhy Budišov nad Budišovkou, Domova Vítkov a Domova pod Vinnou horou v Hlučíně - zde platí pořadník s předností pro místní občany.

Tlumočnické služby poskytuje v rámci Moravskoslezského kraje Moravskoslezská unie neslyšících, **Předčitatelské a průvodcovské služby** poskytuje Tyflocentrum Ostrava.

Pečovatelská služba:

Charitní pečovatelská služba, Pečovatelská služba Dolní Životice, Pečovatelská služba Hrabyně, Pečovatelská služba OASA Raduň, Pečovatelská služba Seniorcentrum Opava, Pečovatelská služba Musilová - Háj ve Slezsku, Pečovatelská služba Centra sociálních služeb Ostrava.

Podpora samostatného bydlení:

Marianum Opava, Fokus Opava, Dolní Životice

Chráněné bydlení:

Chráněné bydlení pro duševně nemocné, Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené, Ekipa Opava (4 domy), Marianum Opava (4 domy), Integra Opava (9 domů)

Intervenční centrum - Bílý kruh Bezpečí Ostrava

Terénní programy - Open House (drogová prevence), Dživipen, Open Street - terénní programy Statutárního města Opavy

Na území ORP Opava jsou za nedostačující pokládány především služby terénní. Jelikož je největší koncentrace těchto služeb ve městě a většina poskytovatelů nevyjíždí mimo statutární město, jsou tyto služby některým obcím nedostupné. S rostoucím počtem seniorů ve vesnických oblastech dochází postupně ke zvyšování poptávky po pečovatelské službě, asistenci, zdravotní péči nebo případně po denním stacionáři pro seniory. O domovy pro seniory bývá zájem menší, a to také z toho důvodu, že jsou dlouhé čekací doby a také z důvodu toho, že senioři nechtějí opustit svá bydliště.

Dle výsledků analýz lze jako dostačující pokládat poradenské služby na území Statutárního města Opava, kde je vysoké zastoupení poradenských institucí. Na druhou stranu poradenství na obcích neexistuje, všichni občané jsou odkázáni na dojíždění do města, což je v některých případech velmi obtížné. Za dostačující považujeme také služby pro mládež, náhradní rodinou péči nebo služby krizové.

Tab. 4.6: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

		zřizovatel					
		MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod		Opava					
Typ sociální služby							
Služby sociální péče	Sociální poradenství	0	1	0	1	3	2
	Osobní asistence	0	0	0	0	0	1
	Pečovatelská služba	1	1	2	1	1	1
	Tísňová péče	0	0	0	0	0	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0	0	0	0	0	0
	Podpora samostatného bydlení	0	2	0	0	1	0
	Odlehčovací služby	1	0	0	0	0	0
	Centra denních služeb	0	1	0	0	0	0
	Denní stacionáře	0	0	0	2	0	0
	Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
	Domovy pro osoby se zdr. postižením	1	3	1	0	0	0
	Domovy pro seniory	0	2	3	2	0	0
	Domovy se zvláštním režimem	0	2	0	0	0	0
	Chráněné bydlení	0	1	0	1	2	0
	Soc. služby poskytované ve zdr. zařízeních ústavní péče	1	0	0	0	0	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0	0	0	0	0	0
	Telefonická krizová pomoc	0	0	0	1	3	0
	Tlumočnické služby	0	0	0	0	0	0
	Azylové domy	0	0	0	2	0	0
	Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	0
	Kontaktní centra	0	0	0	0	1	0
	Krizová pomoc	0	0	0	2	0	0
	Intervenční centra	0	0	0	0	0	0
	Nízkoprahová denní centra	0	0	0	1	0	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	1	1	0
	Noclehárny	0	0	0	2	0	0
Služby následné péče	0	0	0	1	1	0	

Soc. aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0	0	0	1	2	0
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0
Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	1	0	0
Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
Terénní programy	0	3	0	0	0	0
Sociální rehabilitace	0	0	0	2	4	0
celkem	4	16	6	21	19	4

Zdroje dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb (iregistr.mpsv.cz)

Nejvíce služeb ve správním obvodu ORP Opava zřizuje církev (Charita), dále nestátní neziskové organizace a velké zastoupení má také jako zřizovatel Moravskoslezský kraj.

Zřizovatel Sociální poradenství jiný - organizace SONS - zakladatelem jsou právnické osoby (Česká unie nevidomých a slabozrakých a Společnost nevidomých a slabozrakých v České republice), Centrum pro zdravotně postižené MSK - zřizovatelem jsou právnické osoby (Národní rada osob se zdravotním postižením v ČR, Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, Svaz tělesně postižených, Národní institut pro integraci osob se sníženou schopnost pohybu a orientace)

Osobní asistence – Centrum pro zdravotně postižené (viz výše)

Pečovatelská služba – Centrum sociálních služeb Ostrava o.p.s

Tab. 4.7.: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky (Kč)					
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod	Opava					
Druh zařízení soc. služeb						
Centra denních služeb	532 000	0	0			
Denní stacionáře	2 112 000	0	1 270 000	982 419	509 838	58 400
Týdenní stacionáře	0	0	0			
Domovy pro osoby se zdr.postižením	71 108 800	0	0			
Domovy pro seniory	20 949 000	0	600 000			
Domovy se zvláštním režimem	8 092 000	0	0			
Chráněné bydlení	5 160 000	41 000	700 000	1 779 744	600 947	400 000
Azylové domy	3 038 000	426 000	1 210 000			
Domy na půl cesty	0	0	0			
Zařízení pro krizovou pomoc	625 000	0	475 000	35 418	85 872	
Nízkoprahová denní centra	480 000	100 000	100 000			
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	609 000	240 000	495 000			

Noclehárny	1 401 000	0	310 000			
Terapeutické komunity	0	0	0			
Sociální poradny	2 572 000	30 600	735 000	46 133	15 485	
Sociálně terapeutické dílny	253 000	580 000	350 000	133 602	61 880	59 788
Centra sociálně rehabilitačních služeb	4 188 000	0	1 575 000		232 198	
Pracoviště rané péče	0	0	90 000			
Intervenční centra	0	0	0			
Služby následné péče	902 000	0	487 000	132 834	86 459	
Ostatní	5 270 000	700 000	3 782 000	6 130 349	415 189	25 000
celkem za všechna zařízení	127 291 800	2 117 600	12 179 000	9 240 499	2 007 868	543 188

Zdroje dat: Výroční zprávy poskytovatelů služeb, webové stránky samotných poskytovatelů, osobní rozhovor

Dotace na jednotlivé služby všeobecně postupně rok od roku klesají, a to jak ze strany MPSV, Kraje tak ze strany obcí. Všeobecně lze pokládat financování sociálních služeb za nedostatečné.

Tab. 4.8.: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová			ambulantní		terénní		
	klienti	intervence	lůžka	klienti	intervence	klienti	kontakty	intervence
Druh zařízení sociálních služeb								
Centra denních služeb				15				
Denní stacionáře								
Domovy pro osoby se zdravotním			440					
Domovy pro seniory			586					
Domovy se zvláštním režimem			84					
Chráněné bydlení			524					
Azylové domy			77					
Nízkoprahová denní centra	2		6	30				
Nízkoprah. zařízení pro děti a mládež								
Noclehárny								
Sociální poradny								
Sociálně terapeutické dílny				30				
Centra soc. rehabilitačních služeb				100		24		
Intervenční centra								80
Služby následné péče			20					
Ostatní			15				19	

Zdroje dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb (iregistr.mpsv.cz), data k 7/2014

Zařízení pro krizovou pomoc - Elim poskytuje pobytovou službu a ambulantní službu. Zbývající dvě pracoviště pouze ambulantní služby.

Sociální poradny - SONS uvádí 40 klientů a 40 intervencí, Kafira uvádí 4 klienty a 4 intervence, Charita 2 klienty a 2 intervence, Rodinná a manželská poradna 3 klienty a 3 intervence, Eurotopia a Centrum pro zdravotně postižené po jednom klientovi a jedné intervenci. U všech organizací kromě SONS je počet klientů situace, kdy se jim lze věnovat současně ve stejnou dobu - tzn. odpovídají tomu také intervence. SONS je započítán za celý Moravskoslezský kraj.

Ostatní

Fond ohrožených dětí = 200 klientů ambulantní péče, 100 klientů terénní služby - Fond je vykazován za celý Moravskoslezský kraj

Intervence = 30 minut s klientem

Kapacity jednotlivých služeb pokládáme za dostačující ve většině případů. Ve Statutárním městě Opava jsme zaznamenali vyšší poptávku po osobní asistenci, která se postupně stává nedostačující (dle dat sociálního odboru Magistrátu města Opavy, poptávka uživatelů na Centrum pro zdravotně postižené MSK). Problém postupně vyvstává také v kapacitách Domovů pro seniory, kde jsou příliš dlouhé čekací doby z důvodu naplnění kapacit zařízení. Nedostatečná kapacita se dle vlastního šetření projevuje také v chráněných bydleních a sociálně terapeutických dílnách.

Tab. 4.9.: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby
Příjmy z úhrad uživatelů	6 076 932	734 000	779 476	251 000
Výdaje	12 929 590		775 986	750 000
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	47%		100%	33,46%

Zdroje dat: Výroční zprávy poskytovatelů služeb

Osobní asistence Opava - Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s. - zjištěny pouze tržby za osobní asistenci detašovaného pracoviště Opava. Dle výroční zprávy, ale nebyly zjištěny výdaje tohoto pracoviště, jelikož jsou zde hodnoty započítány za celou organizaci, která má celkem 5 detašovaných pracovišť.

V ORP Opava poskytuje pečovatelskou službu celkem 6 zařízení (Charita Opava, Dolní Životice, Hrabyně, OASA, Seniorcentrum Opava, Musilová Štěpánka). Úhrady a náklady těchto služeb byly zjištěny pouze u 4 zařízení (nepodařily se zjistit úhrady a výdaje Seniorcentra Opava a Štěpánky Musilové)

Podpora samostatného bydlení - Marianum Opava vykazuje ve službě podpora samostatného bydlení náklady na službu 395 000Kč, ale výnosy služby 544 000Kč. Služba je u této organizace v zisku.

Tab. 4.10.: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP				1	1	1
z toho Občanská sdružení						
z toho Církevní právnické osoby	1	1	1			
z toho Obecně prospěš. společnosti						
Z toho krátkodobá						
Z toho dlouhodobá	1	1	1			
Z toho krátkodobá i dlouhodobá						

Zdroje dat: Registr Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz), webové stránky poskytovatelů služeb

Dobrovolnické centrum Elim je jediným akreditovaným dobrovolnickým centrem v opavském, bruntálském a vítkovském regionu. Se svými dobrovolníky, kterých je asi 90, spolupracuje jak v oblasti sociálních služeb (např. s domovy důchodců, Charitou Opava, domovy pro ZP), ale také v oblasti zdravotnictví (psychiatrická léčebna, nemocnice) nebo s několika základními školami na Opavsku. (www.elimopava.cz)

Jiné dobrovolnické služby se sídlem v jiném ORP lze využívat také, je to např. ADRA, S.T.O.P nebo Slezská diakonie, které poskytují své služby v rámci celého Moravskoslezského kraje.

Charita Opava v rámci dobrovolnictví organizuje Tříkrálovou sbírku, která probíhala v letech 2010, 2011 i 2012, nebo sběr šatstva - Charita má ve své evidenci 50-60 dobrovolníků, v případě Tříkrálové sbírky jde nárazově o stovky dobrovolníků

Tab. 4.11.: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
nezaměstnaným			1
osobám sociálně slabým	1		1
osobám zdravotně postiženým	1		1
příslušníkům národnostních menšin			
imigrantům			
osobám po výkonu trestu odnětí svobody			
osobám drogově závislým			
osobám trpícím domácím násilím			
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase	1		1
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách			
při ochraně a zlepšování životního prostředí			
při péči o zachování kulturního dědictví			
pořádání kulturních akcí			
při sbírkových charitativních akcích	1	1	1
uskutečňování rozvojových programů			

Zdroje dat: Registr Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz), webové stránky poskytovatelů služeb, výroční zprávy poskytovatele služeb – Elim Opava (www.elimopava.cz)

Organizace ELIM měla v roce 2010 akreditovaný projekt „Dobrovolnictví v programu Pět P“.

Program Pět P je určen převážně pro děti s komunikačními problémy, děti z neúplných či dysfunkčních rodin, rodin sociálně slabých, pro děti s handicapem, potížemi s chováním či učením, ale i děti rodičů, kteří jsou pracovně vytíženi a nemají pro své potomky dostatek času. Věková hranice dětí je od 6 – 15 let.

V roce 2012 organizovali dobrovolnický program “Dobrovolnictví pro veřejnost “ pro nezaměstnané, pro osoby se zdravotně postižením, sociálně slabým, seniorům a v oblasti pomoci při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase.

V roce 2010 i v roce 2012 jde vždy o jeden projekt, má ale více cílových skupin - proto jsou označeny všechny cílové skupiny, přestože jde o jeden projekt.

Sbírky charitativních akcí = Charita Opava tříkrálová sbírka, sbírka šatstva

4.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiny s dětmi	kvalitní sociální poradenství, informace, pomoc v nouzi, podpora rodiny státem	zadluženost rodin, neochota využít poradenství a pomoc, neinformovanost cílové skupiny	informační letáky, dny sociálních služeb v obcích, osobní jednání s cílovou skupinou	Propagační akce, Podpora sociálního poradenství, terénní pracovníci úřadů
Senioři	kvalitní přímá péče, poradenství, podpora rodiny, levné služby, příspěvek na péči, kratší čekací lhůty do domovů důchodců a domů s pečovatelskou službou	nemožnost dovolit si službu z finančních důvodů, nedůvěra ve služby, které se poskytují v jejich domácnosti, závislost na péči, nedostatek informací o příspěvcích a službách ve svém okolí	informační letáky, dny sociálních služeb v obcích, osobní jednání s cílovou skupinou, neinformovanost obvodních lékařů	Propagační akce - neinformovanost, Sociální poradny na obcích - sociální příspěvky, Rozvoj sociálních služeb na obcích vzdálenějších od měst, práce s dotačními programy
Osoby ze sociálně znevýhodněných skupin	pomoc v nouzi, státní příspěvky, podporované bydlení, kvalitní poradenství - především dluhové, podpora v zaměstnávání	zadluženost uživatelů, častá nepřítomnost běžných denních návyků, neinformovanost cílové skupiny, nezaměstnanost, závislost na sociálních dávkách, rodinné problémy	informační letáky, dny sociálních služeb v obcích, osobní jednání s cílovou skupinou	Dotační programy v zaměstnávání, Podpora sociálního poradenství, Podpora v dluhovém poradenství, Komunikace se zaměstnavateli, Rozvoj sociálního podnikání
Osoby se zdravotním postižením	kvalitní přímá péče, poradenství, podpora rodiny, levné služby, příspěvek na péči, podpora v zaměstnávání	dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na sociálních službách a sociálních dávkách, nepřítomnost běžných denních návyků, sebe podhodnocování	informační letáky, dny sociálních služeb v obcích, osobní jednání s cílovou skupinou	Propagační akce - neinformovanost, Sociální poradny na obcích - sociální příspěvky, Rozvoj sociálních služeb na obcích vzdálenějších od měst, práce s dotačními programy, podpora zaměstnavatelů, aby zaměstnali osoby se zdravotním postižením - dotační programy OPLZZ

Představitel obce, která zřizuje vlastní soc. službu	dostatečná podpora státu v oblasti financování, podíl občanů na úhradách služeb, spolupráce se službami a občany obce, kvalitní služba, dotační programy	neschopnost využívat dotačních programů, neinformovaní o službách své občany	informování v místních zpravodajích, osobní komunikace s občany	Čerpání dotačních programů, spolupráce s okolními obcemi, které by se mohli spolupodílet na společné službě, Informovanost občanů obce
Představitel obce podporující soc. služby v obci (jiný dodavatel, spolupráce)	spolupráce s dodavatelem služby, kvalitní péče pro občany, zajištění komplexní péče pro občany bez podílu obce	neochota spolupráce s dodavatelem sociálních služeb, nezájem o služby v obci	informování v místních zpravodajích o možnosti využití služeb, osobní komunikace s občany a dodavateli služeb	Spolupodílení se na společné sociální službě s jinou obcí, která službu má, Rozvoj vlastní služby, Dotační programy
Kraje	finanční podpora sociálních služeb, spolupráce měst, obcí a sociálních služeb, informovanost o službách, naplňování legislativy, čerpání dotačních programů	nedostatečná podpora sociálních služeb, podpora jen velkých poskytovatelů, snižování dotační podpory službám, byrokracie úřadu	osobní jednání s poskytovateli služeb, konference	Dotační programy, Informační kampaně
Stát	plnění legislativy, kvalitní sociální služby, rovnoměrné rozmístění a kvalitní nabídka občanům, naplňování dotačních programů, finanční podpora sociálních služeb	nedostatečná podpora sociálních služeb, podpora jen velkých poskytovatelů, snižování dotační podpory službám, byrokracie úřadu	osobní jednání s poskytovateli služeb, konference, elektronický styk	Dotační programy, Podpora terénních služeb na menších obcích, Snižování byrokracie úřadu
Média	publicita služby, informovanost o kvalitě služby, poskytnutí informací k článku	negativní publicita, neochota zveřejnit články - za vysoké poplatky	osobní jednání s poskytovateli nebo uživateli služeb	Informovanost široké veřejnosti, spolupráce s poskytovateli, Možnost poskytnout zveřejnění článku zadarmo nebo za nižší sazbu

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	4	12	zvyšování efektivnosti hospodaření	Obec, poskytovatel služby
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	4	12	zvyšování vzdělanosti v oblasti čerpání dotací	Obec, poskytovatel služby
Nedostatek financí na platy	4	5	20	zvyšování efektivnosti hospodaření	poskytovatel služby
Organizační riziko					
Špatné rozmístění sociálních služeb	2	3	6	rozšíření působnosti stávajících služeb a vznik nových	Kraj, obec, poskytovatel služby
Nedostatek uživatelů	2	5	10	informovanost obyvatelstva a zástupců obcí	poskytovatel služby
Nedostupnost, neexistence služby v oblasti	3	3	9	rozšíření působnosti stávajících služeb a vznik nových	Kraj, obec, poskytovatel služby
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	3	9	informovanost obyvatelstva a zástupců obcí	Obec, poskytovatel služby
Právní riziko					
Změna legislativy, převádějící kompetence oblasti sociálních služeb ze státu na kraj	5	5	25	začlenění obcí do okruhu dotčených a neopomenutelných subjektů	Obec, poskytovatel služby
Technické riziko					
Špatný technický stav budov soc. služeb	2	3	6	fundraising, práce s dotačními programy, zvyšování efektivnosti hospodaření	poskytovatel služby
Nevyužité budovy zámků zaniklých služeb při transformaci	2	4	8	fundraising, práce s dotačními programy, zvyšování efektivnosti hospodaření	Obec, kraj
Nedostatek kompenzačních pomůcek a jejich kvalita	2	4	8	fundraising, práce s dotačními programy, zvyšování efektivnosti hospodaření	poskytovatel služby
Věcné riziko					
Špatné řízení služby	2	4	8	celoživotní vzdělávání	poskytovatel služby
Nízká kvalita služby	2	5	10	celoživotní vzdělávání	obec, poskytovatel služby
Nezájem uživatelů nebo rodinných příslušníků a využívání sociálních služeb	2	4	8	informovanost obyvatelstva a zástupců obcí	uživatel, poskytovatel služby
Personální rizika (vzdělání, fluktuace, věk, ...)	2	3	6	celoživotní vzdělávání	uživatel, poskytovatel služby

4.1.4 SWOT analýza oblasti

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • podpora města pro služby, které jsou v Opavě, • dobrá organizační struktura komunitního plánování v Opavě, • kvalita poskytovaných sociálních služeb, • většinová spolupráce mezi poskytovateli, • vzrůstající zájem některých menších obcí o sociální služby pro občany - hlavně pečovatelské služby, denní stacionáře, sociální poradny, • zájem uživatelů o sociální služby, • dostatek zařízení pro osoby se zdravotním postižením - probíhá transformace 	<ul style="list-style-type: none"> • malá kapacita nízkonákladového bydlení v Opavě, • chybějící nízkonákladové bydlení na obcích mimo Opavu, • chybí odlehčovací služby, denní stacionáře na obcích mimo Opavu, Opavě chybí dům se zvláštním režimem, • nedostatečná podpora sociálních služeb na malých obcích - nezáměr starostů - občané si hledají sami, • nízká informovanost občanů na obcích, malá informovanost lékařů o sociálních službách, • málo dotačních titulů pro oblast seniorů, • chybí podpora osob v krizi, • chybí pobytové služby komunitního typu, • malé zviditelnění problematiky lidí se zdravotním postižením
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> • více zdrojové financování (EU, nadace, obce, MSK), • vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v soc. službách, • transformace sociálních služeb, • rozvoj spolupráce s odborníky, • monitoring organizací, • rozvoj informovanosti občanů na obcích (snížení potřeby dojíždět do velkého města pro informace), • zapojení okolních obcí ke komunitnímu plánování Opavy a financování, • průzkum potřeb občanů, • výměna zkušeností - příklady dobré praxe, • větší zapojení politiků, informování veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • finanční nestabilita, • nedostatek kvalifikovaného personálu, • syndrom vyhoření, • komerční služby ohrožují kvalitu sociálních služeb, • změna legislativy, • nevyužívání dotačních fondů - ohrožení ukončení poskytování služby, • v případě úhrady služeb problém nedostatku financí občanů, zdoluhavé schvalování příspěvků na péči pro osoby se zdravotním postižením a seniory, • náročnost administrativy na úkor práce s klientem, • problematika postojů majoritní skupiny obyvatel na minoritní skupiny

4.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V současné době jsou na území správního obvodu zajišťovány všechny základní sociální služby. Nerovnoměrná je však jejich dostupnost a nedostatečné propojení mezi poskytovateli sociálních služeb, poskytovateli a obcemi, ale také propojení sociální a zdravotnické péče. Celkové hodnocení zajištění sociálních služeb snad kromě statutárního města Opava je starosty vnímáno jako nevyhovující. Mnohdy ale nemají ani samotní starostové o sociální služby zájem a starost o zajištění těchto služeb přenechávají rodinným příslušníkům.

Na území správního obvodu ORP Opava najdeme služby zajišťující sociální poradenství, prevenci i péči. Největší kumulace těchto služeb je ve Statutárním městě Opava. Správní obvod ORP Opava je však svou rozlohou velmi velký a některé vzdálenější obce mají tak některé tyto služby pro občany nedostupné. Zařízení, které ve správním obvodě ORP Opava nenajdeme, jsou domy na půl cesty, týdenní stacionáře nebo např. střediska rané péče.

Největší množství sociálních služeb poskytuje na území církev (14 zařízení) a neziskové nestátní organizace (14 zařízení), následně pak kraj (11 zařízení) a obec (7 zařízení), 3 zařízení jsou zřizována MPSV. Dobrovolnická činnost je na území SO ORP Opava realizována v zařízení Elim (dle zákona č. 198/2002 Sb. o dobrovolnické službě), který své dobrovolníky vysílá do většiny dalších zařízení ve SO ORP Opava. Dobrovolnickou činnost zajišťuje také Charita Opava, nikoliv však na základě zákona o dobrovolnické službě (např. Tříkrálová sbírka, sbírka šatstva).

Postupné stárnutí obyvatelstva a s tím související nárůst počtu seniorů již začíná vyvolávat v obcích zvýšený zájem o zajištění sociálních služeb. Většině obcí chybí např. denní stacionář pro seniory. Zařízení může občanům poskytnout nejen zajištění seniora v době, kdy jsou v práci, ale také zvýšit zaměstnanost v obci tím, že zde budou místní občané zaměstnaní. V rámci péče o seniory se také postupně zvyšuje poptávka po pečovatelských službách přímo v domácnostech, které umožňují seniorovi nebo osobě se zdravotním postižením zůstat co nejdéle v jeho přirozeném prostředí. Pečovatelskou službu zajišťuje např. obec Dolní Životice nebo Hrabyně, některé obce zajišťují občanům rozvoz jídla. Služby si zajišťují také sami občané, kteří využívají služeb jiných poskytovatelů, kteří do obce dojíždí a službu zajišťují. V některých obcích tato služba zcela chybí. Domy s pečovatelskou službou jsou v obcích Háj ve Slezsku, Hradec nad Moravicí, Hrabyni, Litultovicích nebo v Pusté Polomi.

Nadregionální význam má Rehabilitační ústav Hrabyně, který tvoří Ústav sociální péče pro občany s tělesným postižením, Rehabilitační centrum se specializovanou rehabilitační léčebnou, kde poskytují péči po úrazech, cévních mozkových příhodách nebo osobám s onemocněním pohybového ústrojí či nervového aparátu, dále Domov pro osoby se zdravotním postižením se sto bytovými jednotkami a chráněná dílna Eurometa. Další významné sociálně-zdravotní zařízení představuje Ústav sociální péče pro mentálně postižené muže v Dolních Živicích.

Dětské domovy najdeme ve Velkých Heralticích a v Opavě. Domovy pro seniory jsou v Kyjovicích, Háji ve Slezsku, Hradci nad Moravicí, Slavkově a v Opavě. Další domovy pro seniory lze využívat v sousedních správních obvodech.

Sociální poradenství je zajištěno především ve statutárním městě Opava, v okolních obcích tato služba poskytována není. Bezplatnou právní poradnu poskytuje svým občanům obec Kyjovice.

Slabou stránkou kromě samotného nezájmu starostů o sociální služby jsou především omezené obecní rozpočty a větší množství malých obcí, které si samy nemohou dovolit financovat nákladnější sociální služby. Většina starostů spatřuje největší problémy především v nedostatku financí, které je možno na tyto služby směřovat.

Velkou příležitostí do budoucna představuje především dohoda na společném postupu mezi představiteli obcí v případě plánování sociálních služeb v regionu (Komunitní plánování společně se Statutárním městem Opava). Nedostatek financí na provoz a rozvoj poskytovaných služeb může být v budoucnu řešen příslušnými dotacemi z EU, krajů, obcí a potřebnými dary ze strany donátorů.

Hrozby pro SO ORP Opava vyplývají ze současné příležitosti přechodu základního financování sociálních služeb na kraje a z připravované novely zákona o sociálních službách. Nárůst nezaměstnanosti a pokles kupní síly obyvatelstva může zapříčinit nedostatečný počet uživatelů a nárůst sociálně patologických jevů. K nejvýznamnějším finančním rizikům patří nedostatek provozních prostředků na sociální služby ze strany obcí, z dotací MPSV a kraje. V této oblasti by mělo dojít k nápravě na základě společných jednání poskytovatelů služeb a výše uvedených institucí. Nedostatek financí může způsobit také zhoršení kvality péče a omezení rozvoje ve sledovaném území. Riziko pravděpodobnosti, že se představitelé obcí nedohodnou na spolupráci s poskytovateli služeb je vysoké a poměrně významné. Význam tohoto rizika je podpořen nedostatečnou zákonnou povinností obcí na spoluúčasti financování sociálních služeb. Do budoucna je zapotřebí počítat také s možným rizikem nízké kupní síly uživatelů. Vhodným opatřením pro eliminaci uvedených rizik je především vhodná forma komunikace, respektování komunitního plánu a sdílení informací mezi poskytovateli sociálních služeb a zadavateli.

4.2 Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí, pracovníků sociálních služeb, zástupců odboru sociálních služeb Magistrátu města Opavy, uživatelů sociálních služeb a občanů z území ORP Opava. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování

definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

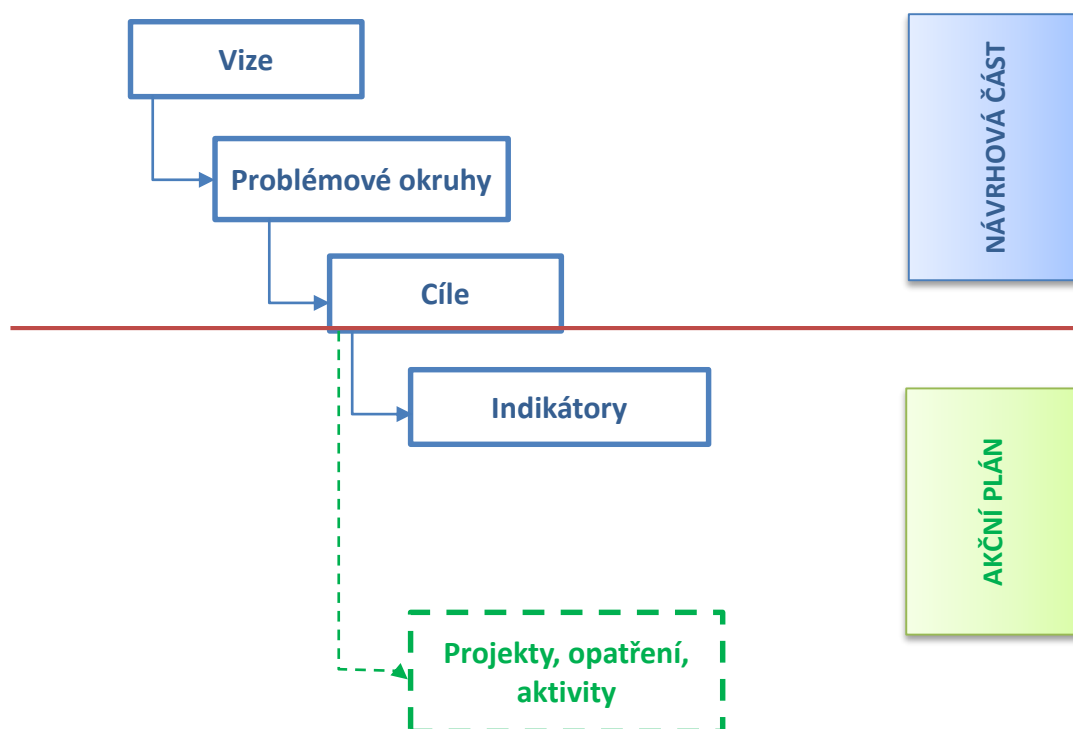
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro témata sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce						
<p>Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.</p> <p>Spoluprací bude dosaženo pokroku v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic, v oblasti školství především ve tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele. V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování. V oblasti infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů. Touto spoluprací dosáhnou obce ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel.</p>						
Sociální služby	Problémová oblast 1 Nedostatečná nabídka ambulantních a terénních služeb pro seniory		Problémová oblast 2 Neexistující nabídka odborného sociálního poradenství v obcích ORP Opava		Problémová oblast 3 Nekomplexní komunitní plánování na území ORP Opava	
	cíl 1.1 Vytvoření denního stacionáře pro seniory	cíl 1.2 Zajištění pečovatelských služeb v obcích	cíl 2.1 Zavést poradenské služby	cíl 2.2 Informovat veřejnost o poskytovaných poradenských službách v obcích	cíl 3.1 Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb	cíl 3.2 Informování veřejnosti o problematice komunitního plánování

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.

Spoluprací bude dosaženo pokroku v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic, v oblasti školství především ve tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele. **V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování.** V oblasti infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů.

Touto spolupráci dosáhnou obce správního obvodu ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel.

Návrh výběru problémových okruhů pro oblast sociálních služeb – k řešení v nejbližším období:

Problémový okruh I: Nedostatečná nabídka ambulantních a terénních služeb pro seniory

Problémový okruh II: Neexistující nabídka poradenských služeb v obcích ORP Opava

Problémový okruh III: Nekomplexní komunitní plánování na území ORP Opava

Problémový okruh I: Nedostatečná nabídka ambulantních a terénních služeb pro seniory

Trend demografického stárnutí populace v podmínkách České republiky je, a v nejbližší době také bude, stále více aktuální. V návaznosti na tento vývojový trend se do popředí zájmu dostává problematika sociálních služeb zaměřených na stále se rozšiřující cílovou skupinu obyvatelstva – seniory. Demografické stárnutí – jako důsledek prodlužující se délky života a poklesu porodnosti – představuje výrazný posun především ve věkové struktuře našeho obyvatelstva. Česká populace je čím dál starší a změny probíhají stále rychleji.

Služby denního stacionáře pro seniory lze v současné době využít pouze v Opavě, kdy tuto službu poskytuje Charita Opava. Z analýzy a vlastního šetření vychází poměrně vysoký zájem starostů i občanů okolních obcí, kde tyto služby nejsou k dispozici vůbec.

Pečovatelskou službu na území ORP Opava nabízí celkem 7 poskytovatelů. Přesto není území ORP Opava těmito službami zcela pokryto, v některých obcích tyto služby nejsou nabízeny vůbec a občané je nemají možnost využívat.

Potřebnost a poptávka po zařízeních denních stacionářů nebo terénních pečovatelských službách však v posledních letech stoupá. Příčinou této poptávky je především samota seniorů ve velkých domech na vesnicích, které v průběhu dne mladší rodinní příslušníci opouštějí z důvodu výjezdu do zaměstnání. Jednou z dalších příčin nepřítomnosti denních služeb nebo pečovatelských služeb na obcích byl také nezájem starostů a obecních zástupců tyto zařízení v obcích provozovat a na těchto službách se podílet, a to především proto, že nepokládali tuto problematiku za důležitou vzhledem k jiným problémům na obcích. Občané, kteří takové služby vyžadují nebo potřebují, jsou často odkázáni na služby v okolních městech (Opava, Bílovec, Krnov, Hlučín, Ostrava). Z tohoto důvodu zůstávají

senioři uzavřeni ve svých domovech, kde jsou často celý den sami. Důležitou příčinou zůstává také fakt, že tyto služby nepotřebovali nebo nechtěli využívat samotní senioři. Ani tzv. sousedská výpomoc, kdy do domácnosti seniora dochází sousedka nebo známí z obce, nedokážou některé potřeby seniorů naplnit.

Denní stacionář pomáhá seniorům nejen v rámci podpory zdraví, ale hlavně také v oblasti společenské, volnočasové a kulturní. Senioři mají možnost setkávat se s dalšími lidmi, což v případě samoty doma nemají. Stacionář tak může také pomáhat v rozvoji společensko - kulturního dění v obcích na území ORP Opava. Výhodou takového zařízení pro obce je také to, že mohou využít některé prázdné objekty, které se zde vyskytují a nemají v současné době žádné využití. Pečovatelská služba nabízí své služby přímo u uživatele v domácnosti. Senior tak není nucen opustit svůj domov a má možnost v klidu žít a dožít ve svém přirozeném prostředí, na které je zvyklý.

Klíčovým aspektem našeho regionu je tedy zajištění přístupné, kvalitní a finančně dostupné péče, jež bude odpovídat co nejširší škále požadavků čím dál různorodější populace. Důležitým úkolem je nastavit správnou kombinaci péče a podpory, které lidem pomohou zůstat ve vlastních obydlích a ve vlastních komunitách, spíše než aby byli nuceni přesouvat se do ústavů.

Důsledkem neřešení problémů je především nezajištění péče o seniory na obcích, které mohou vést k úrazům, samotě, strádání v důsledku nenaplnění všech potřeb seniora nebo v nejhorším případě k úmrtí pokud se senior během dne zraní v domě, kde je úplně sám. Obec má také možnost v rámci takového zařízení nebo služby vytvořit nová pracovní místa pro své občany.

Problémový okruh II: Neexistující nabídka poradenských služeb v obcích SO ORP Opava

V České republice dochází postupně ke stárnutí populace, a proto cítíme potřebu věnovat se této části obyvatelstva. Senioři a osoby se zdravotní postižením jsou skupina obyvatel, která potřebuje sociální péči. V důsledku stárnutí, stále prodlužující se délky života, neustálé modernizace světa kolem nás, využívá a bude využívat sociálních služeb stále více z nich. Mezi potřeby cílové skupiny můžeme zařadit mimo ošetrovatelskou a pečovatelskou péči potřebu společnosti, posilování a udržování sociálního začleňování, potřebu přirozených vazeb s okolím a rodinou, neméně důležitou potřebou je, aby byl senior nebo člověk zdravotně postižený považován za individualitu a na základě tohoto vědomí se tak s ním také zacházelo. Je důležité jednat s ním jako s rovnocenným partnerem, který vyžaduje podporu v samostatnosti a v zachování lidské důstojnosti.

Na území ORP Opava v současné době poskytuje poradenské služby celkem 7 poskytovatelů, přičemž všechny tyto služby jsou poskytovány na území Statutárního města Opavy. Občané okolních obcí jsou tedy nuceni za informacemi do města dojíždět.

Občané se tak nemají možnost dozvědět informace o průběhu vyřizování příspěvku na péči, vyřizování příspěvku na mobilitu, invalidního důchodu, kompenzačních pomůcek, informování o státní sociální podpoře, o pomoci v hmotné nouzi, o jiných sociálních službách. Nemají možnost využít pomoc a podporu při uplatňování práv, oprávněných zájmů, při obstarávání osobních záležitostí nebo pomoc a podporu při řešení problémů se zadlužeností a dluhy obecně.

Přínos poradenství v jednotlivých obcích je takový, že bude poskytováno v místě bydliště potenciálních klientů, jejich rodinných příslušníků. Občané tak nemusí za poradenstvím dojíždět do vzdálených měst, kde je poskytováno. Dochází tím k eliminaci nutnosti dojíždět do vzdálených měst za službami a informacemi. Služba poradenství na obcích předpokládá zajištění informovanosti v oblasti, kde tyto informace nejsou poskytovány.

Zájmy obce by měly směřovat k tomu, aby byla založena kvalitní a hodnotná poradna v nezajištěné oblasti, aby i lidé v obcích vzdálených od větších - zajištěných měst získali povědomí o sociálních službách, sociálním systému a možnostech, které jim to přináší v době, kdy mají např. starého rodiče, kterého nechtějí umístit do ústavní péče, nejsou finančně zajištěni na jeho dovoz do denních center ve vzdálených městech a nemohou si dovolit opustit zaměstnání, aby uživili svou domácnost a např. své nezletilé děti.

Dílčím cílem obcí se může stát nabídka zaměstnání pro občana z vlastní obce, který splní kvalifikaci sociálního pracovníka a bude se moci stát zaměstnancem obce, aby zajistil „sociální“ informace v územní oblasti, kterou dobře zná.

Problémový okruh III: Nekomplexní komunitní plánování na území ORP Opava

Komunitní plánování je metoda, kterou lze plánovat sociální služby tak, aby co nejvíce odpovídaly potřebám občanů města a obcí. Podstatou komunitního plánování sociálních služeb (KPSS) je partnerství mezi veřejnou správou, státními či neziskovými poskytovateli služeb, jejich uživateli a širokou veřejností.

Cílem komunitního plánování je udržet a rozvíjet efektivní systém sociálních služeb s využitím dostupných zdrojů a také umožnit občanům podílet se na procesu plánování těchto služeb. Komunitní plán zvyšuje efektivitu investovaných finančních prostředků, protože je vynakládán jen na takové služby, které jsou potřebné. Komunitní plánování je nástrojem k vytvoření optimalizace sociální sítě na vymezeném území reagujícím na potřeby občanů v konkrétních návaznostech na dostupné zdroje.

Proces komunitního plánování v oblasti sociálních služeb na úrovni kraje je primárně závislý na existenci zpracovaných komunitních plánů obcí. Na základě znalosti potřeb na místní úrovni (obcí) lze vytvořit propojenou a funkční síť sociálních služeb na úrovni kraje, které budou dostupné a budou reagovat na reálnou potřebu obyvatel kraje. V současné době je v MSK komunitní plánování obcí v počátečním rozvoji. Potenciál postupného zavádění komunitního plánování v dalších obcích na území kraje je především v možnosti využití zkušeností dobré praxe obcí, ve kterých proces komunitního plánování již probíhá. Cílem komunitního plánování MSK je na základě komunitních plánů obcí zpracovat komunitní plán kraje.

Na území ORP Opava probíhá komunitní plánování pouze ve Statutárním městě Opava. V okolních obcích plánování neprobíhá z důvodu malého rozsahu místních sociálních služeb, nepřítomnosti jakékoliv sociální služby nebo z důvodu nezájmu zástupců obcí podílet se na komunitním plánování s jinými poskytovateli, obcemi či městem Opavou.

Společné komunitní plánování města Opavy a obcí na území ORP Opava může přispět k dalšímu rozvoji sociálních a souvisejících služeb tak, aby lépe vyhovovaly občanům a zároveň poukázaly na jejich potřeby.

Přínosem komunitního plánování je přizpůsobení a rozšíření poskytování péče tak, aby vyhověla novým, doposud neřešeným požadavkům a potřebám občanů. Dále umožnění žít lidem doma co nejdéle, nabídnout jim péči a podporu v oblastech, kde si to sami přejí a především zlepšení kvality doposud poskytovaných služeb v obcích ORP Opava.

Nepřítomnost komunitního plánování na obcích způsobuje sníženou informovanost veřejnosti o problematice, která jim může umožnit získat přehled o nabízených službách a možnostech jejich využití, otevření dialogu o návrhu možných řešení mezi zúčastněnými stranami. Sníženo je také pružné reagování sociálních služeb a souvisejících aktivit na potřeby občanů, zkvalitnění poskytovaných sociálních služeb a souvisejících aktivit a jejich návaznost a v neposlední řadě také snížení informovanosti obcí ve správním obvodu Statutárního města Opavy o procesu plánování, možnostech zapojení do procesu a o sociálních službách v Opavě.

4.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečná nabídka ambulantních a terénních služeb pro seniory
Cíl 1.1	<i>Vytvoření denního stacionáře pro seniory</i>
Popis cíle	Na území ORP Opava se nachází pouze jeden denní stacionář pro seniory, který zajišťuje Charita Opava přímo ve Statutárním městě Opava. V okolních obcích na území ORP Opava tato služba není poskytována. Vzhledem k tomu, že postupně dochází ke stárnutí obyvatelstva a na obcích se vyskytuje stále vyšší počet seniorů a občanů žijících v domácnostech samostatně, mají zástupci obcí zájem tuto problematiku řešit. Obce se mohou na zřízení a provozu stacionáře podílet společně, popřípadě mohou uzavřít smlouvu s poskytovatelem této sociální služby a podílet se na provozu pouze částečným spolufinancováním. Společné řešení umožní zajistit kvalitní a dostupnou péči seniorům přímo v obcích bez potřeby dojíždět do vzdáleného města. Cílem je také posun ve vyváženosti péče směrem od péče institucionální k péči komunitní.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza ekonomické výhodnosti zřízení vlastního denního stacionáře včetně zajištění služby, popř. k zajištění externího poskytovatele sociálních služeb.</i> • <i>Analýza potřebnosti denního stacionáře na území obce – dotazníkové šetření u občanů</i> • <i>Využití volných prostor nebo budov, kde by bylo možné denní stacionář zřídit</i> • <i>Vybavení prostor, zajištění personálu</i> • <i>Spolupráce s poskytovatelem sociálních služeb</i> • <i>Informační kampaň v obcích</i> • <i>Zahájení spolupráce a participace města Opavy s obcemi ve správním obvodu</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvořený stacionář pro seniory
Správce cíle	<i>Starosta obce / vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy</i>

Problémový okruh 1	Nedostatečná nabídka ambulantních a terénních služeb pro seniory
Cíl 1.2	<i>Zajištění pečovatelských služeb v obcích</i>
Popis cíle	Na území SO ORP Opava se vyskytuje celkem 7 poskytovatelů pečovatelské služby. Dva poskytovatelé působí ve Statutárním městě Opava (Charita Opava a Seniorcentrum Opava). Někteří z poskytovatelů mimo Statutární město Opava (Oasa Raduň, Centrum sociálních služeb Ostrava, obce Dolní Životice, Hrabyně a Háj ve Slezsku) zajišťují více obcí ve svém okolí, přesto jsou obce, které na území ORP žádnou pečovatelskou službu nemají nebo ji nemají možnost využívat z důvodu vysokých nákladů. Některé z těchto obcí jsou příliš daleko a pod okruh poskytovatele nespádají nebo by byla služba z důvodu dojíždění pečovatelky pro občany nákladná více než obvykle. Cílem je zajištění pečovatelské služby pro občany v takové míře, aby pro ně byla finančně i územně dostupná. Zajistit lidem žít doma co nejdéle, nabídnou jim péči a podporu v oblastech, kde si to sami přejí. Přizpůsobit a rozšířit poskytování péče tak, aby vyhověla novým, doposud neřešeným požadavkům a potřebám občanů.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza ekonomické výhodnosti zřízení vlastní pečovatelské služby na obci, popř. k zajištění externího poskytovatele pečovatelské služby.</i> • <i>Analýza potřebnosti pečovatelské služby na území obce – dotazníkové šetření u občanů</i> • <i>Informační kampaň pro širokou veřejnost a obce</i> • <i>Zajištění informovanosti a dostupnosti pečovatelských služeb ve městě i v obcích</i> • <i>Zahájení spolupráce a participace města Opavy s obcemi ve správním obvodu</i> • <i>Průběžně analyzovat trendy růstu potřeb péče na základě dat od poskytovatelů</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<i>Počet obcí využívající pečovatelskou službu</i>
Správce cíle	<i>Starosta obce / vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy</i>

Problémový okruh 2	Neexistující nabídka odborného sociálního poradenství v obcích ORP Opava
Cíl 2.1	<i>Zavést poradenské služby</i>
Popis cíle	<p>Odborné sociální poradenství pro osoby se zdravotním postižením a seniory je poskytováno pouze na území statutárního města Opava, kde působí celkem 7 poraden. Odborné sociální poradenství je v Opavě poskytováno jak seniorům, osobám ze sociálně znevýhodněného prostředí, tak i osobám se zdravotním postižením, a to pro všechny typy zdravotního postižení. Odborné sociální poradenství je určeno zejména těm osobám, které v důsledku svého zdravotního stavu, tíživých a komplikovaných situací nejsou schopni bez pomoci vyřešit situaci ve svém životě, a proto je toto poradenství městem podporováno.</p> <p>Cílem je nabízet kvalitní sociální poradenství také v obcích správného obvodu ORP Opava spočívající v poskytnutí podstatných informací, rad a podpory, které se týkají obtížné životní situace osoby s cílové skupiny, pečující osoby a osoby blízké.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza potřeb občanů týkajících se odborného sociálního poradenství</i> • <i>Zajištění vhodných prostor pro poskytování odborného sociálního poradenství v obcích (městský úřad, nevyužité prostory nebo budovy)</i> • <i>Informovanost veřejnosti a starostů o možnosti poradenství. Udržení současné nabídky poradenských služeb pro osoby se zdravotním postižením v SMO</i> • <i>Navýšení terénních pracovníků, kteří by mohli vyjíždět i mimo město</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet spolupracujících obcí, které společně provozují sociální poradnu
Správce cíle	<i>Starosta obce / vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy</i>

Problémový okruh 2	Neexistující nabídka odborného sociálního poradenství v obcích ORP Opava
Cíl 2.2	<i>Informovat veřejnost o poskytovaných poradenských službách v obcích</i>
Popis cíle	Jelikož odborné sociální poradenství na obcích nefunguje a není k dispozici, je třeba občany obcí informovat o možnostech, kde takové poradenství mohou využít a kde pro ně přístupné. V případě zřízení poradenských služeb přímo v obci je důležité občany o této poradně informovat.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zajištění větší informovanosti o nabídce poradenských služeb a možnostech konkrétní pomoci tak, aby je mohl využít každý, kdo je potřebuje – v rámci městského nebo obecního zpravodaje, webových stránek obcí, brožur a letáků, popřípadě v rámci různých kulturních, společenských nebo jiných akcí na obcích.</i> • <i>Informace o možných příspěvcích, které mohou občané čerpat</i> • <i>Pravidelné publikace v obecních zpravodajích a odborných časopisech</i> • <i>Propagace služby prostřednictvím letáčků a jejich distribuce do obcí</i> • <i>Realizace a pořádání akcí: Den sociálních služeb, Den seniorů, apod.</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí zapojených do realizace informační kampaně o poskytovaných poradenských službách pro širokou veřejnost
Správce cíle	<i>Starosta obce / vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy</i>

Problémový okruh 3	Nekomplexní komunitní plánování na území ORP Opava
Cíl 3.1	<i>Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb</i>
Popis cíle	<p>Na území ORP Opava probíhá komunitní plánování pouze ve Statutárním městě Opava. V okolních obcích plánování neprobíhá z důvodu malého rozsahu místních sociálních služeb, nepřítomnosti jakékoliv sociální služby nebo z důvodu nezájmu zástupců obcí podílet se na komunitním plánování s jinými poskytovateli, obcemi či městem Opavou.</p> <p>Cílem je zapojení okolních obcí do společného komunitního plánování se Statutárním městem Opava, podpora vzniku nových sociálních služeb, upevnění a možnosti dalšího rozšíření stávajících sociálních služeb i mimo území Statutárního města Opava. Komunitní plán poskytuje přehled o prioritách a naznačení způsobů řešení, které mohou obcím na Opavsku v rozvoji sociálních služeb pomoci.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza zájmu obcí o společné komunitní plánování</i> • <i>Zajištění finančních zdrojů na proces plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit</i> • <i>Kvalifikovaní odborníci v organizační struktuře KP</i> • <i>Publicita komunitního plánování mezi poskytovateli, obcemi a potenciálními uživateli, veřejností</i> • <i>Zapojení veřejnosti do komunitního plánování</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet zapojených obcí do tvorby společného komunitního plánu sociálních služeb
Správce cíle	<i>Koordinátorka komunitního plánování Statutárního města Opavy</i>

Problémový okruh 3	Nekomplexní komunitní plánování na území ORP Opava
Cíl 3.2	<i>Informování veřejnosti o problematice komunitního plánování</i>
Popis cíle	Jelikož se komunitní plánování v obcích na území ORP Opava nevyužívá, starostové ani veřejnost o tomto plánování nemají povědomí, je důležité také zaměřením se na podporu procesu plánování sociálních služeb a zvyšování povědomí prostřednictvím informačních aktivit, větším zapojením uživatelů a veřejnosti do procesu. Cílem je tedy zaměřením se na obce ve správním obvodu statutárního města Opavy, zejména na jejich informovanost o procesu KP a zahájení případné spolupráce v procesu plánování sociálních služeb.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podpora informační kampaně o KP, sociálních a souvisejících službách, šíření informací mezi obcemi, poskytovateli sociálních služeb, uživateli a také široké veřejnosti.</i> • <i>Podpora a propagace vzájemných setkávání v rámci KP</i> • <i>Publikace na webových stránkách města Opavy a obcí SO ORP Opava</i> • <i>Pravidelné publikace v Hlásce města Opavy a v obecních zpravodajích a odborných časopisech</i> • <i>Propagace služeb prostřednictvím letáčků a jejich distribuce do obcí ve správním obvodu SMO, aktualizované vydání katalogu sociálních služeb a souvisejících aktivit a dalších propagačních materiálů</i> • <i>Realizace a pořádání akcí: Den sociálních služeb, Den seniorů, apod.</i> • <i>Prezentace práce jednotlivých organizací v praxi</i> • <i>Zvýšení informovanosti obcí ve správním obvodu SMO o procesu plánování, možnostech zapojení do procesu a o sociálních službách v Opavě</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet publikovaných článků
Správce cíle	<i>Koordinátorka komunitního plánu Statutárního města Opavy</i>

4.2.4 Indikátory

Problémový okruh	<i>Nedostatečná nabídka ambulantních a terénních služeb pro seniory</i>		
Číslo indikátoru	2. 1. 00		
Název indikátoru	POČET SLUŽEB, NA KTERÝCH SE PODÍLÍ OBCE V RÁMCI MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE		
Měrná jednotka	počet služeb		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci meziobecní spolupráce se jako jedna z nejlepších možností společných aktivit jeví založení stacionáře pro seniory v některé z obcí ORP Opava, nebo vzájemná spolupráce obcí při zajišťování a spolufinancování pečovatelských služeb, které mohou být poskytovány přímo v domácnostech uživatelů. V současné době nejsou tyto služby v obcích dostupné nebo si je musí občan zajistit sám.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet služeb poskytovaných v rámci meziobecní spolupráce		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí, zpravodaje obcí, vlastní šetření		

Cíl	<i>Vytvoření denního stacionáře pro seniory</i>		
Číslo indikátoru	2.1.1.1		
Název indikátoru	KAPACITA NOVĚ VYTVOŘENÝCH STACIONÁŘŮ PRO SENIORY		
Měrná jednotka	Počet uživatelů stacionářů		
Správce měřítka	Starosta obce / Vedoucí odboru soc. služeb Statutárního města Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na území ORP Opava se v současnosti vyskytuje pouze jeden stacionář pro seniory, který je ve Statutárním městě Opava. Vznik denního stacionáře v některé z obcí ORP Opava by alespoň částečně pomohl pokrýt poptávku po tomto typu sociálního zařízení na území ORP Opava. Konečným cílem je pak vytvoření dostupnější sítě stacionářů. Indikátor sleduje počet uživatelů nově vytvořených stacionářů v obcích ORP Opava.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet uživatelů nově vytvořených stacionářů v území		
Zdroj čerpání dat:	Registr sociálních služeb MPSV, výroční zprávy poskytovatelů služeb v dané obci, vlastní šetření		

Cíl	<i>Zajištění pečovatelských služeb v obcích</i>		
Číslo indikátoru	2.1.1.2		
Název indikátoru	POČET UZAVŘENÝCH SMLUV S POSKYTOVATELI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB		
Měrná jednotka	Počet uzavřených smluv o spolufinancování či partnerství		
Správce měřítka	Starosta obce / Vedoucí odboru soc. služeb Statutárního města Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	4		
Popis měřítka:	Ve většině obcí SO ORP Opava si musí v současné době občané pečovatelské služby vyhledávat a hradit individuálně. V některých obcích nejsou tyto služby poskytovány vůbec. Cílem je přimět obce, aby alespoň částečně hradily náklady spojené s poskytováním pečovatelských služeb a občanům tak poskytly možnost tyto služby využívat. Indikátor sleduje počet obcí, které se budou podílet na spolufinancování pečovatelské služby pro občany své obce a budou mít uzavřenou smlouvu o spolufinancování či partnerství s některým z poskytovatelů pečovatelských služeb.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet uzavřených smluv s poskytovatelem pečovatelské služby		
Zdroj čerpání dat:	Uzavřené smlouvy, Rozpočty obcí, vlastní šetření		

Problémový okruh	<i>Neexistující nabídka odborného sociálního poradenství v obcích ORP Opava</i>		
Číslo indikátoru	2. 2. 00		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SPOLEČNÉHO ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB		
Měrná jednotka	počet obcí		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Území ORP Opava (s výjimkou území Statutárního města Opavy) je v současné době zcela nedostatečně pokryto sítí sociálních služeb. Takovou situaci je možné řešit pomocí budování spolupráce jednotlivých obcí s poskytovateli sociálních služeb, což by zároveň vedlo k rovnoměrnému rozložení finančních nákladů za tyto služby.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zapojených do společného zajišťování sociálních služeb		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí, zpravodaje obcí, vlastní šetření		

Cíl	<i>Zavést poradenské služby</i>		
Číslo indikátoru	2.2.1.1		
Název indikátoru	POČET SPOLUPRACUJÍCÍCH OBCÍ, KTERÉ SPOLEČNĚ PROVOZUJÍ SOCIÁLNÍ PORADNU		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Starosta obce / Vedoucí odboru soc. služeb Statutárního města Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Společnou odbornou sociální poradnu může založit ve vzájemné spolupráci více obcí, přičemž poradenství může poskytovat jeden sociální pracovník. Tento pracovník může být buď zaměstnancem obce, nebo jiného externího poskytovatele sociálních služeb. Plánem je vznik alespoň tří takovýchto poraden, na jejichž provozu by se společně podílelo alespoň 15 obcí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí provozující společně sociální poradnu		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí, zpravodaje obcí, vlastní šetření		

Cíl	<i>Informovat veřejnost o poskytovaných poradenských službách v obcích</i>		
Číslo indikátoru	2.2.1.2		
Název indikátoru	POČET ZPRÁV ZVEŘEJNĚNÝCH V RÁMCI REALIZACE INFORMAČNÍ KAMPANĚ O POSKYTOVANÝCH PORADENSKÝCH SLUŽBÁCH PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST		
Měrná jednotka	Počet zveřejněných článků v médiích a tisku		
Správce měřítka	Starosta obce / Vedoucí odboru soc. služeb Statutárního města Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Občany je potřeba informovat o nabídce poradenských služeb, které obec poskytuje nebo bude poskytovat. Občany lze informovat prostřednictvím letáků, obecních zpravodajů nebo na webových stránkách obce. Cílem je, aby občané byli informováni o možnostech využívání těchto služeb přímo ve své obci nebo v nejbližším okolí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zpráv, které budou zveřejněny v obecních zpravodajích, regionálním tisku, na webových stránkách obcí, případně v jiných médiích.		
Zdroj čerpání dat:	Obecní zpravodaje, weby obcí, regionální tisk, vlastní šetření		

Problémový okruh	Nekomplexní komunitní plánování na území ORP Opava		
Číslo indikátoru	2. 3. 00		
Název indikátoru	SPOLEČNÝ KOMUNITNÍ PLÁN ORP OPAVA		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Koordinátorka komunitního plánu Statutárního města Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ne	ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	V současné době komunitní plán vzniká pouze pro území Statutárního města Opava. Indikátor sleduje vytváření ucelené koncepce komunitního plánování, do kterého bude zapojeno co nejvíce obcí ORP Opava.		
Metodika a výpočet:	Vytvořený komunitní plán		
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán		

Cíl	<i>Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb</i>		
Číslo indikátoru	2.3.1.1		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ DO TVORBY SPOLEČNÉHO KOMUNITNÍHO PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB		
Měrná jednotka	Počet zapojených obcí		
Správce měřítka	Koordinátorka komunitního plánu Statutárního města Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Komunitní plán na území ORP Opava plánuje pouze Statutární město Opava, ostatní obce nejsou zapojeny do komunitního plánování ani neplánují samostatně. Cílem je zapojení okolních obcí do komunitního plánování Statutárního města Opavy, čímž se může vytvořit ucelené řešení sociálních služeb pro celé území ORP Opava. Společné komunitní plánování, mimo jiné, nabízí příklady dobré praxe a možnost seznámení obcí s poskytovateli sociálních služeb.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zapojených do tvorby společného komunitního plánu sociálních služeb		
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán		

Cíl	Informování veřejnosti o problematice komunitního plánování		
Číslo indikátoru	2.3.1.2		
Název indikátoru	POČET PUBLIKOVANÝCH ČLÁNKŮ		
Měrná jednotka	počet článků/rok		
Správce měřítka	Koordinačka komunitního plánu Statutárního města Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	20
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Informování široké veřejnosti o možnostech zapojení se do komunitního plánování by mělo být zajištěno především prostřednictvím obecních zpravodajů jednotlivých obcí.		
Metodika a výpočet:	Počet vydaných článků		
Zdroj čerpání dat:	Weby obcí, zpravodaje obcí		

4.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

4.3.1 Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření denního stacionáře pro seniory	Starosta / Vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy
1.2	Zajištění pečovatelských služeb v obcích	Starosta / Vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy
2.1	Zavést poradenské služby	Starosta / Vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy
2.2	Informovat veřejnost o poskytovaných poradenských službách v obcích	Starosta / Vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy
3.1	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb	Koordinátorka Komunitního plánu Statutárního města Opavy
3.2	Informování veřejnosti o problematice komunitního plánování	Koordinátorka Komunitního plánu Statutárního města Opavy

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
2. 1. 00	Počet služeb, na kterých se podílí obce v rámci meziobecní spolupráce	Starosta / Vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy
2.1.1.1	Vytvořený stacionář pro seniory	Starosta / Vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy
2.1.1.2	Počet obcí využívající pečovatelskou službu	Starosta obce
2. 2. 00	Počet obcí zapojených do společného zajišťování sociálních služeb	Starosta / Vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy
2.2.1.1	Počet spolupracujících obcí, které společně provozují společnou sociální poradnu	Starosta / Vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy
2.2.1.2	Počet obcí zapojených do realizace informační kampaně o poskytovaných poradenských službách pro širokou veřejnost	Starosta / Vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opavy
2. 3. 00	Společný komunitní plán ORP Opava	Koordinátorka Komunitního plánu Statutárního města

		Opavy
2.3.1.1	Počet zapojených obcí do tvorby společného komunitního plánu sociálních služeb	Koordinátorka Komunitního plánu Statutárního města Opavy
2.3.1.2	Počet publikovaných článků	Koordinátorka Komunitního plánu Statutárního města Opavy

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti

projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

4.4 Závěr a postup zpracování

4.4.1 Shrnutí

V současnosti téma sociálních služeb nevnímá mnoho starostů ORP Opava jako zásadní problém ve své obci. Lze však očekávat, že vlivem stárnutí populace České republiky a tím pádem i ORP Opava se toto téma bude stále více dostávat do popředí a sociální služby budou tématem, které budou řešit všichni starostové obcí SO ORP Opava.

V tématu sociálních služeb byly zvoleny tři problémové okruhy, každý problémový okruh má dva cíle a u jednotlivých cílů je zvolen indikátor, který sleduje naplňování samotných cílů.

Jako první problémový okruh byla zvolena „Nedostatečná nabídka ambulantních a terénních služeb pro seniory“ a byly určeny dva cíle a to „Vytvoření denního stacionáře pro seniory“ a „Zajištění pečovatelských služeb v obcích“.

Vytvoření denního stacionáře na jedné obci, který by byl spádový pro několik sousedících obcí, povede k lepšímu začlenění seniorů do běžného života, tento stacionář by byl zřízen v některé z obecních budov, kterou obec v současnosti nevyužívá. Na naplnění cíle „Zajištění pečovatelských služeb v obcích“ by se měla společně financovat jak obec, tak i občan, který bude využívat danou pečovatelskou službu. Správcem těchto cílů byl navrhnout starosta některé obce ORP Opava nebo vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opava.

Druhý problémový okruh „Neexistující nabídka odborného sociálního poradenství v obcích ORP Opava“ obsahuje dva cíle „Zavést poradenské služby“ a „Informovat veřejnost o poskytování poradenských služeb v obcích“.

Tyto cíle směřují k vytvoření a využívání poradenských služeb na obcích ORP Opava. Poradny by měly být vytvořeny minimálně tři a ty by společně využívalo několik obcí současně. Správcem těchto cílů byl navrhnout starosta některé obce ORP Opava nebo vedoucí odboru sociálních služeb Statutárního města Opava.

Poslední problémový okruh pro téma sociálních služeb je zaměřen na komunitní plánování a je pojmenován jako „Nekomplexní komunitní plánování na území ORP Opava“ a hlavními cíli tohoto problémového okruhu je „Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb“ a „Informování veřejnosti o problematice komunitního plánování“. Oba cíle jsou zaměřeny na problematiku zapojení obcí do komunitního plánování a společném vyjednávání obcí se Statutárním městem Opava, které jako jediné v ORP Opava má vytvořeno komunitní plán a zapojení obcí do komunitního plánu je jednou z priorit obcí v oblasti sociálních služeb. Správcem obou těchto cílů byla zvolena koordinátorka Komunitního plánu Statutárního města Opava.

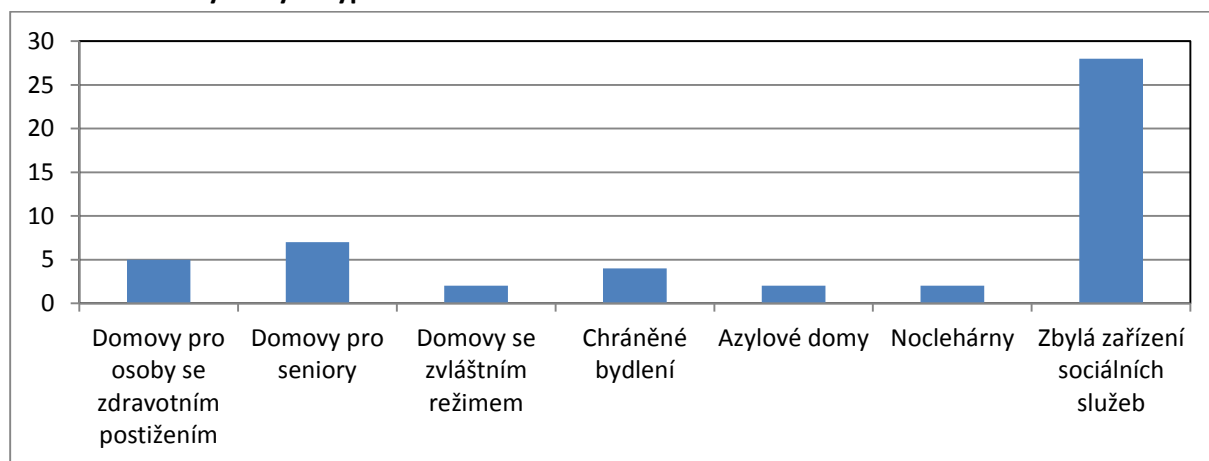
4.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část dokumentu byla zpracovávána postupně dle metodického doporučení řídicího orgánu Svazu měst a obcí ČR. Na tvorbě se podílel čtyřčlenný realizační tým, který svou práci postupně konzultoval s odborníky v jednotlivých oborech. Tým pracoval ve spolupráci odboru školství, odboru sociálních služeb a odboru životního prostředí Statutárního města Opavy. V oblasti dopravní infrastruktury a bezpečnosti byla spolupráce navázána s policií ČR či poskytovateli bezpečnostních systémů. Nedílnou součástí při tvorbě strategie byli také motivující starostové. Výsledky pak následně konzultovali, hodnotili, připomínkovali a schvalovali starostové Dobrovolného svazku obcí Opavsko.

4.5 Přílohy

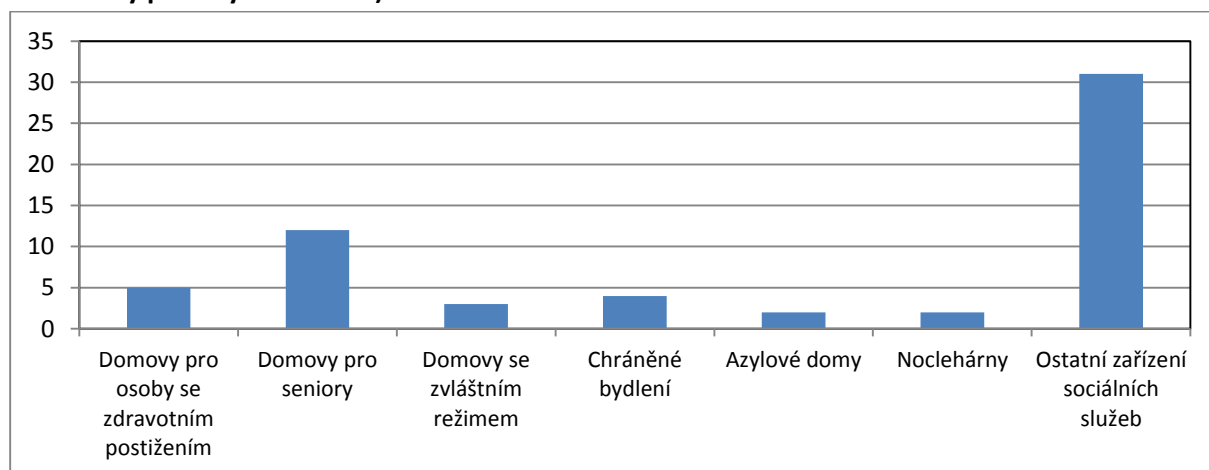
4.5.1 Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Graf č. 1 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

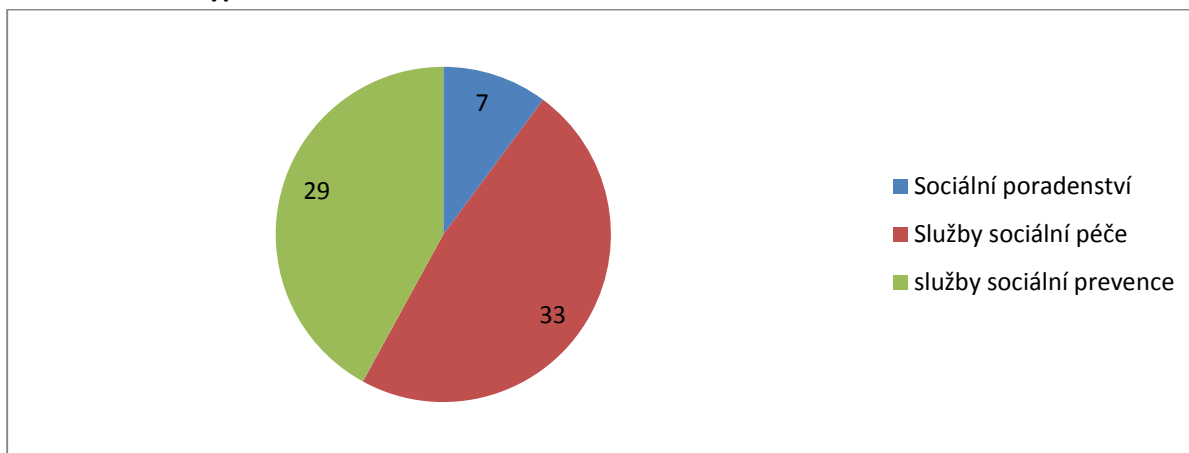
Zdroj: Registr Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz)

Graf č. 2: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

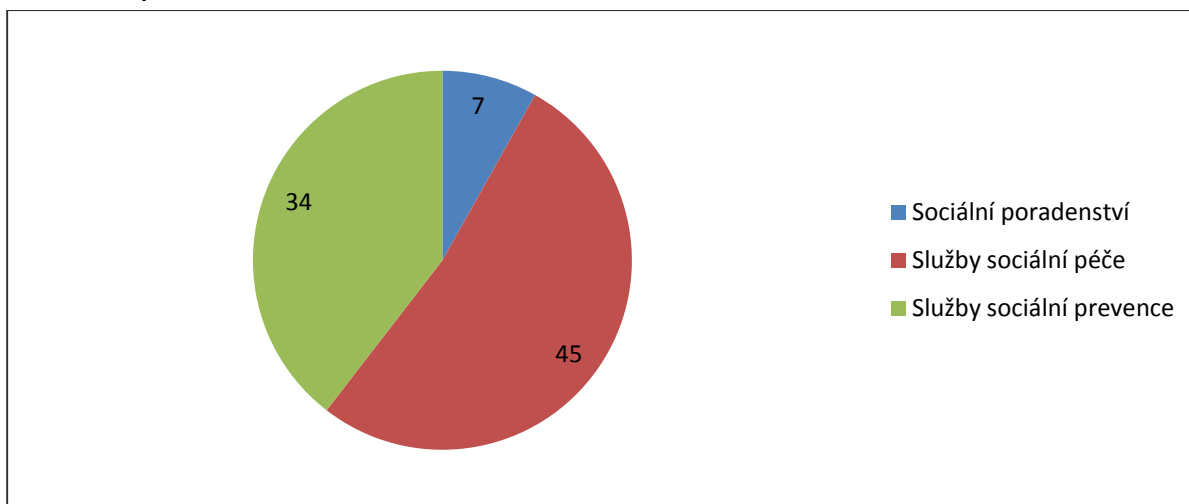
Zdroj: Registr Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz)

Graf č. 3: Počet typů sociálních služeb v rámci ORP

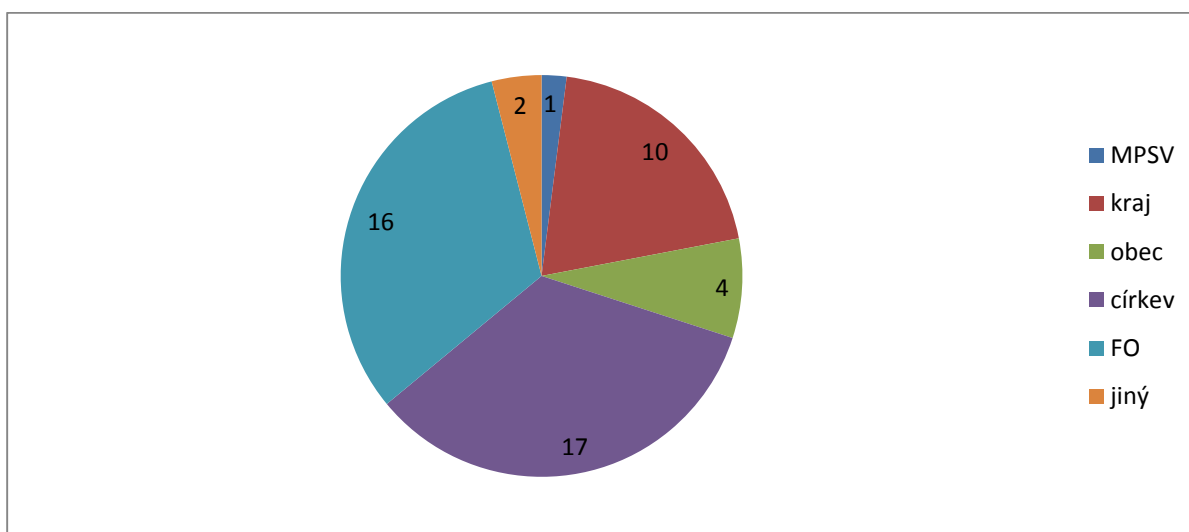
Zdroj: Registr Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz)

Graf č. 4: Počet typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

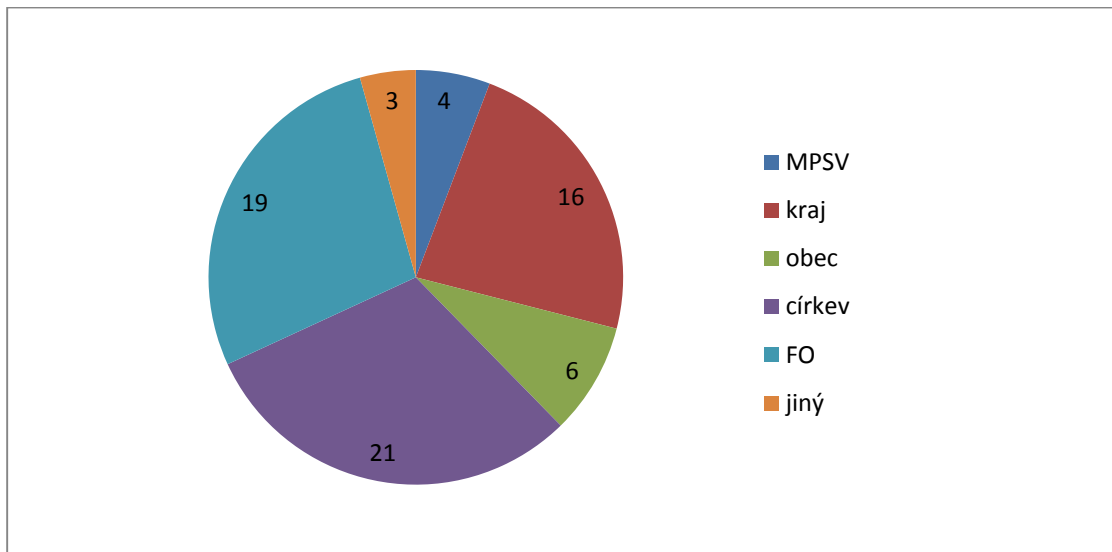
Zdroj: Registr Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz)

Graf č. 5: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

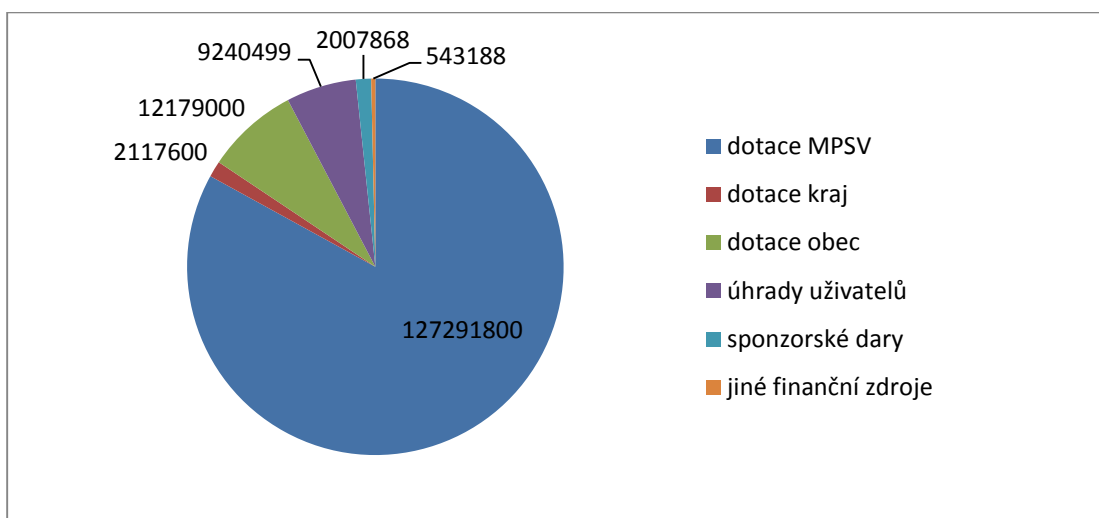
Zdroj: Registr Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz)

Graf č. 6: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

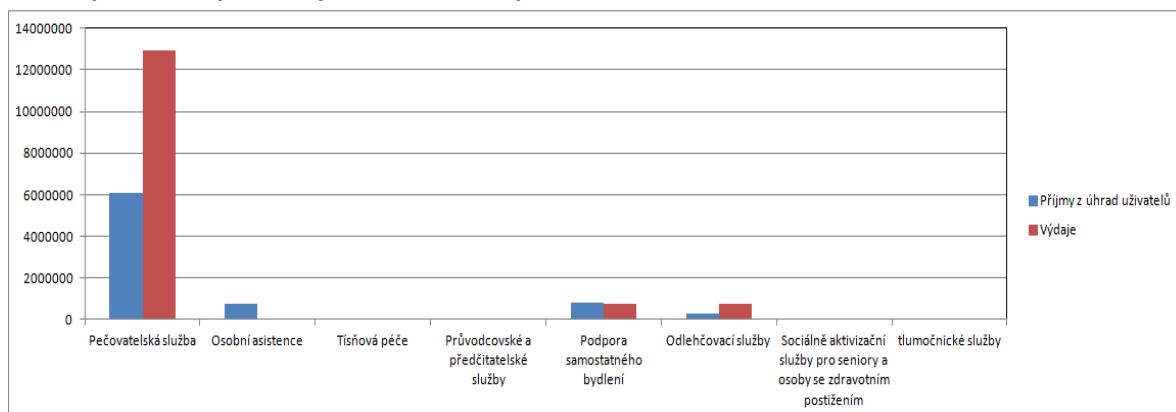
Zdroj: Registr Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz)

Graf č. 7: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

Zdroj: Výroční zprávy poskytovatelů služeb

Graf č. 8: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Zdroj: Výroční zprávy poskytovatelů služeb

5 Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1 Analytická část: Definice a analýza řešených problémů

5.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

V rámci ORP Opava působí hlavně dvě svozové společnosti a to Technické služby Opava a Marius Pedersen, v jedné obci ORP Opava působí OZO Ostrava a v jedné obci Technické služby Vítkov.

Z dotazníkového šetření, na které odpovědělo 25 ze 41 celkového počtu obcí ORP Opava, vyplynuly **tyto největší problémy odpadového hospodářství:**

- černé skládky,
- vysoké ceny za svoz odpadu,
- neinformovanost občanů (osvěta),
- špatná vybavenost území (velká vzdálenost k zařízení k nakládání s odpady nebo nedostupnost zařízení k nakládání s odpady),
- celkem šest obcí v dotazníkovém šetření uvedlo, že nemají problémy s odpadovým hospodářstvím.

Jako vhodnou spolupráci v oblasti odpadového hospodářství by obce uvítaly hlavně **realizaci projektů zařízení k nakládání s odpady (třídící linky, kompostárny, sběrné dvory, překladiště odpadů apod.) a související dotace (13 obcí), řešení problematiky biologicky rozložitelných odpadů (třídění, sběr, svoz a nakládání s ním) - 10 obcí, úspora finančních prostředků vynakládaných na odpadové hospodářství (9 obcí).**

Systém svozu kontejnerů na třídění odpadu, systém svozu komunálního odpadu, hustotu sběrné sítě na třídění odpadu hodnotí 13 obcí z 25, které odpověděli na dotazníkové šetření jako velmi dobře zorganizované činnosti. Hlavními tříděnými složkami odpadu v obcích ORP Opava jsou plasty, papír, elektrozařízení, textil, bioodpady a nápojové kartony.

V rámci odpadového hospodářství dotazované obce ve většině případů nečerpají dotace.

Celkově 33 obcí ze 41 obcí, které reagovaly na vlastní šetření, používá systém poplatku za systém sběru svozu a nakládání s komunálním odpadem, který se váže na obecně závaznou vyhlášku obce, k tomu 6 obcí využívá žetonového systému svozu nádob na odpad.

Na území ORP Opava se nachází **celkově dvě koncové skládky** a to společnosti Marius Pedersen, ELIO Holasovice a Marius Pedersen, EKO Chlebičov.

V obcích, kde sváží odpad Technické služby Opava, obce třídí plast, papír, sklo, nápojové kartony, plechovky od nápojů (do nádob 120, 240 a 1100 l), kovy (11, 5 l), elektrozařízení (185 l).

5.1.2 Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na území ORP Opava působí dvě rozhodující svozové společnosti, **Marius Pedersen Group** (dále jen MP) a **Technické služby Opava** (dále jen TS Opava). Obě společnosti si na jedné straně konkurují (především v tom, kdo bude svážet odpad z jednotlivých obcí), na druhé straně společně vlastní a využívají skládky i další zařízení k nakládání s odpady. Např. vlastníkem a provozovatelem skládky odpadů Holasovice II je společnost ELIO Slezsko a.s., jejímiž akcionáři jsou Marius Pedersen, město Opava, Bruntál, Krnov a obec Holasovice.

Technické služby Opava zajišťují vývoz domovního odpadu v osmi městských částech a dalších 30 obcích v kraji, dále společnost zajišťuje umístění kontejnerů na separovaný odpad, včetně jejich vyvážení a následného zpracování na separační lince, společnost ve městě provozuje tři sběrné dvory a svým partnerům zajišťuje odvoz a nakládání s nebezpečným odpadem. Na území města Opava je k dispozici téměř 900 nádob na separaci dopadu. Převažují nádoby o objemu 1100 litrů, které doplňují menší nádoby na 240 litrů. V městských částech města Opavy, v Kylešovicích, Jaktaři a v Kateřinkách byl v roce 2012 zahájen pytlový mobilní sběr tříděných odpadů. Pro tyto účely slouží žluté (plasty), modré (papír) a oranžové pytle (tetrapacky).

V roce 2013 Technické služby Opava svezly:

17 502 tun komunálního odpadu, k čemuž mají k dispozici **19 640 kusů** nádob na komunální odpad **2 656 tun separovaného odpadu** (plast, papír, sklo), k čemuž slouží **1 375 kusů** nádob na tříděný odpad.

Celkové náklady na tříděný sběr a provoz sběrných dvorů pouze na území města Opavy za rok 2013 činily cca 20 mil. Kč. Další náklady na provoz systému vykazovalo ostatních 30 obcí, tím se náklady na 1 tunu separovaného odpadu při započtení všech vzniklých nákladů dostávají vysoko nad průměrnou cenu za 1 tunu svezeneho tříděného /separovaného odpadu, než kterou opravdu uvedly oslovené svozové společnosti.

Marius Pedersen a.s. Provozovna Ostrava v současnosti sídlí ve vlastních prostorách v Hlučíně, uskupení Marius Pedersen Group v Moravskoslezském kraji tvoří akciové společnosti v Hlučíně, EKO Chlebičov, ELIO Slezsko v Holasovicích a SOMA Markartovice. V regionu Opavska zaměstnává více než 150 lidí.

Na území Moravskoslezského kraje poskytuje Marius Pedersen a.s. služby bezmála 40 obcím a městům.

Služby, které MP poskytuje: svoz nádob a kontejnerů jak na separovaný odpad, tak odpad zbytkový, směsný komunální odpad, úprava a třídění využitelných složek a zpracování ostatních odpadů.

Cenové údaje za svoz SKO, objemného odpadu a separovaných komodit za jednotlivé obce nelze podle názorů zástupců vedení společnosti Marius Pedersen předat třetím osobám.

Další svozové společnosti působící na území ORP Opava:

Technické služby Vítkov vyváží směsný komunální odpad na skládku v Nových Těchanovicích, zároveň se v areálu skládky nachází separační linka, která dotřídí odpad ze sběrných nádob pro separovaný odpad. Dále také Technické služby Vítkov provozují kompostárnu, a od června roku 2014 zahájily technické služby provoz nového sběrného dvoru, který se nachází v areálu Technických služeb Vítkov.

V roce 2013 TS Vítkov svezly:

6 300 tun směsného komunálního odpadu
203,5 tun separovaného odpadu (plast, papír, sklo)

Město Hradec nad Moravicí - druhé největší sídlo na území ORP Opava (počet obyvatel 5 460), veškerý odpad sváží od roku 2012 společnost Marius Pedersen a.s, do té doby TS Opava

V roce 2013 svezl Marius Pedersen a.s. z Hradce nad Moravicí:

1 318 tun směsného komunálního odpadu

separovaný odpad: 222 tun papíru, 82 tun skla, 119 tun plastů a 643 tun biologicky rozložitelného odpadu

Obce ORP Opava získávají ocenění za třídění odpadu. Město Hradec nad Moravicí získal ocenění v soutěži "O keramickou popelnici 2013". Město Hradec nad Moravicí je tedy nejlepším v třídění odpadu v kraji v kategorii obcí nad 4 000 obyvatel. Statutární město Opava se ve své kategorii umístilo na třetím místě.

Celkově lze říci, že náklady na systém komunálního odpadového hospodářství v ORP Opava nejvíce ovlivňuje legislativa, konkurenční situace mezi poskytovateli služeb a konkrétní situace v jednotlivých obcích (poplatky na občana nebo na nádobu, existence motivačního systému, separovaný sběr pytlový nebo do nádob na separovaný odpad, odvozový nebo donáškový systém, vlastnictví kompostérů nebo nádob na bioodpad, využití sběrných dvorů, vzdálenost obce od koncového zařízení).

Náklady na svoz a nakládání se SKO se v ORP Opava pohybují mezi 1500 a 2140 Kč na tunu, přičemž za ekonomické jsou považovány částky nad 2000 Kč/t (s ohledem na cenu ukládání SKO na skládce Holasovice, která činí 1250 Kč/t), náklad na SKO je ovlivněn také četností svozu (1x týdně, 2x měsíčně, 1 měsíčně), přičemž méně časté svozy jsou ekonomičtější.

Náklady na svoz tříděného odpadu jsou také ovlivněny použitým způsobem sběru separovaných komodit.

Odvozové systémy (pytle, menší nádoby) vykazují vyšší účinnost a kvalitu třídění, menší anonymitu s možností bonifikace občanů za vyšší třídění.

Donáškové systémy (sběrná hnízda, kontejnery) vykazují menší účinnost (až o 80 %), anonymita vede k nižší kvalitě a neumožňuje bonifikaci občanů.

Obvyklá cena za svoz tříděného odpadu se pohybuje v pásmu 4 000-9 000 Kč/tunu, cena je dána druhem odpadu (např. zpracování tříděného plastového odpadu vyžaduje další náklad ve výši 3 000 Kč za tunu, u papíru jsou náklady na dotřídění nižší).

Naprostá většina obcí používá k úhradě nákladů na svoz a nakládání s komunálními odpady poplatky od občanů dle stanovení v obecní vyhlášce. Jsou stanoveny na občana s trvalým bydlištěm v obci, zvláštní poplatky jsou stanoveny rekreačním objektům. Výše poplatků za svoz a nakládání s komunálním odpadem je průměrně 453 Kč/občan ročně (průměr ČR 530 Kč/občana ročně). **Minimální poplatky** na území ORP Opava dosahují 200 Kč/občana ročně, **maximální poplatky** činí 550 Kč/občana ročně (v ČR dosahují tyto hodnoty minimálně 54 Kč/občan, maximálně 1 466 Kč/občan).

Žádná z obcí nevyužívá **legislativní maximum**, které je stanoveno na 1000 Kč/občan/rok, přitom většina obcí doplácí na systém svozu a nakládání s komunálním odpadem, jedná se o částky od 0 - 400 Kč/občan/rok.

Například ve Statutárním městě Opava, kde žije 57 759 obyvatel, což je 57 % z celkového počtu obyvatel ORP Opava, činil v roce 2012 doplatek 248 Kč na jednoho občana, celkem pak 14 865 000 Kč. Tato částka již zohledňuje výnosy města Opava z prodeje materiálu z třídící linky plus výnosy ze systému EKO-KOM. Celkem příjmy z těchto dvou zdrojů činily za rok 2012 celkem 10 670 000 Kč, bez

zahrnutí těchto příjmů by doplatek města činil více než 26 000 0000 Kč. Podobná situace je i v ostatních obcích ORP Opava.

Zařízení s nakládání s odpady

Tabulka 5.1.: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční max. kapac. [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Technické služby Hradec nad Moravicí	Opavská 228	Hradec nad Moravicí	507 270			O
2.	Technické služby Opava s.r.o Sběrné místo KO	Přemyslovců	Opava	555 321	3 325	3 175	O
3.	Technické služby Opava s.r.o - Sběrné místo KO	Bílovecká	Opava	555 321	3 325	3 175	O
4.	Technické služby Opava s.r.o - Sběrné místo KO	Hálkova	Opava	555 321	3 325	3 175	O
5.	Charita Opava, Chráněná technická dílna	Zámecká 68	Velké Hoštice	510 939	500	500	O

Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>

Sběrné dvory jsou důležitým prvkem odpadového hospodářství obcí, který může sloužit nejen občanům obce, ve které je situován, ale také občanům dalších (okolních) obcí, když tento vztah bude smluvně zajištěn. Ošetřením smluvních vztahů mezi obcí, která vlastní a zajišťuje provoz sběrného dvora a obcemi, které jej využívají, lze dosáhnout např. spolufinancování provozních nákladů.

Sběrný dvůr Technických služeb Hradec nad Moravicí přijímá biologický odpad (listí, zelený odpad ze zahrádek, trávu apod.), objemný odpad (jako jsou například koberce, nábytek a další komunální odpad, který nelze vytřídit ani uložit do popelnice) a také malé množství stavební sutě.

Do sběrných dvorů Technických služeb Opava s.r.o. může občan Opavy odevzdat následující odpad:

a) odpad ostatní - pneumatiky, beton, cihly, střešní tašky, keramické výrobky, papír, sklo, oděvy, textilní materiály, plasty, kovy, zemina a kamení, biologicky rozložitelný odpad (zahradní odpad), objemný odpad (koberce, nábytek - v rozloženém stavu)

b) odpad nebezpečný - obaly se zbytky nebezpečných látek, absorpční činidla, olejové filtry, čisticí tkaniny, olověné akumulátory, oleje a tuky, kyseliny, zásady, rozpouštědla, fotochemikálie, pesticidy, zářivky a výbojky, barvy, baterie, chladničky, mrazničky, vyřazené elektrozařízení (televize, počítače, nářadí, mobilní telefony).

Charita Opava, Chráněná technická dílna poskytuje tyto služby: Sběr, likvidace a skartace nebezpečného elektroodpadu, lisování plastů či odběr plastového odpadu. Dílna ročně zpracovává více než 500 tun elektroodpadu.

Tab. 5.2.: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční max. kapac. [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Obec Oldřišov	Slezská 135	Oldřišov	509 574			O
2.	Obec Služovice	Služovice 135	Služovice	510 939			O
3.	Obec Háj ve Slezsku	Mlýnská	Háj ve Slezsku	506 753			O

Zdroj: <http://www.sberne-dvory.cz/>

Sběrná místa plní v obci funkci sběrného dvora, ale nejsou povoleným zařízením dle zákona o odpadech. Mají tedy v systému odpadového hospodářství také podobný význam. Z hlediska využití sběrného místa pro více obcí by bylo nutno dořešit legislativní překážky z hlediska evidence odpadů (evidovat množství odpadu zvlášť za občany jednotlivých obcí, tak jak je tomu u sběrného dvora). Dále pak je potřeba ošetřit odevzdání nebezpečných odpadů od občanů ostatních obcí, protože toto je ze zákona nemožné.

Tab. 5.3.: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Centromat s.r.o	Sokolská	Mokré Lazce	508373			S	Výkup, zpracování a prodej kovového odpadu
2.	Jaroslav Demel - DEM-SUR	Hradec nad Moravicí	Hradec nad Moravicí	507270			S	Výkup, zpracování a úprava železa, barevných kovů, papíru a plastů za účelem následného prodeje ke konečnému zpracovateli
3.	Jaroslav Demel - DEM-SUR	Opava – Kylešovice	Opava	555321			S	Celkově má provozovatel DEM-SUR 3 sběrné dvory, z toho jeden se nenachází na území ORP
4.	RITSCHNY kovošrot a sběrné suroviny s.r.o.	Oblouková 6/2957,	Opava	555321			S	Výkup kovového odpadu a barevných kovů, výkup papíru, skla, akubaterií a balících fólií
5.	RITSCHNY kovošrot a sběrné suroviny s.r.o.	Vávrovická 267/9,	Opava	555321			S	Výkup kovového odpadu a barevných kovů, výkup papíru, skla, akubaterií a balících fólií
6.	TRANSA spol. s.r.o	Krnovská 553/184	Opava	555321			S	Sběr a výkup akumulátorů
7.	Martin Fitzek	6. května 16/14	Hlavnice	553093			S	Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
8.	Jaromír Kolář	Polanova 4	Opava	555321			S	Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití
9.	Martin Rychta	Neplachovice	Neplachovice	553158			S	Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití
10.	Milan Onderka	Opava - Kylešovice,	Opava	555321			S	Zpracování vyříděných surovin k dalšímu využití
11.	OPAMETAL s.r.o.	Vančurova 469/28,	Opava	555321			S	Sběrna surovin – železný šrot, barevné kovy, papír a plast, akumulátory, elektromotory, katalyzátory
12.	OPAMETAL s.r.o.	Otice	Otice	509612			S	Sběrna surovin – železný šrot, barevné kovy, papír a plast, akumulátory, elektromotory, katalyzátory, automatický paketovací lis na barevné kovy
13.	OPAMETAL s.r.o.	Těšínská	Opava	555321			S	Sběrna surovin – železný šrot, barevné kovy, papír a plast, akumulátory, elektromotory, katalyzátory
14.	MR Steel group	Krnovská 110	Opava	555321			S	Výkup a zpracování ocelového odpadu a barevných kovů

Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>

Výkupny odpadů mohou být po dohodě s provozovatelem, zařazeny obcí do jejího systému nakládání s komunálními odpady obce. Jedná se ale o nestabilní prvek v odpadovém hospodářství, protože odpad vykupují pouze, když je o něj zájem na trhu (příklad krize druhotných surovin 2008 - 2009). Mají z hlediska odpadového hospodářství obcí diskutabilní význam. Bohužel ve stále větší míře vykupují věci/odpady, které pocházejí z trestné činnosti (rozkrádání a ničení soukromého a veřejného majetku, ukradeného vybavení obcí). Část odpadů (např. papír) je také vykrádána z obecní sběrné sítě, což v konečném důsledku vede k nárůstu nákladů obcí za provoz odpadového hospodářství (snížení odměn za vyříděný papír).

Situace v oblasti sběrných dvorů, sběrných míst a výkupny odpadů je dlouhodobě stabilizovaná a odpovídá poptávce a nabídce na trhu s druhotnými surovinami i aktuální legislativě.

Soukromé sběrné druhotných surovin se soustřeďují především na papír, železo, barevné kovy, baterie a další komodity, které lze uplatnit na trhu druhotných surovin, četnost a kapacita těchto zařízení reaguje na situaci trhu, pokud např. v roce 2008 poklesly ceny sběrového papíru, poklesl i zájem těchto firem papír odebírat případně ho odebíraly za nulovou cenu. Po roce 2010 několik soukro-

mých společnosti v oblasti výkupu druhotných surovin získalo evropské dotace na rozvoj a zkvalitnění kapacit, objevují se i pokusy o výkup plastů. Velký význam mají aktivity společnosti Kappa Žimrovice v oblasti podpory sběru a výkupu odpadového papíru, který je určen pro závod na výrobu papírové lepenky v Žimrovicích.

Aktivity obcí se soustřeďují na ty komodity, které nejsou tržně využitelné, nebo jsou omezeně tržně využitelné - pneumatiky, stavební odpad, zeminy, sklo, oděvy, textilní materiály, zahradní odpad, objemný odpad (koberce, nábytek - v rozloženém stavu), odpad nebezpečný - obaly se zbytky nebezpečných látek, zářivky a výbojky, barvy, baterie, chladničky, mrazničky a jiná vyřazená elektrozařízení. V případě zájmu je možné odevzdat i papír, kovy a autobaterie. V obcích, kde není stálý sběrný dvůr nebo sběrné místo většinou provozují svozové společnosti mobilní sběrný dvůr, dvakrát ročně je po dohodě s obcí přistavena souprava pro zvážení a odvoz především objemného a nebezpečného odpadu.

Sít sběrných dvorů, sběrných míst a výkupen odpadů pokrývá většinu území ORP Opava dostatečně, menší pokrytí především výkupnami druhotných surovin vykazuje jihozápadní část ORP Opava. S ohledem na to, že v současnosti většina občanů přiváží odpad do těchto zařízení automobily, není menší pokrytí problémem, který by snižoval efektivitu fungování této sítě.

Tab. 5.4.: Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Marius Pedersen a.s., EKO Chlebičov	Hlavní 65	Chlebičov	512923			S	Třídění plastů, papírů, skla, kovů a SKO
2.	Technické služby Opava s.r.o	Těšínská 71	Opava	555321	2 400	2 400	O	Dotřídování plastů, papírů a tetrapacků a kovových obalů
3.	Charita Opava, Chráněná technická dílna	Zámecká 68	Velké Hoštice	510939	500	500	S	Třídění elektroodpadu

Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>

Tab. 5.5.: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	TS Vítkov		Vítkov - Nové Těchanovice	511021	500	100	O	Dotřídňování papírů a plastů
2.	TS Krnov	Karászkova	Krnov	597520			O	
3.	Marius Pedersen a.s, SOMA Markvartovice, Markvartovická 1148, Hlučín		Markvartovice	507016	20000,00		S	Překládací a třídící stanice se skladovacími boxy, překládací plocha, překládací rampa pro nakládání a třídění odpadů kategorie "O"

Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>

Tab. 5.6.: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP Opava), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Marius Pedersen a.s, EKO Chlebičov	Hlavní 65	Chlebičov	512923			S	
2.	Technické služby Opava s.r.o	Těšínská 71	Opava	555321	2400	2400	O	
3.	Charita Opava, Chráněná technická dílna	Zámecká 68	Velké Hoštice	510939	500	500	S	

Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>

Přítomnost třídící linky v blízkosti území má pro obce velký význam, a to z hlediska úpravy odpadů k jejich dalšímu využití. Z hlediska provozních nákladů je nutno dimenzovat třídící linku pro obsluhu většího území (především většího počtu obyvatel), než je území ORP. Rentabilní se jeví zařízení dimenzovaná pro spádovou oblast 70-100 tisíc obyvatel (Zdroj: *Strategie rozvoje odpadového hospodářství měst a obcí ČR, aktualizace 2011 (SMO ČR)*).

Třídící linka společnosti Marius Pedersen - Společnost Marius Pedersen a.s, v roce 2012 spustila moderní dotřídňovací linku v dceřiné společnosti EKO Chlebičov. Dotřídňovací linka slouží k dalšímu třídění odděleně sbíraných odpadů plastů a papíru. Pro sběr odpadního papíru občané používají pytle modré barvy i kontejnery modré barvy a pro sběr plastu se využívají žluté pytle či žluté kontejnery určené pro plasty. Ze separovaných plastů se na třídící lince vytřídí PET lahve podle barev, tvrdé plasty z polyethylenu (obaly od mycích prostředků, mýdel, šampónů apod.) obalové fólie strečové i pevné, nápojové obaly - tetrapacky (obaly od mléka, džusů a dalších nápojů) a hliníkové plechovky. Vytřídě-

né suroviny se slisují a odvázejí ke zpracovatelům. Rozhodujícím parametrem pro další rozvoj třídění odpadů v EKO Chlebičov je schopnost uplatnit vytříděné komodity na trhu. Pokud bude odbyt, lze kapacitu třídění zvyšovat. Příkladem je situace v třídění papíru, kdy v ORP Opava působí velký zpracovatel odpadního papíru a to firma Smurfit Kappa v Žimrovicích, který podporuje separovaný sběr papíru pro svou výrobu.

Na třídící linku se sváží odpad z obcí Bratřikovice, Budišovice, Dolní Životice, Hlavnice, Hlubočec, Hrabyně, Hradec nad Moravicí, Chlebičov, Chvalíkovice, Jakartovice, Litultovice, Mladecko, Mokré Lazce, Pustá Polom, Skřipov, Služovice, Sosnová, Štítina, Těškovice a Velké Heraltice.

Třídící linka Technické služba Opava - je provozována v areálu TS Opava na ulici Těšínské, slouží k dotřídování odpadu shromažďovaného z kontejnerů a z pytlového sběru, na plasty, papír, nápojové kartony a kovové obaly. Kapacita linky je 1 200 tun/ročně při jedné směně, v současnosti linka pracuje ve dvousměnném provozu - tedy 2400 tun ročně. Toto je příklad, jak lze velmi jednoduše navýšit kapacitu třídící linky. Na třídící linku se sváží odpad k dalšímu třídění z obcí Branka u Opavy, Brumovice, Háj ve Slezsku, Hněvošice, Holasovice, Jezdkovice, Mikolajice, Neplachovice, Nové Sedlice, Opava, Otice, Raduň, Slavkov, Stěbořice, Štáblovice, Uhlířov, Velké Heraltice a Vršovice.

Linka na zpracování elektroodpadu Velké Hoštice - je provozována v areálu Charity Opava, slouží k rozebírání elektrospotřebičů, vytřídění využitelných komodit (především barevných kovů), lisování plastů a papírů, kapacita linky je 500 tun ročně při jedné směně

Třídící linky v okolí ORP Opava s dopadem na dané území - jedná se především o specializovaná zařízení, zpracovávající komodity specifického druhu nebo specifickým postupem. Jako příklad uvádíme linku na zpracování vybouraných oken a dveří v Hlučíně, která produkuje čisté odpadní sklo a energeticky využitelný dřevní odpad. Dalším příkladem je linka na zpracování pneumatik v Hranicích na Moravě.

Kapacita třídících linek je s ohledem na množství nyní tříděného odpadu dostatečná. Pokud dojde k legislativním úpravám (zákaz ukládání netříděného SKO na skládky), bude nutné tuto kapacitu dostatečně navýšit. Pokud by třídící linky měly zpracovávat veškerý SKO jde o navýšení jejich kapacity o cca 50 000 tun, (desetinásobek dnešní kapacity třídících linek). To by zřejmě vyžadovalo jinou technologii třídění, je možné uvažovat i o decentralizaci třídění na území ORP Opava (větší počet malých třídících linek). Jinou cestou k dosažení legislativního cíle je podpora dalšího třídění u občanů, což se dnes děje například zaváděním nádob na separovaný sběr a svoz bioodpadu z domácností. Také zde je rozhodujícím faktorem schopnost najít odbyt pro vytříděné materiály.

Tab. 5.7.: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	EKO - Chlebičov a.s. - kompostovací plochy	Hlavní 252	Chlebičov	512923			S	
2.	Elio Slezsko a.s. - Kompostovací plochy Holasovice	Holasovice 202	Holasovice	507113	7140	využitá kapacita v roce 2012: 62 %	S	
3.	RABIO s. r. o. - Kompostárna - Opava	Polanova 4	Opava	555321	10000	využitá kapacita v roce 2012: 70 %	S	
4.	1. Hradecká zemědělská a.s.- kompostárna Branka u Opavy	Cihelní 31	Branka u Opavy	554197	10000	využitá kapacita v roce 2012: 19 %	S	

Zdroj: <http://www.zeraagency.eu/kompostarny>

Z hlediska zařízení pro nakládání s BRKO mají význam kompostárny, které jsou schopny zpracovat vytríděné bioodpady od obcí (především rostlinné zbytky z domácností a z údržby zahrad) a dále bioodpady z údržby veřejné zeleně. Komunitní/obecní kompostárna není zařízením pro nakládání s odpady ve smyslu zákona o odpadech a nemůže sloužit více než jedné obci (plyne ze zákona o odpadech, více v metodickém návodu MŽP dostupném na http://www.kr-vysocina.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4045843, kapitola 11., bod 3). Nicméně může být pro některé obce vhodným řešením.

EKO - Chlebičov a.s. - kompostovací plochy - Kompostárna zpracovává všechny odpady podle standardizovaného seznamu. Používána je technologie kompostování na volné zpevněné ploše, ve vybavení jsou překopávače kompostové figury. Vyroběný kompost se dále neupravuje (netřídí se) a většinou se používá na rekultivaci vlastní skládky.

Elio Slezsko a.s. - Kompostovací plochy Holasovice - kompostárna zpracovává všechny odpady podle standardizovaného seznamu. Používána je technologie kompostování na volné zpevněné ploše, ve vybavení jsou překopávače kompostové figury. Vyroběný kompost se dále neupravuje (netřídí se) a většinou se používá na rekultivaci vlastní skládky.

RABIO s. r. o. - Kompostárna – Opava - Kapacita kompostárny je 10 000 tun/rok a zpracovaná hmota je 10 000 tun/rok celkové množství vyprodukovaného kompostu je 7 500 tun/rok, surovinová skladba zakládky je převážně zeleň, sláma, a další BRO z regionu. Používá se technologie kompostování na volné ploše, registrace kompostu dle zákona č. 156/1998.

1. Hradecká zemědělská a.s. - kompostárna Branka u Opavy - kapacita kompostárny je 10 000 tun/rok, množství vyprodukovaného kompostu je 12 000 tun/rok. Surovinová skladba zakládky tvoří: hnůj, sláma, seno, odpady z údržby zeleně, celulózový odpad. Technologie kompostování je na volné ploše ve figurách, kompost je využíván pouze pro účely zemědělského družstva.

Tabulka 5.8.: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ			
1.	TS Vítkov		Vítkov – Nové Těchanovice	511021	844	80	O
2.	Eko-hum s.r.o.		Březová	506451	30000	25000	S
3.	Kompostárna		Město Albrechtice	597635	2500		OK

Zdroj: <http://www.zeraagency.eu/kompostarny>

Poznámka: Pokud v tabulkách č. 5.1 – 5.8 nejsou uvedena data o roční maximální kapacitě zařízení nebo průměrné roční kapacitě, nejsou tyto data zveřejňována a soukromí provozovatelé uvedených zařízení tyto údaje nechtějí poskytovat.

Tab. 5.9: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ		
1.	EKO - Chlebičov a.s. - kompostovací plochy	Hlavní 252	Chlebičov	512923		S
2.	Elio Slezsko a.s. – Kompostovací plochy Holasovice	Holasovice 202	Holasovice	507113		S
3.	1. Hradecká zemědělská a.s.- kompostárna Branka u Opavy	Cihelní 31	Branka u Opavy	554197		S
4.	RABIO s. r. o. - Kompostárna - Opava	Polanova 4	Opava	555321		S

Zdroj: <http://www.zeraagency.eu/kompostarny>

Poznámka: Data, „Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení“, nejsou uvedeny. Soukromí provozovatelé tyto údaje nechtějí poskytovat.

Z porovnání celkové produkce BRO na území ORP Opava, která činí 93 000 tun (2012). Produkce BRKO od obcí 34 601, 65 t, z toho produkce vytríděného odpadu 200201 je 1 680, 83 t. S kapacitou koncových zařízení pro nakládání s BRO na území ORP Opava, která činí cca 44 000 tun (2012) je zřejmé, že kapacita koncových zařízení pro nakládání s BRO se bude muset zvýšit.

Tento záměr je v souladu s cíli POH, které hovoří o nutnosti snížit množství BRKO ukládaného na skládky na 35 % stavu z roku 1995. Pokud bude kapacita koncových zařízení pro nakládání s celkovým BRO vyčerpána BRO z podnikatelské činnosti, musí být chybějící kapacita pro BRKO dobudována tak, aby bylo možno v roce 2020 splnit cíle POH. Navíc část kapacity koncových zařízení v ORP Opava slouží k zpracování produkce bioodpadů z lokalit mimo ORP Opava - tím pádem je deficit v zpracova-

telských kapacitách ještě větší. Nelze ovšem počítat s tím, že se materiálově využije 100 % BRO, část BRO lze po úpravě využít pouze energeticky nebo se bude dále skládkovat.

Obce jako významní producenti bioodpadů v kategorii BRKO přijaly v posledních letech řadu opatření v oblasti nakládání s BRKO. Šlo většinou o projekty podpořené finančně Státním fondem životního prostředí.

Příklady:

Projekt "Kompostování odpadu v městě Opava"(město Opava v roce 2012 využilo možnost získat dotaci na nákup kompostérů. Podpora spočívala v bezplatném dodání kompostérů těm občanům, kteří vlastní nebo mají v pronájmu na území města a městských částí zahrádku, zapojí se do projektu a o kompostér projeví zájem. Výdej 2 303 kompostérů o celkové kapacitě 2 483 m³ probíhala na podzim roku 2013), podobné projekty na nákup kompostérů realizovaly i další obce z území ORP Opava - Branka u Opavy, Oldřišov, Otice, Litultovice, Uhlířov, Slavkov a Hněvošice. Jiným typem projektu jsou projekty komunitních kompostáren v obcích, např. **Projekt "Komunitní kompostárna Pustá Polom"** (pořízení technického vybavení kompostárny, která zajišťuje odpad z údržby zeleně, obce i domácností a jeho následné zpracování na kompost, roční kapacita je 150 tun) podobný projekt s kapacitou 150 tun bude realizovat obec Velké Heraltice. Celkově tyto projekty zajistí kapacitu pro domácí kompostování v cca 4 000 domácnostech a komunitní kompostárny s celkovou kapacitou 300 tun ročně.

Důležitá poznámka: projekty nákupu kompostérů je nutné spíše vnímat jako opatření pro předcházení produkce odpadů obcí než jako řešení pro množství odpadů, které je již dnes evidováno. Biologicky rozložitelný materiál využitý v kompostérech nevchází do evidence odpadů.

Jiným způsobem jak řešit problém BRKO je zavedení **speciálních nádob na bioodpad** v obcích a jejich svoz na konečná zařízení pro zpracování BRKO. Tyto nádoby na bioodpad jsou využívány například v obcích: Dolní Životice, Hradec nad Moravicí, Mokré Lazce, Skřipov, Služovice, Sosnová, Uhlířov a Velké Hoštice. Marius Pedersen a.s i Technické služby Opava v posledních letech pro partnerské obce rozšířili svoz separovaných odpadů od rodinných domů i o bioodpady. Bioodpady jsou sbírány do 240litrových nádob speciálně určených pro sběr bioodpadu (hnědé plastové nádoby). Lze očekávat, že s ohledem na to, že služba odvozu BRKO je poskytována v rámci paušální platby za všechny odpady (tudíž zdánlivě zdarma) a nádoby na BRKO jsou odváženy přímo od rodinných domů, poroste množství BRKO v celkovém množství KO (na úkor domácího kompostování v takto obsluhovaných lokalitách i na úkor svozu BRKO do sběrových dvorů). Obsah nádob se sváží do kompostáren SOMA Markvartovice, EKO Chlebičov a Elio Slezsko, kde se z něj vyrábí kompost. Kompost se používá hlavně při rekultivaci skládek, kdy se vyrobeným kompostem nahrazuje část zeminy nebo se kompost aplikuje jako tzv. "biofiltr", kterým se účinně omezují emise ze skládky.

Další zařízení, která by mohla zpracovávat BRO a BRKO, ale nejsou k tomu zatím technicky uzpůsobena a nemají také patřičná povolení:

ZP Otice, a.s., Zemědělská bioplynová stanice Uhlířov - Zemědělská bioplynová stanice Uhlířov je bioplynová stanice zpracovávající zemědělské vstupní materiály (kukuřičnou siláž a kejdu z velkokapacitního kravína pro 850 ks dojnic), elektrický výkon bioplynové stanice je 526 kW, instalovaný tepelný výkon: 532 kW.

Zemědělské družstvo Hraničář Loděnice - Zemědělská bioplynová stanice o elektrickém výkonu 840 kW, instalovaný tepelný výkon: 784 kW vstupními surovinami jsou kukuřičná siláž, cukrovarské řízky a kejda prasat

Zemědělské bioplynové stanice většinou nemohou přijímat odpady z komunální sféry, zpracovávají pouze zemědělské odpady, tudíž nejsou prvkem, který lze využít v odpadovém hospodářství obcí.

Tab. 5.10.: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ		
1.	SITA CZ a.s., Divize Sever - Spalovna NO Ostrava	Slovenská 2071	Ostrava - Mariánské Hory	554821	spalovna průmyslového odpadu	S

Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>

Ze spaloven odpadů mají pro obce potenciální význam jen ty, určené pro spalování nebezpečných odpadů. Nebezpečných odpadů ale obce produkují minimum.

Spalovna nebezpečných odpadů SITA v Ostravě, byla uvedena do trvalého provozu v červenci 2001. Zajišťuje bezpečné odstranění nebezpečných odpadů z průmyslových podniků. Kapacita spalovny je 2,3 t odpadů/hod. Spalovna je určena pro zneškodňování všech nebezpečných odpadů, včetně odpadů s obsahem chlóru, vysokým obsahem síry, těžkých kovů a vysoce stabilních organických látek.

Na území Moravskoslezského kraje je plánována výstavba Krajského integrovaného centra pro využívání komunálního odpadu (KIC). Tříděním odpadů u producentů, na třídících a dotřídovacích linkách bude minimalizován nevyužitelný zbytek odpadů a jeho spalitelná část bude transportována na zařízení pro energetické využití odpadu KIC. Projekt KIC Moravskoslezského kraje je obsažen v poslední verzi Operačního programu životní prostředí pro období 2014 – 2020, v rámci specifického cíle 3.2 „Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů“.

Tab. 5.11.: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Marius Pedersen, Elio Slezsko a.s	Holasovice 202	Holasovice	507113	OO	Chystá se její uzavření v roce 2018 ale je podána nová žádost o rozšíření sklárky do roku 2025, projektována na 1 000 000 m ³ , po rozšíření kapacita 1 361 250 m ³	S	
2.	Marius Pedersen, EKO Chlebičov a.s	Hlavní 252	Chlebičov	512923	OO, NO	Chystá se její uzavření v roce 2034, projektována na 1 970 000 m ³	S	V roce 2013 přijato 40 106 tun všech odpadů (zdroj: výroční zpráva MP)

Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy>,
http://www.opavacity.cz/sites/default/files/soubory/poh_2014.pdf

Tab. 5.12.: Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	TS Vítkov		Vítkov - Nové Těchanovice	511021	OO	V provozu	O	
2.	OZO Ostrava s.r.o.,	Bohumínská	Ostrava-Hrušov	554821	OO	V provozu	S	
3.	Van Ganswinkel HBSS s.r.o	Leskovská 572	Horní Benešov	583391	OO	V provozu	S	
4.	Marius Pedersen a.s. - SOMA Markvartovice		Markvartovice	508128	OO	V provozu	S	

Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy>

Tab. 5.13.: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen, Elio Slezsko a.s	Holasovice 202	Holasovice	507113	Provozovatelem neuvedeno	S	
2.	Marius Pedersen, EKO Chlebičov a.s	Hlavní 252	Chlebičov	512923	Provozovatelem neuvedeno	S	V roce 2013 přijato 40 106 tun všech odpadů (zdroj: výroční zpráva MP)
3.	OZO Ostrava s.r.o.,	Bohumínská	Ostrava-Hrušov	546135	Provozovatelem neuvedeno	S	
4.	Van Gansewinkel HBSS s.r.o	Leskovská 572	Horní Benešov	583391	Provozovatelem neuvedeno	S	

Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasly>

Tab. 5.14.: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a.s, SOMA Markvartovice, Markvartovická 1148, Hlučín		Hlučín	507016	Sběr odpadního skla tzv. střeptiště	S	Odpadní sklo se sbírá pomocí tzv. zvonů, zvony jsou určeny většinou zvlášť na barevné a zvlášť na bílé sklo, vytříděné sklo se dále odváží ke zpracování do skláren v Kyjově na jižní Moravě
2.	Marius Pedersen a.s, SOMA Markvartovice, Markvartovická 1148, Hlučín		Markvartovice	507016	Recyklační zařízení na zpracování vhodných stavebních a demoličních odpadů za vzniku materiálu a výrobků k dalšímu použití, dle způsobu certifikace materiálu s kapacitou 25 000 tun	S	

Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasly>, <http://www.mariuspedersen.cz/>

Sklárky odpadů jsou velmi důležitým prvkem v systému nakládání s odpady. Dochází na nich k odstraňování téměř veškerého směsného komunálního odpadu, který tvoří ze 70 % právě odpad původem z obcí. Skládkování je nejrozšířenější způsob nakládání se směsným komunálním odpadem zvláště proto, že v ČR dosud nejsou dostatečné kapacity k jiným způsobům nakládání s ním.

Rozhodující množství komunálních odpadů odstraňuje z území ORP Opava společnost Marius Pedersen, která jej sváží na skládky odpadů svých dceřiných společností a to SOMA Markvartovice, EKO Chlebičov a ELIO Slezsko, skládky se postupně zaplňují po částech, tzv. sekce (kazety).

Skládka ELIO Slezsko v Holasovicích je provozována společně firmou Marius Pedersen a 4 municipality, z ORP Opava ji využívají mimo Marius Pedersen i Technické služby Opava.

Obě skládky v ORP Opava procházejí mimo klasické rozšiřování počtu kazet pro SKO i modernizací ve smyslu jímání a využití skládkového plynu (Holasovice), výstavby a provozu kompostovacích ploch, výstavby a provozu recyklačních zařízení pro zpracování stavebních a demoličních odpadů.

Další zařízení s podobnou vybaveností se nalézají v blízkém okolí ORP Opava a jsou využívána společnostmi, které provádějí svoz komunálního odpadu z ORP Opava.

Kapacita skládek na území ORP Opava v součtu se skládkami v blízkém okolí se jeví jako dostatečná. S ohledem na vývoj v oblasti třídění a využití materiálu bude zřejmě klesat množství SKO ukládaného na skládky, takže lze očekávat udržení životnosti dnes provozovaných skládek za horizont roku 2050. Pro tento odhad je rozhodující vývoj kapacity skládek a dalších koncových zařízení pro odstranění KO a SKO v Ostravsko - Karvinské aglomeraci, která produkuje několikanásobně větší množství odpadů než obce v ORP Opava.

Cíle POH "Snižit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování" a "Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů a minimalizace negativních vlivů na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání s odpady" jsou plněny.

Cíl POH "Vytvořit integrované systémy nakládání s odpady na regionální úrovni a jejich propojení do celostátní sítě zařízení pro nakládání s odpady v rámci vybavenosti území" se zatím plnit nedaří, důvodem je jak rozdělení území mezi jednotlivé společnosti, podnikající v nakládání s odpady, tak partiкулярní zájmy obcí.

Černé skládky a staré ekologické zátěže

Podle subjektivního srovnání se počet černých skládek na území ORP Opava oproti roku 2000 výrazně snížil, výskyt těchto skládek je naprosto ojedinělý. Pokud se vyskytnou, jde většinou o jednorázovou záležitost (plastové díly z demontáže autovraku, odpad z rekonstrukce domu, zemina, zkažené ovoce nebo větší objem posekané trávy). Jelikož takový ojedinělý výskyt odpadů ve volné krajině je okamžitě obcí likvidován, nedochází k rozšíření takového jevu do rozsahu černé skládky. Masovějším jevem je odhazování odpadků kolem komunikací (plastové lahve, obaly od potravin apod.), tento odpad není správci komunikací systematicky likvidován a obce to s ohledem na vlastnické poměry nevnímají jako svou odpovědnost.

Na území ORP Opava je evidováno celkem 81 lokalit se starou ekologickou zátěží, z toho v 67 případech se jedná o starou skládku komunálních nebo průmyslových odpadů. (zdroj: RÚRU ÚAP ORP Opava 2008).

Co se týká toků odpadu z jednotlivých obcí, podle pracovníka oddělení pro nakládání s odpady, nelze tuto skutečnost vysledovat. Lze pouze určit, komu obce odpady předávají (smluvní partnery), ale úplná „koncovka“ jednotlivých druhů odpadů vysledovat nelze a to z toho důvodu, že některé oprávněné osoby vozí odpady vlastním dceřiným společností, a jiné volí „koncovku“ podle výhodnějších

vyjednaných cen. Přehled smluvních partnerů, s kterými mají jednotlivé obce uzavřenou smlouvu o předávání odpadů je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 5.15: Smluvní partneři pro předávání jednotlivých druhů odpadů v obcích ORP Opava v roce 2014

Obec	Název partnera (komu obec odpad předává)
Branka u Opavy	Technické služby Opava s r.o.
Bratříkovice	Marius Pedersen a.s., MP Hlučín soustředovací místo
Brumovice	ELIO Slezsko a.s., Technické služby Opava s r.o.
Budišovice	Marius Pedersen a.s., MP Hlučín soustředovací místo
Dolní Životice	EKO-Chlebičov a.s., Marius Pedersen a.s., RITSCHNY kovošrot a sběrné suroviny s.r.o.
Háj ve Slezsku	Marius Pedersen a.s., Technické služby Opava s.r.o.
Hlavnice	Marius Pedersen a.s., MP Hlučín soustředovací místo
Hlubočec	Marius Pedersen a.s., MP Hlučín soustředovací místo
Hněvošice	Technické služby Opava s r.o.
Holasovice	Technické služby Opava s r.o., ELIO Slezsko a.s.
Hrabyně	Marius Pedersen a.s., MP Hlučín soustředovací místo
Hradec nad Moravicí	1. Hradecká zemědělská a. s., Jaroslav Demel, Marius Pedersen a.s.
Chlebičov	Marius Pedersen a.s., MP Hlučín soustředovací místo
Chvalíkovice	Marius Pedersen a.s.
Jakartovice	Marius Pedersen a.s., MP Hlučín soustředovací místo
Jezdkovice	RITSCHNY kovošrot a sběrné suroviny s.r.o., Technické služby Opava s. r. o., Jaroslav Demel, Martin Fitzek, MR STEEL GROUP s.r.o., OPAMETAL s.r.o.
Kyjovice	OZO Ostrava s.r.o., výroba paliva, kompostárna, sklad NO, objemné a NO obce, skládka TKO, třídění skla, separace, svoz
Lhotka u Litultovic	Marius Pedersen a.s, Technické služby Vítkov
Litultovice	Marius Pedersen a.s, MP Hlučín soustředovací místo
Mikolajice	Technické služby Opava s.r.o
Mladecko	Marius Pedersen a.s, MP Hlučín soustředovací místo
Mokrý Lazce	Marius Pedersen a.s, MP Hlučín soustředovací místo
Neplachovice	Technické služby Opava s.r.o
Nové Sedlice	Technické služby Opava s.r.o
Oldřišov	Marius Pedersen a.s., MP Hlučín soustředovací místo
Opava	Technické služby Opava s.r.o
Otice	Marius Pedersen a.s., OPAMETAL s.r.o., Technické služby Opava s r.o., Technické služby Opava s. r. o. sklad nebezpečného odpadu
Pustá Polom	Lukáš Wehowsky, Marius Pedersen a.s., Roman Hájek
Raduň	Technické služby Opava s.r.o
Skřipov	Jaroslav Demel, SLUMBI spol. s r.o.
Slavkov	Technické služby Opava s.r.o
Služovice	Marius Pedersen a.s, MP Hlučín soustředovací místo
Sosnová	Marius Pedersen a.s, MP Hlučín soustředovací místo
Stěbořice	ELIO Slezsko a.s., Technické služby Opava s r.o., Výrobní a obchodní družstvo Stěbořice

Obec	Název partnera (komu obec odpad předává)
Štáblovice	Marius Pedersen a.s., Technické služby Opava s. r. o.
Štítina	Marius Pedersen a.s, MP Hlučín soustředovací místo
Těškovice	MP Hlučín soustředovací místo
Uhlířov	Technické služby Opava s.r.o
Velké Heraltice	Technické služby Opava s. r. o.
Velké Hoštice	Marius Pedersen a.s., MP Hlučín soustředovací místo
Vršovice	Technické služby Opava s r.o.

Zdroj: Odbor životního prostředí Statutárního města Opava

Tabulka č. 5.16: Vybavení obcí pro sběr a nakládání s jednotlivými druhy odpadu

	Kontejnerový sběr SKO	Kontejnerový sběr tříděných složek	Pytlový sběr tříděných složek	Domácí kompostéry	Nádoby na bioodpad	Sběr nebezpečných odpadů		Sběrné místo
						sběrné dvory	mobilní sběr	
Branka u Opavy	ano	ano	ne	ne	ne	ne	ano	ne
Dolní Životice	ano	ano	ano	ne	ano	ne	ano	ne
Háj ve Slezsku	ano	ano	ano	ne	ne	ne	ano	ano
Hlavnice	ano	ano	ano	ano	ne	ne	ano	ne
Hněvošice	ano	ano	ano	ne	ne	ne	ano	ne
Holasovice	ano	ano	ne	ano	ne	ne	ano	ne
Hradec nad Moravicí	ano	ano	ne	ne	ano	ano	ne	ne
Chlebičov	ano	ano	ano	ne	ne	ne	ano	ne
Chvalíkovice	ano	ano	ano	ne	ne	ne	ano	ne
Jakartovice	ano	ano	ne	ne	ne	ne	ano	ne
Jezdkovice	ano	ano	ne	ne	ne	ne	ano	ne
Mikolajice	ano	ano	ano	ano	ne	ne	ano	ne
Mokré Lazce	ano	ano	ano	ne	ano	ne	ano	ano
Neplachovice	ano	ano	ne	ne	ne	ne	ano	ne
Nové Sedlice	ano	ano	ano	ne	ne	ne	ano	ne
Oldřišov	ano	ano	ano	ano	ne	ne	ano	ano
Opava	ano	ano	ne	ano	ne	ano	ne	ne

	Kontejnerový sběr SKO	Kontejnerový sběr tříděných složek	Pytlový sběr tříděných složek	Domácí kompostéry	Nádoby na bioodpad	Sběr nebezpečných odpadů		Sběrné místo
						sběrné dvory	mobilní sběr	
Otice	ano	ano	ano	ano	ne	ne	ano	ne
Skřipov	ano	ano	ano	ne	ano	ne	ano	ne
Slavkov	ano	ano	ne	ano	ne	ne	ano	ne
Služovice	ano	ano	ano	ne	ano	ne	ano	ano
Sosnová	ano	ano	ano	ne	ano	ne	ano	ne
Stěbořice	ano	ano	ne	ne	ne	ne	ano	ne
Uhlířov	ano	ano	ano	ne	ano	ne	ano	ano
Velké Heraltice	ano	ano	ano	Kompostárna	ne	ne	ano	ne
Velké Hoštice	ano	ano	ano	ne	ano	ne	ano	ne
Vršovice	ano	ano	ne	ne	ne	ne	ano	ne

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

V tabulce číslo 5.16 je uvedeno, jaké vybavení mají obce pro sběr a svoz jednotlivých druhů odpadů. Tabulka vychází z dotazníkového šetření, které bylo použito jako zdroj informací pro volitelné téma „Dopravní a technická infrastruktura“. Na dotazníkové šetření odpovědělo celkově 27 ze 41 starostů obcí ORP Opava.

Všechny obce uvedly, že na svém území využívají kontejnerový sběr SKO a také kontejnerový sběr tříděných složek odpadů. Nádoby na tříděné složky odpadu fungují ve všech dotazovaných obcích na tzv. donáškovém systému, tzn., že občané nosí tříděný odpad do sběrných hnízd nebo kontejnerů. Ty jsou umístěny na centrálních místech v obcích, které jsou dostupné pro všechny obyvatele obce. Ve většině obcí mají občané k dispozici kontejnery na plasty, na papír, sklo, textil a elektrozařízení. Zároveň v 17 obcích funguje také pytlový sběr tříděných složek. Občané mají tedy možnost tředit odpad do pytlů, které jsou barevně odlišeny podle jednotlivých druhů tříděných složek, občané si prázdné pytle obvykle vyzvedávají na obecním úřadě. Tříděné složky odpadu tedy odvázejí dané svozové společnosti od občanů respektive od jednotlivých rodinných domů.

Některé obce ORP Opava využily dotačních titulů z EU na domácí kompostéry. Mezi obce, které uvedly, že jejich občané třídí BRKO do domácích kompostérů, patří obce Hlavnice, Holasovice, Mikolajice, Opava, Otice, Oldřišov, Slavkov. Obec Velké Heraltice má na svém území komunitní kompostárnu, jejíž kapacita je stanovena na 149 t/rok. Další možností třídění BRKO jsou nádoby na bioodpad. Tyto nádoby využívají obce Dolní Životice, Mokrý Lazce, Služovice, Sosnová, Uhlířov, Velké Hoštice a město Hradec nad Moravicí. Nádoby na bioodpad jsou ve většině případů pronajímány od svozových společností, které zajišťují zároveň i jejich svoz.

Sběr nebezpečného odpadu je ve městech Hradec nad Moravicí a Opava zajišťován sběrnými dvory. V dotazníkovém šetření nebyla zaměřena otázka na sběr nebezpečného odpadu, proto pouze některé obce do poznámky uvedly, že v obci probíhá mobilní sběr nebezpečného odpadu 2x ročně, kon-

krétně v obcích Hněvošice, Neplachovice, Sosnová a Uhlířov. Na základě místní znalosti obcí ORP Opava však víme, že tento mobilní sběr probíhá ve většině obcí ORP Opava.

Sběrné místo, tedy místo, které je zřízeno a provozováno jednotlivými obcemi a toto nemá souhlas ke sběru odpadu od Krajského úřadu, se nachází na území obcí Háj ve Slezsku, Mokré Lazce, Oldřišov, Služovice a Uhlířov.

Produkce odpadů

V této části analýzy jsou uvedena data o produkci odpadů za rok 2008 – 2012 od všech původců odpadů na území ORP Opava a dále data o produkci odpadů od obcí v ORP Opava za rok 2012.

Tab. 5.17.: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	287 584,88	188 097,83	205 501,66	255 089,67	188 717,24	305 309,56
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	24 191,78	11 820,04	9 691,14	17 053,50	18 287,20	18 040,49
Celková produkce (OO a NO)	311 659,26	199 917,88	215 192,80	272 143,17	207 004,44	323 350,05

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/publ/1301-12-r_2012, <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Celková produkce všech odpadů (OO+NO) v letech 2008-2012 na území ORP Opava vykazovala výrazný růst. Oproti referenčnímu roku 2000 (311 659 t) vzrostla v roce 2012 na 323 350 t, čímž přerušila trend z let 2000 - 2011, kdy se tato celková produkce pohybovala kolem 200 000 t. Vzhledem k průmyslovému charakteru hospodářství na území ORP Opava lze vyzorovat vliv ekonomické krize 2008-2013 a časovou souvislost s velkými infrastrukturními i jinými stavbami na území ORP Opava (především u zemin a stavebních sutí).

Produkce ostatních odpadů (OO) vykazovala v období 2000-2008 setrvalý pokles (z úrovně 287 000 tun na 188 000 tun). S ohledem na změnu metodiky vykazování dat je ovšem vhodné mezi sebou porovnávat pouze data za období 2009-2012 (dle doporučení MŽP), v tomto srovnání v letech 2009-2012 kolísá produkce OO meziročně až o 60 %, pravděpodobným důvodem jsou výrazné změny v produkci stavebních a demoličních odpadů (sk. 17) a komunálních odpadů (sk. 20). V případě komunálních odpadů byl meziroční nárůst v letech 2009/2010 způsoben růstem produkce v kategorii kovy (sk. 200140), meziroční nárůst v letech 2011/2012 způsobil růst produkce v kategorii zeminy kameny (sk. 200202). Na největším skokovém nárůstu produkce OO mezi lety 2011-2012 o 117 000 tun se stavební a demoliční odpady + zemina a kameny v komunálních odpadech podílely 107 000 tunami, což je více než 91 % celkového nárůstu.

V měrné produkci na obyvatele se zohledňuje fakt, že počet obyvatel v letech 2008-2012 byl stabilní (kolísal jen mírně od 101 719 do 101 924). Změna počtu obyvatel tedy nemá na měrnou produkci odpadů vliv. Změny měrné produkce OO jsou tedy způsobeny pouze změnami produkce OO, měrná produkce byla nejnižší v roce 2008 a v roce 2011 (1849 a 1851 kg na obyvatele) a nejvyšší měrná produkce OO byla v roce 2012 (2996 kg na obyvatele). Větší vypovídající hodnotu by měl parametr měrná produkce odpadů na jednotku HDP, jelikož produkce ostatních odpadů je ovlivněna spíše intenzitou průmyslové, stavební a zemědělské výroby než počtem obyvatel.

Produkce nebezpečných odpadů přepočtená na jednoho obyvatele vykazovala v letech 2008-2009 výrazný pokles a to z úrovně 300 kg/obyvatele na 95 kg/obyvatele, to je snížení o 68 %. Po změně legislativy došlo v roce 2010 k růstu měrné produkce NO až na 168 kg na obyvatele, tato hodnota do

roku 2012 mírně roste (až na 177 kg/obyvatele) hodnoty odpovídají republikovému průměru (v roce 2012 v ČR 156kg/obyvatel). Na měrnou produkci NO mají tedy zásadní vliv spíše legislativní požadavky a pečlivost vykazování, než změny technologií, které by rozhodně neměly takový skokový charakter, jaký se projevil mezi lety 2009-2010. Také podíl NO na celkové produkci odpadů v ORP Opava (5,6 %) odpovídá republikovému průměru (5,5 %).

Celkově lze konstatovat, že cíl POH snížit měrnou produkci NO ve srovnání let 2000-2010 o více než 20 % byl splněn, hodnota snížení činí 55 %. Důvodem tak vysokého překročení stanoveného cíle je většinou adresná evidence vznikajících nebezpečných odpadů, vysoké platby za vzniklé nebezpečné odpady, placené původcem, to vše motivuje původce k eliminaci vzniku NO, k nahrazování technologií produkující NO.

ORP Opava má vyrovnaný podíl městské zástavby a zástavby rodinných domů. Statutární město Opava se sice na počtu obyvatel podílí z 58 % i na území statutárního města se však vyskytují významná zástavba rodinných domků. Tento fakt ovlivňuje především produkci biologicky rozložitelných odpadů a volbu systému sběru komunálního odpadu (častý výskyt pytlového sběru, především plastů a papírů).

Tab. 5.17a: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Opava	101 758	818,15	8,04	57 293,72	563,04	58 111,87	571,08
Moravskoslezský kraj	1 226 602	11 527,94	9,40	663 547,48	540,96	675 075,42	550,36

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.17a je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 18 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 4,5 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 82 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právními osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Moravskoslezský kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 4,1 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 28,3 kg vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tab. 5.18.: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	182,28	2 148,46	3 969,71	1 066,17	537,05
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	19 237,86	12 938,73	16 029,45	11 339,63	11 048,73
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	13 397,79	11 235,32	8 843,26	9 003,63	18 507,76
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	32,03	24,95	22,40	19,52	25,81
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	12,29	4,89	2,39	0,75	2,82
06	Odpady z anorganických chemických procesů	16,86	9,59	5,93	8,94	147,97
07	Odpady z organických chemických procesů	1 104,74	1 203,82	1 083,08	1 446,88	1 679,20
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	455,84	486,79	422,11	709,12	621,93
09	Odpady z fotografického průmyslu	18,11	12,12	29,42	22,91	15,27
10	Odpady z tepelných procesů	4 990,02	3 266,84	3 421,93	3 671,91	3 677,43
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	211,75	132,05	135,91	178,26	176,11
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	2 855,88	6 365,30	8 623,50	13 097,08	15 816,48
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	684,93	309,62	1 667,37	541,37	559,26
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	77,80	27,38	7,50	16,00	21,14
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	18 517,83	20 717,27	21 510,40	22 072,34	13 219,17

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 367,08	1 550,72	1 732,52	1 594,64	1 242,80
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	69 092,61	90 223,95	125 924,08	63 333,13	123 516,53
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	398,75	463,27	607,04	633,61	748,69
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	18 996,23	14 041,81	18 877,35	18 888,69	22 046,03
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	48 267,19	50 029,92	59 227,80	59 359,87	109 739,87
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		199 917,87	215 192,79	272 143,16	207 004,43	323 350,04

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Pět skupin odpadů v pořadí podle největšího množství zastoupení na celkové produkci odpadů (323 350 t) na území ORP Opava za rok 2012:

1. Skupina 17 - Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst): 123 516 t

Stavební a demoliční odpady tvoří 38 % z celkové produkce odpadů na území ORP Opava, vykazované množství kolísá především podle intenzity stavebních prací a jejich druhu, v letech 2010-2012 probíhala na území ORP Opava například výstavba obchvatu, výstavba několika nákupních center a rekonstrukce řady podnikatelských areálů, vše se zvýšenou produkcí stavebních a demoličních odpadů.

2. Skupina 20 - Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady) včetně složek z odděleného sběru: 109 739 t

Komunální odpady tvoří 34 % z celkové produkce odpadů na území ORP Opava, 88 % celkové produkce komunálního odpadu na území ORP Opava tvoří pět druhů odpadu: papír a lepenka (BRKO) 5 537 t, kovy 11 052 t, zemina a kameny 47 186 t, směsný komunální odpad 34 854 t, papírové a lepenkové obaly 10 224 t

Z těchto pěti podstatných druhů komunálního odpadu vykazuje největší nárůst skupina Zemina a kameny a to o 46 500 t, což je 9 300 % oproti průměru minulých čtyřech let. Tento skokový nárůst byl

při konzultaci s odpadovými společnostmi a odborem ŽP Magistrátu města Opavy vysvětlen jako odpad z investičních akcí Ředitelství silnic a dálnic v roce 2012. Vzhledem k zjištěným faktům bylo provedeno srovnání produkce KO v pěti uvedených skupinách mezi ORP Opava a ORP Krnov, obě srovnávaná území mají podobný charakter (cca 50 % obyvatel ORP žije ve městech): Měrná produkce na jednoho obyvatele je ve všech pěti kategoriích v ORP Opava vyšší a to 2x u položky papír a lepenka, 4x u položky kovy, 1,5 x u SKO, 10x u položky papírové a lepenkové obaly, položku zemina a kameny ORP Krnov nevykazuje vůbec. Uvedené rozdíly mimo položku zemina a kameny jsou vysvětlitelné vysokým podílem malého a středního podnikání v papírenském a strojírenském oboru. U odpadu zemina a kameny jde zřejmě o evidenční chybu.

3. Skupina 19 - Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely: 22 046, 03 t

Odpady ze zařízení na zpracování odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely tvoří 7 % z celkové produkce odpadů na území ORP Opava a jejich množství odpovídá především množství čištěných komunálních a průmyslových odpadních vod.

4. Skupina 03 - Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky: 18 507, 76 t

Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky tvoří 6 % z celkové produkce odpadu na území ORP Opava. Na jejich produkci se podílí především papírenský průmysl v Opavě a v Hradci nad Moravicí

5. Skupina 12 - Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů: 15 816, 48 t

Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů tvoří 5 % z celkové produkce odpadu na území ORP Opava, na jeho produkci se podílí především strojírenský průmysl v Opavě, v Brance u Opavy, v Otčích, v Dolních Životicích a v Háji ve Slezsku.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných

odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. 5.19.: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	199 917,88	215 192,80	272 143,17	207 004,44	323 350,05
Celková produkce KO	66 775,16	70 515,53	80 476,37	79 903,48	75 954,05
Celková produkce SKO	31 838,14	31 163,88	30 674,05	30 332,03	34 854,13

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Pět druhů odpadů v pořadí podle největšího množství ho zastoupení na celkové produkci komunálního odpadu (**122 669 t**) na území ORP Opava za rok 2012:

1. Zemina a kameny (200 202): 47 187 t

Zemina a kameny tvoří 38 % z celkové produkce komunálního odpadu (KO) na území ORP Opava. Mezi lety 2008-2011 měla produkce odpadů druhu zemina a kameny stabilní úroveň, kolem 500 tun ročně a na celkovém množství komunálních odpadů se tento odpad podílel pouze zanedbatelně (necelé 1 %). V roce 2012 bylo v evidenci zaevidováno stavební firmou celkem 46 912 tun stavební zeminy jako KO pod druhem odpadu zemina a kameny (KČ 200 202), podle názoru odboru životního prostředí Statutárního města Opavy se s vysokou pravděpodobností jednalo spíše o odpad třídy 17. Pokud by bylo toto množství zatříděno do kategorie ostatní odpad (OO), kleslo by množství KO na 75 483 tun, což by znamenalo meziroční pokles o 5 % oproti roku 2011.

Dle našeho názoru chybné zatřídění 47 000 tun stavebního odpadu do skupiny KO výrazně ovlivnilo výsledky analýzy, s ohledem na tuto skutečnost je třeba přijímat všechny dále uvedené výpočty a analýzy.

2. Směsný komunální odpad (200 301): 34 854 t

Směsný komunální odpad tvoří 28 % z celkové produkce KO na území ORP Opava, mezi lety 2008-2011 měla produkce SKO stabilní, mírně klesající trend (z 31 830 t v roce 2008 na 30 332 t v roce 2011). Tento trend byl narušen v roce 2012, kdy došlo poměrně prudkému nárůstu produkce na 34 854 t, což je oproti roku 2011 meziroční nárůst o téměř 15 %. Uvedený nárůst produkce SKO o více než 4 500 t je z větší části evidován mimo území Statutárního města Opava (zde vzrostlo množství SKO pouze o 590t). Možnou příčinou prudkého nárůstu množství SKO může být změna plateb občanů za odvezený SKO z žetonového na paušální systém (paušální systém používá na území ORP Opava (35 ze 41 obcí).

3. Kovy (150 101): 11 052 t

Kovy tvoří 9 % z celkové produkce KO na území ORP Opava, mezi lety 2008 - 2011 měla produkce kovových odpadů prudce rostoucí charakter, mezi lety 2009-2011 vzrostla produkce ze 4 177 t na 12 462 t s vrcholem v roce 2010, kdy produkce dosáhla 13 753 t. V roce 2012 se vykazované množství stabilizovalo na 11 052 t (srovnání s rokem 2008 není provedeno, neboť uvedené množství 125 t se jeví nedůvěryhodné). Důvodem stoupajícího množství kovů ve vykazovaných odpadech je růst ceny této komodity a oživení podnikatelských aktivit v oblasti zpracování kovů. Nárůst kovů v KO koresponduje s nárůstem skupiny 12 v OO.

4. Papírové a lepenkové obaly (150 101): 10 224,19 t

Papírové a lepenkové obaly tvoří 8 % z celkové produkce KO na území ORP Opava. Mezi lety 2008 - 2011 měla produkce odpadu druhu papírové a lepenkové obaly mírně rostoucí trend (z 16 528 t v roce 2008 na 19 389 t v roce 2011). V roce 2012 došlo k prudkému poklesu na 10 224 t, což je oproti roku 2011 meziroční pokles o 52 %. Důvodem poklesu je změna při vykazování papírových a lepenkových odpadů, od roku 2012 jsou vykazovány ne jako KO, ale jako skupina 03 v OO. Rozhodující producent je společnost MODEL obaly.

5. Papír a lepenka (BRKO) (200 101): 5 536,75 t

Papír a lepenka tvoří 5% z celkové produkce KO na území ORP Opava, mezi lety 2008 - 2011 měla produkce odpadu z kategorie papír a lepenka rychle rostoucí trend (z 2 835 t v roce 2008 na 4 423 t v roce 2011). V roce 2012 se produkce dále zvýšila na 5 537 t, což je oproti roku 2011 meziroční nárůst o 25 %. Důvodem nárůstu je stoupající cena za papír a lepenku na trzích druhotných surovin, dalším důvodem je rozvoj systému odděleného sběru této komodity na území ORP Opava. Z trendu se vyvíjí vývoj na území Statutárního města Opavy, kde sice dochází k nárůstu počtu kontejnerů na tříděný papír, ale množství evidovaného papíru a lepenky neroste, protože materiál je z kontejnerů zcizován.

Evidence komunálních odpadů v ORP Opava vykazuje v roce 2012 množství 122 669 t. Na základě vlastních zjištění, se můžeme důvodně domnívat, že skutečná produkce je pouze 75 757 tun (bez 46 912 tun chybně zařazených odpadů skupiny 17). Po této opravě by komunální odpady v roce 2012 tvořily 20,3 % celkové produkce odpadů na území ORP Opava (pro srovnání - v celé ČR tvoří v roce 2012 komunální odpady 17,3 % všech odpadů). Mezi lety 2008-2010 vykazuje produkce KO mírný setrvalý růst s vrcholem v roce 2010 (80 476 tun), poté pomalu klesá na upravenou hodnotu 75 757 tun v roce 2012. Na meziročním poklesu KO v letech 2011/2012 o 4 146 tun se nejvíce podílí kategorie papírové a lepenkové obaly (-9 150 tun), rostla naopak produkce SKO o 4 522 tun.

Produkce KO přepočtená na jednoho obyvatele na území ORP Opava mírně, ale setrvale stoupala (z 656 kg/ob. v roce 2008 na 791 kg/ob. v roce 2010), poté stejně pomalu klesala (784 kg/ob. v roce 2011 a 750 kg/ob. po úpravě v roce 2012). Ve srovnání s měrnou produkcí KO na úrovni celé ČR (494kg/ob.) je aktuální produkce KO přepočtená na jednoho obyvatele v roce 2012 na území ORP Opava cca o 50 % vyšší.

Evidence směsného komunálního odpadu na území ORP Opava vykazuje v roce 2012 množství 34 854 tun což je 46 % z celkové produkce odpadů na území ORP Opava. Mezi lety 2008-2011 vykazuje SKO mírný setrvalý pokles (z hodnoty 31 838 t v roce 2008 na 30 332 t v roce 2011), v roce 2012 vzrostla produkce SKO na 34 854 tun (meziroční nárůst o 15 %). Uvedený nárůst produkce SKO o více než 4 500 t je z větší části evidován mimo území Statutárního města Opava (zde vzrostlo množství SKO pouze o 590 t). Možnou příčinou prudkého nárůstu množství SKO může být změna plateb občanů za odvezený SKO z žetonového na paušální systém (paušální systém používá na území ORP Opava 35 ze 41 obcí).

Produkce SKO přepočtená na obyvatele na území ORP Opava v letech 2008 - 2011 pomalu klesala (z hodnoty 313 kg/ob. v roce 2008 na 298 kg/ob. v roce 2011), v roce 2012 podstatně stoupla na hodnotu 342 kg/ob. Ve srovnání s měrnou produkcí SKO na úrovni celé ČR (279 kg/ob.) je aktuální měrná produkce SKO v roce 2012 na území ORP Opava o 22 % vyšší. Vysvětlením je vyšší podíl živnostenského podnikání v území ORP Opava a vyšší podíl zástavby rodinných domů.

Cíl POH "Snižování měrné produkce odpadu nezávisle na úrovni ekonomického růstu" plnění tohoto cíle lze rozdělit na dvě části.

1) Produkce KO přepočtená na obyvatele od roku 2010 klesá, což je částečně způsobeno ekonomickým poklesem v letech 2009 - 2012, ale výrazněji se projevuje nárůst separace využitelných složek KO tato separace je zvláště pro obce finančně výhodná (např. systém EKO-KOM), separace je podporována ekologickou výchovou a vzděláváním i kampaní v médiích.

Výsledek: Dílčí cíl "Snižování měrné produkce KO" je plněn.

2) Produkce SKO přepočtená na obyvatele v roce 2012 prudce stoupla, což je částečně způsobeno ekonomickým oživením, ale výrazněji se projevuje neexistence dotřídování SKO před uložením na skládku a především paušální zpoplatnění odvozu a nakládání s SKO od občanů bez ohledu na vyprodukované množství.

Výsledek: Dílčí cíl "Snižování měrné produkce SKO" není plněn

Tab. 5.20a: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Opava	101 758	47 736,03	469,11	26 243,44	257,90	244,71
Moravskoslezský kraj	1 226 602	528 551,93	430,91	250 545,01	204,26	207,50

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.20a je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 63 % celkové produkce KO v

území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 75 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 37 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 99,51 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 47,65 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Tab. 5.21.: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	19 362,67	21 422,54	22 883,73	23 812,78	15 760,93
Sklo	150107, 200102	1 640,56	1 727,92	1 471,10	1 757,06	1 634,28
Plast	150102, 200139	2 758,62	2 908,61	2 938,84	2 125,87	2 131,78
Nápojové kartony	150105	1,04	1,99	3,34	10,48	12,09
Celkem separovaný sběr		23 762,89	26 061,07	27 297,00	27 706,19	19 539,08

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Největší podíl na produkci separovaného sběru na území ORP Opava má papír (papír a lepenka KČ 150101, 200101), který v celkovém množství 15 761 tun představuje 80 % celkového množství separovaného sběru a 21 % celkového množství komunálního odpadu. Hodnota měrné produkce tříděného papíru mezi lety 2008-2011 se pohybovala mezi 190 až 225 kg/ob., což je ve srovnání s průměrnými hodnotami v Moravskoslezském kraji 10 - 15x více. V roce 2012 kleslo množství tříděného papíru v ORP Opava na 155 kg na obyvatele a stále tak zůstává vysoko nad krajským průměrem. Pravděpodobným důvodem vysokých hodnot je existence řady papírenských provozoven na území ORP Opava a především existence zpracovatelské kapacity na recyklovaný papír v podniku Kappa v Žimrovicích. Sběr tříděného papíru je těmito firmami silně podporován, především na základních školách. Ve srovnání s tříděným papírem jsou ostatní složky tříděného odpadu méně podstatné, jejich měrná produkce za rok 2012 činila 21 kg/ob. u plastů 16 kg/ob. u skla a 0,1 kg/ob. u nápojových kartonů.

- Tradičním způsobem separovaného sběru jsou tzv. **sběrný druhotných surovin**, nejčastějšími komoditami jsou kovy (železo, hliník, měď a jiné barevné kovy), papír, v některých případech i plasty či autovraky.

- V posledních letech se rychle rozvíjí **sít sběrných dvorů** na území ORP Opava, slouží k většinou k bezplatnému odběru kovů, objemných a dřevních odpadů (nábytku, podlahové krytiny, kořeny, větve apod.), kompostovatelné odpady (tráva, listí, kuchyňské zbytky), nebezpečné odpady (nepoužité léky, baterie, domácí chemie), elektrospotřebiče (ledničky, televize, monitory), textil, stavební odpady (suť, směsný stavební demoliční odpad bez obsahu nebezpečných odpadů - např. azbestu, okna a dveře)

- Velmi častý je mobilní **svoz nebezpečného a objemného odpadu**, systém funguje na území ORP Opava již více než 20 let, mobilní sběrnou tvoří několik vozidel, váha a zaškolená obsluha, která na místě přebírá, váží a třídí odpady převzaté od občanů - objemné odpady, nebezpečné odpady, elektroodpad, pneumatiky, stavební suť a odpad ze zeleně. Systém zastávek určuje obec, realizační firma zajišťuje evidenci a spolupracuje při plánování a inzerci mobilních svozů
- Systém nádob na **separovaný odpad** zahrnuje tradičně sklo (netříděné nebo bílé a barevné), plasty, papír, nově přibývají textil a drobné elektrospotřebiče, ojediněle se objevují sběrné nádoby na nápojové kartony
- Od roku 2012 se v obcích rozvíjí **separovaný sběr BRKO** (biologicky rozložitelné komunální odpady), téměř výlučně v zástavbě rodinných domků, slouží k vývozu trávy, listů a jiných rostlinných zbytků, většinou ne pro kuchyňský odpad
- Od roku 2012 se také rozvíjí systém **hromadného nákupu domácích kompostérů**, které zajišťují obce pro občany s využitím financování z fondů EU, tento odpad se následně neobjeví v evidenci odpadů

Celkové množství tříděného odpadu na území ORP Opava v letech 2008-2011 pravidelně stouvalo (23 763 t) v roce 2008 až na 27 706 t v roce 2011. V roce 2012 došlo k výraznému poklesu na 19 539 t, téměř celý pokles je způsoben poklesem produkce tříděného papíru (o 8 000 t). Ve stejném roce se však o 9 500 t zvýšila produkce ostatních odpadů v kategorii 03 Odpady ze zpracování dřeva, papíru a lepenky, je tedy pravděpodobné, že produkce tříděného papíru neklesla, ale přesunula se do jiné skupiny. Od roku 2012 rychle stoupá množství vyseparovaného BRKO, většinou z odděleného sběru BRKO pomocí sběrných nádob.

I přes pokles v roce 2012 je měrná produkce tříděného odpadu v ORP Opava (192 kg/ob.) o 16 % vyšší než průměr Moravskoslezského kraje za rok 2012 (166 kg/ob.), navíc k dalšímu zvýšení přispěje rozvoj systému separace BRKO a dotřídování SKO.

S ohledem na vysoký podíl papíru a lepenky, kovů a zemin, tedy materiálů využitelných druhů odpadů na celkové produkci komunálních odpadů v ORP Opava, a zároveň vysokou kapacitu zpracovatelských kapacit na tyto komodity na území ORP Opava je procento materiálového využívání komunálního odpadu velmi vysoké. Cíl POH "Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012 a zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000" je tedy na území ORP Opava plněn.

Tab.5.21a: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (eviodovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Opava	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	101 758	3 824,74	37,59	28,29
Sklo	(150107, 200102)		1 297,13	12,75	10,20
Plast	(150102, 200139)		1 404,14	13,80	9,89
Nápojové kartony	(150105)		12,09	0,12	0,07
Kovy	(200140, 150104)		9 622,91	94,57	103,48

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.21a je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 24,26 %, produkce skla tvoří 79 %, produkce plastů tvoří 66 % a produkce nápojových kartonů tvoří 100 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu 67 % vyříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady).

Měrná produkce papíru v obcích ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u nápojových kartonů, kovů a vyšší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56 kg/obyv., skla 10,96 kg/obyv., plastů 10,01 kg/obyv., nápojových kartonů 0,28 kg/obyv. a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni.

Tab. 5.21b: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Opava	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	101 758	19,51	17,44
Sklo	(150107, 200102)		13,13	10,16
Plast	(150102, 200139)		13,80	10,01
Nápojové kartony	(150105)		0,19	0,16
Kovy	(200140, 150104)		46,38	39,78

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.21b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vyříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vyříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce

kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u nápojových kartonů a vyšší u papíru, skla, plastů a kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. 5.21c Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Moravskoslezský kraj	18,29	10,47	10,25	0,15	36,57	75,73
(0 až 500 obyv. včetně)	4,81	12,59	13,30	0,12	4,47	35,29
(501 až 1000 obyv. včetně)	5,96	12,77	13,99	0,17	8,06	40,96
(1001 až 4000 obyv. včetně)	8,20	12,26	13,36	0,20	10,76	44,78
(4001 až 10000 obyv. včetně)	14,34	10,99	11,46	0,19	43,31	80,29
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,75	8,98	8,05	0,28	93,28	132,33
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,67	9,81	9,54	0,21	52,52	94,75
(50001 až 100000 obyv. včetně)	18,93	7,06	8,23	0,12	38,68	73,03
(100001 a více obyvatel)	26,93	11,88	8,96	0,06	38,64	86,47
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Moravskoslezském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel, k těmto obcím patří Bratříkovice, Mladecko, Nové Sedlice, Sosnová, Jezdkovice, Lhotka u Litultovic, Uhlířov a Mikolajice. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídá v ORP Statutární město Opava. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP Opava hodnotu 213 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji na mírně horší úrovni, přičemž hustota sběrné sítě v Moravskoslezském kraji je 211 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Frýdek Místek (137), ORP Havířov (243)) vykazuje ORP Frýdek Místek vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je průměrná vzhledem ke krajským hodnotám.

Tab. 5.22.: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	2208,32	2687,78	2404,77	2253,03	12261,02
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	7092,49	7433,93	5035,88	5938,93	7495,35
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	4922,70	4853,91	5647,61	6283,47	5747,08
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	519,21	2412,82	2069,10	3256,65	3085,40
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	1874,41	1967,14	2388,04	2936,20	3038,57

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Pět množstevně nejvíce zastoupených BRO na území ORP Opava jsou:

1. Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci (030308): 12 261, 02 t

Produkce odpadů ze třídění papíru a lepenky určených k recyklaci (030308) se mezi lety 2008-2011 pohybovala stabilně na úrovni kolem 2400 t s maximem v roce 2009 (2 687 t). V roce 2012 došlo k prudkému navýšení této produkce na 12 261 t, tedy o 10 000 tun. Toto navýšení velmi přesně odpovídá snížení evidované produkce v kategorii "Komunální odpad - papírové a lepenkové obaly" - toto snížení činilo v letech 2011/2012 celkem 9 150 tun. Analytický tým tedy odhaduje, že nedošlo ke změnám fyzické produkce uvedených odpadů, ale pouze k evidenčním změnám mezi kategorií KO a skupiny odpadu 03.

2. Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811(190812): 7 495, 35 t

Produkce kalů z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811(190812) se mezi lety 2008 až 2012 pohybovala stabilně na úrovni kolem 7 000 tun s minimem v roce 2010 (5 036 t). V případě průmyslových odpadních vod odpovídá produkce kalů z biologického čištění intenzitě výroby a je vázána na ekonomický cyklus. Tomuto vysvětlení odpovídá i maximální produkce kalů, dosažená v roce 2012 (7 495 t).

3. Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky (030307): 5 747, 08 t

Produkce mechanicky oddělených výmětů z rozvláknování odpadního papíru a lepenky (030307) se mezi lety 2008 až 2012 pohybovala stabilně na úrovni kolem 5 500 t s maximem 6283 t v roce 2011. Produkce tohoto odpadu je úzce vázána na papírenské podniky na území ORP Opava a vrchol produkce se časově shoduje s maximální evidovanou produkcí separovaných papírových a lepenkových obalů.

4. Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování (020304): 3 085, 40 t

Produkce surovin nevhodných ke spotřebě nebo zpracování (020304) se prudce zvýšila mezi lety 2008/2009 z 519 t na 2 413 t, zvýšení bylo zapříčiněno změnou legislativy pro zařídování příslušných odpadů. Od roku 2009 produkce kolísá kolem hodnoty 2 500 tun, s vrcholem v roce 2011 (3257 t).

5. Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování (020601): 3 038, 57 t

Produkce surovin nevhodných ke spotřebě nebo zpracování (020601) v letech 2008-2012 stabilně roste, z úrovně 1874 t v roce 2008 na 3 039 t v roce 2012, důvodem je přesnější vykazování této kategorie odpadů.

Tab. 5.23.: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	100 589,28	87 263,67	86 706,39	85 156,54	92 856,70
z toho celková produkce BRKO	39 772,17	40 421,49	39 872,06	40 775,23	46 810,32

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Celková produkce BRO se od svého maxima v roce 2008 (100 589 t) prudce snížila vlivem legislativních změn v zařídování odpadů (zemědělské odpady především chlévská mrva a odpady z dřevozpracujícího průmyslu, dohromady snížení o 11 000 t mezi lety 2008/2009), v letech 2009 až 2011 produkce BRO mírně klesala z 87 000 tun na 85 000 tun, poté se v roce 2012 výrazně zvýšila na 92 856 tun a to především v položce SKO (BRKO), tato položka se mezi lety 2011 a 2012 zvýšila o 4 500 tun. Na produkci BRO má rozhodující vliv jednak typ zástavby - přes 60 % obyvatel ORP žije v rodinných domech, většinou se zahradami, jednak má vliv druh ekonomických aktivit na území ORP Opava - silné zastoupení zemědělství s živočišnou i rostlinnou produkcí a výkonný papírenský průmysl, potravinářství a lesnictví.

Celková produkce BRKO byla v letech 2008 až 2011 stabilní a pohybovala se kolem 40 000 tun s maximem v roce 2011 (produkce 40 775 t). V roce 2012 došlo k nárůstu produkce BRKO na úroveň 46 810 tun, to je + 15 %. Největší zvýšení nastalo v položce SKO, tato položka se mezi lety 2011 a 2012 zvýšila o 4 500 tun. Na produkci BRKO má zásadní vliv vysoký podíl rodinných domů v zástavbě území ORP Opava (více než 60 % obyvatel), velké plochy komunální zeleně a tím vysoká produkce odpadů z údržby těchto ploch (tráva, listí). Dále má na produkci BRKO vliv množství vyprodukovaného SKO, který obsahuje okolo 48% biologicky rozložitelných složek a je započítán do hodnot BRKO v tabulce.

Vývoj produkce BRO přepočtené na obyvatele na území ORP Opava je ovlivňován spíše hospodářským cyklem a legislativou, než vývojem počtu obyvatel - tento je stabilní. Produkce BRO přepočtená na obyvatele od roku 2008 mírně klesala z úrovně 989 kg/ob. v roce 2008 až na úroveň 835 kg/ob. v roce 2011, v roce 2012 stoupla na úroveň 912kg/ob. S ohledem na charakter produkce BRO (zemědělství, potravinářství, papírenství atd.) se nedá očekávat výrazný pokles celkové produkce BRO, ale z řady příkladů lze vyčíst snahu producentů o využití BRO ve vlastních provozovnách, např. v bioplynových stanicích.

Vývoj produkce BRKO přepočtené na obyvatele na území ORP Opava má stabilní rostoucí charakter z úrovně 391 kg/ob. v roce 2008 na 460 kg/ob. v roce 2012. Podíl BRKO na BRO se zvýšil ze 40 % v roce 2008 na

50 % v roce 2012. Nárůst produkce BRKO souvisí s růstem celkové produkce SKO (s výrazným vlivem paušálních plateb za tento druh odpadu), intenzivní využívání zahradní mechanizace (sekačky, drtiče, apod.), a také nárůstem drobných papírových obalů v potravinářství, které se neseperují. Výrazný vliv na růst množství BRKO měla zřejmě i neexistence systému separovaného sběru BRKO, tento systém se ale od roku 2012 na území ORP Opava začíná rychle rozvíjet.

Na území ORP Opava se zvýšil podíl měrné produkce BRKO na jednoho obyvatele ukládaných na skládku od roku 1995 do roku 2012 o 221 %, naprostá většina ze 46 810 t BRKO je skládkována, takže cíl POH "Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995." není plněn. Cestou k jeho naplnění do roku 2020 je zlepšení separovaného sběru, svozu a využití složky BRKO v SKO.

V tabulce č. 5.23 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 5.23 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. 5.23a: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Opava	101 758	34 601,65	340,04	1 680,83	16,52
Moravskoslezský kraj	1 226 602	365 500,49	297,98	35 449,53	28,90

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.23a je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 74 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 26 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodu-

kováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 52 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 3 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty produkce BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv typ zástavby v území, zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a ve sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Systém domácího kompostování je zaveden v obcích Hlavnice, Holasovice, Mikolajice, Oldřišov, Opava, Otice a Slavkov. Komunitní kompostárna je v provozu v Pusté Polomi a ve Velkých Heralticích. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden v obcích Dolní Životice, Hradec nad Moravicí, Mokré Lazce, Skřipov, Služovice, Sosnová, Uhlířov a Velké Hoštice.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab. 5.24.: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	121 115,68	123 962,80	161 504,91	165 484,97	194 234,52	247 389,12
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		38,86	62,01	75,05	60,81	93,83	76,48
	Energetické využití	117,37	180,34	772,67	0,00	14,63	233,37
	Celkem vybrané způsoby využití	120 052,49	124 143,14	162 277,58	165 484,97	194 249,15	247 522,49
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		38,52	62,10	75,41	60,81	93,84	76,55
Celková produkce odpadů		311 659,26	199 917,88	215 192,80	272 143,17	207 004,44	323 350,05
Odstranění	Skládkování	166 927,91	64 955,75	81 979,78	61 957,86	72 120,71	68 598,30
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem vybrané způsoby odstranění			64 955,75	81 979,78	61 957,86	72 120,71	68 598,30

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Při nakládání s odpady na území ORP Opava celkově převládá materiálové využití. Zatímco v roce 2000 se materiálově využívalo pouze 39 % všech odpadů na území ORP Opava v roce 2008 už to bylo 62 %, v roce 2011 dokonce 94 % a v roce 2012 to bylo 77 %. Nejvíce se na území ORP Opava materiálově využívají odpady skupin 200 202, 200 101 a 170 107.

Odstraněno skládkováním bylo v roce 2000 celkově 166 928 t, což bylo 54 % všech odpadů na území ORP Opava, v roce 2008 bylo celkově odstraněno skládkováním 64 956 tun, což bylo 33 % všech odpadů, a v roce 2012 již bylo sládkováno 68 598 tun, což je 21 % všech odpadů. Trend skládkování většiny druhů odpadů na území ORP je jednoznačně klesající. Nedá se však vyhodnotit komplexně, protože jsou odpady skládkovány i mimo území ORP. Cíl POH "Snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování", je tedy na území ORP plněn. Z území ORP Opava bylo odstraněno skládkováním nejvíce odpadů ze skupin odpadů 200 301, 080 201 a 200 307.

V materiálovém využití odpadů převládá trend u většiny producentů využít vznikající odpad, do roku 2012 převládalo materiálové využití, energetické využití s ohledem na neexistenci kapacit v ORP Opava ani v jeho blízkosti bylo zanedbatelné. Záměr zřízení kapacity na energetické využití odpadu v Krajském integrovaném centru (KIC), pro nakládání s odpady v Karviné, se zatím nedaří naplnit, proto lze předpokládat pokračování v trendu zamezit vzniku odpadu, případně jej materiálově využít. V případě občanů a obcí jde o trend separovat využitelné složky komunálního odpadu a uplatnit je jak přímo na trhu druhotných surovin, tak v systému EKO-KOM (v případě obalů). Aktuálním trendem je prudký rozvoj separovaného sběru a svozu BRKO. Lze očekávat větší zaměření na dotřídování SKO a uplatnění využitelných složek SKO, a to jak materiálově, tak energeticky.

Cíl POH "Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012" je plněn ve všech sledovaných letech a jeho hodnota je překračována.

Z průzkumu na obcích vyplývají obavy z finanční náročnosti provozování systému založeného na sběru a svozu KO na KIC, záměrem většiny obcí je maximálně zvýšit separaci využitelných složek KO a minimalizovat tím množství odpadu odváženého na KIC. Tento záměr má být realizován především v oblasti separace BRKO, směsných plastů, papírů, nápojových kartonů apod., s tím že musí být zajištěn odběr vyseparovaných složek KO. Možnosti se nabízí ve využití kompostu v zemědělství, zpracování směsných plastů, znečištěného papíru apod.

Tab. 5.25.: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	16 407,26	2 291,37	53 457,67	78 675,73	78 129,13	139 337,76
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			31,90	3,43	75,81	97,76	97,78	183,45
		Energetické využití	6,85	0,04	0,04	0,00	14,63	233,37
		Celkem vybrané způsoby využití	15 090,10	2 291,41	53 457,70	78 675,73	78 143,76	139 571,13
	Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
		29,34	3,43	75,81	97,76	97,80	183,76	
	Celková produkce KO [t]		51 430,37	66 775,16	70 515,53	80 476,37	79 903,48	75 954,05
	Odstranění	Skládkování		57 313,07	58 563,27	56 277,91	66 184,29	62 707,97
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Celkem vybrané způsoby odstranění			57 313,07	58 563,27	56 277,91	66 184,29	62 707,97	
SKO	Využití	Materiálové využití		0,96	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		0,96	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování		49 961,77	50 193,48	48 065,26	57 916,46	55 728,86
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		49 961,77	50 193,48	48 065,26	57 916,46	55 728,86

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Množství KO k materiálovému využití ve srovnání s rokem 2000 (16 407 tun a 28 % všech KO) rychle stoupalo, v roce 2009 dosahovalo 53 458 tun a 76 % všech KO a od roku 2009 překračuje materiálově využitá množství KO 78 000 tun a je nad 97 % všech KO vyprodukovaných na území ORP Opava. S ohledem na současný růst množství sládkovaného KO je zřejmé, že k materiálovému využití byl použit i odpad vyprodukovaný mimo ORP Opava. Tento fakt potvrzují údaje z roku 2012, kdy množství KO využitého materiálově (139 338 t) překračuje o 14 % celkové množství odpadu vyprodukovaného na území ORP Opava. Nejčastěji se materiálově využívají odpady skupin 200 101, 200 140 a 200 201. Nejčastěji se odstraňuje komunální odpad skládkováním a to odpady skupin 200 301, 200 307 a 150 106.

Na tomto faktu se podílí i zřejmě chybně zaevidovaný odpad třídy 200202 v množství 47 000 tun, který navyšuje celkové množství KO a byl přitom použit na rekultivaci skládek. Vedle materiálového využití se jako zanedbatelné jeví využití KO k energetickým účelům, v letech 2008-2011 takto bylo využito pouze 15 tun KO, v roce 2012 toto množství stoupl na 233 tun.

Skládkování KO je v období 2008-2012 na stabilní úrovni v roce 2008 bylo skládkováno 57 313 tun, v roce 2011 celkem 66 184 tun, v roce 2012 celkem 62 708 tun. Pokud se potvrdí trend podpořený rozvojem separace využitelných složek KO včetně BRKO a přetřídování SKO, mělo by množství skládkovaného KO klesat. Cílová hodnota skládkovaného KO se odhaduje na 20 %, za předpokladu, že se

nebude opakovat ukládání velkého množství stavebních a demoličních odpadů včetně vytěžených zemin v rámci KO.

SKO na území ORP Opava je skládkováno v množství, které o více než 50 % každoročně přesahuje jeho produkci na území ORP Opava, což je dáno existencí dvou skládek KO, které využívají i okolní ORP.

Lze říci, že veškerý SKO vyprodukovaný na území SO ORP byl odstraněn skládkováním.

Cíl POH "Zvýšit materiálové využití KO na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000" je plněn od roku 2009, rozhodující podíl na tom má však využití zemin a jiných inertních odpadů pro rekultivace skládek.

Tab. 5.26.: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	22,50	46314,39	63926,53	64773,91	117101,23
		Energetické využití	0,04	0,04	0,00	0,00	0,05
		Odstranění	9,52	26,31	115,90	61,29	84,21
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	406,68	12,16	242,85	199,85
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	1,55	2,79	1,53	10,03	0,06
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	2,35	0,00	0,00	488,71
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	150,08	150,66	154,29	157,27	102,05
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	11,95	0,00	0,00	12,78
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	17,26	1,47	0,52	4,45	0,52

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Produkce separovaného papíru v ORP Opava se v letech 2008 - 2012 pohybovala v rozmezí 15-24 000 tun, což je výrazně víc než činí republikový průměr. Produkce je ovlivněna existencí papírenských kapacit v ORP Opava. V oblasti nakládání se separovaným papírem je mezi lety 2009 až 2011 patrná stabilní úroveň v materiálovém využití od 46 - 65 000 tun, jako nedůvěryhodný se jeví údaj za rok 2012 (117 101 t), který by znamenal buď velké předzásobení u zpracovatele v Žimrovicích, nebo dvojitě započtení položek "Prodej odpadu jako suroviny („druhotné suroviny") a "Využití odpadů, které vznikly pod označením R1 až R10, obě ve shodném množství 56 942 tun. Reálné množství zpracovaného separovaného papíru je tedy kolem 60 000 tun. Hlavní způsob nakládání se separovaným papírem je výroba papírenské lepenky, menší část je obchodována mimo ORP Opava.

Produkce separovaného skla v ORP Opava se v letech 2008-2012 poměrně stabilně pohybovala od 1 600 – 1 750 tun. V oblasti nakládání se sklem existuje na území ORP Opava síť nádob na separovaný sběr skla, částečně v třídění na čiré a barevné. Zajímavostí je linka na zpracování starých oken a

dveří včetně využití vyseparovaného skla a dřeva, která funguje mimo ORP Opava, ale zpracovává i tento stavební odpad z jeho území. Množství vyseparovaného skla neodpovídají zpracovatelské kapacity, v roce 2008 není vykazováno žádné množství k materiálovému využití, následně v roce 2009 je vykazováno 407 tun, v roce 2010 pokles na 12 tun, v roce 2011 je to 243 tuny a v roce 2012 celkem 200 tun. Většina skla se předává k využití do jiných ORP.

Produkce separovaného plastu v ORP Opava se v letech 2008-2012 poměrně stabilně pohybovala od 2100 do 2900 tun. V oblasti separace plastů z KO existuje na území ORP Opava jednak síť nádob na separovaný sběr plastů, jednak se provádí pytlový sběr separovaných plastů. Jako materiálové využití se provádí předúprava vyseparovaných plastů na třídící lince TS Opava v množství 488 tun ročně (2012), další množství se zpracovává u zpracovatelů mimo ORP Opava. Hodnotné plasty (PET a PE) jsou využívány materiálově, plasty s obsahem chlóru jsou odstraňovány a zbylý plastový materiál se většinou používá jako náhradní palivo v cementárnách, jeho úpravu provádí OZO Ostrava. Míra separace plastu od tržních cen, lze očekávat růst separování plastů z SKO, pokud se najde odbyt pro takto vyseparovaný plastový odpad. Pro odbyt energeticky využitelného plastu pro výrobu náhradního paliva je rozhodující cena energetického uhlí, která nesmí klesnout pod 70 euro za tunu, jinak je náhradní palivo neprodejné.

Produkce separovaných nápojových kartonů v ORP Opava se v letech 2008-2012 poměrně rychle roste, od 1 tuny v roce 2008 na 12 tun v roce 2012. V oblasti nakládání s nápojovými kartony převládá praxe jejich společného separovaného sběru spolu s plasty, většinou se zpracovávají na náhradní palivo, kapacity na materiálové využití jsou mimo ORP Opava.

Tab. 5.27.: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití		25 932,0	71 892,8	86 482,9	85 243,7	141 389,5		
		Energetické využití		180,3	772,7	0,0	14,6	233,4		
	Odstranění	Skládkování (pův. hmotnost odpadu)		55 217,8	56 140,5	54 438,8	64 082,2	60 971,5		
		Spalování		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
		Jiné uložení		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
BRKO	Využití	Materiálové využití		1 393,2	48 154,3	65 307,8	67 135,1	119 132,6		
		Energetické využití		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
	Odstranění	Skládkování	Pův. hmotnost odpadu		54 111,4	55 567,4	53 515,1	63 510,6	60 407,1	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		28 678,1	43 451,5	44 620,6	42 972,6	50 999,0	48 506,9
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓						
				148,0	427,1	438,1	422,5	500,4	476,1	
		Spalování		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
		Jiné uložení		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
		Počet obyvatel v území ORP				101 728	101 846	101 719	101 924	101 874

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Na nakládání s BRO a BRKO na území ORP Opava má největší vliv fakt, že se zde vyskytují dvě skládky KO, které přebírají odpad k uložení i ze sousedních ORP, především ORP Kravaře a Hlučín. Na produkci BRO a BRKO má zásadní vliv produkce SKO (v roce 2012 tvořil 38 % BRO v ORP Opava).

BRO: V letech 2008-2011 stouvalo materiálové využití BRO v ORP Opava z 25 900 t na 85 000 t, v roce 2012 došlo ke skokovému zvýšení na 141 400 tun. Oproti energetické využití BRO v tomto období bylo minimální a pohybuje se v průměru kolem 200 tun. Skládkováním se v letech 2008 - 2011 odstraňovalo postupně 55-64 000 tun BRO, v roce 2012 došlo k poklesu na 61 000 tun. Jelikož se v ORP Opava SKO nepřetřídí a přímo se skládá, má SKO rozhodující podíl na skládkovaném množ-

ství BRO, pokles v roce 2012 je možné dávat do souvislosti se zahájením odděleného sběru především BRKO v obcích ORP Opava.

BRKO: V letech 2008-2012 stoupalo materiálové využití BRKO v ORP Opava velmi rychle v roce 2008 činilo 1 390 tun, v roce 2009 již 48 154 tuny, v roce 2011 pak 67 135 tun a v roce 2012 již 119 132 tuny. Tento údaj se jeví jako nedůvěryhodný, je ovlivněn produkcí separovaného a materiálově využitého papíru a lepenky v roce 2012 (117 101 t) což by znamenalo buď velké předzásobení u zpracovatele v Žimrovicích, nebo dvojitě započtení položek "Prodej odpadu jako suroviny („druhotné suroviny“) a "Využití odpadů, které vznikly pod označením R1 až R10, obě ve shodném množství 56 942 tun. Zjištěné množství produkce kompostů v rámci BRKO je 3400 tun. Reálné množství zpracovaného materiálového využití BRKO na území ORP Opava je tedy 60 - 70 000 tun.

V roce 1995 se v ORP Opava skládalo 28 700 tun BRKO, cílem POH je snížit toto množství na 75 % v roce 2010 tj. 21 525 tun BRKO uložených na skládky (skutečnost 42 973 tuny) nesplněno, v roce 2013 nejvíce 50 % (tedy 14 350 t) a v roce 2020 nejvíce 35 % (tedy 10 000 t) z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995. S ohledem na to, že množství skládkovaného BRKO v letech 2011 a 2012 rostlo a dosahovalo až 51 000 tun, není dosažení cíle v roce 2013 reálné. Dosažení cíle k roku 2020 bude vyžadovat rychlý a masivní rozvoj systému separace BRKO u původců, především občanů a obcí, s kapacitou alespoň 40 000 tun hmotnosti odpadu přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu. Pro tento postup je rozhodující jak motivace původců BRKO (občané, obce) - nejlépe finanční výhodností separace, tak nalezení odbytu pro vyrobený kompost (energetické využití nebo v zemědělství).

Finanční analýza

Tab. 5.28: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	1 201 470	1 170 060	1 185 780
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	79 124 000	81 400 460	75 500 660
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1 362 270	1 528 000	1 848 300
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	24 090	20 040	28 600
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	1 129 470	1 116 680	1 560 230
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	42 690	97 430	114 480
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	344 220	192 630	341 340
Celkové náklady		83 228 210	85 525 300	80 579 390

Zdroj: <http://www.mfcr.cz/>

Tab. 5.29: Příklad evidence nákladů odpadového hospodářství konkrétní obce v ORP Opava za rok 2013 (1450 obyvatel)

Rok 2013	
Zaplaceno za SKO	593 123,- Kč
Zaplaceno za nebezpečný a velkoobjemový odpad	83 101,- Kč
Celková platba za SKO + nebezpečné a velkoobjemové odpady	676 224,- Kč
Celková hmotnost SKO za r. 2013	335 350,- Kč
Stav občanů k 1. 1. 2014	1 436,- Kč
Stav popelnic u podnikatelů	38,- Kč
Na rok 2014 vydáno občanům včetně podnikatelů k 29. 4. 2014	575 známek
Na rok 2014 vydáno pro občany	537 známek
Na rok 2014 vydáno pro podnikatele	38 známek
Platba podnikatele za 1 popelnic bez DPH	1 200,- Kč
Podíl fakturace 1. svozové společnosti pouze za občany	537 947,- Kč
Fakturace 1. svozové společnosti za velkoobjemový a nebezpečný odpad	83 101,- Kč
Celkem podíl fakturace 1. svozové společnosti za občany	621 048,- Kč
Průměrná hmotnost SKO na 1 občana a rok	233,53 kg/občan/rok
Průměrná hmotnost SKO na 1 popelnic při 26 vývozech za rok	22,43 kg/občan/rok
Podíl fakturace 1. svozové společnosti na 1 občana	432,49 Kč/1 občan
Místní poplatky na občana	450 Kč/1 občan

Tab. 5.30: Příklad evidence příjmů odpadového hospodářství konkrétní obce v ORP Opava za rok 2013 (1450 obyvatel)

Příjmy obce za odpadové hospodářství rok 2013	Částka v Kč
Příjmy za třídění odpadu	
Fakturace obce společnosti Ekokom a.s.	314 564,-
Fakturace obce 1. svozové společnosti (pouze papír)	34 140,-
Fakturace obce společnosti 2. svozové společnosti (pouze papír)	3 552,-
Vybrané příspěvky od občanů za SKO	640 244,-
Fakturace obce podnikatelům v obci za sběr, svoz a uložení SKO	52 272,-
Vybrané poplatky od občanů za odběr KO pro terénní úpravy okolí bývalé skládky PDO	57 923,-
Příjmy celkem za rok 2013	1 102 695,-
Náklady obce na odpadové hospodářství rok 2013	Částka v Kč
Fakturace 1. svozové společnosti obci za sběr, svoz a uložení odpadů SKO	593 123,-
Fakturace 1. svozové společnosti obci za sběr, svoz a uložení NO a VOO	79 101,-
Fakturace 1. svozové společnosti obci za pronájem bionádob	19 033,-
Fakturace 1. svozové společnosti obci za sběr a svoz bioodpadu	104 788,-
Výdaje obce na kompostárnu (mimo fakturaci Marius Pedersen)	63 304,-
Náklady obce při odběru KO a na terénní úpravy okolí bývalé skládky PDO	181 897,-
Náklady celkem za rok 2013	1 041 206,-

Komentář: Údaje v tabulce anonymizovány z důvodu zachování obchodního tajemství. Systém nakládání s odpady v obci je založen na smlouvě obce a svozové společnosti, která zajišťuje sběr, svoz a uložení SKO, NO a VOO (mobilní sběrné místo 2x ročně), svoz bioodpadu včetně pronájmu nádob na bioodpad – zpracování bioodpadu probíhá ve vlastní kompostárně, stavební odpady (sutě, zemi-na) se používají na rekultivaci uzavřené obecní skládky. Kladný rozdíl mezi příjmy a výdaji je dán ne-

započítáním odpisů za novou kompostárnu. Pokud by se odpisy započítaly, byly by příjmy a náklady vyrovnané, systém by nevykazoval přebytek. Měrná produkce SKO na jednoho občana byla v roce 2013 celkem 233 kg, do celkové produkce komunálního odpadu. Do celkové produkce komunálního odpadu v obci se významně promítá produkce stavebních odpadů a zemin, za rok 2013 tato produkce v obci činila téměř 440 tun, měrná produkce těchto odpadů na jednoho obyvatele byla 303 kg/občan/rok. Na tomto příkladu je vidět, jak významně se stavební odpady a zeminy podílí na celkové produkci komunálního odpadu (pokud jsou správně vykázány). Při započtení stavebních odpadů a zemin do komunálního odpadu by měrná produkce činila 536/kg/rok.

Zajímavé jsou údaje fungování svozu bioodpadu od dubna do listopadu roku 2013, tedy za 8 měsíců bylo pomocí 323 kusů nádob na separovaný bioodpad svezeno celkem 123 tun bioodpadu s celkovým nákladem 187 000 Kč (pronájem nádob, svoz, provoz kompostárny bez odpisů). Měrný náklad na svoz a nakládání s bioodpady tak činí 1 520 Kč/tuna, měrný náklad na jednu nádobu činil 578 Kč. Náklady na svoz a nakládání s bioodpady jsou tak při využití kompostárny v obci nižší nebo srovnatelné s náklady na běžný SKO.

5.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a subjekty zapojené do svozu komunálního odpadu obce	Odvoz odpadů za přijatelnou cenu, s komfortními podmínkami (malé odnosné vzdálenosti, hygiena provozu - hluk, zápach, hlodavci), frekvence odvozu	Neplacení poplatků za svoz domovního odpadu, tvorba černých skládek, zcizování hodnotných složek vyseparovaného odpadu (papír),	Návaznost a vzájemná podpora kampaní na všech úrovních celostátní - TV, krajské kampaně, místní kampaně, Zapojit motivované děti pro působení v rodinách, tiskové články v novinách a místních zpravodajích	Odpadová liga - soutěž mezi obcemi v třídění odpadu, v minimalizaci odpadu
2.	Ostatní původci komunálního odpadu	Levné a komfortní zbavování odpadů	Tvorba černých skládek, neboť živnostník není v paušálním systému a může produkovat řádově víc odpadů než občan	Internet, tisk, TV	Kontrolovat živnostníky, monitorování černých skládek
3.	Velké průmyslové podniky	Inovace v oblasti jednotlivých výrobních technologií, které budou minimalizovat náklady odpadové hospodářství	Nebezpečné odpady, tvorba černých skládek	Jednání s konkrétními průmyslovými podniky	Náhrada technologií, které produkují odpady (zvláště nebezpečné) za odpadové technologie (vodou ředitelné barvy apod.)
4.	Turisté, návštěvníci kulturních, sportovních akcí	Informační systém pro návštěvníky jak ve městě zacházet s odpadem	Nedodržování pravidel separace odpadu	Informační letáky v informačních centrech, informační tabule na frekventovaných místech	Informační kampaň pro návštěvníky
5.	Ekologické neziskové organizace	Očekávají, že budou využity jako lektoři, dobrovolníci a to hlavně pro vzdělávání, udržitelný a ohleduplný systém k přírodě	Mohou mít jiné cíle než zbytek komunity	Jednání NO a odbory školství ohledně environmentální výchovy	Vést s organizacemi dialog ohledně připomínek, Přenechat lektorování environmentální výchovy
6.	Školy	Nejvyšší dosažitelný standard třídění, Podpora environmentálního vzdělávání ve školství, Vzdělání nejen pro děti, ale i pedagogy, Motivující programy třídění odpadu	Pedagogové nemají nejlepší dostupnou praxi, špatný příklad dětem	Komunikace s řediteli škol	Pověřit školu sběrem určité frakce separovaného odpadu, Soutěže ve sběru mezi školami
7.	Představitelé obcí SO ORP	Regulovat náklady na doplacení svozových poplatků, Spokojenost občanů v obci	Nedostatek finančních zdrojů	Komunikace mezi obcemi, Komunikace se svozovými společnostmi	Lepší systém evidence odpadů, především množství ZÁSADNÍ: kontrolní vážení množství odpadu odváženého z obce
8.	Majitelé skládek	Stabilita legislativy, Rentabilita investic	Zkreslování výkazu množství odpadu	Běžné kanály komunikace	Dodržování kodexu společensky odpovědné firmy

Mezi hlavní cílové skupiny v odpadovém hospodářství patří obce, jejich představitelé a jejich občané a dále společnosti, které poskytují služby v oblasti odpadového hospodářství.

b) Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění svozu odpadu	2	5	10	zvýšení poplatku občanům za svoz odpadu, efektivnější hospodaření v obcích	obec
		Neplacení poplatku za odpady	3	5	15	změna systému účtování poplatků za odpad, motivační systém separace odpadu	obec
		Nedostatek financí na investice do vybavení na odpadové hospodářství	5	3	15	meziobecní spolupráce pro získání větších finančních prostředků např. dotací z EU	obec
2.	Organizační riziko	Nedostatečně vybudovaná síť sběrných dvorů, sběrných míst, kompostovacích ploch	4	3	12	meziobecní spolupráce pro získání větších finančních prostředků např. dotací z EU	obec
		Špatné rozmístění kontejnerů na komunální a separovaný odpad	4	3	12	zhodnocení situace v ORP, meziobecní spolupráce, komunikace svozových společností a starostů	obec
3.	Právní riziko	Změna legislativy a z toho plynoucí nevysvětlitelné výkaznictví odpadů	5	3	15	Upozorňování na dopad změny legislativy	obec
4.	Technické riziko	Nevyhovující a zastaralé zařízení pro nakládání s odpady	2	3	6	využití fondů EU	obec - vlastník
	Věcné riziko	Nepochopení systému třídění odpadů občany ORP	4	4	16	osvěta občanů, organizace seminářů na téma jak třídit odpad, propagační letáky	obec a NO, které působí na území ORP

Ve skupině "Finanční riziko" lze vyzorovat dvě hlavní podskupiny rizik:

1) nedostatek financí na provoz systému nakládání s odpady, daný růstem nákladů na tento systém v kombinaci s neochotou občanů platit poplatky za komunální odpad, především za situace, kdy by tyto poplatky měly výrazně růst. Klíčové pro eliminaci tohoto rizika je jednak udržovat systém nakládání s odpady v rozumných finančních mezích, jednak zohlednit v systému poplatků chování jednotlivci-

vých občanů nebo domácností a odstupňovat poplatky podle výše produkce odpadů nebo míry separace využitelných složek odpadu.

2) nedostatek financí na investice v systému odpadového hospodářství, a to jak u obcí, tak u odpadářských firem. Toto riziko se úzce váže s výše uvedenou podskupinou rizik (nedostatek financí na provoz, poplatky), významně se zde promítají také zdroje ze státního rozpočtu nebo dotačních programů, především Operačního programu životního prostředí. Zde je důležité zvolit správně období pro dané investice tak, aby se potkaly s nabídkou dotačních titulů. Jakmile se promarní vhodné období a investice do odpadového hospodářství již nebudou prioritou, bude nutné veškeré investice financovat z vlastních zdrojů. Pro efektivitu investic je většinou vhodnější budovat společná zařízení, otázkou je pro jak velkou skupinu obcí - s ohledem na přepravní náklady.

Ve skupině "**Organizační riziko**" hraje největší roli špatná zkušenost některých obcí se společnou přípravou, realizací a provozováním společných investic, eliminovat toto riziko mohou dobré zkušenosti například i z projektu "Meziobecní spolupráce", ale také podmínky dotačních programů, které takovou spolupráci budou vyžadovat. Klíčová ovšem zůstává výhodnost pro každou zapojenou obec a celková efektivita investic.

Ve skupině "**Právní riziko**" jsou klíčovým faktorem změny legislativy, které v extrémním případě mohou vést až k zmaření investic, likvidaci fungujícího systému nebo jiným škodám. Je proto důležité se na změny legislativy včas připravit, případně proti negativním změnám bojovat, přičemž vždy bude výhodné postupovat společně v rámci společenství obcí od úrovně ORP, MAS až po SMO nebo SPOV.

Skupina "**Technická rizika**" je nejméně významná, jelikož se tato rizika dají dobře eliminovat například přebíráním nejlepší dostupné praxe, výměnou zkušeností, kvalitním výběrovým řízením apod.

Ve skupině rizik "**Věcné riziko**" se skrývá nebezpečí, že občané a obce si cíle odpadového hospodářství nevezmou za své, nebudou se chtít na nich podílet a financovat je. S ohledem na to, že možnost sankcí u původce odpadů (občan) je obtížně vymahatelná a kontrola je ztížena anonymitou, je vhodnější postupovat metodami osvěty a výchovy, což se zatím podle dosažených výsledků daří.

5.1.4 SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Zavedený a ve všech obcích fungující systém sběru a svozu komunálního odpadu • Dostatečná skládková kapacita v ORP Opava a jeho těsné blízkosti v dobře zabezpečených skládkách • Dobré základy systému separace a využívání složek KO (papír, sklo, plasty) • Zajištěný diverzifikovaný odbyt separovaně sbíraných složek KO • Funkční dotřídňovací linky pro různé druhy separovaných složek komunálního odpadu • Spolupráce různých subjektů zapojených do separovaného sběru odpadu (soukromé firmy, školy) • Místní kapacita na zpracování odpadového papíru • Naprostá většina obcí, dobře spolupracuje v systému • EKOKOM • Dostatečná síť sběrných dvorů a sběrů druhotných surovin 	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby v evidenci a zařizování odpadů • Malý odbyt pro vyrobený kompost • Převažující skládkování komunálního odpadu • Chybí kapacita na zpracování části separovaných odpadů, především plastů, skla, hliníku a jiných kovů • Vysoká měrná produkce KO na jednoho obyvatele v letech 2010 - 2012 (700 - 1200 kg/ob.) je výrazně vyšší než průměr ČR nebo EU (cca 500 kg/ob.) • Chybí systém prevence vzniku odpadu • Chybí spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu, včetně motivace k separovanému sběru (systém PAYT) • Výskyt černých skládek bioodpadu (např. posečená tráva)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití potenciál většího třídění a využití složek KO pro vznik nových pracovních míst • Integrovat systém nakládání s KO do většího regionálního celku • Vybudovat stabilní a dlouhodobý systém využívání BRKO včetně výstavby vhodných zařízení • Intenzivnější zapojení škol do sběru separovaných komodit v rámci ekologické výchovy • Finanční podpora EU pro odpadová zařízení v obcích, pro vyšší separaci využitelných složek KO, především pro BRKO, stavební odpady, zeminy, plasty • Budování systému místních malokapacitních zařízení pro separaci a využití všech druhů komunálního odpadu především bioodpadu, s využitím instituce sociálního podnikání • Vytvoření integrovaného systému pro nakládání s odpady v území ORP Opava, využívajícího stávající vhodná zařízení, doplněná o nové kapacity • Úpravy legislativy ve prospěch jednodušší a přesnější evidence všech druhů odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> • Možný nárůst nákladů na nakládání s KO • Nedostatečné zapojení občanů do systému způsobené jejich demotivací vlivem rostoucích nákladů • Nezájem a neochota občanů o témata životního prostředí, včetně problematiky odpadů • Přechod k vytápění tuhými palivy v okrajových částech města • Nárůst odpadů v zimních měsících - popel (návrat k tuhým palivům) - nárůst nákladů (požadavky na zvyšování počtu popelnic, náklady na svoz) • Růst poplatku za skládkování a tím růst nákladů na systém KO • Nezájem o vyprodukovaný kompost, což by diskreditovalo celý systém kompostování • Hrozí vyčerpání kapacity skládek po roce 2050 • Problémy projektu Krajského integrovaného centra nakládání s odpady v Karviné se promítnou do zájmu obcí vstupovat do dalších integrovaných projektů

Celková situace v oblasti nakládání s odpady v území ORP Opava je dobrá, jsou položeny kvalitní základy systému nakládání s odpady, který může splňovat všechny legislativou kladené požadavky. Obce jsou schopny na takovém systému spolupracovat, jak navzájem, tak s firmami podnikajícími v sektoru odpadového hospodářství.

Slabé stránky systému jsou řešitelné, ovšem některé faktory je třeba řešit na vyšších úrovních než je ORP např. legislativa. K problémům jejíž těžiště leží na místní úrovni, byla a je věnována dostatečná pozornost, a pokud se podaří zajistit dostatek finančních zdrojů, budou včas vyřešeny. Problematika odpadového hospodářství je důležitou součástí Místní integrované strategie rozvoje území Opavska, Strategie rozvoje města Opavy i Strategie pro integrované teritoriální investice aglomerace Ostravska - všechny dokumenty platí pro období 2014-2022, přičemž je i dostatek zdrojů na jejich realizaci.

Příležitosti v oblasti odpadového hospodářství leží především v lepší spolupráci obcí, ve výměně zkušeností, sdílení dobré praxe, v přípravě a realizaci společných investic a v lepší spolupráci se soukromými firmami. Zásadní je i koordinační úloha úřadu obce s rozšířenou působností Opava a Krajského úřadu. Všichni společně by se měli shodnout na společných cílech a dosahovat jich při respektování zájmů ostatních partnerů.

Hrozby pochází většinou z úrovně centrálně připravované legislativy, která nemusí zcela respektovat místní podmínky, problematické je také prosazování partikulárních zájmů jednotlivých subjektů (např. zachování vysoké míry skládkování apod.)

5.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Při zpracování analýzy jsme vycházeli z oficiálně platných podkladů (ISOH, Cenia), které jsme doplnili o vlastní šetření. Poskytování údajů od odpadářských společností i od obcí je komplikováno obchodním tajemstvím.

V konkrétních analyzovaných datech produkce odpadů se u některých částí podkladových dat analýzy vyskytovala ne zcela důvěryhodná čísla, tyto skutečnosti nás vedly k domněnce, že došlo k chybám v evidenci odpadů. Toto podezření se potvrdilo, když byla potvrzena chyba v zaevidování stavebního a demoličního odpadu (správně třída 17 v OO) do komunálního odpadu, množství 47 000 t tak zkreslovalo produkci komunálního odpadu v ORP Opava o téměř 50 %, 123 000 t místo správných 76 000 t KO.

Dle definice je komunální odpad veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání. Z hlediska evidence odpadů je pojem komunální odpad chápán v rozšířené podobě jako odpad skupiny 20 Katalogu odpadu takto: 200 000 „Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů), včetně složek odděleného sběru“.

Z těchto definic vychází naše domněnka, že nelze do produkce komunálního odpadu zahrnovat ty průmyslové a živnostenské odpady, které nejsou podobné odpadům z domácností, například papírenské kaly, kovový průmyslový odpad apod.

Výsledky analýz celého území ORP Opava jsme vždy porovnávali s plánem odpadového hospodářství Statutárního města Opavy 2013 - 2018, a to hlavně z toho důvodu, že v roce 2012 mělo Statutární město Opava celkově 58 946 obyvatel což je zhruba 58 % obyvatel žijících na území ORP Opava, dále jsme výsledky analýzy porovnávali s evidencí produkce odpadů na některých menších obcích, a také jsme provedli srovnání s některými sousedními ORP, které mají srovnatelnou skladbu obyvatel a průmyslu.

Celkově produkce odpadů na území ORP Opava dlouhodobě mírně stoupá, až stagnuje, a to jak produkce ostatních odpadů, tak produkce nebezpečných odpadů. Naopak produkce komunálního odpadu od roku 2010 mírně klesá (po odstranění evidenční chyby) a stagnuje produkce směsného komunálního odpadu. Co se týče separovaných složek odpadu (papír, sklo, plast, nápojové kartony), tak zde byl zaznamenán od roku 2008 – 2011 nárůst ve třídění papíru, v roce 2012 byl naopak zaznamenán pokles množství této separované suroviny. Separace skla, plastů a nápojových kartonů má ve sledovaném období rostoucí tendenci. Z údajů o měrné produkci především tříděného papíru je zřejmé, že do evidence se opakovaně započítávají i odpady z průmyslu, které v komunálním odpadu nemají figurovat. Rok 2012 již naznačuje pozitivní změny v evidenci těchto průmyslových odpadů.

Produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu byla konstantní v celém sledovaném období, mírný růst zaznamenaný v roce 2012 bude zřejmě pokračovat i nadále, s ohledem na zavádění nádob na tříděný bioodpad.

Na území ORP Opava existuje vysoce konkurenční trh služeb pro svoz a nakládání s odpady. Působí zde 4 svozové společnosti, přičemž Marius Pedersen a Technické služby Opava mají rozhodující podíl (celkem 39 ze 41 obcí ORP Opava), dále pak Technické služby Vítkov (1 obec) a OZO Ostrava (1 obec).

Co se týče formy úhrady za systém svozu a nakládání s odpady pro občany, je poplatek za odpady stanoven v 35 obcích ORP Opava jako roční poplatek na osobu (od 200 Kč do 540 Kč), v 6 obcích jde o platbu za vývoz nádob na odpad (50-60 Kč/ks). Většina obcí mimo poplatky od občanů (jak paušál, tak platbu) inkasuje příspěvek za separaci odpadu od firmy EKO-KOM (případně dalších pověřených sub-

jektů), tyto prostředky jsou povinně reinvestovány do systému nakládání s odpady, stejně tak jsou reinvestovány příjmy z přímého prodeje druhotných surovin (nejčastěji železo a papír). Zbývající část úhrad tvoří doplatky z rozpočtu obce, tyto doplatky se v ORP Opava pohybují od 0 do 400 Kč/na občana, nejčastěji však do 100 Kč/na občana. Nejvyšší doplatek vykazuje obec, která má na svém katastru skládku, zde se jedná o kompenzaci velmi nízkých základních poplatků občanů a jde o přerozdělování v rámci rozpočtu.

Kapacita systému pro sběr, svoz, nakládání a případné zpracování odpadů na území ORP Opava je vyhovující s ohledem na stávající legislativu. Nastavení systému pro sběr a svoz odpadů je odpovídající jak po stránce kvantitativní (schopnost sebrat a převést dostatečné množství odpadů) tak po stránce kvalitativní (množství nádob pro sběr u občanů, množství kontejnerů pro separovaný sběr, zavedený pytlový sběr včetně evidence, v některých případech včetně evidence producenta čárkovým kódem).

Vybavenost pro ukládání, případně zpracování také odpovídá produkovanému množství odpadu na území ORP Opava, základem jsou 2 kapacitní skládky, které vedle ukládání a hutnění odpadu do kazet mají vybavení i pro třídění některých komodit a také vlastní kompostárny. Mimo tyto skládky v území působí další dotřídňovací linky, obecní a podnikové kompostárny, sběrné dvory a sběrná místa.

Aktuální směr rozvoje systému spočívá v doplnění vybavení pro separovaný sběr BRKO – domovní kompostéry, komunitní kompostárny a nádoby na separovaný sběr bioodpadu.

V rámci společných témat by starostové chtěli řešit hlavně: rozšíření systému podle nových požadavků legislativy - projekty na realizaci nakládání s odpady (třídící linky, kompostárny, sběrné dvory, překladiště odpadů apod.) a související dotace, řešení problematiky biologicky rozložitelných odpadů (třídění sběr svoz nakládání s ním) a úsporu finančních prostředků vynakládaných na odpadové hospodářství, a to jak investičních, tak hlavně provozních prostředků. Důležitým parametrem je i výše poplatků, hrazených občany, což může být důležité místní politické hledisko. Zásadní pro budoucí rozhodování starostů je dobrá zkušenost, nejlépe v blízkém okolí – viz například vzorový příklad obce s vlastní kompostárnou uvedený ve finanční analýze.

Meziobecní spolupráce by se měla podle mínění zástupců obcí realizovat hlavně v oblastech, kde je účelné spojení více obcí s ohledem na lepší využití kapacity zařízení nebo na společné úsilí získání finančních prostředků. Jde především o společné kompostárny pro více obcí, budování sběrných míst nebo sběrných dvorů, budování a provoz třídících nebo dotřídňovacích linek pro využitelné složky SKO. Problematika biologicky rozložitelných odpadů se odvíjí od legislativní úpravy BRO a BRKO v zákoně o odpadech. Konkrétně u svozové společnosti Marius Pedersen je problémem nezáměr odběratelů o vyrobený kompost, promítá se zde opět složitost legislativy pro BRO (povinnost prokazovat vzorkováním kvalitu kompostu), ale také vzdálenost mezi kompostárnou a místem případného využití - například plochy orné půdy na Opavsku. Marius Pedersen proto používá kompost pouze pro technickou rekultivaci skládek (nemusí být certifikáty, nemusí se třídít na sítěch). Zástupci Technických služeb Opava nevidí reálně, že se kompost dostane na pole nebo zahrady, dali by přednost spalování upraveného bioodpadu v teplárně v Opavě – Kylešovicích. Zástupci Technických služeb Opava i města Opavy hledají inspiraci v okolí (kompostárna Zabrze (Polsko), kontejnery EVA firmy AGRO-EKO v areálech TS Zlín a TS Vsetín, prezentace anareobní technologie v TS Zlín).

Další možností meziobecní spolupráce je také zaměření se na lepší systém evidence odpadů, především jeho přesné hmotnosti. Řešením je například kontrolní vážení množství odpadu odváženého z obce.

Na území ORP Opava chybí spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu, včetně motivace k separovanému sběru, kde jedním z diskutovaných řešení je zavedení systému PAYT (občan platí za to, co opravdu produkuje – pilotní projekt v Budišově nad Budišovkou). Obě výše uvedené varianty povedou ke společným úsporám finančních prostředků na odpadové hospodářství.

5.2 Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí, odpadových společností, technických služeb a občanů z území ORP Opava. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

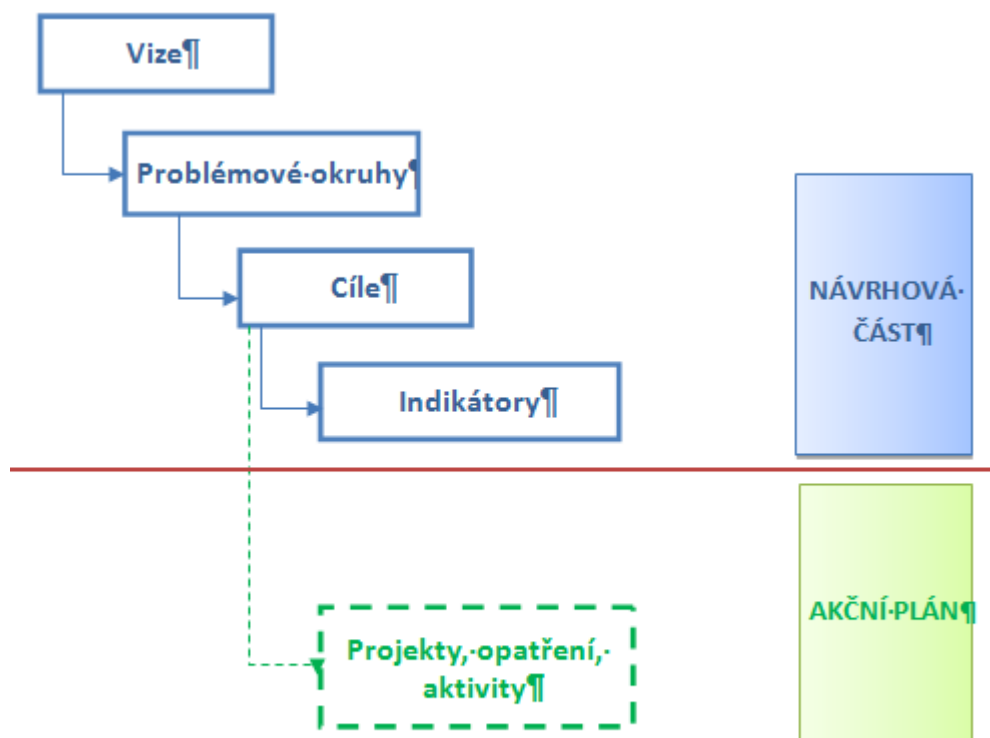
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce				
<p>Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.</p> <p>Spoluprací bude dosaženo pokroku v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic, v oblasti školství především ve tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele. V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování. V oblasti infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů.</p> <p>Touto spolupráci dosáhnou obce ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel</p>				
Odpadové hospodářství	Problémový okruh 1		Problémový okruh 2	
	Chybějící spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu		Chyby v evidenci a zařídování odpadů	
	cíl 1.1 Zavedení systému PAYT v obcích ORP Opava	cíl 2.1 Informování obcí o systémech plateb občanů za vyprodukované množství komunálního odpadu	cíl 2.1 Společný systém evidence zařídování odpadů v obcích ORP Opava	cíl 2.2 Zavedení systému vzdělávání pracovníků obecních úřadů a dalších zainteresovaných organizací v oblasti odpadového hospodářství

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.

Spoluprací bude dosaženo pokroku **v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic**, v oblasti školství především ve tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele. V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování.

V oblasti infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů.

Touto spoluprací dosáhnou obce ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel.

Návrh výběru problémových okruhů pro oblast odpadového hospodářství – k řešení v nejbližším období:

Problémový okruh I: Chybějící spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu

Problémový okruh II: Chyby v evidenci a zařídování odpadu

Problémový okruh I: Chybějící spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu

Forma úhrady poplatků v obcích ORP Opava je v 35 obcích stanovena jako roční poplatek na osobu (od 200 Kč do 540 Kč) a v 6 obcích je stanovena platba za vývoz nádob na odpad (50 – 60 Kč/ks). Většina obcí ORP Opava inkasují, mimo poplatky od občanů (jak paušál, tak platbu), příspěvek za separaci odpadu od firmy EKO-KOM, tyto prostředky jsou povinně reinvestovány do systému nakládání s odpady, stejně jako příjmy z přímého prodeje druhotných surovin jako je např. železo nebo papír. Další část úhrad tvoří doplatky z rozpočtu obce. Obce ORP Opava doplácí od 0 do 400 Kč na občana. Nejobvyklejší je doplatek 100 Kč/občana. Nejvyšší doplatek vykazuje obec, která má na svém katastru skládku, jde o kompenzaci velmi nízkých základních poplatků občanů a jde o přerozdělování v rámci rozpočtu.

Na území ORP Opava chybí spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu, včetně motivace k separovanému sběru. Problém neexistence spravedlivého systému plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu by mohlo vyřešit zavedení systému PAYT (občan platí za to, co opravu produkuje).

Tento systém se obcím osvědčil, pro větší obce představuje sice vyšší administrativní náročnost než místní paušální poplatek, tyto náklady jsou však vyváženy vyšší kvalitou separace složek a celkovým poklesem množství odpadu. Systém PAYT se opírá o poplatky za odpady vycházející z objemu nebo hmotnosti odpadů. Systém ekonomicky stimuluje občany ke snížení množství zbytkového odpadu, neboť náklady na sběr odpadů stoupají s objemem či hmotností odpadů, který vyhadzují. Občany tento systém motivuje k tomu, aby se podíleli na systémech separovaného sběru (sběr recyklovatelných látek obvykle podléhá nižším poplatkům nebo není zpoplatněn vůbec), tím roste míra recyklace tříděného komunálního odpadu.

Otázkou však zůstává, zda by občané obcí po zavedení těchto spravedlivých systémů nezačali zakládat černé skládky nebo odpady nepálili odpad v obcích, tak aby odpadů vyprodukovali co nejméně. Důležitá je tedy osvěta občanů obcí a vysvětlení potřebnosti třídění odpadu, ve kterých by měl být systém PAYT zaveden.

Za hlavní příčinu uvedeného problému se dá považovat to, že v České republice se dlouhodobě nedaří nalézt ideální systém plateb za komunální odpad, který by vyhovoval všem obcím a městům. Stát tedy dovoluje různé modely poplatků a to místní poplatek (používá 80 % obcí), smluvní systém (používají 3 % obcí) nebo poplatek za komunální systém (používá 17 % měst a obcí).

Další příčinou problému je také neinformovanost obcí o principu spravedlivého systému PAYT. Ministerstvo životního prostředí by mělo informovat obce o možnostech zavedení platby PAYT a aktivně pracovat na rozšíření systému PAYT a snížení produkce komunálního odpadu a zamezit tak zbytečně vysokých plateb obcí a domácností za odpad.

Na pomalejší zavádění systému PAYT mají vliv také obavy veřejné správy, že zavedení vztahu mezi množstvím odpadu předaným k nakládání s ním a velikostí platby povede k nárůstu protiprávního skládkování, protože někteří občané se pokoušejí vyhnout nákladům na odstranění svých odpadů.

Příčinou nefungování systému PAYT v některých, větších obcích nebo městech může být také problematická implementace tohoto systému v sídlištní zástavbě či v zástavbě činžovních domů, protože se ztrácí přímý vztah mezi tím, kolik odpadu domácnost produkuje a kolik platí. Jelikož jsou jednotlivé domácnosti v této zástavbě anonymní, klesá motivační efekt tohoto způsobu zpoplatnění. Podobný problém vyplývá i z implementace tohoto systému v případě živnostníků, protože se naskytá otázka, jak by měly být subjekty v podnikatelském sektoru zapojeny do tohoto systému.

Důsledky neřešení problému:

- zvyšování poplatků za svoz odpadu pro občany
- předčasné naplnění kapacit skládek
- zásadní zhoršení stavu životního prostředí
- snížení jak množství, tak kvality složek v recyklaci odpadů

Problémový okruh II: Chyby v evidenci a zatřídování odpadu

Při zpracování analýzy pro ORP Opava jsme vycházeli z oficiálně platných podkladů (ISOH, Cenía), které jsme doplnili o vlastní šetření. Poskytování údajů od odpadářských společností i od obcí je komplikováno obchodním tajemstvím.

V konkrétních analyzovaných datech produkce odpadů se u některých částí podkladových dat analýzy vyskytovala ne zcela důvěryhodná čísla, tyto skutečnosti nás vedly k domněnce, že došlo k chybám v evidenci odpadů. Toto podezření se potvrdilo, když byla potvrzena chyba v zaevidování stavebního a demoličního odpadu (správně třída 17 v OO) do komunálního odpadu, množství 47 000 t tak zkreslil produkci komunálního odpadu v ORP Opava o téměř 50 %, 123 000 t místo správných 76 000 t KO.

Většina chyb v evidenci a zatřídování odpadů je způsobena tím, že zvláště na malých obcích neexistuje širší zkušenost s tímto druhem činnosti, především pokud se jedná o ne zcela běžné druhy odpadů nebo nestandardní nakládání s nimi. Kontrolní činnost při sledování kvality evidence a správného zatřídování odpadů je v případě ORP Opava ztížena velkým počtem obcí a podnikatelských subjektů. K řešení nepřispívá ani komplikovaná a často měněná legislativa. Problematická je i koordinace subjektů působících na daném území v oblasti odpadového hospodářství, navíc panují mezi těmito subjekty konkurenční vztahy, což se promítá i do moratoria na poskytování informací, které uplatňují některé soukromé subjekty.

Výše uvedené důvody vychází z přesvědčení, že nejčastějším zdrojem chyb v evidenci jsou omyly a nedostatek informací. Existuje ovšem i názor, že část těchto pochybení jsou záměrné pokusy ušetřit finanční prostředky zatříděním daného odpadu do nákladově výhodnější kategorie. Takovému jednání je možné zamezit pouze důslednější kontrolní činností, včetně kontrol na místě.

Důsledky neřešení problému:

- chybný přehled o stavu odpadové problematiky v ORP
- na základě chybných informací o stavu odpadového hospodářství špatně zaměřená investiční politika
- na základě chybných informací o stavu odpadového hospodářství špatně zaměřená osvěta a vzdělávání obyvatel, veřejné správy i podnikatelů
- zpoždění přípravy nutných opatření pod vlivem přehnaně optimistických čísel
- škody na životním prostředí vyvolané záměnou zvláště nebezpečných druhů odpadů

5.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Chybějící spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu
Cíl 1.1	<i>Zavedení systému PAYT v obcích ORP Opava</i>
Popis cíle	<p>Forma úhrady poplatků v obcích ORP Opava je v 35 obcích stanoven jako roční poplatek na osobu (od 200 Kč do 540 Kč) a v 6 obcích je stanovena platba za vývoz nádob na odpad (50 – 60 Kč/ks). Většina obcí ORP Opava inkasují, mimo poplatky od občanů (jak paušál, tak platbu), příspěvek za separaci odpadu od firmy EKO-KOM, tyto prostředky jsou povinně reinvestovány do systému nakládání s odpady, stejně jako příjmy z přímého prodeje druhotných surovin jako je např. železo nebo papír. Další část úhrad tvoří doplátky z rozpočtu obce. Obce ORP Opava doplácí od 0 do 400 Kč na občana. Nejobvyklejší je doplatek 100 Kč/občana. Na území ORP Opava chybí spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu, včetně motivace k separovanému sběru. Problém neexistence spravedlivého systému plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu by mohlo vyřešit zavedení systému PAYT (občan platí za to, co opravu produkuje). Tento systém se obcím, které jej zavedly, osvědčil, pro větší obce představuje sice vyšší administrativní náročnost než místní paušální poplatek, tyto náklady jsou však vyváženy vyšší kvalitou separace složek a celkovým poklesem množství odpadu. Systém PAYT se opírá o poplatky za odpady vycházející z objemu nebo hmotnosti odpadů. Systém ekonomicky stimuluje občany ke snížení množství zbytkového odpadu, neboť náklady na sběr odpadů stoupají s objemem či hmotností odpadů, který vyhazují.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza systémů plateb občanů v obcích ORP Opava</i> • <i>Informační kampaň pro vedení obcí o systému PAYT</i> • <i>Zpracování možností zavedení systémů PAYT na obce</i> • <i>Analýza ekonomické výhodnosti systému PAYT oproti jiným systémům plateb</i> • <i>Příprava výběrového řízení na svozovou společnost, která bude schopna realizovat systém PAYT</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí se zavedeným systémem spravedlivých plateb občanů
Správce cíle	<i>Místopředseda Dobrovolného svazku obcí Opavsko / Odbor životního prostředí Statutárního města Opava</i>

Problémový okruh 1	Chybějící spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu
Cíl 1.2	<i>Informování obcí o systémech plateb občanů za vyprodukované množství komunálního odpadu</i>
Popis cíle	<p>V České republice se dlouhodobě nedaří nalézt ideální systém plateb za komunální odpad, který by vyhovoval všem obcím a městům. Stát tedy dovozuje různé modely poplatků a to místní poplatek (používá 80 % obcí), smluvní systém (používají 3 % obcí) nebo poplatek za komunální systém (používá 17 % měst a obcí). Systém PAYT není ve většině obcí zaveden z toho důvodu, že obce o principu spravedlivého systému PAYT mají jen velmi málo informací. Obce by mělo o možnostech zavedení těchto plateb, informovat hlavně Ministerstvo životního prostředí a to by mělo také aktivně pracovat na rozšíření tohoto systému. Zároveň s tím tak přispět ke snížení produkce komunálního odpadu a zamezit tak zbytečně vysokým platbám obcí a domácností za odpad. Veřejná správa obcí se také obává, že zavedení vztahu mezi množstvím odpadu předaným k nakládání s ním a velikosti platby povede k nárůstu protiprávního skládkování. V rámci tohoto cíle by měla být realizována informační kampaň o možnostech tohoto systému. Důležitou částí informační kampaně by byly mimo jiné příklady dobré praxe např. města Budišov nad Budišovkou, které je součástí ORP Vítkov a tento systém plateb má na svém území zavedeno. Do systému plateb se v Budišově nad Budišovkou v roce 2013 zapojilo celkem 580 účastníků. Obce by se informovaly navzájem a také by mohly tento systém zavést několik obcí společně a snížit tak náklady při zavádění tohoto systému.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vytvoření informačního dokumentu pro starosty obce o zavádění systému PAYT</i> • <i>Vytvoření variant možnosti využití systému PAYT na příkladu konkrétních obcí</i> • <i>Oslovení zástupců měst, kteří realizují na svém území systém PAYT pro prezentaci a následné využití příkladů dobré praxe okolními obcemi</i> • <i>Příprava a realizace společného setkání starostů na téma systému PAYT</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost</p> <p>Počet adresně oslovených občanů a představitelů obcí</p>
Správce cíle	<i>Místopředseda Dobrovolného svazku obcí Opavsko / Odbor životního prostředí Statutárního města Opava</i>

Problémový okruh 2	Chyby v evidenci a zařídování odpadu
Cíl 2.1	<i>Společný systém evidence zařídování odpadů v obcích ORP Opava</i>
Popis cíle	<p>Při zpracování analýzy odpadového hospodářství pro projekt „Meziobecní spolupráce“ se v konkrétních analyzovaných datech produkce odpadů vyskytovala ne zcela důvěryhodná čísla. Chyba v evidenci odpadů byla nakonec potvrzena i odborem životního prostředí Statutárního města Opava. Tato chyba v konečném výsledku zkreslila produkci komunálního odpadu v ORP Opava téměř o 50 %. Většina chyb v evidenci a zařídování odpadů je způsobena tím, že zvláště na malých obcích neexistuje širší zkušenost s tímto druhem činnosti, především pokud se jedná o ne zcela běžné druhy odpadů nebo nestandardní nakládání s nimi. Kontrolní činnost při sledování kvality evidence a správného zařídování odpadů je v případě ORP Opava ztížena velkým počtem obcí a podnikatelských subjektů. K řešení nepřispívá ani komplikovaná a často měněná legislativa. V tomto cíli by se obce mohly podílet na vytvoření společného systému evidence zařídování odpadů v obcích ORP Opava. Obce by se například domluvily na vytvoření počítačového programu, který by mohli využívat pracovníci obecních úřadů a vést t tak správné zařídování odpadů do jednotlivých skupin.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza potřeb v jednotlivých obcích týkající se evidence zařídování jednotlivých druhů odpadů</i> • <i>Příprava a realizace setkání zastupitelů obcí, které se bude týkat vytvoření společného systému evidence odpadů</i> • <i>Vytvoření požadavků na počítačový program, který bude zajišťovat společnou evidenci odpadů</i> • <i>Zkoordinování finančních prostředků obcí na vytvoření programu na evidenci odpadů</i> • <i>Vytvoření poptávky na počítačový software, který bude určen k evidenci odpadů</i> • <i>Výběrové řízení vhodného dodavatele počítačového softwaru</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí zapojených do společného systému evidence zařídování odpadu
Správce cíle	<i>Odbor OŽP – oddělení odpadového hospodářství</i>

Problémový okruh 2	Chyby v evidenci a zařídování odpadu
Cíl 2.2	<i>Zavedení systému vzdělávání pracovníků obecních úřadů a dalších zainteresovaných organizací v oblasti odpadového hospodářství</i>
Popis cíle	Chyby v evidenci a zařídování odpadů jsou způsobeny hlavně tím, že především na malých obcích neexistuje širší zkušenost s tímto druhem činnosti a to hlavně v případech ne zcela běžných druhů odpadů nebo u nestandardního nakládání s nimi. Kontrolní činnost při sledování kvality evidence a správného zařídování odpadů je v případě ORP Opava ztížena velkým počtem obcí a podnikatelských subjektů. K řešení nepřispívá ani komplikovaná a často měněná legislativa. Problematická je i koordinace subjektů působících na daném území v oblasti odpadového hospodářství, navíc panují mezi těmito subjekty konkurenční vztahy, což se promítá i do moratoria na poskytování informací, které uplatňují některé soukromé subjekty. Nejčastějším zdrojem chyb v evidenci odpadů jsou tedy omyly a nedostatek informací. Existuje ovšem i názor, že část těchto pochybení jsou záměrné pokusy ušetřit finanční prostředky zaříděním daného odpadu do nákladově výhodnější kategorie. Takovému jednání je možné zamezit pouze důslednější kontrolní činností, včetně kontrol na místě. Dalším řešením jak zamezit špatné evidenci a zařídování odpadů je zavedení systému vzdělávání pro pracovníky, kteří se zabývají odpadovým hospodářstvím na obcích a v dalších zainteresovaných organizacích. Obce by se společně podílely na školení pracovníků obecních úřadů, kteří by měli na starost kontrolu zařídování jednotlivých druhů odpadů. Pokud by byl vytvořen počítačový program na kontrolu evidence a třídění odpadů tak by se semináře či školení týkaly praktickému proškolení pracovníků právě na účelně vytvořený software.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zjištění odbornosti pracovníků obecních úřadů a dalších zainteresovaných organizací</i> • <i>Zpracování témat vzdělávacích programů</i> • <i>Vytvoření harmonogramu vzdělávacích programů</i> • <i>Analýza zdrojů financování vzdělávacích programů</i> • <i>Vytvoření rozpočtu vzdělávacích programů</i> • <i>Vytvoření nabídky vzdělávacích programů pro jednotlivé obce</i> • <i>Vytvoření informačního letáku o vzdělávacích programech</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí, jejichž pracovníci se zapojí do systému vzdělávání v odpadovém hospodářství
Správce cíle	<i>Odbor OŽP – oddělení odpadového hospodářství, EKO-KOM</i>

5.2.4 Indikátory

Problémový okruh	<i>Chybějící spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu</i>		
Číslo indikátoru	3. 1. 00		
Název indikátoru	MĚRNÁ PRODUKCE SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU		
Měrná jednotka	<i>(kg/obyvatel/rok)</i>		
Správce měřítka	Starosta obce, který je členem DSO Opavsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		240 kg/ob./rok	223 kg/ob./rok
Skutečnost	257,90 kg/ob./rok		
Popis měřítka:	Spravedlivý systém plateb občanů za odpady spočívá v tom, že občan platí pouze za skutečné množství vyprodukovaného komunálního odpadu a je tedy motivován ke snižování jednak celkového množství odpadu, jednak ke snižování množství směsného komunálního odpadu a zvyšování množství separovaného odpadu. Indikátor v roce 2013 ukazuje hodnotu směsného komunálního odpadu na konci roku 2012, žádoucí je snižování SKO a to do roku 2017 o 5 % celkového množství SKO a do roku 2020 o dalších 5 %.		
Metodika a výpočet:	Kilogramy směsného komunálního odpadu vyprodukovaného v obcích na obyvatele a rok		
Zdroj čerpání dat:	Evidence o produkci a nakládání s odpady obcí, hlášení o produkci a nakládání s odpady obcí		

Cíl	<i>Zavedení systému PAYT v obcích ORP Opava</i>		
Číslo indikátoru	3.1.1.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ SE ZAVEDENÝM SYSTÉM SPRAVEDLIVÝCH PLATEB OBČANŮ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Odbor životního prostředí Statutárního města Opavy		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	35
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Spravedlivý systém za komunální odpad se zaměří (tam kde je to možné) na odměnu občanovi za separaci odpadu, a na vyšší zpoplatnění za produkci směsného komunálního odpadu. Zvýhodněny budou především složky, které jsou dobře obchodovatelné (plast, papír, kovy). Systém poplatků musí být založen na skutečně vyprodukovaném množství, což přináší nutnost zpřesnit evidenci až do úrovně jednotlivých nádob.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí, které mají zavedený systém spravedlivých plateb občanů		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření na obcích		

Cíl	<i>Informování obcí o systémech plateb občanů za vyprodukované množství komunálního odpadu</i>		
Číslo indikátoru	3.1.1.2A		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO REALIZACE DLOUHODOBÉ INFORMAČNÍ KAMPANĚ PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST		
Měrná jednotka	počet obcí/rok		
Správce měřítka	Odbor životního prostředí Statutárního města Opavy		
Roky	2013	2017	2020
Plán		41	41
Skutečnost	10		
Popis měřítka:	Možnosti zkvalitňovat systém odpadového hospodářství na úrovni obcí jsou již do značné míry vyčerpány, pro další rozvoj systému je nutné motivovat občany a to především finančně. Obce mohou využít příkladů dobré praxe a zavést tyto postupy ve svých systémech plateb za odpady.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které se během jednoho roku zapojí do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření, zpravodaje jednotlivých obcí, webové stránky obcí		

Cíl	<i>Informování obcí o systémech plateb občanů za vyprodukované množství komunálního odpadu</i>		
Číslo indikátoru	3.1.1.2B		
Název indikátoru	POČET ADRESNĚ OSLOVENÝCH OBČANŮ A PŘEDSTAVITELŮ OBCÍ		
Měrná jednotka	Počet osob		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		90 000	90 000
Skutečnost	60 000		
Popis měřítka:	Pro úspěch systému je nutné, aby byl zaveden v co nejvíce obcích ORP Opava, proto i kampaň musí zasáhnout téměř 100 % obyvatel. Oslovení bude mít charakter celoplošné kampaně, dílčích akcí v jednotlivých obcích a článků v novinách a zpravodajích. Výchozí stav indikátoru je nastaven na počtu obyvatel Statutárního města Opava s tím, že do roku 2017 by se mělo zapojit celkem 90 % obyvatelstva celého území ORP Opava a tento stav by měl být udržitelný až do roku 2020.		
Metodika a výpočet:	Počet obyvatel adresně oslovených v jednotlivých obcích ORP Opava		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření na obcích, webové stránky obcí		

Problémový okruh	<i>Chyby v evidenci a zařídování odpadu</i>		
Číslo indikátoru	3. 2. 00		
Název indikátoru	POČET CHYB V EVIDENCI O PRODUKCI A NAKLÁDÁNÍ S ODPADY V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH		
Měrná jednotka	Počet chyb		
Správce měřítka	Odbor OŽP – oddělení odpadového hospodářství		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	5
Skutečnost	40		
Popis měřítka:	Pro správně zaměřená investiční a organizační opatření v odpadovém hospodářství je zásadní kvalitní a věrohodná informační základna o produkci odpadů a nakládání s nimi. Primární hlášení obcí o produkci odpadů dnes vykazují určitou chybovost, která by mohla zkreslit cíle pro zlepšování systému odpadového hospodářství. Je proto třeba zvýšit kvalitu těchto primárních výkazů. Indikátor sleduje počet chyb, které existují v evidenci o produkci a nakládání s odpady v jednotlivých obcích, žádoucí je snižování těchto chyb a to na maximálně 5 chyb v evidenci do roku 2020.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet nalezených chyb v evidenci o produkci a nakládání s odpady		
Zdroj čerpání dat:	Kontrola chyb na obcích		

Cíl	<i>Společný systém evidence zařídování odpadů v obcích ORP Opava</i>		
Číslo indikátoru	3.2.1.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SPOLEČNÉHO SYSTÉMU EVIDENCE ZATŘÍDOVÁNÍ ODPADU		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Odbor OŽP – oddělení odpadového hospodářství		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	40
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zvýšení kvality systému evidence odpadů, popisu nakládání s nimi i analýz odpadového hospodářství je důležitý společný přístup, vzájemná kontrola a inspirace příklady dobré praxe, zásadní je společná informovanost o změnách legislativy. Indikátor sleduje počet obcí zapojených do společného systému kontroly zařídování odpadu, s tím, že v roce 2013 neexistuje tato spolupráce mezi žádnými obcemi a cílem indikátoru je zapojení všech obcí ORP Opava do společného systému evidence zařídování odpadů.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet obcí zapojených do společného systému evidence zařídování odpadů		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření na obcích, webové stránky obcí		

Cíl	Zavedení systému vzdělávání pracovníků obecních úřadů a dalších zainteresovaných organizací v oblasti odpadového hospodářství		
Číslo indikátoru	3.2.1.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, JEJÍŽ PRACOVNÍCI SE ZAPOJÍ DO SYSTÉMU VZDĚLÁVÁNÍ V ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	40
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Pro zvýšení kvality systému evidence odpadů, popisu nakládání s nimi i analýz odpadového hospodářství je důležitý společný přístup, vzájemná kontrola a inspirace příklady dobré praxe, zásadní je společná informovanost o změnách legislativy. Indikátor sleduje počet obcí, které zapojí své pracovníky do systému vzdělávání v odpadovém hospodářství s tím, že do roku 2020 je žádoucí zapojit většinu obcí ORP Opava.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet obcí, které zapojí své pracovníky do školení a seminářů o systému odpadového hospodářství.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření na obcích		

5.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1 Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Bude doplněno

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění

cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížení se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavedení systému PAYT v obcích ORP Opava	Místopředseda DSO Opavsko / Odbor životního prostředí SMO
1.2	Informování obcí o systémech plateb občanů za vyprodukované množství komunálního odpadu	Místopředseda DSO Opavsko / Odbor životního prostředí SMO
2.1	Společný systém evidence zatřídování odpadů v obcích ORP Opava	Odbor životního prostředí SMO – oddělení odpadového hospodářství
2.2	Zavedení systému vzdělávání pracovníků obecních úřadů a dalších zainteresovaných organizací v oblasti odpadového hospodářství	Odbor životního prostředí SMO – oddělení odpadového hospodářství, EKO-KOM

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
3.1.00	Měrná produkce směsného komunálního odpadu	Starosta obce DSO Opavsko
3.1.1.1	Počet obcí se zavedeným systémem spravedlivých plateb občanů	Odbor životního prostředí SMO
3.1.1.2A	Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost	Odbor životního prostředí SMO
3.1.1.2B	Počet adresně oslovených občanů a představitelů obcí	Starosta obce DSO Opavsko
3.2.00	Počet chyb v evidenci o produkci a nakládání s odpady v jednotlivých obcích	Odbor OŽP – oddělení odpadového hospodářství
3.2.1.1	Počet obcí zapojených do společného systému evidence zatřídování odpadu	Odbor OŽP – oddělení odpadového hospodářství
3.2.1.2	Počet obcí, jejichž pracovníci se zapojí do systému vzdělávání v odpadovém hospodářství	Starosta obce DSO Opavsko

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

5.4 Závěr a postup zpracování

5.4.1 Shrnutí

V rámci problematiky odpadového hospodářství byly určeny dva problémové okruhy. Prvním problémovým okruhem je „Chybějící spravedlivý systém plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu“ a druhým problémovým okruhem jsou „Chyby v evidenci a zařídování odpadů“. Celkově byly z analytické části odvozeny čtyři cíle.

Dva cíle byly zvoleny k prvnímu problémovému okruhu a to „Zavedení systému PAYT v obcích ORP Opava“ k tomuto cíli byl přiřazen jeden indikátor výstupu a „Informování obcí o systémech plateb občanů za vyprodukované množství komunálního odpadu“, tento cíl bude sledován dvěma indikátory výstupu, správcem těchto dvou cílů byl určen místopředseda Dobrovolného svazku obcí Opavsko, který bude spolupracovat s odborem životního prostředí Statutárního města Opava. Tyto dva cíle se vztahují k problému vysoké měrné produkce směsného komunálního odpadu na území ORP Opava. Splněním těchto cílů nabízí řešení jak snížit množství vyprodukovaného směsného komunálního odpadu na obcích a následně také množství ukládaného odpadu na skládky. Výsledkem těchto dvou cílů by mělo být vytvoření spravedlivého systému plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu, tak aby občané platili opravdu jen za ten odpad, který sami vyprodukují.

K druhému problémovému okruhu byly zvoleny také dva cíle a to „Společný systém evidence zařídování odpadů v obcích ORP Opava“ a „Zavedení systému vzdělávání pracovníků obecních úřadů a dalších zainteresovaných organizací v oblasti odpadového hospodářství“. Jako správce těchto cílů byl určen Odbor životního prostředí Statutárního města Opava a to konkrétně oddělení odpadového hospodářství. Výše uvedené cíle budou sledovat dva indikátory výstupu. Tyto dva cíle vyplynuly z analytické části, ve které byly nalezeny chyby v evidenci odpadů. Analýza ukázala, že je potřeba zavést společný a jednotný systém evidence zařídování odpadů například vytvořením nového počítačového softwaru, který by musely používat všechny obce ORP Opava popř. všechny obce v České republice. Také je důležité sjednocení v oblasti vzdělávání pracovníků tak, aby nedocházelo k chybám v evidenci a následným špatně realizovaným opatřením v oblasti odpadového hospodářství.

5.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část dokumentu byla zpracovávána postupně dle metodického doporučení řídicího orgánu Svazu měst a obcí ČR. Na tvorbě se podílel čtyřčlenný realizační tým, který svou práci postupně konzultoval s odborníky v jednotlivých oborech. Tým pracoval ve spolupráci odboru školství, odboru sociálních služeb a odboru životního prostředí Statutárního města Opavy. V oblasti dopravní infrastruktury a bezpečnosti byla spolupráce navázána s policií ČR či poskytovateli bezpečnostních systémů. Nedílnou součástí při tvorbě strategie byli také motivující starostové. Výsledky pak následně konzultovali, hodnotili, připomínkovali a schvalovali starostové Dobrovolného svazku obcí Opavsko.

5.5 Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

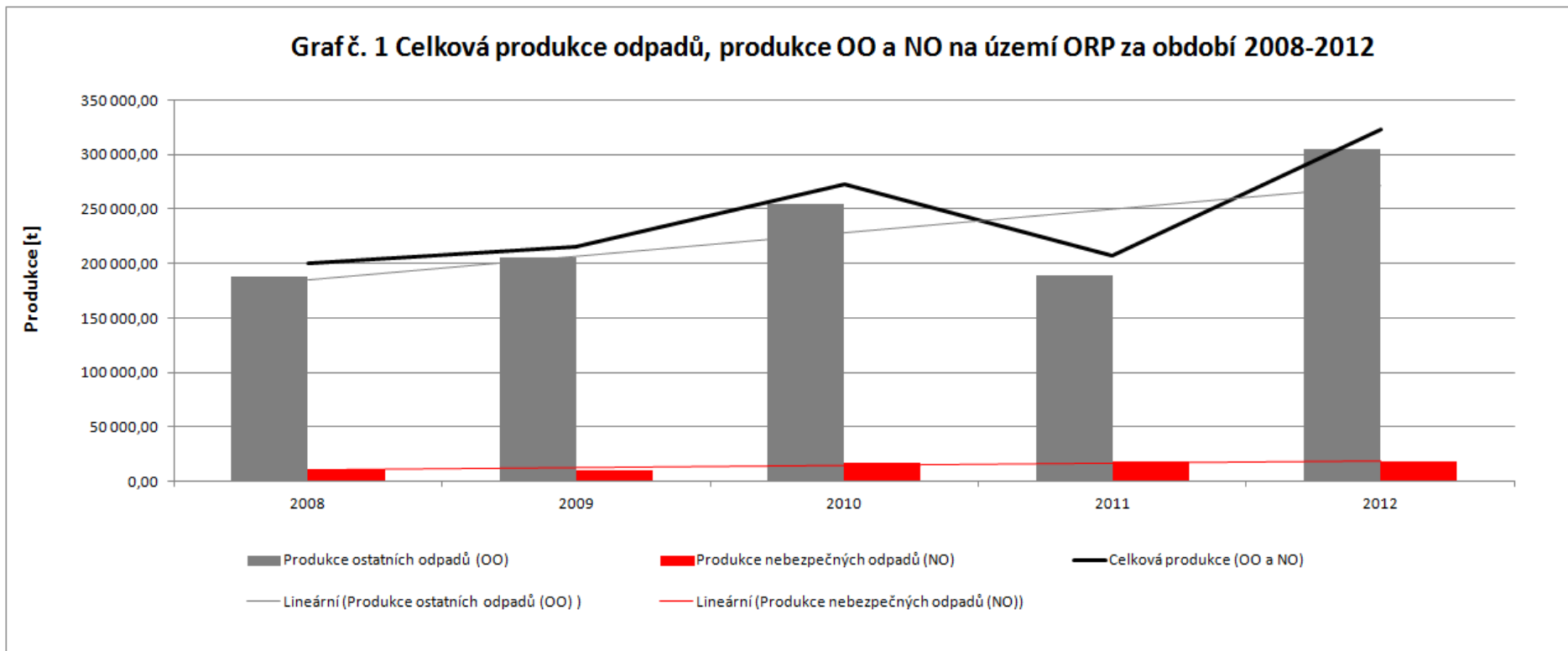

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	287 584,88	188097,83	205 501,66	255089,6	188717,2	305309,5	65,41	71,46	88,70	65,62
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	24 191,78	11 820,04	9 691,14	17 053,50	18 287,20	18 040,49	48,86	40,06	70,49	75,59
							-51,14	-59,94	-29,51	-24,41
Celková produkce (OO a NO)	311 659,26	199917,88	215 192,80	272143,1	207004,4	323350,05	64,15	69,05	87,32	66,42
							-35,85	-30,95	-12,68	-33,58
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010	2011		2012	
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		94,09		95,50		93,73	91,17		94,42	
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		5,91		4,50		6,27	8,83		5,58	
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010	2011		2012	
Počet obyvatel v území ORP		101 728		101 846		101 719	101 924		101874	
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 965,22		2 112,92		2 675,44	2 030,97		3174,0	
Měrná produkce OO		1 849,03		2 017,77		2 507,79	1 851,55		2996,9	
Měrná produkce NO	300,20	116,19		95,15		167,65	179,42		177,09	
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		38,71		31,70		55,85	59,77		58,99	
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-61,29		-68,30		-44,15	-40,23		-41,01	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	2 834,58	3 143,54	3 931,87	4 423,19	5 536,75
200102	Sklo	O	1 562,97	1 337,62	1 376,76	1 653,82	1 517,47
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	80,11	70,51	39,94	55,07	153,77
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,14	0,06	0,01	8,30
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,09	0,00	0,00	0,00	0,20
200113*	Rozpouštědla	N	2,20	2,24	1,48	1,47	1,30
200114*	Kyseliny	N	0,02	0,00	1,42	0,08	0,12
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,12	0,08	0,05	0,05
200119*	Pesticidy	N	1,89	3,54	0,99	1,46	2,09
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	2,70	3,39	1,45	1,07	0,63
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	19,70	19,47	26,29	5,59	5,40
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	25,22	26,23	28,88	17,04	25,28
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	45,47	5,88	5,26	6,37	6,78
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	48,94	44,95	52,36	51,89	40,65
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,39	0,10	0,00	0,26	0,08
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,34	0,00	0,01	0,09	0,09
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,07	0,06	0,09	0,09	0,15
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,50	0,23	0,94	0,92	1,63
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	1,84	2,00	0,66	25,16	27,46
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,12	0,12	0,13	0,10	0,07
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	236,86	302,41	297,88	335,10	318,02
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	36,07	131,00	105,44	38,43	38,42
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,46	0,58	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,11	0,00	0,78	1,12	44,51
200139	Plasty	O	2 251,94	2 307,13	2 323,58	1 420,96	1 405,79
200140	Kovy	O	124,97	4 176,98	13 753,30	12 462,17	11 052,25

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	1 291,14	1 801,06	1 092,83	1 719,05	2 427,45
200202	Zemina a kameny	O	465,19	502,62	483,37	480,25	471,65
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	396,89	366,83	216,92	186,32	242,57
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	31 838,14	31 163,88	30 674,05	30 332,03	34 854,13
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	237,41	231,87	193,36	181,29	188,84
200303	Uliční smetky	O	626,67	282,73	523,47	596,36	878,14
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 513,85	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	154,98	118,44	183,86	97,31	203,72
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	3 465,36	3 984,26	3 910,29	4 046,43	3 571,09
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	16 528,09	18 279,00	18 951,86	19 389,59	10 224,19
150102	Plastové obaly	O	506,68	601,48	615,26	704,91	725,99
150103	Dřevěné obaly	O	35,15	59,03	136,18	72,26	73,55
150104	Kovové obaly	O	208,38	131,73	117,12	131,06	8,54
150105	Kompozitní obaly	O	1,04	1,99	3,34	10,48	12,09
150106	Směsné obaly	O	911,75	818,93	1 126,79	1 056,30	1 293,42
150107	Skleněné obaly	O	77,59	390,31	94,34	103,24	116,80
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	80,56
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	230,22	198,34	198,75	294,51	393,46
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	9,06	4,80	4,94	0,58	0,59
Celková produkce KO			66 775,16	70 515,53	80 476,37	79 903,48	75 954,05
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			39 772,17	40 421,49	39 872,06	40 775,23	46 810,32
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			20 731,20	21 369,29	21 136,00	22 124,74	26 137,07

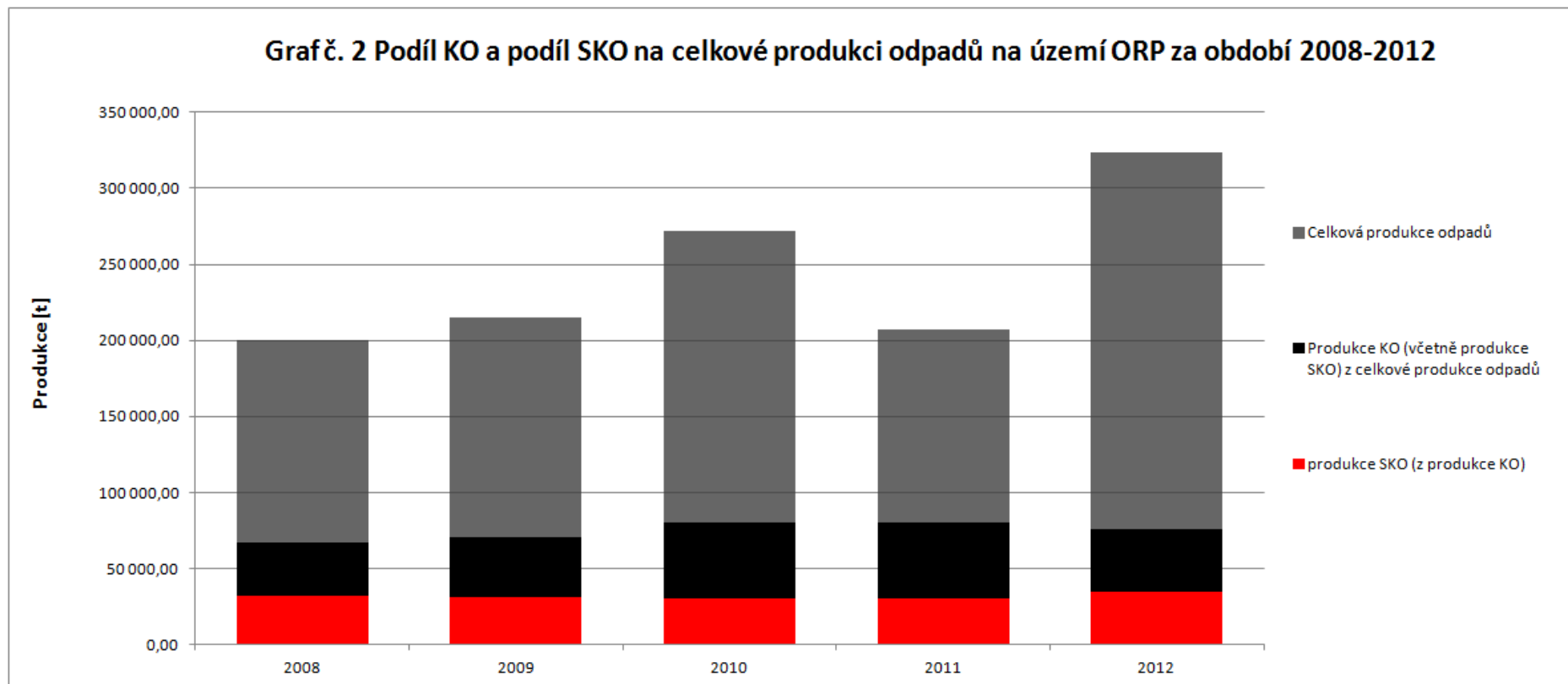
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního Odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	199 917,88	215 192,80	272 143,17	207 004,44	323 350,05	7,64	26,46	-23,94	56,20
Celková produkce KO	66 775,16	70 515,53	80 476,37	79 903,48	75 954,05	5,60	14,13	-0,71	-4,94
Celková produkce SKO	31 838,14	31 163,88	30 674,05	30 332,03	34 854,13	-2,12	-1,57	-1,12	14,91
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	33,40		32,77		29,57		38,60		23,49
Podíl SKO na produkci KO	47,68		44,19		38,12		37,96		45,89
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	101 728		101 846		101 719		101 924		101 874
Měrná produkce KO	656,41		692,37		791,16		783,95		745,57
Měrná produkce SKO	312,97		305,99		301,56		297,59		342,13

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

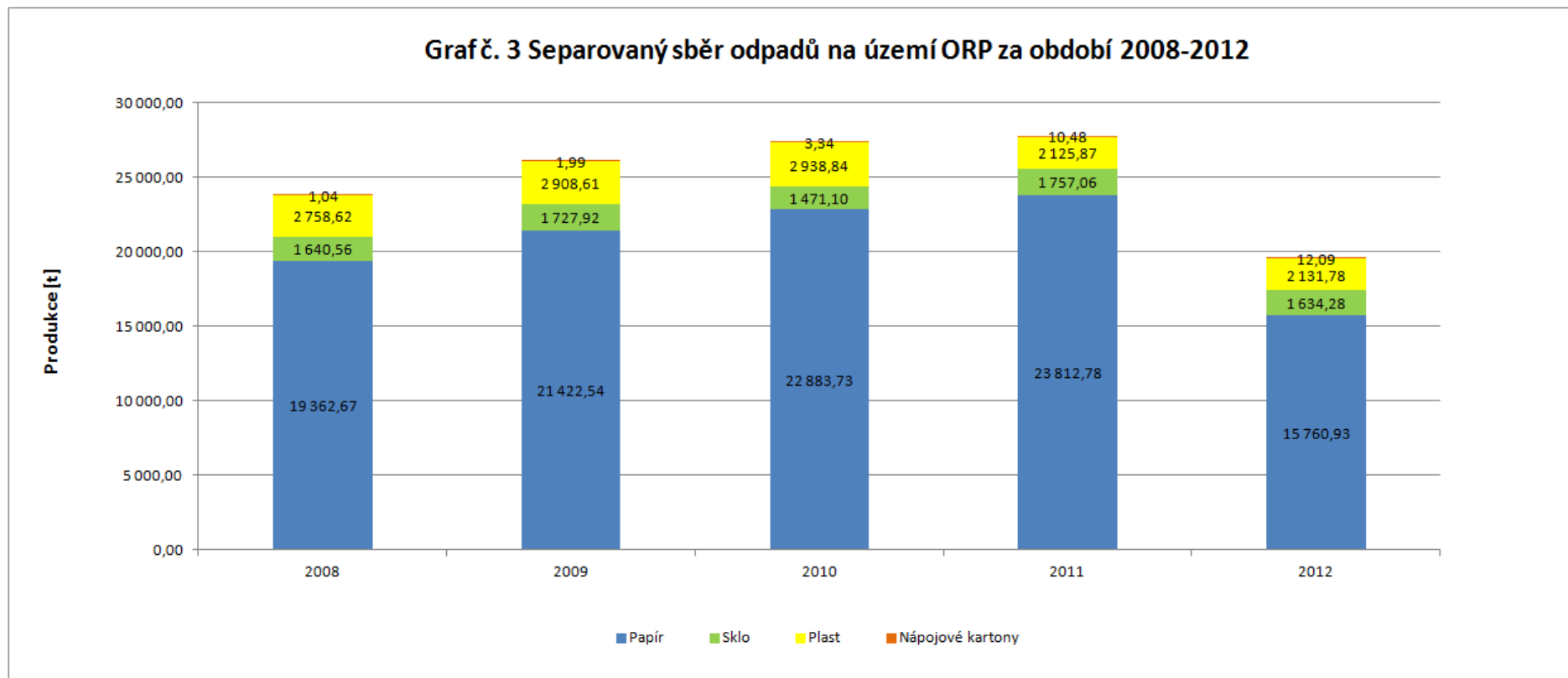
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	19 362,67	21 422,54	22 883,73	23 812,78	15 760,93	+10,64	+6,82	+4,06	-33,81
Sklo	150107, 200102	1 640,56	1 727,92	1 471,10	1 757,06	1 634,28	+5,33	-14,86	+19,44	-6,99
Plast	150102, 200139	2 758,62	2 908,61	2 938,84	2 125,87	2 131,78	+5,44	+1,04	-27,66	+0,28
Nápojové kartony	150105	1,04	1,99	3,34	10,48	12,09	+91,35	+67,64	+214,24	+15,28
Celkem separovaný sběr		23 762,89	26 061,07	27 297,00	27 706,19	19 539,08	+9,67	+4,74	+1,50	-29,48
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		101 728		101 846		101 719		101 924		101 874
Měrná produkce tříděného papíru		190,34		210,34		224,97		233,63		154,71
Měrná produkce tříděného skla		16,13		16,97		14,46		17,24		16,04
Měrná produkce tříděného plastu		27,12		28,56		28,89		20,86		20,93
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,01		0,02		0,03		0,10		0,12
Měrná produkce tříděného odpadu		233,59		255,89		268,36		271,83		191,80

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

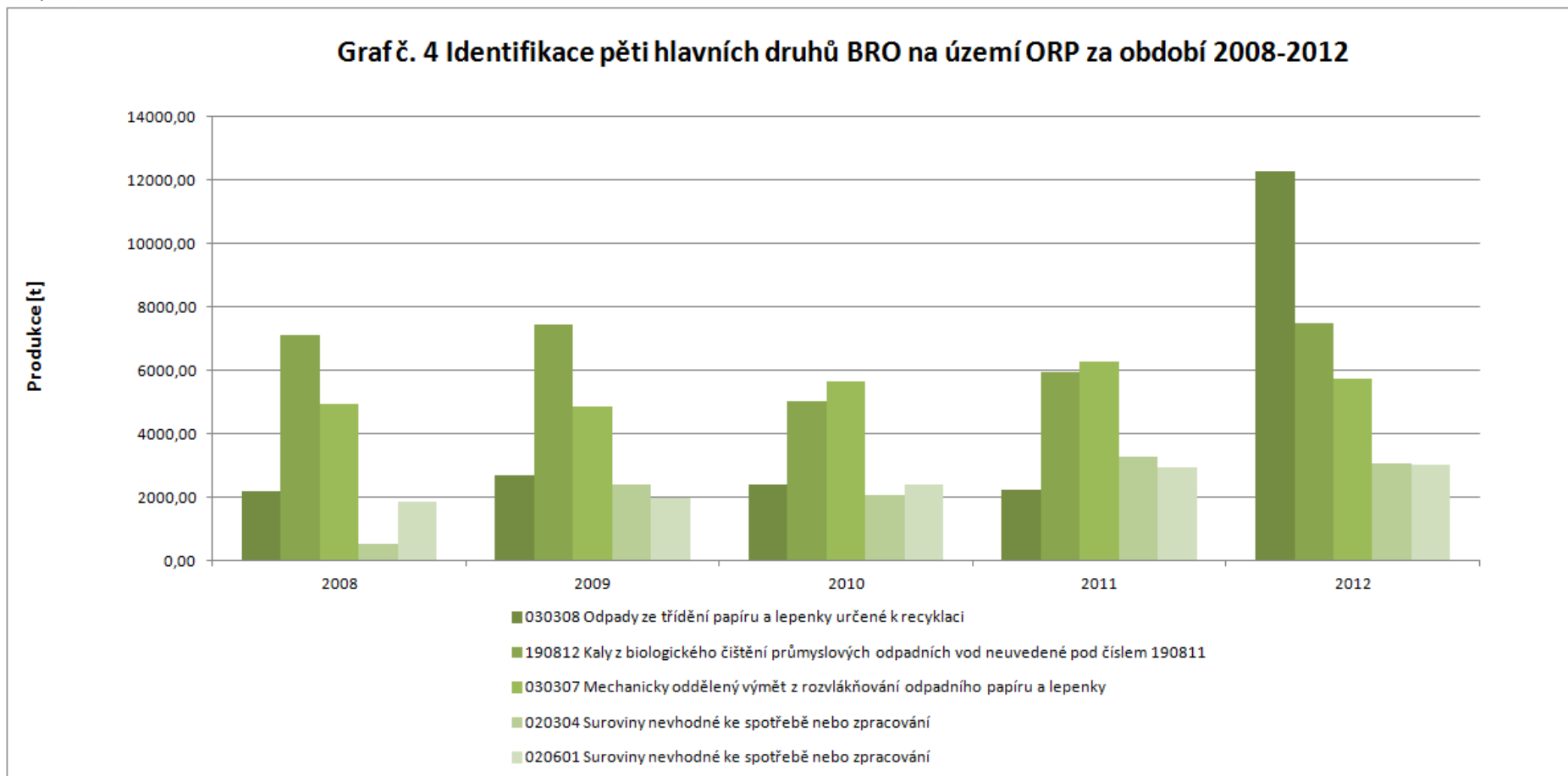
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	0	247,39	687,04	545,14	637,79	490,97
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	0	8 711,96	617,00	5 038,57	799,09	1 137,10
020107	Odpady z lesnictví	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	0	51,30	40,40	49,90	94,80	134,35
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	77,68	91,60	70,41	1,76	19,52
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	487,17	430,68	352,80	183,45	140,49
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	0	0,13	0,14	0,00	0,00	0,07
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	519,21	2 412,82	2 069,10	3 256,65	3 085,40
020399	Odpady jinak blíže neurčené	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	4,20	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	125,13	93,78	87,16	20,12	57,14
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	7,45	15,99	47,75	24,53	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	1 874,41	1 967,14	2 388,04	2 936,20	3 038,57
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	998,18	1 005,05	967,05	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	0	850,00	950,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	0	45,10	80,42	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	0	6 221,67	3 613,21	790,89	467,13	499,67
030301	Odpadní kůra a dřevo	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	0	4 922,70	4 853,91	5 647,61	6 283,47	5 747,08
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	0	2 208,32	2 687,78	2 404,77	2 253,03	12 261,02
030309	Odpadní kaustifikační kal	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,11	0,40	3,70	0,00	2,71
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	16 528,09	18 279,00	18 951,86	19 389,59	10 224,19
150103	Dřevěné obaly	O	35,15	59,03	136,18	72,26	73,55
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	20,57	55,42	1,55	10,09	57,17
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	11,96	1 067,24	735,35	469,54	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	7 256,76	331,47	1 397,07	1 428,69	1 449,47
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	10,20	64,53	104,72	112,00	105,56
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	7 092,49	7 433,93	5 035,88	5 938,93	7 495,35
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	23,11
191201	Papír a lepenka	O	0,14	0,00	0,36	0,18	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	8,49	2,02	3,91
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	2 834,58	3 143,54	3 931,87	4 423,19	5 536,75
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	80,11	70,51	39,94	55,07	153,77
200110	Oděvy	O	0,00	0,14	0,06	0,01	8,30
200111	Textilní materiály	O	0,09	0,00	0,00	0,00	0,20
200125	Jedlý olej a tuk	O	25,22	26,23	28,88	17,04	25,28
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,11	0,00	0,78	1,12	44,51
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	1 291,14	1 801,06	1 092,83	1 719,05	2 427,45
200301	Směsný komunální odpad	O	31 838,14	31 163,88	30 674,05	30 332,03	34 854,13

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200302	Odpad z tržišť	O	237,41	231,87	193,36	181,29	188,84
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 513,85	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	3 465,36	3 984,26	3 910,29	4 046,43	3 571,09
Celková produkce BRO			100 589,28	87 263,67	86 706,39	85 156,54	92 856,70

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

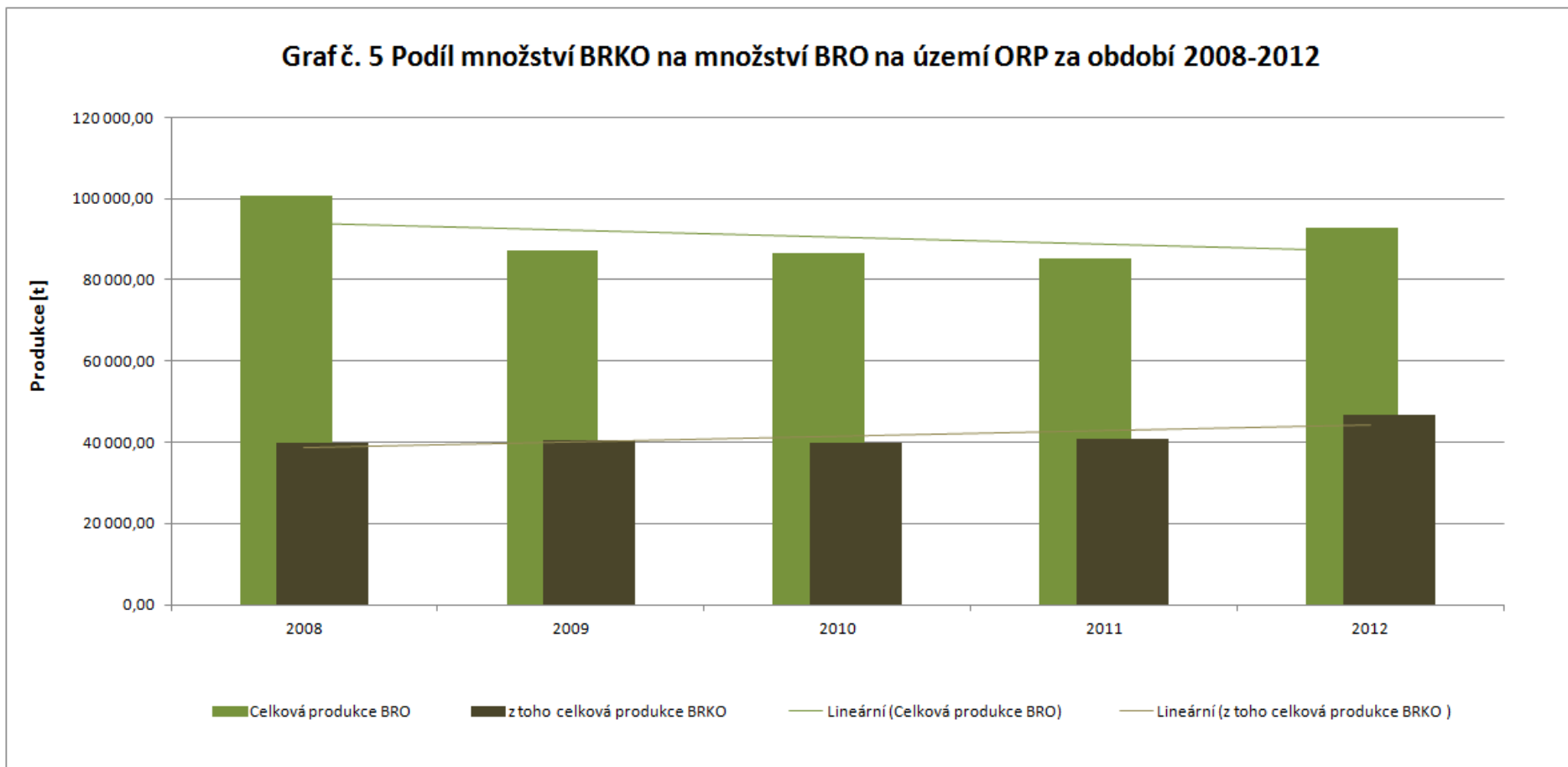
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	100 589,28	87 263,67	86 706,39	85 156,54	92 856,70	-13,25	-0,64	-1,79	+9,04
z toho celková produkce BRKO	39 772,17	40 421,49	39 872,06	40 775,23	46 810,32	+1,63	-1,36	+2,27	+14,80
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	39,54		46,32		45,99		47,88		50,41
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	101 728		101 846		101 719		101 924		101 874
Měrná produkce BRO	988,81		856,82		852,41		835,49		911,49
Měrná produkce BRKO	390,97		396,89		391,98		400,06		459,49

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

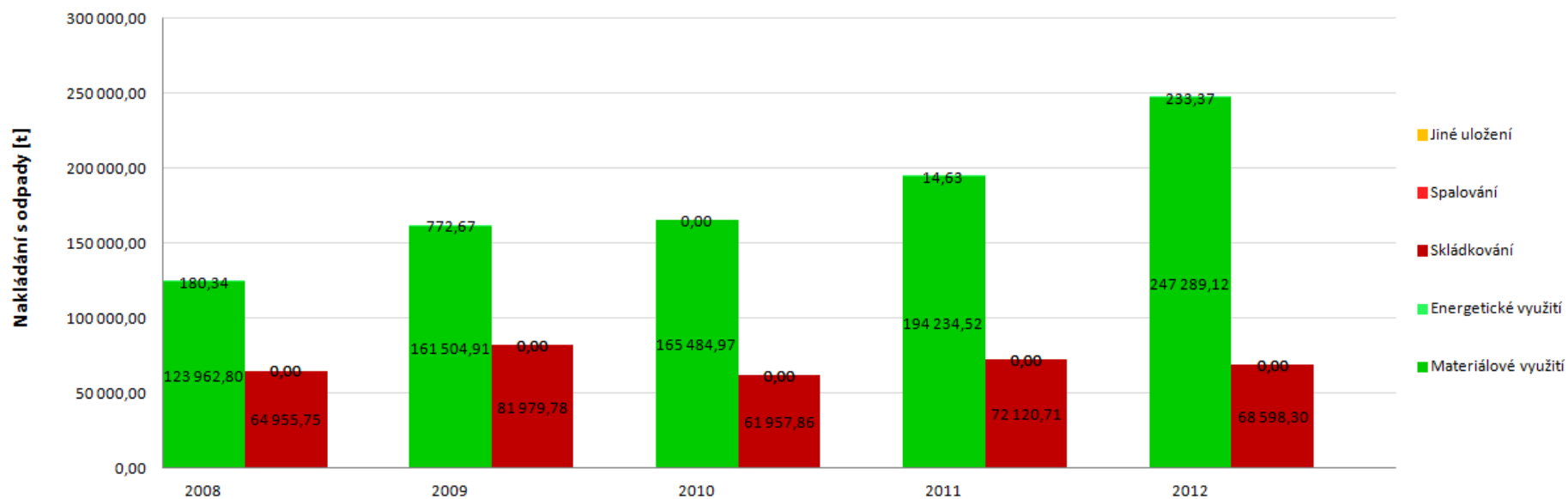
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
								2008	2009	2010	2011
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]											
Využití	Materiálové využití	121 115,68	123 962,80	161 504,91	165 484,97	194 234,52	247 389,12	102,35	133,35	136,63	160,37
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		38,86	62,01	75,05	60,81	93,83	76,48				
	Energetické využití	117,37	180,34	772,67	0,00	14,63	233,37	153,65	658,31	0,00	12,46
	Celkem vybrané způsoby využití	120 052,49	124 143,14	162 277,58	165 484,97	194 249,15	247 522,49	103,41	135,17	137,84	161,80
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		38,52	62,10	75,41	60,81	93,84	76,55				
Celková produkce odpadů		311 659,26	199 917,88	215 192,80	272 143,17	207 004,44	323 350,05				
Odstranění	Skládkování	166 927,91	64 955,75	81 979,78	61 957,86	72 120,71	68 598,30	38,91	49,11	37,12	43,20
								-61,09	-50,89	-62,88	-56,80
	Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Celkem vybrané způsoby odstranění	64 955,75	81 979,78	61 957,86	72 120,71	68 598,30	+26,21	-24,42	+16,40	-4,88		

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

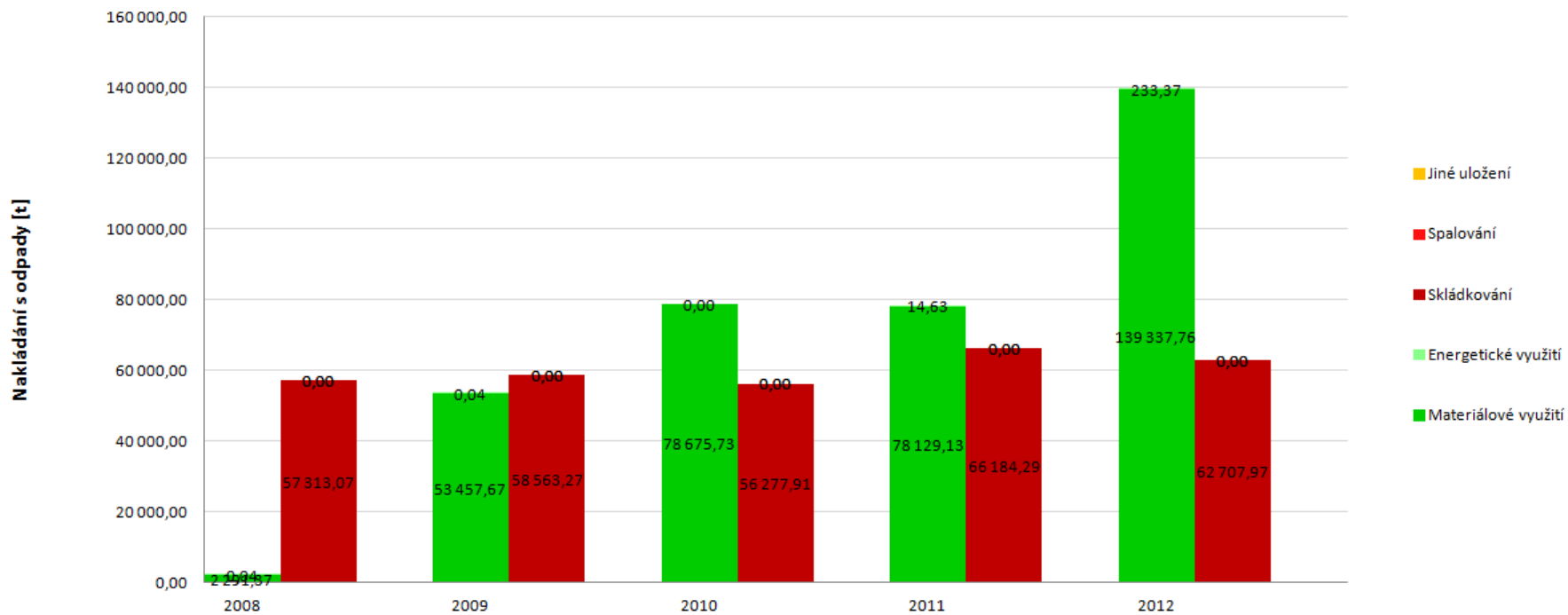

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	
KO	Využití	Materiálové využití	16 407,26	2 291,37	53 457,67	78 675,73	78 129,13	139 337,76	13,97	325,82	479,52	476,19	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			31,90	3,43	75,81	97,76	97,78	183,45	-86,03	+225,82	+379,52	+376,19	
		Energetické využití	6,85	0,04	0,04	0,00	14,63	233,37	0,57	0,54	0,00	213,44	
		Celkem vybrané způsoby využití	15 090,10	2 291,41	53 457,70	78 675,73	78 143,76	139 571,13	15,18	354,26	521,37	517,85	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓			
		29,34	3,43	75,81	97,76	97,80	183,76						
	Celková produkce KO [t]			51 430,37	66 775,16	70 515,53	80 476,37	79 903,48	75 954,05	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování		57 313,07	58 563,27	56 277,91	66 184,29	62 707,97	+2,18	-3,90	+17,60	-5,25	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
Celkem vybrané způsoby odstranění		57 313,07	58 563,27	56 277,91	66 184,29	62 707,97	+2,18	-3,90	+17,60	-5,25			
SKO	Využití	Materiálové využití	0,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00				
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Celkem vybrané způsoby využití	0,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00				
	Odstranění	Skládkování		49 961,77	50 193,48	48 065,26	57 916,46	55 728,86	+0,46	-4,24	+20,50	-3,78	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Celkem vybrané způsoby odstranění		49 961,77	50 193,48	48 065,26	57 916,46	55 728,86	+0,46	-4,24	+20,50	-3,78	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

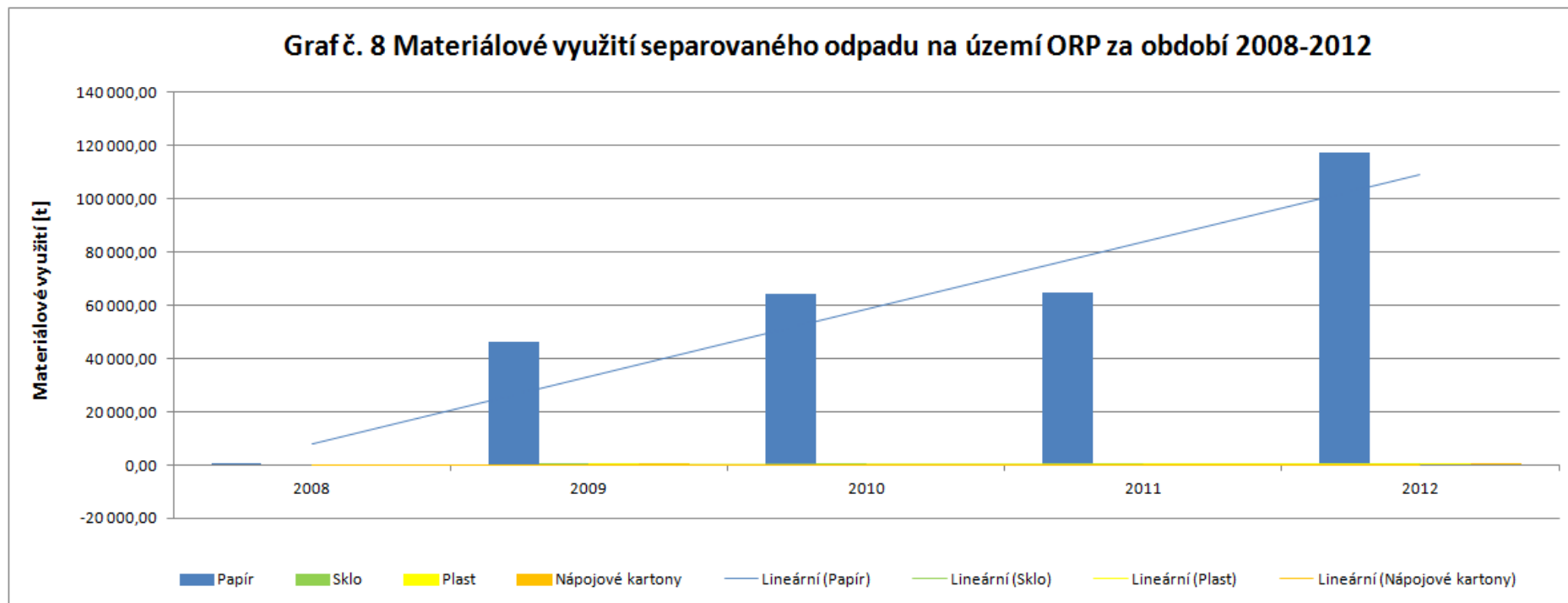
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	22,50	46314,39	63926,53	64773,91	117101,23	+205750,86	+38,03	+1,33	+80,78
		Energetické využití	0,04	0,04	0,00	0,00	0,05	-5,13	-100,00		
		Odstranění	9,52	26,31	115,90	61,29	84,21	+176,30	+340,54	-47,12	+37,41
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	406,68	12,16	242,85	199,85		-97,01	+1897,12	-17,71
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	1,55	2,79	1,53	10,03	0,06	+80,37	-45,38	+557,34	-99,36
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	2,35	0,00	0,00	488,71		-100,00		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	150,08	150,66	154,29	157,27	102,05	+0,39	+2,41	+1,93	-35,11
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	11,95	0,00	0,00	12,78		-100,00		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	17,26	1,47	0,52	4,45	0,52	-91,51	-64,71	+761,32	-88,23

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

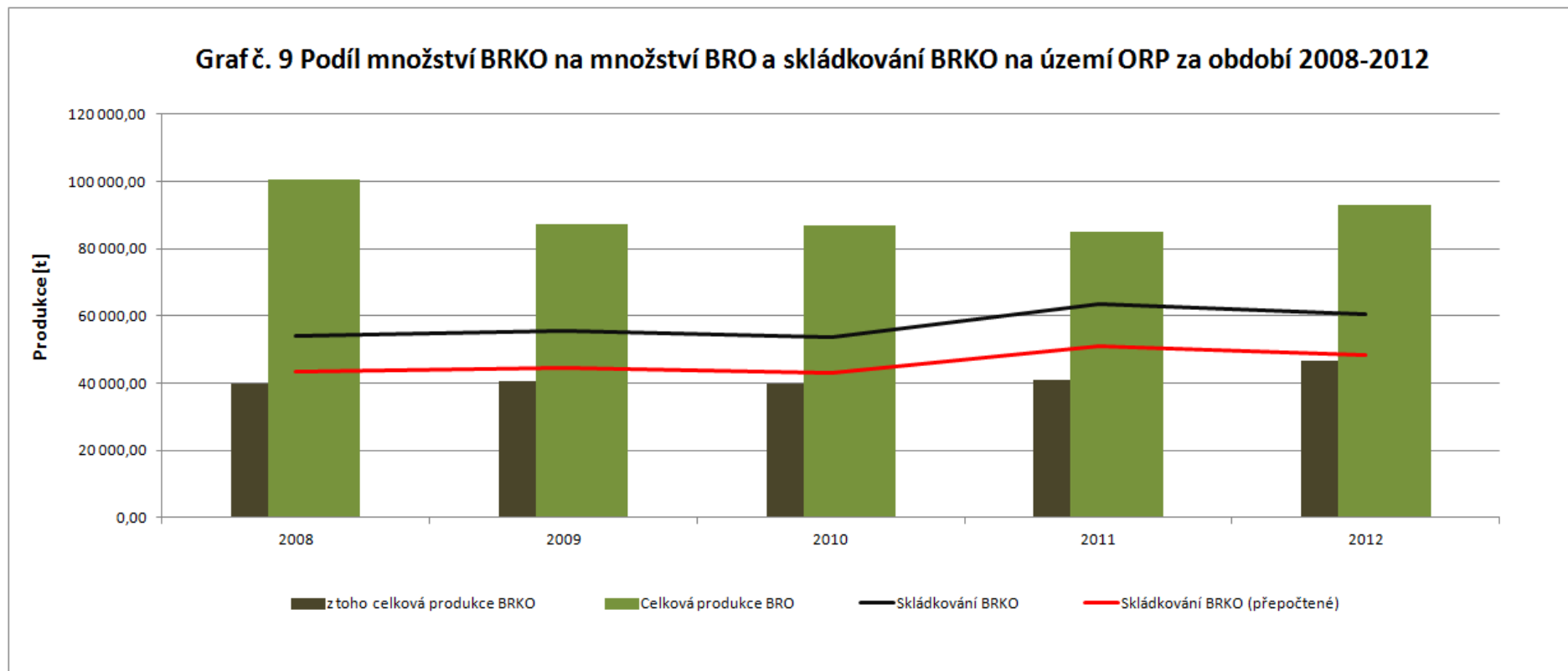
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difERENCE oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓					
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]														
BRO	Využití	Materiálové využití		25 932,01	71 892,77	86 482,90	85 243,67	141 389,45	+177,24	+20,29	-1,43	+65,87		
		Energetické využití		180,34	772,67	0,00	14,63	233,37	+328,45	-100,00		+1495,15		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		55 217,84	56 140,53	54 438,83	64 082,15	60 971,53	+1,67	-3,03	+17,71	-4,85		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
BRKO	Využití	Materiálové využití		1 393,15	48 154,27	65 307,75	67 135,07	119 132,58	+3356,50	+35,62	+2,80	+77,45		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Podíl skládkování a měr. skládkování k DZ 1995 [%] ↓					
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		54 111,39	55 567,38	53 515,07	63 510,60	60 407,11	2009	2010	2011	2012	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		28 678,08	43 451,45	44 620,61	42 972,60	50 999,01	48 506,91	155,59	149,84	177,83	169,14
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓									
				148,00	427,13	438,12	422,46	500,36	476,15	296,03	285,45	338,08	321,72	
										+196,03	+185,45	+238,08	+221,72	
										Meziroční změna [%] ↓				
			Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
			Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

6 Téma 4.: Volitelné téma

6.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

Volitelné téma „Dopravní a technická infrastruktura“, bylo v rámci projektu „*Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*“ vybráno na druhé valné hromadě „Dobrovolného svazku obcí Opavsko“ (dále jen DSO Opavsko) dne 16. dubna 2014 po vzájemné dohodě a odhlasováním všech členů DSO Opavsko.

Téma Dopravní a technická infrastruktura bylo starostům navrženo jako volitelné téma na základě dotazníkového šetření číslo jedna, které probíhalo v rámci „Projektů“ v lednu a únoru roku 2014.

Dopravní a technická infrastruktura bylo téma zvolené pro celou oblast ORP Opava, jelikož problematika a obsah témat většinou zasahují do více obcí, problematika je propojená a ve většině případů je potřeba je řešit společně (vodní toky, železnice, silnice aj.)

Volitelné téma se bude zaměřovat na všechny obce území ORP Opava, tj. celkem 41 obcí – viz tabulka č. 1.

DSO Opavsko je nově vzniklý, rychle se rozvíjející dobrovolný svazek obcí, který se snaží o to, aby se jeho členy staly všechny obce správního území ORP Opava. Důvodem této snahy je rozvíjení meziobecní spolupráce a hlavně lepší vyjednávací pozice v rámci různých dotačních titulů, které se týkají jak investičních tak neinvestičních akcí ve správním území ORP Opava.

6.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Infrastruktura je základním znakem a projevem technické civilizace a jako taková se s touto civilizací rozvíjí a vyvíjí. Úroveň infrastruktury je pak dokladem úrovně vývoje dané civilizace. Změny životního stylu, které v našem kulturním okruhu nastaly v posledních letech, vyvíjejí i tlak na potřebnou infrastrukturu – především v oblasti informačních technologií. Rostou ale také nároky na hygienu prostředí (čištění odpadních vod, kvalita a dostatečné množství pitné vody, nakládání s odpady), zásobování energiemi (diverzifikace zdrojů, spolehlivost, snížení dopadů na životní prostředí), dopravu (kapacita, spolehlivost, snížení hluku a emisí). Tyto zvýšené nároky na moderní infrastrukturu jsou uspokojovány zaváděním inovačních technologií a postupů. Většina nových technologií však vyžaduje větší finanční investice, což ve vazbě na obrovský rozsah infrastrukturních staveb znamená velké zásahy do rozpočtů měst a obcí. Také požadavky na lidské zdroje, jak pro pořízení moderní infrastruktury, tak pro její provozování znamenají velké výzvy pro veřejný i soukromý sektor, jelikož jsou požadováni vysoce kvalifikovaní specialisté.

Vysoká náročnost moderní infrastruktury jak na finanční tak na lidské zdroje přináší nutnost stanovení priorit a pořadí výstavby jednotlivých typů infrastruktury. Proto obce ORP Opava upřednostnili některé problémové oblasti, jež určují, které investice v oblasti infrastruktury budou připravovány a realizovány nejdříve.

Zástupci obcí ORP Opava si téma „Dopravní a technická infrastruktura“ zvolili především z těchto pěti záměrů:

- Společné investiční projekty v oblasti rozvoje kanalizačních sítí a výstavby ČOV
- Společné investiční projekty v oblasti nemotorové dopravy

- Informační a komunikační technologie
- Energetická infrastruktura
- Protipovodňová ochrana

Na území správního obvodu ORP Opava probíhalo dotazníkové šetření, které se týkalo tématu „Dopravní a technická infrastruktura“. Dotazník byl rozeslán prostřednictvím e-mailů všem 41 obcím ve správním obvodu ORP Opava. Následně byly obce, které dotazník nevyplnily osloveny motivujícími starosty a požádány o vyplnění. Návratnost dotazníků byla 63 %. K jednotlivým problematikám analýzy jsou vždy doplněny poznatky, které vyplynuly z dotazníkového šetření a které se k danému tématu vážou. Celkové znění dotazníku je Přílohou č. 1, analytické části téma „Dopravní a technická infrastruktura“.

6.1.2 Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Technická infrastruktura

a) Vodní zdroje, vodovodní síť, vodovodní infrastruktura

Vodním zdrojem je vodní útvar povrchové nebo podzemní vody, kterou lze použít pro uspokojení potřeb člověka.

Většinu obcí v ORP Opava zásobuje pitnou vodou z veřejných vodovodů odběratele v městech a obcích společnost SmVaK (Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.). SmVaK je největší vodárenskou společností Moravskoslezského kraje. Více než 94 % vyrobené pitné vody připadá na vodu z centrálních zdrojů, která je upravena a rozváděna v rámci jedné z nejrozsáhlejších vodárenských soustav v České republice, což je Ostravský oblastní vodovod. Hlavními velkokapacitními zdroji povrchové vody Ostravského oblastního vodovodu jsou údolní nádrže Kružberk v Jeseníkách a Šance a Morávka v Beskydech. Největší úpravnou vody v blízkosti ORP Opava je Podhradí. Kvalita produkováné pitné vody z této úpravny vody je velmi dobrá a trvale vyhovuje všem ukazatelům a splňuje nároky kladené na vodu pro přípravu kojenecké stravy. Zbývajících šest procent podílu vyrobené vody pochází z lokálních (místních) povrchových a především podzemních zdrojů. Většinou tyto zdroje jsou využívány pro zásobování obyvatel obcí nebo jejich částí, které nejsou napojeny na centrální zdroje. Na území ORP Opava jsou vybudovány úpravny vod v obci Hněvošice, Litultovice a Velké Hoštice.

Dále na území ORP Opava působí Svazek obcí pro provoz skupinového vodovodu Litultovice. Tento svazek tvoří šest obcí – Dolní Životice, Jezdkovice, Hlavnice, Litultovice, Mladecko a Stěbořice. Vznikl v dubnu 1997 z důvodu zajištění pitné a užitkové vody pro obce, které jsou členy svazku. Každá z obcí svazku je vlastníkem majetku, provozovatelem je firma Jiří Lenart s.r.o. Opava, která zabezpečuje provoz vodovodu, dále pak údržbu pronajatého majetku, postupné zlepšování kvality poskytovaných služeb a zvětšování jejich rozsahu. Zdrojem vody pro tento skupinový vodovod je jímací území Mladecko, ve kterém je jímána podzemní voda o celkové vydatnosti 30 litrů za sekundu.

Na území ORP Opava jsou evidovány tyto zařízení na vodovodní síti:

Vodojem v obcích: Brumovice, Bratříkovice, Budišovice, Háj ve Slezsku, Hlavnice, Hlubočec, Hněvošice, Holasovice, Hrabyně, Hradec nad Moravicí, Chlebičov, Chvalíkovice, Jezdkovice, Lhotka

u Litultovic, Litultovice, Mikolajice, Mladecko, Mokré Lazce, Opava, Otice, Raduň, Skřípov, Slavkov, Sosnová, Stěbořice, Štáblovice, Těškovice, Uhlířov, Velké Heraltice, Velké Hoštice, Vršovice.

Čerpací stanice vodárenská na vodovodním řadu v obcích: Brumovice, Budišovice, Dolní Životice, Háj ve Slezsku, Hlavnice, Hlubočec, Hněvošice, Holasovice, Hrabyně, Hradec nad Moravicí, Jakartovice, Mladecko, Opava, Otice, Pustá Polom, Skřípov, Slavkov, Těškovice, Velké Heraltice, Velké Hoštice, Vršovice.

Tab. 6.1.: Zdroje přírodní pitné vody podpovrchové a zdroje pitné vody ostatní

Obec	Název zdroje
Háj ve Slezsku	Zdroj Lhota u Opavy
Hlubočec	Zdroj přírodní pitné vody
	Zdroj přírodní pitné vody (0,25 l/s)
Hněvošice	Vrt HV 1 Hněvošice
	Vrt HV 2 Hněvošice
Hrabyně	Mokré Lazce – Jabloňka
Jakartovice	Vrt
	Vrt
Jezdkovice	Zdroj přírodní pitné vody /vodárna
Kyjovice	Studna Kyjovice
Mikolajice	Zdroj přírodní pitné vody (mimo provoz)
	Zdroj přírodní pitné vody (mimo provoz)
Mladecko	Vrt
	Vrt
Mokré Lazce	Zdroj Mokré Lazce
	Zdroj Suché Lazce – Zamčisko
Opava	Zdroj Jaktařský zářez
	Zdroj Karlovecké studny
	Zdroj Palhanecké studny
	Zdroj Sádrovcová galerie
Pustá Polom	Studna
	Studna
	Studna
	Studna
	Studna
	Studna
Těškovice	Studna
Velké Heraltice	Studna 1, p. č. 935 a p.č. 936
	Studna 2, část p. č. 937 a p. č. 939
	Vrt 1, p. č. 351 a část p. č. 352
	Vrt 2, část p. č. 947
Velké Hoštice	Zdroj Chlebičov
	Zdroj Velké Hoštice
	Zdroj Velké Hoštice
	Zdroj Velké Hoštice V3A
	Zdroj Velké Hoštice Vrt 4A
	Zdroj Velké Hoštice Vrt 6
	Zdroj Velké Hoštice Vrt 7

Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

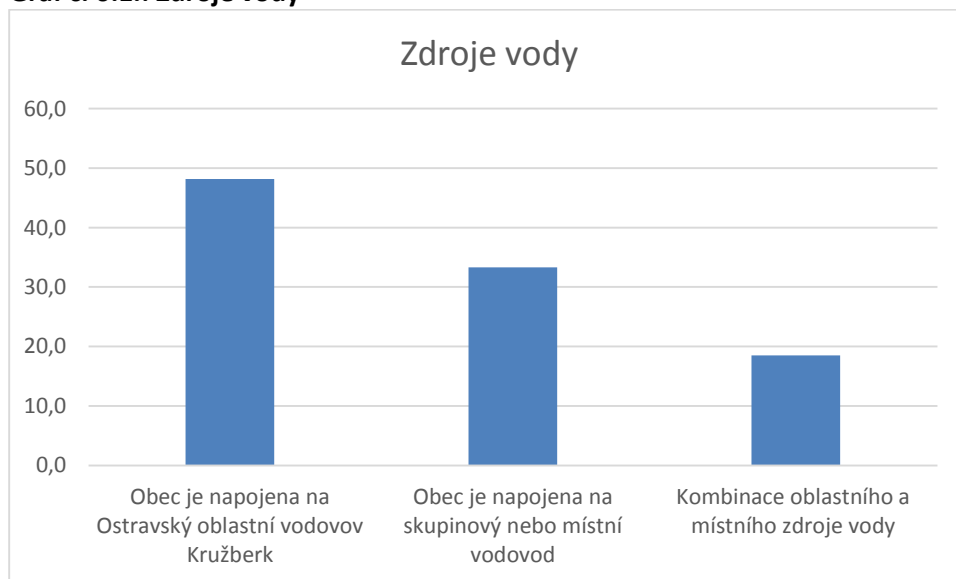
Tab. 6.2.: Zdroje vody – jaký zdroj pitné vody využívá Vaše obec?

	Počet odpovědí	Procenta
Obec je napojena na Ostravský oblastní vodovod Kružberk	13	48,1
Obec je napojena na skupinový nebo místní vodovod	9	33,3
Kombinace oblastního a místního zdroje vody	5	18,5

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Ve správním obvodu ORP Opava je nejvíce obcí připojeno na Ostravský oblastní vodovod Kružberk (obce Háj ve Slezsku, Holasovice, Hradec nad Moravicí, Chvalíkovice, Mikolajice, Nové Sedlice, Opava, Skřípov, Slavkov, Služovice, Uhlířov, Velké Hoštice, Vršovice), celkem 9 obcí využívá skupinový nebo místní vodovod (Dolní Životice, Chlebičov, Jakartovice, Hlavnice, Hněvošice, Oldřišov, Stěbořice, Sosnová, Velké Heraltice) a 5 obcí kombinuje oblastní a místní zdroje vody (Branka u Opavy, Jezdkovice, Neplachovice, Mokré Lazce, Otice).

Graf č. 6.1.: Zdroje vody

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Tab. 6.3.: Popis vodovodů v obcích ORP Opava

	Vodovody	Průměrná denní potřeba vody m ³ /den
Branka u Opavy	Veřejný vodovod, provozuje SmVaK Ostrava, z přivaděče OOV přes zemní vodovod Hradec nad Moravicí	140,64
Bratřikovice	V roce 2003 vybudován nový vodovod, napojena na vodovod Svobodné Heřmanice, ten je napojen na skupinový vodovod Bruntál	53,96
Brumovice	Obecní vodovod, zdrojem vody jsou 4 vrty, voda je čerpána do úpravny vody	219,34
Budišovice	Veřejný vodovod, provozuje SmVaK Ostrava, vodovod je součástí skupinového vodovodu zásobujícího vodou z OOV 6 obcí	70,73
Dolní Životice	Veřejný vodovod, provozuje firma Jiří Lenart s.r.o, vodovod je součástí skupinového vodovodu	79,2
Háj ve Slezsku	Veřejný vodovod, provozuje SmVaK Ostrava, zásobeno vodou z OOV a z vlastního zdroje	228,282
Hlavnice	Veřejný vodovod, provozuje firma Jiří Lenart s.r.o, vodovod je součástí skupinového vodovodu	87,79
Hlubočec	Veřejný vodovod provozovaný SmVaK Ostrava, součást skupinového vodovodu tří obcí	54,67
Hněvošice	Veřejný vodovod provozovaný SmVaK Ostrava, součást skupinového vodovodu 4 obcí	135
Holasovice	Veřejný vodovod napojený na stávající vodovod v Držkovicích	111,093
Hrabyně	Veřejný vodovod, který provozuje SmVaK Ostrava, zásobován plně vodou z OOV	339,72
Hradec nad Moravicí	Veřejný vodovod, provozovaný SmVaK Ostrava, zdroj vody je z OOV, napojeno 100 % obyvatel	573,14
Chlebičov	Vodovod provozovaný SmVaK Ostrava, zásobovaný vodou z vlastního zdroje vody	161,866
Chvalíkovice	Veřejný vodovod provozovaný SmVaK Ostrava, zásobovaný z OOV.	104,52
Jakartovice	Obec Jakartovice si provozuje veřejný vodovod, na vodovod je napojeno 100 % obyvatel	54,27
Jezdkovice	Veřejný vodovod, provozuje firma Jiří Lenart s.r.o, vodovod je součástí skupinového vodovodu	35,27
Kyjovice	Veřejný vodovod z OOV	97,97
Lhotka u Litultovic	Veřejný vodovod, provozovatelem je SmVaK Ostrava a.s.	29,64
Litultovice	Veřejný vodovod, který je součástí skupinového vodovodu Litultovice, provozuje firma Lenart-Novotný	112,18
Mikolajice	Veřejný vodovod, který je v majetku a ve správě obecního úřadu, obec zásobována pitnou vodou z ÚV Kružberk	45,346
Mladecko	Vodovod je součástí skupinového vodovodu Litultovice, vodovod provozuje firma Lenart - Novotný	27,135

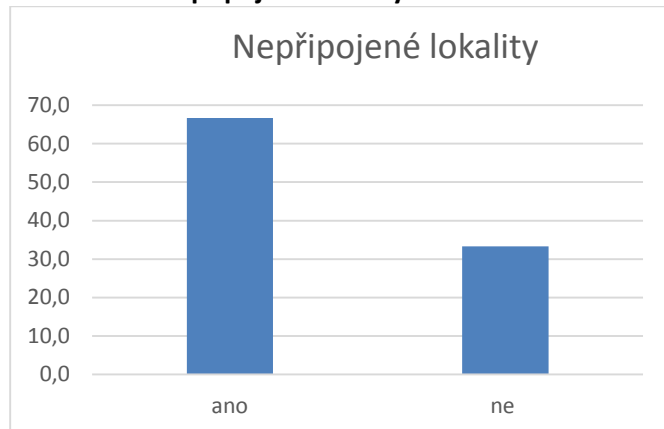
Mokré Lazce	Veřejný vodovod, který provozuje SmVaK Ostrava	167,529
Neplachovice	Napojení projektovaného vodovodu na vodovod v Holasovicích na vodovodní síť Opavy	117,827
Nové Sedlice	Vybudovaný veřejný vodovod, který je ve správě SmVaK Ostrava, napojeno 100% trvale bydlících obyvatel	56,255
Oldřišov	Vybudován veřejný vodovod, který je provozován SmVaK Ostrava, součást skupinového vodovodu	119,91
Opava	Vodovod v Opavě provozuje SmVaK Ostrava	
Otice	Na vodovod je napojeno 100 % obyvatel. Vodovod provozuje SmVaK Ostrava	466,986
Pustá Polom	Obec provozuje veřejný vodovod, zdrojem vody je OOV	335,39
Raduň	Obec má veřejný vodovod, je součástí vodovodu Raduň - Vršovice a vodovod provozuje SmVaK Ostrava, na vodovod je napojeno 100 % obyvatel v obci	294,03
Skřípov	Obec má vybudovaný vodovod, který provozuje obec Skřípov a tento vodovod je součástí skupinového vodovodu zásobujícího vodou z OOV obce Bohučovice, Jakubčovice, Skřípov a Hrabství	132,013
Slavkov	Obec má vybudovaný veřejný vodovod, který provozuje SmVaK Ostrava. Voda pro vodovod se získává plně z OOV.	375,175
Služovice	Veřejný vodovod je provozován SmVaK Ostrava, vodovod je součástí skupinového vodovodu pro obce Hněvošice, Služovice, Vrbku a Oldřišov	202,825
Sosnová	Obecní vodovod, napojeno asi 75 % obyvatelstva, součástí skupinového vodovodu Bruntál.	71,804
Stěbořice	Obec v současné době nemá pro celou obec vybudován veřejný vodovod	95,095
Štáblovice	Obec má vybudován veřejný vodovod, který provozuje obec, zdrojem vody je OOV	65,101
Štítina	Obec má vybudovaný veřejný vodovod, který je ve správě SmVaK Ostrava. Je na něj napojeno 100 % trvale bydlících obyvatel.	347,28
Těškovice	Obec provozuje veřejný vodovod.	111,227
Uhlířov	Obec je zásobována veřejným vodovodem ten je provozovaný SmVaK Ostrava, vodovod je součástí vodovodu Otice - Uhlířov	107, 232
Velké Heraltice	Obec Velké Heraltice má vybudován veřejný vodovod, který provozuje obec Velké Heraltice.	112, 227
Velké Hoštice	Obec má vybudovaný veřejný vodovod, který je ve správě SmVaK Ostrava. Je na něj napojeno 100 % trvale bydlících obyvatel.	262,01
Vršovice	Obec má veřejný vodovod, který je součástí vodovodu Raduň - Vršovice a vodovod provozuje SmVaK Ostrava na vodovod je napojeno 100% obyvatel v obci	53,3

Zdroj: <http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/>

Tab. 6.4.: Jsou ve vaší obci objekty – lokality nepřipojené na vodovodní síť?

	Počet odpovědí	Procenta
ano	18	66,7
ne	9	33,3

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Graf č. 6.2.: Nepřipojené lokality k vodovodní síti

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Celkem 18 obcí má nějakou oblast nebo lokalitu, která není připojena na vodovodní síť, nejčastěji jde o zástavbu nových rodinných domů (obec Mikolajice, Holasovice, Dolní Životice - Hertice, Neplachovice – Zadky, Otice, Skřipov, Hlavnice, Velké Heraltice), dále pak o chatové oblasti (obec Jakartovice, Nové Sedlice, Slavkov, Sosnová, Vršovice), některých dalších obcích jde o sídla firem nebo zemědělská družstva, která mají vlastní vrty (Chvalíkovice, Hněvošice, Jezdkovice).

Tab. 6.5.: Kdo je vlastníkem vodovodní infrastruktury ve Vaší obci?

Vlastník	Počet odpovědí	Počet odpovědí (%)
obec, město	12	44,4
SmVak	10	33,3
kombinace - obec, město, SmVak, soukromý vlastník	5	18,5

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Vlastníky vodovodních sítí jsou ve 12 případech samotné obce (Dolní Životice, Háj ve Slezsku, Hlavnice, Holasovice, Jakartovice, Jezdkovice, Mikolajice, Neplachovice, Skřipov, Sosnová, Stěbořice, Velké Heraltice), v 10 případech jsou vlastníkem vodovodní sítě Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava (Branka u Opavy, Chlebičov, Chvalíkovice, Nové Sedlice, Oldřišov, Otice, Služovice, Uhlířov, Velké Hoštice, Vršovice) a v 5 případech je vlastnictví kombinované v rámci vlastnictví obce nebo města, SmVak a soukromých vlastníků (Hněvošice, Hradec nad Moravicí, Mokré Lazce, Opava, Slavkov).

b) Kanalizace, kanalizační sítě, čistírny odpadních vod (ČOV)

Největší společností, která na území ORP Opava odvádí a čistí odpadní vody je společnost SmVaK Ostrava a.s., která provozuje v současnosti kanalizační síť celkově v 78 obcích. Čištění odpadních vod

zabezpečuje společnost celkem na 67 ČOV. Zároveň také provozuje společnost Čistírnu odpadních vod Opava. Tato čistírna je moderní mechanicko-biologická čistírna odpadních vod, která zajišťuje čištění nejen komunálních odpadních vod z města Opavy, ale i odpadních vod z významných průmyslových a potravinářských podniků jako jsou Ostroj a.s, Model Obaly, Bivoj, Mondeléz.

Tab 6.6.: Je ve Vaší obci vybudovaná kanalizační síť?

	Počet odpovědí	Procenta
ano	24	88,9
ne	3	11,1

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Kanalizační síť není vybudována v obci Mikolajice, kde byla dešťová kanalizace vybudována v 70 letech 20. století – nebyla zkolaudována, v obci Jakartovice, kde byla vybudována kanalizace před 30-40 lety – je neúplná, nezmapovaná a neznámá, a dále v obci Velké Heraltice, kde je vytvořen jednotný systém stokové soustavy, a to pouze v obci Velké Heraltice, ostatní místní části kanalizaci nemají. V obcích je nejčastěji kanalizace smíšená, dále pak dešťová, nejméně pak je oddělená kanalizace splašková.

Tab 6.7.: Provozuje Vaše obec ČOV?

	Počet odpovědí	Počet odpovědí (%)
Ano, provozujeme	11	40,7
Ne, neprovozuje a nechce	3	11,1
Ne, neprovozuje, ale má zájem vybudovat centrální ČOV	7	25,9
Ne, neprovozuje, ale pro naši obec je vhodnější decentralizovaný systém malých domovních čistíren	0	0,0
Vhodnou variantu vybereme podle možnosti financování a dotací	6	22,2

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Z dotazníkového šetření vyplývá, že celkem 11 obcí provozuje čistírnu odpadních vod (Branka u Opavy, Dolní Životice, Háj ve Slezsku, Holasovice, Hradec nad Moravicí, Chlebičov, Opava, Oldřišov, Otice, Slavkov, Uhlířov), obce Hlavnice, Velké Hoštice uvedly, že ČOV neprovozují ani nechtějí novou, jelikož čistírnu v jejich obci provozuje SmVak. Nové Sedlice plánují připojení ke kanalizaci vedoucí na Štítinu, kde ČOV ústí v obci Háj ve Slezsku. Dalších 7 obcí uvedlo, že ČOV neprovozuje, ale mělo by zájem vybudovat novou centrální ČOV pro celou obec. Žádná z obcí nemá zájem o decentralizovaný systém malých domovních čistíren a celkem 6 obcí čeká na vhodnou variantu dle možností financování a dotačních titulů.

Rozsah a kapacita kanalizační sítě včetně ČOV je uveden v tabulce č. 6.8.

Tab 6.8.: Rozsah kanalizační sítě včetně ČOV ve SO ORP Opava

Obec	Kanalizace	ČOV
Branka u Opavy	Rozsáhlá kanalizační síť, délka stokové sítě je cca 5 120 m.	Lokální ČOV: ČOV Branecké železáreny (slouží pro areál železáren), ČOV Branka 1 (provozovatel Opavská lesní společnost), ČOV Branka 2 (provozovatel obec)
Bratříkovice	Jednotná kanalizace, má sloužit k odvedení dešťových vod a částečně jsou napojeny i splaškové odpadní vody	Není
Brumovice	Rozsáhlý systém soustavné kanalizační sítě, která zajišťuje odkanalizování cca 95 % zástavby.	Tři lokální ČOV, využívají bytové domy, škola a pohostinství (provozovatel - obec Brumovice)
Budišovice	Soustavná síť dešťové kanalizace, která odvádí jak dešťové, tak i splaškové odpadní vody bez čištění do místní vodoteče, délka kanalizační sítě je 2 100 m	Čištění odpadních vod zajištěno převážně v septicích a žumpách. V obci je jedna domovní ČOV.
Dolní Životice	Oddílná kanalizační síť o délce 6156 m napojená na ČOV	Mechanicko biologická ČOV, provoz zajišťuje obecní úřad, lokality, které nejsou napojeny na ČOV využívají septiky a žumpy, které jsou následně odváženy na ČOV
Háj ve Slezsku	Jednotná kanalizace, přečerpávací stanice odpadních vod	Obec má ČOV s kapacitou na 10 000 obyvatel
Hlavnice	Systém oddílné kanalizace, splašková kanalizace ukončena na stávající ČOV, provozuje SmVaK Ostrava a obecní úřad Hlavnice, dešťová kanalizace - provozuje SmVaK Ostrava	ČOV - provozuje SmVaK Ostrava, napojeno 200 osob, zbývající část obce využívá septiků a žump
Hlubočec	Vybudována nesoustavná kanalizační síť na dešťové vody i splaškové odpadní vody z domácností, provozuje obecní úřad	Čištění odpadních vod zajištěno převážně v septicích a žumpách. Asi u 20 objektů je odpadní voda čištěna v malých domovních čistírnách, budování ČOV
Hněvošice	Vybudována jednotná kanalizační síť, která odvádí splaškové a dešťové odpadní vody od obyvatelstva. Provoz a údržbu zajišťuje obecní úřad.	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno v prostých septicích a žumpách.
Holasovice	Vybudován rozsáhlý systém jednotné nesoustavné kanalizace, zajišťuje odkanalizování cca 85 % obytné zástavby obce, provoz a údržbu zajišťuje SmVaK Ostrava a.s., špatný technický stav	Čištění odpadních vod je zajišťováno převážně v prostých domovních septicích a žumpách. Obecní ČOV 1200EO z roku 2012.

Hrabyně	Vybudována soustavná síť jednotné kanalizace, ta odvádí dešťové i splaškové odpadní vody z 100% zastavěné plochy obce, rehabilitační ústav má vlastní oddílnou kanalizační síť	V obci jsou využívány septiky a žumpy, rehabilitační ústav má vlastní mechanicko-biologickou ČOV
Hradec nad Moravicí	Z části vybudována nesoustavná jednotná kanalizační síť, přečerpávací stanice odpadních vod	Splaškové vody z jednotlivých objektů jsou převážně akumulovány v septicích či žumpách. Vybudováno několik lokálních ČOV, u nových objektů obytné zástavby je vybudováno několik domovních ČOV, včetně ČOV Domu pečovatelských služeb, od roku 2014 nová ČOV ve zkušebním provozu
Chlebičov	Rozsáhlá síť jednotné kanalizace, odvádí splaškové i dešťové odpadní vody	Likvidace splaškových odpadních vod z jednotlivých objektů obytné zástavby probíhá v septicích či žumpách. Obecní ČOV 1500EO ve zkušebním provozu.
Chvalíkovice	Jednotná soustava kanalizační sítě, odvádí splaškové a dešťové odpadní vody od obyvatel	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno v prostých septicích a žumpách.
Jakartovice	Vybudována nesoustavná síť jednotné kanalizace, která odvádí splaškové a dešťové odpadní vody, provoz a údržbu stávající kanalizace zajišťuje obecní úřad Jakartovice	Likvidace splaškových odpadních vod z jednotlivých objektů obytné zástavby probíhá v septicích či žumpách. ČOV pro nový činžovní dům.
Jezdkovice	Vybudována soustavná kanalizace, převážná část stávající kanalizace je funkční, technický stav odpovídá stáří jednotlivých kanalizačních stok.	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno v prostých septicích a žumpách.
Kyjovice	Jednotná kanalizace, napojeno téměř 100 % obyvatel obce, kanalizace vyústěna do potoka	Čištění odpadních vod je zajišťováno převážně v prostých domovních septicích a žumpách.
Lhotka u Litultovic	Vybudována dešťová kanalizační síť, stávající kanalizace není zdokumentována.	Čištění odpadních vod je zajišťováno převážně v prostých domovních septicích a žumpách, ty mají přepady zaústěny do povrchových příkopů případně trativodů
Litultovice	Vybudována jednotná kanalizační síť, která odvádí splaškové a dešťové odpadní vody od obyvatelstva. Kanalizační stoka je vyústěna do potoka. Provoz a údržbu zajišťuje obecní úřad.	Likvidace splaškových odpadních vod z jednotlivých objektů obytné zástavby probíhá v septicích či žumpách. Odpadní vody ze čtyř objektů v obci jsou čištěny v malé ČOV (monoblok)
Mikolajice	Vybudována dešťová kanalizace. Kanalizace vyústěna do místního potoka	Čištění odpadních vod lze z jednotlivých objektů je zajištěno v septicích či žumpách, přepady zaústěny do stáva-

		jící dešťové kanalizace.
Mladecko	Není vybudována žádná veřejná kanalizace	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno v prostých septicích a žumpách. Přepady jsou zaústěny do stávajících zatrubněných vodotečí.
Mokré Lazce	Vybudována soustavná síť jednotné kanalizace, ta odvádí dešťové i splaškové odpadní vody	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno v prostých septicích a žumpách. Ty mají přepady zaústěny do stávající kanalizace. Areál firmy ULMER má vlastní ČOV. Odpadní vody z areálu autoservisu jsou předčištěné v lapači ropných látek.
Neplachovice	Vybudován poměrně rozsáhlý systém jednotné kanalizace, zajišťuje odkanalizování cca 60 % obytné zástavby obce, provoz a údržbu zajišťuje SmVaK Ostrava a obec	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno v prostých domovních septicích či žumpách.
Nové Sedlice	Vybudována nesoustavná jednotná a dešťová kanalizace	Čištění odpadních vod je zajištěno převážně v prostých domovních septicích či žumpách
Oldřišov	Vybudovaná nesoustavná kanalizační síť jednotné kanalizace, která odvádí splaškové a dešťové odpadní vody od obyvatelstva	Na katastrálním území obce se nachází zemědělské družstvo ODV Oldřišov, odpadní vody z areálu ODV jsou likvidovány jejich původci. ČOV pro likvidaci odpadních vod ze ZŠ Oldřišov a ČOV pro likvidaci odpadních vod z nově vybudovaných RD nového stavebního obvodu
Opava	100 % území je odkanalizováno stávajících kanalizací ve správě SmVaK Ostrava, ta je vyhovující jak kapacitně tak i po stránce technické, přečerpávací stanice odpadních vod	Likvidace odpadních vod z dané lokality je zajištěna na centrální mechanicko-biologické ČOV města Opavy
Otice	V obci Otice je vybudována oddílná kanalizace. Splaškové odpadní vody jsou svedeny podtlakovou kanalizací na mechanicko-biologickou ČOV. Dešťové vody jsou svedeny dešťovou kanalizací.	Mechanicko biologická ČOV, 1300 EO
Pustá Polom	Vybudována poměrně rozsáhlá kanalizační síť, která původně sloužila k odvedení dešťových odpadních vod	Splaškové odpadní vody se převážně akumulují v septicích a žumpách. Nová zástavba má vybudované bezodtokové jímky s následným vyvážením, popřípadě malé domovní ČOV s přepadem do stávající dešťové kanalizace. Obecní ČOV.
Raduň	Jednotná kanalizační síť, do které jsou napojeny jak dešťové, tak i splaškové odpadní vody	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno převážně v septicích a žumpách. Odpadní vody ze základní školy jsou čišťeny v malé ČOV (monoblok)

Skřipov	V obci je vybudována soustavná síť jednotné kanalizace, která odvádí jak dešťové, tak i splaškové odpadní vody téměř z 100% zastavěné plochy obce	Splaškové vody z jednotlivých objektů jsou převážně akumulovány v septicích či žumpách. Základní škola dřevovýroba mají vlastní lokální ČOV typu Biofluid.
Slavkov	Vybudována soustavná síť kanalizace, odvádí jak dešťové, tak i splaškové odpadní vody z téměř 100% zastavěné plochy obce.	Vybudována centrální čistírna odpadních vod, 1650 EO
Služovice	Vybudována jednotná kanalizační síť, která odvádí splaškové a dešťové odpadní vody od obyvatelstva.	Čištění odpadních vod je zajištěno v prostých septicích a žumpách v jižní části katastru je vybudována stabilizační nádrž, která slouží pro částečné biologické dočištění odpadních vod z obce
Sosnová	Vybudována nesoustavná dešťová kanalizace, která odvádí dešťové vody do místní vodoteče.	Likvidace odpadních vod z jednotlivých objektů probíhá v žumpách či septicích, které mají přepady zaústěny do stávající kanalizace resp. Do otevřených příkopů
Stěbořice	Vybudován poměrně rozsáhlý systém jednotné stokové sítě, která zajišťuje odkanalizování cca 90 % zástavby.	Čištění odpadních vod je zajištěno v prostých domovních septicích, částečně jsou odpadní vody napojeny do žump.
Štáblovice	Vybudován rozsáhlý systém jednotné kanalizace, na stávající kanalizační systém je napojeno téměř 85 % obyvatel.	Nová ČOV od roku 2013.
Štítina	V obci je vybudována nesoustavná síť jednotné a dešťové kanalizace, která odvádí dešťové a část splaškových odpadních vod do mlýnského náhonu Sedlinka	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno převážně v septicích či žumpách. Výjimku tvoří areál základní školy s kapacitou 260 žáků, kde je vybudována biodisková ČOV.
Těškovice	Rozsáhlý systém jednotné kanalizace, na stávající kanalizační systém napojeno téměř 85 % obyvatel obce	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno převážně v septicích či žumpách.
Uhlířov	Rozsáhlý systém jednotné kanalizace, stávající kanalizace zajišťuje odkanalizování téměř 90 % obytné zástavby obce	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno převážně v septicích či žumpách. Obecní ČOV 400EO z roku 2009.
Velké Heraltice	V části Velké Heraltice je vybudován poměrně rozsáhlý systém jednotné stokové soustavy, který zajišťuje odkanalizování cca 90 % obytné zástavby.	Čištění odpadních vod je zajištěno v prostých domovních septicích, částečně jsou odpadní vody napojeny do žump.

Velké Hoštice	V obci Velké Hoštice byl vybudován rozsáhlý systém jednotné kanalizace, která odvádí splaškové a dešťové odpadní vody od cca 90 % obytných objektů obce do Mlýnského náhonu	Mechanicko biologická čistírna provozována SmVaK Ostrava. Odpad z ČOV je napojen na Mlýnskou strouhu.
Vršovice	Vybudována soustavná kanalizační síť, která odvádí dešťové odpadní vody do kanalizačního systému obce Raduň, část dešťových vod je vyústěna do příkopu.	Čištění odpadních vod v obci je zajištěno v žumpách

Zdroj: <http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/>, vlastní dotazníkové šetření

Obsahem dotazníkového šetření bylo také zjišťování budoucích plánů jednotlivých obcí v rámci kanalizační sítě a čističek odpadních vod. Záměry obcí, které plánovaný rozvoj uvedly, jsou v tabulce č. 6.9.

Tab 6.9.: Plán rozvoje kanalizační sítě obcí ve SO ORP Opava

Obec	Plán rozvoje
Hněvošice	Obec má rozhodnutí pro realizaci splaškové kanalizace a ČOV pro celou obec
Holasovice	Dokončování kanalizace v roce 2014 – 2015, nový projekt kanalizace pro místní část Loděnice (již je územní rozhodnutí)
Chvalíkovice	Plán dobudování kanalizace v obci
Opava	V městských částech se připravuje vybudování splaškové kanalizace
Služovice	V místní části Vrbka se plánuje rekonstrukce a budování nové kanalizační sítě
Vršovice	Zpracovává se nový projekt na ČOV

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

c) Protipovodňová ochrana na území ORP Opava

K hlavním tokům na území ORP Opava patří řeky Opava, Moravice, Hvozdnice, Bílovka, Čížina a Porubka. **Řeka Opava** vzniká soutokem Střední a Černé Opavy ve Vrbně pod Pradědem a je ve správě státního podniku Povodí Odry. Další zdrojnicí řeky Opavy je Bílá Opava. Tok řeky Opavy měří 109,3 km. Do koryta řeky Opavy ústí celkem tři přítoky a to Opavice, Čížina a Moravice. **Řeka Moravice** pramení v Hrubém Jeseníku, řeku spravuje z části státní podnik Povodí Odry a horní pramenný úsek je v péči Lesů České republiky. Do řeky Moravice ústí řeka Hvozdnice. Řeka Hvozdnice pramení v podhůří Nížkého Jeseníku poblíž Horního Benešova. Hvozdnice je ve správě státního podniku Povodí Odry a celková délka řeky činí 36,3 km. K velkým obcím, kterými protéká řeka Hvozdnice, patří obce Jakartovice, Mladecko, Dolní Životice, Slavkov a Otice.

V rámci dotazníkového šetření bylo u starostů zjišťováno, jak zabezpečují svou obec v rámci protipovodňové ochrany, a to jak na vodních tocích, tak i mimo vodní toky. Z šetření vyplynulo, že se obce nejvíce starají o úpravy koryt řek, mostů, lávek a hrází, dále se starají o regulaci koryta nejčastěji v centru obce a o čištění koryt malých potůčků, které se vlévají do větších a mohly by v případě bleskových povodní ohrozit obyvatele obce. Obce a města se zabývají také přípravou nebo stavbou protipovodňových hrází.

V rámci staveb mimo vodní toky se obce zabývají problematikou suchých poldrů a průlevů, revitalizací břehů řek a potoků, zkapacitněním příkopů, zatravňováním přilehlých polí a protipovodňových příkopů.

V rámci protipovodňové ochrany se obce zabývají také problematikou přívalových dešťů, které způsobují velké škody na majetku jak obci, tak samotným občanům. Obce se tomu snaží zabránit budováním např. valů, vytvářením osevních plánů, protierozních opatření, prohlubováním příkopů kolem komunikací nebo zpevňováním koryt řek.

Záplavová území na území ORP Opava

Záplavová území jsou administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou a jsou vymezena záplavovou čarou. Tato území se vymezují pro N-leté průtoky – Q_5 , Q_{20} , Q_{100} neboli pro rozliv pěti-, dvacet- a stoleté povodně. N-letý průtok je takový, který je dosažen nebo překročen v dlouhodobém průměru jednou za N-let. Například 100 - letý průtok (Q_{100}) bude průměrně dosažen nebo překročen 1x za 100 let.

V následující tabulce jsou uvedena jednotlivá záplavová území, která se vyskytují na území ORP Opava.

Tab 6.10.: Záplavová území na území ORP Opava

Obec	Název toku		
	Q005	Q020	Q100
Branka u Opavy	Hvozdnice	Hvozdnice	
			Moravice
Brumovice		Čížina	Čížina
	Opava	Opava	Opava
Dolní Životice	Hvozdnice	Hvozdnice	Hvozdnice
Háj ve Slezsku	Opava	Opava	Opava
Holasovice	Opava	Opava	Opava
Hradec nad Moravicí	Moravice	Moravice	Moravice
Jakartovice	Hvozdnice	Hvozdnice	Hvozdnice
Litultovice	Hvozdnice	Hvozdnice	Hvozdnice
Mladecko	Hvozdnice	Hvozdnice	Hvozdnice
Mokrý Lazce	Opava	Opava	Opava
Opava	Hvozdnice	Hvozdnice	Hvozdnice
			Moravice
	Opava	Opava	Opava
	Otický příkop	Otický příkop	Otický příkop
Otice	Hvozdnice	Hvozdnice	Hvozdnice
Slavkov	Hvozdnice	Hvozdnice	Hvozdnice
Štáblovice	Hvozdnice	Hvozdnice	Hvozdnice
Štítina	Opava	Opava	Opava
Uhlířov	Hvozdnice	Hvozdnice	Hvozdnice
Velké Hoštice	Opava	Opava	Opava

Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

Objekty, zařízení protipovodňové ochrany

Na území ORP Opava realizovalo Povodí Odry tato protipovodňová opatření:

Úprava toku Bílovka

Úprava toku Čižina

Úprava toku Hvozdnice

Úprava toku Moravice

Úprava toku Oldřišovský potok

Úprava toku Opava

Úprava toku Porubka

Úprava toku Sezina

Souhrn objektů a zařízení, které jsou vybudovány na území ORP Opava jsou uvedeny v tabulce č. 6.11.

Tab 6.11.: Zařízení/objekty protipovodňové ochrany na území ORP Opava

Obec	Charakteristika stavby	Kategorie PPO
Branka u Opavy	Jez Branka	jez pohyblivý
	Branka (BRAN), kombinovaná	ostatní (nerozlišeno)
Brumovice	Brumovice (BRUM), srážkoměrná	ostatní (nerozlišeno)
Dolní Životice	Jez Dolní Životice	jez pohyblivý
Háj ve Slezsku	Jez Jilešovice	jez pohyblivý
	Jez Lhota u Opavy	jez pohyblivý
	Opava	protipovodňová hráz
	Jez Háj ve Slezsku	jez pohyblivý
Hradec nad Moravicí	Weishunův jez	jez pohyblivý
	Jez Hradec nad Moravicí	jez pohyblivý
Jakartovice	VN Hořejší Kunčice	protipovodňová hráz
Kyjovice	Jez u Panského mlýna	jez pohyblivý
Litultovice	Jez Dolní Životice	jez pohyblivý
	Jez Luhy na Hvozdnici km 17, 390	jez pohyblivý
Opava	Mohrův jez	jez pohyblivý
	Jaschkův jez	jez pohyblivý
	Jez Městské sady (Vojenský splav)	jez pohyblivý
	Jez Mlýn Herber	jez pohyblivý
	Opava, kombinovaná	ostatní (nerozlišeno)
	Opava	protipovodňová hráz
	Moravice	protipovodňová hráz
Otice	Otice, limnigrafická	ostatní (nerozlišeno)
	Hvozdnice	protipovodňová hráz
Pustá Polom	Pustá Polom, srážkoměrná	ostatní (nerozlišeno)
	Suchá retenční nádrž Pustá Polom	protipovodňová hráz
Velké Hoštice	Jez Štítina	jez pohyblivý
	Jez Komárov	jez pohyblivý
	Opava	protipovodňová hráz

Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

d) Vybavenost pro nakládání s odpady na území ORP Opava

Tab 6.12.: Vybavenost pro nakládání s odpady na území ORP Opava

	Počet odpovědí	Počet odpovědí (%)
Sběrné místo	4	14,8
Sběrný dvůr	3	11,1
Sběrna druhotných surovin včetně soukromých	5	18,5
Zařízení pro třídění a dotřídování odpadu	4	14,8
Kompostárna	1	3,7
Jiné	7	25,9
Žádné	10	37,0

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z dotazníkového šetření vyplývá, že téměř polovina obcí neprovozuje žádné zařízení pro nakládání s odpady. Sběrné místa se nacházejí v obcích Mokrý Lazce, Uhlířov, Oldřišov a Služovice, sběrné dvory v obci Háj ve Slezsku a ve městech Hradec nad Moravicí a Opava. Sběrnu druhotných surovin včetně soukromých provozují obce Otice, Mokrý Lazce, Hlavnice a města Hradec nad Moravicí a Opava. Zařízení pro třídění a dotřídování odpadu provozují obce Branka u Opavy, Velké Heraltice, Služovice a Velké Hoštice. Komunitní kompostárnu provozuje obec Velké Heraltice.

Obec Skřipov uvedla, že by měla zájem o zřízení sběrného dvoru a kompostárny, Opava má stavební povolení pro realizaci „Závodu pro zpracování bioodpadu“. Ve většině obcí se také minimálně 2x do roka objevují mobilní sběrné jednotky na nebezpečný odpad nebo elektroodpad.

Graf č. 6.3.: Vybavenost obcí pro nakládání s odpady

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

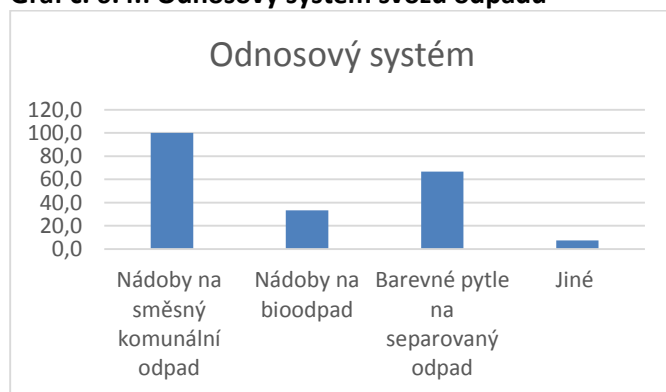
Tab 6.13.: Jaký je systém svozu odpadu ve Vaší obci – vyznačte prosím užívané varianty

Odnosový	Nádoby na směsný komunální odpad	Nádoby na bioodpad	Barevné pytle na separovaný odpad	Jiné	
Počet odpovědí	27	9	18	2	
Počet odpovědí (%)	100,0	33,3	66,7	7,4	
Donáškový	Kontejnery na plasty	Kontejnery na papír	Kontejnery na sklo	Kontejnery na textil	Kontejnery na elektroodpad
Počet odpovědí	13	13	27	22	20
Počet odpovědí (%)	48,1	48,1	100,0	81,5	74,1

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Svoz odpadu probíhá v rámci dvou možností. Odnosový systém, u kterého občané dávají odpad do nádob nebo pytlů, které následně technické služby nebo jiná společnost od jejich domu svezou, využívá každá dotazovaná obec. Tento systém je využíván především u směsného komunálního odpadu, který vyváží všechny dotazované obce. Nádoby na bioodpad využívá 9 obcí a barevné pytle na separovaný odpad celkem 18 obcí. Druhým systémem je systém donáškový, kdy občané odnášejí odpad do kontejnerů umístěných v obci. V rámci šetření bylo zjištěno, že všechny dotazované obce využívají kontejnery na sklo. Většina dotazovaných obcí využívá kontejnery na textil (22 obcí) a kontejnery na elektroodpad (20 obcí). Kontejnery na plast a papír má k dispozici pro své občany celkem 13 obcí.

Graf č. 6.4.: Odnosový systém svozu odpadu

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf č. 6.5.: Donáškový systém svozu odpadu

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tab 6.14.: Jaká zařízení pro nakládání s odpady postrádáte ve vaší obci nebo v jiném blízkém okolí? S kterým druhem odpadu máte největší problémy?

Branka u Opavy	
Dolní Životice	problém se stavební suť
Háj ve Slezsku	
Hlavnice	nebezpečný a velkoobjemový odpad, stavební suť
Hněvošice	chybí kompostárna, problematika s vyhozenými pytli podél komunikací
Holasovice	
Hradec nad Moravicí	potřeba rozšíření sběrného dvora pro velkoobjemový odpad
Chlebičov	
Chvalíkovice	chybí na bioodpad
Jakartovice	chybí velkoobjemový - pneumatiky, nábytek (lidé odkládají u kontejnerů, které slouží chatovým oblastem)
Jezdkovice	stavební suť
Mikolajice	bioodpad - v současné době dotační tituly na kompostéry
Mokré Lazce	
Neplachovice	postrádáme klasický sběrný dvůr, v Opavě lze bezplatně odložit pouze elektrospotřebiče
Nové Sedlice	problém se systémem likvidace směsného odpadu, který znevýhodňuje ty, které třídí - máme jednoduchý poplatek 400kč ročně - nevíme jak motivovat
Oldřišov	
Opava	problematika bioodpadu, posílit třídění odpadů na úkor jeho skládkování
Otice	postrádáme velkou kompostárnu pro svoz a zpracování velkých větví, kontejnery pro velká skla
Skřipov	problém se stavební suť a výkopovou zeminou
Slavkov	stavební odpad

Služovice	poptávka po sběru plechovek, konzerv, největší problém je s bioodpadem vyprodukovaným při kosení obecních pozemků - vybudování kompostárny by bylo přínosem
Sosnová	černé skládky stavebního materiálu
Stěbořice	
Uhlířov	
Velké Heraltice	
Velké Hoštice	
Vršovice	stavební suť - černé skládky

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastějším problémem v rámci svozu odpadů je problematika stavební suti popřípadě vytváření černých skládek s tímto odpadem. Obcím chybí místa pro uskladnění velkoobjemového odpadů, bioodpadu, výkopové zeminy nebo elektroodpadu.

e) Energetické zdroje

Elektrická energie

Zásobování regionu elektrickou energií je zajištěno přes transformovny 110/22kV Opava – Jakař a Velké Hoštice. Rozvod elektrické energie v území je zajištěno pomocí VN 22 kV převážně prostřednictvím Severomoravské energetiky, a.s. Jihozápadní část území protíná vedení 220 kV č. 459 Horní Životice – Nošovice.

Výrobní elektrické energie jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab 6.15.: Výrobní elektrické energie v ORP Opava

Obec	Kategorie elektrárny	Název elektrárny
Háj ve Slezsku	Malá vodní elektrárna	MVE Opava Jilešovice
	Malá vodní elektrárna	MVE Opava - Smolkov
	Malá vodní elektrárna	MVE Opava Smolkov II
	Malá vodní elektrárna	MVE Opava Lhota u Opavy
Hradec nad Moravicí	Malá vodní elektrárna	MVE Moravice Žimrovice - Hellebrand
	Malá vodní elektrárna	MVE Moravice Žimrovice - Kappa
	Malá vodní elektrárna	MVE Moravice Hradec nad Moravicí
Opava	Malá vodní elektrárna	MVE Moravice Kylešovice
	Malá vodní elektrárna	MVE Opava - Štítina
	Malá vodní elektrárna	MVE Moravice Kylešovice
	Malá vodní elektrárna	MVE Opava - vojenský splav
	Malá vodní elektrárna	MVE Opava - Palhanec
Velké Hoštice	Malá vodní elektrárna	MVE Opava - Komárov - Hoštice

Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

Tab 6.16.: Vnímáte nějaké problémy v rozvodu elektrické energie?

	Počet odpovědí	Počet odpovědí (%)
ano	3	11,1
ne	24	88,9

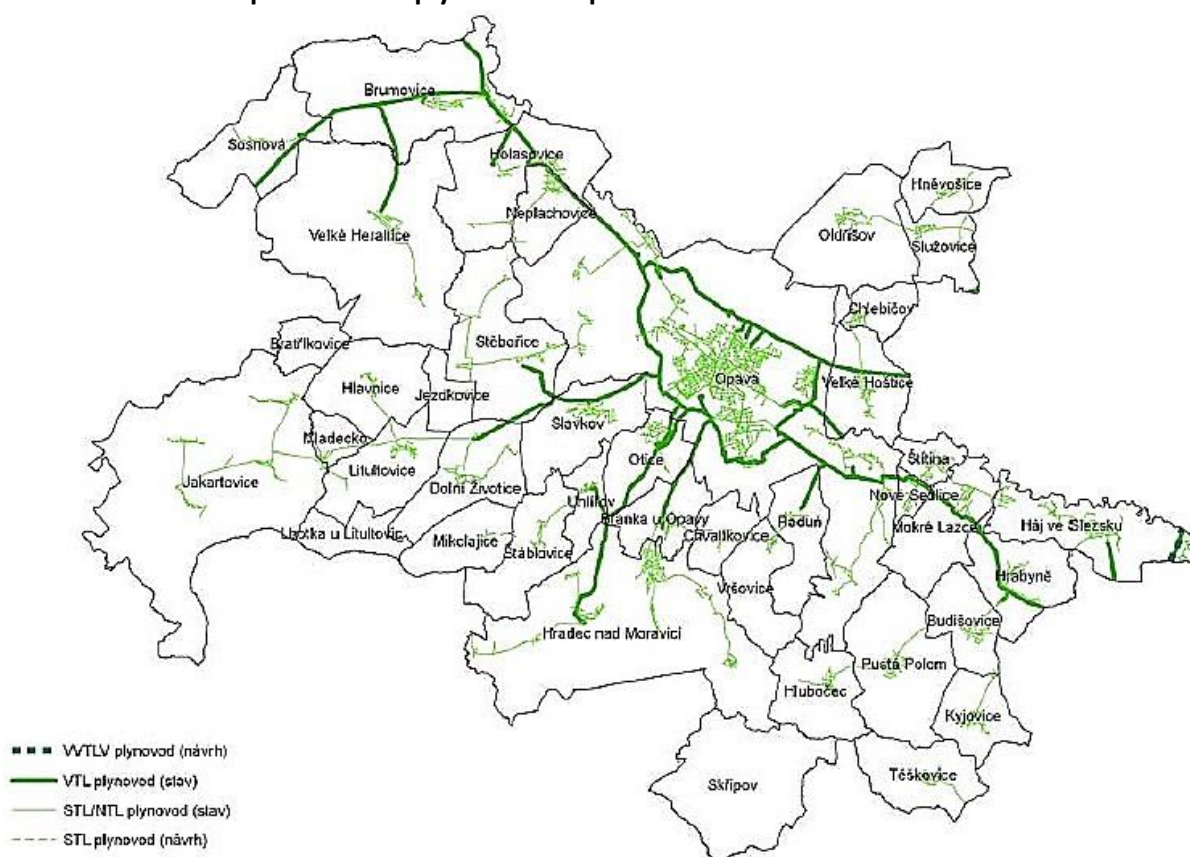
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Většina obcí nevnímá problémy v oblasti rozvodu elektrické energie. Obec Háj ve Slezsku uvedla problémy s častými výpadky energie a kolísání napětí, obec Neplachovice by potřebovala posílit dodávky elektřiny výstavbou nového transformátoru. Obec Branka u Opavy uvádí problémy v rozvodech pouličního osvětlení.

Zemní plyn

Zásobování plynem správního území ORP Opava je zajištěno VTL plynovodem, který vede ze sousedního ORP Kravaře a prochází přes obce Velké Hoštice, Opavu, Neplachovice, Holasovice, Brumovice a pokračuje do ORP Bruntál. Vysokotlaký plynovod představuje soustavu potrubí s příslušenstvím a stanicemi, která umožňuje přepravu plynu pod provozním tlakem převyšujícím 16 barů (16 atmosfér). Napojení ostatních obcí zajišťuje středotlaké vedení. Nízkotlakým rozvodem plynu je řešeno zásobování v městě Opava, v obci Brumovicích a dalších malých sídlech. Na plyn je v ORP Opava napojeno celkově 37 obcí, to znamená celkově 91 % obcí. Napojení na plyn chybí pouze v obcích Mikolajice, Skřipov, Lhotka u Litultovic a Bratříkovice. Mapa uvedená níže zobrazuje distribuci plynu v ORP Opava.

Obrázek č. 6.1.: Mapa distribuce plynu v ORP Opava

Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

Zásobování teplem

Na území ORP Opava se vyskytují dva technologické objekty, které slouží pro zásobování teplem. První je v obci Litultovice (zámecká kotelna) a druhý objekt je v obci Opava (Opava-východ – SBBH – strojovna pro kotel SO).

Zásobování teplem na území města Opavy je zajišťováno společností Opatherm. Společnost provozuje jednu parní, jednu horkovodní a jednu teplovodní tepelnou soustavu. Mimo soustavu CZT (centralizované zásobování teplem) je teplo distribuováno také společnostmi Dalkia, Bytové družstvo Rozvoj a Stavař, především prostřednictvím okrskových, blokových či domovních kotelen.

Tab 6.17.: Vnímáte nějaké problémy ve vytápění objektů, převážně obecních?

	Počet odpovědí	Počet odpovědí (%)
ano	12	44,4
ne	15	55,6

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z celkového počtu dotazovaných starostů uvedlo celkem 12, že mají problémy v rámci zásobování teplem ve své obci. Nejčastějším problémem je špatný stav kotlů a kotelen v obecních budovách, veřejných budovách, mateřských školách a základních školách, problémem jsou také vysoké náklady na topení – viz tabulka č. 6.18.

Tab 6.18.: Problémy v rámci vytápění teplem, stav kotelen v ORP Opava

Branka u Opavy	obecní bytový dům
Háj ve Slezsku	zastaralé, nutná výměna
Hlavnice	zastaralé kotelny, drahý plyn, vysoké náklady
Hradec nad Moravicí	stav kotelen v budovách je špatný - nutná obměna, některé téměř 20 let staré (ZŠ, MŠ, Národní dům)
Mikolajice	špatný stav, včetně paliva
Neplachovice	problém se stavem kotelny v ZŠ - velmi staré, potřeba nové a výkonné, problém jsou také obecní budovy - velká spotřeba paliva, vytápění zámku je starými kotli na koks
Nové Sedlice	Vytápění hasičské zbrojnice na tuhá paliva
Oldřišov	obecní objekty vybaveny plynovými kotli, zařízení kotelen poměrně zastaralé
Otice	spalování plastů v zimě
Skřipov	problémem jsou lokální topeniště, ať již nevyhovující kotle, špatný způsob vytápění a nevyhovující palivo
Slavkov	občané přecházejí na pevná paliva a dochází ke zhoršování ovzduší
Služovice	problémem jsou lokální topeniště, které produkují velké množství škodlivin do ovzduší, způsobeni i tím, že jsme v příhraničí s PL, kde lidé jezdí nakupovat nekvalitní uhlí, koks, flot, u obecních budov problém nemáme
Velké Hoštice	nutná výměna kotlů na plyn v obecních objektech (ZŠ, zámek, hasičská zbrojnice)

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

f) Veřejné osvětlení

Veřejné osvětlení je soustava venkovních světel sloužící k osvětlení ulic, cest, hřišť, prostranství a dalších prostor a objektů v obcích i mimo ně. Veřejné osvětlení patří mezi příslušenství pozemních komunikací. Svítidlo slouží k uchycení zdroje světla a jsou v něm umístěny také všechny pomocné obvody pro správnou funkčnost zdroje světla. Mezi nejvíce používané zdroje světla patří sodíkové výbojky, halogenidové výbojky a led. Sodíkové výbojky mají vysokou svítivost a dobrou životnost, jedná se o nejrozšířenější osvětlovací zdroj pro veřejné osvětlení. Halogenidové výbojky jsou nejmodernější výbojky, používají se hlavně na osvětlení přechodů, křižovatek a stadionů. Led osvětlení se do veřejného osvětlení zavádí a má velkou perspektivu.

Tab 6.19.: Veřejné osvětlení – počet zdrojů, typ a stav systému veřejného osvětlení

Obec	Počet světelných zdrojů	Typ osvětlení	Stav systému veřejného osvětlení
Branka u Opavy	neznámý	sodíkové	svítidla zánovní, vedení prověřené - nutná výměna pojistkové skříně
Dolní Životice	168	sodíkové	stav dobrý, sodíkové výbojky nižší hodnoty
Háj ve Slezsku	400	sodíkové	stav dobrý, před 7 lety rekonstrukce
Hlavnice	78	sodíkové	rekonstrukce v roce 2006
Hněvošice	131	sodíkové, halogenové	105 bodů na konci životnosti včetně uchycení, převážná obvodů neizolovaných - zkraty na vedení, nutná celková rekonstrukce - základní problém obce
Holasovice	215	sodíkové	potřebuje opravu - čekáme na dotační titul
Hradec nad Moravicí	808	sodíkové	známky koroze na ulici Opavská, ostatní stav uspokojivý
Chlebičov	133	sodíkové	stav dobrý
Chvalíkovice	65		stav dobrý
Jakartovice	139+59 LED	sodíkové, LED	59 ucházejících, 57 na hranici životnosti, 23 nevyhovujících za hranici životnosti, 59 LED nové - výborné
Jezdkovice	28	sodíkové	částečně vyhovující, velké náklady na spotřebu
Mikolajice	25	sodíkové	stav dobrý - 5 let po rekonstrukci
Mokrý Lazce	150	sodíkové	stav dobrý - rekonstrukce v roce 2004
Neplachovice	130	sodíkové	stav uspokojivý - došlo k výměně svítidel
Nové Sedlice	77	sodíkové, halogenové	stav dobrý – přechod na úspornější svítidla
Oldřišov	142	sodíkové	systém je převážně na hranici životnosti, část havarijní stav, neizolované vodiče - zkraty ve vedení
Opava	neznámý	sodíkové, LED	stav uspokojivý
Otice	90	sodíkové	katastrofální - nutná rekonstrukce
Skřipov	110	sodíkové, 11 LED	v Hrabství 6 let staré, nová kabeláž, ve Skřipově zastaralé, třetina rozvodů v izolaci, zbytek výpadky při silném větru
Slavkov	185		stav dobrý
Služovice	120	sodíkové	nově zrekonstruováno
Sosnová	58		obnova na zářivkové

Stěbořice	191	sodíkové, 4 LED	Stěbořice zánovní, ostatní části dosluhující
Uhlířov	33	sodíkové	2011 výměna svítidel, snížení výkonu
Velké Heraltice	300	sodíkové	zastaralé
Velké Hoštice	213	sodíkové	nutná rekonstrukce, nová svítidla i rozvody
Vršovice	neznámý	sodíkové	rekonstrukce po roce 2004

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

V obcích se nejvíce vyskytují sodíkové typy osvětlení. V současné době je snahou obcí přecházet na úspornější zdroje, a to na osvětlení LED. Cílem obcí je obnova vedení, uchycení popřípadě izolace vodičů. V mnoha dotazovaných obcích došlo za poslední roky k rekonstrukci, mnoho dalších však na obnovu veřejného osvětlení čeká nebo ji plánuje. Problematické je také prověřené nebo špatně izolované vedení, které v případě špatných povětrnostních podmínek způsobují zkraty a výpadky proudu.

Záměry některých obcí v rámci rozvoje, obnovy nebo údržby veřejného osvětlení jsou uvedeny v následující tabulce č. 6.20.

Tab 6.20: Záměry obcí v rámci rozvoje / údržby veřejného osvětlení

Obec	Záměry v rámci rozvoje/údržby
Branka u Opavy	výměna kabelů
Dolní Životice	rozšíření sítě VO
Háj ve Slezsku	
Hlavnice	
Hněvošice	celková rekonstrukce VO v celé obci
Holasovice	
Hradec nad Moravicí	výměna na opavské ulici, výměna elektrického vedení povrchového ve všech částech města, výměna současných sodíkových za výkonnější LED, doplnění cca 65 světelných bodů
Chlebičov	pravidelná údržba
Chvalíkovice	přejít na úspornější svítidla
Jakartovice	postupná výměna za LED zdroje
Jezdkovice	
Mikolajice	
Mokré Lazce	
Neplachovice	v případě dostatku financí by byla dobrá výměna sodíkových za LED, popř. vzdušné vedení do země
Nové Sedlice	plánujeme výměnu stávajícího osvětlení za úspornější typ, pravděpodobně formou vzdálené správy a splácení vstupních nákladů ze získané úspory
Oldřišov	zpracován plán rekonstrukce, cílem je také snížení energetické náročnosti celého systému
Opava	nutná postupná obnova osvětlení k šetrnějším technologiím - úspora
Otice	rekonstrukce v celé obci
Skřipov	v případě dotací - obnova na LED
Slavkov	přechod na stmívací techniku

Služovice	
Sosnová	pokračování s výměnou starých vedení
Stěbořice	postupná výměna za LED zdroje v místních částech obce
Uhlířov	průběžná údržba
Velké Heraltice	výměna
Velké Hoštice	rekonstrukce v celé obci v roce 2014
Vršovice	

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

g) Komunikační a informační technologie

Na území ORP Opava se nacházejí zařízení všech tří mobilních operátorů, kteří působí na území České republiky a to O2, T-Mobile i Vodafone. Pokrytí signálem GSM/GPRS je dobré. U operátorů Vodafone a T-mobile se vyskytují lokality bez dostupného signálu zejména ve strmých údolích řek a rozsáhlejších lesních komplexech. Na území ORP Opava je také dostupný signál z polských mobilních sítí vzhledem k blízkosti hranic s Polskem.

Vysokorychlostní internet přes síť třetí generace UMTS/3G (T-mobile, O2) je k dispozici na území Statutárního města Opava. Vysokorychlostní mobilní internet u O2 je dostupný v Holasovicích, Hradci nad Moravicí dále vysokorychlostní mobilní internet u T-mobile je dostupný v Opavě, Mokřých Lazcích, Štítině, Chlebičově a nejbližším okolí.

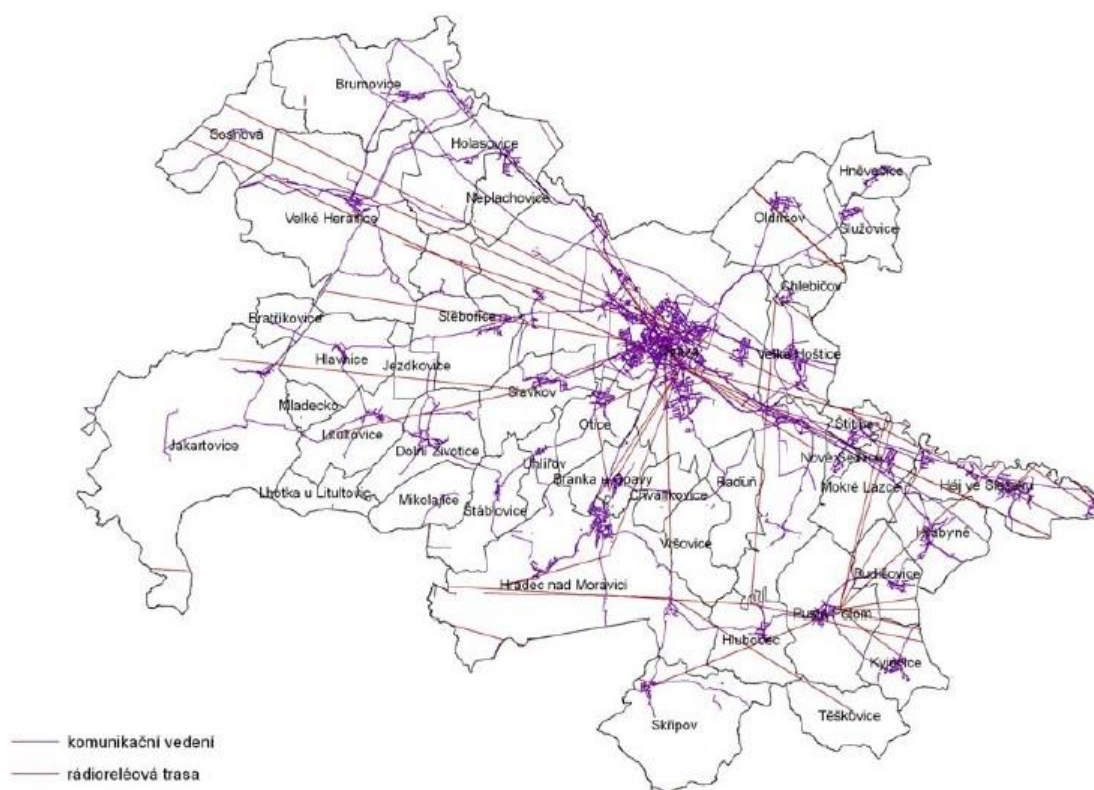
Tab 6.21: Jaké je pokrytí internetem ve Vaší obci?

	Počet odpovědí	Počet odpovědí (%)
Pomocí běžné telefonní linky (pomalé)	8	29,6
Pomocí vysokorychlostní telefonní linky (ADSL)	14	51,9
Wi-fi (do 50 MB za sekundu)	10	37,0
Wi-fi (nad 50 MB za sekundu)	12	44,4
Pomocí optického kabelu	3	11,1
Internet od mobilního operátora	15	55,6

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

V dotazovaných obcích se nejvíce využívá internet od mobilního operátora, tzn. mobilní internet, dále pak vysokorychlostní telefonní linky (ADSL). Využívanou možností jsou také wi-fi připojení. Méně využívané jsou připojení běžnou telefonní linkou a připojení pomocí optického kabelu.

Obrázek č. 6.2.: Komunikační vedení

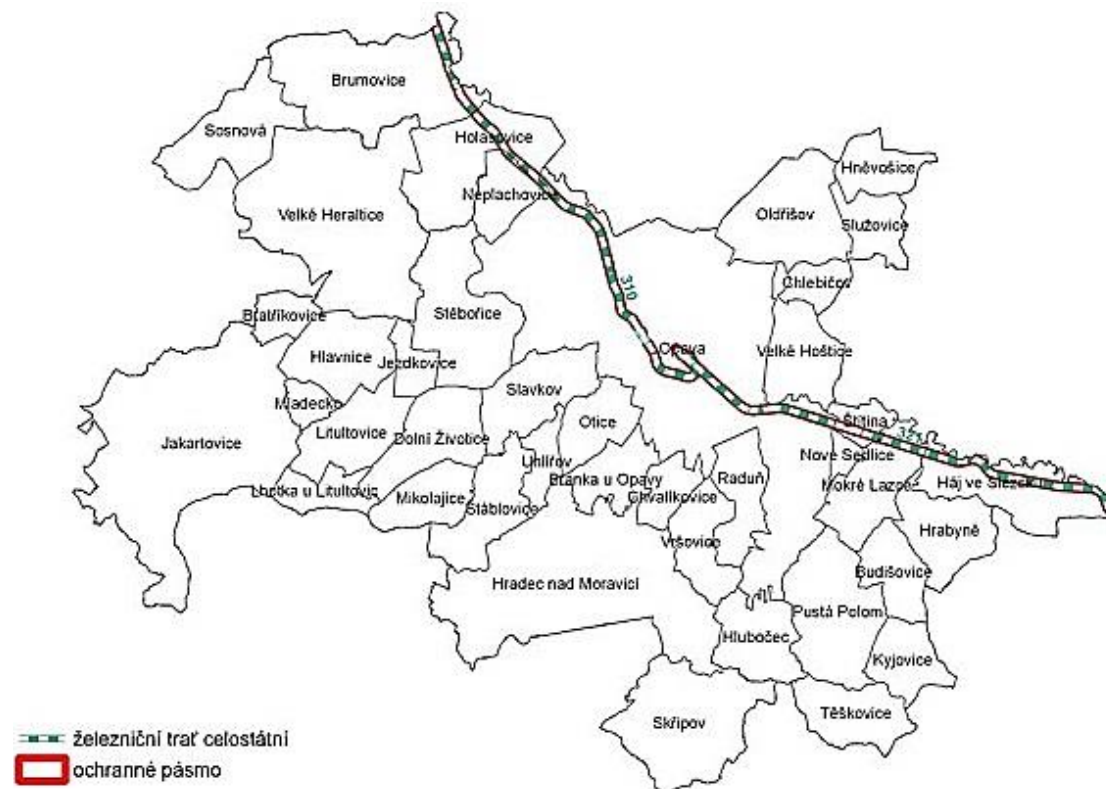
Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

h) Železniční infrastruktura

Územím SO ORP Opava probíhá železniční koridor č. 310, který vede ze železniční stanice Olomouc do stanice Opava východ, jedná se o jednokolejnou trať, která je součástí celostátní dráhy. Trať vede ze stanice Olomouc hlavní nádraží přes Valšov, Bruntál, Milotice nad Opavou a Krnov do Opavy. Na trati je vybudováno pět tunelů. Dále územím probíhá koridor č. 321 Ostrava-Svinov, trať Ostrava – Svinov – Opava východ je jednokolejná železniční trať o délce 28 km. Trať spojuje Ostravu a Opavu a od prosince roku 2008 byla sloučena s tratí z Ostravy do Českého Těšína pod číslem 321. Průběh těchto koridorů je znázorněn v níže uvedené mapě.

Na území ORP Opava jsou vedeny regionální tratě č. 315 a č. 317. Trať číslo 315, která vede ze stanice Opava východ do stanice Hradec nad Moravicí je jednokolejná železniční trať o délce 8 km, tato trať vede přes stanice Opava východ – Kylešovice – odbočka Moravice – Branka u Opavy a Hradec nad Moravicí. Trať číslo 317 vede ze stanice Opava východ do Hlučína a je to jednokolejná železniční trať o délce 22 km. Trať vede přes zastávky Opava východ – Opava zastávka – Malé Hoštice – Velké Hoštice – Kravaře ve Slezsku – Kravaře-Kouty – Dolní Benešov – Zábřeh-Dolní Benešov – Kozmice – Hlučín. Na těchto tratích jsou vedeny osobní vlaky, jejichž dopravcem jsou České dráhy. Nákladní doprava je v posledních letech zajišťována jedním párem manipulačního vlaku.

Obrázek č. 6.3.: Celostátní železniční tratě na území ORP Opava

Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

V rámci dotazníkového šetření byl také hodnocen vybavení a stav zastávek a nádraží v obcích, kde se tyto stavby vyskytují. Škála hodnocení byla 1-5 (známky jako ve škole, 1 je nejlepší). Hodnocení uvedeno v tabulce č. 6.22, vybavení v tabulce č. 6.23.

Tab 6.22.: Jaký je stav zastávek a nádraží ve Vaší obci?

Hodnocení	Obec
1	Branka u Opavy, Služovice
2	Háj ve Slezsku, Velké Hoštice (pouze zastávka)
3	Opava - zastávka, Opava - Kylešovice, Opava - Vávrovce
4	Jakartovice, Opava - Komárov, Otice, Slavkov
5	Holasovice, Hradec nad Moravicí, Velké Hoštice (nádraží)

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Správa železniční dopravní cesty připravuje stavbu Revitalizace trati Opava-východ – Olomouc hlavní nádraží, kde je obec Holasovice součástí – zastávka v obci je navržena k demolici.

Železniční stanice včetně ramp a dalších objektů ve městě Hradec nad Moravicí jsou opuštěné a bez obsluhy, není zde prováděna údržba, opravy ani úklid. Objekty vykazují závady nebezpečné pro občany. Město již několik let žádá ČD o prodej některých objektů v areálu ČD.

Tab 6.23.: Jaké je vybavení zastávek a nádraží ve Vaší obci?

	úschovna zavazadel	úschovna kol	parkoviště	stav
Branka u Opavy	ne	ne	ne	
Dolní Životice	ne	ne	ne	
Háj ve Slezsku	ne	ano	ne	stav dobrý
Hlavnice	ne	ne	ano	parkoviště potřebuje opravu
Hněvošice	ne	ne	ne	
Holasovice	ne	ne	ne	
Hradec nad Moravicí	ne	ne	ano	parkoviště u nádraží je dostatečné a udržované na náklady města
Chlebičov	ne	ne	ne	
Chvalíkovice	ne	ne	ne	
Jakartovice	ne	ne	ne	
Jezdkovice	ne	ne	ne	
Mikolajice	ne	ne	ano	stav parkoviště je špatný
Mokrý Lazce	ne	ne	ne	
Neplachovice	ne	ne	ne	
Nové Sedlice	ne	ne	ne	
Oldřišov	ne	ne	ne	
Opava	ano	ano	ne	úschovny – stav velmi dobrý, parkoviště je nutné vybudovat
Otice	ne	ne	ne	
Skřípov	ne	ne	ne	
Slavkov	ne	ne	ne	
Služovice	ne	ne	ne	
Sosnová	ne	ne	ne	
Stěbořice	ne	ne	ne	
Uhlířov	ne	ne	ne	
Velké Heraltice	ne	ne	ne	
Velké Hoštice	ne	ne	ne	
Vršovice	ne	ne	ne	

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Úschovnou zavazadel disponuje pouze nádraží v Opavě, úschovna kol se nachází v Háji ve Slezsku a taktéž v Opavě. Parkoviště je u nádraží k dispozici pouze v obcích Hlavnice, Mikolajice a ve městě Hradec nad Moravicí.

Tab 6.24: Jaké jsou možnosti parkování ve Vaší obci (jsou kapacity parkování dostatečné), chybí parkoviště?

Obec	
Branka u Opavy	nutné vybudovat záchytné a jiné parkovací místa
Dolní Životice	Chybí parkoviště a garážování
Háj ve Slezsku	chybí parkoviště
Hlavnice	nedostatečná kapacita
Hněvošice	
Holasovice	chybí parkoviště
Hradec nad Moravicí	pro kulturní akce a pro turistickou sezonu (např. koupaliště) není dostatečná kapacita, celoroční nedostatečná kapacita u zámku, některých sportovišť, školy a zdravotního zařízení
Chlebičov	chybí parkoviště
Chvalíkovice	zatím dostatečné
Jakartovice	parkoviště nejsou, ale kapacity pro parkování jsou dostatečné
Jezdkovice	chybí parkoviště
Mikolajice	nechybí
Mokré Lazce	občané parkují na svých pozemcích, na okraji parkování málo využívané, v centru by bylo potřeba zvýšit počet parkovacích míst
Nepalachovice	kapacity velmi nedostatečné, rádi bychom parkoviště u zámku, časté parkování přímo na komunikacích - způsobují problémy průjezdu dalších aut - zvažujeme jednosměrné komunikace s vybudováním odstavných parkovacích míst
Nové Sedlice	
Oldřišov	
Opava	vybudována - definován nedostatek hlavně v centru města
Otice	chybí parkoviště
Skřípov	
Slavkov	chybí parkoviště
Služovice	chybí před 4 obecními budovami - cca 20 míst, jinak dostačující
Sosnová	chybí parkoviště
Stěbořice	střed obce nedostatečná, místní části nedostatečné
Uhlířov	v celé obci máme parkovací stání na silnici II. třídy, parkoviště chybí
Velké Heraltice	
Velké Hoštice	chybí parkoviště, zpracovává se projekt
Vršovice	malá kapacita - obec má plochy, které by se daly použít jako parkovací

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Většina obcí uvedla, že jim parkovací plochy zcela chybí nebo že ty stávající jsou nedostatečné. Některé obce využívají stání kolem místních komunikací nebo silnic.

i) Cyklostezky a cyklotrasy

ORP Opava nabízí ideální podmínky pro cykloturistiku svým mírným pahorkatinným terénem. Oblast je dostupná jak pro Opavsko, Ostravsko i Polsko. Územím prochází velké množství místních cyklotras,

jednou z nejdůležitějších a nejvyužívanějších je tzv. Slezská magistrála v severní části Moravskoslezského kraje, která vede podél řeky Opavy. Další významnou cyklostezkou je Opava Radegast CykloTrack. Ta vznikla na území ORP Opava v roce 2005 a měří 90 km. Celkovou délku trasy lze krátit díky propojení s ostatními cyklotrasami v regionu. Radegast CykloTrack prochází významnými turistickými místy, které se v regionu nachází a to např. zámky Hradec nad Moravicí, Raduň a Kravaře nebo linií vojenských pevností či místy s historickými větrnými mlýny.

Tab 6.25.: Cyklotrasy a cyklostezky na území ORP Opava

Číslo	Průběh trasy	Celkem km
55	Slezská magistrála	25
551	Kružberk, přehrada - Hradec nad Moravicí - Opava	41
6055	Raduň - Chvalíkovice - Branka u Opavy - Kravaře - Kobeřice	13
6078	(Kunín - Suchdol n. Odrou – Fulnek) - Skřípov - Opava, Kylešovice	15
6092	Píšť (CZ/PL) - Chuchelná - Opava	25
6126	Opava - Pilszcz (CZ/PL)	6
6140	Raduň - Pustá Polom	7
6141	Hradec nad Moravicí - Pustá Polom	15
6159	Hlavnice - Svobodné Heřmanice - Sosnová - Úblo - Úvalno	28
6164	Leskovec - Svobodné Heřmanice - Sádek - Jamnice - Holasovice	29
6166	Úvalno - Brumovice - Velké Heraltice - Nový Dvůr	15
6167	Hlavnice - Nový Dvůr - Zlatníky - Opava, Karlovec	15
6168	Vávrovice (CZ/PL) - Milostovice - Zlatníky	5

Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

V tabulkách č. 6.26. a č. 6.27. je uvedeno hodnocení cyklostezek a cyklotras, které se nacházejí na území dotazovaných obcí, případně jsou zde vyjádřeny potřeby nebo plány obcí v rámci budování nových tras.

Tab 6.26.: Pokládáte propojení Vaší obce s okolními obcemi pomocí stávajících cyklotras za dostačující? Máte ve Vaší obci námět na výstavbu nové cyklotrasy?

Obec	Oblast cyklistiky jako druh dopravy - cyklotrasy
Branka u Opavy	nedostačující, přetížené
Hlavnice	dostačující
Hněvošice	dostačující - potřeba opravy povrchu stávajících cyklotras, o nové výstavbě neuvažujeme
Holasovice	vyhovující
Hradec nad Moravicí	chybí cyklotrasa Hradec - Otice - Opava pro rychlejší cyklistickou dopravu
Chlebičov	dostačující
Chvalíkovice	dostačující
Mokré Lazce	propojení považujeme za nedostačující, rádi bychom propojili s okolními obcemi, nejdříve s obcí Lhota u Opavy a Štítina
Neplachovice	zatím nemáme vymyšlené, napojujeme se na Slezskou magistrálu v Holasovicích

Nové Sedlice	chybí cyklotrasa do Opavy - lidé dojíždějí do práce po čtyřproudové silnici I/11, která je po instalaci nových svodidel pro cyklisty ještě více nebezpečná, chybí cyklotrasa do Kravař.
Oldřišov	chybí propojení cyklostezky Oldřišov - Opava - cyklisti jsou nuceni pohybovat se po komunikaci I. třídy, zpracován projekt - realizaci brání majetkoprávní vlastnictví pozemků
Opava	nutno dobudovat základní síť cyklistických pruhů a cyklotras na území města, připravena k realizaci cyklistická stezka Opava - Komárov
Otice	nedostačující, náměty v řešení už roky
Služovice	cyklotrasy po polních cestách, které jsou užívány také zemědělci, případně po místních komunikacích nebo silničních komunikacích, obec se snaží cyklotrasy v rámci možností udržovat, do budoucna - trasa Služovice - Vrbka
Sosnová	dostačující
Stěbořice	částečně využitelná cyklotrasa Opava Radegast CykloTrack, potřeba výstavby dalších úseků
Velké Heraltice	dostačující
Velké Hoštice	námět na výstavbu cyklostezek podél silnice I/56 do Opavy a v druhém směru do Kravař
Vršovice	dostačující

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

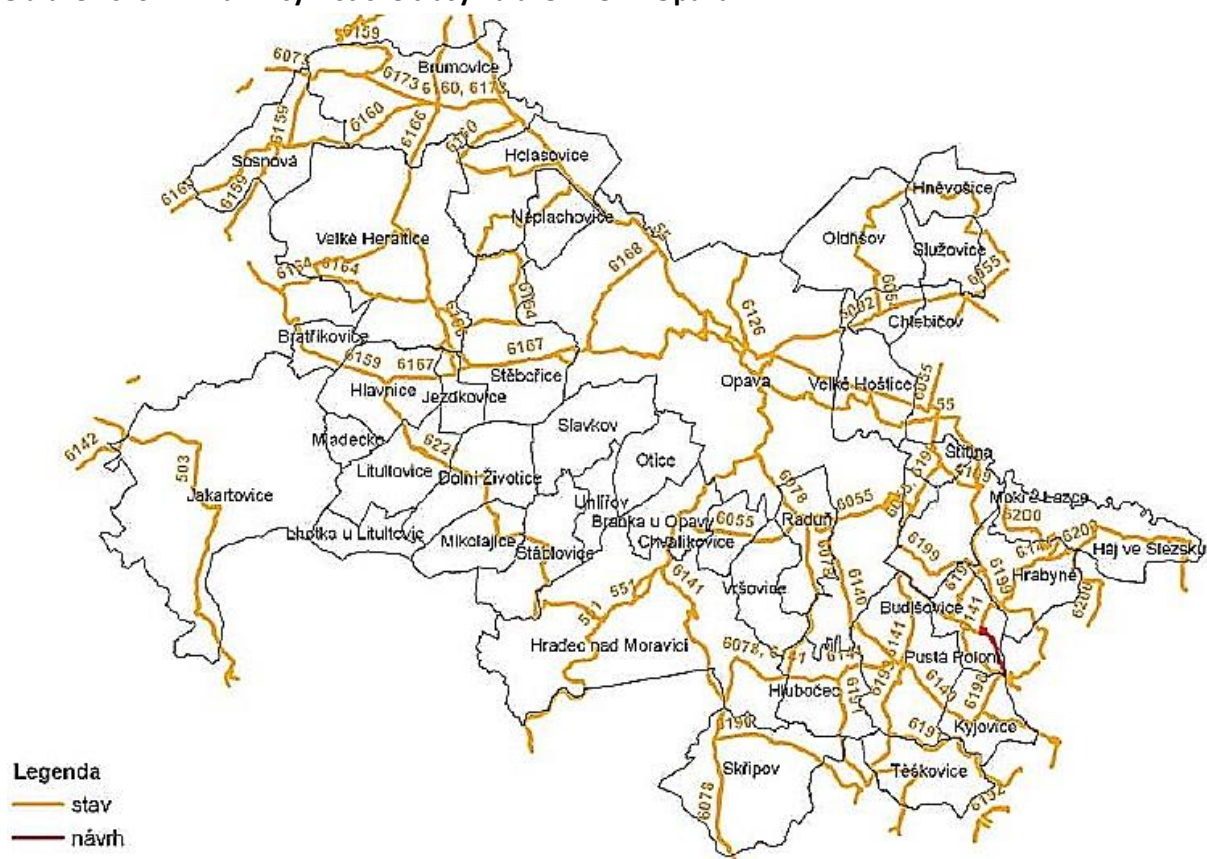
Tab 6.27.: Pokládáte propojení Vaší obce s okolními obcemi pomocí stávajících cyklostezek za dostačující? Máte ve Vaší obci námět na výstavbu nové cyklostezky?

Obec	Oblast cyklistiky jako rekreace - cyklostezky
Branka u Opavy	nedostačující
Hlavnice	dostačující
Holasovice	vyhovující
Hradec nad Moravicí	chybí Hradec - Otice - Opava navazující bez průjezdu městem na rekreační oblast Moravice, stávající cyklostezka má nebezpečné místo při křížení komunikace I/57, v současné době zpracováván návrh pro zprovoznění nábřeží řeky Moravice pod mostem pro překlenutí kritického místa - nutný dotační titul
Chlebičov	nekvalitní povrch
Chvalíkovice	žádná, v plánu je spojení s Opavou a Hradcem
Mikolajice	nedostatečná
Mokré Lazce	propojení považujeme za nedostačující, rádi bychom propojili s okolními obcemi, nejdříve s obcí Lhota u Opava a Štítina
Neplachovice	řešíme v rámci komplexních pozemkových úprav, možnost řešení cyklostezek a vycházkových tras z různým povrchem mimo obec
Nové Sedlice	obcí procházejí cyklistické trasy, nejedná se však o cyklostezky - vedou po silnicích, místních komunikacích a polních cestách, které nejsou pro cyklisty přizpůsobené
Oldřišov	2 cyklotrasy - technický stav špatný, chybí propojení směr Kravaře, Štěpánkovice, Chlebičov, Polsko
Opava	připraveno k realizaci - Hradec nad Moravicí - Branka - Otice - Opava (povolení ke stavbě), dále stezka Jakartovice - Litultovice - Otice - Opava (vydáno územní rozhodnutí)

Otice	nedostačující, náměty v řešení už roky
Skřípov	dostačující - propojení s okolními vesnicemi
Služovice	plán trasy Služovice - Vrbka
Sosnová	dostačující
Stěbořice	částečně využitelná cyklotrasa Opava Radegast CykloTrack, potřeba výstavby dalších úseků
Uhlířov	ve spolupráci s Opavou - plán boční stezky Jakartovice - Opava
Velké Heraltice	ještě vybudovat
Velké Hoštice	již máme - jsme součástí cyklotrasy Krnov - Opava - Velké Hoštice - Kravaře
Vršovice	dostačující

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Obrázek č. 6.4.: Hlavní cyklistické trasy na území ORP Opava

Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

j) Silniční komunikace

Pozemní komunikace se dělí na dálnice, silnice, místní a účelové komunikace. Silnice se dále člení na silnice I., II., a III. třídy, místní komunikace jsou zařazovány do tříd I. až IV. Zvláštním případem silnic I. třídy jsou rychlostní silnice. Vlastníkem dálnic a silnic I. třídy je stát respektive správce komunikací je Ředitelství silnic a dálnic, silnice II. a III. třídy patří kraji a vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí. Na území ORP Opava se nenachází žádná dálnice ani rychlostní komunikace.

Základní kostru silniční dopravy na území tvoří tyto silnice I. třídy:

- I/11 Hradec Králové (D11) – Šumperk – Bruntál – Opava – Ostrava (D1, R56) – Český Těšín (R48) – státní hranice ČR/Slovensko,
- I/46 Olomouc (R46) – Opava – státní hranice ČR/Polsko,
- I/56 Opava – Hlučín – Ostrava (D1) – R56,
- I/57 státní hranice ČR/Polsko – Krnov – Opava – Hl. Životice (D1) – Nový Jičín (I/48) – Vsetín – státní hranice ČR/Slovensko.

V území ORP Opava jsou vybudovány silnice II. třídy, které zajišťují především dopravní obslužnost jednotlivých obcí uvnitř území a také dostupnost sídla ORP Opava.

Na území ORP Opava se nacházejí tyto silnice II. třídy:

- II/442 Horní Benešov – I/46 – Svatoňovice – Jakubčovice n/O
- II/443 Opava (I/46) – Melč – Svatoňovice – Budišov nad Budišovkou – Město Libavá,
- II/452 Bílčice (I/46) – Leskovec nad Moravicí – Bruntál (I/45,I/11) – Holčovice,
- II/460 Deštné (I/46) – Velké Heraltice (I/11) – Brumovice – I/57,
- II/461 Slavkov (I/46) – MÚK s I/11,
- II/463 I/57 – Skřipov – Bílovec (II/647),
- II/464 Opava – Raduň – Bílovec – Studénka – Mošnov (I/58),
- II/465 I/11 – Kyjovice – Těškovice – II/464,
- II/467 Štítina (I/11) – Kravaře (I/56) – Kobeřice (I/46); Sudice (I/46) – státní hranice ČR/Polsko.

Silniční systém na území ORP Opava je doplněn poměrně hustou sítí silnic III. třídy, ty zajišťují zpřístupnění ostatních sídel neležících na hlavních trasách a jejich napojení na vyšší komunikační systém.

Tab 6.28.: Jaké máte záměry v oblasti místních komunikací

Obec	Záměry v oblasti místních komunikací
Branka u Opavy	změna místní úpravy - vybavení podélným vodorovným značením + zónami
Dolní Životice	opravy po výstavbě infrastruktury, rozšíření sítě místních komunikací
Háj ve Slezsku	opravy, rekonstrukce, doplnění chodníků
Hlavnice	nutné opravy, živice
Hněvošice	potřeba opravit veškeré povrchy místních komunikací po provedené plynofikaci
Holasovice	příprava Zahumení komunikace v Loděnici, běžná údržba
Hradec nad Moravicí	zajistit opravy a rekonstrukci místních komunikací a s tím související rekonstrukce dešťové kanalizace, opravy chodníků, výstavba nových místních komunikací, revize pasportu dopravního značení a obměna dopravních značek, retardéry, řešit střed obce Bohučovice - zvýšit bezpečnost chodců při nastupování a vystupování z autobusu
Chlebičov	prováděná pravidelná údržba
Chvalíkovice	vybudovat cca 1km místní komunikace v místě nové zástavby - projekt v přípravě, běžné opravy a údržby

Jakartovice	běžná údržba a opravy
Jezdkovice	zpevnění a položení nového povrchu
Mikolajice	opravit cca 2-3km
Mokré Lazce	rekonstrukce chodníku i místní komunikace, nové živičné povrchy
Neplachovice	po dokončení kanalizace oprava všech komunikací a s tím vybudování chybějících chodníků a parkovacích míst
Nové Sedlice	kompletní rekonstrukce ulice k Lesu, položení asfaltového koberce na ulici Zahradní, Horní a k Ranči setkání.
Oldřišov	technický stav místních komunikací špatný - nutná celková rekonstrukce
Opava	problematika revitalizace místních komunikací bude prováděna koordinovaně se správci jednotlivých inženýrských sítí, město má vytipovánu obnovu několika místních komunikací - např. Stará silnice aj.
Otice	rekonstrukce všech komunikací
Skřipov	opravit postupně všechny místní komunikace
Slavkov	všeobecná rekonstrukce místní komunikací a výstavba nových v souladu s ÚP
Služovice	v současné době I. etapa rekonstrukce a oprava místních komunikací
Sosnová	podle finančních možností rekonstrukce
Stěbořice	opravy stávajících komunikací cca 3km + potřeba nové výstavby cca 2 km
Uhlířov	opravy místních komunikací
Velké Heraldice	rekonstruovat výtluky
Velké Hoštice	postupně provádět nové asfaltové povrchy jednotlivých místních komunikací
Vršovice	obec má po rekonstrukci místních komunikací

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Kromě běžné údržby a oprav na místních komunikacích mají obce v plánu také celkové rekonstrukce místních komunikací včetně související kanalizace, rekonstrukce chodníků, nové povrchy nebo např. nové retardéry či zabezpečení vyšší bezpečnosti občanů na silnicích.

Tab 6.29.: Jaké vnímáte závady na silnicích I. – III. třídy?

Obec	Závady na silnicích I. - III. třídy
Branka u Opavy	silnice v majetku ŘSD - I/57 na Fulnek - chabá údržba, dřeviny apod.
Dolní Životice	nesekané příkopy, výtluky, na silnicích II. a III. třídy špatný povrch
Háj ve Slezsku	nedostatečná údržba zeleně, špatné značení směru, někde nutná povrchová úprava
Hlavnice	problém sečení kolem silnic, nedostatečné majetkové vztahy - pozemky pod silnicí vlastní Stavba silnice
Hněvošice	I/46 - osvětlit přechody pro chodce, III. třída - nerespektování omezené rychlosti
Holasovice	
Hradec nad Moravicí	neúnosný provoz na komunikaci I/57 - nutný obchvat města (vyprojektován), problematika zarůstání komunikací III. třídy zelení, nedostatečné příkopy, kanalizace a vpustí pod mostky, nedostatečná údržba krajnic, potrhání okraje vozovky, splavené příkopy, zúžené vozovky vlivem neexistující krajnice, problematika zimní údržby některých komunikací hlavně oblast Jakubčovic, Bohučovic, Benkovic, Domoradovic, ale i ze Žimrovic
Chlebičov	výtluky po zimních obdobích - pomalá oprava
Chvalíkovice	neodtékající dešťová voda v ulici Vršůvka

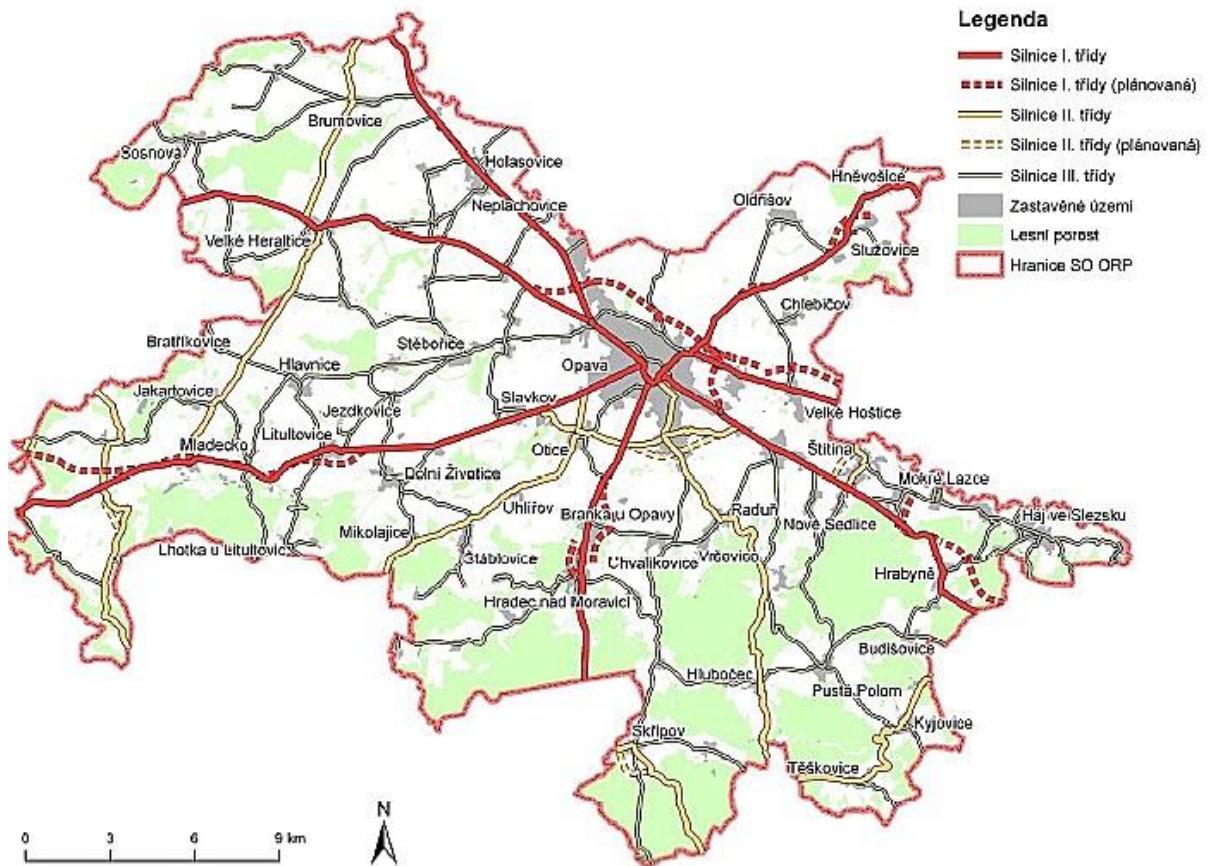
Jakartovice	nedostatečná omezení rychlosti v obci
Jezdkovice	výtluky v silnici, nezpevněné krajnice
Mikolajice	
Mokré Lazce	výtluky v silnici
Neplachovice	chybějící chodníky pro chodce nebo ve špatném stavu, na komunikaci I. třídy vysoká rychlost aut při projíždění obcí
Nové Sedlice	silnice I. třídy - řešení vedení nové komunikace I/11 v katastru obce, zajištění bezpečnosti pro občany při přecházení vozovky, bezpečný přístup k autobusovým zastávkám, chybějící chodníky podél této komunikace, kanalizace ucpávající se posypovým materiálem, nedodržování povolené rychlosti, nadměrný hluk, prašnost. Silnice II. třídy - chybějící přechody pro chodce v obci, bortící se nezpevněné krajnice podél potoka, bezpečnost pro chodce (v některých místech chybí chodníky podél silnice - např. od mostu ke hřbitovu).
Oldřišov	III. třída - rekonstrukce v obci v roce 2013, mimo obec úseky vyžadují opravu
Opava	silnice I. třídy - nutno dokončit úseky I/11 Mokré Lazce, napojení na dálnici D1, vyřešit a územně stabilizovat směrové vedení silnice I/11 v Komárově, zahájit realizaci stavby Silnice I/11 „severní obchvat - východní část“ - připraveno k zahájení, nutno pokračovat v přípravě stavby Silnice I/11 „severní obchvat - západní část“ - nyní územní řízení, Silnice II. třídy - zahájit realizaci stavby "Jižní obchvat v úseku Hradecká - Olomoucká" včetně obchvatu Otice - běží územní řízení, zahájit projektovou přípravu poslední etapy jižního obchvatu v úseku Olomoucká - Bruntálská - jedná se o investice MSK
Otice	
Skřipov	naprostá tragédie
Slavkov	
Služovice	
Sosnová	zastaralá síť, která není rekonstruována více jak 25 let, rozpraskané silnice s výtluky
Stěbořice	nutná oprava cca 3 km
Uhlířov	nutný nový živičný povrch na komunikaci II. třídy Opava - Melč
Velké Heraltice	výtluky
Velké Hoštice	nedostatečná údržba značení a okolních příkopů vč. stromové výsadby
Vršovice	

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Závady na silnicích I. – III. Třídy jsou dle dotazníkového šetření značné. Velkým problémem jsou nedostatečné údržby značení a okolních příkopů, zarůstání cest zelení, nezpevněné krajnice. S výtluky na silnicích se potýkají prakticky všechny obce. Na silnicích I. Třídy je problémem nedodržování povolené rychlosti, města ve SO ORP Opava by potřebovala dokončit nebo začít budovat obchvaty, popřípadě dokončit rozestavené úseky. Obce by uvítaly vyšší bezpečnost pro své občany, osvětlení přechodů nebo položení nových povrchů silnic.

Obrázek č. 6.5.: Silniční síť v SO ORP Opava

Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

6.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza rizik

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na investice do oblasti dopravní a technické infrastruktury na obcích	4	5	20	Dlouhodobý finanční plán obcí, meziobecní spolupráce	Obce, kraj
		Nedostatek financí na údržbu a provoz	4	4	16	Čerpání dotačních titulů – hledání zdrojů financování, meziobecní spolupráce	Obce
2.	Organizační riziko	Neochota obcí spolupracovat	3	3	9	Jednání o meziobecní spolupráci v rámci celého ORP	Obce, kraj
		Chybějící kapacity pro přípravu, vedení a vyhodnocení projektů,	4	3	12	Vytvoření vlastních kapacit, projektové organizace, agentury	Obce
3.	Právní riziko	Nedodržování smluvních podmínek	2	3	6	Vhodně uzavřené smlouvy, právní poradenství	Obce
		Legislativní změny	5	4	20	Důsledné připomínkování nových zákonů a vyhlášek	Obce, kraj
4.	Technické riziko	Nedostačující stavebně – technická protipovodňová ochrana	5	4	20	Společné investiční projekty obcí na společném vodním toku	Obce
		Vysoké riziko havárií a poruch	5	2	10	Havarijní plány, výcvik obsluhy, rozšíření sledovacích a bezpečnostních prvků	Obce, kraj, podnikatelé
5.	Věcné riziko	Odpor uživatelů k využívání nových technol. z důvodů vyšších nákladů, nezvyklostí	3	4	12	Propagace, informovanost, osvěta, rozložení nákladů	Obce, kraj, stát
		Narušení infrastruktury přírodními vlivy (vichřice, povodně) a antropogenní vlivy (úniky, nehody), vandalismus	5	3	15	Pořádková a bezpečnostní opatření, zvýšení odolnosti a robustnosti prvků	Obce, kraj

b) Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Občané - Obyvatelé, uživatelé	Nízké ceny za služby infrastruktury, bezchybné fungování technické infrastruktury, včetně rychlého servisu oprav	Nevyužívání služeb technické infrastruktury, neuhrazení služeb technické infrastruktury, černé odběry energií, neinformovanost uživatelů o energiích	Informační letáky, informační kampaň	Široká nabídka služeb pro různé skupiny uživatelů, kontakty dostupné na veřejných místech, proškolení servisních pracovníků jednotlivých servisů oprav
Občané - Řidiči, cestující	Bezproblémová a plynulá doprava, široká dostupnost, kvalitní a bezpečná dopravní infrastruktura, dostatečné značení dopravní infrastruktury	Nezodpovědnost řidičů na silnicích, vandalismus, černí pasažéři	Informační kampaně, preventivní programy	Zvýšená kontrola v prostředcích veřejné dopravy, zabezpečení veřejných prostranství kamerovými systémy, zpřísnění systému pokutování
Podnikatelé - uživatelé	Zvýhodněné ceny za vyšší spotřebu energií, bezchybné fungování dopravní i technické infrastruktury	Nedodržování právních předpisů a vyhlášek, nedodržování smluvních podmínek	Preventivní programy, informační kampaně v TV, internet, rádio	Zvýšená kontrola jednotlivých kontrolních orgánů, zpřísnění systému pokutování, široká nabídka služeb pro jednotlivé podnikatele - uživatele
Provozovatelé, dodavatelé	Vysoký počet uživatelů jednotlivých typů infrastruktury, rentabilita investic, které byly vloženy do infrastruktury, bezchybné fungování infrastruktury	Nezajištění servisu oprav infrastruktur, nespolehlivé dodávky energií, vysoké ceny energií, použití nekvalitních materiálů při údržbě infrastruktur	Jednání s provozovateli jednotlivých infrastruktur	Dodržování kodexu společensky odpovědné firmy
Obce	Bezchybné fungování technické i dopravní infrastruktury, nízké náklady na opravy jednotlivých infrastruktur, zodpo-	Neřešení problémů souvisejících se zastaralou či nekvalitní infrastrukturou v obci, špatná komunikace obecního úřa-	Obecní zpravo-daje, preventivní programy, komunikace mezi obcemi, komunikace	Využívání dotačních titulů, spolupráce s okolními obcemi, informace pro občany

	vědné užívání infrastruktury jednotlivými uživateli, pravidelné poplatky od uživatelů za používání infrastruktury, spolehlivé servisní služby jednotlivých dodavatelů	du s občany, nevyužívání možnosti dotačních titulů, nedostatečné finanční prostředky na opravu a provozování infrastruktury, nejasné majetkové vztahy jednotlivých částí dopravní infrastruktury	představitelů obcí s krajem	
Kraj	Bezchybné fungování technické i dopravní infrastruktury, nízké náklady na opravy jednotlivých infrastruktur, zodpovědné užívání infrastruktur jednotlivými uživateli, spolehlivé servisní služby jednotlivých dodavatelů	Nedostatek financí na údržbu a výstavbu nových infrastruktur	Jednání s jednotlivými obcemi, jednání s provozovateli a správci infrastruktur	Spolupráce s obcemi kraje, spolupráce s jednotlivými provozovateli infrastruktur, pomoc kraje jednotlivým obcím při čerpání dotačních titulů

6.1.4 SWOT analýza oblasti

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • Poloha v sousedství rozvojové oblasti Ostravska, napojené na ČR dálnici D1 • Existence železniční trati Ostrava Svinov – Opava východ – Olomouc • Vějířová konfigurace silniční sítě umožňuje relativně dobrou dostupnost okresního města Opava • Existuje ucelená koncepce rekonstrukce a modernizace dopravní infrastruktury na úrovni kraje • Většina obcí má vodovod, na území jsou dostatečné zdroje kvalitní vody • Bezproblémové zásobování elektrickou energií • Většina obcí je plynofikována • Připojení k internetu je k dispozici ve všech obcích, alespoň 1 poskytovatelem • Zvyšování bezpečnostních prvků na železničních přejezdech • Zapojení území do integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje 	<ul style="list-style-type: none"> • Většina obcí nemá vyřešeno odvádění a čištění odpadních vod, nejsou schopny problém bez dodatečných zdrojů (finančních i lidských) vyřešit • Nedostatečné pokrytí území cyklostezkami a cyklotrasami • Chybí obchvaty obcí a měst, především na komunikacích I. třídy • Havarijní stav místních komunikací • Nezáměr správce infrastruktury o modernizaci a pravidelnou údržbu regionálních železničních tratí • Malá vybavenost železničních a autobusových nádraží jako přestupových terminálů – chybí parkoviště pro auta a kola, čekárny, úschovny • Vysoká závislost veřejných budov na síťových zdrojích energie (elektřina, plyn), špatné tepelné technické vlastnosti těchto budov • Zastaralé a problematické vytápění veřejných budov obce, základních a mateřských škol • Převládající energeticky náročné, neúspěšné systémy veřejného osvětlení
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj cyklistické dopravy i v oblasti neturistické – výstavba stezek pro cesty do zaměstnání, do škol, dojíždění do měst, parkovišť pro kola, půjčoven kol, zavádění elektrokol • Výstavba jednoduchých ČOV s biologickou sedimentací pro malé obce, event. Skupinový ČOV pro více obcí najednou – zlepšení kvality vod v tocích • Vybudování obchvatu Opavy a kvalitního připojení na dálniční síť v Ostravě (již započato) • Zlepšení technického stavu a parametrů stávající silniční sítě • Zavádění alternativních zdrojů energie, zejména biomasy • Možnost využití prostředků z fondů EU na spolufinancování infrastruktury • Záměry na podporu vysokorychlostního internetu s přenosovou rychlostí 30-50Mbit/s na venkově 	<ul style="list-style-type: none"> • Rostoucí náklady na provoz a údržbu místní vybavenosti a infrastruktury, pokles kvality až zánik vybavenosti a infrastruktury vlivem zanedbané údržby • Nízké tempo výstavby a rekonstrukcí kanalizačních sítí a výstavby ČOV bude přispívat ke zhoršování kvality vod • Neustálé zdražování plynu může způsobit návrat obyvatelstva k vytápění tuhými palivy s negativním dopadem na znečištěné ovzduší, zejména v zimním období • Zanedbáním investic do nových technologií (např. rychlý internet, rychlostní komunikace) se sníží atraktivita regionu pro obyvatele i podnikatele • Neschopnost připravit kvalitní projekty, které by mohly být využity pro čerpání dotačních podpor z národních i evropských zdrojů • Neschopnost odhadnout vývoj a naplánovat správně veřejné investice

Za nejsilnější stránky v rámci tématu „Dopravní a technická infrastruktura“ lze považovat výhodnou polohu v sousedství rozvojové oblasti Ostravska, která je napojená na dálnici D1 a celou ČR, území ORP Opava vytváří vějířovou konfiguraci silniční sítě, která umožňuje relativně dobrou dostupnost okresního města Opava, za silnou stránku lze považovat také síť vodovodů, kvalitní zdroje vody a bezproblémové zásobování plynem a elektrickou energií. Za slabé stránky území lze považovat nevyřešenou problematiku odpadních vod, její odvádění a čištění, dále pak nedostatečné pokrytí území cyklostezkami a cyklotrasami a jako problémové se jeví také havarijní stavy místních komunikací a nezáměr správce infrastruktury o modernizaci a pravidelnou údržbu regionálních železničních tratí. Příležitostí tohoto území je určitě rozvoj a výstavba nových stezek pro cesty do zaměstnání, škol dojíždění do měst, dále pak výstavba nových čističek odpadních vod s biologickou sedimentací pro malé obce a v neposlední řadě zlepšení technického stavu a parametrů stávající silniční sítě. Velkou hrozbou území jsou rostoucí náklady na provoz a údržbu místní vybavenosti a infrastruktury, pokles kvality až zánik vybavenosti a infrastruktury vlivem zanedbané údržby, dále pak nízké tempo výstavby a rekonstrukcí kanalizačních sítí a výstavby ČOV a zanedbávání investic do nových technologií.

6.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Dopravní a technická infrastruktura je ve správním obvodu ORP Opava poměrně rozvinutá, přesto je v některých oblastech zastaralá a nedochází k jejímu dalšímu rozvoji. Tato široká kategorie zahrnuje vodovodní a kanalizační síť, protipovodňovou ochranu, energetické zdroje, zásobování teplem, plynem a pohonnými hmotami, veřejné osvětlení, komunikační a informační technologie, v neposlední řadě také železniční, silniční a turistickou infrastrukturu – cyklostezky a cyklotrasy.

Problematiku vodovodní infrastruktury mají obce a města poměrně dobře zmapované a zabezpečené. Většinu obcí v ORP Opava zásobuje pitnou vodou z veřejných vodovodů společnost SmVak, která je největší vodárenskou společností Moravskoslezského kraje. Některé další obce pak využívají i místní zdroje vody nebo zdroje vody kombinují dle potřeby.

Kanalizační infrastruktura je v současné době jedno z nejdůležitějších témat ve většině obcí na území ORP Opava. Většina obcí má kanalizační síť vybudovanou, je však pro současný stav nevyhovující, zastaralá nebo nedokončená. Nejčastěji se vyskytuje kanalizace jednotná, v některých obcích kanalizace zcela chybí. Důležitým prvkem je také vybudování nových čističek odpadních vod.

Stále aktuální je pro obce tohoto území problematika povodní a s tím související protipovodňová ochrana. Obce stále pracují na úpravách koryt řek, mostů, lávek a hrází, dále pak zajišťují regulaci koryt a čištění malých potůčků, které se vlévají do větších a mohly by v případě bleskových povodní ohrozit obyvatelé obcí. Důležitým faktorem ochrany proti povodním je také výstavba nových protipovodňových hrází.

V oblasti energetických zdrojů se na území ORP Opava lze nejčastěji setkat s problémy v rámci vytápění a zásobování teplem, a to především ve veřejných budovách, mateřských a základních školách, obecních úřadech, kde jsou většinou zastaralé vybavení a vytápění těchto objektů je finančně nákladné. V oblasti elektrické energie a zásobování plynem nejsou na území zaregistrovány žádné větší potíže.

Veřejné osvětlení na území ORP Opava je většinou zastaralé, neizolované a při větších povětrnostních podmínkách nestabilní. Nejčastěji se vyskytuje osvětlení typu sodíkových lamp, v některých obcích již postupně přecházejí na úspornější LED osvětlení. V mnoha obcích došlo za poslední roky k rekonstrukcím, mnoho dalších však na obnovu veřejného osvětlení čeká nebo ji plánuje.

Železniční infrastruktura na území ORP Opava je stabilní, Opava je součástí koridoru č. 310 z Olomouce, který navazuje na koridor č. 321 do Ostravy – Svinov a dále pak do Českého Těšína. Opava je také regionálními tratěmi spojena s městy Hradec nad Moravicí a Hlučínem. V rámci vybavenosti zastávek a nádraží v obcích je situace spíše kritická. Zastávky a nádraží jsou často opuštěná, neudržovaná nebo ve špatném stavu. Chybí také vybavení typu úschoven zavazadel, úschoven kol a parkoviště, která chybí prakticky ve všech obcích ORP Opava. Kladným bodem železniční dopravy je zvyšování bezpečnostních prvků na železničních přejezdech – zavádění ochranných závor přes přejezd.

Území ORP Opava nabízí ideální podmínky pro cykloturistiku svým mírným terénem. Nejvýznamnějšími trasami je Slezská magistrála v severní části Moravskoslezského kraje a trasa Radegast CykloTrack. V posledních letech zde vzniklo hodně cyklostezek a cyklotras, které území v některých oblastech dostatečně propojují, přesto by mnoho obcí uvítalo další rozvoj, vytváření nových cyklotras pro dojíždění do zaměstnání a také další propojení již stávajících cyklostezek a cyklotras. Nedostatečná je také obslužná infrastruktura, jako jsou uzamykatelné stojany, informační tabule, odpočívadla podél tras. Investice do cyklistické dopravy by mohli přinést mimo jiné zvýšení bezpečnosti všech účastníků provozu, snižování škodlivých emisí, omezení hluku z dopravy, zlepšení zdravotního stavu obyvatel a také podpora rekreace obyvatel.

Silniční komunikace jsou pro obce ORP Opava jeden z největších problémů. Opava a okolní obce se stejně jako další česká města potýkají s problémem nárůstu automobilové dopravy, která způsobuje přetížení některých silnic, snižuje bezpečnost na silnicích a tím i údržbu a opravy těchto komunikací.

Na většině místních komunikací jsou nutné opravy. Nedostatečná je také údržba značení, okolních příkopů, zarůstání cest zelení, nezpevněné krajnice. S výtluky na silnicích se potýkají prakticky všechny obce a města na území ORP Opava. Důležitým faktorem v silniční dopravě je dokončení úseku I/11 Mokré Lazce, které umožní lepší napojení na Ostravu a dálnici D1, dále pak vybudování obchvatu města Opavy, který je již z části vybudován a plánuje se další rozvoj.

6.1.6 Nástin možných variantních návrhů opatření v oblasti dopravní a technické infrastruktury

Na základě dotazníkových šetření, analýzou oblasti a vlastního šetření realizačního týmu se jako nejvhodnější témata meziobecní spolupráce jeví investice v rámci kanalizačních sítí a vybudování čističek odpadních vod v obcích, dále pak společné investice v oblasti nemotorové dopravy, v oblasti informačních technologií a energetické infrastruktury. Důležitou problematikou území ORP Opava je také protipovodňová ochrana.

I. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Investiční projekty v oblasti rozvoje kanalizačních sítí a výstavby ČOV

Popis stávající situace a návrh řešení

Na přípravě žádostí o dotace a následné realizaci projektu se v současné době podílí obce většinou samostatně. Cílem meziobecní spolupráce by mohlo být spojení projektových žádostí na stejné investiční projekty – vytvoření stejného projektu pro několik obcí najednou (společné konzultace obcí). Obce by měly společný servis, přípravu a provoz projektu. Každá z obcí by však měla svůj vlastní projekt, který by realizovala na svém území. Tento postup by byl možný např. při realizaci decentralizovaných ČOV.

Další možností jsou společné investiční projekty v rámci projektů, které by obsahoval území více obcí najednou.

Finanční dopady

Finanční analýza vystihující přibližný efekt nebyla v této oblasti prozatím provedena.

II. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Investiční projekty v oblasti nemotorové dopravy a dopravy v klidu

Stejně jako u varianty č. I by v rámci této meziobecní spolupráce šlo o společné projekty, které by mohly být vytvořeny v oblasti nemotorové dopravy a dopravy v klidu. Pro obce by mohl fungovat systém společných projektů se stejným záměrem, který by si však každá obec následně sama realizovala. Obcím se tak poskytne úleva v počátcích, kdy musí projekt navrhnout, sepsat a podat žádost. Projekty v rámci této varianty budou orientovány na značení cyklostezek a cyklotras, na vytvoření odpočívadel kolem těchto tras, informačních tabulí, parkovišť. Součástí by bylo také vybavení zastávek a nádraží (úschovny kol a zavazadel).

Meziobecní spolupráce by se také orientovala na společné investiční projekty v oblasti výstavby nových cyklostezek a cyklotras.

Finanční dopady

Finanční analýza vystihující přibližný efekt nebyla v této oblasti prozatím provedena

III. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Informační a komunikační technologie

Popis stávající situace

Přestože se pokrytí internetem vyskytuje téměř ve všech obcích ORP Opava, je dle analýzy nedostatečné popř. pomalé. V rámci meziobecní spolupráce mohou obce dosáhnout lepšího pokrytí území vysokorychlostním internetem, zrychlení a zkvalitnění komunikačních sítí. Záměrem je především podpora vysokorychlostního internetu s přenosovou rychlostí 30-50 Mbit/s, což může umožnit také rozvoj práce z domu a IK služeb (obecní a regionální televize, e-školství, e-zdravotnictví, e-podnikání).

Meziobecní spolupráce by se mohla také orientovat na společné investiční projekty v rámci vybavení obecních úřadů moderními technologiemi, kdy mohou obce opět využít společné projekty.

Pro vybavení moderními technologiemi obecní úřady, kde mohou obce v rámci meziobecní spolupráce využít společné projekty.

Finanční dopady

Lze předpokládat investiční náklady na zřízení a následnou údržbu či servis technologií.

IV. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Energetická infrastruktura

Popis stávající situace a návrh řešení

Na základě analýzy území byly zjištěny nedostatky v oblasti zásobování teplem, a to jak na obecních úřadech, tak také např. v mateřských nebo základních školách. Jako problematické se jeví také veřejné osvětlení v obcích, kde mají obce poměrně vysoké náklady na provoz i údržbu. Dle vlastních zjištění a rozhovorů lze také usoudit, že problémy v rámci vytápění jsou i v běžných domácnostech, které se velmi často potýkají s vysokými náklady na topení.

Cílem meziobecní spolupráce by tedy mohlo být zajištění lepších, výkonnějších a úspornějších zdrojů elektrické energie a tepla včetně jejich akumulace a zálohování.

Další možností je plošná výměna nevyhovujících zdrojů tepla u občanů.

Finanční dopady

Analýza nebyla prozatím provedena. Lze předpokládat investiční náklady na zřízení a následnou údržbu či servis.

6.2 Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Dopravní a technická infrastruktura“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti dopravní a technické infrastruktury.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusi o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Dopravní a technická infrastruktura.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí, zástupci bezpečnostních složek, občané obcí zástupci správců sítí, zástupci odboru správy silnic MSK, zástupci odboru dopravy z území ORP Opava. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma Dopravní a technická infrastruktura.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

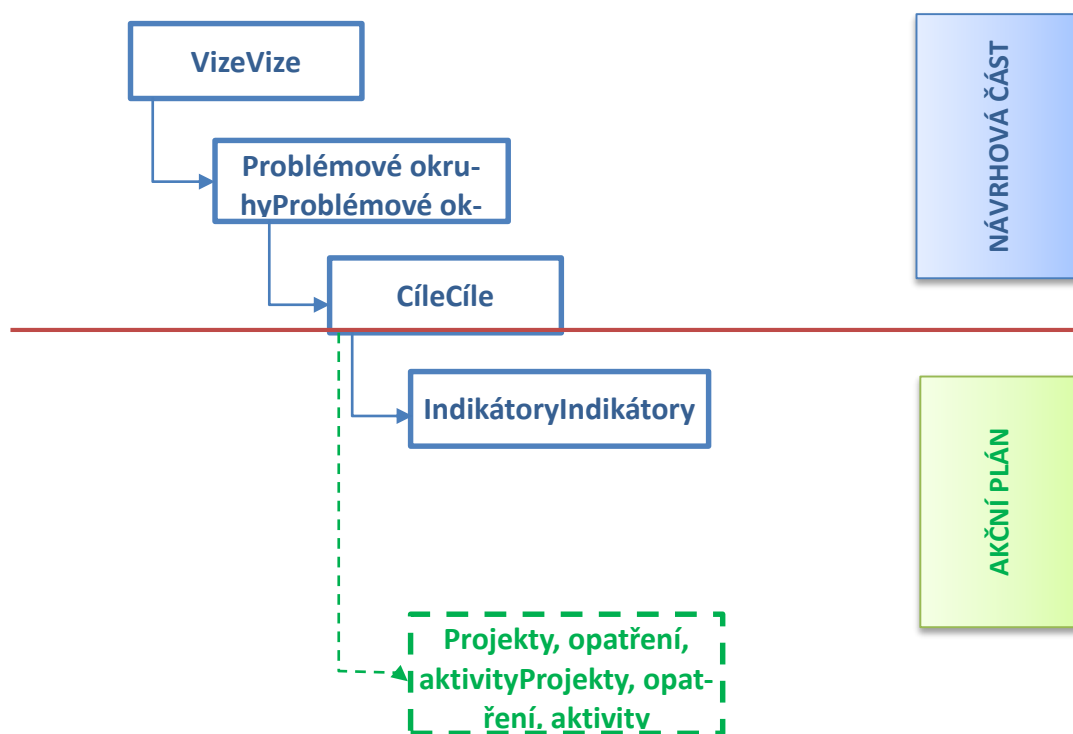
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Dopravní a technická infrastruktura. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Dopravní a technická infrastruktura je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce

Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.

Spoluprací bude dosaženo pokroku v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic, v oblasti školství především v tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele. V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování. V oblasti infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů.

Touto spolupráci dosáhnou obce ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel.

Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.

Spoluprací bude dosaženo pokroku v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic, v oblasti školství především v tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele. V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování. V oblasti infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů. Touto spolupráci dosáhnou obce ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel.

Dopravní a technická infrastruktura	Problémová oblast 1		Problémová oblast 2	
	Nedostatečné množství a kvalita cyklostezek a jejich propojení na území ORP Opava		Nevyhovující technická infrastruktura pro odvádění a čištění odpadních vod	
	cíl 1.1 Výstavba nových cyklostezek	cíl 1.2 Zvyšování kvality cyklostezek a cyklotras a doprovodné infrastruktury	cíl 2.1 Výstavba čistíren odpadních vod	cíl 2.2 Výstavba a rekonstrukce kanalizačních sítí

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.

Spoluprací bude dosaženo pokroku v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic, v oblasti školství především ve tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele. V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování.

V oblasti infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů.

Touto spoluprací dosáhnou obce ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel.

Návrh výběru problémových okruhů pro oblast technické a dopravní infrastruktury – k řešení v nejbližším období:

Problémový okruh I: Nedostatečné množství a kvalita cyklostezek a jejich propojení na území ORP Opava

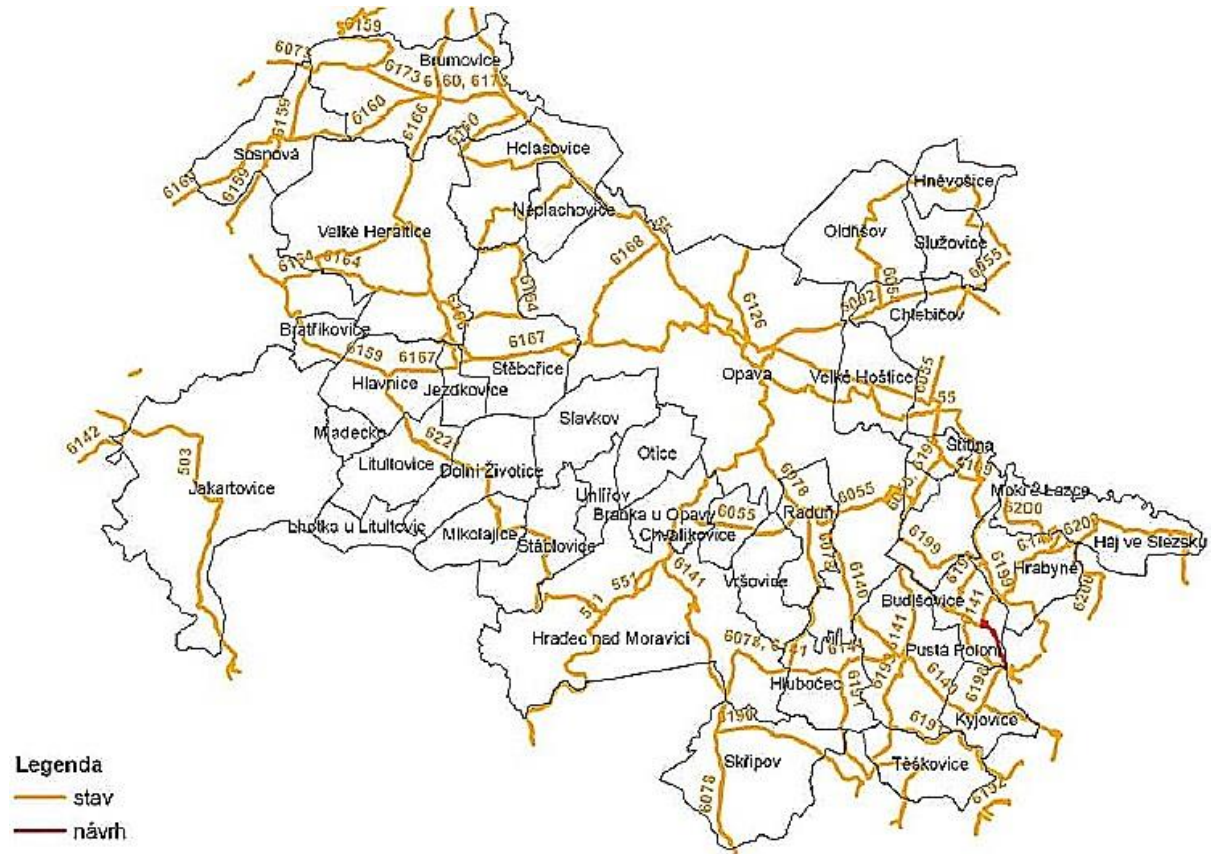
Problémový okruh II: Nevyhovující technická infrastruktura pro odvádění a čištění odpadních vod

Problémový okruh I: Nedostatečné množství a kvalita cyklostezek a jejich propojení na území ORP Opava

V Českých domácnostech je podle statistiky odhadem 4 miliony jízdních kol. Na trhu existují kola všech možných provedení jak pro městský provoz, tak pro cykloturistiku či sport. Používání jízdních kol dnes roste nejen ve velkých městech, ale i na venkově. Převládá užití jízdního kola ve sportu a volnočasových aktivitách, podíl cyklistiky na celkovém přepravním výkonu je velmi malý. Pokud občané nevyužívají svá jízdní kola k transportu – tedy především k cestám do zaměstnání, do škol apod. je to hlavně z toho důvodu, že na území chybí vedle podpory pro cykloturistiku infrastruktura pro cyklistickou dopravu na hlavních dopravních směrech.

Územím ORP Opava se nachází více než 25 cyklotras a cyklostezek (viz. Obrázek č. 1). Některé z nich, jak začínají, tak i končí v okrese Opava a některé prochází okresem Opava pouze okrajově. Hustota základní sítě turistických cyklotras a cyklostezek je dostatečná a stávající cyklistická síť propojuje region ze všech světových stran. Další rozvoj sítě turistických i dopravních cyklostezek půjde cestou jednak zahušťování této sítě, a jednak zkvalitňování cyklostezek, a to jak jejich trasování, tak povrchů a doprovodné infrastruktury. Klíčovým problémem je náhrada frekventovaných cyklotras vedených po veřejných komunikacích kvalitními cyklostezkami.

Obrázek č. 1: Hlavní cyklistické trasy na území ORP Opava

Zdroj: <http://www.op4u.cz/pub/mmo/haup/uap/2012/zpravy/podklady-ruru-orp-opava-2012.pdf>

Největším problémem cyklostezek a cyklotras na území ORP Opava je to, že trasy jsou často vedeny po nekvalitních a nezpevněných komunikacích, které nejsou odděleny od běžné silniční dopravy. Mnoho cyklotras a cyklostezek není proto příliš bezpečných. Existuje mnoho cyklotras, které vedou po polních cestách, které nejsou označeny jako oficiální cyklotrasy, ale obce se snaží tyto trasy na vlastní náklady udržovat ve sjízdném stavu. Pokud se na území ORP Opava nachází cyklostezka či cyklotrasa, která prochází mimo hlavní silniční tah, je bezpečná a její povrch je kvalitní, tak jsou tyto trasy ve většině případů přetížené a tak se stávají nebezpečné hlavně pro rodiny s dětmi. K nejvíce přetíženým cyklostezkám na území ORP Opava patří cyklostezky Hradec nad Moravicí – Opava a také Slezská magistrála. Tyto cyklostezky hojně využívají cyklisté všech věkových kategorií. Zcela chybí cyklotrasa ve směru z Nových Sedlic do Opavy, kterou by využili zejména pracující dojíždějící do Opavy na kole, doposud cyklisté využívají stávající čtyřproudé komunikace I/11, která je po instalaci nových svodidel pro cyklisty velmi nebezpečná.

Nedostatečné je také celkové propojení cyklotras na území ORP Opava. Nejvíce území postrádá propojení cyklotras na trase Hradec nad Moravicí – Otice – Opava, tímto propojením by se celkově zrychlila cyklistická doprava na území.

Základním problémem budování a údržby kvalitní cyklistické infrastruktury na území ORP Opava je její financování. Tato problematika není řešena systémově a není dostatečně rozvinut princip partnerství při výstavbě a údržbě cykloturistických tras. Vyšší finanční náročnost na budování cyklistických stezek a cyklotras ve většině případů brzdí jejich rozvoj. Je třeba, aby obce ORP Opava využívali v dalším programovacím období možnost podpory z evropských zdrojů, ze Státního fondu dopravní

infrastruktury a také z krajských rozpočtů, které počítají s podporou cyklistické dopravy. Další překážkou v rozvoji cyklotras a cyklostezek jsou nedořešené vlastnické vztahy k pozemkům, přes které prochází plánované budování nových cyklotras a cyklostezek. Na tyto majetkoprávní vztahy navazují také problematické pozemkové úpravy, které jsou základem pro závazné územní plánování. Pozemkové úpravy nastolují vlastnickou údržbu a přinášejí vyjasnění vlastnických vztahů. Z hlediska budování cyklostezek jsou podstatné zejména polní a lesní cesty, ty lze totiž budovat tak, aby naplňovaly zároveň i účel potřebné prostupnosti krajiny z hlediska cykloturistiky.

Důsledky neřešení problému:

- zvyšování nehodovosti cyklistů
- zvyšování zátěže prostředí obyvatel, způsobené využíváním motorových vozidel
- zpomalení rozvoje doprovodných služeb (ubytovacích, stravovacích a ostatních služeb cestovního ruchu) podél cykloturistických tras
- zhoršování zdravotního stavu obyvatelstva vlivem nedostatečného pohybu a rozvoje dopravních prostředků

Problémový okruh II: Nevyhovující technická infrastruktura pro odvádění a čištění odpadních vod

Kanalizační síť je dle analýzy vybudována téměř ve všech obcích na území ORP Opava, přesto je tato síť mnohdy neúplná, nekvalitní a nezmapovaná. V některých obcích jako např. Mikolajice byla kanalizace vybudována v 70 letech 20. století, nebyla však nikdy zkolaudována. Obce Jakartovice a Lhotka u Litultovic vykazují kanalizační síť neúplnou a nezmapovanou, v obecních částech Velkých Heraltic kanalizace není vůbec, stejně tak např. v obci Mladecko. Mnoho dalších obcí vykazuje nesoustavnou a nekvalitní kanalizační síť, která potřebuje dokončit nebo zrekonstruovat. Nejčastěji se vyskytuje jednotná kanalizační síť, která mnohdy ústí do obecních potoků.

Největší společností, která na území ORP Opava odvádí a čistí odpadní vody je společnost SmVaK Ostrava a.s. Zároveň také provozuje společnost Čistírnu odpadních vod Opava. Tato čistírna je moderní mechanicko-biologická čistírna odpadních vod, která zajišťuje čištění nejen komunálních odpadních vod z města Opavy, ale i odpadních vod z významných průmyslových a potravinářských podniků jako jsou Ostroj a.s., Model Obaly, Bivoj, Mondeléz.

Čistírny odpadních vod jsou provozovány na území 15 obcí (Branka u Opavy, Dolní Životice, Háj ve Slezsku, Hlavnice, Holasovice, Hradec nad Moravicí, Chlebičov, Nové Sedlice, Opava, Oldřišov, Otice, Slavkov, Štítina, Uhlířov, Velké Hoštice). V některých obcích provozují čistírny odpadních vod jen pro některé stavby (základní škola ve Skřipově nebo v Raduni, firmy, továrny, zemědělské družstva nebo blok nové zástavby např. v Oldřišově). Zbývající části obcí zajišťují běžné septiky a žumpy. Většina obcí na území ORP Opava žádnou čistírnu odpadních vod vůbec neprovozuje.

Vybudování čistíren odpadních vod by měla být v současné době jedna z priorit mnoha obcí na území ORP Opava. Stejně tak výstavba nové kanalizační sítě, kde v současné době chybí, nebo rekonstrukce stávajících, které nejsou již ve vyhovujícím stavu.

Příčinou těchto nedostatků, ať je to čistírna odpadních vod nebo nedostatečná kanalizace je jednoznačně finanční stránka této problematiky. Nákladnost těchto záměrů je obrovská a obce na takové investice nemají finanční prostředky. Stejný problém nastává také u výstavby čistírny odpadních vod. Další příčinou nepřítomnosti čistíren a dalšího rozvoje kanalizační sítě mohou být také majetkoprávní spory na obci případně problematika územního plánování v obci.

Provozuje vaše obec ČOV?

	Počet odpovědí	Počet odpovědí (%)
Ano, provozujeme	11	40,7
Ne, neprovozuje a nechce	3	11,1
Ne, neprovozuje, ale má zájem vybudovat centrální ČOV	7	25,9
Vhodnou variantu vybereme podle možnosti financování a dotací	6	22,2

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření (dotazníky z 27 obcí ORP Opava)

Důsledkem chybějící nebo nedostatečné kanalizační sítě a zvláště jejich nenapojení na čistírny odpadních vod bude stále docházet ke zhoršování kvality vody ve vodních tocích, čímž se přispěje ke zhoršení kvality životního prostředí.

6.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečné množství a kvalita cyklostezek a jejich propojení na území ORP Opava
Cíl 1.1	<i>Výstavba nových cyklostezek</i>
Popis cíle	<p>Územím ORP Opava se nachází více než 25 cyklotras a cyklostezek. Některé z nich, jak začínají, tak i končí v okrese Opava a některé prochází okresem Opava pouze okrajově. Hustota základní sítě turistických cyklotras a cyklostezek je dostatečná a stávající cyklistická síť propojuje region ze všech světových stran. Nedostatkem je však celkové propojení cyklotras na území ORP Opava, tj. např. propojení území na trase Hradec nad Moravicí – Otice – Opava. Zcela chybí cyklotrasa ve směru z Nových Sedlic do Opavy, kterou by využili zejména pracující dojíždějící do Opavy na kole. Doposud cyklisté využívají stávající čtyřproudé komunikace I/11, která je po instalaci nových svodidel pro cyklisty velmi nebezpečná.</p> <p>Prostřednictvím tohoto cíle je rozvoj sítě turistických a dopravních cyklostezek cestou zahušťování této sítě. Dojde tak ke zkvalitnění cyklostezek, a to jak jejich trasování, tak úpravou povrchů a doprovodné infrastruktury. Klíčovým problémem je náhrada frekventovaných cyklotras vedených po veřejných komunikacích kvalitními cyklostezkami.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Úprava územního plánování</i> • <i>Komunikace s vlastníky pozemků, kde by mohla vést cyklostezka</i> • <i>Územní šetření potřeby cyklostezek včetně jejich vytyčení</i> • <i>Analýza finančních zdrojů, ze kterých lze čerpat finanční prostředky</i> • <i>Dotazníkové šetření veřejnosti</i> • <i>Příprava a realizace společného výběrového řízení vhodného dodavatele</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet km nových cyklostezek
Správce cíle	<i>Odbor strategického rozvoje Opava</i>

Problémový okruh 1	Nedostatečné množství a kvalita cyklostezek a jejich propojení na území ORP Opava
Cíl 1.2	<i>Zvyšování kvality cyklostezek a doprovodné infrastruktury</i>
Popis cíle	<p>Největším problémem cyklostezek a cyklotras na území ORP Opava je to, že trasy jsou často vedeny po nekvalitních a nezpevněných komunikacích, které nejsou odděleny od běžné silniční dopravy. Mnoho cyklotras a cyklostezek není proto příliš bezpečných. Existuje mnoho cyklotras, které vedou po polních cestách, které nejsou označeny jako oficiální cyklotrasy, ale obce se snaží tyto trasy na vlastní náklady udržovat ve sjízdném stavu. Pokud se na území ORP Opava nachází cyklostezka či cyklotrasa, která prochází mimo hlavní silniční tah, jsou tyto trasy ve většině případů přetížené a stávají se nebezpečné hlavně pro rodiny s dětmi. K nejvíce přetíženým cyklostezkám na území ORP Opava patří cyklostezky Hradec nad Moravicí – Opava a také Slezská magistrála. Tyto cyklostezky hojně využívají cyklisté všech věkových kategorií.</p> <p>Zvyšování kvality povrchu cyklostezek a doprovodné infrastruktury jako jsou odpočívadla, odstavné stojany na kola, informační tabule se tak stává cílem této problematiky.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zhodnocení stavu cyklostezek</i> • <i>Dotazníkové šetření široké veřejnosti o potřebnosti vybavení na cyklostezkách</i> • <i>Analýza finančních zdrojů, ze kterých lze čerpat finanční prostředky</i> • <i>Úprava územního plánování</i> • <i>Komunikace s vlastníky pozemku, přes který vede cyklostezka</i> • <i>Příprava a realizace společného výběrového řízení vhodného dodavatele</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet km zkvalitněných cyklostezek a cyklotras
Správce cíle	<i>Odbor strategického rozvoje Opava</i>

Problémový okruh 2	Nevyhovující technická infrastruktura pro odvádění a čištění odpadních vod
Cíl 2.1	<i>Výstavba čistíren odpadních vod</i>
Popis cíle	<p>Čistírny odpadních vod jsou provozovány na území 14 obcí ve správním obvodu ORP Opava. V některých obcích provozují čističky odpadních vod jen pro některé stavby (základní školy, firmy, továrny, zemědělské družstva nebo bloky nové zástavby rodinných domů). Zbývající části obcí zajišťují běžné septiky a žumpy. Většina obcí na území ORP Opava žádnou čističku odpadních vod vůbec neprovozuje.</p> <p>Vybudování čistíren odpadních vod je stále jednou z priorit mnoha obcí na území ORP Opava. Ať už jde o centrální ČOV pro celou obec či skupinu obcí, které mohou provozovat společnou čistírnu odpadních vod, nebo o systém malých domovních čistíren odpadních vod.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Úprava územních plánů obcí</i> • <i>Řešení majetkových vztahů s majiteli pozemků</i> • <i>Realizace dotazníkového šetření na obcích o potřebnosti ČOV</i> • <i>Analýza finančních zdrojů, ze kterých lze čerpat finanční prostředky na výstavbu ČOV na centrální nebo malé domovní ČOV</i> • <i>Výběr vhodného řešení ČOV – centrální nebo malé domovní ČOV</i> • <i>Příprava a realizace společného výběrového řízení vhodného dodavatele</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Zvýšení procenta obyvatel připojených na čistírny odpadních vod včetně domovních
Správce cíle	<i>Starosta členské obce DSO Opavsko</i>

Problémový okruh 2	Nevyhovující technická infrastruktura pro odvádění a čištění odpadních vod
Cíl 2.2	<i>Výstavba a rekonstrukce kanalizačních sítí</i>
Popis cíle	<p>Kanalizační síť je dle analýzy vybudována téměř ve všech obcích na území ORP Opava, přesto je tato síť mnohdy neúplná, nekvalitní a nezmapovaná. Velké množství obcí vykazuje kanalizační síť neúplnou a nezmapovanou, ve většině obecních částí není kanalizační síť vybudována vůbec. Obce vykazují také kanalizační sítě nezkolaudované.</p> <p>Většina obcí vykazuje nesoustavnou a nekvalitní kanalizační síť, kterou je nutno dokončit nebo zrekonstruovat. Nejčastěji se vyskytuje jednotná kanalizační síť, která zpravidla ústí do místních vodotečí, čímž dochází ke stálému zhoršování kvality životního prostředí a vodních toků v obcích.</p> <p>Prostřednictvím tohoto cíle dojde k rozvoji kanalizační sítě v obcích. Obce mohou, kromě vlastní výstavby či rekonstrukce, také spolupracovat na společném systému kanalizace (především obce sousedící v těsné blízkosti) nebo lze využít napojení některých obcí na stávající kanalizační systém jiné obce.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Územní plánování obcí a jeho úprava</i> • <i>Vyřešení majetkových vztahů s majiteli pozemků</i> • <i>Zmapování současného stavu kanalizačního systému v obcích</i> • <i>Analýza finančních zdrojů, ze kterých lze čerpat finanční prostředky</i> • <i>Komunikace s občany obcí o připojení ke kanalizačnímu systému</i> • <i>Příprava a realizace společného výběrového řízení vhodného dodavatele</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Zvýšení procenta obyvatel připojených na kanalizační síť
Správce cíle	<i>Starosta členské obce DSO Opavsko</i>

6.2.4 Indikátory

Problémový okruh	<i>Nedostatečné množství a kvalita cyklostezek a jejich propojení na území ORP Opava</i>		
Číslo indikátoru	4. 1. 00		
Název indikátoru	PŘÍPRAVA A REALIZACE SPOLEČNÝCH PROJEKTŮ PRO VÝSTAVBU NOVÝCH A ZKVALITNĚNÍ STÁVAJÍCÍCH CYKLOSTEZEK A CYKLOTRAS		
Měrná jednotka	Proinvestované Kč		
Správce měřítka	Odbor strategického rozvoje Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		22,5 mil. do roku 2017	52,5 mil. do roku 2020
Skutečnost	8 mil. ročně		
Popis měřítka:	Investiční záměry pro výstavbu nových a zkvalitnění stávajících cyklostezek a cyklotras se skládají z řady dílčích projektů v různém stupni přípravy. Podle měrných nákladů v minulosti realizovaných akcí je možné odhadnout celkový objem těchto investic, který se jeví jako vhodný indikátor problémového okruhu.		
Metodika a výpočet:	Náklad na novostavbu 1 km dlouhé cyklostezky je 1,5 milionu korun, celkem je plánováno cca 35km nových cyklostezek a cyklotras.		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP Opava a jejich rozpočty, Cyklodoprava.cz		

Cíl	<i>Výstavba nových cyklostezek</i>		
Číslo indikátoru	4.1.1.1		
Název indikátoru	POČET KM NOVÝCH CYKLOSTEZEK		
Měrná jednotka	kilometr		
Správce měřítka	Odbor strategického rozvoje Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15 km	35 km
Skutečnost	20 km		
Popis měřítka:	S ohledem na vysokou hustotu automobilového provozu na komunikacích, které jsou využívány i cyklisty je nutné budovat cyklostezky vyhrazené pro cyklistickou dopravu a pěší, což jednak zvýší bezpečnost cyklistů, jednak přiláká další cyklisty a zvýší podíl cyklistické dopravy. Indikátor sleduje počet kilometrů nově vytvořených cyklostezek, ideální je zvyšování počtu nově vybudovaných km cyklostezek a to až na 35 novým kilometrů v roce 2020.		
Metodika a výpočet:	Kilometr nově vybudované cyklostezky		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí, Cyklodoprava.cz		

Cíl	Zvyšování kvality cyklostezek a cyklotras a doprovodné infrastruktury		
Číslo indikátoru	4.1.1.2		
Název indikátoru	POČET KM ZKVALITNĚNÝCH CYKLOSTEZEK A CYKLOTRAS		
Měrná jednotka	kilometr		
Správce měřítka	Odbor strategického rozvoje Opava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		100 km	200 km
Skutečnost	20 km/rok		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje obnovu nekvalitního povrchu cyklostezek a cyklotras, bodových závad, obnovu značení, zřizování oddělených jízdních pruhů, odpočívadel, stojanů na kola a laviček. Indikátor je nastaven na zkvalitnění 20 km cyklostezek za 1 rok, tzn., že v do roku 2020 je cílem indikátoru opravit celkem 200 km cyklostezek.		
Metodika a výpočet:	Hlášení obcí, vlastníků a správců komunikací s uvedením objemu oprav		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí, Cyklodoprava.cz		

Problémový okruh	Nevyhovující technická infrastruktura pro odvádění a čištění odpadních vod		
Číslo indikátoru	4. 2. 00		
Název indikátoru	ZVÝŠENÍ PROCENTA OBYVATEL PŘIPOJENÝCH NA KVALITNÍ KANALIZACI S ČIŠTĚNÍM ODPADNÍCH VOD Z 70 % NA 72 %		
Měrná jednotka	Procento připojených obyvatel		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		71 % připojených	72 % připojených
Skutečnost	70 % připojených		
Popis měřítka:	Odvádění a čištění splaškových vod patří k základní vybavenosti obcí. Vzhledem k velkému podílu obcí s méně než 2000 obyvateli je čištění odpadních vod na velmi nízké úrovni. S ohledem na vývoj dotací bude stanovený cílový indikátor velmi nízký, protože není v silách malých obcí realizovat nutné investice z vlastních zdrojů.		
Metodika a výpočet:	Počet obyvatel připojených na kanalizaci a čistírnu odpadních v za evidenci vodoprávního úřadu.		
Zdroj čerpání dat:	Evidenci vodohospodářského úřadu		

Cíl	Výstavba čistíren odpadních vod		
Číslo indikátoru	4.2.1.1		
Název indikátoru	ZVÝŠENÍ PROCENTA OBYVATEL PŘIPOJENÝCH NA ČISTÍRNÝ ODPADNÍCH VOD VČETNĚ DOMOVNÍCH		
Měrná jednotka	Procento připojených ekvivalentních obyvatel		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		72 % připojených	74 % připojených
Skutečnost	70 % připojených		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet osob nově připojených na čistírnu odpadních vod, včetně domovních čistíren, např. u nově vybudovaných nemovitostí. S ohledem na vývoj dotací bude stanovený cílový indikátor velmi nízký, protože není v silách malých obcí realizovat nutné investice z vlastních zdrojů.		
Metodika a výpočet:	Počet obyvatel připojených na kanalizaci a čistírnu odpadních v za evidenci vodoprávního úřadu.		
Zdroj čerpání dat:	Evidenze vodohospodářského úřadu		

Cíl	Výstavba a rekonstrukce kanalizačních sítí		
Číslo indikátoru	4.2.1.2		
Název indikátoru	ZVÝŠENÍ PROCENTA OBYVATEL PŘIPOJENÝCH NA KANALIZAČNÍ SÍŤ		
Měrná jednotka	Procento připojených obyvatel		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		71 % připojených	73 % připojených
Skutečnost	70 %		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet osob nově připojených na kanalizační síť. S ohledem na vývoj dotací bude stanovený cílový indikátor velmi nízký, protože není v silách malých obcí realizovat nutné investice na výstavbu kanalizační sítě z vlastních zdrojů.		
Metodika a výpočet:	Počet obyvatel připojených na kanalizaci a čistírnu odpadních v za evidenci vodoprávního úřadu.		
Zdroj čerpání dat:	Evidenze vodohospodářského úřadu		

6.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1 Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při

naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny		

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Výstavba nových cyklostezek	Odbor strategického rozvoje SMO
1.2	Zvyšování kvality cyklostezek a cyklotras a doprovodné infrastruktury	Odbor strategického rozvoje SMO
2.1	Výstavba čistíren odpadních vod	Starosta členské obce DSO Opavsko
2.2	Výstavba a rekonstrukce kanalizačních sítí	Starosta členské obce DSO Opavsko

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
4. 1. 00	Příprava a realizace společných projektů pro výstavbu nových a zkvalitnění stávajících cyklostezek a cyklotras	Odbor strategického rozvoje SMO
4.1.1.1	Počet KM nových cyklostezek	Odbor strategického rozvoje SMO
4.1.1.2	Počet KM zkvalitněných cyklostezek a cyklotras	Odbor strategického rozvoje SMO
4. 2. 00	Zvýšení procenta obyvatel připojených na	Starosta obce

	kvalitní kanalizaci s čištěním odpadních vod z 70% na 72%	
4.2.1.1	Zvýšení procenta obyvatel připojených na čistírny odpadních vod včetně domovních	Starosta obce
4.2.1.2	Zvýšení procenta obyvatel připojených na kanalizační síť	Starosta obce

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2 System změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke

změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

6.4 Závěr a postup zpracování

6.4.1 Shrnutí

K volitelnému tématu „Dopravní a technická infrastruktura“ byly určeny dva problémové okruhy a ke každému problémovému okruhu byly zvoleny dva cíle, naplňování každého cíle sleduje jeden měřitelný indikátor.

Prvním problémovým okruhem v této problematice je „Nedostatečné množství a kvalita cyklostezek a jejich propojení na území ORP Opava“, tento problémový okruh obsahuje dva cíle a to „Výstavba nových cyklostezek“ a „Zvyšování kvality cyklostezek a cyklotras a doprovodné infrastruktury“. Správcem těchto dvou cílů byl zvolen Odbor strategického rozvoje Statutárního města Opava. Vytváření lepších podmínek pro nemotorovou dopravu je jedním z faktorů, který ovlivní zásadním způsobem bezpečnost na silnicích a také celkově život a zdraví obyvatelstva daného území. Na území ORP Opava existuje velké množství polních cest, které propojují obce a mají velký potenciál pro výstavbu nových cyklostezek či cyklotras. Další možností jak zlepšit rozvoj cyklistické dopravy v území je zlepšit kvalitu stávajících cyklostezek a cyklotras a také doprovodné infrastruktury, ta je mimo jiné důležitá pro rozvoj cestovního ruchu. Zkvalitněním „cykloinfrastruktury“ se území stane atraktivnější nejen pro místní obyvatele, ale také pro cyklisty z jiných ORP či jiných krajů České republiky.

Tématem druhého problémového okruhu je „Nevyhovující technická infrastruktura pro odvádění a čištění odpadních vod“. Problémový okruh má dva cíle a to „Výstavba čistíren odpadních vod“ a „Výstavba a rekonstrukce kanalizačních sítí“. Správcem cílů byl stanoven starosta členské obce Dobrovolného svazku obcí Opavsko. Kvalitní a komplexní kanalizace a také vyřešená otázka odvádění odpadních vod v obcích je jednou z nejnákladnějších položek v rozpočtech obcí ORP Opava. Naplnění uvedených cílů by mohlo být společně vyřešeno prostřednictvím dotačních titulů. Život v menších obcích by se tak mohl stát atraktivnější alternativou bydlení pro mladé rodiny s dětmi, protože vyhovující technická infrastruktura je jedním z kritérií při rozhodování mezi životem v malé obci či ve městě.

6.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část dokumentu byla zpracovávána postupně dle metodického doporučení řídicího orgánu Svazu měst a obcí ČR. Na tvorbě se podílel čtyřčlenný realizační tým, který svou práci postupně konzultoval s odborníky v jednotlivých oborech. Tým pracoval ve spolupráci odboru školství, odboru sociálních služeb a odboru životního prostředí Statutárního města Opavy. V oblasti dopravní infrastruktury a bezpečnosti byla spolupráce navázána s policií ČR či poskytovateli bezpečnostních systémů. Nedílnou součástí při tvorbě strategie byli také motivující starostové. Výsledky pak následně konzultovali, hodnotili, připomínkovali a schvalovali starostové Dobrovolného svazku obcí Opavsko.

6.5 Přílohy

Příloha č. 6.5.1

Dotazník meziobecní spolupráce k volitelnému tématu „Dopravní a technická infrastruktura“

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

1. Zdroje vody – prosím označte, jaký zdroj pitné vody využívá Vaše obec?

- a) Obec je napojena na Ostravský oblastní vodovod (Kružberk)
- b) Obec je napojena na skupinový nebo místní vodovod, prosím uveďte jaký
.....
- c) Kombinace oblastního a místního zdroje vody

2. Jsou ve Vaší obci objekty - lokality nepřipojené na vodovodní síť?

- a) Ano
- b) Ne

Pokud ano, o jaké objekty - lokality se jedná, a máte v plánu tyto objekty - lokality do budoucna připojit k vodovodní síti?

.....
.....

3. Kdo je vlastníkem vodovodní infrastruktury ve Vaší obci?

.....

**4. Jaký je stav vodovodní sítě ve Vaší obci? (přípojky, rozvody, vodojemy apod.)
oznámkuje jako ve škole známkou 1 – 5, přičemž 1 = nejlepší, 5=nejhorší**

.....
.....

5. Je ve Vaší obci/místních částí vybudována kanalizační síť, jaký je rozsah sítě popř. plán rozvoje?

.....
.....
.....
.....

6. Jaký je stav kanalizační sítě ve Vaší obci? (přípojky, kanalizační potrubí, čistírna apod.) označte jako ve škole známkou 1 – 5, přičemž 1 = nejlepší, 5=nejhorší

.....
.....

7. Jaký druh kanalizace v obci/místních částech máte?

- a) Splašková.....
- b) Dešťová.....
- c) Smíšená.....

8. Provozuje vaše obec ČOV?

- a) Ano, provozuje
- b) Ne, neprovozuje a nechce
- c) Ne, neprovozuje, ale má zájem vybudovat centrální ČOV
- d) Ne, neprovozuje, ale pro naši obec je vhodnější decentralizovaný systém malých domovních čistíren
- e) Vhodnou variantu vybereme podle možnosti financování a dotací

Pokud provozuje Vaše obec ČOV, jaká je kapacita a technický stav ČOV?

.....
.....

9. Jsou na území Vaší obce zařízení pro využívání dešťové vody? (jímky pro zadržování dešťové vody u jednotlivých objektů, jímky na dešťovou vodu na parkovištích a jiných zpevněných plochách, systémy rozvodu k využití dešťových vod v objektech). Prosím vypište:

.....
.....

10. Jak je zabezpečena protipovodňová ochrana na území Vaší obce – vypište:

- a) Na vodních tocích – hráze, úpravy koryt, úpravy mostů
.....
.....
- b) Mimo vodní toky – poldry, protipovodňové příkopy, průlehy
.....
.....

Pokud máte zájem, popište problémy s protipovodňovou ochranou na území Vaší obce:

.....
.....
.....

VYBAVENOST PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

11. Nachází se na území Vaší obce:

- a) Sběrné místo (zřízena a provozována jednotlivými obcemi, nemá souhlas ke sběru odpadu od Krajského úřadu)
- b) Sběrný dvůr (zařízení se souhlasem od Krajského úřadu ke sběru odpadů)
- c) Sběrna druhotných surovin včetně soukromých
- d) Zařízení pro třídění a dotřídňování odpadu
- e) Kompostárna
- f) Jiná zařízení.....

12. Jaký je systém svozu odpadu ve Vaší obci – vyznačte prosím užívané varianty

a) Odnosový - odvoz odpadů od občanů, resp. od jednotlivých rodinných domů

- Nádoby na směsný komunální odpad
- Nádoby na bioodpad
- Barevné pytle na separovaný odpad
- Jiné .....

b) Donáškový – občané nosí odpad do kontejnerů, hnízd, odpadových dvorů

- Kontejnery na plasty
- Kontejnery na papír
- Kontejnery na sklo
- Kontejnery na textil
- Kontejnery na elektroodpad

13. Jaká zařízení pro nakládání s odpady postrádáte ve Vaší obci nebo v jejím blízkém okolí popř. v regionu? S kterým druhem odpadu máte největší problémy?

.....
.....

ENERGETICKÉ ZDROJE

14. Elektřina – vnímáte nějaké problémy v rozvodu elektrické energie?

(časté výpadky proudu, kolísání napětí, malý výkon transformátorů)

.....
.....

15. Zemní plyn - vnímáte nějaké problémy v rozvodu zemního plynu?

(chybějící rozvody v některé části obce, údržba rozvodů, úniky plynu)

.....
.....

16. Zásobování teplem – vnímáte nějaké problémy ve vytápění objektů, převážně obecních

(stav kotelen, používané palivo)

.....
.....

17. Zásobování území pohonnými hmotami – vnímáte v této oblasti nějaké problémy

(velká vzdálenost k nejbližší čerpací stanici, včetně nabídky LPG, CNG, dobíjecích stanic pro elektromobily)

.....
.....

VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ

18. Uvedte prosím počet světelných zdrojů (pouliční lampy) ve Vaší obci a místních částech, včetně typu osvětlení (sodíkové, LED)

.....
.....

19. Popište prosím stav systému veřejného osvětlení:

.....
.....
.....

20. Popište případné záměry v rámci rozvoje/údržby v systému veřejného osvětlení:

.....
.....
.....

KOMUNIKAČNÍ A INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

21. Jaké je pokrytí internetem ve Vaší obci a jaká je jeho rychlost?

- a) Pomocí běžné telefonní linky (pomalé)
- b) Pomocí vysokorychlostní telefonní linky (ADSL)
- c) Wi-fi (do 50 MB za sekundu)
- d) Wi-fi (nad 50 MB za sekundu)
- e) Pomocí optického kabelu
- f) Internet od mobilního operátora

22. Kolik procent Vašeho území je pokryto mobilní sítí operátora?

- a) O2 .....
- b) T-mobile .....
- c) Vodafone .....
- d) Jiný operátor .....

23. Jaká je vybavenost obecního úřadu výpočetní technikou (zastaralá, dostatečná, potřeby)?

.....
.....

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

ŽELEZNICE

**24. Jaký je stav zastávek a nádraží ve Vaší obci? Popř. zda máte se zastávkou nějaký záměr
oznámkuje jako ve škole známkou 1 – 5, přičemž 1 = nejlepší, 5=nejhorší**

.....
.....
.....

25. Jaké je vybavení zastávek a nádraží ve Vaší obci?

- a) Úschovna zavazadel, stav: .....
- b) Úschovna kol, stav: .....
- c) Parkoviště, stav: .....

26. Jaké jsou možnosti parkování ve Vaší obci (jsou kapacity parkování dostatečné), chybí parkoviště?

.....
.....

CYKLISTICKÉ STEZKY A TRASY

27. Pokládáte propojení Vaší obce s okolními obcemi pomocí stávajících cyklostezek za dostačující?

Máte ve Vaší obci námět na výstavbu nové cyklostezky (tj. komunikace vyhrazena pouze pro cyklisty a pěší) nebo cyklotrasy (vedená po stávající silniční komunikaci). Popis rozdělte do následujících dvou oblastí:

- a) V oblasti cyklistiky jako druhu dopravy (do zaměstnání, do školy, za kulturou atd.)

.....
.....

- b) V oblasti rekreační cyklistiky (volný čas, sport, cestovní ruch)

.....
.....

SILNIČNÍ KOMUNIKACE

28. Jaké máte záměry v oblasti místních komunikací, prosím vypište:

.....
.....

29. Jaké vnímáte závady na silnicích I. -III. třídy?

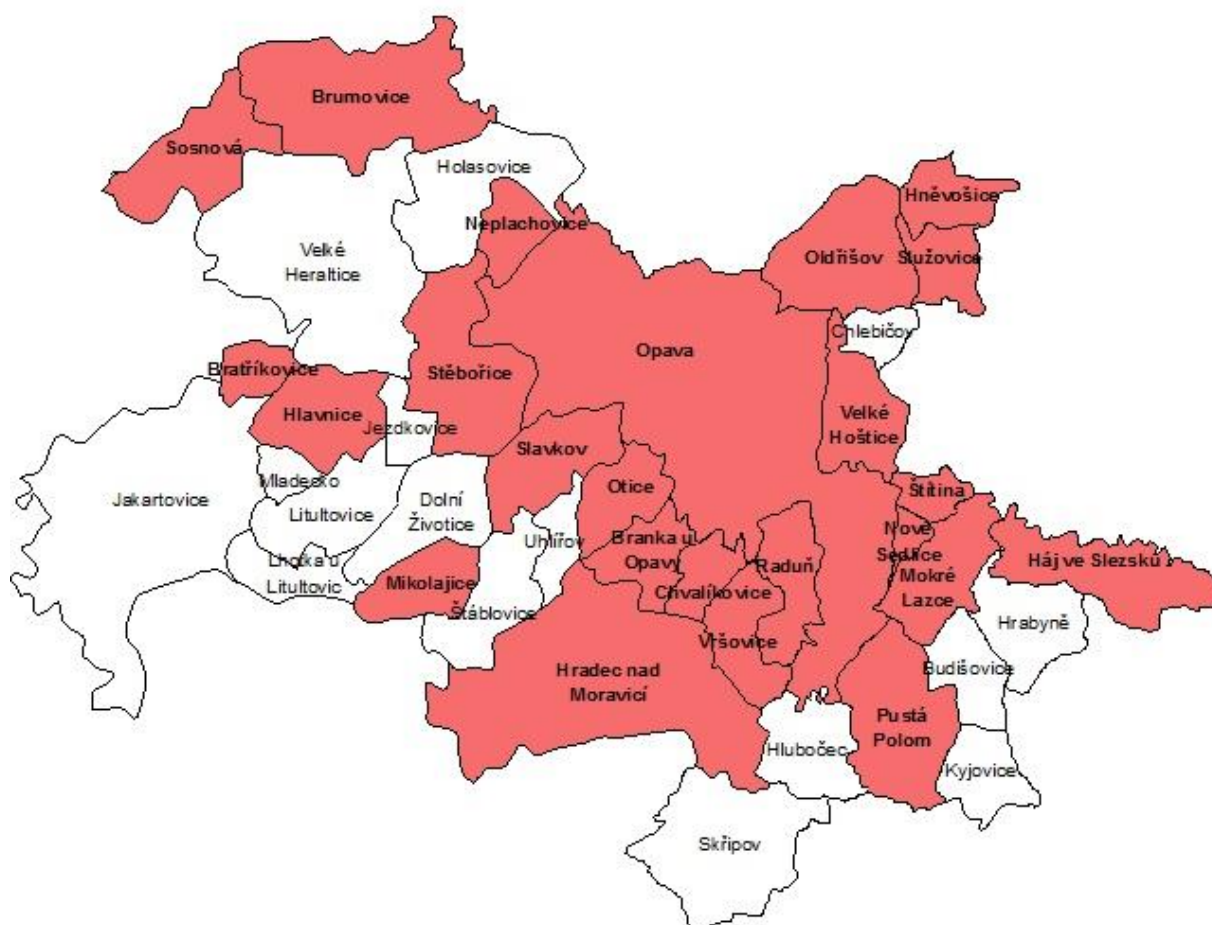
.....
.....

Děkujeme za spolupráci.

7 Téma 5.: Aglomerační téma

7.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

VYMEZENÍ ÚZEMÍ PRO AGLOMERACI OPAVA PRO AGLOMERAČNÍ TÉMA: BEZPEČNOST A BEZPEČNOSTNÍ TECHNOLOGIE

Aglomerační téma „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“, bylo v rámci projektu „*Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*“ vybráno na druhé valné hromadě „Dobrovolného svazku obcí Opavsko“ (dále jen DSO Opavsko) dne 16. dubna 2014 po vzájemné dohodě a odhlasování všech členů DSO Opavsko.

Téma Bezpečnost a bezpečnostní technologie bylo starostům navrženo jako aglomerační téma na základě dotazníkového šetření číslo jedna, které probíhalo v rámci „Projektů“ v lednu a únoru roku 2014.

Aglomerační téma se bude zaměřovat především na tyto obce území ORP Opava: Branka u Opavy, Bratřikovice, Brumovice, Háj ve Slezsku, Hlavnice, Hněvošice, Hradec nad Moravicí, Chvalíkovice, Mikolajice, Mokré Lazce, Neplachovice, Nové Sedlice, Oldřišov, Opava (jako jádrové město aglomerace), Otice, Raduň, Pustá Polom, Slavkov, Služovice, Sosnová, Stěbořice, Štítina, Velké Hoštice a Vršovice.

Jedná se o obce, které jsou členy DSO Opavsko, a dále jsme na základě rozhodnutí, že aglomerace je tvořena Statutárním městem Opava a prvními obcemi na hranicích Opavy zahrnuli do aglomeračního tématu obce Mokré Lazce, Stěbořice, Štítina a Vršovice i přesto, že nejsou členy DSO Opavsko. Dojezdová vzdálenost do jádrového města všech obcí je do 22 km, viz Tabulka č. 1.

DSO Opavsko je nově vzniklý, rychle se rozvíjející dobrovolný svazek obcí, který se snaží o to, aby se jeho členy staly všechny obce správního území ORP Opava. Důvodem této snahy je rozvíjení meziobecní spolupráce a hlavně lepší vyjednávací pozice v rámci různých dotačních titulů, které se týkají jak investičních tak neinvestičních akcí ve správním území ORP Opava.

Tabulka č. 7.1: Dojezdová vzdálenost do jádrového města Opava

Č.	Obce na území ORP	Dojezdová vzdálenost do jádrového města Opava
1.	Branka u Opavy	7 km
2.	Bratřikovice	22 km
3.	Brumovice	16 km
4.	Háj ve Slezsku	19 km
5.	Hlavnice	17 km
6.	Hněvošice	11 km
7.	Hradec nad Moravicí	8,8 km
8.	Chvalíkovice	9,3 km
9.	Mikolajice	13 km
10.	Mokré Lazce	12 km
11.	Neplachovice	11 km
12.	Nové Sedlice	11 km
13.	Oldřišov	8,5 km
14.	Opava	jádrové město
15.	Otice	5,5 km
16.	Raduň	8,6 km
17.	Pustá Polom	18 km
18.	Slavkov	6,9 km
19.	Služovice	9,2 km
20.	Sosnová	22 km

21.	Stěbořice	8,6 km
22.	Štítina	10 km
23.	Velké Hoštice	5,8 km
24.	Vršovice	9,5 km

7.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému bezpečnost

Pro řadu obcí a měst je problematika prevence kriminality, bezpečnosti a pořádku důležitým tématem. V některých případech je toto téma provázáno také na krizové řízení (ochrana před povodněmi a dalšími živelnými katastrofami, prevence průmyslových havárií, součinnost integrovaného záchranného systému atd.) Pro některé obce má toto téma také silnou vazbu na vytváření podmínek pro zabránění rozšiřování sociálního vyloučení a rizika z něj plynoucích (zvýšená kriminalita, nepokoje ve společnosti atd.)

Pro zajištění plnění tohoto tématu bude základním předpokladem systémová provázanost obcí a města Opavy řešící problematiku bezpečnosti, pořádku a prevence sociálně patologických jevů.

Společným postupem a řešením problematiky bezpečnosti mohou obce aglomerace Opava dosáhnout lepších úspor (úspory při přípravě projektu, z důvodu stanovené hranice velikosti projektu), dosáhnou také vyšší kvality konkrétního záměru – lepší kvalita života v obcích (kamerové systémy – omezení vandalismu). Společným postupem mohou také dosáhnout například lepší spolupráce místních složek (dobrovolní hasiči). Tyto postupy by měly následně vést ke zvýšení spokojenosti obyvatel obcí a měst.

Realizací cílů dojde k dalšímu navýšení a zintenzivnění spolupráce, která získá trvalý charakter. Jednotliví členové aglomerace Opava mohou navzájem konzultovat své cíle a následně vybrat vhodná opatření. Tento postup přináší synergický efekt a vzájemné provázání dosud často nekoordinovaných aktivit.

Členové Dobrovolného svazku obcí Opavsko si téma bezpečnosti zvolili především z těchto čtyř záměrů:

- Podílení se na společném protipovodňovém systému a ochraně před následky povodní
- Společný nákup a zajištění kamerových systémů
- Zajištění lepší vybavenosti Sborů dobrovolných hasičů, které se na obcích vyskytují
- Zajištění větší dopravní bezpečnosti

V rámci těchto témat se chtějí obce opřít o fungující systém Statutárního města Opavy, ke kterému by se rádi připojili nebo alespoň využili jejich příklady dobré praxe a využití těchto technologií.

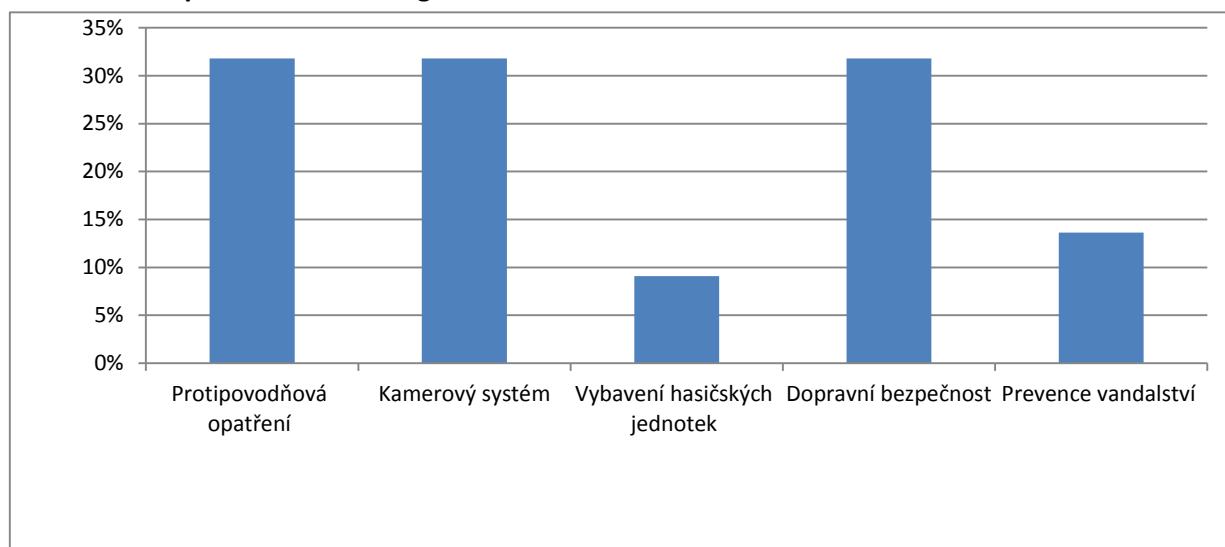
Na území aglomerace Opava probíhalo dotazníkové šetření, které se týkalo tématu „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“. Dotazník byl rozeslán prostřednictvím e-mailů všem 24 obcím, které tvoří aglomeraci. Návratnost dotazníků byla 92 %. K jednotlivým problematikám analýzy jsou vždy doplněny poznatky, které vyplynuly z dotazníkového šetření a které se k danému tématu vážou. Celkové znění dotazníku je Přílohou č. 1, analytické části téma „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“

V dotazníkovém šetření se otázkou nejvhodnější meziobecní spolupráce na území aglomerace Opava zabývala otázka číslo deset. Starostové odpovídali na otázku „Jakou problematikou v rámci tématu „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“ byste se chtěli v rámci meziobecní spolupráce zabývat?“ Přehled jednotlivých problémů ke společnému řešení je uveden v následující tabulce.

Tab 7.2: Nejvhodnější témata pro meziobecní spolupráci v tématu „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“

Obec	Téma pro meziobecní spolupráci
Branka u Opavy	Rychlost v obcích
Bratříkovice	
Brumovice	Lokální povodně, bezpečnost na komunikacích
Háj ve Slezsku	Rychlost v obcích, bezpečné přechody, kamerový systém, zpomalovací semaforey, bezbariérovost chodníků
Hlavnice	Příprava na nepředvídatelné situace, Povodně, sucho, Black outy
Hněvošice	Kamerový systém na veřejných prostranstvích, prevence vandalství a drobné kriminality
Hradec nad Moravicí	Místní – lokální záplavy, kamerové systémy, zabezpečení objektů včetně napojení na centrální pult, označení ulic pro potřeby HZS, zabezpečení parkovacích míst
Chvalíkovice	Právní servis v případě instalace a používání kamerových systémů na inkriminovaných místech (nikoliv v dopravě) a používání fotopastí s nahrávkou, zejména v místech výskytu černých skládek, poškozování majetku obce apod.
Mikolajice	
Mokré Lazce	
Neplachovice	Zabezpečení majetku proti vandalismu, obnovení vybavení a zázemí pro SDH
Nové Sedlice	Zpracování krizového plánu a řízení rizik
Oldřišov	Kamerové systémy, semaforey, měřiče rychlosti na komunikacích, negativní jevy ve společnosti, prevence drogové závislosti
Opava	Protipovodňová opatření
Otice	Veřejný pořádek, problematika volně pobíhajících psů, dopravní bezpečnost
Pustá Polom	Obnova techniky JSDH – JPO II.
Raduň	Jak zabránit nedodržování rychlosti a pravidel bezpečnosti silničního provozu (kamióny, ukázněnost řidičů)
Slavkov	Protipovodňová technika, náhradní zdroje energií a zajištění spojení
Služovice	Ochrana obecního a osobního majetku = kamerový systém
Sosnová	
Stěbořice	Výstavba suchého poldru na potoce Velká, dle ÚP Stěbořice
Štítina	
Velké Hoštice	Kamerový bezpečnostní systém, zklidnění dopravy (retárdéry, semaforey, přejezdy)
Vršovice	

Graf č. 7.1: Vhodná témata meziobecní spolupráce pro aglomerační téma „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Téma ochrany před následky povodní nabývá na Opavsku, se zřetelem na události v posledních letech, na aktuálnosti. Protipovodňové aktivity je potřeba rozvíjet směrem technických opatření k ochraně území a k preventivním opatřením v krajině. Záměrem Dobrovolného svazku Opavska je především spojení a následná spolupráce obcí ležících vedle sebe (nebo za sebou na společném vodním toku). Tyto obce by mohly využívat společné techniky, zajištění ochrany nebo společně organizovat dobrovolné sbory hasičů při těchto aktivitách. Dalším tématem je také řešení rychlého odtoku vody z krajiny zvýšením retenční schopnosti – navrácením přírodě blízkého stavu toků v určitých lokalitách – tzn. odstranit nešetrné úpravy, vysadit vhodnou okolní zeleň, dát možnost rozlivu apod. K dosažení těchto cílů je nezbytná spolupráce jak mezi obcemi, ale také s místními zemědělci a majiteli pozemků v dotčené oblasti.

Společný nákup a zajištění kamerového systému na obcích je dalším hlavním tématem Dobrovolného svazku obcí Opavsko, kterým by chtěli obce zajistit větší bezpečnost svých občanů. Některé obce to zkoušejí samostatně, ale častou překážkou je složitá legislativa ochrany osobních údajů. Záměrem DSO Opavsko je společný projekt a společné zajištění této technologie.

V rámci problematiky zajištění vybavenosti Sborů dobrovolných hasičů na obcích je jasnou prioritou tyto svazky udržet a zajistit jejich další fungování. Záměrem je také spolupráce s Integrovaným záchranným systémem. Cílem je vytvořit a udržet kvalitní dobrovolné sbory hasičů, s kvalitním vybavením a zázemím. Dále pak posílit spolupráci těchto sborů mezi obcemi a zajistit ochranu v obcích, kde tyto sbory nejsou.

Zajištění větší dopravní bezpečnosti jednak pomocí investic do dopravně zabezpečovacích technologií, jednak do výchovy a prevence v oblasti bezpečnosti dopravy. Záměrem je spolupráce obcí v investičních i neinvestičních projektech. Priorita tohoto opatření je dána ve srovnání s ostatními oblastmi vysokou společenskou závažností dopravních nehod, počtem úmrtí, těžkých zranění i trvalých následků nehod.

7.1.2 Popis stávajícího fungování bezpečnostních složek s ohledem na společný zájem obcí na zajištění bezpečnosti

Na území aglomerace Opava působí tyto bezpečnostní složky:

POLICIE ČR

Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje – Územní odbor Opava

Preventivně informační skupina, Opava

Služba kriminální policie a vyšetřování, Opava

Dopravní inspektorát, Opava

Oddělení krizového řízení, Opava

Obvodní oddělení PČR Hradec nad Moravicí

Obvodní oddělení PČR Opava

Obvodní oddělení PČR Velké Heraltice

Obvodní oddělení PČR Kravaře

Obvodní oddělení PČR Vítkov

Celkově na Územním odboru Opava, který zahrnuje výše uvedené oddělení, působí 304 zaměstnanců.

Tab 7.3: Územní působnosti Policie České republiky v aglomeraci Opava

Č.	Obce na území ORP	Územní působnosti
1.	Branka u Opavy	Obvodní oddělení PČR Hradec nad Moravicí
2.	Bratříkovice	Obvodní oddělení PČR Velké Heraltice
3.	Brumovice	Obvodní oddělení PČR Velké Heraltice
4.	Háj ve Slezsku	Obvodní oddělení PČR Hlučín
5.	Hlavnice	Obvodní oddělení PČR Velké Heraltice
6.	Hněvošice	Obvodní oddělení PČR Kravaře
7.	Hradec nad Moravicí	Obvodní oddělení PČR Hradec nad Moravicí
8.	Chvalíkovice	Obvodní oddělení PČR Hradec nad Moravicí
9.	Mikolajice	Obvodní oddělení PČR Vítkov
10.	Mokrý Lazce	Obvodní oddělení PČR Kravaře
11.	Neplachovice	Obvodní oddělení PČR Velké Heraltice
12.	Nové Sedlice	Obvodní oddělení PČR Opava
13.	Oldřišov	Obvodní oddělení PČR Kravaře
14.	Opava	Obvodní oddělení PČR Opava
15.	Otice	Obvodní oddělení PČR Hradec nad Moravicí
16.	Raduň	Obvodní oddělení PČR Hradec nad Moravicí
17.	Pustá Polom	Obvodní oddělení PČR Opava
18.	Slavkov	Obvodní oddělení PČR Opava
19.	Služovice	Obvodní oddělení PČR Kravaře
20.	Sosnová	Obvodní oddělení PČR Velké Heraltice
21.	Stěbořice	Obvodní oddělení PČR Velké Heraltice
22.	Štítina	Obvodní oddělení PČR Kravaře
23.	Velké Hoštice	Obvodní oddělení PČR Kravaře
24.	Vršovice	Obvodní oddělení PČR Hradec nad Moravicí

Zdroj: www.policie.cz

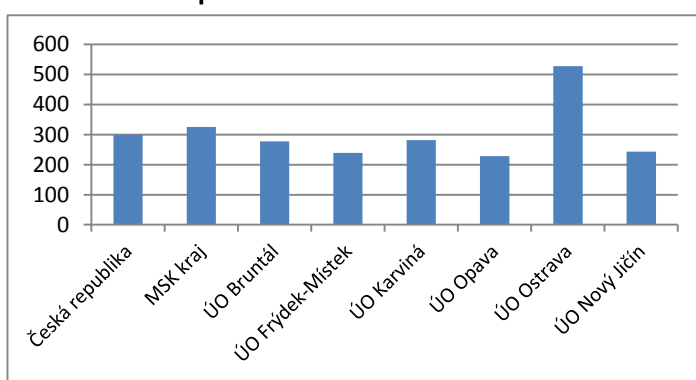
ÚZEMNÍ ODBOR OPAVA

Územní odbor Opava má rozlohu 1 113 km² toto území má celkově 177 180 obyvatel. Odbor zahrnuje obvodní oddělení PČR Opava, Hradec nad Moravicí, Vítkov, Velké Heraldice, Kravaře a Hlučín. Sídlem územního odboru je ulice Hrnčířská v Opavě. Územní odbor Opava řešil za období květen 2013 – duben 2014 celkem 4 041 trestných činů, objasněno bylo celkem 1769 případů, což je 44 % objasněných případů. Index kriminality v Územním odboru Opava činí 228,1. Index kriminality je ukazatel, který jsme zvolili pro porovnání jednotlivých územních odborů a následně obvodních oddělení. Index kriminality vyjadřuje počet zjištěných skutků za zvolené období, přepočtený na 10 000 obyvatel. V níže uvedené tabulce a grafu jsou porovnány jednotlivé indexy kriminality okolních územních odborů a také index kriminality České republiky a celkový index kriminality Moravskoslezského kraje.

Tab 7.4.: , Graf. č. 7.2.: Index kriminality Územního odboru Opava

Sledované území	Index kriminality
Česká republika	299,9
Moravskoslezský kraj	325,5
ÚO Bruntál	278
ÚO Frýdek-Místek	239
ÚO Karviná	281,6
ÚO Opava	228,1
ÚO Ostrava	527,6
ÚO Nový Jičín	243,1

Zdroj: www.mapakriminality.cz

Zdroj: vlastní zpracování

V porovnání s Českou republikou je index kriminality Územního odboru Opava nižší o 71,8 procentních bodů a v porovnání s Moravskoslezským krajem je tento ukazatel nižší dokonce o 97,4 procentních bodů. Z okolních územních odborů, které jsou také součástí Moravskoslezského kraje, má opavský odbor nejnižší index kriminality.

Jednotlivé počty trestných činů podle druhů kriminality a podle okresů Moravskoslezského kraje jsou uvedeny v Příloze č. 1 tohoto dokumentu. V tabulce jsou srovnány okresy Bruntál, Frýdek – Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava a to v letech 2011 – 2013.

Nejvíce trestných činů bylo zjištěno na území okresu Ostrava, avšak ve sledovaném období počty trestných činů klesají. Od roku 2011, klesly o 612 trestných činů. Naopak v okrese Opava trestné činy ve sledovaných letech stoupají a konečné číslo v roce 2013 je 4 029. V okrese Nový Jičín bylo nejvíce evidováno trestných činů v roce 2013 (3 816). Okres Karviná je na druhém místě, co se týče kriminality v Moravskoslezském kraji, ale počet trestných činů má celkově klesající tendenci (v roce 2013 zjištěno 9010 trestných činů). V okresech Frýdek – Místek a Bruntál celková kriminalita průběžně stoupá a to ve Frýdku – Místku se počet zjištěných trestných činů zastavil v roce 2013 na čísle 5 170 a v Bruntále na čísle 2 761. Celkově je okres Opava na třetím místě v počtu zjištěných trestných činů mezi okresy Moravskoslezského kraje.

OBVODNÍ ODDĚLENÍ PČR OPAVA

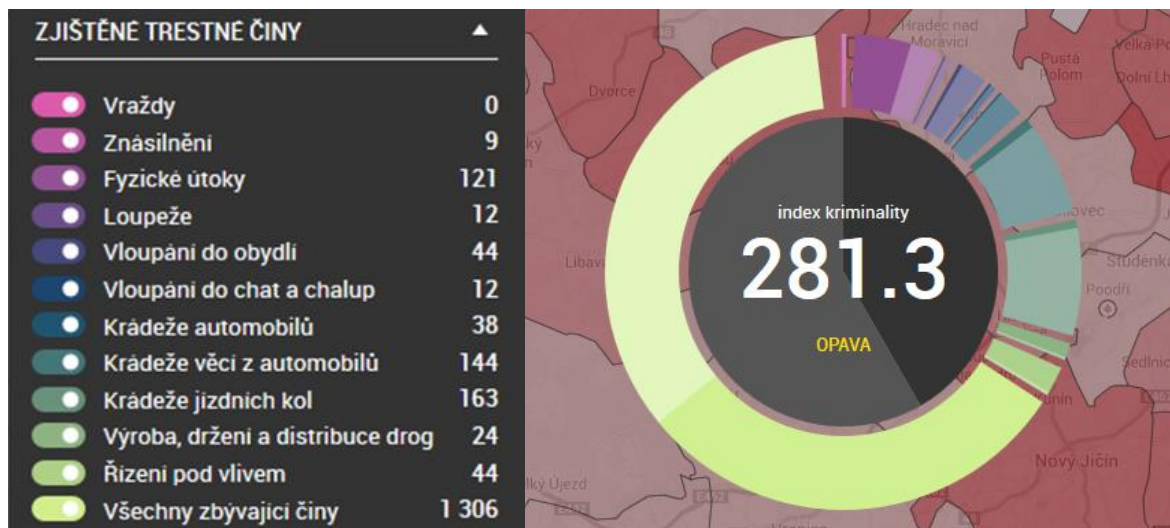
Obvodní oddělení PČR Opava zaujímá celkově 174 km² a na tomto území žije 68 160 obyvatel. Do působnosti obvodního oddělení Opava patří v rámci aglomerace Statutární město Opava, Nové Sedlice, Pustá Polom a Slavkov. Sídlem Obvodního oddělení PČR Opava je Vaškovo náměstí v Opavě.

Obvodní oddělení Opava řešilo za období květen 2013 – duben 2014 celkově 1917 trestných činů, objasněno bylo 799 trestných činů tj. celkově 42 % objasněných případů. Neobjasněno zůstává 1 118 trestných činů. Index kriminality v Obvodním oddělení PČR Opava činí 281,3.

Důležitou položku v zjištěných trestných činech ve správním obvodu Opava tvoří krádeže jízdních kol. V květnu roku 2014 schválilo Ministerstvo vnitra ČR projekt na forenzní identifikační značení jízdních kol. Kolo je označováno speciálním syntetickým DNA, toto označení není viditelné pouhým okem, použitím této technologie se šance na nalezení odcizeného kola výrazně zvyšuje. Vlastní značení a evidence jízdních kol by měla začít v červenci roku 2014. Tato aktivita by měla pomoci jako prevence proti krádežím jízdních kol ve správním území ORP Opava.

Dalšími nejčastějšími trestnými činy v Obvodním oddělení PČR Opava jsou krádeže věcí z automobilů (144) a fyzické útoky (121).

Obrázek č. 7.1.: Zjištěné trestné činy v Obvodním oddělení PČR Opava

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

OBVODNÍ ODDĚLENÍ PČR HRADEC NAD MORAVICÍ

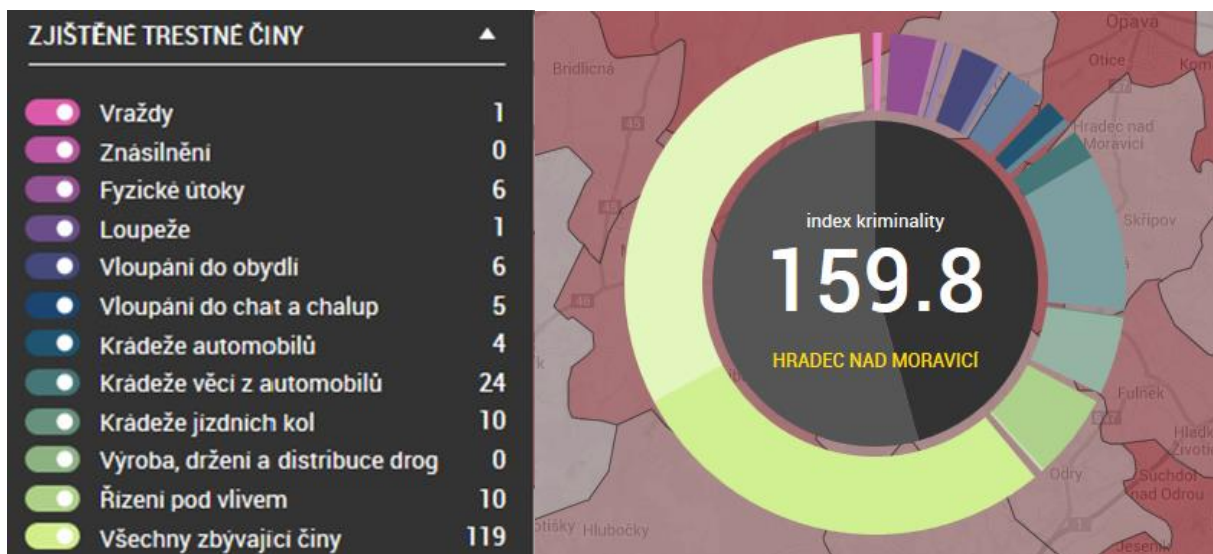
Obvodní oddělení PČR Hradec nad Moravicí se rozkládá na území 140 km², na tomto území žije 11 642 obyvatel. Do působnosti obvodního oddělení Hradec nad Moravicí patří v rámci aglomerace Branka u Opavy, Hradec nad Moravicí, Chvalíkovice, Otice, Raduň a Vršovice. Sídlo obvodního oddělení PČR Hradec nad Moravicí je na ulici Lidická v Hradci nad Moravicí.

Obvodní oddělení PČR Hradec nad Moravicí řešilo za období květen 2013 – duben 2014 celkově 186 trestných činů a objasněno bylo 85 trestných činů tj. celkově 46 % objasněných případů. Neobjasněno zůstává 101 trestných činů.

Index kriminality v Obvodním oddělení PČR Hradec nad Moravicí činí 159,8. Nejvíce trestných činů spadá do kategorie „všechny zbývající činy“ (119). Neobjasněna stále zůstává vražda ze září roku 2013, která se odehrála na poště ve Skřipově. K objasnění případu mohl přispět právě kamerový systém, který obec bohužel nevládní. K dalším nejčastěji páchaným trestným činům v Obvodním oddě-

lení PČR Hradec nad Moravicí patří krádeže věcí z automobilů (24), krádeže jízdních kol (10) a řízení pod vlivem (10).

Obrázek č. 7.2.: Zjištěné trestné činy v Obvodním oddělení PČR Hradec nad Moravicí

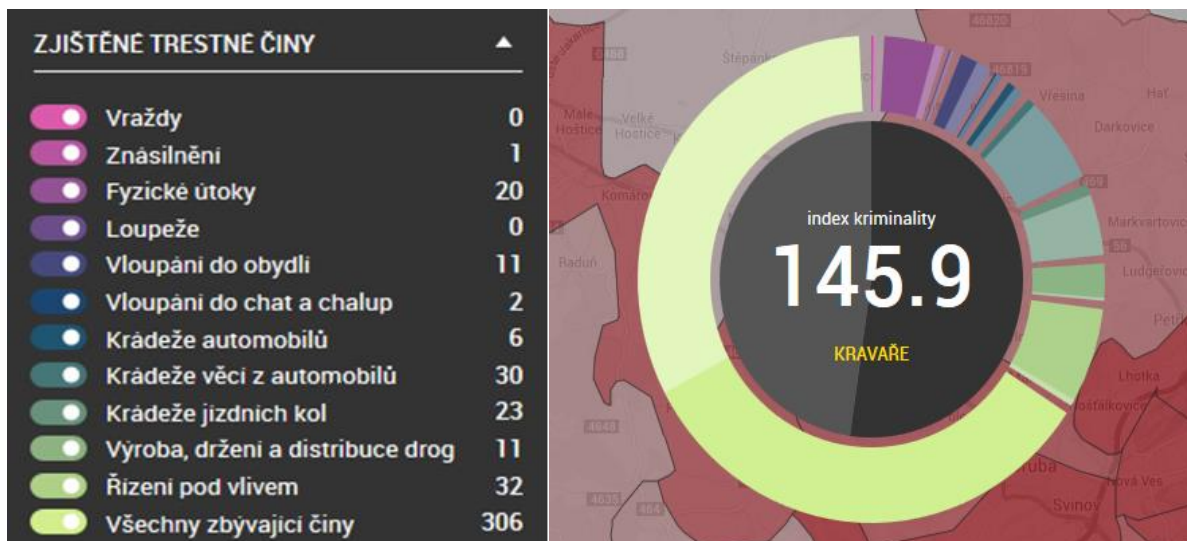
Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

OBVODNÍ ODDĚLENÍ PČR KRAVAŘE

Obvodní oddělení PČR Kravaře se rozkládá na území 159 km², na tomto území žije 30 290 obyvatel. Do působnosti obvodního oddělení Kravaře patří v rámci aglomerace obce Hněvošice, Mokrý Lazce, Oldřišov, Služovice a Štítina. Sídlo obvodního oddělení PČR Kravaře je na ulici Bezručova v Kravařích. Obvodní oddělení PČR Kravaře řešilo za období květen 2013 – duben 2014 celkově 474 trestných činů a objasněno bylo 246 trestných činů tj. celkově 52% objasněných případů. Neobjasněno zůstává 228 trestných činů.

Index kriminality v Obvodním oddělení PČR Kravaře činí 156,5. Nejvíce trestných činů spadá do kategorie „všechny zbývající činy“ (332). K dalším nejčastěji páchaným trestným činům v Obvodním oddělení PČR Hradec nad Moravicí patří krádeže věcí z automobilů (32), řízení pod vlivem (34) a krádeže jízdních kol (26).

Obrázek č. 7.3.: Zjištěné trestné činy v Obvodním oddělení PČR Kravař

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

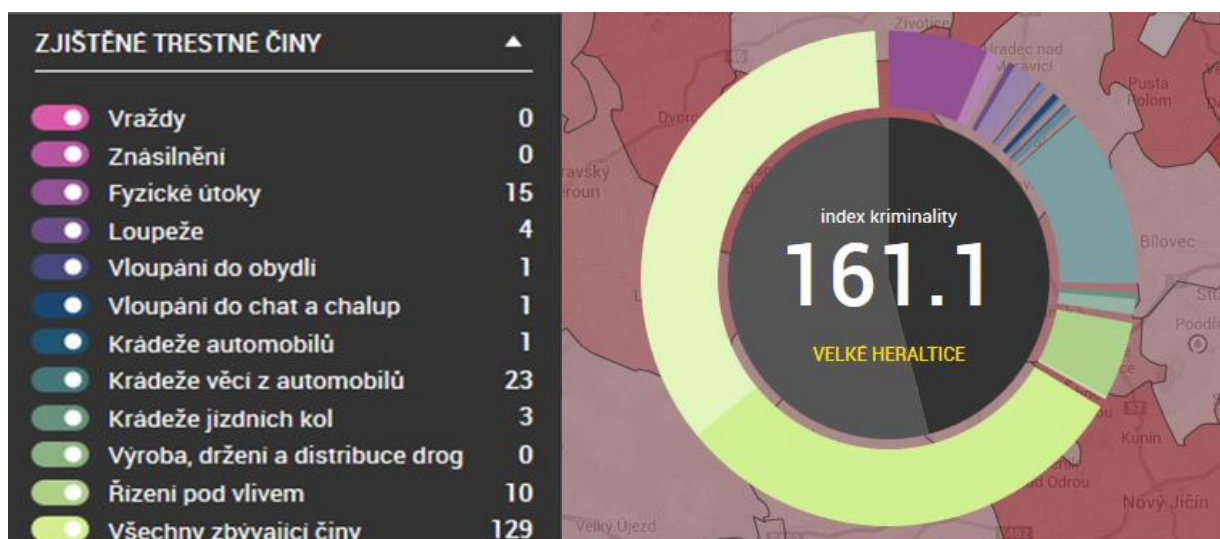
OBVODNÍ ODDĚLENÍ PČR VELKÉ HERALTICE

Obvodní oddělení PČR Velké Heraltice se rozkládá na území, které má rozlohu 215 km², na tomto území žije 11 607 obyvatel. Do působnosti obvodního oddělení Velké Heraltice patří v rámci aglomerace obce Bratříkovice, Brumovice, Hlavnice, Neplachovice, Sosnová a Stěbořice. Sídlo obvodního oddělení PČR Velké Heraltice je na ulici Družstevní ve Velkých Heralticích.

Obvodní oddělení PČR Velké Heraltice řešilo za období květen 2013 – duben 2014 celkově 187 trestných činů a objasněno bylo 86 trestných činů tj. celkově 46 % objasněných případů. Neobjasněno zůstává 101 trestných činů.

Index kriminality v Obvodním oddělení PČR Velké Heraltice činí 161,1. Nejvíce trestných činů spadá do kategorie „všechny zbývající činy“(129), které tvoří z většiny majetkové činy (102). K dalším nejčastěji páchaným trestným činům v Obvodním oddělení PČR Velké Heraltice patří krádeže věcí z automobilů (23), fyzické útoky (15) a řízení pod vlivem (10).

Obrázek č. 7.4.: Trestné činy v Obvodním oddělení PČR Velké Heraltice

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

OBVODNÍ ODDĚLENÍ PČR VÍTKOV

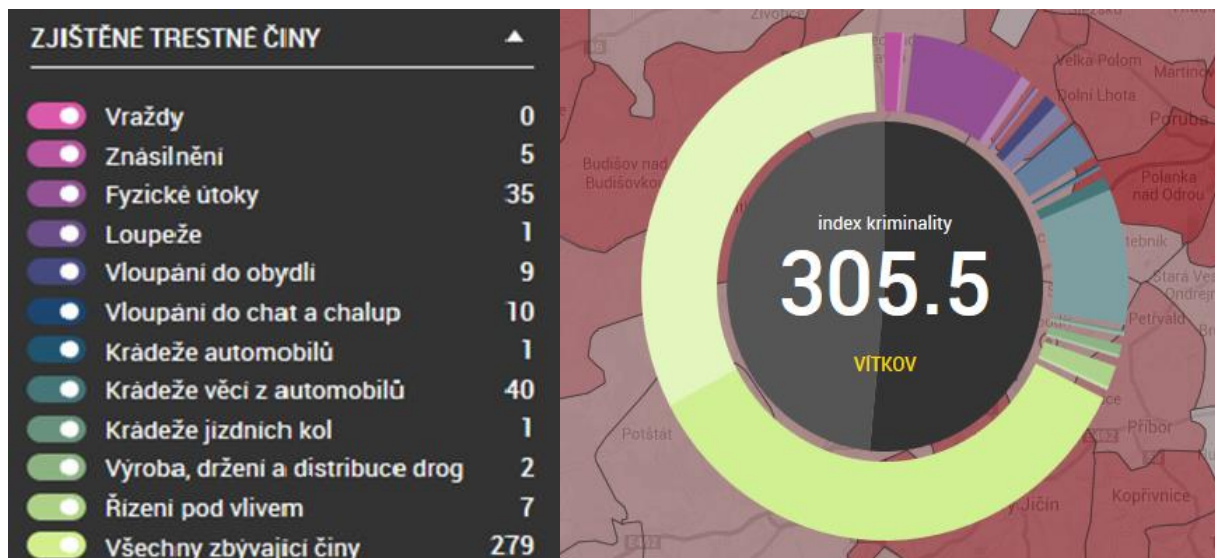
Obvodní oddělení PČR Vítkov se rozkládá na území, které má rozlohu 249 km², na tomto území žije 12 767 obyvatel.

Do působnosti obvodního oddělení Vítkov patří v rámci aglomerace obec Mikolajice. Sídlo obvodního oddělení PČR Vítkov je na ulici Komenského ve Vítkově.

Obvodní oddělení Vítkov řešilo za období květen 2013 – duben 2014 celkově 390 trestných činů a objasněno bylo 201 trestných činů tj. celkově 52% objasněných případů. Neobjasněno zůstává 189 trestných činů.

Index kriminality v Obvodním oddělení PČR Vítkov činí 305,5. Nejvíce trestných činů spadá do kategorie „všechny zbývající činy“(279), které tvoří z většiny majetkové činy (230). K dalším nejčastěji páchaným trestným činům v Obvodním oddělení PČR Vítkov patří krádeže věcí z automobilů (40), fyzické útoky (35) a vloupání do chat a chalup (10).

Obrázek č. 7.5.: Trestné činy v Obvodním oddělení PČR Vítkov

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

MĚSTSKÁ POLICIE OPAVA

Městská policie Opava byla zřízená obecně závaznou vyhláškou číslo 2/1993 ze dne 22. června 1993 o MPOL s účinností 8. července 1993. Jejím posláním je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a poskytování pomoci občanům města v rozsahu stanoveném zákonem ČNR číslo 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen zákon o obecní policii).

V současné době MPOL sehrává nezastupitelnou roli v systému bezpečnosti ve městě a značnou měrou přispívá k eliminaci nápadu trestné činnosti v úzké součinnosti s PČR. Činnost MPOL nelze vyjádřit jen statisticky, ale třeba zdůraznit, že i samotná přítomnost uniformovaných strážníků má podstatný vliv na pocit bezpečnosti občanů. Počet strážníků v ulicích, jejich organizovanost a kvalita výkonu služby značně ovlivňuje bezpečnostní situaci ve městě. Opava je po bezpečnostní stránce stabilizovaná a lze konstatovat, že na úseku veřejného pořádku nedošlo za poslední roky k událostem, které by svou povahou, závažností nebo společenskou nebezpečností nasvědčovaly o výrazném zhoršení bezpečnostní situace. Ale i přes to je nezbytné, aby se i MPOL vyvíjela jak po kvantitativní, tak i kvalitativní stránce tak, aby byl nejen zachován současný stav, ale aby se bezpečnostní situace neustále zlepšovala. Konečným cílem je vytvořit město, ve kterém se občanům žije dobře a cítí se bezpečně. Za účelem zvýšení prevence, zejména v oblasti majetkové trestné činnosti, narušování veřejného pořádku a porušování pravidel občanského soužití byla již ze strany vedení města a vedení MPOL přijatá dočasná opatření.

Materiální zabezpečení Městské police Opava

V roce 2012 bylo na obměnu oděvních součástí vynaloženo 595.000,- Kč, což činí v průměru na jednoho strážníka (dle stavu 65 strážníků) průměr 9.154,- Kč. Výměna výstrojních součástí se provádí nesystematicky.

Stávající prostředky používané pro zabezpečování výkonu služby:

Dopravní prostředky – jako prostředky pro zabezpečování přímého výkonu služby:

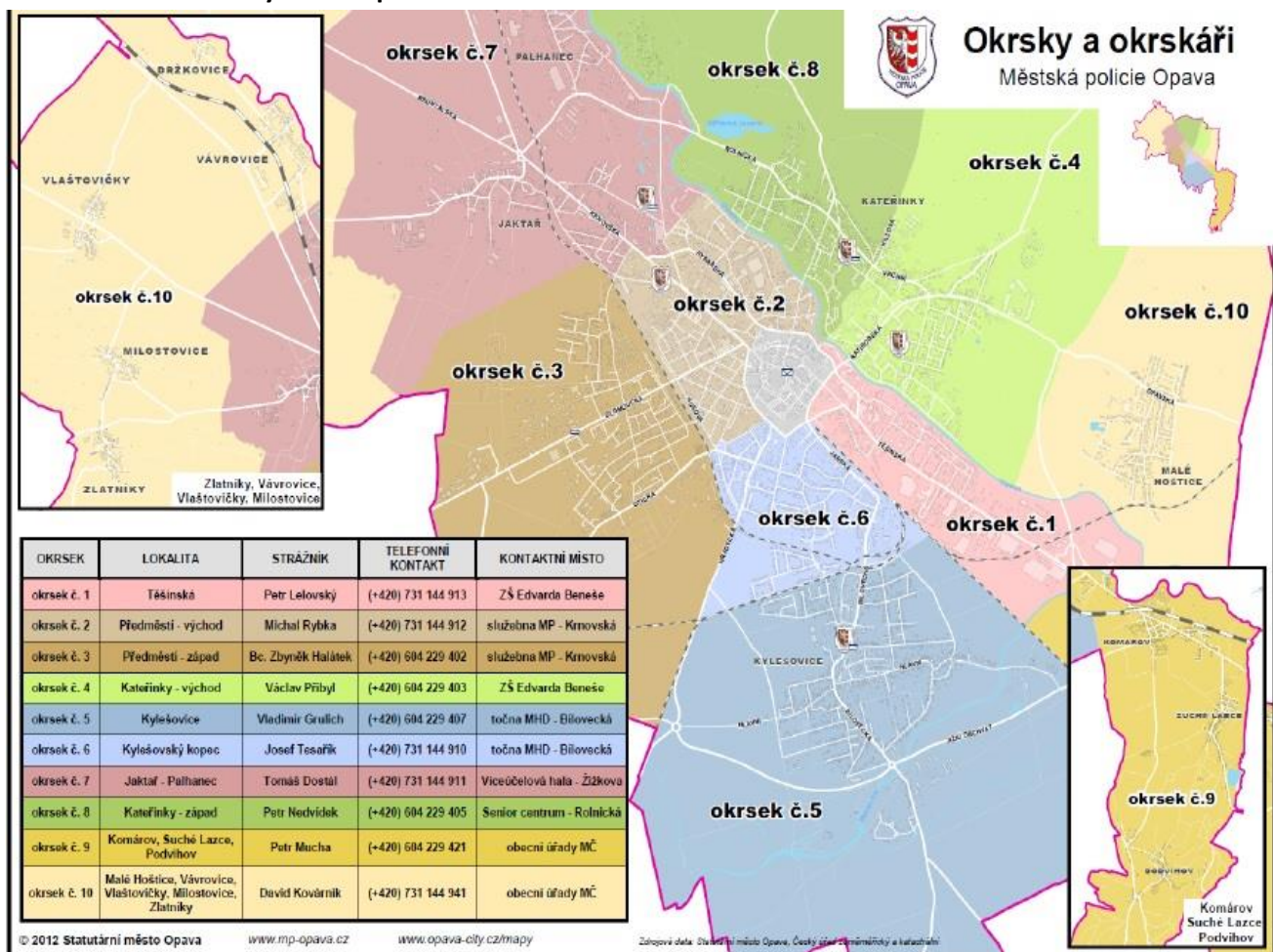
- 7 motorových vozidel v různé typové skladbě, průběžně pořizované od roku 2000-2009
- 6 malých motocyklů – skútrů, taktéž v různé typové skladbě, které byly pořizovány průběžně od roku 2007 do roku 2009. Tyto malé motocykly nesplňují podmínky stanovené vyhláškou

MV ČR č.418/2008 Sb., o jednotných prvcích, ve smyslu § 9 odst. 3,4 zákona o obecní policii, a to barvou a označením,

- 13 jízdních kol

Okrskář - aktivní a motivovaný strážník s osobní odpovědností za řešení problému ve svém okrsku

Obrázek č. 7.6.: Okrsky a místa pro komunikaci občana s okrskářem

Zdroj: Koncepte městské policie Opava pro období 2012-2016

Tab 7.5.: Systematizace povolání MPOL

Systematizace	strážník /zaměstnanec	platová třída	počet míst
ředitel	S	11	1
referent přestupků	S	7	2
administrativní pracovník	Z	7	1
správce majetku a rozpočtu	S	8	1
vedoucí úseku výkonu služby	S	10	1
vedoucí směny	S	8	4
operační technik	S	8	4
okrskář	S	7	10
hlídkař	S	7	42
preventista	S	8	1

Celkem zaměstnanci	1
Celkem strážníci	66
Celkem	67

Zdroj: *Koncepce městské policie Opava pro období 2012-2016*

Kriminalita

Mezi hlavní kriminogenní faktory v územním obvodu OO PČR Opava se řadí běžná pouliční trestná činnost, dále trestná činnost páchaná v supermarketech, v obchodních centrech a v jejich okolí. Jde zejména o případy krádeže věcí v prodejnách (zboží, volně odložené věci v nákupních vozících apod.), krádeže věcí ze zaparkovaných motorových vozidel (zajištěných či nezajištěných). Stejně jako v předešlých letech je to dále trestná činnost páchaná bezdomovci dopouštějících se recidivy, ta je spojena s krádežemi v prodejnách a s krádežemi převážně barevných kovů (okapy, svody apod.). Dalším rizikem je trestná činnost páchaná na seniorech, zejména pod smyšlenou záminkou a následným vniknutím do bytu (např. odečty energií, výměny zařízení, sociální služby apod.) a odcizení financí. Přehled jednotlivých druhů trestných činů (za období květen 2013 až duben 2014) a to jak v Moravskoslezském kraji a v Územním odboru Opava je uveden v následující tabulce.

Tab 7.6: Trestné činy v Moravskoslezském kraji a Územním odboru Opava

	Moravskoslezský kraj		Územní odbor Opava	
	zjištěno	objasněno	zjištěno	objasněno
Trestné činy	79774	27204	7645	2749
vraždy	12	9	1	0
znásilnění	77	53	14	9
fyzické útoky	1865	1391	224	171
loupeže	473	280	21	7
krádeže vloupáním	8268	1945	879	203
krádeže motorových vozidel	1116	238	67	12
krádeže věcí z automobilu	4960	429	348	32
krádeže jízdních kol	1930	296	260	21
krádeže prosté	15843	3784	1330	312
krádeže kapesní	1364	148	135	24
krádeže v bytech a jiných objektech	3588	2109	392	201
výroba, držení a distribuce drog	375	280	48	43
nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů	300	232	44	40
ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství	1280	1247	132	131
násilné činy	2771	1830	267	167
mravnostní činy	259	177	47	31
majetkové činy	27070	6428	2528	646
výtržnictví	242	197	48	39
maření výkonu úředního rozhodnutí	1496	1442	107	102
dopravní nehody silniční z nedbalosti	981	746	127	94
zanedbaní povinné výživy	1837	1837	262	262
hospodářské činy	3667	2106	364	202

Zdroj: www.mapakriminality.cz

Nejvíce trestných činů, a to jak v Moravskoslezském kraji (27 070) tak i v Územním odboru Opava (2528), bylo spácháno v oblasti majetkových činů, dále v oblasti prostých krádeží a to v Moravskoslezském kraji celkově 15 843 a v Územním odboru Opava bylo spáchaných 1 330 prostých krádeží.

Bezpečnostní a zabezpečovací technologie, které mohou, mimo jiné předcházet trestným činům na území aglomerace řešila v dotazníku otázka číslo 1. Starostové byli dotazováni na otázku „Jaké bezpečnostní a zabezpečovací technologie má Vaše obec k dispozici“.

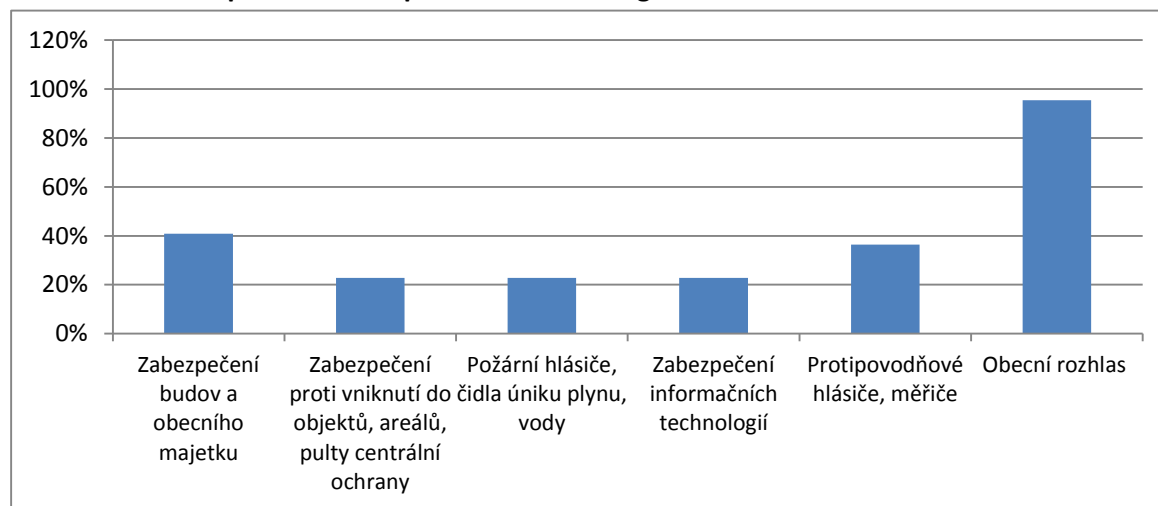
Tab 7.7: Bezpečnostní a zabezpečovací technologie v obcích

	Počet odpovědí	V procentech
Zabezpečení budov a obecního majetku	9	41%
Zabezpečení proti vniknutí do objektů, areálů, pulty centrální ochrany	5	23%
Požární hlásiče, čidla úniku plynu, vody	5	23%
Zabezpečení informačních technologií	5	23%
Protipovodňové hlásiče, měřiče	8	36%
Obecní rozhlas	21	95%

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Jako "jiné" uvedla obec Hněvošice vybavení videotelefony u budov ZŠ a MŠ. Mezi zabezpečené objekty v obcích patří zejména budovy obecních úřadů, základní školy nebo hasičské zbrojnice. V obci Nepřachovice je zabezpečena budova místního zámku čtyřmi bezpečnostními kamerami a zabezpečovacím systémem.

Graf č. 3.7.: Zabezpečovací a bezpečnostní technologie v obcích

Zdroj: vlastní zpracování

Kamerový systém Statutárního města Opava

Základní úlohou městského kamerového systému je preventivní funkce. Kamery jsou instalovány do míst, kde se nejčastěji pohybují občané a návštěvníci města a kde jsou koncentrovány kulturní, komerční a společenské instituce. Kromě tohoto plní kamerové systémy ve městech i funkci technického prostředku pro monitoring dopravní situace. MKDS jsou určeny k monitorování všech míst, kde je předpoklad páchaní trestné činnosti a jiných deliktů. V současné době je MKDS považován za důle-

žitý prostředek MPOL při plnění svých povinností, a to i s ohledem na ekonomický provoz MPOL, neboť jeden strážník může monitorovat více míst najednou. V této souvislosti je třeba provést analýzu stávajícího stavu městského kamerového systému včetně návrhu vhodných opatření na zajištění efektivity tohoto systému. Následné postupné rozšíření MKDS a jeho modernizace s předpokládaným přenosem dat prostřednictvím optické sítě. Vyhodnocování MKDS na operačním středisku MPOL a OO PČR Opava.

Jako další téma meziobecní spolupráce navrhuje starostové DSO Opavsko společný kamerový systém na obcích, v této oblasti se mohly obce nechat inspirovat řešením kamerového systému ve Statutárním městě Opava jako jádrového města aglomerace.

Otázkou kamerového systému se zabývala v dotazníkovém šetření otázka číslo dvě. Respondenti odpovídali na otázku, zda obec provozuje kamerový systém a pokud ano, tak jaký typ a kde na veřejných prostranstvích v obci.

Tab 7.8.: Kamerové systémy v obcích aglomerace Opava

	ano máme	ne, ale potřebujeme	ne, nepotřebujeme
Napojené na složky pultu centralizované ochrany	1	1	8
Kamerový systém s nahráváním záznamu	4	6	2
	Počet odpovědí		
Neprovozujeme žádný	14		

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Starostové také uváděli místa, kde by kamerový systém v obci uvítali, přehled je uveden níže.

Tab 7.9: Požadavky na kamerový systém v obcích aglomerace

Obec	Místa vhodná pro umístění kamerového systému v obcích a další požadavky na kamerové systémy v obcích
Branka u Opavy	
Bratříkovice	
Brumovice	
Háj ve Slezsku	kvalitnější kamerový systém
Hlavnice	centrum obce
Hněvošice	hřbitov, areál dřevěného kostela Sv. Petra a Pavla, nový kostel, veřejné prostranství na výjezdu z obce Kobeřice, sportovní areál, myslivecká chata
Hradec nad Moravicí	Ulice Podolská, Městečko, Městský hřbitov, dětská hřiště
Chvalíkovice	Dětské hřiště (nově se záznamem), sportovní areál, zastávky MHD
Mikolajice	Veřejný prostor mezi úřadem a obchodem (parkoviště, zastávka autobusu), hřiště, nádrž za obecním úřadem, společné chodby na obecním úřadu
Mokré Lazce	
Neplachovice	kamerový systém na zastávku autobusu u základní školy
Nové Sedlice	Mateřská škola, obchod, hostinec, světelná křižovatka na I/11
Oldřišov	Zámecký park, hřiště

Opava	
Otice	hřiště, křižovatky, budovy mimo střed obce (Sokolovna, Kuželna)
Pustá Polom	u budovy obecního úřadu, na autobusové zastávce v centru obce
Raduň	
Slavkov	
Služovice	Veřejná prostranství, areál bývalých vojenských kasáren, fotopasti v obecním lese – výskyt nelegálních skládek
Sosnová	veřejně přístupná místa - hřbitov, letní areál, hřiště, střed obce
Stěbořice	
Štítina	
Velké Hoštice	Zámek, základní škola, obecní úřad, kostel, centrum obce, mateřská škola, kabiny fotbalového klubu
Vršovice	

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Potřeba kamerového systému v některých obcích aglomerace je poměrně akutní záležitostí. A to hlavně z toho důvodu, že se na obcích čím dál častěji vyskytují projevy vandalismu na veřejném prostranství. Proto uvádíme v tabulce níže konkrétní cenovou nabídku kamerového systému, která byla navržena jedné z obcí ORP Opava, kamerový systém by měl monitorovat prostor parku.

Obci bylo firmou, která se zabývá projekcí, výrobou a servisem kamerového systému, nabídnuto:

- Dvě venkovní kompaktní kamery s IR přísvitem (bezpečnostní kamera, která je vybavena automaticky spínaným infračerveným reflektorem, ten nasvětluje snímanou scénu i za úplné tmy)
- Možnost rozšíření systému o další dvě kamery
- Monitor k systému může dodat investor (může se jednat i o starší funkční PC monitor)

Jednotlivé náklady na instalaci kamerového systému uvádíme níže v tabulce.

Tab 7.10.: Cenová nabídka na kamerový systém v obci ORP Opava

Název položky	Počet (ks/m)	Cena (ks/m)	Cena celkem (Kč)
DVR ADVR – 041H1M (Digitální videorekordér)	1	2 336	2 336
DHD 1 TB SATA (hard disk)	1	1 976	1 976
Kamera TC 2812IRA4	2	2 431	4 862
Zdroj SYS1308 12V/2A	1	298	298
Převodník pasivní coax/UTP pár	2	129	258
Kabel UTP	20	5	100
Lišta LV 15 x 10	15	12	180
Drobný instalační materiál	1	400	400
Materiál celkem			10 410
Práce včetně technické přípravy			4 800
Náklady celkem			15 210

Zdroj: vlastní šetření

Fungování složek Integrovaného záchranného systému s ohledem na společný zájem obcí na zajištění dostupnosti této služby na území

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR

Území aglomerace Opava spadá do územní působnosti Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. Územní odbor Opava zahrnuje Hasičskou stanici Opava, Hasičskou stanici Vítkov a Hasičskou stanici Hlučín.

Hasičská stanice Opava

Sídlo hasičské stanice se nachází na ulici Těšínské v Opavě. Do hasebního obvodu hasičské stanice Opava patří všechny obce, které patří do opavské aglomerace.

Tísňová volání tedy na linku 150 a na linku 112 jsou směřována na Integrované bezpečnostní centrum v Ostravě, které přijímá tísňová volání z celého Moravskoslezského kraje. V rámci tohoto centra působí Krajské operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje, které provádí vysílání a následnou koordinaci všech profesionálních i dobrovolných jednotek požární ochrany v rámci řešení mimořádných událostí na území Moravskoslezského kraje.

Celkový početní stav Hasičské stanice Opava je 15 výjezdových hasičů na každé ze tří směn. Trvale jsou zajištěny k okamžitému nasazení 4 organizované výjezdy. Na území územního odboru Opava působí ještě 2 jednotky HZS MSK, a to ve Vítkově a v Hlučíně.

Za rok 2013 bylo v okrese Opava evidováno 1719 výjezdů k mimořádným událostem. Při těchto událostech došlo ke zranění 12 osob, jedna osoba byla usmrcena. Přímé škody týkající se požárů přesáhly 20 mil. Kč. Naopak uchráněny byly hodnoty ve výši 59,8 mil. Kč.

V hasebním obvodu kromě několika měst s panelovou zástavbou převažuje zástavba rodinných domků v menších obcích. Na několik desítek objektů v území aglomerace je zpracována Dokumentace zdolávání požáru, například na podniky zpracovávající hořlavé materiály, největšími a nejvýznamnějšími z nich jsou TEVA (farmacie) nebo Akzo Nobel Coatings (výroba barev). Dalšími výrobními podniky jsou Ostroj Opava (strojírenská výroba), Brano (automobilová výroba), Modely (papírenský průmysl), Kappa Žimovice (papírenský průmysl), Mondeléz (potravinářský průmysl). Opava se navíc vyznačuje hustou sítí supermarketů a hypermarketů. Území aglomerace je zemědělská oblast. Velkou část zásahů tvoří požáry polních a lesních porostů. Časté jsou také zásahy při dopravních nehodách. Ve všech obcích na území aglomerace vyvíjí činnost také Sbory dobrovolných hasičů.

Přehled událostí, které řešili hasiči z územního odboru Opava v letech 2009-2013 je uveden v tabulce číslo 5.

Tab 7.11: Přehled událostí na územním obvodu Opava za rok 2009-2013

Typy událostí	2009	2010	2011	2012	2013
POŽÁRY	205	169	210	241	216
Přímá škoda	15 647 200	9 915 600	33 128 400	10 183 200	20 578 500
Uchráněné hodnoty	45 935 000	31 746 500	23 450 000	21 502 500	59 810 000
Usmrcené osoby	1	1	1	1	1
Zraněné osoby	21	12	8	11	12
Dopravní nehody	308	244	247	336	305
Únik nebezp. látky	64	82	94	103	90
Technické havárie	774	835	1029	953	997

Radiační havárie	0	0	0	0	0
Ostatní mim. události	0	0	0	2	0
Planý poplach	174	220	184	156	111
Události celkem	1643	2164	1764	1791	1719

Zdroj: <http://www.hzscr.cz/>

Počty požárů v územním obvodu Opava od roku 2009 postupně stoupaly, v roce 2013 byl počet požárů nižší o 25 požárů oproti roku 2012. Největší přímé škody byly způsobeny požáry v roce 2011 a v roce 2013. Nejvíce událostí, ke kterým vyjížděly hasičské záchranné sbory, jsou evidovány v roce 2010, nejméně pak v roce 2009. V letech 2011 až 2013 mají tyto události stagující úroveň.

Jednotky dobrovolných hasičů se nachází na území prakticky každé obce správního obvodu ORP Opava a jejich financování je mnohdy komplikované. Ukazuje se, že existují velké náklady na vybavení a také nutné množství hasičů zajišťujících nepřetržitou akceschopnost jednotky. Jednotky dobrovolných hasičů mají většinou malou operační působnost a také malé zkušenosti, proto vzniká potřeba investic z obecních rozpočtů do vybavení a výcviku těchto jednotek. Hlavně z tohoto důvodu chtějí starostové toto téma, konkrétně tedy „Vybavenost jednotek dobrovolných hasičů“ prosadit v rámci meziobecní spolupráce.

Jednotkou požární ochrany (JPO) se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany.

Dle zřizovatele jednotky PO a vztahu osob, vykonávajících činnost v těchto jednotkách, ke zřizovateli jednotky PO se jednotky PO dělí na:

- 1) jednotky hasičského záchranného sboru kraje (HZS kraje), jsou součástí hasičských záchranných sborů krajů a jsou zřizovány státem. Činnost v těchto jednotkách vykonávají příslušníci hasičského záchranného sboru kraje jako své povolání ve služebním poměru
- 2) jednotky sborů dobrovolných hasičů obce (SDH obce), tyto jednotky zřizuje obec nebo město, činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek sborů dobrovolných hasičů obce na základě dobrovolnosti nebo někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci nebo HZS kraje
- 3) Jednotky hasičského záchranného sboru podniku (HZS podniku) jsou zřizovány právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo požárním nebezpečím, činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob jako své povolání v pracovním poměru
- 4) Jednotky sborů dobrovolných hasičů podniku (SDH podniku), zřizované právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím a činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob na základě dobrovolnosti.

Území působnosti jednotky PO se rozumí optimální vzdálenost pro dojezd určitého druhu jednotky k místu zásahu, která vymezuje území jejího působení tzv. „hasební obvod“. Územní působnost jednotky PO se vyjadřuje v minutách nebo v kilometrech.

Jednotky PO se dělí do šesti kategorií a to JPO I až JPO VI:

JPO I: poskytuje pomoc obcím speciální a ostatní technikou v území své působnosti, plní úkoly místní jednotky PO, u početně málo obsazených stanic probíhá součinnost s místní jednotkou SDH obce. Do JPO I se řadí HZS kraje. V územním odboru Opava působí 3 JPO I.

JPO II/1: jednotka sboru dobrovolných hasičů obce JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci, která má nad 1000 počet obyvatel. Do JPO II se řadí SDH obcí. V územním odboru Opava působí 10 JPO II.

JPO II/2: jednotka sboru dobrovolných hasičů obce JPO II/2, zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla v obci, která má nad 1000 obyvatel.

JPO III: jednotka sboru dobrovolných hasičů obce JPO III, zabezpečuje výjezd družstva a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000 obyvatel. Do JPO III se řadí SDH obce, v územním odboru Opava působí 22 JPO III.

JPO IV: jednotka hasičského záchranného sboru podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou. Do JPO IV se řadí HZS podniku, v územním odboru Opava působí 1 JPO IV.

JPO V/1: jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci, která má do 200 obyvatel. Do JPO V se řadí SDH obce, v územním odboru Opava působí 70 JPO V.

JPO V/2: Jednotka sboru dobrovolných hasičů, která zabezpečuje výjezd družstva a zřizuje se zpravidla v obci, která má počet obyvatel více než 200

JPO VI: Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou. Do JPO VI se řadí SDH podniku, v územním odboru Opava působí 4 JPO VI.

Nezařazené: jednotky PO nezařazené do plošného pokrytí. Nezařazená jednotka sboru dobrovolných hasičů obce má základní početní stav jako jednotka kategorie JPO V/1. Nezařazené jednotky PO se zařazují do druhého a vyššího stupně poplachu v poplachových plánech. Do jednotek, které jsou „nezařazené“ neřadíme v územním odboru Opava žádnou JPO.

Podle dotazníkového šetření, které proběhlo na území aglomerace, působí v obcích Branka u Opavy, Háj ve Slezsku, Hlavnice, Hněvošice, Hradec nad Moravicí, Chvalíkovice, Neplachovice, Nové Sedlice, Mikolajice, Oldřišov, Otice, Raduň, Slavkov, Služovice (dvě jednotky hasičů), Stěbořice, Velké Hoštice, Vršovice JPO V. V obci Brumovice, Hradec nad Moravicí a Pustá Polom působí JPO III. a v Opavě působí jedna jednotka JPO II., 2 x JPO III. a 9 x JPO V. V obci Bratříkovice zajišťuje požární ochranu Městys Litultovice.

Vybavenosti jednotek SDH se v dotazníkovém šetření věnovala otázka číslo pět. Starostové obcí odpovídali na otázku, jakou techniku vlastní a používají příslušníci jednotek SDH v jejich obci.

- a) **Hasící technika** – dotazované obce ve většině případů vlastní požární stříkačky typu PS 8 a PS 12, pět jednotek SDH vlastní autocisternu. Všechny dotazované obce vlastní plovoucí nebo kalové čerpadlo.
- b) **Technika pro případ povodní** – hasiči obce Háj ve Slezsku vlastní motorový gumový člun, obec Velké Hoštice má k dispozici člun, neopren a obleky, dále hasiči města Opava mají k dispozici čluny protipovodňové bariéry, 1200 pytlů s pískem a vysoušeče zdiva.

- c) Technika pro dopravní nehody** – obec Vršovice vlastní dva automobily, které mohou zasáhnout v případě dopravní nehody a dále obec Pustá Polom vlastní automobil, který má naviják s tahem v laně na 5 tun. V Opavě je pro zásah u dopravních nehod předurčena a vybavena materiálem pro řešení dopravních nehod JPO II v Opavě Kylešovice.
- d) Technika pro přírodní katastrofy** – obec Velká Polom vlastní 2 motorové pily, 1 rozbrušovací motorovou pilu a Opava má k dispozici plachty na zakrytí střech, elektrocentrálu, stojanové osvětlení terénu a mobilní topné agregáty do objektu.
- e) Komunikační technika pro varování obyvatel (sirény, SMS)** – všechny dotazované obce mají k dispozici elektronické sirény, město Opava dále využívá služby SMS Infokanál, mobilní sirény nebo webové stránky města Opava.
- f) Spojovací technika (vysílačky)** – vysílačky vlastní hasiči obce Hradec nad Moravicí (místní části Jakubčovice a Žimrovce), Hněvošice, Háj ve Slezsku a Opava. Hasiči obce Pustá Polom mají k dispozici 8 přenosných radiostanic, 1 radiostanice je zabudována do automobilu Tatra Terno a 1 do vozidla Nissan Patrol.
- g) Drobný materiál (obuv, helmy)** – ve většině dotazovaných obcí mají potřebné vybavení drobným materiálem, problémem je spíše kvalita a stáří tohoto vybavení.
- h) Jaké vybavení IZS, HZS, SDH v obci byste potřebovali?** – jednotka hasičů obce Háj ve Slezsku by potřebovala do svého vybavení nový hasičský vůz, obec Velká Polom by potřebovala přetlakový ventilátor a radiostanici Matra. Hasiči obce Raduň a Hlavnice by do svého vybavení uvítali vysílačky a plovoucí čerpadlo, dále obec Služovice pro své dvě jednotky SDH by potřebovala nový zásahový vůz a také mají nedostatek protipovodňových pytlů. Také obec Chvalíkovice by potřebovala do svého vybavení nový typ Avie včetně moderního vybavení. Obec Mikolajice by potřebovala do svého vybavení novou požární stříkačku (současná má více než 35 let), nový automobil a vhodný úložný prostor pro novou požární stříkačku. K další obci, která potřebuje nové technické vybavení, patří Nové Sedlice. Ty by potřebovaly do svého vybavení nový zásahový vůz, novou hasičskou zbrojnici. Město Hradec nad Moravicí by do svého vybavení uvítalo čerpadla, vysavače na vodu, vysoušeče a vaky na odvod povodňové vody. U dalších obcí aglomerace se jedná spíše o průběžnou obnovu stávajícího vybavení hasičských jednotek.

Finanční náročnost jednotlivých druhů vybavení pro hasičské jednotky jsou uvedeny v následující tabulce, pořizovací ceny jsou vždy uvedeny za jedno zařízení či jeden kus.

Tab 7.12.: Finanční náročnost vybavení hasičských jednotek

Druh vybavení	Pořizovací cena
hasičský vůz	4-6 mil. Kč
zásahový vůz	4-6 mil. Kč
přetlakový ventilátor	22 – 30 000 Kč
radiostanice Matra	2 300 Kč
vysílačky	1 900 – 2100 Kč
plovoucí čerpadlo	38 000 Kč
protipovodňové pytle	22 Kč
čerpadla	10 – 30 000 Kč
vysoušeče na vodu	20 000 Kč
vysoušeče a vaky na odvod povodňové vody	20 000 – 69 000 Kč
uniforma	1 200 – 1 500 Kč
zásahová kombinéza	10 000 – 13 000 Kč
Zásahová přilba	10 000 – 12 000 Kč
zásahová obuv	2 000 – 5 000 Kč

Zdroj: webové portály prodejců a dodavatelů vybavení pro hasičské jednotky

Analýza současných krizových jevů, identifikace vývojových tendencí v území

Riziko na území ORP Opava je poměrně vysoké. Nejvyšší riziko se nachází na katastrálním území Statutárního města Opava a města Hradec nad Moravicí. V těchto městech je vyšší zranitelnost a kumuluje se zde více druhů nebezpečí. Tato určitá zranitelnost území je dána hlavně zvýšenou hustotou obyvatel a zvýšenou hustotou významných objektů, jako jsou školská, kulturní a obchodní zařízení. Zranitelnost území aglomerace také zvyšuje skutečnost, že severní část hranic aglomerace tvoří hranice s cizím státem, tedy s Polskou republikou.

Analýza ukázala, že Opavu a okolí ohrožuje přirozená povodeň, sněhová kalamita, epidemie (tzn. hromadné nákazy osob), epizootie (tzn. hromadné nákazy zvířat), únik nebezpečné chemické látky, narušení hrází nádrží Slezská Harta nebo Kružberk a vznik lokální povodně, narušení dodávek ropy a jejích produktů velkého rozsahu, narušení dodávek pitné vody (např. v důsledku dlouhotrvajících veder a sucha) a větrná bouře.

Na území aglomerace mohou vzniknout tyto mimořádné události, havárie a pohromy:

a) Přírodní katastrofy:

- povodně - nejpravděpodobnější vznik s možností rozsáhlého působení
- zvláštní povodně - ničivé povodně pod vodními díly (přehradu).
- dlouhotrvající sucha - postihují rozsáhlá území
- sních, sněhové kalamity, náledí, námrazy

b) Epidemie, nákazy:

- epidemická onemocnění většího počtu osob
- onemocnění většího počtu zvířat - zpravidla u hospodářského zvířectva
-

c) Antropogenní rizika:

- velké dopravní nehody – silnice a železnice
- výpadky dodávek energií, potravin, léků, vody

- přerušení informačních toků, narušení informačních sítí
- únik ropných látek – ve větším rozsahu (ČS PHM, při přepravě)
- únik toxických látek – ze stacionárních objektů a na dopravní cestě
- teroristické akce a kriminální činy – vybrané objekty

Opatření, reakce, organizace krizového řízení a výčet rizik v působnosti Ministerstva vnitra ČR, na výše uvedené krizové stavy, jsou definovány v „Krizovém plánu Ministerstva vnitra ČR“. Další konkrétní opatření a řešení krizových situací řeší „Krizový plán Moravskoslezského kraje“

Dopady klimatických změn

Na základě atmosférických změn, globálního oteplování, rozvoje technologií a zvyšujících se nároků a potřeb lidstva dochází v posledních desetiletích ke značnému nárůstu vzniku přírodních katastrof a pohrom, průmyslových havárií, rozsáhlých dopravních nehod, terorismu a dalších událostí s negativním působením na zdraví osob, zvířat, majetek a životní prostředí. Jen za posledních 50 let došlo ve světě k čtyřnásobnému nárůstu povodní.

Obzvláště prudkými změnami počasí dochází k přírodním katastrofám, které zpravidla nelze ovlivnit a jejich vznik je v současnosti velice pravděpodobný. Jako lidstvo se musíme s těmito přírodními katastrofami a hlavně povodněmi a obdobími sucha naučit žít a přizpůsobit tomu svoje chování a připravenost. Podle odborných údajů lze včasným varováním a fungujícím systémem opatření zabránit až 30% povodňových škod.

Přírodní katastrofy

Mezi přírodní katastrofy ohrožující aglomeraci Opava patří povodně, zvláštní povodně, dlouhotrvající sucha a sníh, sněhové kalamity, náledí a námrazy.

V dotazníkovém šetření se otázka číslo čtyři zabývala hláskými systémy pro prevenci přírodních katastrof. Starostové odpovídali na otázku, zda v jejich obci fungují hláskné systémy pro prevenci přírodních katastrof.

Tab 7.13.: Fungují ve Vaší obci hláskné systémy pro prevenci přírodních katastrof?

	ano máme	ne, ale potřebujeme	ne, nepotřebujeme
Hlásiče stavu hladin toků	3	6	11
Srážkoměrné stanice	1	4	14
Systémy rozesílky sms	5	9	6

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Systém rozesílky sms funguje v dotazovaných obcích většinou částečně a to v rámci systému, který je určen pro členy dobrovolného hasičského sboru nebo pro občany, kteří jsou přihlášení k odběru v rámci hlášení místního rozhlasu. Hlásiče stavu hladin toků uvedly do dotazníkového šetření obce Nové Sedlice a Branka u Opavy a město Opava, srážkoměrnou stanicí vlastní obec Nové Sedlice.

Přirozené povodně

Správní obvod ORP Opava je ohrožen přirozenou povodní. Svým potenciálním rozlivem ohrožuje z východního směru Statutární město Opava řeka Opava. Směrem na severozápad řeka Opava ohro-

žuje obec Holasovice a její obecní části Skrochovice a Pustý Mlýn, kde hrozí také vyběžení vodního toku Čížina.

Na území hranic katastrů městské části Opavy – Malé Hoštice a městské části Komárov se vlévá do řeky Opavy vodní tok Moravice. Řeka Moravice ohrožuje jižní městské části Statutárního města Opava a jižním směrem pak ohrožuje obec Branku u Opavy, město Hradec nad Moravicí a obec Žimrovice. Poblíž soutoku řek Opava a Moravice, ve vzdálenosti cca 1 km západním směrem se do vodního toku Moravice vlévá Otický příkop, jež spolu s řekou Hvozdnice ohrožují obec Otice. Řeka Hvozdnice východním směrem ohrožuje také obce Dolní Životice, Mladecko, Jakartovice a obecní část Bohdanovice. Tyto obce jsou součástí SO ORP Opava, ale nejsou součástí aglomerace Opava. Všechny uvedené řeky jsou ve správě státního podniku Povodí Odry.

K nejvýznamnějším zastavěným územím s nedostačující protipovodňovou ochranou v území aglomerace patří periferní oblasti města Opavy, a to v prostoru přináležejícím jak k vlastní řece Opavě (v městské části Kateřinky), tak i v lokalitách spadajících do povodí Moravice, resp. Hvozdnice a k Otickému příkopu (Opava - Kylešovice).

Přirozené povodně lze podle vzniku celkově rozdělit do tří skupin. A to na:

- a) skupiny povodní způsobených oblevou
- b) skupiny povodní z místních srážek
- c) skupiny povodní z regionálních srážek

Nejčastější výskyt povodní může být v těchto lokalitách: terény zdrojnic toků a samotné vodní toky s přilehlým okolím, při rozvodnění a vyběžení toků značné okolní plochy, scelená zaplavená území.

Hrozí ničivé účinky zvýšených průtoků a rychlostí vodních toků, následnými záplavami a sesuvy půdy. Může dojít k zranění (usmrcení) osob v oblasti záplav, destrukce budov a průmyslových komplexů, zničení lidských obydlí, vegetace včetně zemědělské úrody, úhyn hospodářských zvířat, znehodnocování vody, potravin, dalšího zboží a surovin, sesuv půdy, epidemie, únik ropných produktů, havárie ve veškeré pozemní dopravě, poruchy v zásobování vodou, poruchy v potrubním zásobování, poruchy v zásobování energií, poruchy v telekomunikační síti, kontaminace atd.

K zásadám pro provedení záchranných a likvidačních prací patří: Evakuace ohroženého obyvatelstva, uzávěra ohrožených míst, zdravotnická pomoc zraněným, jejich transport do zdravotnických zařízení, odsun zemřelých osob, náhradní ubytování a stravování, odpojení plynových a energetických sítí, odklizení trosk, obnova sítí, provedení dekontaminace (asanace), dodatečná výstavba provizorních protipovodňových hrází při nastávajících záplavách, odstraňování předmětů a lehkých stavebních objektů z břehu vodních toků při blížících se záplavách (dokončování podle kontroly), odstraňování ledových ker a zadržené sutě, průzkumné a vyhledávací akce za pomoci říčních člunů a vrtulníků, vlastní záchrana osob, hospodářských zvířat a majetku v postižených oblastech, poskytování základní humanitární pomoci.

Povodňová ochrana v ČR je organizována povodňovými plány, které obsahují potřebné údaje pro ochranu před povodněmi určitého objektu, obce, uceleného povodí nebo jiného územního celku. Strukturu povodňových plánů tvoří:

- povodňové plány obcí
- povodňové plány správních obvodů obcí s rozšířenou působností
- povodňové plány správních obvodů krajů

- Povodňový plán České republiky

V povodňových plánech je kladen důraz na včasnou a spolehlivou informovanost o vývoji povodně dále na možnosti ovlivnění odtokového režimu, na včasnou aktivaci povodňových orgánů, zabezpečení hlídkové služby a ochrany objektů, přípravu a organizaci zabezpečovacích a záchranných prací a zajištění nezbytných povodňových funkcí v postiženém území.

Zvláštní povodně

Zvláštními povodněmi je myšleno nebezpečí záplav (při povodních i při protržení hrází), přičemž největší hrozbou je destrukce hrází vodních děl a vznik průlomové vlny nebo vlny vzniklé přepadem vody přes přehradní hráze při sesuvech půdy, pohybech zemního podloží nebo v důsledku teroristického útoku. Území aglomerace Opava je ohroženo zvláštní povodní při narušení vodního díla Slezská Harta a Kružberk. Ve směru jejich potenciální záplavové vlny ohrožují město Hradec nad Moravicí a jeho městskou část Žimovice a obec Branka u Opavy. Za obcí Branka u Opavy dochází k většímu rozlivu, zasahující obec Otice, východní polovinu Statutárního města Opava včetně jeho částí Kylešovice, Kateřinky, Opava-Město, Opava – Předměstí a městských částí Malé Hoštice a Komárov. Záplavová vlna dále pokračuje východním směrem přes jižní část obce Velké Hoštice, Štítina, Háj ve Slezsku popřípadě další území obecních částí a území s ojedinělými výskyty objektů.

Pravděpodobnost výskytu je relativně malá, povodeň může evokovat uvolnění velkého množství horniny ze svahů přehrady a obdobně i lokální zemětřesené ohnisko z tlaku vody na podložní vrstvy.

Přírodní děje mohou zapříčinit likvidaci přehradního tělesa a po směru přehradního toku spustit ničivou sílu zvláštní povodně. Při dlouhotrvajících deštích, velké sesuvy půdy, teroristickým útokem, eventuálně při zemětřesení, kdy dochází k rozrušení hráze vodního díla, může vzniknout průlomová vlna (rozbití nebo přepad přehradní hráze). K hlavním zásadám pro provedení záchranných a likvidačních prací je bezodkladné varování obyvatelstva a odpovědných orgánů v záplavové zóně podle masy a rychlosti záplavové vlny, dostupné organizování záchranných prací, užití záchranné služby a letecké záchranné služby.

Jednotlivá opatření při vzniku zvláštních povodní řeší Krizový plán Moravskoslezského kraje a to konkrétně Operační plán „Ochrana území pod vodními díly před zvláštními povodněmi“. K tomuto plánu je zpracován tzv. „Operační manuál“ pro zabezpečení varování obyvatelstva a vyzoomění orgánů a organizací při vzniku nebo nebezpečí vzniku zvláštní povodně. Dále jsou také vypracovány operační plány pro jednotlivá vodní díla, ty jsou souhrnem opatření pro případ vzniku průlomové vlny v důsledku technického poškození hráze nebo geomechanických vlivů.

V těchto jednotlivých operačních plánech je důraz kladen hlavně na včasné varování obyvatelstva, vyzoomění orgánů krizového řízení, a dalších dotčených subjektů, zajištění veřejného pořádku, zdravotnickou pomoc, nakládání se zemřelými a stavebnětechnická a asanační opatření v záplavovém území. Do dokumentů jsou zapracovány i rozsahy vodou zasažených území včetně jejich zakreslení na mapových podkladech ve vazbě na evakuaci a nouzové přežití.

Další dokument, který koordinuje ústřední řízení povodňové ochrany v České republice je „Povodňový plán ČR“. Je podkladem pro rozhodování Ústřední povodňové komise pro případ povodňových ohrožujících větší územní celky, v případě, že nestačí síly a prostředky příslušných povodňových komisí krajů

nebo je potřebná koordinace jejich činnosti. Další podrobnější technické údaje o jednotlivých vodních dílech jsou zahrnuty v povodňových plánech správních obvodů krajů.

Dlouhotrvající vedro a sucho

Místem možného výskytu je celé správní území ORP Opava (celoplošně). Území ORP Opava se vyznačuje převážně shodnými teplotními a tlakovými podmínkami, v dílčích lokalitách se jejich dopad různí. Vznikají hlavně v letních měsících, sucho se vyskytuje i po jinou část roku. Vyvolávají je klimatické procesy, převážně dlouhodobě tlakové výše nad určitým teritoriem. Jsou ohroženy hlavně rizikové skupiny nemocných (kardiaci, astmatici, dlouhodobě nemocní), hrozí popálení při lokálních požárech. Mezi předpokládané škody patří hlavně škody na zemědělské úrodě a na vegetaci obecně. Mohou vzniknout problémy v zásobování vodou, poruchy energetických dodávek, poruchy v telekomunikační síti, poruchy ve výrobních provozech, vyplavování ropných produktů, havárie v dopravě, epidemie, požáry, epidemie, potravinové krize.

Typový plán s doporučenými postupy, zásadami a opatřeními pro řešení této krizové situace jsou zpracovány v Krizovém plánu Moravskoslezského kraje konkrétně v „Operačním programu Dlouhotrvající vedro a sucho“. Je zpracován s důrazem na hospodářská opatření v energetice, dopravě, protipožární opatření, řízenou regulaci distribuci potravin, spotřeby vody a aktivaci služby nouzového zásobování vodou.

Sněhová kalamita, extrémní mráz

Místem možného vzniku je území správního obvodu ORP Opava, které nelze blíže specifikovat. Tato krizová situace vzniká v důsledku dlouhodobého sněžení ze značných přívalů sněhu (obvykle spolu s působením silného, nárazového větru – možnost tvorby závějí) nebo při dlouhodobých silných mrazech (vznik námraz, náledí, ledovek). Jak sněhová kalamita, tak extrémní mráz jsou specificky determinovány. Sněhová kalamita představuje z klimatického hlediska stav, kdy úhrn sněhových srážek má extrémně rostoucí průběh. Extrémní mráz je míra venkovní teploty vzduchu udržující se na hodnotě pod -10°C . Odvozuje se od tzv. Arktických dnů, kdy teplota klesne více než na hodnotu -10 stupňů Celsia i přes poledne. Za ohrožená území lze považovat zóny v klimatických oblastech s vysokým úhrnem srážek, s vysokým počtem mrazových dnů (horské oblasti) a území s hustou sítí všech druhů komunikací. Předpokládanými škodami je hlavně poškození budov, dopravních prostředků, telekomunikačních sítí, poškození elektrického vedení, vodovodů, znehodnocení surovin, kupení ledových ker (záplavy), erozní vlivy, poškození vegetace vlivem a tíhou sněhu a námrazy. Typový plán s doporučenými postupy, zásadami a opatřeními pro řešení této krizové situace jsou zpracovány v Krizovém plánu Moravskoslezského kraje konkrétně v „Operačním programu Sněhová kalamita a extrémní mráz“. Ten je zaměřen na opatření v dopravě, energetice, vodním hospodářství a u objektů (např. zatížení střech).

Jak již bylo uvedeno výše, z jednání se starosty DSO Opavsko na valných hromadách, které již proběhly, starostové uvedli jako jednu z nejvhodnějších forem meziobecní spolupráce „Společný protipovodňový plán obcí“ (vytvoření protipovodňového plánu obcí, které se nacházejí na stejné řece).

Antropogenní rizika

Mezi hlavní antropogenní rizika, která ohrožují území aglomerace Opava, patří únik nebezpečných látek, havárie v silniční dopravě a havárie v železniční dopravě. Ochranná opatření při antropogenních haváriích nebo jiných nebezpečích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí jsou zpracována v „Havarijním plánu Moravskoslezského kraje“. Tento havarijní plán stanovuje úkoly obcím, správním úřadům a fyzickými i právníckým osobám při přípravě na tyto události i v jejich průběhu a podporuje plánování a řízení postupu IZS.

Únik nebezpečné látky

Objekty, které ohrožují nebezpečnou látkou území aglomerace, se nachází v katastru Statutárního města Opava. Mezi tyto objekty patří podniky: Bivoj a.s. (čpavek), Carlson-oil, s.r.o. (etylalkohol), NOWACO Czech Republic s.r.o. (čpavek), Mondeléz (čpavek), Teva Czech Industries, s.r.o (čpavek, diethylether – sk. A, aceton, metanol, etylalkohol), Zimní stadion Opava (čpavek).

Pro řešení této krizové situace je zpracován plán pro každý objekt zvlášť vycházející ze zákona o prevenci závažných havárií. Tyto plány obsahují problematiku vzniku závažných havárií u provozovatelů objektů a zařízení vyrábějících, zpracovávajících, používajících, přepravujících nebo skladujících nebezpečné látky a jejího dopadu především na okolní obyvatelstvo. V každém plánu je zpracována analýza rizik, je vymezena zóna havarijního plánování včetně mapového podkladu, stanoveny požadavky havarijní připravenosti a opatření k provádění záchranných a likvidačních prací.

Havárie v silniční dopravě

Potenciální možnost havárie v silniční dopravě existuje na území Statutárního města Opava na 4 silnicích I. třídy. K těmto silnicím patří silnice č. 57, která z města Krnov prochází Opavou a dále pokračuje jižním směrem na Hradec nad Moravicí a Fulnek, další silnicí I. třídy je silnice č. 11, která z města Bruntál směřuje přes Opavu do Ostravy, dále silnice I. třídy č. 46, která z Olomouce, přes Šternberk, Moravský Beroun a Opavu dále pokračuje do Sudic (státní hranice s Polskou republikou) a silnice I. třídy č. 56, jenž z Opavy tvoří druhý, severní tah, přes město Kravaře, Dolní Benešov a Hlučín do Ostravy.

Havárie v železniční dopravě

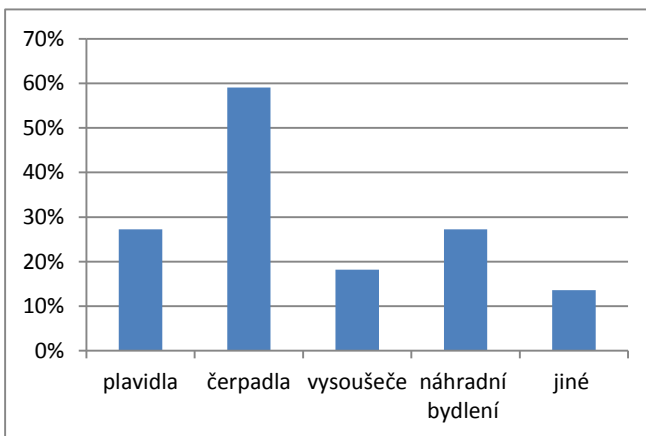
Územím aglomerace Opava prochází železniční trať č. 310 ve směru Krnov – Opava, trať č. 315 ve směru Hradec nad Moravicí – Opava a trať č. 321 z Opavy do Ostravy.

Krizovými jevy se v dotazníkovém šetření zabývala otázka číslo 8. Starostové odpovídali na otázku, zda jejich obec připravena a vybavena na jednotlivé krizové situace.

a) Jak je Vaše obec připravená a vybavená na povodně (jakou protipovodňovou techniku a zajištění pro občany obec vlastní nebo provozuje)

Tab 7.14.: Graf č. 7.3.: Vybavenost obcí protipovodňovou technikou

	Počet odpovědí	Procenta
plavidla	6	27%
čerpadla	13	59%
vysoušeče	4	18%
náhradní bydlení	6	27%
jiné	3	14%

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

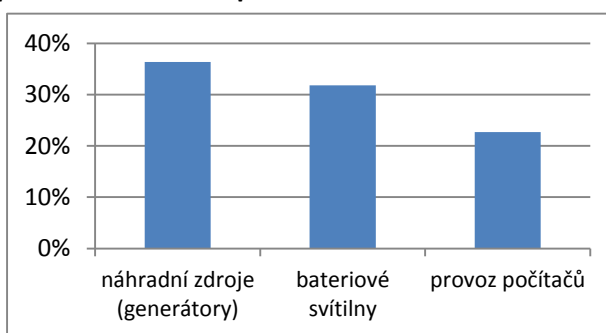
Zdroj: vlastní zpracování

Vysoušeče zdíva má k dispozici město Opava, obec Velké Hoštice a Stěbořice. Jako „jiné“ uvedlo město Opava evakuační centrum, které má kapacitu 300 osob. V obci Chvalíkovice lze nouzově ubytovat ve sportovním zařízení (Sokolovna) cca 200 osob, v budově mateřské školy a obecního úřadu lze ubytovat cca 30 – 40 osob. V obci Mikolajice mají k dispozici turistickou ubytovnu, která může sloužit jako náhradní bydlení v případě krizových stavů.

b) Jak je Vaše obec připravena a vybavena na výpadky elektrického proudu?

Tab 7.15.: Graf č. 7.4.: Vybavenost obcí při výpadku elektrického proudu

	Počet odpovědí	Procenta
náhradní zdroje (generátory)	8	36%
bateriové svítilny	7	32%
na provoz počítačů	5	23%

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Zdroj: vlastní zpracování

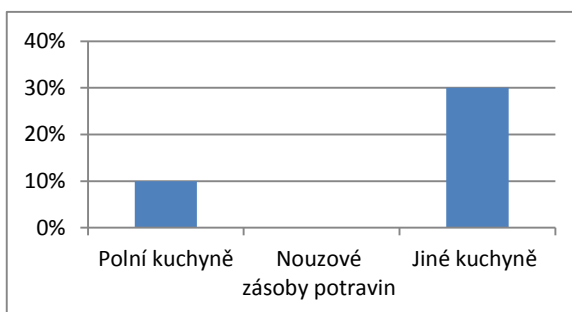
Náhradní zdroje elektrické energie vlastní obce Brumovice, Hněvošice, Hradec nad Moravicí, Mikolajice, Pustá Polom, Sosnová, Stěbořice a Velké Hoštice. Bateriové svítilny mají k dispozici obce Chvalíkovice, Hradec nad Moravicí, Neplachovice, Pustá Polom, Stěbořice, Služovice a město Opava. Na nouzový provoz počítačů jsou připraveny obce Brumovice, Háj ve Slezsku, Hněvošice, Raduň a Slavkov.

c) Jak je Vaše obec připravena a vybavena na náhradní zajišťování stravy?

Tab.: 7.16, Graf č. 7.5.: Vybavenost obcí na náhradní zajišťování stravy

	Počet odpovědí	Procenta
Polní kuchyně	1	5%
Nouzové zásoby potravin	0	0%
Jiné kuchyně	3	14%

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Zdroj: vlastní zpracování

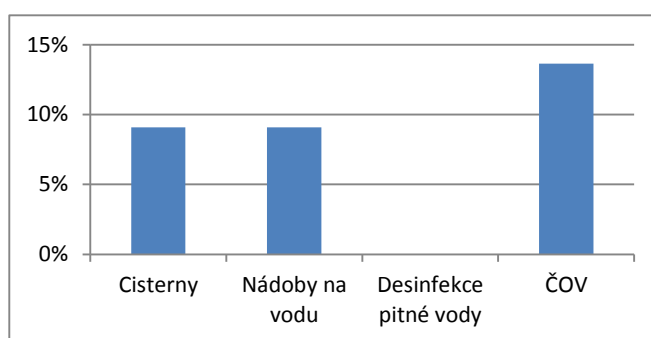
Polní kuchyni má k dispozici město Opava. Další kuchyně, které jsou k dispozici v území aglomerace při krizových jevech, je jídelna v areálu Magistrátu města Opavy na ulici Krnovské nebo kuchyně v mateřské škole a domově seniorů v Háji ve Slezsku a školní kuchyně ve Velkých Hošticích.

d) Jak je Vaše obec připravena a vybavena na zajištění pitné a užitkové vody?

Tabulka č. 7.17, Graf č. 7.6: Vybavenost obcí na zajištění pitné a užitkové vody

	Počet odpovědí	Procenta
Cisterny	2	9%
Nádoby na vodu	2	9%
Desinfekce pitné vody	0	0%
Zajištění čištění odpadních vod	3	14%

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Zdroj: vlastní zpracování

Na území aglomerace Opava vlastní cisternu obec Pustá Polom a Hradec nad Moravicí, nádoby na vodu má k dispozici obec Služovice a město Opava. Čističky odpadních vod s generátorem na provoz bez elektrického proudu jsou dle dotazníkového šetření zajištěny ve městě Hradec nad Moravicí a v obcích Otice a Pustá Polom.

e) Jak je Vaše obec připravena a vybavena na průmyslové havárie?

Na zajištění evakuace obyvatel při průmyslové havárii je připraveno Statutární město Opava, které má k dispozici evakuační centrum. Neexistence úkrytů pro obyvatele a dalších evakuačních center v případě průmyslových havárií na území aglomerace je dána hlavně tím, že na území aglomerace (kromě Opavy) nevyvíjí podnikatelskou činnost žádné velké průmyslové podniky.

f) Připravenost a vybavenost obcí na krizové jevy

Tab 7.18.: Vybavenost obcí na krizové jevy

	Ano, obec je připravena	Ne, obec není připravena	
Zajištění spojení a telekomunikací	7	13	
Zajištění dopravy	8	12	
Zásoby pohonných hmot	4	10	
	ano, máme	ne, nemáme	ne, nemáme, ale potřebujeme
Vysílačky	4	12	4

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Bezpečnost na silnicích

V letech 2007 až 2012 se v Moravskoslezském kraji událo 67 760 hlášených dopravních nehod, při nichž bylo zraněno 13 207 osob a o život přišlo celkem 506 osob. Vliv alkoholu byl prokázán u 4 124 nehod. Počet nehod klesl změnou zákona (v roce 2009) cca na polovinu, ale i tak je vysledovatelná tendence poklesu počtu nehod do roku 2011, kdy již jejich počet stagnuje.

Ve sledovaných letech 2011 – 2013 se událo nejvíce dopravních nehod na území okresu Frýdek – Místek, který tak zvyšuje celkově průměr nehodovosti Moravskoslezského kraje. Okres Opava je v porovnání s okresy Nový Jičín, Bruntál a Frýdek – Místek na druhém místě co se týče nejvyššího počtu dopravních nehod. Nejméně nehod je v okrese Bruntál, což je dáno jak velikostí sídla, tak počtem vozidel a délkou komunikací.

Nejvíce nehod s následkem na zdraví, se opět událo v okrese Frýdek – Místek. V okrese Opava počet nehod s následkem na zdraví v roce 2012 vzrostl celkem o 22 osob a v roce 2013 naopak tento počet klesl o 45 osob. Celkově počty usmrcených osob na silnicích v kraji postupně klesají. Z více než sta mrtvých v roce 2007 na 68 v roce 2012. V počtu usmrcených osob na silnicích si opět drží prvenství ve sledovaných okresech, okres Frýdek – Místek a to celkem 17 usmrcených osob v roce 2013 a také u okresu Nový Jičín počty úmrtí na silnicích postupně stoupají.

Od roku 2011 celkově klesl počet dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu u sledovaných okresů. Okres Opava zaznamenal pokles celkem o 15 nehod, okresu Nový Jičín klesly tyto nehody v roce 2012 celkem o 14 a v roce 2013 byl opět zaznamenán nárůst o 7 nehod. V okrese Bruntál klesl počet těchto nehod hlavně v roce 2012 a to celkem o sedmnáct. Největší pokles nehod v okrese Frýdek – Místek byl zaznamenán v roce 2013 a to o 24 nehod, do té doby ČSÚ zaznamenává od roku 2009 do roku 2012 pouze nárůst těchto nehod v okrese Frýdek – Místek.

Tab 7.19.: Nehody v silniční dopravě na území okresů Moravskoslezského kraje

	OPAVA			NOVÝ JIČÍN			BRUNTÁL			FRÝDEK - MÍSTEK		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011
POČET NEHOD CELKEM	1113	1208	1139	1101	1018	1044	614	591	581	1416	1417	1323
nehody s následky na zdraví	326	371	349	284	242	257	180	191	207	369	387	382
počet těžce zraněných osob	34	52	49	40	55	46	25	28	25	71	58	80
počet lehce zraněných osob	370	381	404	296	248	248	204	201	246	390	427	383
počet usmrcených osob	7	10	10	10	9	7	5	6	9	17	14	17
NEHODY PODLE ZAVINĚNÍ												
řidičem motorového vozidla	844	916	911	847	804	814	460	438	461	1083	1122	1101
řidičem nemotorového vozidla	57	80	73	54	50	35	27	38	34	64	65	70
chodcem	15	26	15	12	8	18	6	7	7	18	24	22
lesní zvěří, domácím zvířetem	178	173	128	158	138	144	115	100	70	127	185	193
nepřiměřená rychlost	178	180	162	186	166	166	92	74	78	285	263	264
nesprávné předjíždění	29	37	31	24	25	22	19	24	20	32	24	29
nedání přednosti	138	165	170	53	63	45	25	23	21	86	86	68
alkohol u viníka 1,5 prom. a více	55	54	70	56	47	61	27	19	36	71	95	92
<i>Zdroj: Územní odbor PČR Opava, Geografický informační systém Ministerstva dopravy</i>												

Statistika nehodovosti v okrese Opava a porovnání let 2007 - 2013 je uvedena v tabulce číslo 6. Jak můžeme vidět v tabulce, počet nehod v okrese Opava klesal do roku 2010 (v roce 2009 došlo ke změně legislativy) a to až na číslo 916. V roce 2011 naopak stoupl počet dopravních nehod v okrese Opava celkem o 223 nehod a od roku 2011 má počet nehod v okrese stagnující tendenci. Závažnost

dopravních nehod, která je dána počtem usmrcených připadajících na 1 000 nehod, je opět nejvyšší v roce 2010 a to celkem 4,4 a naopak nejvyšší je tento koeficient v roce 2009 a to 13,7.

Tab 7.20.: Nehodovost v okrese Opava

Nehodovost v okrese Opava	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Počet dopravních nehod	2367	2121	1095	916	1139	1208	1113
Počet usmrcených u dopravních nehod	17	13	15	4	10	10	7
Počet nehod zaviněná pod vlivem alkoholu	101	107	81	89	106	96	93
Závažnost dopravních nehod	7,2	6,1	13,7	4,4	8,7	8,3	6,29

Zdroj: www.policie.cz

Co se týká nehod v na území aglomerace, tak nejvíce dopravních nehod v období 1. 1. 2007 – 31. 7. 2014 je samozřejmě evidováno v největších sídlech aglomerace a to ve Statutárním městě Opava (4204) a v Hradci nad Moravicí (267). Dále obec Otice eviduje celkem 134 nehod, toto vysoké číslo je

dáno hlavně blízkosti obce k sídlu aglomerace a také tím, že obec silničně spojuje několik větších obcí aglomerace. Naopak nejméně dopravních nehod je evidováno v obci Vršovice.

Tab 7.21.: Statistika nehod podle jednotlivých obcí v období od 1. 1. 2007 do 31. 7. 2014

Obec	Počet nehod	Usmrcené osoby	Těžce zraněné osoby	Lehce zraněné osoby
Branka u Opavy	103	2	2	25
Bratříkovice	13	1	3	13
Brumovice	100	4	3	30
Háj ve Slezsku	123	0	5	30
Hlavnice	14	0	1	3
Hněvošice	17	1	0	2
Hradec nad Moravicí	267	2	10	69
Chvalkovice	19	0	1	5
Mikolajice	16	0	3	4
Mokré Lazce	91	2	4	28
Neplachovice	58	1	3	24
Nové Sedlice	72	2	6	15
Oldřišov	47	0	2	16
Opava	4204	25	133	1112
Otice	134	1	5	67
Raduň	51	0	4	22
Pustá Polom	60	1	0	21
Slavkov	79	0	1	26
Služovice	21	0	0	7
Sosnová	11	1	1	0
Stěbořice	25	0	2	9
Štítina	39	0	2	20
Velké Hoštice	115	0	6	56
Vršovice	12	0	0	6

*Zdroj: Geografický informační systém
Ministerstva dopravy*

Zvláštní pozornost je v dotazníku věnována dopravně – bezpečnostnímu na území aglomerace. Otázka číslo sedm v dotazníkovém šetření zjišťovala jaké jednotlivé dopravně – bezpečnostní zařízení v obcích aglomerace existuje nebo jaké zabezpečení obce potřebují.

Tab 7.22.: Dopravně-bezpečnostní zařízení v obcích aglomerace Opava

	ano máme	ne, ale potřebujeme	ne, nepotřebujeme
Semafoxy - křižovatky, přechody pro chodce	2	5	7
Semafoxy - s měřičem rychlosti a červeným zastavovacím světlem	3	6	6
Zpomalovací pruhy na silnicích, retardéry	4	3	7
Zabezpečení železničních přejezdů - světelná signalizace, závory	4	0	9
Radary pro měření rychlosti - informační, s fotopřístrojem	3	10	1
Osvětlení přechodu pro chodce	5	6	3
Svodidla, zábradlí	5	3	6

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Největší zájem mají obce o radary pro měření rychlosti, o semafoxy s měřičem rychlosti a o osvětlení přechodů pro chodce.

Přehled potřeb obcí týkající se dopravně – bezpečnostních zařízení je uveden v tabulce číslo 22.

Tab 7.23.: Potřeby obcí dopravně – bezpečnostní zařízení

Obec	Potřeby dopravně – bezpečnostní zařízení
Branka u Opavy	
Bratřikovice	Radary pro měření rychlosti na úseku hlavní cesty procházející středem obce
Brumovice	Přechody pro chodce
Háj ve Slezsku	Semafoxy s měřičem rychlosti na hlavní cestě u ZŠ a MŠ, osvětlení přechodů pro chodce na ulici Hlavní, v centru obce, u MŠ ve Smolkově, svodidla, zábradlí – u obce Jilešovice nad hřbitovem (akutní, časté havárie)
Hlavnice	Zpomalovací pruhy na dvou až třech místech v obcích, Radary pro měření rychlosti na vjezdu do obce směr Bratřikovice, Osvětlení přechodů pro chodce na dvou místech v obci
Hněvošice	Zpomalovací pruhy na silnicích, retardéry na místních komunikacích v obci a na silnici III. třídy směrem k hraničnímu přechodu s Polskem, radary pro měření rychlosti opět na silnici III. třídy směrem k hraničnímu přechodu s Polskem, Osvětlení přechodů pro chodce na stávajících přechodech na silnici I/46
Hradec nad Moravicí	Semafoxy s měřičem rychlosti při příjezdu do Kajlovce a v Žimrovicích, Zpomalovací pruhy na silnicích v ulicích Tylova, Pod Hanuší, Žižkova, Lidická, Radary pro měření rychlosti – Žimrovice, Kajlovec, Jakubčovice, Domoradovice
Chvalíkovice	Přechod pro chodce na krajské komunikaci od sportovního areálu k autobusové zastávce směr k mateřské škole a obecnímu úřadu,
Mikolajice	Semafor s měřičem rychlosti u přechodu u zastávky autobusu, Radary pro

	měření rychlosti na obou vjezdech do obce, Osvětlení přechodů pro chodce zároveň s novým přechodem mezi zastávkami autobusu
Mokré Lazce	
Neplachovice	Mobilní radar na měření rychlosti , který se dá přemístit na 3-4 vytipovaná kritická místa v obci
Nové Sedlice	Semafor nebo radar s měřičem rychlosti na hlavní křižovatce pro zpomalení provozu, Zpomalovací pruh na silnicích u obchodu a u hřiště
Oldřišov	Semafor s měřičem rychlosti, radary pro měření rychlosti především na komunikaci III. třídy v místě vjezdů do obce
Opava	
Otice	Potřeba zřídit 2 přechody a 2 přechody osvětlit, semafor s měřičem rychlosti - 4x silnice II. Třídy – II/443 a II/461, radary pro měření rychlosti u dvou lokalit (ulice K Domkům a ulice Hlavní),
Pustá Polom	Radary pro měření rychlosti
Raduň	
Slavkov	
Služovice	Semafor s měřičem rychlosti nebo radary pro měření rychlosti - při vjezdu do obce ze strany Opavy a obce Hněvošice, Zpomalovací pruhy na silnicích, retardéry před základní a mateřskou školou a před bytovými domy
Sosnová	Svodidla a zábradlí okolo vodoteče
Stěbořice	
Štítina	
Velké Hoštice	Přechody doplnit do obce, Zpomalovací pruhy na silnicích chceme doplnit na místních komunikacích,
Vršovice	Semafor s měřičem rychlosti nebo radar pro měření rychlosti při vjezdu do obce u autobusové zastávky

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Bezpečnost na železnicích

V posledních letech zaznamenává „Dražní inspekce“ velmi vysoký počet smrtelných nehod na železničních přejezdech. Dříve umíral člověk na železničním přejezdu při každé desáté nehodě, dnes je to již při každé šesté nehodě. V ČR je více než 8 000 železničních přejezdů, které vyhovují příslušným zákonům, vyhláškám a normám. Z toho vyplývá, že při dodržování všech pravidel ze strany účastníků silničního provozu je tedy střet s vlakem zcela vyloučen, přesto při nehodách na železnici zahynou desítky osob. Většinou jsou viníky účastníci silničního provozu, kteří vjedou na železniční přejezd v době, kdy to zákon zakazuje. Jako nejlepší opatření proti nehodám na železnicích se jeví doplnění přejezdů závorami.

Územím SO ORP Opava probíhá železniční koridor č. 310, který vede ze železniční stanice Olomouc do stanice Opava východ, jedná se o jednokolejnou trať, která je součástí celostátní dráhy. Trať vede ze stanice Olomouc hlavní nádraží přes Valšov, Bruntál, Milotice nad Opavou a Krnov do Opavy. Na trati je vybudováno pět tunelů. Dále územím probíhá koridor č. 321 Ostrava-Svinov, trať Ostrava – Svinov – Opava východ je jednokolejná železniční trať o délce 28 km. Trať spojuje Ostravu a Opavu a od prosince roku 2008 byla sloučena s tratí z Ostravy do Českého Těšína pod číslem 321. Průběh těchto koridorů je znázorněn v níže uvedené mapě.

Na území ORP Opava jsou vedeny regionální tratě č. 315 a č. 317. Trať číslo 315, která vede ze stanice Opava východ do stanice Hradec nad Moravicí je jednokolejná železniční trať o délce 8 km, tato trať vede přes stanice Opava východ – Kylešovice – odbočka Moravice – Branka u Opavy a Hradec nad Moravicí. Trať číslo 317 vede ze stanice Opava východ do Hlučína a je to jednokolejná železniční trať o délce 22 km. Trať vede přes zastávky Opava východ – Opava zastávka – Malé Hoštice – Velké Hoštice – Kravaře ve Slezsku – Kravaře-Kouty – Dolní Benešov – Zábřeh-Dolní Benešov – Kozmice – Hlučín. Na těchto tratích jsou vedeny osobní vlaky, jejichž dopravcem jsou České dráhy. Nákladní doprava je v posledních letech zajišťována jedním párem manipulačního vlaku.

Na území okresu Opava v období od 1. 1. 2007 do 31. 7. 2014 funguje celkově 135 železničních přejezdů, z toho 3 železniční přejezdy jsou zabezpečeny mechanickým přejezdovým zabezpečovacím zařízením, dále 81 přejezdů jsou přejezdy zabezpečeny pouze výstražným křížem a celkově 51 přejezdů je zabezpečeno světelným přejezdovým zabezpečovacím zařízením. Ve sledovaném období byli nejčastěji viníky dopravních nehod podle druhu vozidla viníky řidiči osobních automobilů (celkem 67 nehod), dále nákladní automobily (celkem 16 nehod) a nákladní automobily s návěsem (celkem 4 nehody). Nejvíce nehod (80) se stalo ve dne, kdy viditelnost nebyla zhoršena vlivem povětrnostních podmínek a v noci bez veřejného osvětlení, kdy viditelnost nebyla zhoršena vlivem povětrnostních podmínek (16). Nejrizikovějšími dny pro nehody v okolí železničních přejezdů pro okres Opava je pondělí a pátek (19 nehod) a měsícem, kdy se stalo nejvíce nehod ve sledovaném období (17 nehod) je říjen.

Tab. 7.24.: Porovnání okresů v Moravskoslezském kraji v počtu nehod na železničních přejezdech 2007-2014

Okres	Počet železničních přejezdů celkem	Počet nehod celkem	Počet nehod s následky na zdraví	Počet usmrčených osob	Počet těžce zraněných osob	Počet lehce zraněných osob	Počet nehod pod vlivem alkoholu
Opava	135	106	44	5	6	92	0
Bruntál	166	39	11	1	7	5	0
Nový Jičín	137	39	12	1	2	18	0
Frydek Místek	129	62	24	2	7	23	0

Zdroj: <http://maps.jdvm.cz/cdv2/apps/nehodyvokoliprejezdu/Search.aspx>

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že v okrese Opava je největší nehodovost na železnicích v porovnání s ostatními třemi okresy z Moravskoslezského kraje. V okrese Opava se za posledních sedm let událo o 63 % více nehod na železnicích než v okrese Bruntál a okrese Nový Jičín a o 42 % více než v okrese Frýdek – Místek a to při zhruba stejném počtu železničních přejezdů na daných územích. Nejvyšší je také počet usmrčených osob (celkem 5) v okolí železničních přejezdů v okrese Opava oproti ostatním třem srovnávaným okresům v Moravskoslezském kraji. Nejvyšší je počet lehce zraněných a to celkem 92 osob, což je opět nejvyšší číslo oproti srovnávaným okresům.

Analýza současných preventivních programů realizovaných městy a obcemi (DSO) zaměřených na řešení kriminality a požární bezpečnosti

Zastřešujícím dokumentem pro prevenci kriminality nejen na území aglomerace Opava, ale také na území celé České republiky, je „Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2012 až 2015“. Tento dokument uvádí, že těžiště práce v oblasti prevence kriminality je v obcích, na základních útvarech a územních odborech Policie ČR. Obce vykovávají prevenci kriminality jako součást svých kompetencí, a to v úzké spolupráci s občanskou společností, policií a institucemi veřejné správy.

Z „Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012-2015“ vychází „Koncepce prevence kriminality Moravskoslezského kraje 2012-2016“. Tato koncepce určuje vize, cíle a cílové skupiny, identifikuje hlavní působící kriminogenní faktory a problémy, včetně stanovení dílčích aktivit k jejich řešení.

Na území Statutárního města Opavy působí tyto bezpečnostní složky, které spolupracují na prevenci proti kriminalitě:

POLICIE ČR

Na územním odboru PČR Opava působí jedna preventivně informační skupina (PIS). Na tomto úseku pracují dva pracovníci, kteří realizují preventivní přednášky na základních a středních školách. Na poli aktivit z oblasti **sociální prevence** policisté PIS se zaměřují nejen na zvyšování právního vědomí dětí a mládeže, ale pokračují v aktivitách k nemotorovým účastníkům silničního provozu a k BESIPu. Většina besed a přednášek je orientována na témata trestní odpovědnosti, protiprávního jednání, jsou vysvětlovány pojmy, jako je přestupek, trestný čin, nezletilý, mladistvý, co je to šikana, ale i domácí násilí. Během roku obvykle PIS provede přednášky a besedy na 20 základních školách, dále v 5 středních a odborných učilištích a v 10 mateřských školách. V mateřských školách a v některých základních školách prezentují policisté práci služebních kynologů, kde předvádí ukázky výcviku služebních psů. Pracovníci PIS stráví každoročně ve školách více než 230 hodin a aktivně se zúčastní více než 2 200 dětí. Ukázky výcviku policejních psů a přehlídky motorových vozidel dopravního inspektorátu jsou součástí většiny besed v mateřských školách a také součástí všech velkých preventivních akcí.

Mezi projekty zaměřené na aktivity z oblasti sociální prevence patří:

„**Ajaxův zápisník**“ – určen pro žáky 2. A 3. Tříd a to v 8 základních školách na Opavsku a Hlučínsku v počtu 480 žáků. Přednášky a besedy jsou zaměřeny na jízdy na kolečkových bruslích, jízdách kolech, na ochranné přilby, dopravní značky a přecházení vozovek. Nedílnou součástí přednášek s mládeží je také téma šikany, zneužívání cigaret, alkoholu a jiných návykových látek a jedů, sprejství.

„**Stop kapsářům**“ - zaměřen na kapesní krádeže v prostředcích MHD v Opavě a probíhá ve spolupráci s Městským dopravním podnikem Opava. PIS Opava vytvořila vlastní plakáty a letáky do prostředků MHD.

Co se týká aktivit z oblasti situační prevence, tak PIS ve spolupráci s představiteli magistrátu měst, městských a obecních úřadů společně projednávají problematiku na úseku boje a prevence proti kriminalitě. S těmito institucemi rozvíjí pracovní kontakty, společně pracují na projektech Ministerstva vnitra České republiky, odboru prevence s názvem „Partnerství“, které nahrazuje „Kompletní součinnostní program prevence kriminality na místní úrovni“.

Mezi projekty zaměřené na aktivity situační prevence patří:

„Automobil není trezor“ - projekt zaměřený v převážné míře na zaparkovaná a odstavená motorová vozidla na parkovištích u hypermarketů a supermarketů na Opavsku a na sídlištních parkovištích. V souvislosti s touto kampaní policisté PIS rozdávali speciálně vytvořené letáky

„Jezdíme s úsměvem“ – dopravně- bezpečnostní akce, projekt, který probíhal ve spolupráci s Českou Pojišťovnou a.s

„ZEBRA – Zebra se za Tebe nerozhledne“ – dopravně-bezpečnostní akce s účastí dětí z opavských a hlučínských škol

„Týden evropské mobility – Den bez aut“ - projekt zaměřen na ekologii a dopravu

„Eli-pásovec“ - projekt zaměřen na používání dětských autosedaček a se zaměřením na výměnu letních pneumatik za zimní

K akcím, které jsou pořádány pro veřejnost, patří „Závod branné všestrannosti“ a „Opavské primátorky“, kdy obě akce prověřovali znalosti z dopravní výchovy u soutěžících dětí.

U většiny projektů policisté PIS spolupracovali i s dalšími složkami IZS v rámci okresu Opava, ale i s armádou ČR a se strážníky Městských policíí.

MĚSTSKÁ POLICIE

Od ledna 2013 je na pozici koordinátora prevence MP Opava civilní pracovník s pedagogickým vzděláním a mnoholetými zkušenostmi s prevencí. V případě potřeby jsou koordinátorce dány k dispozici proškolení strážníci. Na úseku prevence jsou realizovány preventivní programy pro děti Mateřských škol „Pejsek Korálek ve městě“ a „Pejsek Korálek a cizí pes“. Tyto preventivní programy jsou pro děti předškolního věku. Prostřednictvím krátkého pohádkového příběhu pejska Korálka, je snahou děti naučit základní pravidla chování ve městě, bezpečného pohybu v silničním provozu, jak se chovat k neznámým lidem, co mají dělat, když se ztratí, jak reagovat na nalezenou injekční stříkačku apod. Pro žáky 2. a 3. třídy je pokračováno ve čtyřech základních školách s celoročním preventivním programem „Ajax“. Každý měsíc je zaměřen na jinou problematiku např. dopravní výchova, návykové látky, vlastní bezpečnost, trestné činy, šikana a další. Žákům prvního stupně je také určena beseda na téma „Vlastní bezpečnost“, díky níž získají povědomí o bezpečném chování doma, ve škole, na ulici, při cestě do školy i z ní, při kontaktu s cizími lidmi, při pobytu v přírodě, atd. Preventivní program „Dopravní výchova“ seznamuje žáky s povinnostmi chodců a cyklistů a s vybavením jízdního kola. Pozornost je zde směřována také na bezpečný pohyb v silničním provozu a znalost dopravních značek pro chodce a cyklisty.

Další preventivní aktivitou jsou lekce dopravní výchovy, které jsou realizovány třikrát týdně v měsíci září, říjen, duben, květen a červen pro 4. třídy základních škol na území Statutárního města Opavy, dle regulí „tematického plánu Ministerstva dopravy“. Teoretická výuka probíhá v prostorách Úřadu městské části Malé Hoštice a následná praktická část na místním dětském dopravním hřišti.

Odbor školství Magistrátu města Opavy ve spolupráci s Městskou policií Opava, Dopravním inspektorem PČR Opava, krajským koordinátorem BESIP, autoškolou OSA, Českým červeným křížem Opava a Slezským gymnáziem Opava každoročně pořádá městské a okresní kolo dopravní soutěže mladých cyklistů, kde si žáci mohou vyzkoušet své nabyté znalosti a dovednosti.

Koordinátorka prevence Městské policie Opava se snaží pružně reagovat na aktuální podněty a témata preventivních programů a besed, proto mnohé z nich vytváří přímo na zakázku školy či dané konkrétní třídy. Také seniorům je ze strany městské policie i nadále věnována velká pozornost, zejména v oblasti prevence kriminality, protože jsou častými oběťmi trestné činnosti pro svou důvěřivost, zhoršenou pohyblivost a zdravotní stav. Prostřednictvím preventivní osvěty, přednáškami na aktuální témata: Bezpečnost seniorů v dopravě, Jaká mám práva, když se stanu obětí trestných činů?, Sebe-

obrana pro seniory, se usiluje o minimalizaci trestné činnosti a jiného protiprávního jednání na této cílové skupině. Ve spolupráci s preventistou Policie ČR bude pokračováno v celoročních besedách pro seniory.

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE ÚZEMNÍ ODBOR OPAVA

Hasiči Územního odboru Opava v rámci své působnosti zabezpečují dlouhodobě aktivity sloužící k ochraně obyvatelstva před účinky mimořádných událostí. K nejvýznamnějším preventivním programům hasičů územního odboru Opava patří Preventivně výchovný program Hasík CZ – výchova dětí v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva – výuka probíhá ve druhých a šestých třídách základních škol, děti se učí, jak předcházet mimořádným událostem a jak se v případě jejich vzniku zachovat. V roce 2013 bylo do projektu zapojeno celkem 42 škol. Dále Územní odbor Opava každoročně zabezpečuje několik vzdělávacích a osvětových akcí s tematikou ochrany mimořádnými událostmi ve vazbě na aktuální témata a cílové skupiny a to přednášky pro seniory, školení preventistů sboru dobrovolných hasičů, spolupráce s okresní radou prevence dobrovolných hasičů. Jako prevence proti mimořádným událostem má sloužit kampaň „Ochrana proti únikům plynů a požárům“, do které je Územní odbor Opava zapojen.

Tab 7.25.: Preventivní programy na území Statutárního města Opava za období 2000 až 2008

Název projektu	Rok	Realizátor	Dotace (v Kč)
Protidrogová a protikriminální prevence	2000	Elim – společnost pro evangelizaci a diakonii	42 000
Kamerový systém – I. etapa	2001	Městská policie Opava	750 000
Zahájení a zajištění činnosti integrovaného centra volného času	2002	Centrum Elim	215 000
Prevence kriminality a média	2003	Agentura MOSPRA	2 000
Městský kamerový systém II. etapa	2003	Město Opava – Městská policie Opava	664 000
Prevence kriminality	2003	Institut pro místní správu Praha	4 000
Prevence kriminality jako součást činnosti centra Elim na sídlišti v Opavě	2004	Centrum Elim	247 000
Stop vandalismu	2004	Statutární město Opava	108 000
Fandíme slušně – bavíme se sportem 2. Kolo	2005	Magistrát města Opava	449 000
Kamerový systém – rozšíření o dvě kame-	2007	Statutární město Opava	450 000

ry			
Koncepce prevence kriminality 2009-2011 v Opavě	2008	Statutární město Opava	50 000

Zdroj: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/priloha-2---prehled-preventivnich-projektu-v-moravskoslezskem-kraji-v-letech-1996-2008-15015/>

V ostatních obcích aglomerace Opava mimo Statutární město Opava probíhají preventivní programy hlavně v rámci předškolní a školní výuky. V dotazníkovém šetření se prevencí kriminality zabývala otázka číslo tři.

Tab 7.26.: Programy prevence kriminality

	Počet odpovědí	Procenta
ano máme	5	23%
ne, ale potřebujeme	11	50%
ne, nepotřebujeme	6	27%

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

V obcích probíhají tyto aktivity v rámci akcí prevence kriminality:

- Prevence kriminality v rámci výuky na ZŠ Pustá Polom
- Prevence kriminality v ZŠ Otice a přednáška pro seniory 1x ročně
- Přednáška Policie ČR v ZŠ Hněvošice
- Prevence kriminality v rámci výuky na ZŠ Raduň a prostřednictvím místního rozhlasu a místního zpravodaje v obci Raduň

Finanční analýza výdajů související s problematikou bezpečnosti

Finančními výdaji, které obce investují do problematiky bezpečnosti, se zabývala otázka číslo devět. Starostové odpovídali na otázku, kolik jejich obec investovala v posledních třech letech z obecního rozpočtu do určitých oblastí týkající se bezpečnosti jejich obce. Výdaje jednotlivých obcí jsou shrnuty do níže uvedené tabulky.

Tab 7.27.: Výdaje obcí na problematiku bezpečnosti v letech 2011 – 2014

	Protipovodňová opatření	Vybavenost dobrovolných hasičů	Zajištění kamerového systému
Obec	Částka v Kč	Částka v Kč	Částka v Kč
Branka u Opavy	200 000	204 000	0
Bratřikovice	0	0	0
Brumovice	0	750 000	0
Háj ve Slezsku	500 000	500 000	100 000
Hlavnice	0	200 000	0
Hněvošice	150 000	550 000	0
Hradec nad Moravicí	0	1 800 000	32 000
Chvalíkovice	0	60 000	8 600

Mikolajice	0	150 000	0
Mokré Lazce	0	0	0
Neplachovice	0	42 000	0
Nové Sedlice	1 500 000	500 000	0
Oldřišov	0	30 000	0
Opava	1 092 000	7 024 000	0
Otice	2 000 000	300 000	70 000
Pustá Polom	100 000	7 000 000	0
Raduň	0	100 000	180 000
Slavkov	0	470 000	0
Služovice	500 000	300 000	0
Sosnová	0	46 000	0
Stěbořice	0	300 000	0
Štítina	0	0	0
Velké Hoštice	20 000	150 000	0
Vršovice	0	0	0

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Na problematiku bezpečnosti v letech 2011 – 2014 investovaly obce na území aglomerace celkem 20 476 000 Kč na vybavenost jednotek požární ochrany, 4 592 000 Kč na protipovodňová opatření a 390 600 Kč na zajištění kamerových systémů a fotopastí.

Jednotlivé výdaje, které obce použily na bezpečnost v roce 2013, jsou uvedeny níže v tabulce 19 a vycházejí z webového portálu monitor.statnipokladna.cz. MONITOR je specializovaný informační portál Ministerstva financí, který umožňuje veřejnosti volný přístup k rozpočtovým a účetním informacím ze všech úrovní státní správy a samosprávy. Informace pocházejí ze systému Státní poklady (IISSP – Integrovaný informační systém státní pokladny) a Centrálního systému účetních informací.

Tab 7.28.: Výdaje obcí na bezpečnost za rok 2013

	5512 Požární ochrana – dobrovolná část	Ostatní výdaje na bezpečnost	Výdaje obce na bezpečnost/ obyvatel
Obec	Částka v Kč	Částka v Kč	Částka v Kč
Branka u Opavy	69 481	Krizové řízení: 102 000	159
Bratříkovice	6 000		37
Brumovice	666 306		447
Háj ve Slezsku	357 587	Bezpečnost a veřejný pořádek: 58 484	133
		Ost. záležitosti civil. přípr. na kriz. stavy: 20 000	
Hlavnice	64 258		102
Hněvošice	170 973		168
Hradec nad Moravicí	1 426 789	Bezpečnost a veřejný pořádek: 144 756	295
		Ost. záležitosti civil. přípr. na kriz. stavy: 42 032	
Chvalíkovice	126 654		181

Mikolajice	66 692		253
Mokrý Lazce	323 190		282
Neplachovice	145 935		156
Nové Sedlice	104 572		211
Oldřišov	42 000		31
Opava	4 301 762	Bezpečnost a veřejný pořádek	30 554 356
		Civilní připravenost na krizové stavy	784 024
		Státní správa v oblasti hosp. opatření	250 000
		Požární ochrana (profesionální+dobrovolná část)	4 710 160
		Ostatní záležitosti PO	8 398
619			
Otice	179 342		134
Pustá Polom	516 145		356
Raduň	67 153		68
Slavkov	2 907 817		1560
Služovice	187 345		230
Sosnová	52 542		128
Stěbořice	382 165		273
Štítina	484 945	Bezpečnost a veřejný pořádek: 2 620	405
Velké Hoštice	268 065	Bezpečnost a veřejný pořádek: 94 044	203
Vršovice	65 727		132

Zdroj: www.monitor.statnipokladna.cz

Tab 7.29.: Statutární město Opava má v rámci prevence kriminality v rozpočtu města naplánovány tyto finanční prostředky na rok 2014:

Aktivita prevence	Částka
1. Údržba a provoz kamerového systému	512 000 Kč
2. Manažer prevence kriminality Statutárního města Opavy	110 000 Kč
3. Činnost na úseku nízkoprahových zařízení	445 000 Kč
4. Prevence kriminality – Městská policie Opava	50 000 Kč

Zdroj: www.opava-city.cz

7.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza rizik

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na investice do oblasti bezpečnosti a bezpečnostních technologií na obcích	4	5	20	Dlouhodobý finanční plán obcí, meziobecní spolupráce	Obce
		Nedostatek financí na provoz jednotek SDH	4	3	12	Čerpání dotačních titulů, fundraising	Obce
		Nedostatek financí na údržbu a provoz bezpečnostních technologií	4	4	16	Čerpání dotačních titulů – hledání zdrojů financování, meziobecní spolupráce	Obce
2.	Organizační riziko	Malá informovanost občanů o chování v krizových situacích	4	5	20	Preventivní programy ve školách, v obcích, informační kampaně	Obce, kraj
		Neochota obcí spolupracovat	3	3	9	Jednání o meziobecní spolupráci v rámci širší aglomerace	Obce
3.	Právní riziko	Přísná legislativa v oblasti ochrany osobních údajů	4	3	12	Převzetí příkladů dobré praxe, meziobecní spolupráce, informace o překonávání legislativních překážek	Obce, stát
		Nedostatečná legislativa v oblasti přestupků a drobné kriminality	4	4	16	Legislativní iniciativa opatření typu „3x a dost“	Stát
		Nedodržování smluvních podmínek	2	3	6	Vhodně uzavřené smlouvy, právní poradenství	Obce
4.	Technické riziko	Špatný technický stav vybavení jednotek SDH	4	3	12	Čerpání dotačních titulů, fundraising	Obce

		Nedostačující stavebně – technická protipovodňová ochrana	3	5	15	Společné investiční projekty obcí na společném vodním toku	Obce
5.	Věcné riziko	Zvyšující se kriminalita mladistvých	3	4	12	Vytváření vhodných volnočasových aktivit, preventivní programy	Obce
		Nezahrnutí bezpečnostní problematiky do územních plánů	3	5	15	Vzdělávání urbanistů, pracovníků odborů územního plánování a starostů	Obce
		Nezájem mladých lidí o členství v zájmových organizacích na obcích (hasiči, červený kříž, svaz žen)	4	3	12	Propagace zájmových organizací, finanční podpora zájmových organizací	Obce

7.1.4 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • Existence městské policie ve Statutárním městě Opava • Nadprůměrně dobrá dostupnost stanice profesionálního HZS • Dobré vybavení prostředky používané pro zabezpečování výkonu služby městské policie ve Statutárním městě Opava • Husté síť akceschopných jednotek navázaných na SDH • Preventivní programy kriminality, bezpečnosti, protidrogové preventivní programy, realizované Statutárním městem Opava • Aktivní spolupráce v rámci programů „Bezpečí dětí v dopravě“ (BESIP, dopravní hřiště) • Kamerový systém Statutárního města Opava • Vysoký stupeň vzájemné společenské kontroly omezující drobnou kriminalitu • Území aglomerace Opava vykazují nižší hodnoty indexu kriminality oproti indexu kriminality MSK kraje a okolních územních odborů • Existence tradičních systémů varování obyvatelstva v případě ohrožení v obcích (obecní rozhlas, výstražné sirény apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Neexistence preventivních programů v obcích aglomerace (výjimka Opava) • Chybějící pokrytí moderními systémy varování s individuálním doručení informace občanovi (sms varovné zprávy) • Nízké procento objasněnosti trestných činů (40 – 50 %), především v oblasti drobné kriminality • Problémové územní působnosti jednotlivých územních odborů PČR • Nedostatečné počty policistů pro výkon pořádkové služby s preventivní funkcí v území • Nedostatečné vybavení jednotek SDH, chybějící moderní prvky vybavenosti • Malý stupeň sevcíčenosti jednotlivých částí IZS včetně dobrovolných jednotek • Ve většině obcí nepůsobí dobrovolné zdravotnické organizace (ČČK) • Vysoká nehodovost v okolí železničních přejezdů
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení objasněnosti trestných činů pomocí kamerového systému • Investice do vytvoření společného kamerového systému na obcích • Právní podpora obcí v oblasti legislativy • Rozvoj zájmových organizací a dobrovolné činnosti v bezpečnostní oblasti • Spolupráce obcí v oblasti protipovodňové ochrany • Zvyšování bezpečnostních prvků na železničních přejezdech (závory) • Pravidelná cvičení jednotek dobrovolných hasičů • Informační kampaně pro občany v tématu bezpečnosti na silnicích a železnicích 	<ul style="list-style-type: none"> • Provoz průmyslových podniků, s hrozbou úniku toxických látek (hlavně území Opavy) • Hustá síť kapacitních komunikací se silným provozem, vysoká dopravní nehodovost • Nedostatečné finance na aktivity SDH • Přísné legislativní požadavky při zavádění kamerového systému na veřejných prostranstvích • Výskyt lokalit s vysokým povodňovým rizikem a nedostačující protipovodňovou ochranou • Malá kapacita evakuačních center a budov, které jsou vybaveny pro evakuaci obyvatel

Za nejsilnější stránky v rámci tématu „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“ lze považovat existenci městské policie ve Statutárním městě Opava, nadprůměrně dobrou dostupnost stanice profesionálního HZS, existenci tradičních systémů varování obyvatelstva v případě ohrožení a působící sbory dobrovolných hasičů ve většině obcí na území aglomerace. Jako slabou stránku považujeme neexistenci preventivních programů v oblasti bezpečnosti v obcích aglomerace Opava, vysokou nehodovost v okolí železničních přejezdů a nízké procento objasněnosti trestných činů především v oblasti drobné

kriminality. Zřízení kamerového systému v obcích aglomerace v rámci meziobecní spolupráce by mohlo přispět k řešení těchto slabých stránek území. Pro rozvoj aglomerace je příležitostí spolupráce obcí v oblasti investic do vytvoření společného kamerového systému včetně právní podpory v legislativě a také spolupráce v oblasti protipovodňové ochrany. Další možnou příležitostí, která může vést ke snížení nehodovosti v okolí železničních přejezdů je zvyšování bezpečnostních prvků na železničních přejezdech. Velkou hrozbou území je výskyt lokalit s vysokým povodňovým rizikem a nedostačující protipovodňovou ochranou. Problematické jsou také přísné legislativní požadavky při zavádění kamerových systémů na veřejných prostranstvích a hustá síť kapacitních komunikací se silným provozem (dopravní nehodovost). Všeobecnou hrozbou ve všech tématech jsou nedostatečné finanční zdroje.

7.1.5 Souhrn výsledků analýz

Bezpečnostní situace na území aglomerace Opava odpovídá průměru České republiky a je výrazně lepší, než je průměr Moravskoslezského kraje. Do hodnocení bezpečnostní situace vstupují velmi různorodé aspekty – kriminalita, úrazovost, dopravní bezpečnost, požární bezpečnost, průmyslové havárie, povodňová rizika a ohrožení dalšími přírodními katastrofami.

S ohledem na tuto různorodost rizik je nutné analyzovat široké spektrum dat. Problematická bude také vzájemná koordinace návrhů opatření v jednotlivých oblastech tak, aby došlo k synergickému působení.

V oblasti kriminality a veřejného pořádku je zásadním faktorem působení Policie ČR a Městské policie Opava. Především Policie ČR se potýká s nerovnoměrným územním pokrytím, malými počty policistů v pořádkové službě v území a s nízkým procentem objasněnosti především v oblasti drobné kriminality. Významnou pomocí ve všech výše zmiňovaných oblastech je na území Statutárního města Opava existence městské policie a kamerového systému, menší města a obce na území aglomerace mimo Opavu však těmito možnostmi nedisponují.

Na území aglomerace existuje dobře fungující systém hasičských jednotek a to jak profesionálních hasičských záchranných sborů, tak jednotek sboru dobrovolných hasičů v jednotlivých obcích. Ve většině obcí působí jednotky požární ochrany v kategorii V. Pouze v obcích Pustá Polom a Brumovice působí jednotka požární ochrany v kategorii III. Ve Statutárním městě Opava působí jednotky kategorie I., II., III. a V. Většina jednotek požární ochrany má základní povinné vybavení, které je ovšem zastaralé a potřebovalo by obnovit.

Co se týká krizových jevů, území aglomerace nejvíce ohrožují povodně, přičemž největší hrozbou jsou toky Opava, Moravice a Hvozdnice. Proto je cílem obcí na těchto tocích mít vybavení pro včasné zjištění hrozby povodní. Další hrozbou je destrukce hrází vodních děl (Slezská Harta a Kružberk) a vznik průlomové vlny nebo vlny vzniklé přepadem vody přes přehradní hráze. Pravděpodobnost výskytu je však relativně malá, tato hrozba se řadí mezi zvláštní povodně.

S výskytem povodňových rizik se pojí také další rizika, jako jsou výpadky elektrického proudu, nedostatek pitné vody, nezajištění obyvatel potravinami, případně ztráta spojení a komunikace. Na tyto stavy se obce snaží být připraveny a vybaveny. Obce na území aglomerace mají k dispozici například čerpadla, plavidla, generátory, bateriové svítlny aj. přesto všechno není ve většině obcí vybavení dostačující a potřebuje doplnit.

Jako další vhodné téma meziobecní spolupráce vyplynulo z dotazníkového šetření téma dopravní bezpečnosti. Většina obcí aglomerace má požadavky na semaforey s měřičem rychlosti, zpomalovací pruhy, radary pro měření rychlosti (včetně mobilních) a vytvoření nových přechodů a jejich osvětlení. Dle analýzy v okrese Opava dopravní nehodovost v posledních 7 letech klesá. Tento pokles je dán

hlavně zvyšováním počtu bezpečnostních prvků na silnicích (radary, semaforey, zpomalovací pruhy) a snižováním rychlosti.

V oblasti zabezpečovacích technologií mají starostové zájem především o kamerové systémy na obcích. Zařízení by měli zájem umístit především na obecní úřady, na veřejná prostranství jako jsou zastávky, parkoviště, dětská hřiště, parky a hřbitovy. Největší překážkou pro zřízení kamerových systémů jsou složitá legislativní nařízení. Z tohoto důvodu je vhodná meziobecní spolupráce, kde mají obce možnost tuto problematiku řešit společně.

Problematika preventivních programů je realizována pouze na území Statutárního města Opava. Minimálně 50 % obcí na území aglomerace Opava, tyto programy nerealizují, ale měly by o ně zájem. Na problematiku bezpečnosti v letech 2011 – 2014 investovaly obce na území aglomerace celkem 20 476 000 Kč na vybavenost jednotek požární ochrany, 4 592 000 Kč na protipovodňová opatření a 390 600 Kč na zajištění kamerových systémů a fotopastí.

7.1.6 Nástin možných variantních návrhů opatření v oblasti bezpečnosti a bezpečnostní technologie

Na základě dotazníkových šetření, analýzou oblasti a vlastního šetření realizačního týmu se jako nejvhodnější témata meziobecní spolupráce jeví společná koordinace obcí v rámci protipovodňové ochrany a vybavení, dále pak společné investice v oblasti kamerového zabezpečení veřejného prostranství na obcích a zlepšení vybavenosti sborů dobrovolných hasičů.

I. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Spolupráce obcí v rámci protipovodňové ochrany

Popis stávající situace a návrh řešení

Povodněmi je ohrožena většina obcí na území ORP Opava. V současné době funguje mezi obcemi pouze to, že se navzájem informují o stavu vodních toků, přílivových vln a situaci v obcích. Nefunguje však již vzájemná spolupráce těchto obcí na společném postupu při povodních. Cílem meziobecní spolupráce by mohlo být spojení činností několika obcí, především těch, které se vyskytují na společném vodním toku vedle sebe, respektive za sebou. Společný povodňový plán by mohl obcím ulehčit práci a zajistit součinnost sborů dobrovolných hasičů a jednotek požární ochrany. Součástí této spolupráce jsou také společné investice do nákladných technických zařízení pro případ povodní, které by si samotná obec nemohla dovolit nebo např. společné investice na pokrytí území moderními systémy varování s individuálním doručení informace občanovi, který je na území ORP Opava nedostatečný. Spolupráce obcí pak může spočívat také ve společné údržbě těchto zařízení.

II. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Investiční projekty v oblasti kamerového zabezpečení veřejných prostranství v obcích

Popis stávající situace a návrh řešení

Zabezpečení kamerovým systémem se v obcích prakticky nevyskytuje. Obce by měly zájem především o zabezpečení a kontrolu na veřejných prostranstvích a veřejných budovách jako je obecní úřad, zámky, mateřské a základní školy. Cílem meziobecní spolupráce by mohlo být spojení několika obcí ve společném zajištění těchto systémů. Následnou kontrolu systému si pak může každá obec zajišťovat samostatně nebo mohou využít kontrolu v rámci externích bezpečnostních agentur.

Finanční dopady

Finanční analýza nákladů na pořízení byla vyčíslena v analytické části tématu aglomerace.

III. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Vybavení sborů dobrovolných hasičů

Popis stávající situace

Vybavení sborů dobrovolných hasičů je v současné době nedostačující a především zastaralé. Sbory dobrovolných hasičů se nacházejí téměř ve všech obcích ORP Opava a proto je toto téma velmi diskutované. Obce mají zájem o kvalitní a připravené sbory, které budou v případě potřeby připraveny a dobře vybaveny. V rámci meziobecní spolupráce by bylo možné opět využívat společný zásobník projektů. Lze využít variantu, kdy budou mít obce jeden společný projekt, který bude realizovat několik obcí společně. Druhou možností je společná práce na zadání projektu, servisu a podání žádosti s tím, že by si obce projekt realizovali samostatně. V rámci této spolupráce lze dosáhnout na lepší vybavení sborů, jak v rámci ochranných pomůcek, oblečení, tak i většího technického vybavení pro případ požárů, povodní nebo jiných havárií.

Finanční dopady

Finanční analýza nákladů na pořízení byla vyčíslena v analytické části tématu aglomerace.

7.2 Návrhová část pro oblast bezpečnosti a bezpečnostní infrastruktury

7.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Bezpečnost a bezpečnostní infrastruktura“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území.

Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma bezpečnost a bezpečnostní technologie.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí, zástupců odboru Magistrátu města Opavy, zástupců Policie ČR a občanů z území ORP Opava. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma bezpečnost a bezpečnostní technologie.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

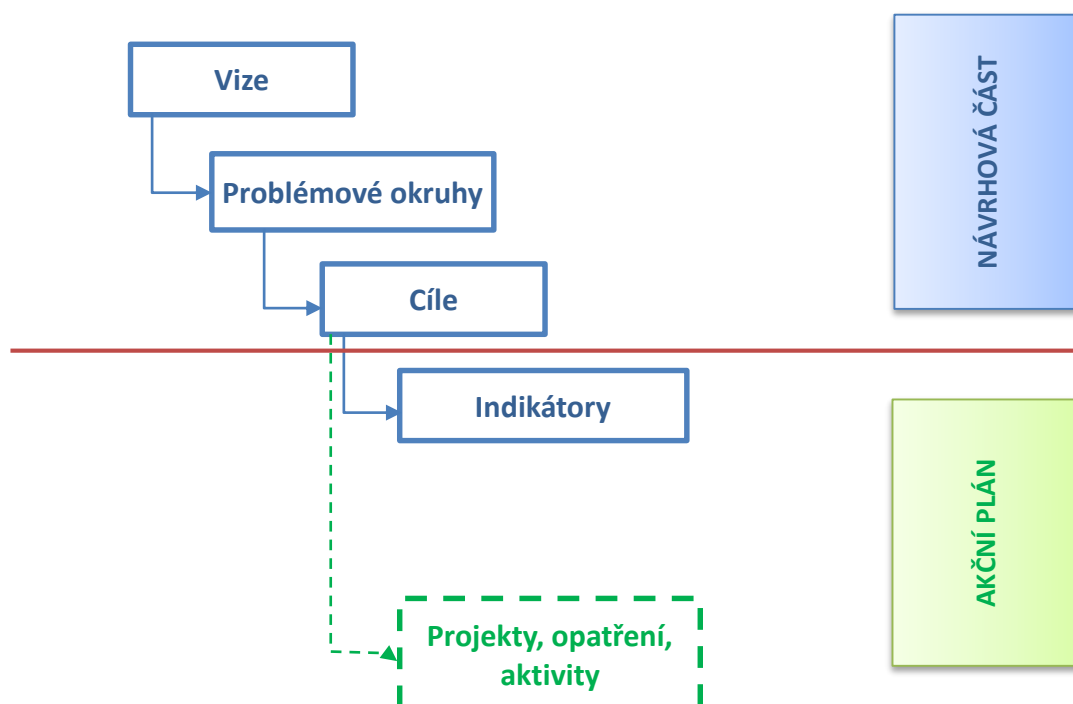
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma bezpečnost a bezpečnostní technologie. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům, ke zvolenému volitelnému tématu a aglomeračnímu tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Bezpečnost a bezpečnostní technologie je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce				
<p>Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.</p> <p>Spoluprací bude dosaženo pokroku v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic, v oblasti školství především ve tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele. V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování. V oblasti infrastruktury, bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů. Touto spoluprací dosáhnou obce ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel.</p>				
Bezpečnost a bezpečnostní technologie	Problémová oblast 1		Problémová oblast 2	
	Nedostatečné a zastaralé technické vybavení obcí a sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů		Neexistující systém kamerového zabezpečení na veřejných prostranstvích v obcích	
	cíl 1.1	cíl 1.2	cíl 2.1	cíl 2.2
Zavedení moderních komunikačních technologií na obcích	Realizace společných investičních projektů na technické vybavení obcí a sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů	Zavést systém elektronické ochrany veřejných prostranství a veřejného majetku	Spolupráce při řešení legislativních překážek v rámci problematiky kamerového systému	

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

7.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Kooperující obce ve správním obvodu ORP Opava se dohodly, že zintenzivní svou spolupráci a budou společně řešit problémy v těch oblastech, kde je tato spolupráce mezi obcemi a městy možná, účelná, efektivní a může přinést užitek občanům.

Spoluprací bude dosaženo pokroku v odpadovém hospodářství, především v oblasti společného strategického plánování a následnou realizací investic, v oblasti školství především ve tvorbě společné školské politiky, v ovlivňování dílčích částí školských vzdělávacích programů s ohledem na zájem regionu a ve spolupráci při výměně zkušeností s výchovným působením na děti, mládež i jejich učitele. V oblasti sociální v hledání společné sociální politiky v území s důrazem na podporu zaměstnanosti, seniorů a práce s mladými rodinami, dále pak ve společném komunitním plánování. V oblasti infrastruktury, **bezpečnosti a bezpečnostních technologií budou obce pracovat na společném stanovení vizí, přípravou, plánováním, koordinací a realizací projektů.**

Touto spolupráci dosáhnou obce ORP Opava lepšího využití potenciálu území, které spravují, pro kvalitní a spokojený život svých obyvatel.

Návrh výběru problémových okruhů pro oblast bezpečnost a bezpečnostní technologie – k řešení v nejbližším období:

Problémový okruh I: Nedostatečné a zastaralé technické a stavební vybavení obcí a jednotek sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů.

Problémový okruh II: Neexistující systém kamerového zabezpečení na veřejných prostranstvích v obcích

Problémový okruh I: Nedostatečné a zastaralé technické a stavební vybavení obcí a jednotek sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů.

Jednotky dobrovolných hasičů se nachází na území prakticky každé obce správního obvodu ORP Opava a jejich financování je mnohdy komplikované. Ukazuje se, že existují velké náklady na vybavení a také nutné množství hasičů zajišťujících nepřetržitou akceschopnost jednotky. Jednotky dobrovolných hasičů mají většinou malou operační působnost a také malé zkušenosti, proto vzniká potřeba investic z obecních rozpočtů do vybavení a výcviku těchto jednotek. Kromě samotného drobného vybavení hasičů jako jsou obleky, helmice, boty a jiné hasící techniky, chybí obcím i další technické vybavení pro případ krizových situací. Jde o techniku pro případ povodní (čluny, cisterny, čerpadla, vysoušeče), dopravních nehod (zásahová auta), přírodních katastrof (pily, rozbrušovačky, plachty, elektrocentrály, osvětlení, agregáty), ale i základní komunikační technika pro varování obyvatel (sms systémy) nebo technika pro komunikaci při výpadku proudu (vysílačky, radiostanice). Mnoho obcí by také potřebovala do své výbavy nové hasičské a zásahové vozy.

Kromě nedostatku vybavení se obce musí také zabývat tím, že je jejich vybavení zastaralé. Ať už jde o vybavení v případě krizových situací nebo o technické vybavení např. na obecních úřadech. Ve většině obcí je vybavení nedostatečné nebo zastaralé. Chybí moderní počítačové vybavení, notebooky, komunikační zařízení nebo vybavení obcí moderním vysokorychlostním internetem.

Příčinou tohoto stavu jsou jednoznačně nedostatečně finanční prostředky obcí, které na tak drahá vybavení nemají. Rozpočet obce na některá vybavení, které by bylo potřeba k zakoupení, nestačí. Důsledkem neřešení těchto záležitostí může být ohrožení obyvatel v případě krizových situací. Obyvatelům obec nebude moci poskytnout dostatečnou podporu, včasnou pomoc a rychlé odstranění potíží. Občané se některé krizové situace nemusí ani včas dozvědět (sms systémy). Zastaralé technické vybavení např. na obecních úřadech zase zpomaluje akceschopnost a pohotovost místních pracovníků, kteří mohou ve prospěch občanů obce pracovat efektivněji.

Finanční náročnost vybavení hasičských jednotek

Druh vybavení	Požizovací cena
hasičský vůz	4-6 mil. Kč
zásahový vůz	4-6 mil. Kč
přetlakový ventilátor	22 – 30 000 Kč
radiostanice Matra	2 300 Kč
vysílačky	1 900 – 2100 Kč
plovoucí čerpadlo	38 000 Kč
protipovodňové pytle	22 Kč
čerpadla	10 – 30 000 Kč
vysoušeče na vodu	20 000 Kč
vysoušeče a vaky na odvod povodňové vody	20 000 – 69 000 Kč
uniforma	1 200 – 1 500 Kč
zásahová kombinéza	10 000 – 13 000 Kč
Zásahová přilba	10 000 – 12 000 Kč
zásahová obuv	2 000 – 5 000 Kč

Zdroj: webové portály prodejců a dodavatelů vybavení pro hasičské jednotky

Problémový okruh II: Neexistující systém kamerového zabezpečení na veřejných prostranstvích v obcích

K hlavním kriminogenním faktorům na území aglomerace se řadí běžná pouliční trestná činnost, trestná činnost páchaná v supermarketech, v obchodních centrech a v jejich okolí. V obcích, které jsou v okolí jádrového města Opava, řeší čím dál tím častěji se vyskytující, projevy vandalismu na veřejných prostranstvích. Prakticky žádná obec na území aglomerace Opava nemá kamerový systém, který by pomohl odhalit pachatele trestné činnosti a zároveň s tím by plnil i určitou preventivní funkci (viz tabulka č. 1). Představitelé jednotlivých obcí aglomerace uvedli, že kamerový systém by uvítali hlavně na veřejných budovách, jako jsou obecní úřady, zámky, mateřské a základní školy, potřeby jednotlivých obcí na území aglomerace jsou uvedeny níže v tabulce číslo 2.

Tabulka č. 1: Kamerový systém v obcích aglomerace Opava

	ano máme	ne, ale potřebujeme	ne, nepotřebujeme
Napojené na složky pul- tu centralizované ochra- ny	1	1	8
Kamerový systém s na- hráváním záznamu	4	6	2
	Počet odpovědí		

Tabulka č. 2: Požadavky na kamerový systém v jednotlivých obcích aglomerace

Obec	Místa vhodná pro umístění kamerového systému v obcích a další požadavky na kamerové systémy v obcích
Háj ve Slezsku	kvalitnější kamerový systém
Hlavnice	centrum obce
Hněvošice	hřbitov, areál dřevěného kostela Sv. Petra a Pavla, nový kostel, veřejné prostranství na výjezdu z obce Kobeřice, sportovní areál, myslivecká chata
Hradec nad Moravicí	Ulice Podolská, Městečko, Městský hřbitov, dětská hřiště
Chvalíkovice	Dětské hřiště (nově se záznamem), sportovní areál, zastávky MHD
Mikolajice	Veřejný prostor mezi úřadem a obchodem (parkoviště, zastávka autobusu), hřiště, nádrž za obecním úřadem, společné chodby na obecním úřadu
Neplachovice	kamerový systém na zastávku autobusu u základní školy
Nové Sedlice	Mateřská škola, obchod, hostinec, světelná křižovatka na I/11
Oldřišov	Zámecký park, hřiště
Otice	hřiště, křižovatky, budovy mimo střed obce (Sokolovna, Kuželna)
Pustá Polom	u budovy obecního úřadu, na autobusové zastávce v centru obce
Služovice	Veřejná prostranství, areál bývalých vojenských kasáren, fotopasti v obecním lese – výskyt nelegálních skládek
Sosnová	veřejně přístupná místa - hřbitov, letní areál, hřiště, střed obce
Velké Hoštice	Zámek, základní škola, obecní úřad, kostel, centrum obce, mateřská škola, kabiny fotbalového klubu

Potřeba obcí týkající se pořízení kamerových systémů vzniká hlavně z důvodu zvyšující se kriminality na území aglomerace v posledních letech. Příčinou zvyšující se kriminality na území aglomerace může být mimo jiné neexistence preventivních programů v obcích. Pokud na území aglomerace probíhá jakýkoliv preventivní program, tak je realizován pouze na území Statutárního města Opava.

Hlavní příčinou neexistence kamerových systémů na obcích, stejně jako u všech dalších problémových okruhů, jsou opět finance. Obce ve svých napjatých rozpočtech dají, ve většině případů, přednost budování infrastruktury, či jiné občanské vybavenosti.

U pořízení kamerových systémů navíc vzniká problém s legislativou a to konkrétně u Úřadu pro ochranu osobních údajů, v zákoně o ochraně osobních údajů. Obce mají například povinnost stanovit účel zpracování osobních údajů pomocí kamerových systémů, povinnost registrace zpracování osobních údajů u Úřadu pro ochranu osobních údajů, povinnost uvést dobu archivace dat u kamerového systému nebo také vzniká povinnost uvést osoby, které mají přístup ke zpracovaným osobním údajům a mnoho dalších. Pokud obce nesplní povinnosti, spojené s pořízením kamerového systému a Úřad při kontrole shledá závady na provozu kamerového systému, může uložit nápravná opatření a také pokutu do výše 10 000 000 Kč a případně trestně právní odpovědnost statutárního zástupce a dalších osob, které porušily povinnosti při ochraně osobních údajů.

Spolupráce mezi obcemi by mohla přispět k společnému řešení při překonávání jak finančních tak také legislativních překážek.

Důsledky neřešení problému:

- zvyšující se kriminalita v obcích na území aglomerace
- větší výskyt sociálně patologických jevů na území aglomerace
- větší finanční investice z rozpočtů obcí do oprav obecního majetku

7.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečné a zastaralé technické a stavební vybavení obcí a jednotek sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů.
Cíl 1.1	<i>Zavedení moderních komunikačních technologií na obcích</i>
Popis cíle	Ve většině obcí ORP Opava chybí moderní počítačové vybavení, jako jsou notebooky, komunikační zařízení nebo vybavení obcí moderním vysokorychlostním internetem. Stejně jako u dalších problémů, které se na obcích vyskytují, jsou příčinou tohoto stavu jednoznačně nedostatečné finanční prostředky obcí. Rozpočty obcí na některá vybavení, které by bylo potřeba k zakoupení nebo zavedení, nestačí. Důsledkem neřešení těchto záležitostí může být ohrožení obyvatel v případě krizových situací. Obyvatelům obec nebude moci poskytnout dostatečnou podporu, včasnou pomoc a rychlé odstranění potíží. Občané se některé krizové situace nemusí ani včas dozvědět, protože obec nemá k dispozici příslušné hlášené systémy, např. systémy rozesílky sms občanům. Zastaralé technické vybavení např. na obecních úřadech zase zpomaluje akceschopnost a pohotovost místních pracovníků, kteří mohou ve prospěch občanů obce pracovat efektivněji. Prostřednictvím tohoto cíle by obce společně řešili finanční zdroje, ze kterých by mohly čerpat prostředky na vybavení komunikačními technologiemi na obcích. Obce by mohly vytvořit společný projekt na zřízení hlášených systémů nebo na vybavení obecních úřadů moderními komunikačními technologiemi a čerpat tak prostředky ze zdrojů EU. Představitelé jednotlivých obcí by se také podíleli na výběru nejvhodnějšího dodavatele těchto technologií.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza zařízení komunikačních technologií fungujících na území ORP Opava</i> • <i>Stanovení zařízení, které obce potřebují k efektivnějšímu fungování obcí</i> • <i>Analýza finančních zdrojů, ze kterých lze čerpat finanční prostředky na komunikační technologie</i> • <i>Společná příprava a realizace výběrového řízení na dodavatele komunikačních technologií</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet systému rozesílky sms v obcích aglomerace
Správce cíle	<i>Starosta členské obce DSO Opavsko</i>

Problémový okruh 1	Nedostatečné a zastaralé technické a stavební vybavení obcí a jednotek sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů.
Cíl 1.2	<i>Realizace společných investičních projektů na technické vybavení obcí a jednotek sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů</i>
Popis cíle	Jednotky dobrovolných hasičů se nachází na území prakticky každé obce správněho obvodu ORP Opava a jejich financování je mnohdy komplikované. Ukazuje se, že existují velké náklady na vybavení a také nutné množství hasičů zajišťujících nepřetržitou akceschopnost jednotky. Jednotky dobrovolných hasičů mají většinou malou operační působnost a také malé zkušenosti, proto vzniká potřeba investic z obecních rozpočtů do vybavení a výcviku těchto jednotek. Kromě samotného drobného vybavení hasičů jako jsou obleky, přilby, boty a jiné hasičí techniky, chybí obcím i další technické vybavení pro případ krizových situací. Jde o techniku pro případ povodní (čluny, cisterny, čerpadla, vysoušeče), dopravních nehod (zásahová auta), přírodních katastrof (pily, rozbrušovačky, plachty, elektrocentrály, osvětlení, agregáty), ale i základní komunikační technika pro varování obyvatel (sms systémy) nebo technika pro komunikaci při výpadku proudu (vysílačky, radiostanice). Mnoho obcí by také potřebovala do své výbavy nové hasičské a zásahové vozy. Prostřednictvím tohoto cíle by obce společně řešili finanční zdroje, ze kterých by mohly čerpat prostředky na technické vybavení obcí a sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů. Obce by mohly vytvořit společný projekt, který bude zaměřen na vybavení sborů dobrovolných hasičů a další techniky a čerpat tak prostředky ze zdrojů EU. Například dvě obce nebo skupina obcí by společně vlastnily člun cisternu nebo jiné zařízení, které lze využít pro případ krizového stavu. Představitelé jednotlivých obcí by se také podíleli na výběru nejvhodnějšího dodavatele tohoto vybavení.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zhodnocení stavu současného vybavení jednotek sborů dobrovolných hasičů</i> • <i>Analýza vybavení obcí, které je určeno pro krizové jevy</i> • <i>Zhodnocení finanční náročnosti technického vybavení</i> • <i>Příprava společného projektu na vybavení pro krizové jevy</i> • <i>Příprava a realizace výběrového řízení dodavatelů vybavení</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Celkový počet investičních projektů na technické vybavení pro případ krizových jevů
Správce cíle	Starosta členské obce DSO Opavsko

Problémový okruh 2	Neexistující systém kamerového zabezpečení na veřejných prostranstvích v obcích
Cíl 2.1	<i>Zavést systémy kamerového zabezpečení na veřejných prostranstvích</i>
Popis cíle	Prakticky žádná obec na území aglomerace Opava nemá kamerový systém, který by pomohl odhalit pachatele trestné činnosti a zároveň s tím by plnil i určitou preventivní funkci. Starostové jednotlivých obcí by uvítali kamerový systém hlavně na veřejných budovách, jako jsou obecní úřady, zámky, mateřské a základní školy. Potřeba obcí týkající se pořízení kamerových systémů vzniká hlavně z důvodu zvyšující se kriminality na území aglomerace v posledních letech. Příčinou neexistence kamerových systému na obcích jsou opět finance. Obce ve svých napjatých rozpočtech dají, ve většině případů, přednost budování infrastruktury, či jiné občanské vybavenosti. Vytvořením společného projektu by obce dosáhly na větší finanční prostředky ze zdrojů EU. Tyto finanční prostředky by sloužily k zřízení kamerového systému na těch obcích, které mají zájem o kamerový systém a zároveň s tím by se také společně podílely na jejich údržbě a provozu.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zhodnocení potřebnosti kamerového systému na území obcí a vyhodnocení rizikových míst</i> • <i>Analýza finančních prostředků obcí na financování kamerového systému</i> • <i>Využití právního poradenství, týkající se legislativních překážek v zákoně o ochraně osobních údajů</i> • <i>Příprava společného projektu kamerového systému na obcích</i> • <i>Společné vytvoření poptávky na vhodný společný kamerový systém</i> • <i>Příprava a realizace výběrového řízení vhodného dodavatele</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí s kamerovým systémem
Správce cíle	<i>Starosta členské obce DSO Opavsko</i>

Problémový okruh 2	Neexistující systém kamerového zabezpečení na veřejných prostranstvích v obcích
Cíl 2.2	<i>Spolupráce při řešení legislativních překážek v rámci problematiky kamerového systému</i>
Popis cíle	U pořízení kamerových systémů navíc vzniká problém s legislativou a to konkrétně u Úřadu pro ochranu osobních údajů, v zákoně o ochraně osobních údajů. Obce mají například povinnost stanovit účel zpracování osobních údajů pomocí kamerových systémů, povinnost registrace zpracování osobních údajů u Úřadu pro ochranu osobních údajů, povinnost uvést dobu archivace dat u kamerového systému nebo také vzniká povinnost uvést osoby, které mají přístup ke zpracovaným osobním údajům a mnoho dalších. Pokud obce nesplní povinnosti, spojené s pořízením kamerového systému a Úřad při kontrole shledá závady na provozu kamerového systému, může uložit nápravná opatření a také pokutu do výše 10 000 000 Kč a případně trestně právní odpovědnost statutárního zástupce a dalších osob, které porušily povinnosti při ochraně osobních údajů. V rámci tohoto cíle by se obce společně snažily překonat legislativní překážky, které se vztahují k monitorování veřejného prostranství a s tím související ochranu osobních údajů. Tyto překážky lze překonat tak, že se obce nechají inspirovat řešením problému s kamerovými systémy z jiných obcí nebo vyhledají odbornou právní pomoc. Obce by mohly vytvořit společný projekt na zřízení kamerového systému, který by splňoval všechny povinné náležitosti.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Využití příkladu dobré praxe z okolních obcí</i> • <i>Příprava a realizace společného setkání představitelů obcí k tématu společného kamerového systému</i> • <i>Využití právního poradenství</i> • <i>Spolupráce s Úřadem pro ochranu osobních údajů</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet kladně vyřízených žádostí k problematice kamerového systému u Úřadu pro ochranu osobních údajů
Správce cíle	<i>Starosta členské obce DSO Opavsko</i>

7.2.4 Indikátory

Problémový okruh	<i>Nedostatečné a zastaralé technické a stavební vybavení obcí a jednotek sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů.</i>		
Číslo indikátoru	5. 1. 00		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ MAJÍ DOSTATEČNÉ VYBAVENÍ PRO PŘÍPAD POŽÁRŮ, POVODNÍ A DALŠÍCH KRIZOVÝCH JEVŮ		
Měrná jednotka	Počet obcí s dostatečným vybavením pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů		
Správce měřítka	Předseda dobrovolného svazku obcí Opavsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Prakticky žádná obec aglomerace není dostatečně vybavena pro případ různých krizových situací. Řešením kvalitní připravenosti obcí na krizové situace je realizace společných investičních projektů. Indikátor sleduje počet obcí, které jsou dostatečně připraveny na řešení krizových situací. Žádoucí je zvyšování počtu obcí, jež se budou společně podílet na nákupu vybavení pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů a těmito investicemi se stanou připravenější na nepředvídatelné kriz. situace.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet obcí, které mají dostatečné vybavení pro případ povodní, požárů a další krizové jevy		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření – osobní kontakt se starostou, zápisy se zastupitelstev, Valné hromady Dobrovolného svazku obcí Opavsko		

Cíl	<i>Zavedení moderních komunikačních technologií na obcích</i>		
Číslo indikátoru	5.1.1.1		
Název indikátoru	POČET SYSTÉMU ROZESÍLKY SMS V OBCÍCH AGLOMERACE		
Měrná jednotka	Počet obcí zapojených do systému rozesílky sms		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Včasné a rychlé oznámení krizové situace občanům je jednou z bezpečnostních priorit každé obce. Pro krizové situace jsou důležité kvalitní a propracované hlásné systémy v jednotlivých obcích. Téměř každá obec je vybavena obecním rozhlasem, který však nemusí vždy pokrývat celé území obce. Řešením tohoto problému je zavedení automatické rozesílky krátkých textových zpráv (sms) pro všechny obyvatele		

	v obcích aglomerace. Indikátor umožňuje sledovat postupné rozšiřování těchto systémů na obcích s tím, že ideální by bylo zavedení systémů v 80 % obcí aglomerace a to u všech občanů.
Metodika a výpočet:	Celkový počet obcí zapojených do systému rozesílky sms
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření, zápisy se zastupitelstev, Valné hromady DSO Opavsko

Cíl	<i>Realizace společných investičních projektů na technické a stavební vybavení obcí a sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů</i>		
Číslo indikátoru	5.1.1.2		
Název indikátoru	POČET SPOLEČNÝCH INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ NA TECHNICKÉ VYBAVENÍ OBCÍ A SBORŮ DOBROVOLNÝCH HASIČŮ PRO PŘÍPAD POŽÁRŮ, POVODNÍ A DALŠÍCH KRIZOVÝCH JEVŮ		
Měrná jednotka	Počet projektů		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Financování sborů dobrovolných hasičů a obcí pro případ krizových jevů je mnohdy komplikované. Společným řešením financování technického vybavení pro případ krizových jevů prostřednictvím společných investičních projektů by obce rozložily náklady na tuto problematiku a také by získaly lepší vyjednávací pozici u dodavatelů a při žádostech v rámci dotačních titulů. Indikátor sleduje počet společných investičních projektů. Ideálním stavem by byla realizace 10 projektů do roku 2020.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet investičních projektů na technické vybavení pro případ krizových jevů		
Zdroj čerpání dat:	Dokumenty obcí, zápisy se zastupitelstev, Valné hromady DSO Opavsko		

Problémový okruh	Neexistující systém kamerového zabezpečení na veřejných prostranstvích v obcích		
Číslo indikátoru	5. 2. 00		
Název indikátoru	POČET KAMEROVÝCH SYSTÉMŮ V OBCÍCH		
Měrná jednotka	Počet obcí provozující kamerový systém		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	10
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Se zvyšující se kriminalitou na území obcí aglomerace se také zvyšuje potřeba monitorování veřejných prostranství. Kamerové systémy mohou plnit pouze preventivní funkci v podobě nainstalovaných maket nebo mohou být atrapy kamer kombinovány s kamerami pravými, a to z toho důvodu, aby se snížily celkové ekonomické náklady na celý kame-		

	rový systém. Indikátor sleduje celkový počet obcí, které mají nainstalované kamerové systémy s tím, že tento počet by měl dlouhodobě stoupat tak, aby obce kamerovým systémem pokryly svá krizová místa.
Metodika a výpočet:	Celkový počet obcí provozující kamerový systém
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření, zápisy se zastupitelstev, Valné hromady DSO Opavsko

Cíl	<i>Zavést systém elektronické ochrany veřejných prostranství a veřejného majetku</i>		
Číslo indikátoru	5.2.1.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ S KOMPLEXNÍM BEZPEČNOSTNÍM SYSTÉMEM		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na území aglomerace neexistují obce, které by provozovaly komplexní kamerový systém, pult centrální ochrany. Cílem je realizovat projekty na pořízení kamerového systému, pultů centrální ochrany a na jiné bezpečnostní technologie (čidla plynů, požárů). Indikátor sleduje počet obcí využívající komplexní bezpečnostní systém ochrany veřejného majetku.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí s funkčním systémem elektronické ochrany veřejného prostranství a veřejného majetku. Za komplexní systém je považováno zabezpečení všech důležitých budov a prostor v obci (ZŠ, MŠ, obecní úřad, náměstí, nebezpečná místa v obci)		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření, zápisy se zastupitelstev, Valné hromady DSO Opavsko		

Cíl	<i>Spolupráce při řešení legislativních překážek v rámci problematiky kamerového systému</i>		
Číslo indikátoru	5.2.1.2		
Název indikátoru	POČET PROŠKOLENÝCH OBCÍ V OBLASTI BEZPEČNOSTNÍCH TECHNOLOGIÍ		
Měrná jednotka	Počet schválených žádosti na zřízení kamerového systému u Úřadu pro ochranu osobních údajů		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	30
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Jednou z největších překážek u pořízení kamerového systému v obcích jsou legislativní podmínky, které musí obce splnit, pokud chtějí monitorovat veřejná prostranství obcí. Skutečný stav indikátoru vyjadřuje počet obcí v aglomeraci, které již provozují kamerový systém na obcích. Ostatní obce, které chtějí zřídit kamerový systém, by využily příkladů		

	dobré praxe v překonávání legislativních překážek. Počet uspokojených žádostí se bude tedy zvyšovat.
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet uspokojených žádostí od úřadu pro ochranu osobních údajů
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření, zápisy se zastupitelstev, Valné hromady DSO Opavsko

7.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

7.3.1 Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavedení moderních komunikačních technologií na obcích	Starosta členské obce DSO Opavsko
1.2	Realizace společných investičních projektů na technické a stavební vybavení obcí a jednotek sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů	Starosta členské obce DSO Opavsko

2.1	Zavést systém elektronické ochrany veřejných prostranství a veřejného majetku	Starosta členské obce DSO Opavsko
2.2	Spolupráce při řešení legislativních překážek v rámci problematiky kamerového systému	Starosta členské obce DSO Opavsko

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
5. 1. 00	Počet obcí, které mají dostatečné vybavení pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů	Předseda Dobrovolného svazku obcí Opavsko
5.1.1.1	Počet systémů rozesílky sms v obcích aglomerace	Starosta obce
5.1.1.2	Počet společných investičních projektů na technické a stavební vybavení obcí a jednotek sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů.	Starosta obce
5. 2. 00	Kamerové systémy v obcích	Starosta obce
5.2.1.1	Počet obcí s komplexním bezpečnostním systémem	Starosta obce
5.2.1.2	Počet proškolených obcí v oblasti bezpečnostních technologií	Starosta obce

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí

Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

7.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

7.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost
2.1 Zavést systém elektronické ochrany veřejných prostranství a veřejného majetku	Seminář k zavádění komplexního bezpečnostního systému na obcích	30 000 Kč	Vlastní prostředky obcí	do 12/2015	DSO Opavsko	Ve fázi záměru

7.4 Závěr a postup zpracování

7.4.1 Shrnutí

V tématu aglomerace „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“ byly vymezeny dva problémové okruhy a ke každému problémovému okruhu byly určeny dva cíle, které povedou k řešení daných problémů, které se vyskytují v Aglomeraci Opava. Každému cíli byl přiřazen jeden měřitelný indikátor, který sleduje naplňování jednotlivých cílů. U cílů aglomeračního tématu jsou správci cílů určení starostové členských obcí Dobrovolného svazku obcí Opavsko.

Jako první problémový okruh v tématu aglomerace bylo zvoleno „Nedostatečné a zastaralé technické vybavení obcí a sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů“, k tomuto problémovému okruhu byly přiřazeny dva cíle a to „Zavedení moderních komunikačních technologií na obcích“ a „Realizace společných investičních projektů na technické vybavení obcí a sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů“. Bezpečnost na obcích je často skloňována v mnoha souvislostech a v ORP Opava prakticky neexistuje obec, která

by se nezabývala bezpečností a to ať už v souvislosti s dopravou či například při krizových situacích. Opět se oba cíle vyznačují provázaností a jsou opět závislé na financích, jež je obec schopná a ochotná do této problematiky investovat. Spoluprací v aglomeraci mohou obce dosáhnout společného řešení v otázce investic do technického vybavení sborů dobrovolných hasičů a dalšího vybavení pro případ krizových jevů.

S rostoucí kriminalitou na území Aglomerace Opava, roste také potřeba monitorování veřejných prostranství na obcích, právě z tohoto důvodu je druhý problémový okruh zaměřen na „Neexistující systém kamerového zabezpečení na veřejných prostranstvích“. Problémový okruh vznikl z požadavku samotných starostů Dobrovolného svazku obcí Opavsko, většina z nich uvedla minimálně jedno místo v obci, které by chtěli trvale monitorovat. K vyřešení problému monitorování veřejných prostranství by mohly přispět dva cíle určené pro meziobecní spolupráci a to „Zavést systém elektronické ochrany veřejných prostranství a veřejného majetku“ a „Spolupráce při řešení legislativních překážek v rámci problematiky kamerového systému“.

7.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část dokumentu byla zpracovávána postupně dle metodického doporučení řídicího orgánu Svazu měst a obcí ČR. Na tvorbě se podílel čtyřčlenný realizační tým, který svou práci postupně konzultoval s odborníky v jednotlivých oborech. Tým pracoval ve spolupráci odboru školství, odboru sociálních služeb a odboru životního prostředí Statutárního města Opavy. V oblasti dopravní infrastruktury a bezpečnosti byla spolupráce navázána s policií ČR či poskytovateli bezpečnostních systémů. Nedílnou součástí při tvorbě strategie byli také motivující starostové. Výsledky pak následně konzultovali, hodnotili, připomínkovali a schvalovali starostové Dobrovolného svazku obcí Opavsko.

7.5 Přílohy

Příloha č. 7.5.1: Kriminalita podle druhů v jednotlivých okresech Moravskoslezského kraje 2011 – 2013

	BRUNTÁL			FRÝDEK - MÍSTEK			KARVINÁ			NOVÝ JIČÍN			OPAVA			OSTRAVA		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
CELKOVÁ KRIMINALITA																		
Zjištěno	2559	2424	2761	4586	4688	5170	9798	9157	9010	3321	3209	3816	3587	3920	4029	18242	16765	17630
Objasněno	1476	1358	1689	1767	2004	2197	3615	3577	3810	1593	1531	1904	1586	1753	1811	4602	4656	5652
% Objasnění	57,7	56	61,2	38,5	42,8	42,5	36,9	39,1	42,3	48	47,7	49,9	44,2	44,7	45	25,23	27,77	32,06
OBECNÁ KRIMINALITA																		
Zjištěno	1854	1734	1752	3462	3530	3937	8291	7581	7521	2502	2464	2935	2767	3006	3081	15694	14483	14884
Objasněno	918	846	860	998	1206	1346	2463	2420	2660	948	959	1203	960	1073	1082	3093	3314	3792
% Objasnění	49,5	48,8	49,1	28,8	34,2	34,2	29,7	31,9	35,4	37,9	38,9	41	34,7	35,7	35,1	19,71	22,88	25,48
NÁSILNÁ KRIMINALITA																		
Zjištěno	268	261	251	285	301	316	852	818	751	258	231	294	270	302	263	1103	960	976
Objasněno	204	202	192	172	209	207	512	506	524	199	163	208	180	211	173	607	618	598
% Objasnění	76,1	77,4	76,5	60,4	69,4	65,5	60,1	61,9	69,8	77,1	70,6	70,8	66,7	69,9	65,8	55,03	64,38	61,27
MRAVNOSTNÍ KRIMINALITA																		
Zjištěno	37	24	22	27	19	26	67	68	76	21	20	16	19	18	41	67	55	62
Objasněno	34	15	14	21	12	19	35	43	53	12	15	12	13	14	25	40	39	41
% Objasnění	91,9	62,5	63,6	77,8	63,2	73,1	52,2	63,2	69,7	57,1	75	75	68,4	77,8	61	59,7	70,91	66,13
MAJETKOVÁ KRIMINALITA																		
Zjištěno	1265	1179	1203	2822	2883	3200	6651	6006	5977	1963	1937	2303	2165	2367	2502	13705	12585	12825
Objasněno	443	405	425	551	725	796	1366	1337	1497	540	562	728	515	603	656	1847	2049	2416
% Objasnění	35	34,4	35,3	19,5	25,2	24,9	20,5	22,3	25,1	27,5	29	31,6	23,8	25,5	26,2	13,48	16,28	18,84
KRÁDEŽE VLOUPÁNÍM																		
Zjištěno	538	459	511	1045	1000	1258	2480	2352	2361	750	720	935	836	783	867	3096	2896	3172
Objasněno	166	161	193	243	217	329	339	358	489	206	175	278	187	169	214	455	409	570
% Objasnění	30,9	35,1	37,8	23,3	21,7	26,2	13,7	15,2	20,7	27,5	24,3	29,7	22,4	21,6	24,7	14,7	14,12	17,97
KRÁDEŽE PROSTÉ																		
Zjištěno	554	545	516	1458	1626	1620	3613	3065	3062	958	985	1155	1068	1247	1319	9411	8431	8431
Objasněno	221	177	171	219	445	391	891	849	858	245	319	391	234	331	314	1173	1428	1622
% Objasnění	39,9	32,5	33,1	15	27,4	24,1	24,7	27,7	28	25,6	32,4	33,9	21,9	26,5	23,8	12,46	16,94	19,24
OSTATNÍ																		
Zjištěno	284	270	276	328	327	395	721	689	717	260	276	322	313	319	275	819	883	1021
Objasněno	237	224	229	254	260	324	550	534	586	197	219	255	252	245	228	599	608	737
% Objasnění	83,5	83	83	77,4	79,5	82	76,3	77,5	81,7	75,8	79,4	79,2	80,5	76,8	82,9	73,14	68,86	72,18
HOSPODÁŘSKÁ KRIMINALITA																		
Zjištěno	241	252	505	468	476	563	586	556	595	312	300	398	300	364	369	1216	1080	1387
Objasněno	143	112	369	302	200	270	314	243	342	176	169	262	148	189	206	334	330	678
% Objasnění	59,3	44,4	73,1	43,2	47	48	53,6	43,7	57,5	56,4	56,3	65,8	49,3	51,9	55,8	37,47	30,56	48,88
ZBÝVAJÍCÍ KRIMINALITA																		
Zjištěno	464	438	504	656	682	670	921	1020	894	507	445	483	520	550	579	1332	1202	1359
Objasněno	415	400	460	567	598	581	838	914	808	469	403	439	478	491	523	1175	1012	1182
% Objasnění	89,4	91,3	91,3	86,4	87,7	86,7	91	89,6	90,4	92,5	90,6	90,9	91,9	89,3	90,3	88,21	84,19	86,98

Zdroj: Územní odbor Policie ČR Opava

**Dotazník meziobecní spolupráce k tématu aglomerace
„Bezpečnost a bezpečnostní technologie“**

Bude sloužit k získání dat a analýze potřeb obcí v rámci projektu meziobecní spolupráce.

Vážená paní starostko, pane starosto,
žádáme Vás o maximálně zodpovědné vyplnění dotazníku. Získaná data mohou sloužit v rámci dotačních titulů. Prosím, podtrhněte vyhovující verzi nebo zakroužkujte celou skupinu, vepište text tak, abychom mohli získat data co nejrealnější. Děkujeme Vám za spolupráci.

Realizační tým DSO Opavsko

OBEC: .....

1. Jaké bezpečnostní a zabezpečovací technologie popř. hlásné systémy má Vaše obec k dispozici?

- a) Zabezpečení budov a obecního majetku,
- b) Zabezpečení proti vniknutí do objektů, areálů, pulty centrální ochrany,
- c) Požární hlásiče, čidla úniku plynu, vody,
- d) Zabezpečení informačních technologií,
- e) Protipovodňové hlásiče, měřiče, obecní rozhlas,
- f) Žádné
- g) Jiné (prosím vypište):

2. Provozuje Vaše obec kamerový systém? Pokud ano, jaký typ kamerového systému provozuje Vaše obec na veřejných prostranstvích?

- a) **Napojené na složky pult centralizované ochrany:** ano máme/ ne, ale potřebujeme / ne, nepotřebujeme
- b) **S nahráváním záznamu:** ano máme/ ne, ale potřebujeme / ne, nepotřebujeme
- c) **Neprovozujeme žádné**

Pokud postrádáte kamerový systém ve Vaší obci na jakých místech v obci, byste kamerový systém uvítali?

.....
.....
.....

3. Probíhá ve Vaší obci nějaký program prevence kriminality např. ve školách nebo na obecních úřadech? Pokud ano, prosím vypište.

ano máme/ ne, ale potřebujeme / ne, nepotřebujeme

.....
.....
.....

4. Fungují ve Vaší obci hlásné systémy pro prevenci přírodních katastrof?

- a) **Hlásiče stavu hladin toků:** ano máme/ ne, ale potřebujeme / ne, nepotřebujeme
- b) **Srážkoměrné stanice:** ano máme/ ne, ale potřebujeme / ne, nepotřebujeme
- c) **Systémy rozesílky SMS:** ano máme/ ne, ale potřebujeme / ne, nepotřebujeme

5. Jaká je vybavenost Vaší Jednotky SDH?

- a) Hasící technika (cisterny, čerpadla), jaká:.....
- b) Technika pro případ povodní, jaká: .....
- c) Technika pro dopravní nehody, jaká: .....
- d) Technika pro jiné přírodní katastrofy, jaká:.....
- e) Komunikační technika pro varování obyvatel (sirény, SMS), jaká:.....
.....
- f) Spojovací technika (vysílačky)
- g) Drobný materiál (obuv, helmy): .....
- h) Nemáme nic z výše uvedeného
- i) Jaké vybavení IZS, HZS, SDH v obci byste v obci potřebovali, vypište:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Jakou JSDHO máte dle kategorizace JPO (I-V)?

.....

7. Jaká dopravně – bezpečnostní zařízení v obci provozujete nebo provozuje někdo jiný?

a) Semafory – křižovatky, přechody pro chodce

ano máme/ ne, nepotřebujeme / ne, ale potřebujeme, uveďte na jakých místech v obci:

.....
.....

b) Semafory – s měřičem rychlosti a červeným zastavovacím světlem

ano máme/ ne, nepotřebujeme / ne, ale potřebujeme, uveďte na jakých místech v obci:

.....
.....

c) Zpomalovací pruhy na silnicích, retardéry

ano máme/ ne, nepotřebujeme / ne, ale potřebujeme, uveďte na jakých místech v obci:

.....
.....

d) Zabezpečení železničních přejezdů – světelná signalizace, závory:

ano máme/ ne, nepotřebujeme / ne, ale potřebujeme, uveďte na jakých místech v obci:

.....
.....

e) Radary pro měření rychlosti – informační, s fotopřístrojem:

ano máme/ ne, nepotřebujeme / ne, ale potřebujeme, uveďte na jakých místech v obci:

.....
.....

f) Osvětlení přechodů pro chodce:

ano máme/ ne, nepotřebujeme / ne, ale potřebujeme, uveďte na jakých místech v obci:

.....
.....

g) Svodidla, zábradlí:

ano máme/ ne, nepotřebujeme / ne, ale potřebujeme, uveďte na jakých místech v obci:

.....
.....

Připravenost infrastruktury a vybavenosti obcí s ohledem na krizové stavy
(povodně, výpadky energií – hlavně elektřiny, sucho, průmyslové havárie)

8. Jak je Vaše obec připravená a vybavená na:

a) Povodně (jakou protipovodňovou techniku a zajištění pro občany obec vlastní nebo provozuje, prosím zakroužkujte nebo vypište)

- plavidla
- čerpadla
- vysoušeče
- náhradní bydlení
- jiné.....

b) Výpadky elektrického proudu (prosím zakroužkujte nebo vypište)

- náhradní zdroje (generátory)
- bateriové svítilny
- dobíjení mobilů
- provoz počítačů
- jiné.....

c) Náhradní zajišťování stravy (prosím zakroužkujte nebo vypište)

- polní kuchyně
- nouzové zásoby potravin
- jiné .....

d) Zajištění pitné a užitkové vody (prosím zakroužkujte nebo vypište)

- cisterny
- nádoby na vodu
- desinfekce pitné vody
- zajištění čištění odpadních vod
- jiné.....

e) Průmyslové havárie (prosím zakroužkujte nebo vypište)

- zajištění úkrytů obyvatel
- zajištění evakuace
- jiné.....

- f) **Zajištění spojení a telekomunikací:** ano, je obec je připravena/ ne obec není připravena
- g) **Zajištění dopravy:** ano, je obec je připravena/ ne obec není připravena
- h) **Zásoby pohonných hmot:** ano, je obec je připravena/ ne obec není připravena
- i) **Vysílačky:** ano máme/ne, nemáme/ ne, nemáme, ale potřebujeme

9) Kolik obec investovala v posledních 3. letech z obecního rozpočtu do těchto oblastí:

Protipovodňová opatření: .....Kč

Vybavenost dobrovolných hasičů:.....Kč

Zajištění kamerového systému:.....Kč

10) Jakou problematikou v rámci tématu „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“ byste se chtěli v rámci meziobecní spolupráce zabývat? *Napište volnou formou, co Vás a občany v dané oblasti trápí a chcete řešit.*

.....

.....

.....

.....

.....

Další informace týkající se „Bezpečnosti a bezpečnostní technologie“, které se týkají Vaší obce:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Děkujeme za vyplnění dotazníku.

8 Závěr, kontakty

Souhrnný dokument pro správní obvod ORP Opava představuje strategický rozvojový dokument pro území 41 obcí Moravskoslezského kraje na období 2015 – 2024. Dokument v první části analyzuje pět dílčích témat a to konkrétně školství, sociální služby, odpadové hospodářství, dopravní a technickou infrastrukturu, bezpečnost a bezpečnostní technologie. V další, návrhové části, nabízí řešení problémových okruhů, nejlépe přístupem meziobecní spolupráce, které vyplynuly z analytické části.

Správnímu obvodu ORP Opava dominuje Statutární město Opava. To svou velikostí a postavením ovlivňuje většinu analyzovaných dat.

Školství na území ORP Opava je podle výsledků analýz na přijatelné a uspokojivé úrovni. Území je pokryto hustou sítí základních a mateřských škol, kdy kapacita těchto zařízení je u základních škol dostatečná a u mateřských škol vzhledem k populačnímu vývoji spíše nedostatečná. Velkým problémem území je udržitelnost základních škol na území malých obcí. S tím souvisí i nedostatečné financování některých základních a mateřských škol a to hlavně na provoz, platy a investice. Meziobecní spolupráce by se v tomto tématu mohla projevit zejména při společném čerpání dotací, společných výběrových řízení na dodavatele energií a také při řešení problému se zajištěním letního provozu mateřských škol či při financování dopravní obslužnosti, která by zajistila dopravu dětí z a do škol. Důležitý je pro území také rozvoj speciálních pedagogů, metodiků a psychologů na základních školách.

Ve správním obvodu ORP Opava jsou v současnosti zajišťovány všechny základní sociální služby. Problémem je nerovnoměrné pokrytí území těmito službami a také nedostatečné propojení mezi poskytovateli sociálních služeb a obcemi, ale také propojení sociální a zdravotnické péče. Navíc sociální služby jako takové nejsou starosty vnímány jako zásadní problém v obcích. Pro rozvoj sociálních služeb na území ORP je důležité komunitní plánování na společné úrovni obcí a Statutárního města Opavy, které na území správního obvodu ORP Opava prakticky neexistuje. Prostřednictvím meziobecní spolupráce by mohl být také vytvořen denní stacionář pro seniory v některé z obecních budov, kterou obec v současnosti nevyužívá, nebo by mohly být na území malých obcí zavedeny poradenské sociální služby.

Oblast odpadového hospodářství v SO ORP Opava se jeví jako nejvíce problematická ze všech analyzovaných témat a to hlavně z toho důvodu, že produkce všech druhů odpadů tohoto území dlouhodobě stoupá. S produkcí odpadu také samozřejmě stoupají i náklady na svoz, sběr a nakládání s odpady v území. Problémy, které se vyskytují v oblasti odpadového hospodářství, by mohlo vyřešit zavedení spravedlivého systému plateb občanů za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu, tak aby občané platili opravdu jen za odpad, který sami vyprodukují. Další řešení problémů s odpady se nabízí ve zkvalitnění a zavedení společného systému evidence zařídování odpadů v obcích ORP Opava a na tuto aktivitu navazující systém vzdělávání pracovníků obecních úřadů a dalších zainteresovaných organizací v oblasti odpadového hospodářství.

Z výsledků analytické části tématu „Dopravní a technická infrastruktura“ vyplývá, že analyzovaná infrastruktura je ve správním obvodu ORP Opava poměrně rozvinutá. V některých oblastech je však zastaralá a nedochází k jejímu dalšímu rozvoji. Hlavní problematikou tohoto tématu je infrastruktura týkající se obecních kanalizací a čistíren odpadních vod. Další nedostatky se vyskytují hlavně v železniční dopravě, především v oblasti vybavenosti zastávek a nádraží. Pro území je také důležitý rozvoj nemotorové dopravy a to hlavně cyklo dopravy prostřednictvím nových či rekonstrukcí stávajících cyklotras a cyklostezek. Nedostatečná je také obslužná infrastruktura cyklo dopravy, konkrétně uzamykatelné stojany, informační tabule, odpočívadla, nedostatečný je také například počet parko-

vacích míst pro jízdní kola na různých přestupních místech na území ORP Opava. V neposlední řadě jsou pro území správního obvodu důležité opravy místních obecních komunikací. V tomto tématu by se meziobecní spolupráce mohla realizovat hlavně ve zvyšování kvality cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury a také v problematice technické infrastruktury pro odvádění a čištění odpadních vod a to prostřednictvím společných projektů, které by využívaly nabízených dotačních titulů.

Aglomerační téma týkající se bezpečnosti a bezpečnostních technologií je rozsáhlé téma, které zahrnuje široké spektrum dat. V rámci analýzy projektu „Meziobecní spolupráce“ byli řešeny data o kriminalitě na území aglomerace, dále také informace o hasičských jednotkách, krizových jevech, povodňových rizicích, dopravní bezpečnosti a byla analyzována také problematika bezpečnostních a zabezpečovacích technologií. Z analytické části aglomeračního tématu vyplynuly dvě hlavní problémové oblasti, kterým by se chtěla „aglomerace“ respektive Dobrovolný svazek obcí Opavsko zabývat a hledat prostředky na její financování. Mezi tyto oblasti patří „Nedostatečné a zastaralé technické vybavení obcí a sborů dobrovolných hasičů pro případ požárů, povodní a dalších krizových jevů“ a „Neexistující systém kamerového zabezpečení na veřejných prostranstvích“. Tato dvě témata by mohly obce aglomerace Opava řešit společně prostřednictvím meziobecní spolupráce, přičemž řešením je taktéž vzájemná spolupráce mezi správními obvody, které řeší podobné nebo stejné téma v rámci projektu „Meziobecní spolupráce“.

Strategie území správního obvodu ORP Opava řeší pět důležitých rozvojových témat. Tato témata jsou aktuální, vzájemně provázána a zasahují do životů prakticky všech obyvatel správního obvodu ORP Opava. Problémové okruhy a jejich následná řešení byly konzultovány se zástupci obcí a dalšími představiteli zainteresovaných institucí, které ovlivňují provoz a financování jednotlivých aktivit a prioritní je jejich vzájemná spolupráce. Je důležité také zdůraznit, že celý dokument je zpracován jako podklad, který je stěžejní pro budoucí programovací období a může být využíván jako kvalitní podpora při žádostech o čerpání různých dotačních titulů.

Souhrnný dokument byl zpracován čtyřčlenným pracovním týmem v rámci projektu „Meziobecní spolupráce“ za výrazného přispění názorů zástupců obcí, kteří jsou členy „Dobrovolného svazku obcí Opavsko“.

Kontakty:

Koordinátor meziobecní spolupráce SO ORP Opava:

Ing. Jiří Krist

tel: +420 724 790 088

e-mail: krist@masopavsko.cz

Pracovník pro analýzy a strategie:

Mgr. Zuzana Týnová

tel: +420 739 683 620

e-mail: tynova@masopavsko.cz

Tematický expert pro volitelné téma a aglomeraci

Ing. Pavlína Fryčková

tel: +420 773 538 311

e-mail: pavlinafryckova@seznam.cz

Asistent:

Soňa Janečková Dis.

tel: +420 605 880 305

e-mail: janeckova@masopavsko.cz

Motivující starosta:

Mgr. Vladimír Tancík

tel: +420 739 166 666

e-mail: starosta@otice.cz

Motivující starosta:

Mgr. Dalibor Halátek

tel: +420 734 680 417

e-mail: dalibor.halatek@opava-city.cz

9 Přílohy

Příloha č. 1: Seznam příloh k tématu „Školství“

Příloha č. 2: Seznam příloh k tématu „Sociální služby“

Příloha č. 3: Seznam příloh k tématu „Odpadové hospodářství“

Příloha č. 4: Seznam příloh k tématu „Dopravní a technická infrastruktura“

Příloha č. 5: Seznam příloh k tématu „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“

Příloha č. 6: Seznam tabulek

Příloha č. 7: Seznam grafů

Příloha č. 8: Seznam obrázků

Příloha č. 1: Seznam příloh k tématu „Školství“

3.5.1. Vazba na OPVV – PO3 a IROP – SC 2.4

3.5.2. Seznam zkratk

Příloha č. 2: Seznam příloh k tématu „Sociální služby“

Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

- Graf č. 1 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP
- Graf č. 2: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
- Graf č. 3: Počet typů sociálních služeb v rámci ORP
- Graf č. 4: Počet typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
- Graf č. 5: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele
- Graf č. 6: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele
- Graf č. 7: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP
- Graf č. 8: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Příloha č. 3: Seznam příloh k tématu „Odpadové hospodářství“

- Příloha č. 1 Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012
- Příloha č. 2 Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 3 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního Odpadu (SKO)) za období 2008-2012
- Příloha č. 4 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 5 Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 6 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 7 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 9 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 10 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 4: Seznam příloh k tématu „Dopravní a technická infrastruktura“

Příloha č. 6.5.1.: Dotazník meziobecní spolupráce k volitelnému tématu „Dopravní a technická infrastruktura“

Příloha č. 5: Seznam příloh k tématu „Bezpečnost a bezpečnostní infrastruktura“

Příloha č. 7.5.1.: Kriminalita podle druhů v jednotlivých okresech Moravskoslezského kraje
2011 – 2013

Příloha č. 7.5.2.: Dotazník meziobecní spolupráce k tématu aglomerace „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“

Příloha č. 4: Seznam tabulek

Tab. 1.1.:	Základní informace o strategii
Tab. 1.2.:	Obce správního obvodu dle abecedního pořadí
Tab. 1.3.:	Relevantní významné strategické dokumenty
Tab. 2.1.:	Charakteristika území ORP
Tab. 2.2.:	Demografický vývoj obyvatel v území ORP
Tab. 2.3.:	Stručná charakteristika školství v území ORP
Tab. 2.4.:	Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP
Tab. 2.5.:	Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP
Tab. 2.6:	Ekonomická aktivita obyvatel území ORP
Tab. 2.7.:	Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání
Tab. 2.8.:	Charakteristika domácností
Tab. 2.9.:	Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP
Tab. 2.10.:	Charakteristika trhu práce v území ORP
Tab. 2.11.:	Přehled deseti největších zaměstnavatelů v SO ORP Opava
Tab. 2.11.:	Staré zátěže území a kontaminované plochy na území ORP
Tab. 2.12.:	Ubytovací zařízení v obcích SO ORP Opava
Tab. 2.11.:	Územní a strategické plánování
Tab. 2.12.:	Popis klíčových aktérů
Tab. 2.13.:	SWOT analýza
Tab. 3.1.:	Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2012/2013
Tab. 3.2.:	Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2011/2012
Tab. 3.3.:	Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2010/2011
Tab. 3.4.:	Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2009/2010
Tab. 3.5.:	Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2008/2009
Tab. 3.6.:	Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2007/2008
Tab. 3.7.:	Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2006/2007
Tab. 3.8.:	Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání 2005/2006
Tab. 3.9.:	Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP
Tab. 3.10.:	Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP
Tab. 3.11.:	Pracovníci ve školství ORP 2012/2013
Tab. 3.12.:	Pracovníci ve školství ORP 2011/2012
Tab. 3.13.:	Pracovníci ve školství ORP 2010/2011
Tab. 3.14.:	Pracovníci ve školství ORP 2009/2010
Tab. 3.15.:	Pracovníci ve školství ORP 2008/2009
Tab. 3.16.:	Pracovníci ve školství ORP 2007/2008
Tab. 3.17.:	Pracovníci ve školství ORP 2006/2007
Tab. 3.18.:	Pracovníci ve školství ORP 2005/2006
Tab. 3.19.1.:	Počet ZŠ za ORP 2012/2013
Tab. 3.19.2.:	Počet ZŠ za ORP 2011/2012
Tab. 3.19.3.:	Počet ZŠ za ORP 2010/2011
Tab. 3.19.4.:	Počet ZŠ za ORP 2009/2010

- Tab. 3.19.5.: Počet ZŠ za ORP 2008/2009
- Tab. 3.19.6.: Počet ZŠ za ORP 2007/2008
- Tab. 3.19.7.: Počet ZŠ za ORP 2006/2007
- Tab. 3.19.8.: Počet ZŠ za ORP 2005/2006
- Tab. 3.20.: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP
- Tab. 3.21.: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem
- Tab. 3.22.: Církevní ZŠ v ORP Opava
- Tab. 3.23.: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP
- Tab. 3.24.: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP Opava
- Tab. 3.25.: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP Opava
- Tab. 3.26.: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP
- Tab. 3.27.: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP
- Tab. 3.28.: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP Opava
- Tab. 3.29.: Počet absolventů ZŠ v ORP Opava
- Tab. 3.30.: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP
- Tab. 3.31.: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP Opava 2012/2013
- Tab. 3.32.: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013
- Tab. 3.33.: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP Opava
- Tab. 3.34.: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP
- Tab. 3.35.: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem

- Tab. 3.36.: Soukromé MŠ (např. firemní mateřské školy atd.)
- Tab. 3.37.: MŠ Zřizované obcemi, popřípadě krajem
- Tab. 3.38.: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013
- Tab. 3.39.: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP
- Tab. 3.40.: Zařízení jeslového typu v ORP Opava
- Tab. 3.41.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2012/2013
- Tab. 3.42.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2011/2012
- Tab. 3.43.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2010/2011
- Tab. 3.44.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2009/2010
- Tab. 3.45.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2008/2009
- Tab. 3.46.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2007/2008
- Tab. 3.47.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2006/2007
- Tab. 3.48.: Školní družiny a školní kluby v ORP 2005/2006
- Tab. 3.49.: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP Opava
- Tab. 3.50.: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP Opava
- Tab. 3.51.: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP Opava
- Tab. 3.52.: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP Opava
- Tab. 3.53.: SVČ zřizované obcemi v ORP Opava
- Tab. 3.54.: Údaje o pracovnících SVČ v ORP Opava
- Tab. 3.55.: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP Opava
- Tab. 3.56.: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP Opava
- Tab. 3.57.: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tisících Kč

- Tab. 3.58.: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP (v tisících Kč)
- Tab. 3.59.: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP
- Tab. 3.60.: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP Opava v roce 2013
- Tab. 3.61.: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP Opava týkající se ZŠ do roku 2023
- Tab. 4.1.: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP
- Tab. 4.2.: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
- Tab. 4.3.: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP Opava
- Tab. 4.4.: Počet jednotlivých typů sociálních služeb poskytovaných v ORP Opava
- Tab. 4.5.: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)
- Tab. 4.6.: Počet sociálních služeb dle zřizovatele
- Tab. 4.7.: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012
- Tab. 4.8.: Kapacita zařízení sociálních služeb
- Tab. 4.9.: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012
- Tab. 4.10.: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012
- Tab. 4.11.: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012
- Tab. 5.1.: Sběrné dvory na území ORP, současný stav
- Tab. 5.2.: Sběrná místa na území ORP, současný stav
- Tab. 5.3.: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav
- Tab. 5.4.: Třídící linky na území ORP, současný stav
- Tab. 5.5.: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav
- Tab. 5.6.: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP Opava), současný stav
- Tab. 5.7.: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav
- Tab. 5.8.: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav
- Tab. 5.9.: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav
- Tab. 5.10.: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav
- Tab. 5.11.: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav
- Tab. 5.12.: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav
- Tab. 5.13.: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav
- Tab. 5.14.: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav
- Tab. 5.15.: Smluvní partneři pro předávání jednotlivých druhů odpadů v obcích ORP Opava v roce 2014
- Tab. 5.16.: Vybavení obcí pro sběr a nakládání s jednotlivými druhy odpadu
- Tab. 5.17.: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

- Tab. 5.17a: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012
- Tab. 5.18.: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012
- Tab. 5.18.: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012
- Tab. 5.19.: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012
- Tab. 5.20a: Celková a měrná produkce komunálního a směšného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012
- Tab. 5.21.: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012
- Tab.5.21a: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012
- Tab. 5.21b: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012
- Tab. 5.21c: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013
- Tab. 5.22.: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012
- Tab. 5.23.: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012
- Tab. 5.23a: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012
- Tab. 5.24.: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012
- Tab. 5.25.: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směšným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012
- Tab. 5.26.: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012
- Tab. 5.27.: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012
- Tab. 5.28: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP
- Tab. 5.29: Příklad evidence nákladů odpadového hospodářství konkrétní obce v ORP Opava za rok 2013 (1450 obyvatel)
- Tab. 5.30: Příklad evidence příjmů odpadového hospodářství konkrétní obce v ORP Opava za rok 2013 (1450 obyvatel)
- Tab. 6.1.: Zdroje přírodní pitné vody podpovrchové a zdroje pitné vody ostatní
- Tab. 6.2.: Zdroje vody – jaký zdroj pitné vody využívá Vaše obec?
- Tab. 6.3.: Popis vodovodů v obcích ORP Opava
- Tab. 6.4.: Jsou ve vaší obci objekty – lokality nepřipojené na vodovodní síť?
- Tab. 6.5.: Kdo je vlastníkem vodovodní infrastruktury ve Vaší obci?
- Tab. 6.6.: Je ve Vaší obci vybudovaná kanalizační síť?
- Tab. 6.7.: Provozuje Vaše obec ČOV?
- Tab. 6.8.: Rozsah kanalizační sítě včetně ČOV ve SO ORP Opava

- Tab. 6.9.: Plán rozvoje kanalizační sítě obcí ve SO ORP Opava
- Tab. 6.10.: Záplavová území na území ORP Opava
- Tab. 6.11.: Zařízení/objekty protipovodňové ochrany na území ORP Opava
- Tab. 6.12.: Vybavenost pro nakládání s odpady na území ORP Opava
- Tab. 6.13.: Jaký je systém svozu odpadu ve Vaší obci – vyznačte prosím užívané varianty
- Tab. 6.14.: Jaká zařízení pro nakládání s odpady postrádáte ve vaší obci nebo v jiném blízkém okolí? S kterým druhem odpadu máte největší problémy?
- Tab. 6.15.: Výrobní elektrické energie v ORP Opava
- Tab. 6.16.: Vnímáte nějaké problémy v rozvodu elektrické energie?
- Tab. 6.17.: Vnímáte nějaké problémy ve vytápění objektů, převážně obecních?
- Tab. 6.18.: Problémy v rámci vytápění teplem, stav kotelen v ORP Opava
- Tab. 6.19.: Veřejné osvětlení – počet zdrojů, typ a stav systému veřejného osvětlení
- Tab. 6.20.: Záměry obcí v rámci rozvoje / údržby veřejného osvětlení
- Tab. 6.21.: Jaké je pokrytí internetem ve Vaší obci?
- Tab. 6.22.: Jaký je stav zastávek a nádraží ve Vaší obci?
- Tab. 6.23.: Jaké je vybavení zastávek a nádraží ve Vaší obci?
- Tab. 6.24.: Jaké jsou možnosti parkování ve Vaší obci (jsou kapacity parkování dostatečné), chybí parkoviště?
- Tab. 6.25.: Cyklotrasy a cyklostezky na území ORP Opava
- Tab. 6.26.: Pokládáte propojení Vaší obce s okolními obcemi pomocí stávajících cyklotras za dostačující? Máte ve Vaší obci námět na výstavbu nové cyklotrasy?
- Tab. 6.27.: Pokládáte propojení Vaší obce s okolními obcemi pomocí stávajících cyklostezek za dostačující? Máte ve Vaší obci námět na výstavbu nové cyklostezky?
- Tab. 6.28.: Jaké máte záměry v oblasti místních komunikací?
- Tab. 6.29.: Jaké vnímáte závady na silnicích I. – III. třídy?
- Tab. 7.1.: Dojezdová vzdálenost obcí do jádrového města Opava
- Tab. 7.2.: Nejvhodnější témata pro meziobecní spolupráci v tématu „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“
- Tab. 7.3.: Územní působnosti Policie České republiky v aglomeraci Opava
- Tab. 7.4.: Index kriminality Územního odboru Opava
- Tab. 7.5.: Systematizace povolání MPOL
- Tab. 7.6.: Trestné činy v Moravskoslezském kraji a Územním odboru Opava
- Tab. 7.7.: Bezpečnostní a zabezpečovací technologie v obcích
- Tab. 7.8.: Kamerové systémy v obcích aglomerace Opava
- Tab. 7.9.: Požadavky na kamerový systém v obcích aglomerace
- Tab. 7.10.: Cenová nabídka na kamerový systém v obci ORP Opava
- Tab. 7.11.: Přehled událostí na územním obvodu Opava za rok 2009-2013
- Tab. 7.12.: Finanční náročnost vybavení hasičských jednotek
- Tab. 7.13.: Fungují ve Vaší obci hlášené systémy pro prevenci přírodních katastrof?
- Tab. 7.14.: Vybavenost obcí protipovodňovou technikou
- Tab. 7.15.: Vybavenost obcí při výpadku elektrického proudu
- Tab. 7.16.: Vybavenost obcí na náhradní zajišťování stravy
- Tab. 7.17.: Vybavenost obcí na zajištění pitné a užitkové vody
- Tab. 7.18.: Vybavenost obcí na krizové jevy

- Tab. 7.19: Nehody v silniční dopravě na území okresů Moravskoslezského kraje
- Tab. 7.20: Nehodovost v okrese Opava
- Tab. 7.21: Statistika nehod podle jednotlivých obcí v období od 1. 1. 2007 do 31. 7. 2014
- Tab. 7.22: Dopravně-bezpečnostní zařízení v obcích aglomerace Opava
- Tab. 7.23: Potřeby obcí dopravně – bezpečnostní zařízení
- Tab. 7.24: Porovnání okresů v Moravskoslezském kraji v počtu nehod na železničních přejezdech 2007-2014
- Tab. 7.25: Preventivní programy na území Statutárního města Opava za období 2000 až 2008
- Tab. 7.26: Programy prevence kriminality
- Tab. 7.27: Výdaje obcí na problematiku bezpečnosti v letech 2011 – 2014
- Tab. 7.28: Výdaje obcí na bezpečnost za rok 2013
- Tab. 7.29: Statutární město Opava má v rámci prevence kriminality v rozpočtu města naplánovány tyto finanční prostředky na rok 2014

Příloha č. 5: Seznam grafů

- Graf č. 2.1.: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 – 2012
- Graf č. 3.1.: Vývoj počtu pracovníků v letech 2005/2006 až 2012/2013
- Graf č. 3.2.: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele
- Graf č. 6.2.: Nepřipojené lokality k vodovodní síti
- Graf č. 6.3.: Vybavenost obcí pro nakládání s odpady
- Graf č. 6.4.: Odnosový systém svozu odpadu
- Graf č. 6.5.: Donáškový systém svozu odpadu
- Graf č. 7.1.: Vhodná témata meziobecní spolupráce pro aglomerační téma „Bezpečnost a bezpečnostní technologie“
- Graf č. 7.2.: Index kriminality Územního odboru Opava
- Graf č. 7.3.: Zabezpečovací a bezpečnostní technologie v obcích
- Graf č. 7.4.: Vybavenost obcí protipovodňovou technikou
- Graf č. 7.5.: Vybavenost obcí při výpadku elektrického proudu
- Graf č. 7.6.: Vybavenost obcí na náhradní zajišťování stravy
- Graf č. 7.7.: Vybavenost obcí na zajištění pitné a užitkové vody

Příloha č. 6: Seznam obrázků

Obrázek č. 2.1.:	Administrativní členění správního obvodu
Obrázek č. 2.2.:	Staré zátěže území a kontaminované plochy
Obrázek č. 6.1.:	Mapa distribuce plynu v ORP Opava
Obrázek č. 6.2.:	Komunikační vedení
Obrázek č. 6.3.:	Celostátní železniční tratě na území ORP Opava
Obrázek č. 6.4.:	Hlavní cyklistické trasy na území ORP Opava
Obrázek č. 6.5.:	Silniční síť v SO ORP Opava
Obrázek č. 7.1.:	Zjištěné trestné činy v obvodním oddělení PČR Opava
Obrázek č. 7.2.:	Zjištěné trestné činy v obvodním oddělení PČR Hradec nad Moravicí
Obrázek č. 7.3.:	Zjištěné trestné činy v obvodním oddělení PČR Kravaře
Obrázek č. 7.4.:	Zjištěné trestné činy v obvodním oddělení PČR Velké Heraltice
Obrázek č. 7.5.:	Zjištěné trestné činy v obvodním oddělení PČR Vítkov
Obrázek č. 7.6.:	Okrsky a místa pro komunikaci občana s okrskářem